

**HET GEBED DES HEEREN**

Verklaard en toegepast in een 24 preken

Door

THOMAS MANTON

Predikant te Londen

1620-1677

Vertaald door C. B. van Woerden Jr. te Akkrum.

STICHTING DE GIHONBRON  
MIDDELBURG  
2006

## INHOUD

1. Het eenzaam gebed.

***Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader, Die in 't verborgen is; en uw Vader, Die in 't verborgen ziet, zal het u in 't openbaar vergelden.*** Matthéüs 6 : 6.

2. Het verzuim van het eenzaam gebed veroorzaakt schadelijke gevolgen voor de ziel.

***Maar gij, wanneer u bidt, ga in uw binnenkamer, enz.*** Matthéüs 6 : 6.

3. Waarschuwing tegen een ijdel verhaal van woorden in het gebed. ( I )

***En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen; want zij menen dat zij door hun veelheid van woorden zullen verhoord worden. Wordt hun dan niet gelijk, want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.*** Matthéüs 6 : 7, 8.

4. Wij behoren met eerbied te bidden. ( II )

***En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden. Enz.*** Matthéüs 6 : 7, 8.

5. ONZE VADER

***Onze Vader, die in de hemelen zijt.*** Matthéüs 6: 9

6. DIE IN DE HEMELEN ZIJT

***Onze Vader, die in de hemelen zijt.*** Matthéüs 6: 9

7 en 8 en 9. UW NAAM WORDE GEHEILIGD ( I en II en III )

***Uw Naam worde geheiligd.*** Matthéüs 6 : 9.

10 en 11 EN 12. UW KONINKRIJK KOME ( I en II en III )

***Uw koninkrijk kome.*** Matthéüs 6 : 9.

13 en 14 en 15. UW WIL GESCHIEDDE ( I en II en III )

***Uw wil geschiede gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.*** Matthéüs 6 : 10.

16 en 17. GEEF ONS HEDEN ONS DAGELIJKS BROOD ( I en II )

***Geef ons heden ons dagelijks brood.*** Matthéüs 6 : 10..

18 en 19. VERGEVING VAN ONZE SCHULD ( I en II )

***En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.*** Matthéüs 6:12.

20. BEDE OM VERGEVING VAN ONZE SCHULDENAREN

***... gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.*** Matthéüs 6:12.

21 en 22. LEIDT ONS NIET IN VERZOEKING ( I en II )

En leidt ons niet in verzoeking. Matthéüs 6:13.

23. VERLOSSING VAN DEN BOZE

***Maar verlos ons van den boze.*** Matthéüs 6:13.

24. DANKZEGGING

***Want Uw is het Koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Amen.*** Matthéüs 6:13.

## 1. HET EENZAAM GEBED

***Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader, Die in 't verborgen is; en uw Vader, Die in 't verborgen ziet, zal het u in 't openbaar vergelden.*** Matthéüs 6 : 6.

In het begin van dit kapittel beschuldigt Christus de Farizeeën van geveinsdheid, die duidelijk was te zien in al hun plichten, in hun aalmoezen, hun gebeden en hun vasten.

- ? In de eerste vier verzen spreekt onze Heere over hun *aalmoezen*. Het schijnt dat het hun gewoonte was, een trompet te laten blazen, wanneer zij aalmoezen uitdeelden. Hun voorwendsel was, dat zij dit deden opdat de armen zouden weten dat op die dag een of andere rabbi aalmoezen uitreikte. Nu, Christus toont aan, dat hoe mooi hun voorwendsel, de armen op te roepen, ook was, hun hart evenwel gesteld was op hun eigen eer en achting bij de mensen. Daarom vermaant Hij Zijn discipelen tot het geven van aalmoezen in het verborgen, en zich tevreden te stellen met Gods goedkeuring. Die zal Hij in het openbaar zal uitspreken in de grote dag, wanneer de aartsengel de trompet zal blazen, om de gehele wereld samen te roepen. Dan zal Christus voor de oren van mensen en engelen hun goede werken openbaar maken. „De Koning zal antwoorden en tot hen zeggen: Voorwaar zeg Ik u, voor zoveel gij dit één van Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij het Mij gedaan,” Matth. 25 : 40.
- ? Wat hun *gebeden* betreft, Christus beschuldigt de Farizeeën, dat het hen te doen was om toegejuicht te worden, daar zij plaatsen uitzochten waar de meeste mensen waren, zoals de synagogen en de hoeken der straten, en daar een biddende houding aannamen. En dat om van de mensen gezien te worden, opdat zij daardoor hun naam van grote ijveraars te zijn in het openbaar mochten handhaven, en tegelijk hun eigen belangen dienen. Want zij verwachtten dat zij voor vroom en oprecht zouden worden aangezien, en daarom het beheer van de bezittingen van weduwen en wezen hun zou worden toevertrouwd. Christus heeft verklaard wat er in hen omging: „Wee u, gij schriftgeleerden en Farizeeën, gij geveinsden! want gij eet de huizen der weduwen op, en dat onder een schijn van lang te bidden,” Matth. 23 : 14.

De praktijk van de Farizeeën was dubbel fout.

1. In de eerste plaats was het doen van een persoonlijk en stil gebed in een openbare plaats, erg ongepast. Het gaf aanleiding om te denken dat het slechts een vertoning was, of dat het te doen was om de toejuicing van mensen.
2. In de tweede plaats was het doel dat de Farizeeën op het oog hadden heel verkeerd, want zij verrichtten godsdienstplichten om van de mensen gezien en geëerd te worden. Mogelijk zullen sommigen zeggen: Welke fout was daarin? Heeft niet Christus Zelf ons in de bergrede geleerd: „Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken?” Matth. 5 : 16. En evenwel wordt hier aan de Farizeeën verweten dat zij baden, vastten en aalmoezen gaven, om van mensen gezien te worden.

Mijn antwoord is:

(1) Wij moeten het verschillende doel en voornemen van Christus in deze twee plaatsen onderscheiden. In de ene plaats spoort Christus aan tot het doen van goede werken, opdat zij van de mensen gezien mogen worden tot hun stichting en tot een voorbeeld, en in de andere plaats verbiedt Hij ons goede werken te doen die van mensen gezien te worden, tot onze eigen roem en lof. In de ene tekst wordt ons geboden goede werken te doen uit liefde tot onze naasten, en in de andere tekst wordt ons verboden om ijdele eer te zoeken.

(2) Goede werken moeten onderscheiden worden. Sommige werken zijn inderdaad en waarlijk goed, en andere zijn dat alleen in uitwendige schijn. Werken die wezenlijk goed zijn, worden door onze Heere goedgekeurd, maar werken die geveinsd zijn en alleen een uitwendige schijn hebben van goed te zijn, worden door Hem verboden. Om een voorbeeld te noemen, bidden is een goed werk, wanneer de zichtbare handeling samengaat met een biddende gestalte van het hart, en als het zo is wordt het goedgekeurd. Maar geveinsd en bijgelovig bidden is slechts een uitwendige vertoning en wordt verboden.

(3) Wij moeten onderscheid maken in het doel waartoe goede werken gedaan worden. Wij maken verschil tussen het eerste en voornamen doel, en zaken die daaraan vast zijn. Het eerste en hoogste doel en einde van goede werken mag niet zijn dat wij van de mensen gezien zullen worden, maar zij moeten gedaan worden tot verheerlijking van God. Doch daaraan ondergeschikte of minder voornamen zaken mogen van de mensen gezien worden. Het moet niet ons voornamen doel zijn, het mag niet ons gehele en enige toeleeg zijn om van mensen gezien te worden, maar zij mogen en moeten van onze naasten gezien worden in zoverre dit voor hen nuttig kan zijn. Men kan goede werken doen, alleen opdat zij van anderen gezien worden, maar het is wat anders goede werken te doen, niet alleen opdat zij gezien worden, maar opdat zij door anderen zullen nagevolgd worden, en zij alzo mogen dienen tot verheerlijking van God. Men kan goede werken doen tot eer en verheerlijking van God, doch het is een andere zaak ze te doen tot verheerlijking van onszelf. Wij moeten goede werken doen tot eer van God, maar niet tot onze eigen eer. Wij mogen niet bidden zoals de Farizeeën alleen om van de mensen gezien te worden. Wij moeten ons licht laten schijnen voor de mensen, om hen tot hun plicht aan te zetten, en tot meerder heerlijkheid van God.

(4) Christus spreekt in het ene geval over onze wandel in het algemeen, en in het andere geval over onze persoonlijke en eenzame godsdienstplichten. Het zou tot veel geveinsdheid leiden, wanneer wij *persoonlijke* geestelijke plichten in het openbaar verrichtten. Doch onze wandel en *ons gedrag onder de mensen* moet in hun ogen godsdienstig en heilig zijn. Dit wordt door de apostel aanbevolen in 2 Kor. 8 : 21, „Als die bezorgen hetgeen eerlijk is, niet alleen voor den Heere maar ook voor de mensen.” En in Philipp. 2 : 15 worden christenen aangespoord, „onberispelijk en oprecht te zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de wereld.” Wat de mensen in ons zien, moet beantwoorden aan onze heilige roeping.

Maar onze persoonlijke plichten, welke naar het voorschrift moeten gedaan worden tussen God en ons, moeten uit het gezicht van mensen gehouden worden. Iemand kan in mijn oog oprecht en godsdienstig zijn, hoewel ik niet zie dat hij knielt om zijn persoonlijk gebed tot God te doen.

Onze Heere heeft de Farizeeën bestraft wegens twee verkeerde gewoonten.

Ten eerste, over het vervullen van persoonlijke godsdienstplichten op een ongeschikte plaats, daar zij hun plicht die in de binnenkamer moest gedaan worden, verrichtten in

de synagoge en op de hoeken der straten.

Ten tweede bestraft Hij ze wegens hun hoogmoed en het zoeken van hun eigen eer, daar zij de plichten die tussen God en hen moesten gedaan worden, op zulke plaatsen verrichtten waar zij van de mensen gezien mochten worden. Christus zei hiervan: „Zij hebben hun loon weg,” dat is, de hele schuld is betaald, en zij kunnen niets meer eisen uit Gods hand. Daar zij ontvingen wat zij zochten, namelijk toejuiching van mensen, zo konden zij niet meer verwachten, doch zij moesten tevreden zijn met het loon waarom het hen te doen was. De woorden: „Zij hebben hun loon weg,” zijn ontleend aan een bestaand contract tussen een man en zijn naaste. Wanneer de schuld volgens het contract is betaald, dan is de zaak vereffend. Wanneer de schuldeiser volledige betaling heeft ontvangen van zijn schuldenaar, dan heeft hij niets meer te eisen. Zo moesten de Farizeeën tevreden zijn met de ledige en ijdele eer die hen door mensen werd toegebracht, en zij moesten leven van de smakeloze kost die zij van het volk ontvingen. Zij hadden dit gezocht en het was hun gegeven, zodat zij hun loon hadden ontvangen. Van God konden zij niets verwachten, want hun verwachting was op mensen gebouwd.

Hier ziet u het verschil in de verschillende soorten van loon, dat de geveinsden ontvangen en dat aan Gods kinderen wordt uitbetaald. Wat de geveinsden ontvangen is voor dit tegenwoordige leven, en daarmee is betaald, wat zij zochten; zij zullen tevergeefs uitzien naar meer. Maar voor de kinderen van God staat geschreven: „Uw Vader zal het u vergelden.” Zij moeten wachten, en zij mogen de beloofde vergelding verwachten.

Wij lezen dikwijls in de Bijbel dat de kinderen van God hun loon ontvangen in dit leven, doch dat betekent dat zij slechts een gedeelte ontvangen. Zo lezen wij in Gods Woord: „En gij hebt het eeuwige leven.” Wij moeten in zulke uitdrukkingen lezen, dat zij zeker zijn mogen van het eeuwige leven, omdat God het hun heeft beloofd. Zij mogen het zo zeker verwachten alsof zij het reeds bezaten. Zij ontvangen in de tijd reeds de voorproeven, maar het beste, het volmaakte, wordt voor hen bewaard tot de tijd waarin zij de onverwelkelijke erfenis, die voor hen in de hemelen bewaard wordt, zullen ontvangen. Een kind van God heeft hier beloften, eerstelingen, enig beginsel van gemeenschap met God, maar hij ziet uit naar groter dingen, welke hij in de toekomstige wereld verwacht.

Nu, nadat Christus de praktijk der Farizeeën heeft afgekeurd, gaat Hij Zijn eigen discipelen leren, hoe zij hun gebeden moeten doen, en hoe zij hun aalmoezen moeten geven. In de natuur van de besten zit een Farizeeër. Wij zijn geneigd in onze beste plichten onszelf te verheffen door een vleselijke geest. Niet alleen in het geven van aalmoezen, waar wij met mensen te doen hebben, maar zelfs in het gebed, waarin wij moeten zoeken tot God te naderen. Bijzonder in het openbaar gebed, daar wil veel van de mens tussenkruipen. De duivel is gelijk een vlieg, die van de ene plaats wordt verdreven, zich neerzet op een andere plaats. Wanneer u hem uit uw aalmoezen verjaagt, zal hij proberen uw gebeden te besmetten.

Daarom wil Christus Zijn discipelen leren hoe zij zich hebben te gedragen in hun persoonlijke en eenzame gebeden. Hij geeft hun de raad zich terug te trekken in enig stil verblijf, en tevreden te zijn met God als Getuige en Rechter, en te zoeken om Zijn goedkeuring. Dit zijn de woorden van onze Heere: „*Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid Uw Vader, Die in 't verborgen is; en uw Vader, Die in 't verborgen ziet, zal het u in 't openbaar vergelden.*”

Wij kunnen in deze woorden drie dingen opmerken.

- I. Een veronderstelling betreffende het eenzaam gebed: „Maar gij, wanneer gij bidt.”
- II. Een besturing daarin: „Ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid Uw Vader, Die in 't verborgen is.”
- III. Een bemoediging daartoe: „En uw Vader, Die in 't verborgen ziet, zal het u in 't openbaar vergelden.”  
Bij deze bemoediging worden twee zaken genoemd.
  1. Gods alwetendheid. Hij ziet u in het gebed, wanneer anderen u niet zien.
  2. Gods vergelding. Hij zal het u in 't openbaar vergelden.

I. *Christus spreekt bij wijze van veronderstelling: „Maar gij, wanneer gij bidt.”*

Eerst veronderstelt Hij en houdt het voor uitgemaakt dat Zijn discipelen tot God bidden. Hij zegt niet, indien gij bidt, maar wanneer gij bidt, als aannemende dat zij genoegzaam overtuigd waren van deze plicht om God in het verborgen te zoeken.

Ten tweede wil ik opmerken, dat Christus spreekt over een eenzaam gebed, wanneer iemand alleen, zonder enig gezelschap, zijn hart voor God uitstort. Daarom spreekt Hij in het enkelvoudig getal: „Wanneer je bidt.” (Engelse Bijbel). Hij spreekt niet in het meervoudig getal, wanneer gij bidt, of wanneer gij samenkomt tot het gebed. Daarom, Hij verbiedt niet het openbaar gebed in de samenkomsten der heiligen, of in het huisgezin. Deze beide worden elders in de Schrift geboden. God heeft beloften gegeven voor openbare en kerkelijke gebeden, waarin men met anderen of voor anderen bidt. Wij lezen: „Indien daar twee van u samenstemmen op de aarde, over enige zaak, die zij zouden mogen begeren, dat die hun zal geschieden van Mijnen Vader, Die in de hemelen is, Matth. 18 : 19. En wanneer zij zullen samenstemmen in een gemeenschappelijk, openbaar gebed, dan schijnt er meer verwachting te mogen zijn van verhooring, wanneer meerderen samen zijn gebonden in hetzelfde gebed, daar zij dan met vereende krachten, als het ware de God des hemels bestormen, en zij Hem niet willen laten gaan, tenzij Hij hen zegent. Beschouw het als een smeekschrift van een stad of een gewest, hetwelk van meer kracht is dan de smeekbede van een enkel mens. Beschouw de gebedssamenkomst in de gemeente of in het huisgezin, als zijnde de gelegenheid om een verzoek te doen aan God, met vereende kracht. Daarom was het een rechtzinnig woord van de man die zeide, dat het gebed dat in de kerk gedaan wordt, een gereed gehoor bij God vindt. Waarom? Omdat daar is de samenstemming van velen, die samenkomen om God te zoeken. Merk daarom op, dat Christus het openbaar gebed niet afkeurt, in de kerk of in het huisgezin, waar men gemeenschappelijk moet leven en bidden. Doch Hij spoort aan tot het eenzaam gebed, om uit persoonlijke benauwdheid of behoefte God aan te roepen.

II. *Laten wij nu onderzoeken welke besturing onze Heere geeft omtrent het eenzaam gebed.*

De besturing is gepast om ons de dubbele dwaling van de Farizeeën te doen vermijden, namelijk hun ergernis geven ten opzichte van de plaats waar zij baden, en van het doel dat zij daarbij op het oog hadden.

Christus geeft een besturing ten opzichte van de plaats: „Ga in uw binnenkamer en sluit uw deur.” Deze woorden moeten niet verstaan worden in figuurlijke zin, doch ook niet té letterlijk. Niet figuurlijk zoals sommigen graag willen doen, die zeggen: Daal af in uw hart, wees oprecht en ernstig voor God in de binnenkamer van uw ziel, welke is de binnenste kamer des mensen. Zo'n uitleg is een spelen met Gods Woord. De letterlijke zin is niet dat wij gebonden zijn aan een binnenkamer of aan een

bidvertrek. Christus klom op de berg alleen, om te bidden, Matth. 14 : 23. Izak ging uit in het veld om te bidden, Gen. 24 : 63. De betekenis van de woorden is, dat het eenzaam gebed moet gedaan worden in een afgezonderde plaats, waar men zich onttrekt aan het gezelschap en aan het gezicht van mensen.

In de tweede plaats bestuurt onze Heere ons in het doel dat wij moeten hebben in onze afzondering: „Bid uw Vader, Die in 't verborgen is.” Dat is, bid tot God, Die in die eenzame plaats is, hoewel gij Hem niet kunt zien met uw lichamelijke ogen. Hiermee schijnt Christus de geveinsdheid der Farizeeën te bestraffen, die feitelijk meer baden tot mensen dan tot God, Die onzichtbaar is. Want hun doel was, om door mensen gezien te worden, en door hen uitgeroepen te worden als vrome lieden. Zo kunnen wij hun gedrag vergelijken met dat van hen, waarvan wij lezen: „Toen gij vasttet en rouwklaagdet in de vijfde en in de zevende maand, namelijk nu zeventig jaren, hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevestigd? Of als gij at en dronkt, waart gij het niet die daar at, en gij die daar dronkt?” Zach. 7 : 5, 6. Was het zo niet met de Farizeeën? Waren hun woorden niet gericht tot mensen, hoewel het scheen dat zij tot God spraken? Wanneer God niet is het voorwerp en doel van ons gebed, dan is het geen gebed tot God. Wanneer u een andere betaalmester zoekt, dan wijst u God af, en maakt Hem tot een voetbank, omdat u Zijn eer niet zoekt.

III. *Nu zullen wij u voorstellen enige bemoedigingen tot dit persoonlijk en eenzaam gebed.* Deze moedgevingen worden in de tekst getrokken uit Gods zien van uw afzondering, en uit Zijn vergelding, die Hij belooft.

1. „Uw Vader ziet in 't verborgen,” Dat is, Hij ziet de gesteldheid van uw ziel. Hij merkt op het verlangen en de oprechtheid van uw hart, welke gij toont in uw gebed. Dat alles is bij Hem bekend. Merk op, dat wat een oorzaak van vrees is voor de geveinsden en van veroordeling voor de goddelozen, gemaakt wordt tot een oorzaak van ondersteuning en vertroosting voor de heiligen, namelijk dat zij bidden tot een alziend God. „Want indien ons hart ons veroordeelt, God is meerder dan ons hart, en Hij kent alle dingen,” 1 Joh. 3 : 20. Hun hemelse Vader ziet in 't verborgen. Hij verstaat hun gekreun, en begrijpt de taal van hun zuchten. Hoewel er veel gebrek is in de vorm van een plicht, en hoewel in het eenzaam gebed dikwijls veel gebroken woorden zijn, nochtans ziet God de verbrokenheid van hart, en dat is wat Hij zoekt en ziet. God ziet. Wat wil dat zeggen? Hij ziet of u bidt of niet, en hoe u bidt.

(1.) Hij ziet of u bidt of niet. Neem acht op deze woorden: „En de Heere zeide tot Ananias: Sta op, en ga in de straat genaamd de Rechte, en vraag in het huis van Judas naar enen, met name Saulus van Tarsen; want zie, hij bidt,” Hand. 9:11. Ga in zo'n straat, zo'n huis, zo'n kamer, zie hij bidt. De Heere wist alle deze omstandigheden. Het is volmaakt bij Hem bekend of wij onze tijd verbeuzelen of in ledigheid doorbrengen, of dat wij in 't verborgen bidden. Hij weet en ziet in welk huis en in welke hoek van het huis wij zijn, en wat wij daar doen.

(2.) Hij ziet hoe u bidt. „En die de harten doorzoekt, weet welke de mening des Geestes is,” Rom. 8 : 27. Dit wordt ons voorgesteld als de vertroosting der heiligen. God kent u door en door, en Hij kan uw gebeden onderscheiden of zij uit gewoonte of uit sleur gedaan worden, dan wel of zij oprechte ontboezemingen van begeerte naar God of naar gemeenschap met Hem zijn.

2. De andere zaak welke ons voorgesteld wordt, is de vergelding die God u zal geven. „Hij zal het u in 't openbaar vergelden.” Hoe vergeldt God onze gebeden? Niet om enige waarde of verdienste die er in is. Welke verdienste kan er zijn in bedelen? Wat kan een bedelaar verdienen met het vragen om een aalmoes? Maar Gods vergelding

spruit voort uit Zijn eigen genade en ontferming, daar Hij Zichzelf door beloften als het ware schuldenaar heeft gemaakt aan een arme, eerlijke en gelovige smekeling. Maar „Hij zal het u in 't openbaar vergelden.” Wat wil dat zeggen? De vergelding wordt gegeven door een kennelijk antwoord op uw gebeden, zoals Hij dikwijls bij Zijn kinderen doet, door hen te geven wat zij gevraagd hebben. Zo geschiedde bij Daniël. God zond een engel tot hem, toen hij in 't verborgen bad. Soms geschiedt het door een klaarblijkelijke zegen op hun gebeden. Abraham, Izak en Jacob, waren mensen van veel gemeenschap met God, en zij werden zeer duidelijk en zichtbaar gezegend. Hun werd in 't openbaar vergolden op hun verborgen omgang met God. Het geschiedt soms, doordat God hun een uitwendige achting doet verkrijgen in het oog van anderen. Het is opmerkelijk dat Farao in zijn benauwdheid zond om Mozes en Aäron, en niet om de tovenaars. De consciënties van goddeloze mensen zijn op zo'n tijd open, en zij weten dat Gods kinderen bijzondere gunst en toegang bij Hem hebben. Daar de harten van alle mensen in Zijn hand zijn, kan Hij achting voor Zijn volk geven naar Zijn welbehagen. Wanneer goddelozen in ellende zitten, heeft God deze eer op u gelegd, dat zij om u zullen zenden opdat u met hen bidt. God zal in 't openbaar eer geven aan hen, die Hem in 't verborgen eren. „Die Mij eren, zal Ik eren,” 1 Sam. 2: 30. Maar de vergelding zal voornamelijk gegeven worden in de dag des oordeels. In die dag zullen zij, die in het verborgen gebeden hebben, door hun hemelse Vader in 't openbaar vergolden worden. Wanneer u de armen gedenkt, en de behoeftigen verkwikt, kunnen zij u niet vergelden. Doch u zult vergelding ontvangen in de opstanding der rechtvaardigen. Daar zal het grote en meest openbare loon aan christenen worden gegeven. „Dan zal de Heere in het licht brengen hetgeen in de duisternis verborgen is, en openbaren de raadslagen des harten, en alsdan zal een iegelijk lof hebben van God,” 1 Kor. 4 : 5. De apostel spreekt hier tot vertroosting der gelovigen, daar zij in de wereld dikwijls worden belasterd. Maar in die dag zullen zij geprezen worden, hoewel zij in de tijd door de wereld worden veroordeeld. Merk op dat dit wordt gesteld tegenover de vergelding waarmee de Farizeeën zichzelf vleiden. Het was hun genoeg zo zij maar gunstig beoordeeld werden in zo'n synagoge, of door zo'n gezelschap van mensen. Maar de belofte tot de oprechte bidders is: „Uw Vader, Die in 't verborgen ziet, zal het u in 't openbaar vergelden,” dat wil zeggen, niet alleen in de ogen van zo'n stad of plaats, maar voor de gehele wereld.

Wij willen u nog wijzen op de noodzaak en het nut van het persoonlijk, eenzaam en verborgen gebed.

Het is een noodzakelijke plicht, want Christus veronderstelt dat Zijn discipelen daarin bezig zijn, wanneer Hij tot hen zegt: „Maar gij, wanneer u bidt.” En het is nuttig en profijtelijk, want God heeft er beloften voor gegeven: u hebt een Vader, Die in het verborgen ziet, en er komt een dag wanneer u voor het oog van de gehele wereld uw loon zult ontvangen.

Ten eerste, het is een noodzakelijke plicht, en dat blijkt uit de volgende zaken.

1. Uit Gods voorschrift. Dat voorschrift eist het gebed, het eist het eenzaam en verborgen gebed, want Gods gebod komt eerst tot een mens alleen, en daarna komt het tot huisgezinnen en kerken, waar afzonderlijke mensen tot een gezelschap worden samengevoegd. Daarom, waar God u geboden heeft te bidden, moet u dat voorschrift aannemen en opvolgen als tot u persoonlijk gedaan. Ik zal u enkele van die voorschriften noemen. „Houdt sterk aan in het gebed, en waakt in hetzelfde met dankzegging,” Col. 4 : 2. „Bidt zonder ophouden,” 1 Thess. 5 : 17. Deze teksten zijn voornamelijk bedoeld als voorschriften voor onze persoonlijke gebeden tot God, een



ieder voor zichzelf. Het gemeenschappelijk gebed kan alleen gedaan worden op een vastgestelde tijd, wanneer wij gelegenheid hebben om samen te komen. Maar wij persoonlijk worden geroepen om aan te houden in het gebed en wel zonder ophouden, wat betekent, dikwijls met God te zijn, dus niet alleen een biddende gesteldheid te hebben, maar een voortdurende omgang met Hem te hebben. Wezenlijk, een ieder die een God erkent, een Voorzienigheid, en erkent dat wij van Hem afhankelijk zijn voor alle zegeningen, is verbonden persoonlijk en in eenzaamheid te bidden. Hoeveel te meer is iemand, die beweert dat hij een Vader in de hemel heeft, in Wiens handen het bestuur van alle dingen in de wereld ligt, verplicht om in alleenspraak met God te zijn.

2. Ik zal het bewijzen uit het voorbeeld van Christus, hetwelk de kracht van een wet heeft in zedelijke dingen, zodat wij daardoor verplicht zijn. Christus' woord is onze regel en Zijn wandel is ons voorbeeld. Dit is ware godsdienst, Hem na te volgen, Dien wij godsdienstige eer bewijzen. Daarom moet u wandelen gelijk Hij gewandeld heeft. Nu, wij lezen dikwijls dat Christus in de eenzaamheid bad. Hij zonderde Zich af om tot God te bidden. Zo moeten wij ook doen, indien wij christenen willen zijn. Wij lezen van onze Heere: „En des morgens vroeg, als het nog diep in de nacht was, opgestaan zijnde, ging Hij uit en ging henen in een woeste plaats en bad aldaar,” Markus 1 : 35. Hij verliet het gezelschap van Zijn discipelen, met wie Hij dikwijls samen was, en onttrok Zich aan hun gezelschap, om tijdig in de morgenstond alleen met God te zijn. En in Matthéüs 14 : 23 staat beschreven: „Als Hij nu de scharen van Zich gelaten had, klom Hij op de berg alleen, om te bidden. En als het nu avond was geworden, zo was Hij daar alleen.” En in Lukas 6 : 12 wordt gezegd: „Het geschiedde in die dagen, dat Hij uitging naar de berg om te bidden, en Hij bleef de nacht over in het gebed tot God.” u ziet dat Christus alle gelegenheden waarnam om Zich af te zonderen, en met God alleen te zijn. Nu, het voorbeeld van Christus is zowel verplichtende als moedgevende.

- (1) Zijn voorbeeld is sterk verplichtend. Of menen wij misschien dat wij niet dezelfde hulp als waarom Christus riep, nodig hebben? Er zijn vele hoogmoedige mensen, die menen dat zij het gebed kunnen missen. Christus had niet nodig te bidden zoals wij. De volheid der Godheid woonde in Hem lichamelijk, en toch stond Hij niet boven het gebed'. En indien Hij behoefte had aan het gebed, zo was het voor Hem niet nodig het gezelschap van mensen te verlaten en alleen te gaan. Zijn genegenheden gingen zonder ophouden uit tot God, en Hij werd niet gekweld door enige afleiding, en alle plaatsen en gezelschappen waren voor Hem gelijk. En toch wilde Hij uitgaan naar een verborgen plaats, om eenzaam met God te zijn.
- (2) Zijn voorbeeld is zeer bemoedigend. Want wat Christus ooit deed, Hij heiligde de plichten, en Zijn voetstappen laten een zegen achter. Zie hoe Christus de doop heiligde door Zelf gedoopt te worden. Hij maakte het water van de doop voor ons tot een zegen en tot een troost. Zie, hoe Hij het avondmaal heiligde, door Zelf een gast te zijn, en te eten aan Zijn eigen tafel. Zo ook heiligde Hij het gebed. Wanneer Hij bad, ging er kracht van Hem uit, en Hij liet kracht achter, 'om ons te bekwamen tot het gebed. Dit is zeer bemoedigend voor ons, omdat Hij een proeve gaf van de plicht tot het gebed. Hij weet hoe spoedig menselijke kracht vergaat, want Hijzelf heeft met al Zijn macht gebeden, wanneer Hij worstelde met God. Zijn onderwerping aan deze plicht gaf Hem medelijden met ons. Hij kent het hart van een biddend mens, wanneer hij in alle ernst met God worstelt. Daarom helpt Hij ons in onze smarten en zielsangsten. Ook is Zijn bidden een bemoediging tegen onze onvolmaaktheden. Christenen, wanneer wij alleen met God zijn, en

onze harten zijn zo zwaar en log als een steen, welk een troost is het dan er aan te denken dat Christus Zelf bad met grote ernst, en dat Hij alleen zijnde met God worstelde in Zijn menselijke natuur! Toen de vijand kwam en op Hem aanviel, was Hij alleen, strijdende in het gebed tot God. Hij nam alle gelegenheden waar om met God te verkeren, en zo u de Geest hebt, zult u hetzelfde doen.

3. Het eenzaam gebed is ons nodig, en ik kan dit bewijzen uit het oogmerk waartoe God Zijn Geest uitstort. „Ik zal uitstorten de Geest der genade en der gebeden, opdat Hij zal doorbreken en smekingen opwekken in Zijn volk. God stort de Geest uit over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem. Het gehele huis van Israël zal rouwklagen. De Kerk heeft de weldaad van de uitstorting van de Geest. Elk gezin heeft het voorrecht dat het mag treuren, en iedere persoon heeft dat voorrecht apart. Wij mogen heengaan en weklagen over onze toestand en over onze ongesteldheid voor God. Wij mogen ons hart uitstorten op een heilige en bewogen wijze. Ik wens dat u hierop acht zult slaan en dat u zult onthouden, dat God een dubbel oogmerk had in het uitstorten van Zijn Geest, zowel om ons alle verontschuldiging te ontnemen, als om onze ijver te verlevendigen.

De belofte dat God Zijn Geest wil uitstorten, beneemt ons alle verontschuldiging. Velen zeggen dat zij geen gaven hebben, geen bekwaamheid en dat zij zwaar van tong zijn. Zij zeggen, hoe kunnen wij alleen gaan en God aanroepen? Zekerlijk, mensen die zwak zijn, en daarvan gevoel hebben, mogen op een of andere wijze daarmee tot God komen, want de Geest is beloofd om hen te helpen. Zo groot is Gods neerbuigende goedheid tot de heiligen, dat Hij niet alleen voorzien heeft in een Advocaat om onze smeekschriften bij het Hof aan te bieden, maar ook in een Secretaris om ze voor ons op te stellen. Hij heeft niet alleen Christus gegeven om ons te helpen in onze nood van schuld en onwaardigheid, maar Hij heeft ook de Geest beloofd om ons te helpen in het bidden. Wanneer wij, gereed zijn onszelf te verontschuldigen wegens onze zwakheid en al ons gebrek, heeft God Zijn Geest beloofd om ons te helpen in het eenzaam gebed.

God stort Zijn Geest uit, met het doel ons te doen ontwaken tot naarstigheid, opdat deze kostelijke gave niet tevergeefs op ons wordt uitgestort, en opdat ze niet door ons ongebruikt zal blijven. Daarom moeten wij er gebruik van maken, niet alleen in het meebidden met anderen, maar ook om ons persoonlijke gaven te benutten, en ons eigen geval en toestand voor God open te leggen.

4. Het eenzaam gebed is een noodzakelijke plicht. Ik vermaan u daartoe uit de praktijk der heiligen, die een biddend volk zijn. Hoe dikwijls lezen wij in Gods Woord, dat zij alleen met God waren, en hun ziel in klachten tot Hem uitstortten! Niets is hun zo natuurlijk als het gebed. „Dat is het geslacht dergenen die naar Hem vragen, die Uw aangezicht zoeken,” Psalm 24 : 6. Zoals lichte lichamen gemakkelijk opstijgen, zo zien de heiligen opwaarts tot God, en bidden tot Hem wanneer zij alleen zijn. Daniël boog drietijden 's daags zijn knieën, en wilde zijn uren van gebed niet verzuimen, hoewel zijn leven daardoor in gevaar was. David zegt: „Ik loof U zevenmaal 's daags over de rechten Uwer gerechtigheid,” Psalm 119 : 164. Van Cornelius de hoofdman wordt verhaald dat hij godzalig was, en God gedurig biddende, niet alleen met zijn gezin, maar ook eenzaam in heilige alleenspraak met God. Hij was zo overvloedig en naarstig in dat werk, dat zijn leven bidden was, — hij was gedurig biddende. Welnu dan, indien dit de aard is van Gods volk, dan mogen we onszelf wel verdenken, en anderen mogen ons met recht verdenken, zo wij aan des Heeren volk ongelijk zijn, zo wij geen vermaak hebben in zulke verborgen gesprekken met God of wanneer wij ze

verzuimen.

5. De noodzakelijkheid van het eenzaam gebed blijkt ook uit onze persoonlijke noden en zwaarigheden, daar wij daarover altijd niet zo gemakkelijk met andere mensen kunnen spreken. Ze zijn dikwijls niet gepast, om ze aan anderen te openbaren. De plaag van ons eigen hart is altijd geen onderwerp dat wij graag aan onze naasten bekend maken. Het spreekwoord zegt: *Er is geen voedster gelijk de moeder*. Dit mogen wij ook zeggen van onze weklachten, waarmee wij tot God mogen komen. Een ander mag teer van hart zijn, maar hij kan niet met die vernedering en met die verslagenheid over onze zonden tot God naderen, gelijk wijzelf dat soms mogen doen. Er kan een doorn in het vlees zijn, waarover wij hebben te roepen, en waartegen wij gedurig moeten bidden. Paulus zegt: „Hierover heb ik den Heere driemaal gebeden,” 2 Kor. 12 : 7, 8. Wij mogen onze persoonlijke noden open leggen voor de ontfermingen Gods. Het is soms een ondersteuning met anderen te bidden, maar op andere tijden zou het een hindernis zijn.

Laten wij met onze eigen bijzondere noden tot God gaan. Een ieder kent zijn eigen bittere droefheid. Wij mogen die voor God openleggen, want Hij heeft gezegd: „Doe uw mond wijd open, en Ik zal hem vervullen,” Psalm 81 : 11. Dit mag de eenzame ziel in de eenzaamheid, in de binnenkamer brengen, en de deur gesloten hebbende mogen wij met God alleen zijn, en Zijn Naam aanroepen.

## 2. Het verzuim van het eenzaam gebed veroorzaakt zeer schadelijke gevolgen voor de ziel.

*Maar gij, wanneer u bidt, ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader, Die in 't verborgen is; en uw Vader, Die in 't verborgen ziet, zal het u in 't openbaar vergelden.*

Mattheüs 6 : 6.

In een vorige preek hebben wij aangetoond dat Christus het gedrag van de geveinsden, die gewoon waren in de synagogen en op de hoeken der straten staande te bidden, opdat zij van de mensen gezien mochten worden, heeft veroordeeld, en er ons voor heeft gewaarschuwd. In dezelfde preek hebben wij getoond dat het eenzaam gebed moet gedaan worden uit behoefte om met God alleen te zijn, en in stilte onze begeerten, noden en behoeften aan Hem voor te leggen. Wij hebben daarbij bewezen dat het verborgen gebed een noodzakelijke plicht is.

Wij wensen nu te spreken over *het grote nut van het eenzaam gebed, en te waarschuwen tegen het verzuim van het zoeken van God in de binnenkamer.*

**I. Eerst zullen wij spreken over het nut van het eenzaam gebed.**

**II. Indien u het eenzaam gebed verzuimt, zo doet u God en uzelf ongelijk aan.**

**I. Eerst zullen wij spreken over het nut van het eenzaam gebed.**

1. De eenzaamheid geeft vrijheid aan het hart zich voor God uit te spreken. Hoe ernstiger iemand is, hoe meer hij verlangt alleen te zijn, vrij van alles wat hem kan afleiden. Wanneer iemand weent, en in een treurende gesteldheid is, zo zoekt hij de eenzaamheid om aan zijn tranen de vrije loop te laten. In Jer. 13 : 17 lezen wij: „Mijn ziel zal wenen in verborgen plaatsen.” Zo ook hier, wanneer iemand begeert met ernst tot God te naderen, zo trekt hij zich terug om met God alleen te zijn. Christus in Zijn zielsangsten zonderde Zich af van zijn discipelen. Van Hem vinden wij beschreven dat toen Hij te ernstiger wilde bidden, „Hij Zich van hen afscheidde, omtrent een steenworp,” Lukas 22 : 41. Hij ging apart. Sterke bewegingen der ziel willen niet afgeleid worden, maar zij vragen om stilte en afzondering. Het is onze opmerking waardig, dat toen Jacob met God wilde worstelen, van hem wordt gezegd: „Doch Jacob bleef alléén over, en een man worstelde met hem totdat de dageraad opging,” Genesis 32 : 24. Toen hij een voornemen had om in grote ernst God aan te lopen, zond hij al zijn gezelschap weg.

Een geveinsde vindt een groter toevloed van gaven, wanneer hij met anderen bidt, maar hij is zwak en oppervlakkig wanneer hij met God alleen is. Maar gewoonlijk storten Gods kinderen met de meeste bewogenheid hun hart voor God uit, wanneer zij in 't verborgen gebed zijn. Daar maken zij meer hun persoonlijke noden bekend, daar vinden zij meer vrijheid hun hart uit te spreken, en met God te worstelen. In het gemeenschappelijk gebed komen wij meer met de behoeften van anderen, maar in het verborgen gebed komen wij meer met onze persoonlijke noden.

2. Zoals in het eenzaam gebed de weg gebaad wordt tot verruiming van het hart aan onze zijde, zo baant het ook de weg voor geheime openbaringen van liefde van Gods zijde. Bernardus heeft gezegd: „De Bruidegom van de Kerk is schuchter, en wil niet

gemeenzaam zijn met Zijn bruid of haar Zijn liefde openbaren in gezelschap, maar wanneer zij samen zijn.” De heiligen hebben meestal de liefelijkste ervaringen wanneer zij alleen met Hem zijn. Toen Daniël met grote ernst in de eenzaamheid bad, werd de engel Gabriël tot hem gezonden in een snelle vlucht, om hem te vertellen dat zijn gebeden verhoord waren. En toen Cornelius biddende was in de binnenkamer, kwam een engel Gods tot hem om hem mee te delen dat zijn gebeden tot gedachtenis waren opgekomen voor God. Toen Petrus alleen was en bad, onderwees God hem in het geheim van de roeping der heidenen. Hij ontving dit gezicht toen hij op het dak geklommen was om te bidden, Handelingen 10 : 9. Vóór de wedergeboorte spreekt God menigmaal tot ons terwijl wij er niet op voorbereid zijn, maar nadat wij wedergeboren zijn, verschijnt Hij gewoonlijk op meer krachtige daden van het geloof, of wanneer wij bezig zijn in oefening des geloofs. Dit gebeurt zeer dikwijls wanneer wij om God verlegen zijn, en met alle de krachten van onze ziel Hem zoeken aan te grijpen in het verborgen gebed.

3. In het eenzaam gebed worden dikwijls grote dingen verkregen. Het is menigmaal tot sterke troost en ondersteuning in ellenden, vooral wanneer wij door mensen worden vertrapt, uitgeworpen en veracht en wij niet weten waarheen te gaan om een vriend te vinden aan wie wij onze smart kunnen bekend maken. Dan in de eenzaamheid te gaan, en onze zaken aan God voor te leggen, is een krachtige ondersteuning voor de ziel. „Mijn vrienden zijn mijn bespotters, maar mijn oog druipt tot God,” Job 16 : 20. Het geeft verlichting aan het hart, en lucht aan onze droefheid, wanneer wij ons afzonderen en de last die ons drukt bij God brengen. Toen Hanna in grote druk en droefheid, tot God bad, week haar smart, „en haar aangezicht was haar zodanig niet meer.” Zoals in een koorts de opening van een ader verkoelt en verkwikt, zo is het een sterke vertroosting in ellende, wanneer wij onze zaken bij God bekend mogen maken.

4. Het eenzaam gebed is een krachtig bewijs van onze ernst, van ons geloof, liefde en gehoorzaamheid, wanneer wij alleen zijn, en niemand weet wat wij doen, terwijl wij daar zijn om de Onzienlijke te zien. Het is goed om God veel te zoeken in de eenzaamheid, wanneer onze plicht of onze consciëntie ons daarheen drijft. Geveinsden nemen veel de openbare godsdienst waar. Zij bidden zich moe, en zij doen iets omdat het gewoonte is, maar dikwijls worden zij door iets anders gedreven dan de hoorders menen. Meen niet dat zij bidden om zich in God te vermaken. Job zegt: „Zal hij zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd?” Kap. 27 : 10. Verlustiging in God brengt ons tot alleenspraken met Hem, en zoekt de afzondering.

5. Het eenzaam gebed is een profijtelijk werk, omdat God er grote beloften aan verbonden heeft. Dit verborgen en eenzaam gebed waarvan in de tekst gesproken wordt, zal een openbare vergelding hebben. Het zal niet verloren zijn, want God zal 't in het openbaar vergelden. In het boek van Job lezen wij: „Gewen u toch aan Hem, en heb vrede; daardoor zal u het goede overkomen.” Welk een vrede, troost en verlevendiging wordt verkregen in het zoeken van God, en in het staan naar ontmoetingen met Hem in aanhoudend gebed. „Gij die God zoekt, ulieder hart zal leven,” Psalm 69 : 33. Wanneer men God niet gedurig zoekt, vergaat de kracht van het leven. Zo min wij een oogst kunnen verwachten zonder zaaien, zo min kunnen wij krachtig zielsleven verwachten, wanneer wij God niet zoeken. Zal iemand temidden van een menigte aandacht schenken aan een ander, wiens aangezicht hij nooit tevoren zag? En zal God u erkennen en zegenen in de vergadering van Zijn volk, wanneer ge u

niet aan Hem vertoont in het gebed, wanneer u alleen zijt?

## **II. Indien u het eenzaam gebed verzuimt, zo doet u God en uzelf ongelijk aan.**

Gij miskent God. Het gebed is een voornaam deel van de eer die God van Zijn schepsel verwacht, niet alleen in de openbare vergaderingen, maar ook in de binnenkamer. U doet uzelf schade aan door verzuim van het eenzaam gebed, omdat u door het na te laten veel troost en vrede voor uw ziel mist. U berooft uzelf van vele liefelijke en genadige bevindingen, en van de zegen in andere dingen.

Ik zal u meer bijzonder het kwaad van deze zonde aanwijzen.

### *1. Het verzuimen van het gebed is een zonde van nalatigheid.*

Het is zeer gevaarlijk deze zonde te doen. Het is ook gevaarlijk zich schuldig te maken aan zonden van bedrijf. Onder zonde van nalatigheid verstaan wij het verzuimen van wat geboden is, en onder zonde van bedrijf verstaan wij het doen van dingen die verboden zijn. Nu, de natuurlijke consciëntie beschuldigt meer van zonden van bedrijf dan van zonden van nalatigheid. Zo schijnt het een meer snode en onnatuurlijke daad te zijn, zijn vader te slaan, dan hem geen eerbied en hoogachting te bewijzen. Wij gevoelen onze zonde van bedrijf. Maar God zal u rekenschap afeisen zowel van zonden van nalatigheid als van zonden van bedrijf. En ook uw consciëntie zal dit doen, wanneer zij niet afgeschroeid is, en zij zal u beschuldigen, dat u tegen uw licht en tegen de kennis van Gods wil, zo'n noodzakelijk deel van wat u aan God verschuldigde dienst nalaat. „Wie dan weet goed te doen en niet doet, dien is het zonde,” Jac. 4 : 17, dat wil zeggen, het is zondigen in tegenwoordigheid van een getuige. Uw eigen consciëntie zal tegen u getuigen, wanneer u ontwaakt door Gods Woord, of door de Voorzienigheid, of in grote ellende, of wanneer u zult liggen op uw sterfbed. Hoe zal uw eigen hart u dan verwijten dat u de dienst van God hebt verzuimd, en dat u zulke kostelijke uren niet hebt gebruikt om vrede met Hem te zoeken.

- Zonden van nalatigheid zijn evenzeer een verachting van Gods gezag, als zonden van bedrijf, want dezelfde wet die het doen van de zonde verbiedt, gebiedt ook het opvolgen van onze plicht.
- Zonden van nalatigheid zijn zowel een bewijs van haat tegen God, als zonden van bedrijf. Indien twee mensen in hetzelfde huis leven, en zij zouden niet tot elkander spreken, zo zou dat een bewijs zijn dat zij elkander haten, en dat zij met elkander in strijd zijn. Zo is het ook, wanneer wij nooit de tijd nemen om met God te spreken, hoewel Hij in onze nabijheid is; het is een bewijs dat wij Hem niet achten en niet begeren.
- Zonden van nalatigheid zijn een bewijs van een onwedergeboren staat, zowel als zonden van bedrijf. U zult iemand die leeft in dronkenschap en alle onreinheid, niet beschouwen als een wedergeboren mens, daar zulke merktekenen niet de kenmerken van Gods volk zijn. Zo ook is een leven in voortdurende versmading en onverschilligheid omtrent God, een kenmerk van een onbegenadigd mens. Waar de apostel de Efeziërs beschrijft in hun onwedergeboren staat, zegt hij, dat zij „in die tijd waren zonder God in de wereld.” Zij die God niet erkennen en Zijn Naam niet aanroepen, leven buiten God. David beschrijft ze en zegt: „De dwaas zegt in zijn hart: Daar is geen God; zij verderven het, zij maken het gruwelijk met hun werk,” Psalm 14: 1. Allen die niet wedergeboren zijn, zijn zulke godloochenaars. Er is enig verschil tussen natuurlijke mensen. Sommigen staan minder schuldig aan het openbare uitleven van hun zonde en dwaasheid, en anderen zondigen meer. Maar zij zijn allen gruwelijk omdat zij God niet zoeken.

De apostel neemt hieruit een bewijs om alle mensen te overtuigen dat zij onder de zonde zijn. „Daar is niemand die verstandig is, daar is niemand die God zoekt,” Rom. 3 : 11.

- Het hart kan zowel verhard zijn door het nalaten van de plichten als door het bedrijf van de zonden. De daad der zonde brengt een verharding en dodigheid op de ziel, en het verzuim van een noodzakelijke plicht doet hetzelfde. Niet alleen het breken van een snaar brengt een muziekinstrument uit de toon, maar verwaarlozing kan ook de oorzaak zijn. De ervaring heeft geleerd dat niemand zo teer, zo heilig, zo nederig en zo hemelsgezind is, als hij die dikwijls omgang met God heeft. Dit maakt het hart teer, terwijl het anders hard, dodig en gevoelloos wordt.

## *2. Bidden is een eigenschap die bijzonder eigen is aan Gods kinderen.*

Het gebed is een behoefte van het nieuwe schepsel. Zo spoedig als Paulus bekeerd werd, was het eerste nieuws dat wij van hem horen: „Zie, hij bidt,” Hand. 9 : 11. Zo spoedig als wij nieuwgeborenen zijn, zal de ziel in het gebed tot God roepen. Het is het kenmerk der heiligen. „Dat is het geslacht dergenen, die naar Hem vragen, die Uw aangezicht zoeken,” Psalm 24 : 6. Het is een volk dat veel tot God roept. De profeet beschrijft hen en zegt dat zij „ernstige aanbidders zijn,” Zef. 3 : 10. God zegt: „Ik zal over hen uitstorten de Geest der genade en der gebeden,” Zach. 12 : 10. Waar de Geest der genade is, daar zal veel gebeden worden. „Want een iegelijk, die de naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.” Maar kunnen wij van iemand, die niet bidt, veronderstellen dat hij zijn zaligheid zoekt? Zoals luchtige voorwerpen gemakkelijk omhoog gaan, zo is de natuur van oprechte zielen, dat zij zoeken wat boven is, en zij zoeken het in gebeden. God heeft geen stomme kinderen, zij roepen allen als kinderen om hun vader.

Het gebed is van veel invloed op onze gemeenschap met God. Deze gemeenschap bestaat in twee dingen, *in vrede en gemeenzaamheid met Hem*. De vrede hebben wij door het geloof, en de gemeenzaamheid of de verborgen omgang wordt verkregen door de gebeden. Er zijn twee plichten welke nooit ontijdig zijn, *horen en bidden*.

Deze beide zijn een heilig gesprek tussen God en de ziel, totdat wij komen tot het gezicht, het aanschouwen van Hem in de hemel. Onze omgang met God wordt hier onderhouden door deze twee plichten. Wij spreken tot God in het gebed, en Hij antwoordt ons door Zijn Woord. God spreekt tot ons door het Woord, en onze ziel geeft een weerklank tot Hem in het gebed. Daarom heeft het nieuwe schepsel veel vermaak in deze twee plichten. Wij moeten „ras zijn om te horen,” totdat wij komen tot aanschouwen. Daarom behoren wij alle gelegenheden om te horen, waar te nemen, en wij moeten naarstig zijn in het horen.

In het gebed spreken wij tot God, en daarom behoren wij tijd vrij te maken voor dit werk. In het Woord komt God neder tot ons, en in het gebed varen wij op tot Hem. Daarom, indien u graag nabij God zijt, zo moet u veel in het gebed zijn. Dit is uw groot belang. U weet hoe het gebed genoemd wordt. Het is een zoeken van God. „Heere, in benauwdheid hebben zij u' bezocht, zij hebben hun stil gebed uitgestort als Uw tuchtiging over hen was,” Jes. 26 : 16. De uitdrukkingen, bidden tot God en zoeken om God, hebben dezelfde betekenis. Nu, het is een bewijs van lauwe vriendschap, wanneer wij Hem niet zoeken. Kan er enige verborgen omgang zijn, waar de vervreemding zo groot is, dat van u gezegd kan worden, dat u God niet zoekt?

## *3. Het persoonlijk of eenzaam gebed is in sommige opzichten te verkiezen boven andere gebeden, om de volgende redenen.*

(1.) In het eenzaam gebed komen wij meer bijzonder om over ons eigen geval tot God te spreken. De psalmist zegt: „Ik heb lief, want de Heere hoort mijn stem, mijn smekingen, want Hij neigt Zijn oor tot mij, dies ik Hem in mijn dagen zal aanroepen," Psalm 116 : 1, 2. Wij mogen met anderen samen bidden, maar wanneer wij met Hem alleen zijn, hebben wij meer vrijheid om Hem te herinneren aan het woord tot ons gesproken, op hetwelk Hij ons heeft doen hopen. Wij kunnen in het eenzaam bidden en worstelen aanhouden en zeggen: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat u mij zegent.

(2.) In de binnenkamer worden wij meer op de proef gesteld of wij liefde tot God hebben. Daar worden wij niet aangevuurd omdat anderen ons horen. In gemeenschappelijk of openbaar gebed worden wij beoordeeld door anderen, en daarin kunnen geveinsden bidden met veel kracht, innemende woorden en gaven maar in het eenzaam gebed zijn zij lauw en ongevoelig. Een christen wordt het best beproefd en geoefend in de eenzaamheid, in de verborgen omgang tussen God en zijn eigen ziel. Daar vindt hij de meeste gemeenschap met God, en de meeste verruiming voor zijn hart. Een mens kan niet zo goed over zijn eigen geest oordelen, en de werkzaamheid daarvan recht onderscheiden in het gemeenschappelijk gebed, omdat de belangen en noden van anderen daarin vermengd zijn met de zijne, en hij gevoelt dat hij in die omstandigheden door anderen beoordeeld wordt. Maar wanneer hij alleen is met God, wordt hij meer gedreven door de nood van zijn eigen ziel. Wanneer alleen God en ons eigen hart aanwezig zijn, zullen wij allermeest gesteld zijn op de hoge goedkeuring van de alwetende God.

(3.) Het eenzaam gebed krijgt meer waarde, omdat eenzaamheid en afzondering noodzakelijk zijn om ons te bepalen bij onze plicht. Wanneer wij in gezelschap zijn, zullen zondige afleidingen gemakkelijk in ons vermenigvuldigen, en dan zwerven onze gedachten weg. Hoe dikwijls vermengen wij sulfer met onze wierook, en vleselijke gedachten met onze godsdienst! Hoe geneigd zijn wij zo te doen in openbare plichten! Maar in de eenzaamheid zullen wij eerder een kinderlijke vrijheid ontvangen om tot God te naderen. Nu, wilt u deze plicht van het eenzaam gebed verzuimen, waarin u vrij en zonder afleiding uw hart voor God mag uitspreken?

(4.) Iemand die niet dikwijls in 't verborgen bidt, is niet geschikt om in het openbaar en in gezelschap te bidden. Hij zal zijn smaak en vermaak in het gebed verliezen, en hij zal dor, droog en gevoelloos voor God worden. U leest in de profeet Ezechiël, dat de heerlijkheid des Heeren bij trappen uit de tempel week. Eerst uit de heilige plaats, daarna van het brandofferaltaar en daarna van de dorpel van het huis. De heerlijkheid vertrok naar de stad en vervolgens naar de berg, die op de oostzijde lag. Daar toefde Gods heerlijkheid een weinig, als ongenegen om heen te gaan, en om te zien of het volk zou wederkeren. Dit schijnt een zinnebeeld van de handelingen Gods met bijzondere personen te zijn.

Eerst vertrekt God uit de binnenkamer. De eenzame onderhandelingen tussen God en de ziel worden verzuimd. Het beslag op het gezin vermindert, en binnen weinig tijd vertrekt Hij uit de gemeente. Openbare inzetten worden nagelaten, en beschouwd als onnutte dingen. Door de slordigheid van de christenen dringt goddeloosheid en losbandigheid de kerk binnen, zodat de godsdienst als het ware bij trappen sterft, en zij die begenadigd zijn worden vleselijke christenen, en verliezen meer en meer de tegenwoordigheid van God. Daarom zeg ik nogmaals, indien wij bekwaam wensen te zijn om in gezelschap te bidden, moeten wij dikwijls bidden in de eenzaamheid.



4. *Beschouw de schade die voortvloeit uit verzuim van het persoonlijk komen tot God.* Zonden van nalatigheid openen de weg tot zonden van bedrijf. Wanneer een tuinman zijn hand inhoudt, zal de grond spoedig bedekt zijn met onkruid. Laat het gebed na en verzuim de plicht van God te zoeken, zo zullen kwade begeerlijkheden de overhand krijgen. Onze harten worden aangetast door allerlei kwalen, wanneer wij het veelvuldig zoeken van Gods aangezicht in de eenzaamheid opgeven. Elifaz zeide: „Gij neemt het gebed voor het aangezicht Gods weg,” Job 15 : 4. En in Psalm 14 : 4 lezen wij: „Zij eten Mijn volk op alsof zij brood aten. Zij roepen den Heere niet aan.” Laat het eenzaam gebed na, en er zal een of andere grote zonde volgen. Binnenkort zult u aan enige kwade koers overgegeven worden, hetzij aan brutale begeerlijkheden of verdrukking en geweld bedrijven. U zult haat tonen tegen Gods volk of u zult u vermengen met hen die tegen God samenzweren. Hoe minder wij met God in de eenzaamheid omgaan, hoe meer het ontzag voor God zal verminderen. Maar iemand, die dikwijls nabij God is, durft Hem niet zo gemakkelijk beledigen als anderen doen. Zij, die dikwijls in gezelschap zijn van vorsten en deftige personen, zijn beter gekleed en netter in hun verschijning en gedrag dan anderen. Zo zullen zij, die dikwijls met God spreken, meer hemels, heilig en waakzaam worden dan zij die het eenzaam gebed verzuimen. Wanneer wij niet tot God komen, zullen wij onze talenten verliezen en door vele kwaden getroffen worden. Het is duidelijk bij de meeste mensen te zien hoe weinig zij met God omgaan.

***Doch wat zal men nu doen op dit verwijt? Zal men de schuld ontkennen of zal men zichzelf verontschuldigen?***

In de eerste plaats willen wij spreken met hen die de schuld ontkennen. Zij roepen God aan, zij maken gebruik van het eenzaam gebed, en daarom denken zij dat dit verwijt hen niet treft. Ja, maar zoekt u God zo dikwijls als u behoort te doen?

Hier hebben wij drie soorten van personen te beschouwen.

1. Er zijn sommigen die het eenzaam gebed geheel nalaten of die geen tijd voor dit werk afzonderen. Dezen zijn praktikale godloochenaars, „zonder God in de wereld.” Zij zijn heidenen onder een christelijke naam en belijdenis. Wij moeten bidden zonder ophouden, dat is, alle gelegenheden om te bidden waarnemen. Maar zij die niet bidden, zodat God een gehele week lang niets van hen hoort, moeten streng berispt worden.
2. Er zijn sommigen, die de plicht van het gebed zelden waarnemen. O, hoeveel dagen en weken gaan over hun hoofd, en God hoort nooit iets van hen! God klaagt over hen. „Zij hebben Mij vergeten, dagen zonder getal,” Jer. 2 : 32. Zij weten niet meer, wanneer zij de laatste maal bij God geweest zijn.
3. De meesten doen het niet zo dikwijls als zij het behoorden te doen. Dit geval zal ik nader behandelen, en ik zal u voorschriften noemen, hoe dikwijls wij met God behoren te zijn, en wanneer wij geacht worden de dienst van God te verzuimen.

(1.) Elke dag behoorde er in dit opzicht iets gedaan te worden. Cornelius de hoofdman, bad gedurig tot God. Hij had elke dag zijn tijden van omgang met God, Handelingen 10 : 2. Daniël, hoewel met gevaar voor zijn leven wilde het gebed niet nalaten; hij bad “drie tijden 's daags op zijn knieën,” Dan. 6 : 11. In Psalm 55 : 18 zegt David: „Des avonds en des morgens en des middags zal Hij mijn stem horen.” Hoewel wij niet alle mensen streng aan deze voorbeelden binden kunnen, op grond van verschillende toestanden, werkzaamheden en omstandigheden, zo mogen wij toch uit de genoemde voorbeelden besluiten, dat zij die meest heilig zijn, het meest

overvloedig in dit werk zijn.

(2.) Liefde moet u besturen. Zij die elkander liefhebben, zullen elkander zoeken. Men kan niet lang buiten het gezelschap van die men bemint. Christus had Lazarus en Maria en Martha lief, en daarom bracht Hij druk bezoek aan Lazarus' huis in Bethanië. Ongetwijfeld zullen zij, die God liefhebben, dik wijls de toevlucht tot Hem nemen. In de dagen van het Evangelie verwacht God liefde. Wij zijn nu niet gebonden door zulke bijzondere regelen als onder de ceremoniële wet. Waarom niet? Omdat liefde een vrijgeveige en milddadige genade is, die zeer gesteld is op veelvuldige bezoeken, en ons leert wanneer wij tot God behoren te bidden.

(3.) De Geest van God zal u besturen. Er zijn bepaalde tijden waarop God met u alleen wil spreken. Dan spreekt Hij als het ware tot u zoals Hij in een ander geval tot de profeet deed. „Maak u op, ga uit in de vallei, en Ik zal daar met u spreken,” Ez. 3 : 22. God zegt tot u: Ga in uw binnenkamer, Ik heb iets tot u te zeggen. „Gij zegt: Zoek Mijn aangezicht; ik zoek Uw aangezicht o Heere,” Psalm 27 : 8. God nodigt u tot afzondering en eenzaamheid. U wordt naar uw binnenkamer gestuurd met hetgeen u van de preekstoel hebt gehoord. Dit is het wezenlijk nut dat u verkrijgt uit een preek, wanneer u ernstig met God handelt over hetgeen u hebt gehoord. Wanneer God, om zo te spreken, ons roept door Zijn Geest, en ons nodigt om met de overleggingen van ons hart in Zijn tegenwoordigheid te verschijnen, zo is het geestelijke onzinnigheid, wanneer wij weigeren tot Hem te komen.

(4.) Uw eigen inwendige en uitwendige noden zullen u te binnen brengen dat u moet bidden. God heeft niet vastgesteld op welke uren wij zullen eten en drinken, maar wij zullen op bepaalde tijden er behoefte naar gevoelen. God heeft vele noden over ons gelaten, om ons in Zijn tegenwoordigheid te brengen. Soms missen wij wijsheid en raad in duisternis. De apostel zegt: „Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, die een iegelijk mildelijk geeft,” Jac. 1 : 5. Dat is een van die gelegenheden om ons tot God te brengen. God is de beste Raadgever om onze twijfel op te lossen, en ons te leiden in de rechte weg. Soms ontbreekt ons kracht om verzoeken te weerstaan, maar de troon der genade is opgericht opdat wij met vrijmoedigheid zouden toegaan in tijd van nood, om raad en kracht te verkrijgen. Wij hebben troost, verlevendiging, raad nodig en alle deze drijven ons uit tot God.

Ook uitwendige behoeften moeten wij aan God bekend maken. Wanneer een mens maar opmerkt hoe groot zijn uitwendige en inwendige noden zijn, dan kan hij het gebed niet nalaten, maar hij zal gedurig aanleiding vinden om de tegenwoordigheid van God te zoeken, en met een of andere boodschap toegang te zoeken tot de troon der genade. Wij hebben dagelijks om vergeving van zonden te smeken, en dagelijks te bidden om voorziening in onze behoeften.

Nu, als u deze dingen niet opmerkt, dan zult u het gebed verzuimen.

*Wij zullen besluiten met het bespreken van hen, die, om vrij te komen van het eenzaam gebed, zich verontschuldigen, en daaraan enige besturingen toevoegen.*

Sommigen die verontschuldiging inbrengen, zeggen, dat zij het eenzaam gebed wel willen waarnemen, maar dat zij geen tijd hebben, of een geschikte plaats missen, of dat hun gaven en bekwaamheid ontbreken. Maar de waarheid is, dat hun een hart ontbreekt, en dat is de oorzaak van alle verzuim. En, waarlijk, indien iemand geen hart heeft tot het werk, dan is er iets niet in orde.

1. Sommigen zeggen dat zij geen tijd hebben. Hoe, hebt u geen tijd voor God, terwijl u wel tijd hebt voor andere dingen? Zullen wij tijd hebben voor alles, behalve voor het meest noodzakelijke werk? Hebt u tijd om te eten, te drinken, te slapen, uw beroep waar te nemen, en geen tijd om uw zaligheid te zoeken, geen tijd om gemeenzaam met

God te zijn, hetwelk het voornaamste werk is waartoe u geroepen wordt? Wel, offer dan een gedeelte van uw slaap en van niet absoluut noodzakelijke bezigheden op, liever dan dat ge u onttrekt aan deze noodzakelijke plicht. Er was voor Jezus Christus niet zo'n noodzaak om te bidden als voor ons, en toch wordt van Hem gezegd: „En des morgens vroeg, als het nog diep in de nacht was, opgestaan zijnde, ging Hij uit en ging heen in een woeste plaats, en bad aldaar,” Markus 1 : 35. Daarom vraag ik: durft u de dienst van God opzij duwen, de vette koeien door de magere laten verslinden; moet Sara uitgeworpen worden in plaats van Hagar, en moet de godsdienst buiten de deur gedrongen worden? Het is een gelukkig huis waar Martha klaagt over Maria. Martha, die bezig was met veel dienen, klaagde over Maria dat zij aan de voeten van Jezus zat, om naar Zijn genadige raad te luisteren. Maar in de meeste huizen mag Maria klagen over Martha, daar de dienst des Heeren wordt verwaarloosd en buiten de deur gedrongen is.

2. Sommigen hebben geen geschikte plaats, maar ik zeg dat zij, die een hart hebben, een plaats zullen vinden. Christus ging naar een berg om te bidden en Petrus klom op het dak. Klimt u dan maar onder het dak.

3. Velen zeggen dat zij gebedsgaven missen, zij weten niet hoe te bidden. Maar waartoe heeft God Zijn Geest beloofd? Een ieder kan op een of andere wijze zijn geval aan God bekend maken. Hij mag komen en zijn klacht in verzuchtingen uitstorten. De Heere wil verzuchtingen horen. Indien u niet meer kunt doen dan piepen als een zwaluw of kirren als een duif, kom toch en houd sterk aan. Niet alleen Christus is ons gegeven tot een Voorspraak, maar ook de Heilige Geest om ons in onze zwakheden te hulp te komen. God heeft de Geest Zijns Zoons beloofd, die roept: *Abba. Vader!* Een kind vertelt aan zijn vader wat het nodig heeft.

*Om Gods kinderen te besturen, zo vermanen wij hen veel bezig te zijn in het eenzaam gebed, en daarin veel waakzaamheid en ernst te tonen.*

Ik zal enkele redenen noemen, om u aan te sporen tot veelvuldig gebed in de binnenkamer.

1. Indien u dat doet, zo toont u dat u meer gemeenzaamheid hebt met God alleen, dan in gezelschap. Hij die alleen tot een vorst gaat, en onder vier ogen met hem mag spreken, heeft nauwer vriendschap en groter vertrouwelijkheid met hem, dan anderen die slechts in gezelschap van anderen een gesprek met hem mogen voeren. Daarom hoe vaker u met God alleen zijt, hoe vertrouwelijker de omgang is. Hij wil graag met u alleen handelen. Twee vrienden zijn meest vrij en open voor elkander wanneer zij samen zijn.

2. Indien u gewend bent aan veelvuldig eenzaam gebed, dan zult u een duidelijker antwoord hebben op uw eigen gebeden. U zult zien wat God op uw gebeden gedaan heeft. Daniël bad voor de Kerk, en een engel kwam hem vertellen dat hij gezonden was op zijn gebeden en smekingen, Dan. 9 : 21. Daarom, het zal goed voor een mens zijn enige tijd af te zonderen en heen te gaan om de beloften Gods te pleiten.

Ik wil dit nader aandringen.

(1.) Overweeg de alomtegenwoordigheid van God. Dit is een beweegreden in de tekst. „Hij is in 't verborgen, en Hij ziet in 't verborgen.” Zo de mensen daarvan overtuigd waren, zouden zij meer consciëntie maken van het verborgen gebed. Overdenk wat Christus van Zichzelf gezegd heeft: „Gij zult Mij alleen laten, en nochtans ben Ik niet alleen, want de Vader is met Mij,” Joh. 16 : 32. Wanneer u alleen bent, dan bent u niet alleen. Er is een Vader in 't verborgen. God is daar, hoewel niemand u daar ziet of hoort. Wij zijn geneigd te denken dat alles wat wij

doen verloren is, als anderen het niet zien of er niet van weten. Maar de engel zeide tot Cornelius: „Uw gebeden en uw aalmoezen zijn tot gedachtenis opgekomen voor God,” Hand. 10 : 4. Er is een gedenkboek voor Gods aangezicht van uw eenzame gebeden, zij staan in het register in de hemel, en nooit is een gebed verloren.

(2.) Overweeg de uitnemendheid van gemeenschap met God. „Vergeet ook een jonkvrouw haar versiersel, of een bruid haar bindselen?” Jer. 2 : 32. Vrouwen zullen niet gemakkelijk hun versierselen vergeten, en vooral een bruid niet op haar huwelijksdag. Zij zal sierlijke klederen aantrekken, en wil juwelen dragen, om zo heerlijk mogelijk te verschijnen. Nu, God is meer noodzakelijk voor ons, dan versierselen voor een bruid. Wij behoorden meer te staan naar gemeenschap met God, dan een bruid denkt om haar klederpracht. Maar nu moet God ons verwijten: „Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten, dagen zonder getal.” Wat ook vergeten wordt, God mag niet vergeten worden.

(3.) Maak een goede overeenkomst met God. Besluit veel bezig te zijn in eenzaam gebed. Het is 't beste, gezette tijden te hebben om God te zoeken. Voor mensen die vrije beschikking hebben over hun tijd is het goed en nuttig een bepaald gedeelte van hun tijd toe te wijden aan Hem die Heere is van onze tijd. Luie, niets doende dienstknechten moeten aangedreven worden om het vereiste getal stenen aan te dragen. Zo is het nodig, aan het hart een taak te stellen, en een voornemen op te vatten om aan God een redelijk en behoorlijk deel van onze tijd te geven. David had vastgestelde uren. „Driemaal daags zal ik tot U roepen.” Ook Daniël had gezette tijden. Hij bad elke dag driemaal. Hoewel wij u niet kunnen opdragen deze uren waar te nemen, behoorde uzelf een voorzichtige keus te doen, en zo'n gedeelte van uw tijd af te zonderen als best zal passen in verband met uw gelegenheden en dagelijkse werkzaamheden. Het is een uitdrukking van liefde tot God, Hem iets te geven van hetgeen uw eigen is. Het zal van buitengewoon profijt voor u zijn, en zal uw gemeenschap met Hem meer ordelijk en tijdig doen zijn. Dit zal u zorgzaam en waakzaam maken, ten opzichte van uw andere uren, opdat u niet ongeschikt zijt wanneer de tijd van bidden aanbreekt. Petrus zegt: *gij mannen handelt verstandig, opdat uw gebeden niet verhinderd worden.* Maar stel geen taak vast die te groot is voor uw kracht, en breng uzelf niet in verlegenheid door een besluit dat niet past bij uw mogelijkheden. Mensen kunnen zichzelf in moeite brengen, en zichzelf binden met ketenen van hun eigen maaksel, wanneer zij meer plichten op zich willen nemen, dan zij kunnen uitvoeren.

Gewen u aan het eenzaam gebed met ernst en omzichtigheid. Hier geeft Christus een besturing: „Wanneer u bidt, ga in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bid uw Vader, Die in 't verborgen is.” Wij hebben veel omzichtigheid nodig.

1. Wanneer u de deur voor alle anderen sluit, kunt u de duivel niet uit uw binnenkamer sluiten. Hij zal binnen dringen. Wanneer u de deur achter u gegrendeld zult hebben, en ander gezelschap zult hebben buiten gesloten, hebt u de weg aan satan niet versperd. Hij is altijd bezig, gereed om ons in heilige plichten te storen. Waar kinderen Gods zijn, daar probeert hij binnen te komen. Toen de kinderen Gods samenkwamen, kwam de satan ook in het midden van hen. Hij komt in gemeenten en in de binnenkamer. Toen Jozua, de hogepriester, stond voor het aangezicht van de Engel des Heeren, stond satan aan zijn rechterhand om hem te weerstaan, Zach. 3 : 1.

2. Wij hebben voorzichtigheid en behoedzaamheid nodig, omdat in persoonlijke plichten ons vele fouten en zwakheden aankleven, waarmee wij kunnen gekweld worden in onze verborgen nadering tot God.

- (1.) Daar is het gevaar van iets te willen zijn. Daarom geeft Christus hier een besturing, dat het gebed in de binnenkamer moet gedaan worden, in het geheim, zowel wat betreft de plaats als de tijd. Laat niemand dan God weten dat u heengaat om alleen te zijn. Onttrek uzelf aan het gezicht en indien u in de eenzaamheid luide bidt, aan het gehoor van anderen, opdat hoogmoed en tevredenheid met uzelf, u niet bekruipten. De duivel zal zoeken uw ernstig gebed tot God te bezoedelen en te verderven waar en wanneer hij maar kan.
- (2.) Er kunnen gewoonten zijn, die men onderhoudt uit gewoonte. Van Christus wordt gezegd: „Hij ging, naar Zijn gewoonte, op de dag des sabbats in de synagoge,” Lukas 4 : 16. Wij mogen gebruikelijke plichten onderhouden, maar wij moeten dat niet doen uit gewoonte. Hoewel Christus naar Zijn gewoonte in de synagoge ging, deed Hij het niet uit gewoonte, maar om de eer van Zijn Vader te zoeken. Wij zijn zeer geneigd om gewoonten te onderhouden meer dan om God te zoeken. God moet altijd het grote doel zijn van al onze godsdienstplichten.
- (3.) In uw eenzaam gebed kunt u schuldig staan aan slordigheid en oppervlakkigheid. De goddeloosheid van de mens is zó groot, dat hij denkt dat God alles voor goed aanneemt. Velen zoeken de goedkeuring van mensen, en daarom bidden zij op innemende wijze, maar wanneer zij met God alleen zijn, hoe ongevoelig blijken zij dan te zijn. Bedenk dat u de Naam van God moet heiligen, zowel in 't verborgen als in het openbaar gebed. U moet tot God spreken met eerbied en vreeze. Wacht u voor lichtvaardigheid in uw spreken tot God, want dit is een groot ongelijk tegen Zijn majesteit. Als de Israëlieten iets wilden offeren wat verdorven was, zeide de Heere der heirscharen: „Ik ben een groot Koning, en Mijn naam is vreselijk onder de heidenen,” Mal. 1 : 14. Hiermee werd tot hen gezegd, dat zij Zijn majesteit niet eerden.
- (4.) U kunt schuldig staan aan het kwaad van te rusten in het werk en in het aantal van uw gebeden. De Farizeeër zeide: „Ik vast tweemaal ter week.” De mens is zeer geneigd te rusten op de waarde van zijn eigen werk, en te vertrouwen dat hij daarop door God zal worden aangenomen. Zo wil hij gelijk de Farizeeër God betalen met mensenwerk. Het is de mens eigen te rusten in het volbrengen van sommige plichten, en zich daarmee te verontschuldigen voor het nalaten van andere.
- (5.) Er kan hoogmoed zijn, zelfs in de oefening van uw gaven. Men kan vermaak hebben in het uitvoeren van plichten, welke geestelijk schijnen te worden volbracht, terwijl het niet zo is. Dit is het geval wanneer iemand zich meer verblijdt in de oefening zijner gaven, dan in gemeenschap met God. Dit geschiedt wanneer het hart heimelijk gestreeld wordt door verwaande gedachten over zijn gaven. Deze tevredenheid en hoogmoed komt voor, niet alleen in het openbaar gebed, waar men door de aanwezigen wordt bewonderd, maar zij wordt zelfs gevonden in de binnenkamer, tussen God en onze ziel. Wanneer iemand meent dat hij gaven heeft, dan kan die gedachte hem tot het eenzaam gebed drijven, maar hij doet het meer om zijn gaven te oefenen dan om God te zoeken. Wanneer men zonder veel hapering kan bidden, kan men vervallen tot vermaak in de gaven en tot rust in ons eigen werk, en dan is het gebed niet meer een middel om gemeenschap met God te zoeken. Daarom is er grote noodzaak van voorzichtigheid, en van het onderzoeken en beproeven van ons hart, wanneer wij alleen zijn met onze hemelse Vader. Amen.

### 3. Waarschuwing tegen een ijdel verhaal van woorden in het gebed

*En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen; want zij menen dat zij door hun veelheid van woorden zullen verhoord worden. Wordt hun dan niet gelijk, want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt. Matthéüs 6 : 7, 8.*

Nadat onze Heere gesproken heeft over het uitwendig vertoon en de ijdele praal van de Farizeeërs, begint Hij hier te waarschuwen voor een andere verkeerde gewoonte en dat is het losse praten en lippenwerk in het gebed. De *Farizeeërs* baden om van de mensen gezien te worden, en de *heidenen* stonden schuldig aan het gebruiken van een ijdel verhaal van woorden.

Merk hier op twee dingen.

- I. Op de zonde die genoemd wordt.
- II. Op de redenen, welke onze Heere daartegen inbrengt.

I. Ten eerste. De zonde die genoemd wordt, vinden wij aangeduid onder een dubbele benaming. Onze Heere noemt ze eerst „een ijdel verhaal van woorden,” en daarna „een veelheid van woorden.” Deze beide gaan dikwijls samen. Wanneer mensen veel willen zeggen, gebruiken zij gewoonlijk overbodige woorden, en dan zeggen ze herhaaldelijk dezelfde dingen. Dit kan God niet behagen, want het past niet voor wijze en voorzichtige mensen.

Doch laat ons een weinig stilstaan bij de betekenis van deze woorden. Wij kunnen de betekenis van „een ijdel verhaal van woorden” duidelijk maken, door te vertellen dat in vroegere tijden een dwaze dichter met name Battus geleefd heeft die lange gedichten maakte, die uit vele regels bestonden, doch zij waren een gedurige herhaling zowel van dezelfde zaken als van dezelfde woorden. Ovidius voert een dwaze man in, die dikwijls dezelfde woorden herhaalde en verdubbelde, zoals: *Trouweloze, levert gij mij aan mijzelf uit, levert gij mij uit aan mijzelf?*

Uit deze gewoonte van sommige mensen, heeft de evangelist hier een woord gebruikt, dat door de onzen is vertaald door „het gebruiken van een ijdel verhaal van woorden.” Het Griekse woord, dat hier gebruikt wordt, betekent een los en ledig gepraat over iets dat reeds door de spreker gezegd is. Dit gedurig herhalen van dezelfde zaken en woorden wordt ons in de Schrift voorgesteld in de tekst: „De dwaas maakt wel vele woorden, maar de mens weet niet wat het zij, dat geschieden zal; en wat na hem geschieden zal, wie zal het hem te kennen geven?” Pred. 10: 14.

De meest scherpzinnige uitleggers menen dat in deze tekst wordt bedoeld op mensen die druk praten over zaken die zij niet weten. Ongegrond, los praten komt meestentijds openbaar in een onvruchtbaar herhalen van dezelfde dingen, en in het vervallen in vele onbetekenende woorden. Dit wordt in onze tekst „een ijdel verhaal van woorden” genoemd, hetwelk wordt afgekeurd.

Maar Christus gebruikt nog een andere uitdrukking om dezelfde verkeerde gewoonte te veroordelen, wanneer Hij spreekt over „een veelheid van woorden.” Daaronder moeten wij verstaan de gewoonte van lange gebeden te doen, of vele woorden te gebruiken, niet uit innige behoefte des harten, doch enkel en alleen met het doel om de plicht te verlengen en uit te breiden. Sommigen doen dit om door anderen bewonderd te worden, en sommigen doen het omdat zij menen dat de uitgebreidheid in de plicht

hem meer krachtig of meer aangenaam bij God maakt of ook wel uit de veronderstelling dat zij er een mooi stuk van godsdienstoefening door leveren. Maar onze Heere berispt die mensen en zegt dat zij zich schuldig maken aan het gebruiken van een ijdel verhaal van woorden en aan het spreken van vele woorden.

Ten tweede. Wij zullen nu de redenen noemen waarop Christus deze gewoonte afkeurt. Het zijn er twee.

1. Zulke mensen worden berispt omdat zij een heidense gewoonte volgen, en omdat hun gewoonte is gegrond op een valse veronderstelling. Onze Heere sprak hier tot de Joden, en daar de heidense gewoonten door de Joden werden verfoeid, waarschuwt Hij de Joden om niet in zulke gewoonten te vervallen, die op een dwaling berustten, of die voortvloeiden uit een verkeerd begrip van de natuur van het Goddelijk Wezen. Nu, de heidenen dachten dat zij zouden worden verhoord om hun veelheid van woorden, die zij samenvoegden tot zangen, waarmede zij onder de vorm van gebeden tot hun goden kwamen, en waarin zij hen aanspraken met galmende namen, die zij gedurig herhaalden.

2. Zulke gebeden moeten en mogen niet gedaan worden wanneer wij letten op de natuur van God. „Wordt hun dan niet gelijk, want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.” Hier worden ons drie dingen geleerd.

(1.) De ware godsdienst leert ons op God te zien als op een vader, die zorg draagt voor zijn kinderen. Deze waarheid is afdoende om vele vragen over het gebed te beantwoorden. Wij kunnen er ook uit leren welke woorden wij behoren te gebruiken als wij tot Hem gaan in het gebed. Het bestaat hierin: Kom tot God als kinderen tot hun vader.

(2.) Christus stelt Hem aan ons voor als een alwetend God, daar Hij alle dingen weet, alle onze noden en behoeften.

(3.) God wordt aan ons voorgesteld als een vriendelijk vader, die genegen en bereid is ons te helpen, zelfs eer wij vragen.

Na aldus de woorden geopend te hebben, mogen wij er de volgende leer uit trekken.

**LEER.** *Het is zeker zonde, om zonder noodzaak een lange aanspraak te houden of een ijdel verhaal van woorden te gebruiken in het gebed.*

Onze Heere waarschuwt ons in de tekst voor deze zonde, en Zijn gezag behoort ons te beheersen. Hij kende de aard en natuur, van het gebed beter dan wij. Hij leert ons hier hoe wij bidden moeten, en Hij was dikwijls in de oefening en in de waarneming van het gebed. Hij wijst ons de weg tot het tegendeel van met een ijdel verhaal van woorden te komen: „Wees niet te snel met uw mond, en uw hart haaste niet een woord voort te brengen voor Gods aangezicht; want God is in de hemel en gij zijt op de aarde; daarom laat uw woorden weinig zijn,” Pred. 5 : 11. Bedenk dat u hebt te doen met een groot God. Daarom kom niet tot Hem met overbodige woorden. Zelfs het licht van de natuur leert ons, dat wij niet met een langdradige reeks van woorden mogen komen tot de hoogste Majesteit.

Omdat van onze tekst misbruik zou kunnen worden gemaakt, zal ik trachten hem verder te verklaren.

Er zijn twee uitersten waarvoor wij ons hebben te wachten. *Wij hebben ons te wachten voor een zorgeloze, oppervlakkige geest, zowel als voor overbodige woorden in het*

*gebed.*

1. Wat betreft *een achteloze, oppervlakkige geest*, er zijn mensen die het werk van een eeuw, in één zucht willen doen. Zij blijven reeds steken in het begin en eindigen plotseling met enkele zuchten, welke verdwijnen gelijk een lichtflits in een donkere kamer. Dat zijn dezulken wier goede gedachten even snel verdwijnen als dat zij het hart zijn binnengestoven. Een arme, dorre en ledige ziel, welke niet verkeert onder de invloed en kracht van die hemelse liefde, welke de ziel in verborgen omgang met God houdt, is nog niet in staat met God te verkeren. Helaas! wij hebben slag op slag nodig om geestelijke dingen op ons hart te binden. Wij zijn als groen hout, dat niet dadelijk vuur wil vatten, maar eerst lang moet liggen en door en door verwarmd moet worden. Wij moeten reeds vele oefeningen in de plichten gehad hebben, zullen onze harten enigszins verwarmd worden. Zij die kort zijn in het gebed, behoren er zich aan te gewennen zich in hun hart voor te bereiden.

2. *Veel en overbodig praten* in het gebed is een ander uiterste. Zij die dat doen, menen dat een plicht eerst goed is, wanneer men er veel tijd voor neemt. Zij menen dat het beter is veel te zeggen, dan iets goeds te zeggen. Maar in waarheid is een ernstig en kort gebed het beste. „In de veelheid der woorden ontbreekt de overtreding niet; maar die zijn lippen wederhoudt, is kloekverstandig,” Spr. 10 : 19. Deze waarheid geldt zowel voor het spreken tot God als tot de mensen. Maar zij die in het gebed komen met een overbodig of ijdel verhaal van woorden, maken meer beweging dan dat zij bidden.

Wij hebben dus twee uitersten genoemd: Korthed, voortkomende uit dorheid en ledigheid der ziel, of een lang gebed te doen uit gemaaktheid. Wij behoren deze beide zorgvuldig te vermijden. Christus wilde die korthed niet goedkeuren die voortkomt uit dorheid en ledigheid van het hart, maar aan de andere kant wilde Hij ook geen ijdel verhaal van woorden of veelheid van woorden tot een lang gebed goedkeuren. Laat ons daarom de tekst bezien en onderzoeken wat daarin gezegd wordt:

1. Wat is de zonde waarover Christus spreekt.
2. Wat de betekenis is van de reden die door onze Heere wordt aangevoerd, en hoe afdoende de bewijzen van de Zaligmaker zijn tegen de genoemde zonde.

### **1. Welke zonde wordt in onze tekst genoemd?**

Dit moeten wij noodzakelijk weten, want alle herhalingen in het gebed zijn niet ijdel, en alle uitgebreidheid in het gebed mag niet beschouwd worden als overbodige woorden.

Ten eerste wat herhalingen betreft.

(1) Wanneer zij vurigheid en ijver uitdrukken, zo mogen zij worden gebruikt. Wij lezen van Christus: „En hen latende, ging Hij wederom henen en bad ten derden male, zeggende dezelfde woorden,” Matth. 26 : 44. Deze woorden waren: „Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan” Een andere evangelist toont ons, dat Hij zo deed midden in de strijd zijnde. Want in Lukas 22 : 44 lezen wij: „En in zware strijd zijnde, bad Hij te ernstiger. En Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds die op de aarde afliepen.” Zo lezen wij van de profeet Daniël, dat hij de volgende woorden in het gebed uitsprak: „En nu, onze God! Hoor naar het gebed Uws knechts en aar zijn smekingen, en doe Uw aangezicht lichten over w heiligdom, dat verwoest is, om des Heeren wil. Neig Uw oor, mijn God, en hoor; doe Uw ogen open en zie onze verwoestingen, en de stad die naar Uw Naam genoemd. O Heere! hoor; o Heere! vergeef; o Heere! merk op en doe het, vertraag het niet, om Uw



Zelfs wil, o mijn God!” Daniël 9 : 17-19. Dit alles vloeide voort uit een hevig en vurig verlangen; hij herhaalt een en andermaal hetzelfde verzoek. Wanneer wij vele woorden van dezelfde soort en dezelfde betekenis gebruiken, en dit geschiedt uit vurigheid en uit een geweldig aandringen der ziel, zo is het niet verboden.

(2) Zulk een herhaling wordt niet afgekeurd, wanneer er een bijzondere nadruk in ligt en er een geestelijke bevalligheid in wordt gevonden. In Psalm 136 worden de woorden: „Want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid,” zes en twintig maal herhaald. Daarvoor was een bijzondere reden, daar het doel van de psalmist was om aan te tonen welk een onveranderlijkheid en onuitputtelijkheid is in de rijkdommen van Gods vrije genade. Hij wilde bewijzen dat niettegenstaande alle vroegere bevindingen die zij hadden genoten, God nog dezelfde is als voorheen. Wij verminderen wanneer wij geven; onze druppel is spoedig verteerd; maar God vermindert niet door uit te delen, Maar Hij heeft dezelfde overvloed van ontferming om aan Zijn schepselen wel te doen, als Hij tevoren had. Hoewel Hij alle deze wonderen voor hen gedaan had, toch was Zijn ontferming nog even gereed als voorheen om hun goed te doen. Het einde van de zaak is dat God Zijn volk verlost en zegent, „want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid.”

Maar zoals er herhalingen zijn die gebruikt mogen worden, zijn er ook *odeloze herhalingen in een ijdel verhaal van woorden*. Dat zijn zulke woorden die niet uit het hart komen, en niet tot het hart gaan. Het zijn woorden die niet voortkomen uit de overvloed van het hart, maar uit de ledigheid. Wanneer wij niet weten hoe wij ons hart tot God moeten opheffen, vervallen wij tot ijdele en onnutte herhalingen van dezelfde woorden en zaken. Het gaat hen als een man die weinig bekwaamheid en ervaring in muziek heeft en voortdurend dezelfde tonen speelt, zo is het ook het geval van hen die geen geestelijke overvloed hebben en zichzelf in het gebed uitputten in nutteloze herhalingen. Daar deze het hart niet raken, zo leiden ze ook niet tot verwarming der genegenheden.

Een ijdel en luidruchtig herhalen van dezelfde zaak, zonder geloof en zonder wijsheid, alleen maar dienende om het verhaal van woorden te vullen of om een bepaalde tijd in een godsdienstige oefening door te brengen, dat is het wat hier veroordeeld wordt onder de naam van een ijdel verhaal van woorden.

Ten tweede. Wat betreft de andere uitdrukking „een veelheid van woorden”, willen wij opmerken dat elk lang gebed niet verboden is, want onze Heere Jezus Zelf „bleef de nacht over in het gebed tot God,” Lukas 6 : 12. In buitengewone geestelijke plichten als om een voorbeeld te noemen, het vasten, schijnt aan te houden in het gebed zeer noodzakelijk te zijn. Esther zei: „Ga, vergader alle Joden die te Susan gevonden worden, en vast voor mij, en eet of drinkt niet in drie dagen, des nachts noch des daags,” Esther 4 : 16. Vasten ging gepaard met bidden. Salomo bad lang bij de inwijding van de tempel.

Maar wat verboden is, dat is, woorden te spreken zonder noodzaak en zonder behoefte. Dat is: *eenodeloze verlenging van het gebed, en dat nog wel in de valse waan, dat het daardoor aannemelijker is voor God.*

1. In het algemeen behoort het gebed kort te zijn, zoals vele voorbeelden uit de Bijbel ons leren. Merk op hoe zaakrijk en kort het gebed des Heeren is. Onze Heere leerde Zijn discipelen zo te bidden. Wij mogen van het gebed geen plicht maken, om tot de mensen iets te zeggen, maar om onze behoeften tot God uit te spreken. Maar zij die lang bidden vervallen dikwijls in de fout dat zij de mensen iets willen leren, en soms

vermengen zij vermaningen met het gebed, wat een groot misbruik is. Een mens kan beter met levendigheid van het hart, die God eist een uur horen naar de verkondiging van het Woord, dan een half uur naar een gebed. Daarom is de algemene regel, laat uw woorden weinig zijn, Maar laat ze vol zijn van genegenheid. Er kunnen in een lang gebed méér woorden, maar minder leven zijn.

2. De bewogenheid die soms gevonden wordt in langdradigheid heeft geen waarde. Gewoonlijk komt ze voort uit een of andere kwade bodem, hetzij uit hoogmoed of enkel uit gaven. De zonde van de Farizeeërs wordt gesteld en genoemd in het doen van lange gebeden, waarin zij zichzelf bedoelden. Onze Heere heeft tegen hen gezegd: „Wee u, gij schriftgeleerden en Farizeeërs, gij geveinsden! want gij eet de huizen der weduwen op, en dat onder de schijn van lang te bidden,” Matth. 23 : 14.

Lange gebeden kunnen ook voortkomen uit bijgeloof, zoals bij de heidenen, die een verkeerde bevatting van God hebben, alsof Hij hard en streng was, en alsof Hij er vermaak in heeft vele woorden te horen, en daardoor moet opgewekt worden.

Ze kunnen ook een vrucht zijn van dwaasheid, want dwaasheid openbaart zich in een overvloed van woorden. Zo is een overvloed van woorden in het gebed gewoonlijk dwaasheid, wanneer er gebrek is van ware genegenheid en van hartelijke eerbied voor God. Een wijs man is tevreden met zoveel woorden als nodig zijn om zijn gedachten uit te spreken. Eerbied en matigheid in het spreken zijn blijken van wijsheid.

3. Men behoort zoveel tijd voor het gebed te nemen, en zoveel woorden als noodzakelijk en gepast en ook nuttig zijn voor onszelf en voor anderen. Voor onszelf, wanneer wij alleen zijn, mogen wij zoveel tijd nemen als nodig is om ons geloof uit te drukken, en om sterk te pleiten met pleitredenen op de beloften, zo lang en zoveel als ons mag brengen tot een vurig verlangen. Wanneer de vurigheid aanhoudt, mag de alleenspraak met God ook aanhouden. Wij mogen aanhouden om uitdrukking te geven aan onze kinderlijke afhankelijkheid, want het doel waartoe het gebed is ingesteld is, dat wij tot God zullen komen als kinderen tot hun vader.

Het gebed moet ook gepast zijn voor anderen, opdat zij verwarmd mogen worden en niet vermoeid. Zij mogen niet blootgesteld worden aan het gevaar van afmatting, en aan de verzoeking tot afdwalen van hun gedachten en aan het afzwerven van hun hart, wanneer de zaken worden uitgesponnen tot een onredelijke lengte, want dat behaagt God niet, en het is niet nuttig voor de mensen.

Zo heb ik aangetoond welke overtreding onze Heere verbiedt. Dat zijn die nodeloze herhalingen en dat losse praten in het gebed, zoals opkomen uit ledigheid van de ziel en uit wanbegrip, van God, óf uit enige andere verkeerde grond. Maar hier wordt niet afgekeurd die overvloedige uitdrukking van onze afhankelijkheid en behoefte die oprijst uit een verruimd en vrij hart, dat zich voor de Heere uitstort. Nu, indien wij beheerst worden door Zijn gezag, dan behoren deze dingen door ons overwogen te worden, en dan moet de vrucht zijn, de vergeving van deze zonden in het gebed.

## **2. Laten wij nu bezien welke redenen onze Heere heeft ingebracht tegen de genoemde zonde in het gebed.**

Wij zullen bemerken hoe afdoende zij zijn, en wat de strekking was van de toespraak van Christus. Onze Heere neemt Zijn redenen:

Ten eerste, uit de praktijk der heidenen: „En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen.” In deze reden zijn verscheiden voorstellen en vergelijkingen vervat, welke verdienen door ons overwogen te worden.

(1) In deze reden is vervat, dat de heidenen een gevoel hadden van de noodzakelijkheid aan een hoger Wezen godsdienstige eer te bewijzen. Weliswaar, het natuurlicht drijft de heidenen aan tot het volbrengen van plichten die zij gevoelen te hebben tot de schepselen in de lagere gewesten, en daarin wordt bevestigd wat Paulus zegt, dat „de heidenen, die de wet niet hebben, van nature de dingen doen die der wet zijn.” Zij betonen dat het werk der wet in hun harten geschreven is. Vandaar hun geweten medegetuigende dat zij plichten hebben jegens de schepselen, welke plichten wij vinden voorgeschreven in de tweede tafel der wet. Het licht dat in ons hart is overgebleven na de val, spreekt in het hart der heidenen duidelijker ten opzichte van de bewoners der lagere gewesten dan ten opzichte van God die Zijn troon heeft in de hemel in de hogere gewesten. Toch reikt hun licht zover dat zij volgens de eerste tafel der wet plichten hebben ten opzichte van een hoger Wezen waaraan zij eer bewijzen moeten. Zij weten dat indien er een God is, zij Hem moeten aanbidden, want deze twee zaken leven en sterven tezamen. De ruwe zeelieden die met Jona in het schip waren, waren gevoelig van een Goddelijke macht die aangeroepen moest worden en tot wie zij moesten gaan in hun uiterste nood. Zij gevoelden dat de weg van onderhandeling bestond in aanbedding. „Daar werd een grote storm in de zee, zodat het schip dacht te breken. Toen vreesden de zeelieden, en riepen een iegelijk tot zijn god,” Jona 1 : 4, 5.

(2) Hoewel de heidenen gevoelig waren van het bestaan van een God en van de noodzakelijkheid van godsdienst, waren zij toch blind en verduisterd in de godsdienst. „Wordt niet gelijk de heidenen, want zij menen dat zij door de veelheid van woorden zullen verhoord worden.” Gewoonlijk worden mensen door een half licht misleid. Hoewel de heidenen enig flauw begrip hadden van een eeuwige Macht, evenwel wanneer zij kwamen tot het waarnemen van hun godsdienst „verheerlijkten zij Hem niet als God, maar werden verijdeld in hun overleggingen,” dat wil zeggen in de praktijk van hun godsdienst. Zij zagen een oneindige, eeuwige Macht die bemind, vertrouwd en gediend moest worden, Maar wanneer zij kwamen om hun bevattin in praktijk te brengen, om Hem te beminnen, te vertrouwen en Hem te dienen, dan waren zij ijdel en ledig en hadden wanbegrippen van God.

(3) Hun dwalingen in de godsdienst waren vele. Hier spreekt onze Heere slechts van één dwaling, dat zij meenden door hun veelheid van woorden verhoord te zullen worden. De oorspronkelijke dwaling der heidenen, welke de hele rest omvat, was deze, dat zij „de heerlijkheid des onverderfelijken Gods veranderd hebben in de gelijkenis van het beeld van een verderfelijk mens,” welke dwaling ook aan ons zeer natuurlijk en eigen is. Bij alle gelegenheden zijn wij geneigd een verkeerde voorstelling van God te maken, en Hem te beoordelen naar ons eigen beeld en bekrompenheid. God zegt: „Gij meent dat Ik ten enenmale ben gelijk gij,” Psalm 50:21. Daar mensen dikwijls bewerkt worden met veel praten, en menigmaal worden overwonnen door een vloed van woorden, daarom meenden de heidenen dat het ook zo bij God was. Deze verandering van de Goddelijke natuur in een afgod van ons eigen maaksel; *de verandering van de heerlijkheid des onverderfelijken Gods in de gelijkenis van een verderfelijk mens*, is de oorzaak geweest van alle wangedrag in de wereld.

Maar meer in bijzonderheden.

De dwaling der heidenen was, dat zij God beschuldigden van zwakheid en wreedheid, zodat zij daarom Hem niet dienden overeenkomstig Zijn geestelijke natuur.

- (1.) Zij legden zwakheid op God, alsof vele woorden Hem hielpen hen beter te begripen, of om hun verzoeken gemakkelijker te onthouden. Vandaar dat gedrag van de Baälpriesters. „Zij riepen de naam Bals aan van de morgen tot op de middag, zeggende: *o Baal, antwoordt ons!*” 1 Kon. 18 : 26. Zij herhaalden die naam en riepen hem uit en alweer: „O Baal,” alsof hun getier hun god zou doen ontwaken. Vandaar de spot van Elia: „Hij slaapt en moet wakker gemaakt worden.” Wij lezen ook van zulk een geroep in Efeze. „Daar was één stem van allen, roepende omtrent twee uren lng: Groot is de Diana der Efeziërs!” Hand. 19 : 34.
- (2.) Zij legden wreedheid op God, alsof Hij hard tegen hen was, en alsof Hij Zich verlustigde in de pijn van Zijn schepselen. Zij meenden dat Hij medelijden met hen zou krijgen, als Hij zag dat zij zichzelf vermoeiden met het afmattende werk van een lang gebed. Voldoening te zoeken, in zichzelf te straffen is den mens zeer natuurlijk. Dit is bijgeloof en het is tirannie. Het kwelt de ziel met onredelijke plichten, en eist langdurige oefeningen tot vermoeiing des vleses. Het algemene bedrog is, dat de mens meent dat God gediend moet worden door enige zelfkastijding en door iets te doen tot straf voor het vlees, Maar het zal slechts weinig uitwerken en dan nog wel in de uitwendige mens, zoals de Baälpriesters zichzelf met messen sneden. God neemt geen welgevallen in onze kwellende en langdurige oefeningen. God neemt aan wat gedaan wordt volgens Zijn Woord, en niet onze eigenwillige godsdienst.
- (3.) Er was een andere dwaling in de godsdienst der heidenen. Zij hadden geen juist begrip van de geestelijke natuur van God. Zij meenden dat God gediend kon worden met enkel werk, met een lang lied en met een ijdel verhaal van woorden, zonder gevoel en zonder liefde. Maar God meet de gebeden niet af naar hun lengte, maar naar hun oprechtheid. God beoordeelt de arbeid niet naar uitwendig werk, maar naar de inwendige liefde die daarin openbaar komt. Woorden worden door Hem alleen aangenomen in zover zij dienen om onze genegenheden te verlevendigen, te onderhouden of te versterken.

## TOEPASSING

De woorden die in de tekst volgen, achten wij gepast om met de genoemde waarheden tot onszelf in te keren. Het zijn deze woorden: „Wordt hun dan niet gelijk, want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.” Wij vinden hier drie zaken, waarin een sterke vermaning ligt om ons af te houden van onnadenkend praten, van een ijdel vertoon en van vele woorden in het gebed.

1. God is een Vader, zowel door schepping als door het verbond. Hij is een Vader van alle mensenkinderen door schepping, en als zodanig is hij bereid om te onderhouden wat Hij gemaakt heeft. Hij die leven gegeven heeft, wil voedsel geven. Hij die een lichaam gegeven heeft, wil kleding geven. Alles in de schepping verwacht zijn onderhoud uit de bron waaruit het zijn wezen ontving.

Maar voor de gelovigen is Hij een Vader door het verbond. Zo is Hij onze Vader in Christus. „Gij toch zijt onze Vader, want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet; Gij, o Heere zijt onze Vader, onze Verlosser vanouds af is Uw Naam,” Jes. 63: 16.

Misschien zult gij vragen *hoe dat hier te pas komt, dat God een Vader is.*

Ik antwoord u, dat het moet dienen om u terug te houden van een achteloos en oneerbiedig spreken in het gebed. Wij behoren tot Hem te komen op een

ongedwongen wijze, met een kinderlijk hart en met gevoel van onze afhankelijkheid, met woorden waaruit eerbied, oprechtheid en eenvoud spreken. Wanneer kinderen brood nodig hebben komen zij niet met een keurige toespraak tot hun vader, maar zij zeggen op een natuurlijke wijze wat het is waaraan zij behoefte hebben. Zij spreken hun vader aan en hij verzorgt hen. Een woord van een kind roert een vader méér, dan een redenaar al zijn hoorders kan roeren. Nu, zulk een eenvoudig verzoek moeten wij aan God doen, op een kinderlijke wijze. Wanneer wij tot het gebed komen, wil Christus dat wij tot God gaan als tot een vader, en Hij wil dat wij ons voor Hem zullen gedragen op een natuurlijke wijze. Onze Heere keurt in onze tekst af, te komen met een gemaakte welsprekendheid of als praatzieke mensen. Het gebed behoort eenvoudig en openhartig te zijn. Het grote werk van „de Geest der aanneming tot kinderen,” is, ons te doen roepen: „*Abba, Vader!*”

2. Hij is zulk een Vader die niet onwetend is van onze behoeften. De zorg van Zijn voorzienigheid gaat over alle schepselen die Hij gemaakt heeft. Zijn ogen zijn over hen open, om alle noodzakelijke dingen voor hen te bereiden. Maar allermeeft over Zijn volk. Zijn ogen doorlopen de ganse aarde om hen te aanschouwen in alle plaatsen waarheen zij verspreid zijn, en Hij stelt Zijn macht te werk om hen te onderhouden en te verkwikken. Nu, wanneer wij tot God komen om te bidden behoort dit in ons hart geworteld te zijn: *ik ga tot een Vader, Die mij ziet in het midden van de grote menigte Zijner schepselen, en Hij weet wat goed voor mij is.* Dit is een krachtige reden waarom wij niet met een veelheid van woorden tot Hem gaan, want Hij weet wat wij van node hebben. Woorden zijn niet nodig om Gods wil, maar alleen voor onszelf. Niet om God te onderrichten, maar opdat wij onze plicht te beter uitvoeren zullen.

Wel dan, in zover woorden nuttig zijn, moeten zij gebruikt worden, en wel om onze gedachten te beheersen, onze genegenheden te verwarmen en ons geloof te versterken.

- (1.) Om onze gedachten te beheersen. „Wend U nochtans tot het gebed Uws knechts en tot zijn smeking, o Heere mijn God, om te horen naar het geroep en naar het gebed dat Uw knecht voor Uw aangezicht bidt,” 2 Kron. 6 : 19.
- (2.) Om onze genegenheden te verwarmen. Woorden zijn soms in het begin zonder aandoening, Maar daarna worden de genegenheden dikwijls door woorden opgewekt en versterkt. Een haard wordt eerst verwarmd door het vuur, en daarop wordt het vuur onderhouden door de hitte van de haard.
- (3.) Woorden dragen bij tot versterking van het geloof, wanneer wij voor het oor van God pleiten op de belofte. In het worstelen met God wil Hij ons kracht geven en het geloof versterken. Daarom behoren woorden alleen te worden gebruikt om ons te leiden tot versterking van ons geloof, of om onze genegenheid tot God te onderhouden.

Als woorden niet gebruikt worden met dat oogmerk, wordt het gebed een ijdel verhaal van woorden, en een spreken van veel woorden, hetwelk Christus hier verbiedt. Bedenk dat er geen verandering in God is, maar verandering wordt in ons gewerkt door het gebed. Wij mogen niet bidden om God te onderrichten, of aan Hem uit te leggen wat onze wens is. Wij mogen niet trachten om door onze woorden Hem te bewegen en te overreden om gewillig te zijn naar ons te horen, maar wij mogen alleen zoeken ons geloof op te wekken en onze hoop op God te versterken.

3. God is een Vader die niet onwillig is ons uitkomst te geven. Uw hemelse Vader is volkomen bereid u zulke dingen te geven als welke gij van node hebt, zoals Christus het uitdrukt: „Indien dan gij, die boos zijt, weet aan uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal uw Vader Die in de hemelen is, goede gaven geven

dengenen die ze van Hem bidden,” Matth. 7 : 11. En in Lukas 11 : 13 lezen wij: „Hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven dengenen die Hem bidden!” Wanneer u komt smeken om genade, overweeg dan wat aardse ouders zouden doen voor een kind. Hun liefde is beperkt en onvolmaakt, en arme bekrompen schepsels hebben niet zulke ingewanden van medelijden als God. Maar toch, wanneer een kind tot hen komt met oprechte tranen, met een gevoel van zijn nood en met vertrouwen in zijn vader, dan kan hij zijn ingewanden niet tegen zijn kind verharderen. Zulk een geval toont ons, dat wij niet veel behoeven te spreken met een ijdel verhaal van woorden. Wij behoeven niet te bidden om Gods ontferming op te wekken, alsof wij Hem moeten overreden. Hij is niet hard, en Hij vermaakt er Zich niet in, Zijn schepsel in ellende te zien. Nee, Hij staat gereed, eer wij bidden. Hij kent onze noden en behoeften, en is gewillig om ons te voorzien van alle dingen die wij van node hebben. Alleen wil Hij er op een gepaste wijze om gevraagd zijn, zoals Hij in Zijn Woord ons voorschrijft.

Soms voorkomt Hij onze gebeden door te geven eer wij vragen. „Eer zij roepen zal Ik ze antwoorden.” En: „Ik ben gevonden van hen die naar Mij niet zochten.” Vóór wij een hart hebben om te bidden, bezoekt de Heere ons met Zijn zegen.

Op andere tijden geeft Hij wat wij vragen. Dit is neerbuigende goedheid Gods, dat Hij wil antwoorden wanneer gij roept. Wanneer wij schreien dan zegt Hij in Zijn voorzienigheid: „Wat wilt gij hebben, arme schepsels?” Ja, Hij geeft méér dan wij vragen. Salomo vroeg wijsheid, en God gaf hem meer dan hij vroeg: wijsheid, rijkdom en eer.

*Hier wordt een tegenwerping gemaakt, en wel deze, dat wat wij gezegd hebben lange gebeden en veelheid van woorden af te keuren, maar zo vraagt men, indien God onze behoeften weet, en bereid is te geven, of wij vragen of niet, welke noodzakelijkheid is er dan om onze noden in het gebed bij Hem bekend te maken?*

Ik antwoord dat het gebed de door God voorgeschreven weg is, en dat behoort voor begenadigde harten genoeg te zijn, want zij willen gehoorzaam zijn aan hun Vader. Wat God ook voorgenomen heeft, en hoewel Hij onze behoeften weet en besloten heeft er in te voorzien, toch is het een stuk van de godsdienst die Hij eist, dat wij zullen vragen wat Hij straks zal geven. „Want Ik weet de gedachten, die Ik over u denk, spreekt de Heere, gedachten des vredes en niet des kwaads. Dan zult gij Mij aanroepen en henengaan en tot Mij bidden, en Ik zal naar u horen,” Jer. 29 : 11, 12. God kent Zijn eigen gedachten, Hij heeft Zijn besluiten vastgesteld, en Hij zal de schone koers van Zijn voorzienigheid om onzentwille niet veranderen, en toch wil Hij er om verzocht worden. Zo lezen wij in Ezechiël 36 dat God had voorgenomen hen te zegenen, en daarom belooft: „Ik de Heere heb het gesproken en zal het doen.” En toch volgt in vers 37: „Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe.” Hij wil het doen, maar u moet om de zegen smeken.

Deze weg is noodzakelijk, zowel voor Zijn eer als tot ons nut en troost.

a. *Het is noodzakelijk voor Zijn eer.*

Want God moet erkend worden, en het schepsel moet in een voortdurende afhankelijkheid van God gehouden worden. De mens mag niet zijn eigen wil opvolgen, maar hij moet om toestemming, raad en om een zegen vragen. „Ken Hem in alle uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken,” Spr. 3 : 6. Wij hebben om vrijheid tot God te bidden, om dit of dat te doen, want Hij regeert over alle gebeurtenissen. Zo wij twijfelen, mogen wij Hem om raad vragen, of wij moeten blijven of gaan, of wij bepaalde schikkingen mogen maken voor onszelf of voor ons gezin, en wij mogen vragen om Zijn zegen over ons besluit. Ach, dat wij mochten weten dat God alles

doet, dat Hij alle wederwaardigheden beheerst, dat wij mochten leven op Zijn vergunning en ons dagelijks brood uit Zijn hand leerden ontvangen. Het zou goed voor ons zijn zo wij mochten zien dat wij alle deze dingen aan onze grote Verzorger te danken hebben, en dat wij Hem daarom moeten bidden. Wij zijn rovers en dieven zo wij het schepsel Gods gebruiken zonder Zijn toestemming. God is de grote eigenaar van de wereld, Die ons gedurig ons dagelijks brood geeft en alles wat wij nodig hebben. Daarom wil Hij er om gevraagd zijn, opdat wij onze afhankelijkheid zullen erkennen en tonen.

*b. Zo is het 't meest tot ons nut.*

\* In zulk een weg kan ons geloof geoefend worden in het pleiten op de belofte. Geloof wordt verkregen uit het Woord, en het wordt geoefend in het gebed. Daarom wordt het genoemd „het gebed des geloofs.” In het Woord ontvangen wij Christus van God; in het gebed komen wij met Christus tot God. Het krachtig gebed is een oefening van geloof. „Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in Welke zij niet geloofd hebben?” Rom. 10 : 14.

\* En indien het een werk is van geloof, zo is het ook een werk van onze liefde. Geloof en liefde worden beide geoefend en versterkt in het gebed. Daarom is het gebed een verlustiging in God, Die ons zo menigmaal met Hem doet omgaan. Zo is het niet met de geveinsde. Van hem lezen wij: „Zal hij zich verlustigen in de Almachtige? Zal hij God aanroepen te aller tijd?” Job 27 : 10. Zij die God liefhebben kunnen niet lang buiten Hem. Zij die zich in Hem verlustigen storten hun hart dikwijls voor Hem uit.

\* Het gebed versterkt en vermeerdert onze liefde, want door antwoorden op het gebed ontvangen wij nieuwe brandstof om dit heilig vuur in onze boezem te onderhouden. Wij bidden en Hij geeft antwoord. „Ik heb lief, want de Heere hoort mijn stem, mijn smekingen,” Ps. 116 : 1.

\* Onze hoop wordt geoefend in het wachten op de zegen waarom wij gebeden hebben. „Merk op de stem mijns geroeps, o mijn Koning en mijn God! want tot U zal ik bidden. Des morgens, Heere zult Gij mijn stem horen, des morgens zal ik mij tot U schikken en wacht houden,” Psalm 5 : 3, 4. Dat wacht houden is het werk van hoop, wanneer wij uitzien en wachten om te zien wat komt op de beloften waarop wij gepleit hebben.

\* Het gebed is goed voor de vrede van onze consciëntie, en het verlicht onze lasten. Het is de ademtocht der ziel, gelijk de opening van een ader in een koorts. Wanneer onze harten zwellen van zorgen, wanneer wij door een last gedrukt worden, en niet weten wat te doen, dan mogen wij verlichting zoeken bij God, want bij Hem is ze te vinden. „Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God, en de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en zinnen bewaren in Christus Jezus,” Filipp. 4 : 6, 7. O, gezegende gesteldheid, die door niets kan worden verstoord in deze wereld, waar zoveel zorg, strijd en verzoeking is. Maar wat is de weg om deze kalmte des harten te verkrijgen? Zijt veel bezig in het openleggen van uw hart voor God. Laat uw begeerten bekend worden bij God. Het is als in een aardbeving, wanneer geweld is in de ingewanden der aarde. De aarde dreunt en schudt en beeft tot er een opening komt waardoor de krachten ruimte krijgen en uitgaan, en waardoor de rust hersteld wordt. Zo hebben wij vele angsten en ontsteltenissen in ons binnenste, tot er opening komt en wij onszelf ontboezemen bij God, waardoor de rust wordt gevonden.

\* Het gebed bevordert dankbaarheid voor weldaden, wanneer wij ze op het gebed uit de hand van God ontvangen. Hanna zei: „Ik bad om dit kind, en de Heere heeft mij mijn bede gegeven, die ik van Hem gebeden heb; daarom heb ik Hem ook den Heere

overgegeven alle de dagen die hij wezen zal; hij is van de Heere gebeden,” 1 Sam. 1 : 27, 28. Die weldaden waarom wij expres gebeden hebben, verplichten ons te meer om er God voor te erkennen. Wat op het gebed verkregen is, wordt genoten met dankzegging. Amen.



#### 4. Wij behoren met eerbied te bidden.

*En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen; want zij menen dat zij door hun veelheid van woorden zullen verhoord worden. Wordt hun dan niet gelijk, want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.*

Matthéüs 6 : 7, 8.

Zoals wij in onze vorige predikatie over onze tekstwoorden hebben aangetoond, heeft Christus het gebruiken van een ijdel verhaal van woorden in het gebed berispt en afgekeurd, en ons er voor gewaarschuwd.

Wij worden vermaand ons te wachten voor deze en dergelijke zonden in het gebed. Het is nodig de woorden die wij zullen spreken voorzichtig en met eerbied voort te brengen, zowel als dat wij moeten staan naar een biddende gesteldheid van het hart.

In de verdere verklaring van de tekst wil ik:

***I. Enige bijzondere afwijkingen in het gebed noemen, waarvoor wij gewaarschuwd worden.*** Deze worden uitdrukkelijk in de tekst genoemd of ze kunnen er uit worden afgeleid.

***II. Enige besturingen geven.***

***I. Enige bijzondere afwijkingen in het gebed noemen.***

Ik zal mij bepalen tot vijf zaken.

1. Wij worden gewaarschuwd voor een los en onnadenkend praten in het gebed. Kinderen geven dikwijls blijken van babbelsucht in hun praten, Maar het is oneerbiedig wanneer een mens vrijheid neemt in het gehoor Gods iets onnadenkend en ondoordacht te spreken. Zij die zich daaraan schuldig maken tonen dat zij geen behoorlijke indrukken hebben van het gewicht en van de betekenis van het gebed, en zij schijnen niet te weten welk een grote zonde het is, „zich te haasten een woord voort te brengen voor Gods aangezicht,” Pred. 5 : 1. Dit is een grote oneerbiedigheid en een grote belediging van de majesteit Gods. Het is een geringschatten van God, wanneer mensen onnadenkend aan het bidden vallen, en maar uitspreken wat in hun gedachten komt. Zo mensen zich verongelijkt voelen, wanneer anderen zich in hun tegenwoordigheid op ongepaste wijze uitspreken, dan is het zeker een licht achten en verongelijken van God, wanneer wij verwarde en ongeregelde gedachten in het gebed uitspreken, omdat wij niet hebben overdacht wat wij hebben te zeggen, wanneer wij tot God komen. De psalmist zegt: „Mijn hart geeft een goede rede op,” Psalm 45 : 2. Deze woorden zeggen in de grondtekst zoveel als: „Mijn hart bereidt een goede rede.” Hier wordt gezinspeeld op het Joodse spijsoffer, dat in een pan werd gekookt of gebakken voor dat het den Heere werd aangeboden, opdat zij niet een ongekookt of halfgebakken offer tot de Heere zouden brengen. Zulk een onwetend, loom, gevoelloos bidden is een spotten met God, en een verongelijking van Zijn majesteit.

2. Hier wordt ook rechtstreeks een onbetekenende welsprekendheid, een opgeschroefde taal in het bidden bestraft. Alsof het gebed Gode meer aangenaam was en Hij meer bewogen werd door woorden en klanken van redekunst, dan door een eenvoudig, oprecht gebed. Het is een grove dwaling wanneer men meent eerder te

worden aangenomen door gaven dan door genade.

Mooie volzinnen en zonderlinge redevoeringen doen ons gebed niet tot God opstijgen. Zij zijn slechts ledige klanken in Zijn heilige oren. Hij vindt daar niet in een nederige oefening van geloof, hoop, liefde en innige genegenheid of heilige verlangens naar God. Zo wij tot God willen spreken, moeten wij met ons hart spreken, meer dan met onze woorden. God vraagt niet naar woorden, maar naar geest en leven. „Maar de ure komt en is nu, wanneer de ware aanbidder de Vader aanbidden zullen in geest en waarheid; want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem alzo aanbidden. God is een geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid,” Joh. 4 : 23, 24.

Bidden is niet een werk van redeneerkunde, het is niet een voortbrengsel van geheugen of van gaven. Maar het is een vrucht van ootmoedige afhankelijkheid, opdat wij met kinderlijk vertrouwen tot God zullen komen, als tot een Vader. Daarom, teveel zorg voor welsprekende woorden en klinkende uitdrukkingen in het gebed, is een zonde van dezelfde soort als los en ondoordacht praten. Wanneer het gebed meer riekt naar de mens dan naar de Geest van God, dan is het helaas, gelijk een bedorven adem in de neusgaten van een heilig God! Wij moeten meer de zaken overdenken waarover wij met God hebben te spreken, en meer stilstaan bij onze noden, dan dat wij moeite doen om een keurig opgesteld gebed uit te spreken.

3. In onze tekst wordt afgekeurd het harteloos bidden, het vullen van de tijd met woorden, zodat de tong sneller loopt dan het hart en wanneer men zich om zo te zeggen slechts uitademt, terwijl het hart dodig en slaperig is. Dit is hetzelfde als wanneer het hart geen gelijke tred houdt met onze uitdrukkingen. Wij bidden vaker met onze tong dan met ons gemoed, en uit ons geheugen dan uit onze consciëntie. Wij bidden vaker uit onze consciëntie dan uit onze genegenheid, en het gebed komt dikwijls meer voort uit een tijdelijk in beweging gebracht zijnde genegenheid, dan uit een vernieuwd, gebogen hart dat op God gericht is. Of het gebed lang of kort is, het hart moet in de pas blijven met onze tong. Het gebed is, op menselijke wijze gesproken, verdrietig en vermoeiend, voor God, zo wij niet met smekingen komen in de geest. Daarom vermaant de apostel ons, dat wij moeten zijn „met alle biddende en smeking biddende te allen tijde in de geest, en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor alle de heiligen,” Ef. 6 : 18.

4. Het steunen op uitwendige onstuimigheid en op luid roepen in het gebed wordt berispt. Tertullianus heeft gezegd: „Wat voor longen en keel moeten wij hebben, om onze stem en geluid te laten horen in de hemel!” Sommigen hebben een natuurlijke onstuimigheid en hevigheid in hun taal, welke meer opgewekt wordt door vuur en drift in natuurlijke eigenschappen, dan door vurigheid van geest. Aan sommigen is een zekere aanmatiging in hun optreden en spreken eigen, en die is hun zeer natuurlijk, maar die verschilt veel van die heilige gloed, van dat leven en kracht van het gebed, die vergezeld zijn van eerbied en kinderlijke afhankelijkheid van God. Het is niet het luide uitroepen van woorden dat het best in de hemel gehoord wordt, maar de vurige, nederige uitroepen der heiligen die meer voortkomen uit het hart dan van de tong, gaan op naar de hemel.

Wij lezen in Ex. 14 : 15, dat de Heere tot Mozes zeide: „Wat roept gij tot Mij?” Wij lezen niets van de woorden die hij uitgesproken heeft. Zijn geroep steeg op uit zijn hart. Er is een roepen met de ziel en met het hart tot God, gelijk wij lezen: „Heere, Gij hebt de wens der zachtmoedigen gehoord; Gij zult hun hart sterken, Uw oor zal opmerken,” Psalm 10 : 17. God hoort de begeerten. „Heere, voor U is al mijn

begeerte, en mijn zuchten is voor U niet verborgen,” Psalm 38 : 10. De Heere heeft de tong niet nodig om een tolk te zijn tussen Hem en de harten van Zijn kinderen. Hij, Die zonder oren hoort, verstaat de gebeden hoewel zij niet door de tong zijn uitgesproken. De begeerten van onze harten zijn een geroep in de oren van de Heere der heirscharen. De onstuimigheid van de genegenheden mag somtijds een uitzetten van de stem veroorzaken, maar zo er geen liefde is, gaat de stem niet op tot God. „Al ware het dat ik de talen der mensen en der engelen sprak, en de liefde niet had, zo ware ik een klinkend metaal of luidende schel geworden,” Kor. 13 : 1.

5. Roomse herhalingen, en losse stukjes van het gebed die dikwijls overgezegd worden, zijn af te keuren. In de roomse liturgie ontmoet men dat ijdel verhaal van woorden gedurig weer, zoals men dat vindt in hun Gloria Patri zo dikwijls herhaald; en in hun Heere, wees ons genadig, en in hun gebed gedaan aan Jezus, zoete Jezus, gezegende Jezus, en dat doorlopende Ave Maria, hetwelk zij op hun kralen optellen, en zo hun gebeden berekenen bij het getal. Zekerlijk deze zijn niets anders dan een ijdel verhaal van woorden, en het is die veelheid van woorden, die onze Heere afkeurt. Zo hebben wij de afwijkingen en verkeerde gebruiken in het bidden getoond.

## **II. Wij willen u nu besturingen geven, hoe gij u op gepaste wijze, in de heilige plicht van het gebed die gij hebt jegens God, behoort te gedragen.**

Ik zal u besturingen geven:

1. Omtrent onze woorden in het gebed.
2. Omtrent onze gedachten in het gebed.
3. Omtrent onze genegenheden in het gebed.

Ten eerste, *omtrent onze woorden*.

Er moet in het gebed van woorden gebruik worden gemaakt, om onze genegenheden op te wekken en er uiting aan te geven. „Neemt deze woorden met u, en bekeert u tot de Heere; zegt tot Hem: Neem weg alle ongerechtigheid, en geef het goede, zo zullen wij betalen de varren onzer lippen,” Hosea 14 : 3. Hier leest gij dat de profeet het volk voorschrijft niet alleen met genegenheden te komen, Maar ook woorden te laten horen. Woorden hebben betekenis in het gebed.

Wij zullen de betekenis van woorden beschouwen, hetzij wij alleen bidden of in gezelschap.

- (1) Wanneer wij alleen zijn. Let hier op de raad des Heiligen Geestes. „God is in de hemel en gij zijt op de aarde; daarom laat uw woorden weinig zijn,” Pred. 5: 1. Hoe weinig?

- Hoe weinig zij ook mogen zijn, zij moeten gewichtig zijn, met dien verstande dat gij meer zaken dan woorden moet uitspreken. Uw woorden behoren beknopt en gevoelig te zijn, en gij moet er niet op uit zijn, om met mooie woorden uit te spreken, wat gij tot God hebt te zeggen.
- Uw woorden moeten weinig zijn. Maar laat u niet beheersen door bijgeloof, menende dat gij door een kort of lang gebed God kunt behagen. Bijgeloof is een bastaardgodsdienst, en is tiranniek. Het zet de mensen aan verdrietige en lastige diensten, soms boven hun kracht. Daarom bidt niet te kort en niet te lang. Bidt niet lang enkel om het uit te breiden, of omdat gij het meer verdienstelijk acht als het lang is. Wij kunnen hier geen precies voorschriften geven omtrent de lengte of de korthed van het gebed. Maar dit mogen wij wèl zeggen, dat de lengte van uw gebed in overeenstemming met de vurigheid van uw hart mag zijn, en tevens overeenkomstig uwe menigvuldige noden en

behoefden. Bedenk ook dat in het gebed de ijver der ziel kan ontvlammen. Als het hart er door opgewekt wordt, laat u dan daardoor leiden.

- Laat uw woorden weinig zijn, maar tegelijk vol eerbied. Kom met vreze, met heilig ontzag en met ernst zoals het ons past wanneer wij tot God zoeken te naderen. Wij mogen hier zien op Abraham, die eerst met God gesproken had, en toen hij zijn bede vernieuwde, zeide: „Dat toch de Heere niet ontsteke dat ik alleenlijk ditmaal spreek,” Gen. 18 : 32.
- (2) Wanneer wij in gezelschap bidden. Daar moeten onze woorden gepast en ordelijk zijn. Hoewel wij alsdan tot God spreken moeten wij er rekening mee houden dat er hoorders zijn die zich met ons in het gebed hebben te verenigen. Het gebed behoort onder die omstandigheden niet alleen ordelijk te zijn. Maar het moet ook gedaan worden met zulk een eerbied en ernst als past bij het plechtige van de plicht. Laat uw gebed geen oorzaak zijn dat de dofhed en traagheid van hen die met u bidden, verergert, maar veeleer dat ze genezen worde. Zou het niet goed zijn zo wij ook bij het openbaar gebed ons zochten voor te bereiden? Job zeide: „Dewelke ik, zo ik rechtvaardig ware, niet zoude antwoorden; mijn Rechter zal ik om genade bidden,” Job 9 : 15. Het is goed van te voren een weinig het gewicht van het gebed te overdenken, opdat wij tot deze plicht mogen komen met geregelde, ernstige gedachten, en niet met een verward hart.

Ten tweede, *omtrent onze gedachten in het gebed.*

Het is een van de grootste moeilijkheden een rechte bevatting van God te hebben wanneer wij bidden. Wij behoren een recht begrip te hebben van:

1. Zijn natuur en Wezen.
2. Zijn betrekking tot ons.
3. Zijn eigenschappen.

1. *Eerst van de natuur en het Wezen van God.*

Een iegelijk die tot God wenst te komen moet dit in zijn gemoed vaststellen, dat God is, en dat God een Geest is. Wij behoren Hem dienovereenkomstig godsdienstige eer te bewijzen. „Die tot God komt, moet geloven dat Hij is,” Hebr. 11 : 6. En dat God een Geest is, vinden wij uitgedrukt in Joh. 4 : 24, in de volgende woorden: „God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.” O, wanneer u dan tot God komt om te bidden, laat deze twee gedachten in uw hart vastgesteld zijn: dat God is, en dat God een Geest is. Ik spreek niet over een afgod, maar over de levende God. Hij is een Geest, en daarom kunt u Hem niet behagen met een gladde tong, of met een welluidende stem, maar met een rechte gesteldheid van uw geest.

Helaas, wanneer wij tot het gebed komen, hoe weinig bedenken wij dan dat God is, of wát Hij is. Veel van onze godsdienst wordt gebracht tot een onbekende God, gelijk Jezus zeide tot de Samaritaanse vrouw: „Gijlieden aanbidt wat gij niet weet,” Joh. 4:22. Het zijn geen bespiegelende beschouwingen van de Goddelijke natuur, of hoog opgevoerde voorstellingen die wij van Hem maken, welke ons geschikt maken tot het gebed. Maar wij hebben alleen zulk een gezicht op God nodig, als onmisbaar is om ons met eerbied en ernst tot Hem te doen komen. Dan hebben wij rechte indrukken van God in het gebed, wanneer wij ontroerd zijn gelijk Mozes was, toen de Heere voor zijn aangezicht voorbij ging. Toen riep Mozes uit: „Heere, Heere God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid, Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt,” Ex. 34 : 6, 7. Dit was

zo'n vreeslijk en heerlijk gezicht, dat wij lezen: „Mozes nu haastte en neigde het hoofd ter aarde en hij boog zich.” Wanneer onze godsdienst zich voegt naar de natuur van God, zo zal ons gebed geestelijk en heilig zijn, en geen praal en vertoon.

Wel dan, deze twee dingen moeten diep in ons hart ingegrift zijn: *dat God is én dat Hij een Geest is, en dan is onze godsdienst oprecht.*

(1) Wat de eerste zaak betreft, Gods Wezen. Dan is onze godsdienst recht, wanneer ons leven aan allen die ons zien, of dat wij onszelf bezien, vertoont dat er is een grote, een oneindige, een eeuwige macht, Die alles beheerst en alles regeert naar Zijn eigen welbehagen. Helaas, de godsdienst van velen is platte godloochening; zij zeggen in hun hart dat er geen God is, of zij beweren dat er geen God is. Daarom, zoek Hem te dienen zoals zo'n heerlijk Wezen waardig is! Wordt Zijn genade gezien in uw geloof en vertrouwen, Zijn majesteit in uw ootmoed en eerbied, Zijn goedheid in uws ziels blijdschap, Zijn grootheid en rechtvaardigheid in uw beven voor Zijn troon? De godsdienst moet een schaduw zijn van Hem die gediend wordt. Uw godsdienst moet dat stempel dragen.

(2) Wat de tweede zaak betreft, God is een Geest. Daarom moet onze geest het voorname werktuig zijn in de godsdienst, en niet het lichaam of enig lid van het lichaam. Geesten hebben gemeenzame omgang met geesten. Het lichaam is slechts dienstbaar aan de ziel. Het lichaam mag niet besturen en leiden, maar moet door de ziel bestuurd worden. Daarom onderzoek of Gods Geest in u is, anders ontbreekt u het meest wezenlijke deel in de godsdienst. Wanneer u slechts uw tong gebruikt, en uw hart in andere dingen bezig is, dan komt u niet tot een God, tot een God Die een geest is. Kom tot uzelf, en vraag: Waar is mijn ziel in het gebed, en hoe is zij gesteld ten opzichte van God?

## 2. Ten tweede, *Zijn band en betrekking op ons.*

Zoals er gedachten in ons moeten zijn om ons in te leiden tot Zijn Wezen en natuur, zo moeten er ook gedachten in ons zijn in betrekking tot God als een Vader, als een Die genegen is te vergeven, zich over u te ontfermen en ons te helpen. Tot dit oogmerk en grote einde is ons de geest der aanneming tot kinderen gegeven, opdat wij zouden roepen: „*Abba, Vader!*” En in Gal. 4 : 6 wordt gezegd: „*Overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!*” Wij hebben de Geest der aanneming tot kinderen, Die roept *Abba, Vader!* ontvangen, opdat wij tot God mogen gaan op een kinderlijke wijze, en tot Hem mogen komen als tot een Vader, Hem erkennende in onze noden, behoeften en lasten, met een hoop op hulp en onderstand.

Maar, ach! zegt een benauwde ziel, *indien mijn hart op kon zien tot God, en indien ik zo'n geest der aanneming die mij tot God als een Vader leidde, in mij kon vinden, dan zou het beter met mij zijn.*

Hierop antwoord ik:

(1) Dikwijls is er een kinderlijke neiging, terwijl er geen kinderlijke gemeenzaamheid en vrijmoedigheid is. Wat is die kinderlijke neiging? Het is die gesteldheid der ziel, waarin zij niet van God weg kan blijven, en dat is een stilzwijgend eigenen van Hem als een vader. „Ik zeide wel: Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen? maar Ik zeide: u zult tot Mij roepen: Mijn Vader; en u zult van achter Mij niet afkeren,” Jer. 3 : 19. Het is een kinderlijke handeling, tot Hem op te zien om alles wat wij nodig hebben, en onze verzoeken aan Hem op te dragen. Nu, wanneer een kind iets nodig heeft, gaat hij tot zijn vader.

- (2) Er is menigmaal een kinderlijke eerbied wanneer er geen kinderlijk vertrouwen is. De ziel heeft ontzag voor God, wanneer zij Hem niet uitdrukkelijk kan erkennen als haar God en Vader, en toch erkent zij Hem dan in de weg van vernedering. Zij komt dan als de verloren zoon die zeide: „Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, en ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden,” Lukas 15 : 18, 19. Hoewel wij niet vertrouwend tot God kunnen naderen als tot onze verzoende Vader, toch komen wij met nederigheid en eerbied. Heere, ik zou graag Uw kind genaamd worden, maar ik ben het niet waardig.
3. Er is een kinderlijke afhankelijkheid van Gods algemene aanbod, hoewel wij geen bewijs hebben van onze persoonlijke aanspraak op de aangeboden genade. God wil een Vader in Christus zijn voor alle boetvaardige gelovigen. Nu, wanneer een mens met een verbroken hart tot God komt, en opziet om genade uit kracht van het verbond, hoewel hij zijn eigen aandeel niet kan bezien, dan komt hij toch tot God, hoewel niet als tot zijn Vader, evenwel komt hij tot Hem als „de God en Vader van onze Heere Jezus Christus.” Dat is een sterke verkwikking en onderstand in het gebed, gelijk wij lezen: „Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus,” Ef. 1 : 3. En verder in vers 17: „De God van onze Heere Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, geve u de Geest der wijsheid en der openbaring in Zijn kennis.” De apostel zegt: „Om deze oorzaak buig ik mijn knieën tot de Vader van onze Heere Jezus Christus,” Ef. 3 : 14. Merk op, dat wanneer wij tot God komen als de Vader van Christus, wij alsdan geloven in het verbond der genade en wat God daarin aanbiedt, namelijk dat Hij vriendelijk met ons wil handelen als een vader met zijn kinderen. „Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de Heere over degenen die Hem vrezen,” Ps. 103: 13. Hij belooft in het verbond dat Hij goed wil zijn voor hen die door Christus tot Hem komen. De Naam Vader moet niet alleen beschouwd worden als een betiteling van de Persoon, maar evenzeer als de behandeling van de Zijnen waarin Hij Zich vaderlijk betoont. Het is het nieuwe verbond, waarin God belooft vaderlijk te willen zijn, dat is, Zich over ons in onze ellenden te ontfermen, onze zonden te vergeven, onze natuur te genezen en onze persoon te redden. Nu, dit alles wordt ons voorgesteld om daarheen te vluchten, en de voorgestelde hoop vast te houden. Wij mogen tot God komen als tot een Vader, indien wij in het algemeen in het evangelie geloven, hoewel wij niet verzekerd zijn van Gods liefde tot ons persoonlijk.
4. Er kan een kinderlijke liefde tot God zijn, terwijl wij toch niet een gevoel en verzekering hebben van Zijn vaderlijke liefde tot ons. God heeft recht op onze hoogste en innigste liefde, vóór wij recht hebben op Zijn hoogste weldaden. Wij zijn ons hart aan Hem verplicht. „Mijn zoon, geef Mij uw hart,” Spr. 23 : 26. Zo u Hem uw hart geeft, zo zijt u kinderen, hoewel u het niet weet. God kan erkend worden als een vader, hetzij in ons gevoel, hetzij door Zijn vaderlijke liefde, of door onze keuze en eerbied voor Hem. Kom als vaderlozen wanneer u Hem mist. „Immers zal een wees bij U ontfermd worden,” Hosea 14 : 4. De onuitsprekelijke verzuchtingen van de Geest ontdekken de geest der aanneming tot kinderen, zowel als de onuitsprekelijke blijdschap door de Geest. „Dewelke gij niet gezien hebt en nochtans liefhebt; in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde,” 1 Petrus 1 : 8. Wij kunnen een recht en vrijheid hebben, hoewel wij niet verzekerd zijn van onze bijzondere betrekking.

5. God wordt verheerlijkt, als ge u verbonden hebt Hem vastbesloten aan te kleven, hoewel u geen verzekering hebt. Wanneer u uw keus gedaan hebt, laat Hem dan met u handelen als een vijand, toch zult u hem aankleven als een kind zijn vader. „Zie, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?” Job 13 : 15. Geloof kan op God zien als een Vriend en Vader, en een goede uitleg geven aan Zijn handelingen, zelfs wanneer Hij ons tegen schijnt te komen als een vijand. Wij geven ere aan God, wanneer wij Hem kunnen aankleven als onze enige zaligheid, en wanneer wij kunnen vertrouwen op Zijn vaderlijke vriendelijkheid en goedheid, hoewel Hij u een gramstorig aangezicht toont, en Zichzelf verbergt voor uw gebeden. Wij eren Hem, wanneer wij Hem erkennen als de Vader van alle genade, hoewel het kan zijn dat u geen gevoel hebt van Zijn Vaderlijke liefde tot u.
6. Er is verschil tussen genade en de *mate* der genade. Wij kunnen niet zeggen, dat wij de Geest der aanneming tot kinderen niet hebben, omdat wij er niet zo veel van hebben als anderen. Ik zie hier op de bewijzen en vruchten. Wij mogen de Geest hebben als een Heiligmaker, hoewel niet als een Trooster. Hoewel Hij ons hart niet gerust stelt, en onze vrezen niet wegneemt, evenwel heiligt Hij ons, en verbindt ons hart aan God. De Geest was alleen aan Christus gegeven zonder mate, maar aan christenen wordt hij gegeven met mate, en aan een ieder christen naar de mate die Hem behaagt. Gewoonlijk zult u, wanneer ge u onderwerpt aan Zijn genadige bedeling, méér de overhand hebben tegen de vijanden van uw vrede, de duivel, de wereld en het vlees. De vruchten worden aan de ene in kleinere, en aan anderen in grotere mate gegeven. Alle mensen zijn niet van dezelfde grootte en formaat. Sommigen zijn meer duidelijke christenen, anderen zijn een raadsel. Veel genade komt meer openbaar dan weinig genade onder een hoop gebreken. Sommigen zijn meer gestorven aan de wereld en meer hemelsgezind dan anderen.
7. Wanneer alle andere hulp faalt, dan zal geloof nog gebruik maken van onze gewone betrekking op God als onze Schepper, daar wij tot Hem mogen komen als het werk Zijner handen. Dit is beter dan van Hem af te gaan. Wij mogen tot Hem komen als het werk Zijner handen, wanneer wij niet kunnen komen als kinderen van zijn gezin. De Kerk zegt: „Maar nu, Heere, Gij zijt onze Vader; wij zijn leem, en Gij zijt onze Pottenbakker, en wij allen Zijn Uwer handen werk,” Jes. 64 : 8. Hier pleit de Kerk om gunst en genade op die algemene genade, dat Hij hun Pottenbakker was, en zij Zijn leem. En David bidt: „Uw handen hebben mij gemaakt en bereid; maak mij verstandig, opdat ik Uw geboden lere,” Ps. 119 vers 73. Er kan enige troost liggen in het pleiten op het verbond met Noach, hetwelk met alle mensen gesloten werd, wanneer wij niet om genade kunnen pleiten op het verbond met Abraham, hetwelk gesloten werd met het gehele gezin der gelovigen. De heilige Schrift staat ons toe zo te doen, daar de Heere spreekt: „Want dat zal Mij zijn als de wateren Noachs, toen Ik zwoer dat de wateren Noachs niet meer over de aarde zouden gaan,” Jes. 54 : 9.

Alles wat wij gezegd hebben mag dienen om aan te tonen, dat wij op een of andere wijze met ons hart tot God behoren te komen, om met afhankelijkheid om hulp en bijstand op Hem te vertrouwen als op een Vader.

3. Ten derde. *Wij hebben u nog aan te tonen dat wij in het gebed een recht begrip behoren te hebben van de eigenschappen Gods.*

In onze tekst vinden wij drie van Zijn aanbiddelijke eigenschappen.

- Ten eerste, Zijn alwetendheid: „Hij weet.”

- Ten tweede, Zijn vaderlijke zorg: „Uw Vader weet, wat gij van node hebt.”
- Ten derde, Zijn bereidheid te helpen, zelfs „eer gij Hem bidt.”

1. Hij is alwetend. Hij kent onze personen, want Christus „roept Zijn eigen schapen bij name,” Joh. 10 : 3. Hij kent ons bij hoofd en voeten, bij persoon en naam. Ja, Hij kent onze staat en toestand. „Gij hebt mijn omzwerven geteld; leg mijn tranen in Uw fles; zijn zij niet in Uw register?” Ps. 56 : 9. Hij telt alle onze omzwervingen; Hij heeft een fles voor alle onze tranen. Hieruit kunnen wij besluiten dat God ze gade slaat. Het zijn figuurlijke uitdrukkingen. Hij merkt op in welke toestand wij komen tot het gebed, en waar wij zijn. „En de Heere zeide tot hem: Sta op, en ga in de straat genaamd de Rechte, en vraag in het huis van Judas naar ene, met name Saulus van Tarsen; want zie, hij bidt,” Hand. 9 : 11. De Heere slaat acht op u, in zo’n stad, in zo’n straat, in zo’n huis, in zo’n kamer, en wat u doet wanneer u bidt. Hij ziet niet alleen dat u bidt, maar hoe u bidt. „En Die de harten doorzoekt, weet welke de mening des Geestes is, dewijl Hij naar God voor de, heiligen bidt,” Rom. 8 : 27. Hij ziet onderscheid tussen schijn en wezen, tussen woorden en genegenheden, en tussen woorden als voortkomen van het vlees en zulke die een ademtocht der ziel zijn.

2. Er is een Vaderlijke zorg bij God, want wij lezen: „Uw Vader weet wat gij van node hebt.” Hij weet wat u kwelt en drukt. Petrus zegt: „Werpt al uwe bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u,” 1 Petrus 5 : 7. Hier wordt niet gezegd dat Hij voor u kán zorgen, maar dat Hij voor u zorgt. God is reeds van te voren mét ons, en hoe dwaas handelen wij in onze kwellende zorgen, daar wij niets anders doen dan God uit handen te nemen wat Hij reeds doet. Onze zorgen zijn overbodig, zonder resultaat en zwaar om te dragen. Maar Gods zorgen zijn krachtig, afdoende en gezegend. Een kleine teleurstelling kan ons veel kwellend veroorzaken, maar voor Hem zijn alle dingen gemakkelijk. Nu dan: „Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging, bekend worden bij God,” Filipp. 4 : 6. In deze woorden worden wij aangespoord te bidden om wat wij missen, en te danken voor wat wij hebben. „Want uw hemelse Vader weet dat gij al deze dingen behoeft,” Matth. 6 : 32. Zijn Vaderlijke liefde staat Hem niet toe Zijn kinderen of hun belangen te verwaarlozen.

Daarom, indien u verzocht wordt tot angst of bezorgdheid in uw hart, en zo u niet weet hoe u uit uw verlegenheid moet gered worden, of hoe u uw moeilijkheden zult overwinnen, herinner u dan dat u een Vader hebt om voor u te zorgen. Dit zal kwellende overleggingen des harten voorkomen, die nergens goed voor zijn dan op de uitkomst vooruit te lopen.

3. Er is een bereidheid en gereedheid bij God om te helpen. Dat behoorde diep in uw hart gegrift te zijn, en u behoorde die gedachte dagelijks te voeden, dat God gereed staat te helpen en toe te lopen op uw geroep. „Ik zeide: ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor de Heere, en Gij vergaapt de ongerechtigheid mijner zonde,” Ps. 32 : 5. Ja, Hij is reeds op weg, eer u bidt. „En het zal geschieden eer zij roepen zo zal Ik antwoorden, terwijl zij nog spreken zo zal Ik horen,” Jes. 65 : 24. God betuigt: „Is niet Efraïm mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds Ik tegen Hem gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem, Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen,” Jer. 31 : 20. Gods innerlijk was over hem aangedaan. Hij is bereid meer te geven dan dat u vraagt. Dit zal u krachtig helpen en besturen in de zaak van het gebed. God heeft zorg voor Zijn kinderen, en Hij is bereid de zwakken te helpen en hen te verlossen uit alle hun verlegenheden.

Ten derde. *Wij zullen u nog enkele besturingen geven ten opzichte van de bewegingen*



*onzer ziel in het gebed.* Daarin zijn drie dringen vereist: Vurigheid, eerbied en vertrouwen.

1. *Vurigheid.* Deze komt gewoonlijk voort uit twee gronden, uit een verbroken hart dat gevoelig is over ons gemis, of uit een begeerte naar de zegen die wij nodig hebben. Een verbroken hart zullen wij bijzonder hebben bij het gevoel van ons geestelijk gemis. Dit is niet de gewone zwakheid die ook bij de besten voorkomt. Wij hebben voortdurende noden, zowel inwendig als uitwendig.. Daarom hebben alle christenen voortdurend nodig tot God te roepen. Ga, roep uw God en Vader aan zonder een ijdel verhaal van woorden, maar niet zonder innige behoefte of zonder onderwerping. Zoek en verwacht de uitkomst van Hem. Laat mij u zeggen, dat hoe meer genade aanwast, hoe meer het gevoel van uw gemis aanwast. Want hoe meer genade, hoe meer de zonde gehaat wordt, en hoe minder u uw gebreken kunt dragen. Daarom moet er als bewijs van vermeerdering van genade, een verlangen zijn naar de zegen, bijzonder naar geestelijke zegeningen. Onze noden moeten vernieuwde begeerten en heilige verlangens naar God opwekken. „Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt en u zult vinden; klopt en u zal opgedaan worden,” Matth. 7 : 7. Om zijn aanhouden, „zal hij opstaan en hem geven zoveel als hij behoeft.” Wij verkwisten de vurigheid van ons hart in andere zaken, in twisten, in afgunst of in het najagen van aardse dingen. Onze ernst en vurigheid loopt in een werelds kanaal. Zo moet het niet zijn. Neen, neen, wij behoren in eenvoud en ernstig onze harten voor Hem uit te storten. Geen offerande zonder vuur. „Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel,” Jac. 5 : 16. (Engels: Een vurig gebed.)
2. *Eerbied.* Wij behoren ons eerbiedig te gedragen jegens onze hemelse Vader. „Dient de Heere met vreze, en verheugt u met beving,” Psalm 2 : 11. Merk op, er is in God een mengsel van majesteit en ontferming, en daarom moet in ons zijn een mengsel van beving en verheuging. Gods liefde vermindert Zijn majesteit niet, en Zijn majesteit vermindert Zijn liefde niet. Wij behoren onze afstand van God te kennen, en wij hebben te bedenken dat Hij onze meerdere, ja de Allerhoogste is. Daarom moeten wij ernstig zijn. Onthoudt dat „God grotelijks geducht is in de raad der heiligen, en vreselijk boven allen die rondom Hem zijn,” Ps. 89 : 8.
3. *Vertrouwen.* De apostel leert ons in dit opzicht: „In Dewelke wij hebben de vrijmoedigheid en de toegang met vertrouwen, door het geloof aan Hem,” Ef. 3 : 12. Zo mag er vrijmoedigheid zijn in het ontboezemen van onze verzoeken aan God, Die ons zekerlijk wil horen, en ons wil toestaan wat goed is. Wij moeten ons verlaten op Zijn goedheid en macht in alle onze noden. Hij is zo genadig n Christus dat Hij wil doen wat het beste is voor Zijn heerlijkheid en tot ons welzijn, en op andere voorwaarden behoren wij niet te bidden.

Nu, arbeid dan om op deze wijze uw hart tot God te brengen, en zoek bewaard te worden voor het misbruik maken van het gebed, door onnadenkend en ondoordacht te komen met een ijdel verhaal van woorden zonder behoefte des harten. Amen.

## 5. ONZE VADER

### *Onze Vader, die in de hemelen zijt.* Matthéüs 6: 9

Wij hebben bij de voorafgaande verzen stilgestaan bij de plicht van het gebed. Nu komen we bij het gebed des Heeren zelf. Dit gebed werd door Christus gevormd en voorgezegd. Daarom moet het door christenen zeer hooggeacht worden.

Jezus Christus, die de Wijsheid van God is, kende zowel onze noden, als de goedwilligheid van Zijn Vader jegens ons. Daarom wilde Hij ons een volkomen besturing en vorm geven. Wij zijn echter niet absoluut aan deze vorm gebonden. Wij lezen niet dat de apostelen het ooit gebruikten, hoewel veel van hun gebeden in de Handelingen en de brieven opgetekend staan. Toch verschillen deze duidelijk, wat de woorden betreft, van het gebed des Heeren.

Zelfs dit gebed wordt door de evangelisten zelf verschillend gegeven. Matthéüs 6 : 11 zegt: „Geef ons heden ons dagelijks brood” en Lucas, in deze woorden: 11 : 3: „Geef ons elke dag ons dagelijks brood.”

Matthéüs: „En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren” en Lucas: „En vergeef ons onze zonden; want ook wij vergeven aan een iegelijk, die ons schuldig is.”

Echter denk ik, dat wij, hoewel we aan deze vorm niet gebonden zijn, het met ootmoed mogen bidden. Immers Christus leerde Zijn discipelen, hoe zij behoorden te bidden, toen ze nog in hun onwetendheid waren en de Geest nog niet ontvangen hadden. God legt gewoonlijk woorden in de mond van zondaren, Hosea 14 : 2: „Neem deze woorden met u; en zeg tot Hem: geef het goede.”

Zoals van Jozef gezegd wordt in Gen. 47 : 12, dat hij zijn vader en zijn broeders voedde als een klein kind gevoed wordt - er was niet alleen voedsel voorradig, maar het werd ook in hun mond gestopt - zo leert Christus Zijn discipelen bidden en onderwijst hen niet alleen, waarom zij behoren te bidden, maar geeft ook de woorden waarin zij moeten bidden in hun mond.

Er zijn in dit gebed drie gedeelten te onderscheiden:

- 1e. De voorrede of de inleidende woorden.
- 2e. De beden zelf.
- 3e. De slotwoorden.

1°. In de inleidende woorden vinden we een beschrijving van God. Zo behoren wij altijd het gebed te beginnen met indrukken vol ontzag voor God. God wordt beschreven, zoals Hij barmhartig en goed is „Onze Vader.” En zoals Hij vol majesteit en groot is: „die in de hemelen zijt”. Wij gaan eerst spreken over Zijn goedheid en barmhartigheid: „Onze Vader”. Hierin wordt uitgedrukt:

- a. De betrekking, waarin God tot Zijn volk staat, in het woord Vader.
- b. Hun recht op en belang in die betrekking. In de woorden wordt niet het bijzonder recht van elk afzonderlijk gelovige betuigd, „mijn Vader”, maar het algemeen belang, dat al de uitverkorenen in Christus hebben: „Onze Vader”.

a. Wij zullen stilstaan bij het begrip en de betrekking, die hier uitgedrukt wordt. Dat is die van een Vader: „Onze Vader”. Merk op, dat zij, die recht zouden willen bidden, zich tot God moeten wenden als tot een Vader in Jezus Christus. De huichelaren zullen op de laatste dag roepen: „Heere, Heere”, maar Christus heeft ons geleerd te zeggen: „Onze Vader”.

Hier zal ik

A. Onderzoeken in welke zin God een Vader is;

B. Welke aanmoedigingen wij daarom in het gebed hebben, als wij Hem met Vader kunnen aanroepen.

A. In welke betekenis God een Vader is.

Deze naam kan aan God naar Zijn Wezen gegeven worden of met het oog op de betrekking, waarin iemand tot Hem persoonlijk staat.

1e. *Wezenlijk*. Dan kan die Naam aan al de Personen in de Godheid gegeven worden — de Vader, de Zoon en de Heilige Geest; alle drie zijn God, en onze Vader. Zo wordt niet alleen de eerste Persoon, maar ook de tweede „Vader der eeuwigheid” genoemd. Jes. 9 : 5. En de Heilige Geest wordt onze Maker genoemd, omdat Hij ons een wezen gaf. Maar:

2e. Ze mag ook aan God als Persoon gegeven worden. Zo wordt de eerste Persoon, God de Vader genoemd, en dat in Zijn betrekking (a) tot Christus of (b) tot ons.

a. Met betrekking tot Christus, als de Zoon van God. Zo wordt de eerste Persoon de Vader genoemd, omdat Hij de Fontein van de Godheid is, die aan de Zoon het Goddelijk Wezen mededeelt en dat met Hem gemeen heeft: „Gij zijt mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd,” Ps. 2 : 7. De personele eigenschap van de Vader is te genereren; en van de Zoon: gegeneerd te worden. Er is een eeuwig „heden”, waarin God Hem genereerde. Daarom wordt Hij de Vader van Christus genoemd, zoals Deze de tweede Persoon is en niet alleen zoals Hij de vleesgeworden Middelaar is.

Hoewel God de Vader van Christus is als de tweede Persoon, hebben de drie Goddelijke Personen toch dezelfde macht, waardigheid en heerlijkheid. Maar als de Middelaar, is God in een ander opzicht Zijn Vader. Daarom zegt Christus: „Mijn Vader is meerder dan Ik,” Joh. 14 : 28 niet als God, want zo was Hij Zijn gelijke: „Hij heeft het geen roef geacht Gode even gelijk te zijn.” Fil. 2 : 6. Maar „meerder dan Ik” wil zeggen, zoals Hij mens en Middelaar was in de staat van Zijn vernedering.

Het is opmerkelijk bij welke gelegenheid Christus, deze woorden sprak: „Indien gij Mij liefhadt, zo zoudt gij u verblijden, omdat Ik gezegd heb: Ik ga heen tot de Vader, want Mijn Vader is meerder dan Ik.” Gij verwondert u over Mij en zijt zeer op Mijn gezelschap gesteld, want u ziet de macht, die Ik openbaar in de wonderen die Ik doe, u zoudt u verblijden, als u het recht verstond. Mijn Vader is oneindig veel heerlijker dan zoals Ik verschijn in deze staat van vernedering.

Zo mag dus God, de eerste Persoon met het oog op Christus, de Vader genoemd worden.

b. Met betrekking tot ons. De eerste Persoon is niet alleen de Vader van Christus, maar ook onze Vader: „Ik vaar op tot Mijn Vader en tot uw Vader.” Wij delen met Christus in al Zijn betrekkingen. Zoals God Zijn God was door het Verbond, zo is Hij ook onze God. En in deze betekenis mag het hier Persoonlijk verstaan worden, want onze zaak gaat voornamelijk de eerste Persoon aan, bij Wie Christus voor ons voorspreekt: „Wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige.”

Voor Wie verschijnt Hij? Voor de Vader. En tot Hem richten we onze gebeden, echter niet met uitsluiting van de andere Personen: „Ik buig mijn knieën tot de Vader van onze Heere Jezus Christus”. Het is echter ook niet onwettig tot Christus te bidden of tot de Heilige Geest, want dit hebben de bijbelheiligen ook gedaan. Stefanus zegt: „Heere Jezus, ontvang mijn geest”. En Jacob zegt: „De Engel des Verbonds zegene deze jongeren”. En allen, die gedoopt worden, worden gedoopt, zowel in de Naam des Zoons als des Heiligen Geestes, als in de Naam des Vaders.

Maar gewoonlijk richt het ware gebed der gelovigen zich tot God de Vader, die de Voornaamste is in de verborgenheid der verlossing, en daarom staat er in Ef 2 : 18: „Want door Hem hebben wij beiden de toegang door één Geest tot den Vader.” Wij komen tot Hem door Christus als de verdienende Oorzaak, die de vrijmoedigheid voor ons verworven heeft. En door de Geest, als de werkende Oorzaak, die ons een hart geeft om te komen. En tot de Vader, die de Oorsprong en het Einde van alle ware godsdienst is. Christus verwierf de vrijmoedigheid, waardoor wij mogen komen en de Geest geeft ons een hart om te komen, zodat wij door de Geest in Christus toegang hebben tot God.

Hieruit kunt u nu zien, wat er bedoeld wordt met de Vader: „Onze Vader”.

Maar we kunnen nog een ander onderscheid maken: God is een Vader voor de mens:

- I. Meer algemeen beschouwd, uit kracht van schepping.
- II. Meer in een bijzonder opzicht, door aanneming tot kinderen.

I. Door schepping is God een Vader. Eerst schiep Hij alle dingen. Maar aan de mens en de engelen gaf Hij verstand om Hem te kennen. Joh. 1 : 4: „Het Leven is het licht der mensen”. Andere dingen hadden leven, maar de mens had een leven dat tevens licht was. Zo werd hij in zijn oorspronkelijke gesteldheid de zoon van God. Om de Vader van de mens te worden moest God de mens naar Hem doen gelijken en hem leven meedelen. Een schilder, die een schilderij van zichzelf maakt, is er niet de vader van, want al is er gelijkenis, *het leven* ontbreekt. De zoon die door zijn warmte middellijk leven verwekt, is niet de vader van dit leven. Er is wel leven, maar *geen gelijkenis*.

Door de schepping worden ook de engelen de zonen van God genoemd. Job 38 : 7: „Toen de morgensterren tezamen vrolijk zongen en al de kinderen Gods juichten”.

Zo wordt Adam in Luc. 3 : 38 ook *de zoon van God* genoemd. Zo zijn door onze eerste schepping alle mensen zonen van God.

En merk op, al hebben wij ons misvormd en zijn we niet meer dezelfde, die wij bij onze schepping waren, toch zijn wij, omdat God ons voortdurend in ons wezen staande houdt en omdat er sommige armzalige resten van Gods beeld overbleven en we redelijke schepselen bleven, allen zonen van God, en God is in een algemene zin een Vader voor ons; ja, zelfs meer een Vader dan onze natuurlijke ouders zijn. Want onze ouders werkten als instrumenten mee om ons een wezen te geven, maar God is de Oorsprong van ons wezen. God gaf ons door middel van onze ouders een wezen, maar Hij heeft de grootste hand in onze vorming. Dit blijkt hieruit.

Ouders weten niet, wat het nog niet geboren kind zal zijn; of het een meisje of jongen is; of het mooi is of misvormd zal zijn; zij kunnen het aantal beenderen, spieren, slagaderen, aderen niet tellen; zij kunnen er geen één van herstellen, indien ze gebroken zijn of ontbreken. Daarom is Hij, die ons in de baarmoeder vormde en wonderbaarlijk maakte in het verborgene, onze Vader, Ps. 139 : 14. Zoals het geschrift eerder het werk van de schrijver dan van de pen is, zijn wij meer een werk van Gods

handen dan van onze ouders. Zij zijn slechts instrumenten, God is de Werkmeester en de Fontein van het leven en wezen, dat we nog steeds hebben.

En merk verder op, dat het beste deel van de mens door Hem onmiddellijk geschapen is en in dit opzicht wordt Hij genoemd: „De Vader der geesten”, Hebr. 12 : 9. De ziel ontstaat niet door vleselijke generatie of is niet van vleselijke afkomst, maar ze is onmiddellijk door God geschapen. In Pred. 12 : 7 lezen we: „De geest keert weder tot God, die hem gegeven heeft”. Zo ziet u dan, hoe in een algemene zin, en terecht, God onze Vader genoemd kan worden.

Zij, die wij vaders noemen, zijn slechts ondergeschikte instrumenten. Het meeste dat wij van hen hebben is onze verdorvenheid; maar de vorming van onze zelfstandigheid, ons wezen en wat er goed in is, is van de Heere.

Hierin kan enige aanmoediging tot het gebed gevonden worden door op God te zien als onze Vader uit kracht van de schepping. Wij kunnen tot Hem gaan als het werk van Zijn handen en Hem smeken of Hij ons niet wil vernietigen of toelaten, dat wij omkomen. Jes. 64 : 8: „Maar nu, Heere, Gij; zijt onze Vader, wij zijn leem en Gij zijt onze pottenbakker, en wij allen zijn Uwer handen werk.” Er is een algemene genade, die God aan al Zijn schepselen bewijst en omdat Hij ons redelijke zielen gaf en ons in de baarmoeder formeerde, mogen wij; tot Hem komen en zeggen: „Heere, Gij zijt onze pottenbakker en wij leem, doe ons wel, begeef ons niet.”

*Vraag. Welk voordeel hebben wij, nu in het gebed uit dit algemeen opzicht, dat God uit kracht van schepping onze Vader is?*

- a. Deze algemene betrekking verplicht ons tot Hem te bidden. Alle dingen, die God gemaakt heeft worden door een verborgen instinct tot God getrokken voor hun instandhouding. Ps. 145 : 15: „Aller ogen wachten op U.” Op hun manier bidden of zuchten zij tot Hem voor hun onderhoud, zelfs jonge raven en andere dieren. Maar hiertoe wordt zoveel te meer de mens geroepen, daar wij verstand hebben en duidelijk kunnen weten uit Wiens handen wij voortgekomen zijn. Daarom zegt de apostel op deze natuurlijke gronden tot die van Lystre, waarom zij naar God behoren te zoeken, Hand. 14 : 17.
- b. Zoals deze algemene betrekking ons verplicht te bidden, zo volgen er algemene weldaden uit. Matth. 6 : 25, 26: „Is het leven niet meer dan het voedsel en het lichaam dan de kleding? Aanziet de vogelen des hemels, dat ze niet zaaien, noch maaien, noch verzamelen in de schuren; en uw hemelse Vader voedt nochtans dezelve.” Waar God leven heeft gegeven, zal Hij voedsel geven en waar Hij. een lichaam geeft, zal Hij kleding geven naar Zijn welbehagen. Hij onttrekt Zijn zorg niet aan enig levend schepsel, dat Hij gemaakt heeft, zolang als Hij het tot Zijn verheerlijking wil bewaren. Dieren hebben hun voedsel en onderhoud, zoveel te meer de mensen, die vatbaar zijn God te leren kennen en zich in Hem te verlustigen.
- c. Het geeft ons vertrouwen in de macht van God. Hij, die ons uit niets maakte, kan ons ook bewaren en onderhouden, als alle dingen ontbreken en temidden van alle gevaren. Heiligen kunnen van deze algemene betrekking gebruik maken. Daarom staat er in 1 Peur. 4 : 19; dat wij „onze zielen Hem, als de getrouwe Schepper behoren te bevelen met weldoen”. De apostel spreekt van zulke tijden, waarin hun leven van dag tot dag in gevaar was. Zij wisten niet, hoe spoedig zij voor de rechtbank gedaagd konden worden en in de gevangenis geworpen. Denk eraan, dat u een Schepper hebt, die u uit niets gemaakt heeft en Hij kan uw leven bewaren, al hebt u niets. Daarom behoort deze algemene betrekking niet vergeten te worden, wijl Hij ons het uitwendige leven en een

wezen geeft. Ps. 124 : 8: “Onze hulp is in de Naam des Heeren, die hemel en aarde gemaakt heeft.” Het is, alsof de psalmdichter zegt: „Zal ik, zolang ik deze heerlijke gedenktekenen van Zijn macht zie, die uit niets geschapen zijn, die God wantrouwen, in welke nood of engte ik ook gebracht word?

II. Meer in het bijzonder is er een afzonderlijk aantal mensen, voor wie God een Vader in Christus is en dat zijn de gelovigen, Joh. 1 : 12: “Zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden.” Zij, die in hun natuurstaat kinderen des toorns en slaven van de satan en de zonde waren, mogen, als zij met een gevoel van hun ellende komen en gewillig zijn Christus in hun hart te verwelkomen en te ontvangen, God hun Vader noemen, een kinderlijke gemeenschap met Hem hebben, in al hun engten tot Hem vluchten en al hun noden voor Hem openleggen. 2 Kon. 4 : 19. Toen het kind tot Zijn Vader riep, zei deze: *Draag hem naar zijn moeder.* Zo is het voorrecht van onze aanneming tot kinderen, dat wij, als wij in enige benauwdheid verkeren, een God hebben, tot Wie wij mogen vluchten. Wij mogen tot onze Vader gaan en met Hem pleiten, zoals de kerk in Jes. 63 : 16. “Gij zijt toch onze Vader, want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet; Gij, o Heere! zijt onze Vader; onze Verlosser vanouds af is Uw Naam.”

Het is goed God als een Vader in Christus te kennen. Dit is de genade van de aanneming tot kinderen. Aanneming is een daad van vrije genade, waardoor wij, die vreemdelingen, dienstknechten der zonde en van de satan waren, in en door Christus zonen en dochteren van God gemaakt worden en dienovereenkomstig zo gerekend en behandeld worden in alles, wat dat inhoudt en bedoelt.

Het is een groot en speciaal voorrecht, dat God aan Zijn eigen kinderen geeft, uit kracht van hun vereniging met Christus en daarom staat er in 1 Joh. 3 : 1: “Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden.” Dat betekent: Beschouw dit als een zekere waarheid en bewonder het als een groot voorrecht.

Het is een zeer groot voorrecht en dit zal blijken als wij overwegen:

a. Wie dit voorrecht ontvangen.

Wij, die vreemdelingen, vijanden en lijfeigenen waren, die uit een andere geslachtslijn waren, die tegen de groeve of het verderf konden zeggen: „Gij zijt mijn vader,” en tot het gewormte: „Mijn moeder en mijn zuster,” Job. 17 : 14. Wij, die volle neven van de wormen waren, een handvol levend gemaakt stof, dat wij in zo'n betrekking tot God gebracht zouden worden! Wij, die inderdaad, tot de duivel konden zeggen: „Gij zijt onze vader en wij willen de begeerten van onze vader doen,” Joh. 8 : 44. Satan is de vader van de zondaren en God erkent hen niet. De Heere erkende Israël niet als Zijn volk dat, toen Hij ze uit Egypte geleid had, tegen Hem rebelleerde, Ex. 32 : 7: „Toen sprak de Heere tot Mozes: „Ga heen, klim af! want uw volk, dat u uit Egypteland opgevoerd hebt, heeft het verdorven”. Uw volk, dat u opgevoerd hebt, zo spreekt God honend en met verachting, alsof ze Zijn volk nooit meer waren.

En zo was het met ons allen. Toen Adam tegen God gerebelleerd had, handelde God met hem als een vader met een opstandig kind doet. Hij zond hem de deur uit. Adam moest het Paradijs verlaten en verloor zijn recht en erfenis en wij met hem werden geacht bij de duivel te horen. Nu, zie dan, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij zonen Gods genaamd zouden worden!

b. Gij zult u erover verwonderen, als u het als een uitnemend voorrecht wilt achten, wanneer u de aard van het voorrecht zelf: „zonen en dochteren van God te zijn of God

Vader te kunnen noemen”, overweegt. Dit was Christus' Eigen recht en eer tevens. Toen God Christus wilde eren, deed Hij het van de hemel horen: „Deze is Mijn geliefde Zoon, in dewelke Ik Mijn welbehagen heb.”

Gewis, als ons hart even bevattelijk was voor de hemelse voorrechten als voor de aardse, we zouden dit meer bewonderen. Aardse banden worden hoog gewaardeerd. Als een groot man door het huwelijk onze bloedverwant werd, wat een eer en heerlijkheid zou dat voor ons zijn! Sam. 18 : 23: “Is dat licht in uw ogen, des konings schoonzoon te worden?” Vinden wij het een geringe zaak om aan koningen en vorsten verwant te zijn? Nee, nee, daar hebben wij hoge gedachten van. Is het dan niet veel uitnemender, zonen en dochters van God te zijn? Als mensen eigen kinderen hebben, nemen ze geen andere aan. God had een eigen Zoon, in Wie Hij Zijn volkomen vreugde en welbehagen vond, toch wilde Hij, ons ellendige schepselen als kinderen aannemen. Hij wilde ons de naam *zonen* geven. Van iedere gelovige zal gezegd worden: Hij is een zoon van God. O, zie dan die grote liefde van de Vader!

c. Geef dan ook acht, op de gevolgen hiervan, in dit en het toekomstige leven.

Welk een voorrechten hebben wij *in dit leven!* Vrije toegang tot God. Wij mogen komen en met Hem onderhandelen, als kinderen met een vader, in alles, wat wij nodig hebben. „Wij hebben ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door Wie wij, roepen: „*Abba, Vader*”, Rom. 8 : 15. Als ons iets scheelt, mogen wij tot onze Vader gaan en Hem van ons geval en onze smart in kennis stellen. Ook zullen wij een kinderdeel in deze wereld hebben. De erfgenamen der heerlijkheid worden goed bedeed in de tijd van hun minderjarigheid. Ze hebben op een rijk deel recht; op al de goede dingen van deze wereld: voedsel, drank, huwelijk en zulke dingen hebben zij door een kinderrecht. Zij hebben een recht op het schepsel in en door Hem, Die de Erfgenaam is van alle dingen. Door Hem zijn ze in hun recht, dat Adam heeft verloren, vastgesteld. 1 Tim. 4 : 34. De engelen zijn hun dienaren, die uitgezonden worden om hen te bewaken en te beschermen en die, zo nodig, hen voorzien van hetgeen ze nodig hebben.

En dan, *in het toekomstige leven* (want wij zijn niet alleen zonen, maar ook erfgenamen) hebben wij recht op een heerlijke erfenis! Rom. 8 : 17: Indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus. Wij zullen als het ware de hemel onder ons verdelen. Wij hebben een grote, gezegende en heerlijke erfenis; wij arme verachtelijke schepselen: „uitverkoren erfgenamen des koninkrijks”.

d. U zult het als een groot voorrecht zien, als u overweegt, hoe wij er recht op gekomen hebben: „Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus, in Zichzelf”. Wij geraken er toe in en door Jezus Christus.

Christus wilde met vreugde neerkomen, wilde een moeder op aarde hebben, opdat wij een Vader in de hemel zouden hebben. Hij kwam en werd mens. Hij werd onze Broeder en legde zo de grondslag voor de bloedverwantschap met ons, Hebr. 2 : 11. Ja, Hij werd niet alleen vlees, maar Hij stierf om dit recht voor ons te verwerven. Toen in de Raad der Drieëenheid hierover gehandeld werd, hoe de verloren mens hersteld zou kunnen worden en recht en belang in God zou kunnen krijgen en toen de gerechtigheid tegenwerpingen tegen ons maakte, was Jezus Christus tevreden om “te worden uit een vrouw, te worden onder de wet, opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden”, Gal. 4 : 45. Er kon geen verzoening, vriendschap en verbintenis zijn, voordat de zonde geboet was en de rechtvaardigheid voldaan. Daarom was Christus niet alleen „geworden uit een vrouw”, maar ook „geworden onder de wet”,

eerst onze Broeder door de vleeswording en dan onze Verlosser door Zijn dood en lijden.

Als onder de wet een man arm geworden was, moest de naaste bloedverwant zijn lossen worden. Lev. 25 : 25; of als hij zich verkocht had, moest één van zijn broederen hem lossen, vers 47, 48. Wij hadden ook de erfenis en het recht van kinderen verkocht en verbeurd. Daarom kwam Jezus Christus, toen Hij mens werd, uit kracht van Zijn verwantschap met ons, Zijn volk verlossen en ons tot God terugbrengen. En deze betrekking wordt in deze plaats vooral bedoeld, want merk op, dat Christus Zijn discipelen leerde bidden „Onze Vader”. Anderen kunnen over deze betrekking niet spreken. Allen die geloven en allen die in de Geest wandelen, kunnen alleen tot God komen als een Vader.

*B. Welk voordeel hebben wij in het gebed, als wij tot God komen in deze betrekking en zeggen kunnen: „Onze Vader”?*

1e. Dit leidt ons tot vertrouwen in het gebed.

2e. Het versterkt de beoefening daarvan.

1e. Het leidt ons tot vertrouwen in het gebed. Het is geen ledige naam en geen ijdele betrekking, maar dit is de grondslag van al die gunst en genade, die wij nodig hebben en van God ontvangen. Merk op dat God in 2 Kor. 6 : 18 zegt: „Ik zal u tot een Vader zijn en u zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige”. In andere plaatsen wordt gezegd: „Gij zult Mijn zonen genoemd worden”, maar hier: „Gij zult Mijn zonen zijn”. Niet genoemd worden, maar zijn. Hij zal werkelijk in alles een Vader voor ons zijn en er is geen Vader zoals God. De uitwendige vader is maar 'n schijn. In alle vergelijkingen zijn de uitwendige dingen slechts de schaduw, de werkelijkheid wordt gevonden in inwendige dingen. Een dienstknecht is niet altijd 'n dienstknecht, hij kan voor een tijd daarvan ontheven zijn. Een echtgenoot is dat niet altijd, hij kan zich laten scheiden, maar een vader is altijd een vader en een kind een kind.

„Ik ben de ware Wijnstok”. De uitwendige wijnstok is maar een schaduw, maar Christus zelf heeft de ware eigenschappen van een wijnstok. Zo is de uitwendige vader slechts een schaduw en gelijkenis, de werkelijkheid is in God. Niemand is zo vaderlijk en vriendelijk als Hij, Matth. 7 : 11: “Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, die in de hemelen is, goede gaven geven aan degenen, die ze van Hem bidden!” Er ligt door de woorden „hoeveel te meer” bijzondere nadruk op de Vaderlijke zorg van God. Natuurlijke ouders, wier liefde bevreemd en begrensd is, ja zelfs verdorven en zondig, zullen een zoon, die om een vis bidt, geen schorpioen geven en als hij om brood bidt, geen steen. Dit zou monsterachtig en onnatuurlijk zijn. Zo ook Jes. 49 : 15: “Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Hoewel deze vergate, zo zal Ik u toch niet vergeten.” Een moeder heeft zeer sterke liefde. Al zou een moeder haar kind vergeten, toch niet haar zuigeling - een arm en hulpeloos wicht, dat niets zonder de moeder kan doen, dat haar nooit terge. Maar als zij het echter vergeet, toch zal Ik u niet vergeten.

Gewis, God die in het hart van ouders zo'n indruk gelegd heeft, heeft meer medelijden, barmhartigheid en goedheid in Zijn eigen hart. Wat er ook van God in het schepsel is, is op uitnemender wijze in God.

*Vraag. Maar hoe zal God in het bijzonder als Vader handelen?*

a. Hij vergunt de Zijnen volkomen dat ze met al hun noden tot Hem komen, Gal. 4 : 6:



„En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, die roept: *Abba, Vader!* Er is een Geest, die zich van dit zoonschap bedient. Zij, die zonen zijn, zullen een kinderlijke geest hebben en God zal hun hart neigen om tot Hem te roepen om vervulling van al hun noden. Dit is een groot voordeel. Als Hij een geest des gebeds geeft, dan zal Hij gereed staan om te horen en onze gebeden te verhoren. Hij geeft ons niet alleen een hart om te bidden, maar ook Zijn oor, dat naar hen luistert. Lucas 11 : 13. “Hoeveel te meer zal de hemelse Vader de Heilige Geest geven aan degenen die Hem bidden?” Als wij om de grootste zegen vragen, laat ons dan komen en Hem lastig vallen en geen neen aanvaarden.

- b. Hij vervult al onze noden. Matth. 6 : 32: „Want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft.” Een vader zal niet toelaten, dat zijn kind van honger omkomt, dan zeker niet God, als Vader. U hebt geen Vader, die onwetend is, die over uw toestand onverschillig is, maar die al uw noden en verdrukkingen nauwkeurig opmerkt. Merk op, hoe God Zich neerbuigt om de bijzondere aandacht uit te drukken, die Hij aan de Zijnen geeft, Jes. 49 : 16: “Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd.” Soms binden de mensen iets om hun hand om bepaalde zaken of dingen niet te vergeten. Zo zet God, als het ware, merktekenen in Zijn handen. Ja zelfs de haren van hun hoofd zijn geteld, Matth. 10 : 30. God neemt in het bijzonder acht op al hun noden, die Jezus Christus aan Hem voorstelt, want Hij is ingegaan in de hemel zelf, om nu te verschijnen voor het aangezicht Gods voor hen, Hebr. 9 : 24. De hogepriester onder de wet moest ingaan met de namen van de stammen op zijn hart en op zijn schouder, als hij voor het aangezicht des Heeren verscheen, Ex. 28. Dit is er een afschaduwing van, hoezeer wij in het hart van Christus liggen, eeuwig voor God verschijnend in naam van de Zijnen.
- c. Hij heeft medelijden met onze ellenden. Zoals Hij kennis van hen neemt, zo zal Hij medelijden hebben met hun ellenden, zoals een vader bewogen is over zijn kinderen, die verdrukt worden. “Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt zich de Heere over degenen, die Hem vrezen”, Ps. 103 : 13. Ja, Hij zal hun zonden vergeven. En Ik zal hen verschonen, gelijk als een man zijn zoon verschoont, die hem dient. Een enige zoon behoeft niet veel te vrezen, als zijn vader rechter was, ook al heeft hij onwaardig gehandeld. Vaders zullen, al krimpen hun ingewanden ineen vanwege de vele tergingen, nochtans al hun medelijden uitputten. Menigmaal vergeten wij de plicht van kinderen, maar God zal de barmhartigheid als Vader niet vergeten. „Ik zal tot mijn vader gaan,” zei de verloren zoon. Hij had zijn plicht als kind vergeten, hij ging naar een vergelegen land en verkwistte zijn erfdeel met hoeren. Nochtans, bij zijn terugkeer, toen hij nog van verre was, liep zijn vader hem tegemoet en kuste hem.
- d. Hij kastijdt en behandelt ons met grote wijsheid, zorg en toegeeflijkheid. Een vader doet zeer veel moeite om zijn kind op te voeden en te vormen. Zo doet ook God met Zijn kinderen. Als Hij verdrukt, doet Hij dat als een Vader ten goede en niet zoals een aardse vader. Want genen hebben ons wel voor een korte tijd, naar dat het hun goeddacht gekastijdt, maar Deze kastijdt ons tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden." Aardse vaders openbaren zeer veel drift in hun kastijding, als zij toornig zijn, maar dat doet God niet, als Hij de roede hanteert. Al schenkt Hij een bittere beker, Hij blijft nochtans een Vader.
- e. Hij voorziet Zijn kinderen van bekwame wachters. Nie mand wordt zo verzorgd als Gods kinderen, dan zij, die in Christus in genade aangenomen worden. Engelen zijn gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden, om dergenen wil die de zaligheid beërven zullen, Hebr. 1 : 14. Zij hebben een wacht van engelen om zich

heen, opdat zij hun voet aan geen steen stoten.

- f. Hij bewaart een erfenis voor hen. De apostel zegt in 2 Kor. 12 : 14: „De kinderen moeten niet schatten vergaderen voor de ouders, maar de ouders voor de kinderen.” Nu, God heeft voor ons zowel veel verzameld, als veel aan ons gegeven. „Vreest niet, u kleine kuddeke, want het is Uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven.” Hij heeft een Koninkrijk, een heerlijke erfenis om ons te geven en wij worden voor die zalige staat bewaard. Al heeft Hij reeds een Erfgenaam, Jezus Christus, de Erfgenaam van alles, toch heeft God ons tot mede-erfgenamen met Christus gemaakt, Rom. 8 : 17.

Het is dus een onuitsprekelijk voorrecht, als wij tot God mogen opzien als een Vader. Dit zal ons vertrouwen in Hem versterken en ons afhankelijker van Hem maken.

Dit is een zoete betrekking. De werkelijkheid ervan wordt in God oneindig meer gevonden dan in een aardse vader, want Hij is overeenkomstig Zijn Wezen een Vader, die al onze noden kent, al onze zonden vergeeft, al onze behoeften vervuld, onze wandel bestuurt, ons beschermers geeft en een gezegende erfenis voor ons in de hemel bewaart.

- 2e. Zoals dit ons aanmoedigt tot gebed, zo bevordert het onze gebedsoefening, opdat wij ons met eerbied, liefde en dankbaarheid mogen gedragen.

- a. *Met een kinderlijk eerbied en genegenheid in het gebed.* „Ben ik dan een Vader, waar is Mijn eer?” En ben Ik een Heere, waar is mijn vreze?” Als wij verwachten als kinderen behandeld te worden, behoren wij als kinderen te handelen. God wil als Vader erkend worden, niet als op gelijke voet met ons staande, maar in ootmoed en met diep ontzag voor Zijn Majesteit.
- b. *Met liefde.* Nu, onze liefde tot God openbaart zich voornamelijk, als we ons aan Zijn wetten onderwerpen en die gehoorzamen. Zo wilde Christus, dat we God in het gebed eerbiedigen, gedenkend aan onze roeping tegenover Hem. “En indien gij tot een Vader aanroept Dengene, die zonder aanneming des persoons oordeelt naar eens iegelijks werk, zo wandelt in vreze de tijd uwer inwoning.” Wij bidden nooit recht, tenzij wij met het besluit bidden alle zonde af te leggen. Hoe kunnen wij Hem Vader noemen, als we niet aanhoudend zorg dragen, dat wij Hem niet van dag tot dag mishagen? „Gij hebt gezegd: Gij zijt mijn Vader. Zie, gij spreekt en doet die boosheden en neemt de overhand, Jer. 3 : 4, 5. God neemt het als smaad en hoon tegen Hem op, als wij kwaad doen en Hem dan toch Vader noemen. Hij neemt het kwalijk op, als de mensen tot Hem komen met vleierende lippen en niet in een heilige kinderlijke gehoorzaamheid wandelen”.
- c. *Met dankbaarheid.* Als wij bidden, moeten we niet alleen gedenken, wat ons ontbreekt, maar ook, wat wij hebben ontvangen, erkennende, dat wij alles uit Hem hebben. Hij is onze Vader. “Zult gij dit den HEERE vergelden, gij, dwaas en onwijs volk? Is Hij niet uw Vader, die u verkregen, die u gemaakt en bevestigd heeft?” Daarom, als we een biddende gestalte willen verkrijgen en van onze bezorgdheid ontslagen willen worden, die toch Zijn voorzienigheid verdenkt, is het goed op God als een Vader te zien. Dit zal ons voor alle dingen in en op Hem doen rusten. “Daarom zeg Ik u: Zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten en wat gij drinken zult, noch voor uw lichaam, waarmede gij u kleden zult”, Matth. 6 : 25. Waarom niet? “Want uw hemelse Vader weet, dat u al deze dingen behoeft.” Gij, die zelf vaders zijt, zou verdriet hebben, als uw kinderen zouden roven en stelen voor hun onderhoud; of van deur tot deur liepen te bedelen en als ze niet op uw

zorgen en liefde vertrouwden. Een gelovige, die weet dat hij een hemelse Vader heeft, zal zijn roeping niet verwaarlozen, maar ijverig zijn. Hij zal de wettige middelen gebruiken, die God hem gegeven heeft; en dan, naar de raad van de apostel in geen ding bezorgd zijn, en zijn begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend maken bij God', Fil. 4 : 6. O, wat zou het gelukkig voor ons zijn, als we onze knagende zorg konden omzetten in gebed tot onze Vader. Zorg, arbeid en ijver is onze roeping, maar verwacht de zegen en de voorspoed van God. Als wij zo angstig zorgen in de wereld en gekweld worden met rusteloze gedachten, hoe voor ons gezorgd zal worden in de ouderdom en wat er van ons en de onzen zal worden, nemen we Gods werk uit Zijn handen. Dit is de kleinering van onze hemelse Vader en een smaden van Zijn voorzienigheid en Vaderlijke zorg.

Tot nuttigheid.

*Als het een groot voordeel is in het gebed, God als een Vader te kennen, laat dit dan hen, die recht zouden willen bidden, onderwijzen en boven alles verlevendigen.*

Zoek heldere bewijzen te verkrijgen van uw aanneming tot kind, opdat u God uw Vader kunt noemen, want anders is uw gebed een leugen voor God. Waarom? Omdat Zijn ogen alles zien, wat in de wereld gebeurt. Maar zoveel te meer liegen ze in dit geval tegen God. Het is eerder een grote schande en godslastering dan een gebed en smeking, als u tot God komt, opdat Hij uw duivels adderengebrouwsel zal koesteren.

Als gij, die in de zonde leeft en geen eerbied en ontzag voor God in uw hart hebt, tot Hem bidt, is dit een rechtstreekse leugen voor Gods aangezicht.

Maar als dit een waarheid is, dat al degenen, die recht willen bidden, heldere bewijzen van hun kindschap moeten hebben, dan zullen vele twijfelingen en vragen oprijzen. Daarom zal ik hier drie gevallen behandelen:

1e. Wat moeten natuurlijke mensen doen? Moeten zij het gebed nalaten? Want zij hebben er geen recht toe.

2e. Wat moeten zij doen, die het getuigenis des Geestes nog niet ontvingen? Want een kind van God kan een kinderrecht hebben en toch geen gevoel ervan hebben, dat hij als kind aangenomen is.

3e. Door welke bewijzen kan onze aanneming tot kinderen aan ons opgehelderd worden? Hoe kunnen wij weten, dat wij onder de kinderen gezet zijn?

*1e. Wat zullen natuurlijke mensen doen? Moeten zij het gebed nalaten? Want zij hebben er geen recht toe.*

Ik antwoord, dat u hier de ellendige toestand der goddelozen kunt zien. Ze zijn het zeer verplicht te bidden en toch kunnen zij onmogelijk recht bidden. Gewis, niemand behoort het gebed na te laten, omdat hij het niet recht kan doen, want al hebben wij onze macht en bekwaamheid verloren, toch is dit geen reden, dat God Zijn recht en macht op onze gehoorzaamheid zou verliezen. Er ligt een verplichting en gebod van God op alle mensen, nl. dat allen, die redelijke schepselen zijn, Hem, uit kracht van schepping, als een Vader erkennen. Gebed is een hulde, die wij, door een natuurlijk recht, aan God schuldig zijn. Daarom zondigen goddeloze mensen ongetwijfeld, als ze ophouden te bidden. Het is één van de beschuldigingen, tegen natuurlijke mensen en een verzwaring van hun zonde: "Zij, roepen God niet aan. Er is niemand, die God zoekt", Rom. 3 : 11. Dit is de ellende, waaraan zij zich onderworpen hebben, dat hun gebed zonde geworden is.

Zoals een natuurlijk mens het horen van Gods Woord niet moet nalaten, omdat het een middel is om hem God te leren kennen, ook al kan hij niet in geloof horen, zo moet hij het gebed niet nalaten, omdat het een middel is, dat ons ertoe kan brengen om God door aanneming als een Vader te erkennen.

Een mens moet Hem de rug niet toekeren, maar Hem, zo goed als hij kan, Vader noemen, Jer. 3 : 19: ‘Ik zeide wel: Hoe zal ik u onder de kinderen zetten en u geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen? Maar Ik zeide: u zult tot Mij roepen: Mijn Vader, en u zult van achter Mij niet afkeren.’ Het is beter God op één of andere wijze te erkennen dan Hem helemaal niet te erkennen of helemaal niet naar Hem te vragen. Beter Hem met het verstand te erkennen, als u 't geestelijk niet kunt; Hem te erkennen door Hem te kiezen, als u het niet door gevoel kunt doen. Als we ons recht op dit grote voorrecht niet door de geest der aanneming kunnen ophelderen, toch zult ge u in geen geval van Hem af moeten wenden. Wij behoren de deur voor onszelf niet te sluiten. Van een natuurlijk mens, die zijn zonden moe is, wordt geëist, dat hij tot God in Christus Jezus vlucht om Zijn genade en gunst, opdat Hij Zijn God en Vader zou mogen worden.

*2e. Wat zullen zij doen, die het getuigenis des Geestes nog niet hebben ontvangen, zodat zij niet weten, of ze tot kinderen aangenomen zijn?*

Ik antwoord, dat een kind van God de uitwerkingen en vruchten der aanneming kan hebben en toch niet altijd het gevoel daarvan als een getuigenis, dat God hem in een kinderlijke betrekking tot Hem gesteld heeft. Ze zijn gewis in een zeer troosteloze toestand, want zij missen een steun in het gebed.

O, wat een voordeel is het, te kunnen zeggen: Zeker, Gij zijt onze Vader. Hoeveel welsprekendheid ligt daarin, als we God als Vader kunnen aanspreken! Toch moeten zij hun gebeden tot God niet verwaarlozen, want ze zijn middelen om de Geest der aanneming te verkrijgen, Lucas 11 : 13: ‘‘Hij zal de Heilige Geest geven dengenen, die Hem bidden.’’ Daarom, in welke toestand wij ook zijn, wij behoren te bidden, anders sluiten wij de deur voor onze hoop. u bestendigt uw gebrek en houdt uzelf terug in een troosteloze toestand.

Er is een viervoudige kunst, die wij in het gebed moeten beoefenen, als we niet gevoelen, dat we tot kinderen aangenomen zijn en dus niet tot God als onze Vader durven spreken.

- a. Zie van alles af, als u geen toepassing op uzelf kunt maken. Als ge uw eigen betrekking en belang niet kunt ophelderen, zie dan van alle andere toevluchten af. Als u niet Vader kunt zeggen, pleit dan als een wees: ‘‘Immers zal een wees bij u ontfermd worden!’’ Hosea 14 : 4. Kom als een arm, hulpeloos, onmachtig schepsel. Zoek verzoening en vrede met God in Christus. Het kan zijn, dat God u in Zijn gunst aanneemt. Hij is een Vader der wezen.
- b. Erken God, uzelf vernederende. Leer de heilige kunst van de verloren zoon: ‘‘Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u en ben niet meer waardig uw zoon genoemd te worden,’’ Lucas 15 : 18, 19. Dit is de wijsheid van een ootmoedig geloof: God *Vader* te noemen. Zoals Paulus de hand op de belofte legde aan de schaduwzijde: ‘‘Jezus Christus is gekomen om de zondaren zalig te maken, en hij voegt er onmiddellijk aan toe: van welke ik de voornaamste ben’’, zo mag een gelovige zeggen: ‘‘Ik ben niet waardig Uw zoon genaamd te worden, maak mij als één van Uw huurlingen’’.
- c. Een derde heilige list in het gebed is, dat we Hem Vader noemen bij wijze van wens. Als wij het niet kunnen doen met een rechtstreekse verzekering, laat ons

het dan doen met een sterke begeerte.

- d. Dan heeft het geloof nog een heilige kunst. Het maakt gebruik van Christus Jezus. God heeft een Zoon, wiens Naam in de hemel grote betekenis heeft. Als u daarom tot God niet gaan kunt als tot uw Vader, ga dan tot Hem als de God en Vader van onze Heere Jezus Christus. “Om deze oorzaak buig ik mijn knieën tot de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Ef. 3 : 14. Laat Christus u in Gods tegenwoordigheid brengen. Hij is gewillig met ons van betrekking te ruilen. Neem Hem met u in uw armen. Ga tot God in Christus' Naam: “Al wat gij zult vragen in Mijn Naam, zal u gegeven worden.

3e. Ten laatste: *Maar wat zijn de bewijzen, waardoor onze aanneming tot kinderen duidelijk aan ons opgehelderd kan worden. Hoe zullen wij weten, dat we in een kinderlijke betrekking tot God staan?*

A. Overweeg, hoe ze tot stand gebracht wordt.

Hoe komen wij met God in een betrekking door Christus Jezus? Door Christus aan te nemen, zoals Hij in het Evangelie aangeboden wordt. Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, Joh. 1 : 12. Het is een voorrecht en een speciale vergunning aan hen, die Christus aannemen, die in Zijn Naam geloven, dat wil zeggen aan hen, die uit een gevoel van hun eigen nood en op het zien van Christus, als in de belofte aangeboden. Hem aannemen tot de doeleinden, waartoe God Hem aanbiedt, te weten ‘tot een Vorst en Zaligmaker om u te geven bekering en vergeving der zonden’, niet in schijn, maar werkelijk in uw hart. Deze hebben volkomen vrijheid om God Vader te noemen, als ze tot Hem komen en met Hem handelen, ook al hebben ze geen gevoel van hun gezegende staat, want dit volgt op het geloven. Nadat gij. geloofd hebt, zijt u verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte. Ef. 1 : 1314.

B. Er is een Getuige, die aan de heiligen gegeven wordt, opdat deze zaak niet altijd donker en twijfelachtig moge zijn. De Heilige Geest wordt als een Getuige gegeven.

Als u zou willen weten, of u kinderen van God bent, geef dan acht op Rom. 8 : 16: “Dezelve Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn.” Zoals onder de wet door de mond van twee getuigen iets, dat twijfelachtig was, bevestigd moest worden, zo getuigt hier de Geest met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn. Onze geest alleen is leugenachtig en bedrieglijk; wij kunnen onszelf vleien en denken, dat wij kinderen Gods zijn, terwijl wij kinderen des duivels zijn. Al wat zeker is, komt van de Heilige Geest. Daarom is de grote vraag, die in het hart heen en weer gaat, of wij Gods kinderen zijn.

*Wat is het getuigenis des Geestes?*

- (1) Hij geeft in de Heilige Schrift merktekenen, die de grond en beslissing van dit geschil zijn, want de Schriften zijn door de Heilige Geest ingegeven en getuigen daarom: Want zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods. Rom. 8 : 14. Hierin zijn de kinderen Gods en de kinderen des duivels openbaar. Een iegelijk, die de rechtvaardigheid niet doet, die is niet uit God, ook hij niet, die zijn broeder niet liefheeft. Zo getuigt de Geest met onze geest. Hij geeft zulke merktekenen, die wij door ons eigenlijk geestelijk gevoel en de vernieuwde consciëntie als de rechte merktekenen in ons kunnen onderscheiden.
- (2) Hij werkt zulke genadeweldaden, die bijzonder de kinderen Gods eigen zijn en die bewijzen, dat we in de gunst van God delen. Daarom wordt in 2 Thess. 2 : 13 gesproken van: De heiligmaking des Geestes en in Titus 3 : 5: De vernieuwing

des Heiligen Geestes. Zoals Johannes de Doper wist, dat Christus de Zoon van God was, omdat de Geest nederdaalde en op Hem bleef, Joh. 1 : 32; zo weten wij, door het werk des Geestes en de inwerking des Geestes, of wij kinderen Gods zijn of niet, of „wij in God wonen, en God in ons, door de Geest, die Hij ons gegeven heeft.” Dat wil zeggen, door de genade, die in ons gewerkt is. Dit wordt genoemd *het zegel des Geestes*, want de Heilige Geest, die de indruk van God op de ziel stempelt, wordt een zegel genoemd. Hij werkt in ons een gelijkenis, die aan Christus beantwoordt. Dat is de indruk van God in ons hart.

- (3) De Heilige Geest gaat nog verder. Hij helpt ons zo, dat wij deze daden in onszelf ontdekken en gevoelen. Er is een stomme doodsheid in ons geweten, zodat wij niet altijd gevoelig zijn van onze geestelijke daden. Hagar zag de fontein niet die vlak bij haar was, totdat God haar ogen opende. Zo kunnen wij het werk des Geestes niet zien zonder het licht des Geestes. Wij kunnen genade niet erkennen temidden van zoveel onvolmaaktheid en zwakheid. Onze consciëntie getuigt verkeerd. Daarom is de Geest der heiligmaking ook *een Geest der openbaring*, Ef. 1 : 17. Hij, die de genade werkt, kan deze ook het best openbaren en verklaren. Hij werkt en doet dit ons weten. Zoals een werkmeester zijn werkstuk het best en oprecht aan de koper kan garanderen, want hij weet, hoe goed en sterk het is, zo kan de Heilige Geest, die de genade werkt, deze genade het best aan ons openbaren.
- (4) De Heilige Geest helpt ons, Zijn genade is te vergelijken met de regel en leert ons de oprechtheid van die genade beoordelen overeenkomstig die regel. De Geest opent ons verstand, zodat wij de bedoeling en de strekking van de Heilige Schrift kunnen onderscheiden en ons niet zullen vergissen. Wij moeten met Gods kalf ploegen, zo wij het raadsel willen oplossen: „In Uw licht zien wij het licht”. Wij zijn geneigd de regel verkeerd toe te passen, als we over onze eigen daden willen oordelen. „Ik lieg niet, mijn geweten mij mede getuigenis gevende door de Heilige Geest.” Dit zegt Paulus, Rom. 9 : 1, toen hij van een uitnemende zaak, die in hem gewrocht was, had gesproken. Wij zijn geneigd te liegen, te veinzen en regels, vertroosting en voorrechten verkeerd toe te passen; maar als de Heilige Geest met onze geest gaat getuigen, komen wij daardoor tot een zeker weten. Er zijn zoveel bedrieglijke listen, wendingen en kronkelingen in het hart des mensen, dat wij geen bekwaamheid hebben om recht te oordelen over hetgeen in ons gewerkt is. Daarom wordt het gewoonlijk aan de Geest toegeschreven, dat Hij het hart doorzoekt, Ps. 139 : 7: “Waar zou ik heengaan voor Uw Geest en waar zou ik heenvlieden voor Uw aangezicht?” Hand. 5 : 4: “Gij hebt den mensen niet gelogen, maar Gode.” De Heilige Geest wordt hier vóór de andere Personen genoemd, omdat het Zijn personele werk is in de harten der mensen te wonen en de nieren te toetsen en te onderzoeken. Dit wordt Hem bijzonder toegeschreven, al behoort het tot alle drie Personen.
- (5) Zoals de Geest ons helpt hetgeen in ons gewerkt is te vergelijken met de regel, de verzegelde zaak met het zegel of de verzegelende zaak, zo helpt Hij ons ook een recht oordeel over onze staat te hebben. Vele malen, wanneer de voorafgaande zaken duidelijk zijn, kan de gevolgtrekking uitgesteld worden, hetzij uit eigenliefde, wanneer het een veroordeling betreft, hetzij uit wettische vrees of achterdocht, wanneer het onze vrijspraak betreft. Daarom maakt de Heilige Geest de gevolgtrekking. “Hieraan kennen wij, dat wij in Hem blijven, en Hij in ons, omdat Hij ons van Zijn Geest gegeven heeft.” Hij heeft veel in en aan ons te doen om ons getroost naar de hemel te leiden. Daartoe is een Persoon van de Godheid nodig om zowel ons, als God te voldoen en ons te helpen een besluit over onze

toestand te maken.

- (6) Hij verlevendigt en vermeerderd onze bevattingen in al deze bijzonderheden en vervult ons zo met troost en vermeerderd onze blijdschap, als we de gunst van God gevoelen, want dit alles is de vrucht van Zijn werking. Daarom staat er in Rom. 5 : 5: “De liefde Gods is in onze harten uitgestort door de Heilige Geest, die ons is gegeven.” Die onuitsprekelijke stralen van Gods gunst en die zoete openbaringen van Gods liefde in de consciëntie worden overgegeven door de Heilige Geest. Er is geen enkele daad der ziel, of de Heilige Geest heeft er een hand in tot onze troost. Het komt alles van God.

Als u dan wilt weten, wat het getuigenis des Geestes is, overweeg dan: welke de merktekenen in de Heilige Schrift zijn; welke genade in uw hart gewerkt is; hoe de Geest u helpt deze genade te onderscheiden; ze te vergelijken met de regel; dienovereenkomstig een besluit te maken over uw toestand en welke vreugde en vrede u daarop in uw hart gewerkt kreeg door de Heilige Geest.

De Heilige Schrift kent geen onmiddellijk getuigenis van de Geest. Behalve het bovengenoemde is al het andere zinsbegoocheling.

C. Er zijn bepaalde vruchten en uitwerkingen, die de aanneming tot kinderen met gevoeliger bewijzen in de ziel openbaren. Welke zijn die vruchten van de Geest der aanneming, waardoor wij duidelijker mogen weten, dat wij kinderen van God zijn?

- (1) Als wij in het gebed als een kind en met vreugde, in heilig verkeer, met God omgaan: “Wij hebben de Geest der aanneming tot kinderen ontvangen, door Welken wij roepen Abba, Vader! Rom. 8 : 15. En overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoon uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!” Gal. 4 : 6, “En Ik zal over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem uitstorten de Geest der genade en der gebeden.” Waar de Geest van God gegeven wordt en in iemands hart woont, daar zal die mens vaak bij God zijn. De Geest der genade zal hem aan het bidden zetten; hij zal God vaak in kennis stellen met zijn begeerten, noden en vrezten.
- (2) U zult vooral bezig zijn met uw erfenis in de hemel. Zij, die kinderen van God zijn, zien uit naar een kinderdeel en naar de hemelse staat. Zienlijke dingen kunnen hen niet bevredigen. Wereldse mensen zoeken hier hun beloning. Matth. 6 : 2. Zij hebben van God geen andere dingen nodig. Als ze hier maar volop eer, aardse gemakken en vreugde hebben, zullen ze nooit naar de hemel kijken. Een dienstknecht is telkens alleen met zijn loon tevreden, maar een kind wacht tot de erfenis komt. Daarom al wie een levende hoop verkregen hebben, als we hemelsgezind zijn, is dat een vrucht, die de Heilige Geest in uw hart werkt. Hierdoor kunt u weten, of u kinderen Gods zijt. Wij, die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelf, zuchten in onszelf, verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams.
- (3) Wanneer er een kinderlijke vreze en eerbied voor God in ons woont, zodat wij bang zijn God te beledigen. Jes. 35 : 5, 6. De zonen van Rechab kregen het bevel van hun vader geen wijn te drinken. Nu, zegt God door de profeet: “Zet koppen vol wijn en bekens voor, en zeg tot hen: Drinkt wijn.” Dat betekende: *bied de verzoeking aan*. Zij wilden echter niet. Onze vader heeft het ons verboden. Zo ook, als een kind van God in verzoeking wordt gebracht, dan deinst zijn hart terug en hij zegt: „Hoe kan ik deze goddeloosheid doen en zondigen tegen God?” Ik durf niet, mijn Vader heeft het verboden. Er woont een diep ontzag voor zijn

hemelse Vader in hem. “Indien gij tot een Vader aanroept Dengene, die zonder aanneming des, persoons oordeelt naar eens iegelijks werk, zo wandelt in vreze de tijd uwer inwoning”, 1 Petrus 1 : 17.

Nu zullen wij nog spreken over het bezittelijk voornaamwoord: „Onze” Vader. Dit woord „onze” wordt om twee redenen gebruikt.

I. Om ons te troosten in het gevoelen van ons belang in God.

II. Om ons te doen gedenken, hoe alle heiligen datzelfde belang in God hebben. Het is niet mijn of uw Vader alleen, maar onze Vader.

I. Vooreerst; merk op de grote neerbuigende goedheid van Christus, dat Hij arme schepselen toestaat aanspraak te maken op een belang in God. Als Christus deze woorden niet in onze mond gelegd had, zouden wij nooit de vrijmoedigheid gehad hebben om tot God te gaan en te zeggen: „Zeker, u zijt onze Vader. Maar Hij, die in het hart van God lag en Zijn geheimen kende, heeft ons gezegd, dat het Gode zeer aangenaam is, als wij Hem zo zouden aanroepen. Dit voorrecht kan niet genoeg gewaardeerd worden, als we letten op:

1e. De onwaardigheid van de personen, die het genieten. Ze zijn stof en as, zondige schepselen. Ze waren kinderen des duivels. En dan God tot een Vader aanroepen?

2e. De uitnemendheid van dit voorrecht zelf. Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden! 1 Joh. 3 : 1.

Wij vinden het al heel wat, als we kunnen zeggen: „Dit is mijn huis en mijn akker.” Maar gewis, het is oneindig meer te kunnen zeggen: Deze God is mijn God. Merk op, dat dit belang een grond is om gehoor te vinden. Daarom wilde Christus, dat wij ons gebed beginnen met: Onze Vader. God heeft belang in ons. Als Christus voor Zijn discipelen tussenbeide treedt, zegt Hij: Ze waren Uwe en u hebt ze Mij' gegeven. Joh. 17 : 6. En David: Ik ben Uwe, behoud mij. Dit is zijn argument: God heeft mij voor de Zijne genomen en daarom heeft Hij Zich verbonden mij in stand te houden en te bewaren. Iedereen is verplicht voor de zijnen te zorgen: Hij, die niet voor de zijnen zorgt, is erger dan een ongelovige. Wat is het dan een uitnemende zaak, als we tot God kunnen zeggen: Wij zijn Uwe. Zo is het ook met ons belang in God.

Het is een uitnemende bemoediging. Hoop op God, zegt David tot zijn ziel. Ps. 42 : 12. Waarom? Hij is mijn God. En in Ps. 23 : 1 zegt hij: „De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.” Eerst ziet David op de Verbondsbetrekking en daaruit scheidt hij moed en hoop. Zo ook in Sam. 30 : 6: David sterkte zich in den Heere, zijn God. Het is zoet, als wij tot God kunnen gaan als onze God. Luther was gewoon te zeggen: God wordt beter gekend door Zijn Verbondsverhouding tot ons, dan door Zijn natuurlijke eigenschappen.

Vraag. *Waarom is deze verhouding zo'n aangename zaak?*

Hierdoor kunnen we aanspraak op God maken en op alles, wat Hij kan en wil doen. God schenkt Zich in Zijn grootheid weg tot troost van Zijn kind. Daarom zegt de Psalmddichter, Ps. 16 : 5: “De Heere is het deel mijner erve en mijns bekers. Gij onderhoudt mijn lot. Een gelovige heeft even zeker recht op God als een man op het erfdeel van zijn vader of als een Israëliet op zijn deel, dat het lot hem toeweest. Zo mag de gelovige aanspraak maken op God en op Zijn macht en goedheid leven.

Wel dan, zoek God tot uw eigendom te krijgen, als u bij Hem aangenomen wilt worden. Het is niet genoeg de goedheid en macht van God in het algemeen te kennen, maar wij moeten ons belang in Hem naspeuren, opdat we niet alleen kunnen zeggen Vader, maar ook: *onze Vader*.



Het is de natuur van het geloof dit zich toe te eigenen en toe te passen: “Mijn Heere en mijn God.” Joh. 20 : 28.

Vraag. *Hoe wordt God ons eigendom? Hoe zullen we weten, dat we aanspraak op Hem mogen maken?*

Zie, Christus onderwijst ons hier om te zeggen: *Onze Vader*, door op Zijn verbond te rusten en dit zegt Gods verbond: *Ik zal uw God en u zult Mijn volk zijn*. Als we onszelf overgeven, om van God te zijn, dan is Hij de onze. Overgave en toe-eigening gaan samen. *Ik ben Mijs Liefsten*, hier hebt u de overgave in gehoorzaamheid; *en Hij is de Mijne*, daar hebt u de toeëigening door het geloof. Een gelovige kan niet altijd zeggen, dat God de Zijne is, maar wel: *Ik ben de Uwe*. Hoe het ook met hem is, hij zou van geen ander willen zijn dan van God. Als hij niet zeggen kan, dat hij door een bijzonder belang van God is, zal hij toch door zich aan Hem over te geven van God willen zijn. Hij weet, dat God meer recht op hem heeft, dan hij op zichzelf.

Vraag. *Maar hoe zullen wij weten, dat we ons werkelijk aan God overgeven?*

Antwoord. Als wij Hem als ons hoogste goed en ons uiterste doel beschouwen, dat wil zeggen, als wij Hem ongeveinsd tot ons deel kiezen en onszelf afzonderen om tot Zijn verheerlijking te leven.

- 1e. Als wij Hem kiezen en aankleven als ons algenoegzaam deel. De Heere is mijn deel, zegt mijne ziel, Klaagl. 3 : 24. Soms spreekt de Heere tot ons: Ik ben uw Heil, Ps. 35:3. Als wij God aanhangen: Hij is mijn deel in eeuwigheid, Ps. 73 : 26. Wien heb ik nevens U in den hemel, enz. vers 25. Als onze ziel in God voldaan is en we aan Hem genoeg hebben, dan hebben we ons aan Hem overgegeven.
- 2e. Als we ons heiligen om tot Zijn eer te leven en door Hem gebruikt te worden. Dit is ook een ingaan in het Verbond met God. Zo was het in dat huwelijksverbond tussen de profeet en zijn vrouw: u zult niet voor een andere man zijn en ik zal ook voor u zijn. Zo besluiten wij in het verbond alle anderen te verwerpen: De Heere heeft Zich een gunstgenoot afgezonderd.
- 3<sup>e</sup>. Als wij ons zo voor God afzonderen om Hem te dienen en Hem te verheerlijken door ons, tot Zijn gebruik, aan Hem op te dragen, is dit de daad der genade onzerzijds. Wij waren Gods eigendom door verkiezing, maar Hij neemt ons in bezit voor Zichzelf door Zijn Geest en dan zondert de ziel zich af voor God.

II. Al de heiligen hebben een algemeen belang in dezelfde God. Daarom leerde Christus ons zeggen: *Onze Vader*. Zij hebben zowel één Vader, als één Geest, één Christus, één hoop en één hemel, Ef. 4 : 46.

Het is ongetwijfeld wettig te zeggen: *Mijn Vader*. Sommigen hebben dit betwist, omdat zij veronderstellen, dat deze uitdrukking gebruikt wordt om Christus' bijzondere Zoonschap aan te duiden. Christus kon alleen zó zeggen: *Mijn Vader*. Maar het is wettig, mits wij het niet uitsluitend zeggen en het alleen onszelf toe-eigenen. Maar hier leert Christus, als Hij, ons dit volmaakte gebed geeft, ons zeggen: *Onze Vader*. Zoals de zon aan de hemel alle mensen bestraalt en de gehele wereld, zo is God de God van iedere gelovige afzonderlijk en de God van al de uitverkorenen.

Vraag. *Maar waarom wilde Christus dit in dit volmaakte gebed zetten?*

1e. Om onze liefde tot de heiligen in het gebed te verlevendigen. Als wij in het gebed gaan, moet ook de broederlijke liefde in ons wonen en die is onderscheiden van de gewone liefde: Voeg bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen. 2 Petrus 1 : 7.

Wanneer wij met God handelen in het gebed, moeten wij, iets van deze broederlijke liefde uitdrukken. Hoe? Door zowel voor anderen als voor onszelf te bidden.

Nood doet de mens voor zichzelf bidden, maar broederlijke liefde voor anderen.

Vraag. *Waarin moet de broederlijke liefde in het gebed uitgedrukt worden?*

In twee dingen:

- a. In medegevoel van hun ellenden. Wij moeten met hun noden bewogen zijn, zoals wij dat zijn met de onze. Ongevoelig te zijn omtrent onze broeders is een geestelijke uitbanning, wij werpen onszelf uit de gemeenschap. De leden moeten voor elkaar zorg dragen. Wij moeten bedroefd zijn met de bedroefden. “Wie wordt er geërgerd, dat ik niet brande”, zegt de Apostel, 2 Kor. 11 : 29. Zal het aanspreken van God als onze Vader enige kracht hebben dan moeten wij, hoe goed het ook met ons gesteld is, eraan denken, dat we tot Hem spreken, in Wie anderen evenveel belang hebben als wijzelf.
- b. Wij moeten in het gebed begeren, dat anderen dezelfde weldaden mogen ontvangen als wijzelf. Als velen over hun eigen zaken bidden, hoe ernstig en vrijmoedig zijn ze dan niet, maar hoe oppervlakkig en koud zijn ze in de belangen van anderen. Nu, een goed Christen moet met God even ernstig handelen over anderen als over zichzelf. Zie, hoe ernstig en zorgvuldig hij voor zichzelf bidt, maar ook voor al de heiligen, Ef. 6 : 18.

2e. Nog eens, zoals het bewijst, wat een broederlijke liefde wij in het gebed behoren uit te drukken, zo beteugelt het ook veel vleselijke gesteldheden, waaraan wij schuldig staan en dit wilde Christus ons in gedachten brengen. Het doet twist en wrok verdwijnen, wij zijn broeders en hebben één Vader. Dat de man met verstand bij zijn vrouw wone, opdat hun gebeden niet verhinderd worden, 1 Petrus 3 : 7. Als er zulke hevige twisten in het gezin zijn, hoe kunnen dan man en vrouw met zo'n verenigd hart als nodig is, God aanroepen? “Ik wil dan, dat de mannen bidden in alle plaatsen, opheffende heilige handen, zonder toorn en twisting”, 1 Tim. 2 : 8. Er mag niets van wraak of toorn in ons hart wonen tijdens het gebed. Christus leert allen, in alle standen en rangen, heren en dienstknechten, vaders of kinderen, koningen of bedelaars, zeggen: *Onze Vader*, want wij hebben allen één Vader. U hebt geen betere Christus of geen betere Vader in de hemel, dan de gelovigen hebben.

De rijken en de armen moesten onder de wet hetzelfde geld der verzoening geven, Ex. 30, om aan te tonen, dat zij allen dezelfde Verlosser hadden. De zwakke zal de sterke niet verachten, ook zal de rijke zich niet schamen de arme als zijn broeder te erkennen. Wij behoren ons nooit te schamen diegenen als onze broeders te erkennen, die God als Zijn kinderen wil erkennen. Amen.

## 6. DIE IN DE HEMELN ZIJT

Wij hebben overwogen, welke Naam aan God gegeven wordt in betrekking tot Zijn goedheid en barmhartigheid. Hij is een Vader; *hij ons onze Vader*. Laat ons nu overwegen, welke namen Hem gegeven worden op betrekking tot Zijn grootheid en majesteit: „*Die in de hemelen zijt.*”

Leer: Het is een voordeel om in het gebed tot God op te zien als een Vader „in de hemel”.

Laat ons, bij wijze van verklaring, onderzoeken:

1e. *Wat wordt met hemel bedoeld?*

Er zijn drie hemelen volgens de Heilige Schrift. Daar is eerst de benedenste hemel, waarin de vogelen der lucht vliegen en vanwaar de regen nederdaalt. Daarom wordt het gevogelte genoemd: „de vogelen des hemels,” Job 35 : 11 en in Jac. 5 : 18 lezen we: „Elia bad en de hemel gaf regen.” Voorts, de sterrenhemel, waarin de zon, maan en sterren staan. Daarom staat er in Markus 13 : 25: „De sterren des hemels zullen daaruit vallen.” Tenslotte is er de hoogste hemel of de hemel der gezaligden. Daarvan spreekt Matth. 7 : 21: „Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere, zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen; dat betekent in de derde hemel, de heerlijke hemel, waar God Zijn gezegende tegenwoordigheid openbaart. Matth. 18 : 10: „Hun engelen, in de hemelen, zien altijd het aangezicht Mijns Vaders.” In de hemelen, dat wil zeggen, de derde hemel. Zo noemt Paulus hem in 2 Kor. 12 : 2; „de derde hemel.” Hij hoorde en zag dingen, die het een mens niet geoorloofd is te spreken. In deze hemel is God.

2e. *Hoe is God daar, terwijl Hij tevens overalometenwoordig is?*

Ontkennenderwijze: Hij is niet in de hemel ingesloten, of plaatselijk binnen haar omtrek beperkt, want 1 Kor. 8 : 27: “De hemel der hemelen kunnen Hem niet bevatten: Hij is niet binnen de hemelen besloten, noch van de aarde uitgesloten, maar vervult alle plaatsen tegelijk.” Jer. 23 : 24: “Vervul Ik niet de hemel en de aarde spreekt de Heere?” Maar toch is God op een bijzondere manier in de hemel tegenwoordig. Het blijkt, dat daar Zijn troon is, Ps. 103 : 19: “Hij heeft Zijn troon in de hemelen bevestigd.” Aardse koningen hebben hun tronen hoger gesteld dan andere plaatsen, maar Gods troon is boven alles, in de hemel. Hij heeft een universeler en onbegrensder rijk dan alle koningen der aarde, daarom heeft Hij ook een heerlijke troon. De hemel is de meest geschikte plaats om vandaar Zijn majesteit en heerlijkheid aan de wereld te openbaren, omdat de hemel zeer verheven, uitgebreid en zuiver is, Jes. 6 : 1: “Alzo zegt de Heere, de hemel is Mijn troon en de aarde is de voetbank Mijner voeten.”

De hemel is Zijn troon, want daar is Hij in Zijn majesteit, daar wordt meer van Zijn heerlijkheid en uitnemendheid geopenbaard. De aarde is Zijn voetbank, want daar, in het benedendeel der wereld, openbaart Hij Zijn almachtige tegenwoordigheid onder de lagere schepselen. Om te bevatten, hoe God in de hemel is, moeten wij overwegen:

A. Op welke verscheiden manieren Hij tegenwoordig is.

1. Hij is door een persoonlijke vereniging, wezenlijk, of (zoals Paulus zegt) lichamelijk in Christus. Col. 2 : 9: De volheid Gods woont in Hem lichamelijk.
2. Onder de wet was God bij wijze van afschaduwing in de tempel tegenwoordig, omdat daar de tekenen van Zijn tegenwoordigheid gezien werden. De Joodse tempel was een sacramentele plaats en een type van Christus, in Wiens naam en door Wiens verdienste alle godsdienst Gode aangenaam was.
3. Maar Hij is in Christenen tegenwoordig door de werking van Zijn Geest.
4. En in de hemel woont Hij door sommige uitwerkingen van Zijn wijsheid, macht, grootheid en goedheid. God heeft meer van Zijn wijsheid geopenbaard in het scheppen van de hemelen dan in enig ander deel van de schepping, omdat de hemel het heerlijkste deel van de wereld is, Ps. 19 2 : 4: “De hemelen vertellen Gods eer en het uitspansel verkondigt Zijner handenwerk”, enz. Het betaamt God, dat Hij in het heerlijkste deel van de wereld zou wonen en dat is de hemel; het heerlijkste deel van de schepping. De heidenen wilden in hun benauwdheden en angsten niet naar de tempel zien, waar hun afgoden woonden, maar naar de hemel, waar God Zijn majesteit en grootheid openbaarde. Als wij de zichtbare hemelen beschouwen, het grote heelal, de heerlijke hemellichten, de zuiverheid van de stof en hun uitnemende stand, dan kan het niet anders, of wij verheffen ons hart tot God, die in de hemel der hemelen woont.

Als we bij een hutje komen, verwachten we, dat daar geen voornaam persoon woont, maar wel als we een prachtig paleis zien. Hoewel de aarde de heerlijkheid Gods verklaart en veel van Zijn wijsheid en macht openbaart, zijn echter onze gedachten vol eerbied en ontzag, vooral als we de hemelen aanschouwen en vervult vreze ons, als we denken aan de grote God, die deze hemelen door Zijn wijsheid en macht uitgebreid heeft.

B. Men zegt, dat God in de hemel woont, omdat Hij van daaruit Zijn almachtige voorzienigheid, wijsheid, rechtvaardigheid en goedheid openbaart. God is niet opgesloten in de hemel, alsof Hij geen acht geeft op de dingen op aarde en niet opmerkt, hetgeen hier beneden gedaan wordt. Ps. 11 : 4. “Des Heeren troon is in de hemel. Zijn ogen aanschouwen, Zijn oogleden proeven de mensenkinderen.” Hoewel Zijn troon in de hemel is, is nochtans Zijn voorzienigheid overal. Zijn ogen aanschouwen, hoe wij ons in Zijn tegenwoordigheid gedragen. Het schijnt soms, of Hij zo nu en dan de ogen sluit en de slagen van Zijn wraak inhoudt, maar dat is tot onze beproeving. Hij slaat acht op Zijn kinderen vanuit de hemel, Deut. 26 : 15: “Zie nederwaarts van Uw heilige woning, van de hemel en zegen Uw volk Israël.” En vandaar straft Hij de goddelozen, Rom. 1 : 18. “De toorn Gods wordt geopenbaard van de hemel.”

C. In de hemel wordt God het meest verheerlijkt door de heiligen en de engelen. Daarom woont Hij daar. Een koning wordt door al zijn onderdanen geëerd, maar het meest door hen, die aan zijn hof hem dienen. Zo vinden wij in de hemel het volmaaktste patroon van alle plichten, die God aangaan. In dit gebed zien de eerste drie beden rechtstreeks op God. Nu, eer wij die uitspreken, wil Christus, dat wij aan onze Vader in de hemel denken, waar engelen en heiligen voor Zijn troon neervallen en Hem loven en prijzen, uitroepend: *Ere, heerlijkheid en lof!* Daar regeert Hij, Zijn troon is daar en daar wordt Hij volmaakt gehoorzaamd en zonder enige dwang of tegenstand gediend.

D. Daar verlustigt men zich het meest in God en daarom woont Hij daar, want daar

spreidt Hij meer onmiddellijk de volheid van Zijn heerlijkheid voor de heiligen en engelen tentoon. In de hemel is God alles in allen. Hier worden wij uit de tweede of derde hand bediend, Hosea 2 : 20: “Ik zal de hemel verhoren en die zal de aarde verhoren”, enz. Maar daar wordt de gunst Gods onmiddellijk en volkomen genoten. Hier moeten veel noden en veel ledigheid vervuld worden, maar bij Uw aangezicht is verzadiging van vreugde en in Uw rechterhand zijn lieflijkheden eeuwiglijk, Ps. 16 : 11. Toen de zondvloed over de aarde kwam, leest ge, dat de sluizen des hemels geopend werden, Gen. 7 : 11: de regendruppels waren op de aarde, maar de schatkamer der wateren in de hemel. Zo dalen druppels van Zijn zegen op Zijn volk, maar de volle zegen is boven; deze wordt bewaard in die plaats, waar ze eens volmaakt genoten zal worden.

3<sup>e</sup> Vraag: *Waarom heeft God Zijn woonplaats in de hemelen gevestigd?*

Antwoord:

a. Omdat sterfelijke mensen Zijn heerlijke tegenwoordigheid niet kunnen verdragen, Deut. 5 : 23 25: “Als gij die stem uit het midden der duisternis hoorde en de berg van vuur brandde, zeide gij: Zie de Heere onze God heeft ons Zijn heerlijkheid en Zijn grootheid laten zien en wij hebben Zijn stem gehoord uit het midden des vuurs ... Maar nu, waarom zouden wij sterven? Want dit grote vuur zou ons verteren; indien wij voortvoeren de stem des Heeren onzes Gods langer te horen, zo zouden wij sterven.” Hoe gemakkelijk overweldigt ons enige openbaring van God. Een weinig geestelijk genot kan te sterk voor ons zijn. Als God slechts een druppel van Zijn liefde in het hart uitstort, zijn we gereed om uit te roepen: *Houd op, Heere, het is genoeg, onze broze vaten kunnen niet meer verdragen.*

Daarom waren de discipelen, toen Christus verheerlijkt werd, verbaasd en vielen neer. Zij konden de uitlatingen en stralen van Zijn Goddelijke heerlijkheid niet verdragen wegens de zwakheid en het onvermogen van hun tegenwoordige staat. Daarom woont God boven, waar Hij Zijn heerlijkheid onbepert openbaart. Het is opmerkelijk, dat in de Heilige Schrift van God soms gezegd wordt, dat Hij een ontoegankelijk licht bewoont, Tim. 6 : 16 en soms, dat Hij duisternis tot Zijn verberging zet, Ps. 18 : 12. Hoe kan dat, dat Hij én in het licht én in de duisternis woont?

Omdat Hij in de hemel Zich heerlijk openbaart en daarom wordt gezegd, dat Hij, vanwege die heerlijkheid, in het licht woont; maar wegens de zwakheid en het onvermogen van onze bevatting, wordt er gezegd, dat Hij in de duisternis woont.

Antwoord:

b. Om ons geloof en onze gehoorzaamheid te beproeven, opdat Hij zou kunnen zien, of wij door het geloof zouden leven of niet; of een gelovige Hem zou liefhebben en gehoorzamen, ook al is Hij onzichtbaar en verborgen achter het gordijn des hemels. u weet, dat, toen Israël de heerlijkheid Gods zag, zij uitriepen: „Al wat de Heere tot ons spreken zal, zullen wij doen”, Deut. 5 : 27. Maar zodra die openbaring ophield waren ze even slecht als te voren. Als alles waarneembaar was, zou er op de aarde geen beproeving zijn; maar God houdt Zich verborgen, opdat hierdoor het geloof der uitverkorenen geopenbaard zal worden; want het geloof is een bewijs der zaken, die men niet ziet. Waar geen gezicht is, daar is reden om geloof te oefenen. Ook wordt hierdoor de liefde beproefd, 1 Petrus 1 : 8: „In Wien gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.”

En dit is het, dat de ongelovige en ongehoorzame wereld openbaar maakt: “Is niet God in de hoogte der hemelen ...? Daarom zegt gij: Wat weet God ervan? Zal Hij door de donkerheid oordelen? De wolken zijn Hem een veeberging, dat Hij niet ziet en Hij

bewandeld de omgang der hemelen.”

Antwoord.

c. Het is betamelijk, dat er een betere plaats is, waarheen de heiligen overgebracht zouden worden, als de loop van hun gehoorzaamheid geëindigd is! Hij heeft ons gezegend met alle geestelijke zegen in de hemel met Christus. De hoofdsom van hetgeen Christus verworven heeft hebben wij in de hemel. Het is betamelijk, dat de plaats der beproeving en de plaats der beloning zouden verschillen. De plaats der beproeving is de voetbank van Gods voeten en de plaats der beloning is Gods troon. De wereld is een plaats van beproeving; ze is de algemene herberg voor zonen en bastaarden, voor de uitverkorenen en verworpenen; een vergaderplaats voor mensen en beesten. Hier wil God Zijn milddadigheid aan al Zijn schepselen bewijzen; maar in de plaats, waar Hij verblijft, wil Hij Zijn liefde tot Zijn volk tonen. Als wij daarom beproefd en geoefend zijn, is er een heerlijker plaats, waarheen we bevorderd worden.

4<sup>e</sup>. *Wat voor voordeel hebben we in het gebed, als we gedenken, dat God in de hemel is?*

Een zeer groot voordeel, hetzij wij God als God beschouwen, hetzij in betrekking tot een Middelaar.

1. Als wij de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, die in de hemelen zijn zonder opzicht op een Middelaar beschouwen en dus tot God als God in de hemel opzien, dan:

(a). Toont ons dit, dat het gebed een daad van het hart en niet van de lippen is. Het is niet het geluid van de stem, dat door de hemelen kan dringen en de oren van de Heere der heirscharen bereikt, maar het zijn de zuchtingen des Geestes. Christenen! God is in het gebed nabij ons en toch ver van ons, want wij moeten tot Hem opzien in de hemel en wij zijn op de aarde. Hoe zullen wij dan tot God spreken in het gebed? Niet alleen met de mond, maar ook met het hart. De gemeenschap in geest en waarheid wordt door plaatselijke afstand niet verhinderd, maar God is met ons en wij met Hem, als ons hart zich naar boven verheft.

(b). Daarom leert dit ons, dat het grote werk van het gebed is: zijn hart tot God te verheffen. Het hart te onttrekken aan alle geschapen dingen, die we hier beneden zien en voelen, opdat wij met God in de hemel zullen verkeren: Ik hef mijn ogen op, tot U, die in de hemelen zit, en laat ons onze harten opheffen, mitsgaders de handen, tot God in de hemel. Het gebed bestaat niet in een menigte en in een gerommel van woorden, maar in het opheffen van het hart tot God, opdat we ons zullen gedragen, alsof we alleen met God zijn temidden van de heerlijke heiligen en engelen. Dit geeft ons een dubbel voordeel. Het is een middel om ons van afdwalingen en twijfelingen te bevrijden. Als we ons hart niet uit de wereld krijgen en als het ware niet dood zijn aan alle tegenwoordige dingen, zullen we gemakkelijk afgeleid worden door onze aardse belangen. Als we onze geest niet afscheiden en gezuiverd krijgen, hoe onderstrepen wij onze gebeden dan niet vaak met bespottelijke gedachten.

Het is bij ons maar al te gewoon met God te handelen, zoals een onbedreven persoon handelt, die voor zijn vriend een bloemruiker wil plukken en er meer stinkend onkruid dan geurige bloemen in doet. Ons vlees stelt er zich tussen en onze vleselijke harten onderstrepen en doorvlechten onze gebeden met ijdele gedachten en aardse verstrooiingen. Als we in ons wierookvat wierook aan God komen offeren, mengen wij die wierook met zwavel. Daarom behoren wij ons, zoveel in ons vermogen is, te oefenen, dat we ons hart boven de wereld verheven

krijgen in de tegenwoordigheid van God en de vergadering der gezaligden, opdat wij met Hem handelen mogen, alsof wij bij Hem in de hemel waren en geheel door Zijn heerlijkheid verslonden werden. Al is ons lichaam op de aarde, behoort onze geest nochtans bij onze Vader in de hemel te zijn. Omdat deze oefening in het gebed ontbreekt, zijn we zo vaak verstrooid. Zo is het ook met onze twijfelingen. Als we op de dingen beneden zien, zelfs op hetgeen God van Zichzelf op aarde aan ons openbaart, worden we vaak ontmoedigd, zien we van buiten gevaren, en moeilijkheden van binnen. Zolang wij in nevelen gehuld zijn, kunnen we geen troost en opening zien, maar wanneer wij God en ons hart verenigd kunnen krijgen, kunnen we zien dat de fontein vol is, al is de stroom leeg. Al hebben we dan weinig op aarde, we hebben toch een God in de hemel.

(c). Dit drukt ontzag en eerbied in ons, als we de heerlijkheid Gods in de hemel geopenbaard zien. Dit dringt de Heilige Geest aan in Pred. 5 : 1: “God is in de hemel en u zijt op de aarde, daarom laat uw woorden weinig zijn”; Gen. 18 : 27: “Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben.” Wij zijn arme kruipende wonnen en daarom behoren wij, als wij aan de majesteit van God denken met heilig ontzag vervuld te zijn. Geringe personen zullen zich eerbiedig gedragen, als zij aan hooggeplaatsten wat vragen; hoeveel te meer wij tegenover God, die zo hoog boven ons verheven is in de hemel. Wij verlagen Zijn grootheid, als we God met iets, dat waardeloos is, afschepen en vluchtig en achteloos tot Zijn tegenwoordigheid naderen.

d). Het onderwijst ons, dat al onze gebeden overeen behoren te komen met ons grote doel. Wat is ons grote doel? Bij God in de hemel te zijn, gedenkende, dat Hij het middelpunt en de plaats der rust is, waarheen ons verlangen uitgaat. Indien u dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. Wij komen tot onze Vader, die in de hemelen is. Hij wil daar wonen, opdat onze harten daar zouden zijn. Daarom behoort het voornaamste, wat wij van God in de hemel zoeken, de zaligmakende genade te zijn, want alle goede gave en alle volmaakte gift is van boven, van de Vader der lichten, Jac. 1 : 17. Wij mogen om de vervulling van aardse noden vragen, maar vooral behoren wij geestelijke en hemelse dingen te zoeken. Uw hemelse Vader weet, dat u al deze dingen behoeft. Maar zoekt eerst het koninkrijk Gods. Als we met een hemelse Vader te doen hebben, behoort onze voornaamste zorg te zijn van Hem te vragen, wat bij Zijn wezen en Zijn uitnemendheid past. Als kinderen lekkernijen aan hun ouders vragen, zullen deze ze hun mogelijk geven, maar als zij om onderricht vragen en begeren onderwezen te worden, is dat hun veel aangener. Als we om aardse dingen, voedsel en kleding vragen, kan God het ons geven, maar het behaagt Hem meer, als wij om genade smeken. In elk gebed behoren wij ernaar te zoeken, dat wij door met God te verkeren, meer hemelsgezind worden.

(e) Het geeft ons een grond van vertrouwen in Gods macht en absolute heerschappij over alle dingen, want God is in de hemel boven al het geschapene; Ps. 115 : 3: “Onze God is toch in de hemel, Hij doet, al wat Hem behaagt.” Zo ook 2 Kron. 20 : 6: “Zijt Gij niet die God in de hemel? Ja, Gij zijt de Heerser over alle Koninkrijken der heidenen. In Uwe hand is kracht en sterkte, zodat niemand zich tegen U stellen kan.” O, wat een voordeel is dit in het gebed, als we aan onze algenoegzame God gedenken, die hemel en aarde gemaakt heeft en Zijn troon in de hemel gevestigd heeft! Wat zou er dan te moeilijk of onmogelijk voor Hem kunnen zijn?

(f). Hier is een bemoediging tegen vleselijke vrees. Wat de wereld ook ons wil

aandoen, wij hebben een Vader in de hemel en dit behoort ons tegen alle bedreiging en tegenstand staande te houden. Toen er oproer en verwarring in de wereld was, zegt Ps. 2 : 4: „Die in de hemel woont, zal lachen, de Heere zal hen bespotten.” Aardse ouders kunnen een ruim hart, maar een zwakke hand hebben. Ze mogen het goede voor ons wensen, maar zij kunnen ons vaak niet beschermen en ons uit uiterste noden redden. Maar onze Vader in de hemel zal lachen om al de aanvallen tegen Zijn rijk en Zijn grootheid. Als we zo God als God beschouwen, is het een voordeel aan Hem te gedenken als een Vader in de hemel.

Maar ik veronderstel, dat deze uitdrukking betrekking heeft op een Middelaar. Laat ons daarom:

2. God beschouwen met betrekking tot een Middelaar, want ik denk, dat we vooral op God, als onze Vader in de hemel moeten zien, met het oog op Christus, die daar aan Zijn rechterhand zit. In Hebr. 8 : 1 wordt gezegd: “Hij is gezeten aan de rechterhand van de troon der Majesteit in de hemelen, een Bedienaar des heiligdoms.” O, het is zeer troostvol hieraan te denken. In de hemel hebben wij een Zaligmaker, Jezus Christus, die onze personen vertegenwoordigt en onze gebeden aan God voordraagt. Daardoor, door Hem is God verzoend en heeft een welgevallen in ons. Zodat wij geroepen worden in het gebed naar de hemel op te zien en op Christus te zien als onze Hogepriester aan Gods rechterhand, die voor ons tussentreedt, opdat wij met God bevredigd mogen zijn.

Wij hebben een opmerkelijke gelijkenis tussen Gods tegenwoordigheid in de tempel en Gods tegenwoordigheid in de hemel.

U weet, dat er drie afdelingen inde tempel waren. De buitenste voorhof en het heilige, waar de tafel der toonbroden stond en het heilige der heiligen. Zo heeft ook de hemel drie afdelingen; de wolkenhemel, de sterrenhemel en de hemel der hemelen.

De wolkenhemel komt overeen met de voorhof, de sterrenhemel met het heiligdom en de hemel der hemelen met *het heilige der heiligen*. Nu, de apostel zegt, dat in het heilige der heiligen, het gouden wierookvat en de ark stonden, Hebr. 9 : 4. Daar openbaart God duidelijk Zijn tegenwoordigheid en geeft daar antwoord aan Zijn volk. “Aldaar zal Ik met ulieden komen, dat Ik aldaar met u spreken”, zegt de Heere. Zo is ook in de hemel der hemelen een ark, daar is een troon der genade en daar wil God antwoorden. Wij mogen met vrijmoedigheid tot de troon der genade toegaan, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwaamer tijd Hebr. 4 16.

In dit heilige der heiligen mocht alleen de Hogepriester, en dat ééns in het jaar op de grote verzoendag na de offerande voor geheel *Israël*, binnengaan. Hij moest er door het voorhangsel binnengaan met bloed en met de zoete wierook in zijn hand. Zo is ook Jezus de hemel der hemelen voor ons ingegaan. Hij is daar ingegaan met Zijn bloed en lijden, om voor ons voor God te verschijnen, om Zich te vertonen als een slachtoffer. Gode tot een welriekende reuk. Als nu de Hogepriester met zijn bloed tot de ark naderde, droeg hij de namen van de twaalf stammen op zijn hart en op zijn schouder. Zo verschijnt ook Jezus voor God voor ons en vertegenwoordigt ons voortdurend voor Zijn Vader.

Om de ark waren engelenfiguren en boven de ark bogen zij zich neer om te tonen, dat de engelen rondom de troon staan om boodschappen in de wereld te brengen en zegeningen aan de heiligen over te brengen. Zo is er een troon der genade, een ark, een Middelaar, zo staan er engelen voor God klaar in de hemel, gereed om neder te dalen, heen en weer te gaan en op te varen ten goede van de heiligen.

En merk op, dat niet alleen Jezus deze vrijheid heeft om in de hemel der hemelen in te



gaan maar ook al de heiligen en dat niet alleen na hun sterven, maar ook tijdens hun leven, want in Hebr. 10 : 19 zegt de apostel: “Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus.” Wij allen gaan niet alleen als wij sterven en persoonlijk tot God gaan in het heilige der heiligen, maar nu hebben wij vrijmoedigheid. Dit ziet op het gebed, want het woord betekent vrijmoedigheid om te spreken. Dit heilige der heiligen, dat tevoren voor ons gesloten was, is door het bloed van Jezus geopend; het voorhangsel is gescheurd en nu hebben alleheiligen het voorrecht om vrijmoedig met God te verkeren.

Merk goed het verschil op tussen het heilige der heiligen en de hemel der hemelen. De Joden hadden een aards heiligdom, maar ons heiligdom is hemels. In hun heiligdom, dat als het ware Gods binnenkamer was, mocht het gewone volk niet komen, alleen de Hogepriester. Maar nu mogen alle gelovigen ingaan en met God gemeenschap hebben. In het hunne ging de Hogepriester maar eens in het jaar, wij mogen tot de troon der genade gaan zo vaak als wij daarvoor reden hebben. In hun heiligdom ging de Hogepriester met het bloed der dieren, maar wij gaan in door het bloed van de Zoon van God. O, hoe groot is het voorrecht, dat wij een Vader in de hemel hebben! In dit opzicht is het heiligdom nu voor ons open. Al hebben wij vóór het sterven geen persoonlijke toegang, nochtans mogen wij door het bloed van Jezus met vrijmoedigheid komen, ons met al onze noden en begeerten voor de Heere openlegend. De grote afstand tussen de hemel en de aarde zal onze gemeenschap met God niet verhinderen, als we daarboven een Vriend hebben.

Daarom is het zeer troostvol nu te zeggen: *Onze Vader, die in de hemelen zijt*. Dat wil zeggen: onze genadige en verzoende Vader in en door Christus.

## TOEPASSING

Als wij een Vader in de hemel hebben, laat ons dan vaak naar de hemel opzien.

- a. Als we een Vader in de hemel hebben en een Zaligmaker aan Zijn rechterhand, die alles doet, hetgeen nodig voor ons is, laat ons dan ook met onze lichamelijke ogen naar de zichtbare hemelen opzien. Het is goed de heerlijkheid der hemellichamen en de buitenzijde van het hof, dat God voor de heiligen heeft geschapen, aandachtig te beschouwen. Ik dring bij u niet aan een ijdel ding te aanschouwen. Gods heiligen hebben het waardig gekeurd dit 's morgens en 's avonds te doen. Het is opmerkelijk, dat David in twee psalmen bijzonder de hemel aanschouwt, de ene schijnt een nacht, de ander een morgenmeditatie te zijn. De nachtelijke meditatie vindt u in Ps. 8 : 4: “Als ik Uw hemel aanzie, het werk Uwer vingeren, de maan en de sterren, die Gij bereid hebt.” David was in een maanlichte nacht naar buiten gegaan, had omhoog gezien en zijn hart werd ontroerd.

De 19<sup>e</sup> Psalm schijnt een morgenmeditatie te zijn. Hij spreekt daarin van de zon, die als een bruidegom uit zijn slaapkamer uitgaat en haar stralen en warmte aan de aarde mededeelt en hij zegt in vers 2: “De hemelen vertellen Gods eer.” De morgen en de avond, of wanneer u ook naar buiten gaat om de schoonheid van de zichtbare hemelen te zien, kunnen u zeggen: *daar hebt u een Vader, een Christus*. Dit is het plaveisel van dat paleis, dat God voor de heiligen gebouwd heeft. Gelovigen, het is een zoete overdenking, als u kunt zeggen: Hij, die alle dingen maakte is daar. Het zal soms aangenaam en nuttig zijn het paleis van onze Vader, voor zover wij het hier beneden kunnen zien, aandachtig te beschouwen.

- b. Laat mij u in het bijzonder op het hart drukken, met een oog des geloofs binnen het voorhangsel te zien en als u bidt, God in de hemel te aanschouwen en Christus

aan Zijn rechterhand. Het grote werk des geloofs is Hem, die onzichtbaar is, te zien en het grote doel van het gebed moet zijn, God in de hemel en Christus aan Zijn rechterhand te zien. Wat Stefanus als door een wonder of in geestvervoering deed, moeten wij door genade in het gebed doen.

Hand. 7 : 56: “Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen, staande ter rechterhand Gods.” Er is zeer veel verschil over het gezicht van Stefanus. Hoe konden de hemelen geopend worden, die een dicht lichaam vormen en als gasvormige lucht niet gescheiden kunnen worden, en dan weer samen kunnen vallen. Hoe kon hij de heerlijkheid Gods met lichamelijke ogen zien, daar ze onzichtbaar is? Hoe kon hij Christus op zo’n afstand zien, daar het oog zover niet kan reiken? Sommigen denken, dat het een gezicht door het geloof was, dat wil zeggen: Stefanus geloofde zo vast en had de troost daarvan zodanig in het hart, alsof hij het met eigen ogen had gezien. Zij denken, dat Stefanus de heerlijkheid van God en Christus aan Zijn rechterhand zo zag, als Abraham de dag van Christus zag en zich verheugde.

Anderen denken, dat het een profetisch gezicht was, zoals Jesaja God in een gezicht zag, Jes. 6 of zoals Paulus opgetrokken is geweest. Anderen denken, dat het een symbolisch gezicht was, zoals Johannes de Heilige Geest zag nederdalen in de gedaante van een duif. Weer anderen denken, dat hij met de lichamelijke ogen een gezicht van de heerlijkheid Gods kreeg. Wat het ook geweest moge zijn, er behoort in het gebed zo’n gezicht te zijn, dat daar enigmate aan beantwoordt. Er behoort op geestelijke wijze te zijn, wat in Ps. 5 : 4 gezegd wordt: “Heere, Gij zult mijn stem horen, ik zal mij tot U schikken.” In elk gebed behoort er een opzien te zijn, een zien van de onzienlijke God door het geloof. Als u wilt, dat God vanuit Zijn heiligdom op u neerziet, moet u met een oog des geloofs opzien en gemeenschap zoeken met God in de hemel. Ps. 63 : 5: “In Uw Naam zal ik mijn handen opheffen.” Als u wilt, dat God met een oog van medelijden op u ziet, moet u opzien en door het oog des geloofs Christus aan Zijn rechterhand zien.

- c. Laten wij onze Vader liefhebben. Hebt God in Christus lief en hebt de plaats, waar Hij woont, om Zijntwil lief.

le. Hebt God in Christus lief. Ps. 73 : 25. “Wien heb ik nevens U in den hemel?” God is u zeer genadig geweest. Gelovigen, als ik geen andere beweegreden had om u aan te dringen God lief te hebben, dan alleen dit, dat Hij, die in de hemelen is, uw Vader in Christus Jezus wil zijn; dan zou dit al voldoende zijn. Immers is het een neerbuigende goedheid, dat de God des hemels neer wil zien op arme schepselen, die verbroken van hart zijn; dat Hij, wiens troon in de hemelen is neer wil zien op hem, die voor Hem beeft. “Maar op deze zal Ik zien, op de arme en verslagene van geest en die voor Mijn Woord beeft, zegt de Hoge en Verhevene.” Hij, die de Heere van hemel en aarde is wil onze Vader zijn en ons aannemen en zegenen. Dit is een neerbuigende goedheid in God en ook een grote waardigheid, die Hij op ons legt. Hoe behoort ons hart daaronder bewogen te zijn. Al is de afstand tussen de hemel en de aarde oneindig groot, behoort dit onze liefde tot God toch niet te verminderen. Hij gedenkt ons gedurig, bezoekt ons telkens weer; wij zijn dierbaar in Zijn ogen; laat daarom de Heere u dierbaar zijn. De schenker vergat Jozef, toen hij werd verhoogd, maar Christus is niet hooghartig geworden, nu Hij verhoogd is. Hij vergeet ons niet. O, laat ons dan God niet vergeten. Laat ons onze liefde tonen, door vaak bij Hem te zijn aan de troon der genade, bij onze Vader, die in de hemelen is. Een kind is nergens veiliger dan in moeders schoot en onder vaders vleugels. Zo behoort het met ons te zijn, dat wij met ootmoed en liefde tot God naderen en een plaats zoeken in het hart van onze hemelse Vader.

Er is geen groter vreugde dan veel bij Hem te verkeren en Hem gedurig aan te roepen.

2e. Heb de plaats, waar Hij woont, om Zijntwil lief. God is daar en Christus is daar. Wij hebben reden om die plaats om onszelf lief te hebben en binnen korte tijd zult ge, als u volhardt in wèl te doen, bij God zijn. Het is niet alleen Gods troon, maar het is ook uw huis. “Wij hebben een gebouw van God, een huis, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.” 2 Kor. 5 : 1. Daarom behoort al onze hoop, al ons verlangen en al onze vreugde zich daarheen te richten.

Maar vooral: Heb die plaats lief om Zijntwil. Uw hemelse Vader woont daar. God heeft Zich niet allereerst naar de aarde, de plaats van het verderf laten noemen, maar naar de hemel, de plaats der heerlijkheid en der zaligheid.

Waarom wordt de mens door de wereld bekoord en waarom bezetten hem de aardse zorgen en belangen zelfs in het gebed? Zijn hart is daarmee vervuld. Daarom, laat ons het huis van onze hemelse Vader niet vergeten. Wij zijn geneigd te zeggen: „Het is goed hier te zijn.” Gelovigen, laat ons onszelf haasten op weg naar huis; laat ons zoeken, de dingen, die boven zijn. Als er meer hemelsgezindheid in ons hart woont, zullen wij ook meer hemelsgezind worden in onze toenadering tot God, Die in de hemelen is. Amen.

## 7. UW NAAM WORDE GEHEILIGD ( I ).

*Uw Naam worde geheiligd.* Matthéüs 6 : 9.

Het is ons voornemen de eerste bede uit het gebed des Heeren te verklaren. Wij hebben daarin drie dingen te beschouwen.

- I. De orde waarin deze bede voorkomt.
- II. De noodzaak van zo'n gebed tot God te doen.
- III. De zin en strekking van de bede zelf.

I. Wij zullen eerst bezien de orde of de plaats welke deze bede in het gebed des Heeren inneemt. Zij is de eerste van de zes beden. In deze zes is de volgende rangschikking:

De eerste vier betreffen het verlangen van de bidder naar het goede, en de laatste twee bewaring van het kwade. Deze twee gaan over kwaad dat reeds geschied of bedreven is, of over toekomstig kwaad, zoals de verzoeking des duivels.

Wat de eerste vier beden betreft, deze hebben meer onmiddellijk betrekking op de eer van God, en daarom hebben zij de eerste plaats. In deze beden wordt de eer van God begeerd en van onze kant beloofd. Want elk gebed is zowel een uitdrukken van onze begeerte, als een stilzwijgende eed of een ernstige verplichting die wij op ons nemen om te handelen en te leven overeenkomstig onze bede. Het gebed is een prediking tot onszelf, in het gehoor Gods. Wij spreken tot God om onze genegenheden gaande te maken, niet om Hem te leren, maar om onze ziel tot Hem op te heffen.

Uit de orde trekken wij de volgende leerstelling:

***Dat die dingen welke de eer van God betreffen, door ons in de eerste plaats en met de grootste vurigheid moeten worden begeerd. Want de eerste bede is: „Uw Naam worde geheiligd.”***

Hier hebben wij aan te tonen:

1. Waarom deze bede vooraan gesteld is.
2. Welke redenen daarvoor zijn aan te voeren.

Ten eerste. **Deze bede is de eerste en daarvoor zijn oorzaken aan te geven.**

1. Om ons er op te wijzen dat dit het grote doel moet zijn in al onze gebeden. Alles wat wij vragen of bidden, voor onszelf of voor anderen, moet aan dat voorname doel ondergeschikt zijn. Als wij bidden om de heiliging van Gods Naam, zal bij verhoring van die bede, God in de wereld meer aangeroepen worden. Bezie de andere beden in dit gebed, hoe zij gepast zijn om de heiliging van des Heeren Naam te bevorderen.

Wanneer wij bidden: „Uw koninkrijk kome,” wat begeren wij daar uiteindelijk mee, anders dan de eer van God? „Opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen, die in de hemel en die op aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden dat Jezus Christus de Heere is tot heerlijkheid Gods des Vaders,” Filipp. 2 : 10, 11.

- Wanneer wij bidden: „Uw wil geschiede gelijk in de hemel alzo ook op de

aarde,” dan vragen wij ingewikkeld om de verheerlijking van God. „Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken,” Matth. 5 : 16.

- Als wij vragen: „Geef ons heden ons dagelijks brood,” en om alles wat ons in dit tijdelijk leven nodig is, dan is ons gebed er op gericht dat Hij verheerlijkt mag worden in ons dankbaar gebruik maken van het geschapene. „Hetzij dan dat gijlieden eet, hetzij dat u drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het alles ter ere Gods,” 1 Kor. 10 : 31.
- Wanneer wij vragen om de vergiffenis van onze schulden, zo doen wij dat opdat God in Christus mag verheerlijkt worden. „En worden om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade door de verlossing die in Christus Jezus is,” Rom. 3 : 24.
- Bidden wij: Leid ons niet in verzoeking, dan geschiedt dat opdat wij de eer van God niet zullen aantasten. „Opdat ik zat zijnde, U dan niet verloochene en zegge: Wie is de Heere? of dat ik verarmd zijnde dan niet stele en de naam mijns Gods aantaste,” Spr. 30 : 9. Zo bidden wij dat God mag verheerlijkt worden in alle omstandigheden.
- Als wij bidden: „Verlos ons van de boze,” of van het kwade, dan vragen wij om de verheerlijking Gods. „Roep Mij aan in de dag der benauwdheid. Ik zal er u uithelpen, en u zult Mij eren,” Ps. 50 : 15.

Zo moet de heerlijkheid van God en de heiliging van Zijn Naam, in alle gebeden die wij tot Hem opzenden, als olie boven drijven, en Zijn eer moet onze voornaamste begeerte zijn. Alle andere dingen behoren daaraan ondergeschikt te zijn.

2. Dat de bede om de heiliging van Zijn Naam als eerste gesteld is, heeft ons te zeggen dat in ons bidden al onze zorg en begeerte moet zijn dat God verheerlijkt worde. Wij behoren eerder onszelf dan God te vergeten. God moet de hoogste plaats hebben in alles wat wij doen. Er is niets zo dierbaar als God Zelf en daarom behoort niets ons zo dierbaar te zijn dan Zijn verheerlijking.

Dit is het grote verschil tussen de oprechte en de geveinsde. De geveinsde zoekt God nooit dan alleen wanneer de omstandigheden hem er toe dwingen of om tijdelijke dingen te verkrijgen. Maar wanneer de oprechte God zoekt is het hem in de eerste plaats om God Zelf te doen, want hun voorname zorg gaat meer over Gods eer, dan over hun eigen belangen. Hoewel zij hun eigen gelukzaligheid in Hem zoeken, hetwelk hun toegestaan is, toch is het voornamelijk Gods verheerlijking welke zij zoeken en niet hun eigen eer. Zie dat in Psalm 115 : 1, „Niet ons o Heere, niet ons, maar Uwen naam geef eer, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil,” Ps. 115: 1. Dat is niet een lofzang, of een vorm van dankzegging, maar een gebed. Niet om onze verlossing en welvaart, maar meer om Zijn verheerlijking. Niet om wraak te verkrijgen over onze vijanden, niet om voordelen voor onszelf, maar om de heerlijkheid van Uw goedertierenheid en waarheid, opdat God mag bekend zijn als een God die getrouw is in Zijn verbond. Want goedertierenheid en waarheid zijn de twee pilaren van het verbond. Het is God van Zijn eer beroven wanneer iets meer gezocht wordt dan Hemzelf, of niet voor Hemzelf. Augustinus zegt, dat het slechts een vleselijke beweging in het gebed is, wanneer de mens zichzelf meer zoekt dan God. Ons eigen ik en God zijn twee dingen die met elkander in strijd komen.

Er zijn vele dingen waarin wij onszelf bedoelen, zowel op vleselijk als op geestelijk gebied. Zelfs in de heerlijkheid zouden wij onszelf zoeken, indien het geen staat van volmaaktheid was. Wij zullen zien dat wij God moeten bedoelen boven onszelf.

1. Boven vleselijke eigenliefde. In onze dwaasheid zoeken wij onze belangen in onze begeerlijkheden. Maar de apostel zegt: „Doodt dan uw leden die op aarde zijn,” Col. 3 : 5. Hij noemt deze leden overspel, onreinheid en dergelijke. Onze zonden zijn ons zo dierbaar als enig wezenlijk deel van ons lichaam: zij zijn onze leden. Nu, deze behoorden geen plaats te hebben in onze gebeden, hoewel ze gewoonlijk de eerste plaats hebben. „Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat u kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt,” Jac. 4 : 3. Onze gebeden behoren de ademhaling van de geest te zijn, Maar gewoonlijk zijn zij uitbarstingen van het vlees. Bedenk eens hoe menigmaal u om een zegen vraagt in wraakzuchtige of vleselijke ondernemingen. Wij handelen met God als de dief die zijn kandelaar wil aansteken aan de lampen van het altaar. Velen zouden God deelgenoot willen maken in hun vleselijke oogmerken. „Het offer der goddelozen is een gruwel; hoeveel te meer als zij het met een schandelijk voornemen brengen?” Spr. 21 : 27. Dwaze schepselen beelden zich te vergeefs in dat zij de hemel kunnen misleiden. Bileam bouwde altaren en offerde, in de hoop dat God Zijn eigen volk zou vloeken.

Dezulken zijn als de man in het Evangelie die geen ander gebruik van Christus wilde maken, dan om zijn burgerlijke geschillen op te lossen. Hij zag in Christus een man van gezag en zei: „Meester, zeg tot mijn broeder dat hij met mij de erfenis dele,” Lukas 12 : 13. Wij allen zien op God, zoals Augustinus zegt dat hij in zijn kindsheid deed, als op een grote macht die ons wil helpen in onze vleselijke oogmerken. In die zin willen wij de hulp van God hebben om onze zonden te dienen. Zo roepen wij God aan om mede te werken in het volbrengen van onze begeerlijkheden, hoogmoed, losbandigheid of wraak. Dit is zo'n goddeloos verzoek, alsof een vrouw, aan haar man vroeg om vrijheid tot omgang met overspelers. Overzie al de beden welke voorkomen in het gebed des Heeren en u zult er gene in vinden die gerekend kan worden als dienstbaar te zijn aan zulke boze oogmerken als onze wraak, pronkzucht, hoogmoed of genoegens. Vleselijke eigenliefde moet plaats maken voor God.

2. Er is een natuurlijke zelfliefde, die aan het licht komt in ons zoeken om onze eigen tijdelijke voorspoed. Christus heeft aan deze natuurlijke begeerten een plaats toegestaan in onze gebeden, Maar met deze orde: Eerst Gods verheerlijking en dan onze belangen. Het gebed om natuurlijke dingen is in de laatste plaats gesteld. Daarom, wanneer onze gedachten alleen uitgaan naar tijdelijke voorspoed en uitwendige verzorging, dan is het geen bidden, maar niets anders dan een rauw roepen zoals de dieren doen. „Zij roepen ook niet tot Mij met hun hart, wanneer zij huilen op hun legers; om koren en most verzamelen zij zich, maar zij wederstreven tegen Mij,” Hosea 7 : 14. Dieren zijn gevoelig voor pijn, en worden door natuurlijk instinct gedreven om hun eigen behoud te zoeken, zowel als mensen. Daarom, wanneer ons gebed eerst en alleen wordt gedaan om aardse dingen, zo is dat een verdraaiing van de orde die God heeft ingesteld in de volmaakte vorm, in het gebed des Heeren.

3. Er is een geestelijke zelfliefde, welke goedgekeurd wordt in opzicht van rechtvaardigmaking of aanneming bij God, of in opzicht van heiligmaking en gelijkvormigheid aan Hem. Nu, daar deze zegeningen niet kunnen gescheiden worden van de verheerlijking van God, wanneer zij wezenlijk genoten worden, zo mogen ze ook in onze gebeden daarvan niet gescheiden of boven de verheerlijking Gods begeerd worden. Om vergiffenis te vragen als een afzonderlijke weldaad om ons rust en troost te geven, Maar niet om Gods verheerlijking te zoeken, is geen recht gebruik maken van het gebed. De voorname zaak die God bedoelt, moet ook de voorname zaak in onze gebeden zijn, en dat is „de prijs der heerlijkheid Zijner genade door welke Hij

ons begenadigd heeft in de Geliefde,” Ef. 1 : 6. Daarom, dit is de voorname zaak die de ziel op het oog heeft: „Help ons, o God onzes hens! ter oorzaak van de eer Uws Naams; en red ons en doe verzoening over onze zonden, om Uws Naams wil,” Psalm 79 : 9. De pleitgrond wordt hier niet genomen uit iets in henzelf of uit hun eigen ellende, maar uit de verheerlijking van God. Indien God niet méér verheerlijkt kon worden in vergiffenis van onze zonden en in onze aanneming door Hem, dan in onze dood en ons verderf, dan was het een kwade zaak om vergiffenis te bidden. Maar daar God overvloedig heeft verklaard en aan ons bekend heeft gemaakt dat Hij niet minder wordt door daden van genade, Maar dat dit méér leidt tot verhoging van Zijn grote naam, om arme zondaren door genade aan te nemen, daarom gaat de ziel met te meer vertrouwen tot God, om te smeken dat Hij ons wil reinigen van onze onreinheid om Zijns Naams wil.

Maar ach, de meeste van 's mensen gedachten gaan geheel uit naar hun eigen vrede en troost, en bekommeren zich niet over Gods eer. Dit is slechts een gebed uit eigenliefde, en zo'n gebed is een natuurlijk offer om rust te vinden. Om genade te vragen en om gelijkvormigheid met Gods wil, enkel omdat het een volmaking van onze natuur is afgescheiden van de verheerlijking Gods, is niet een recht gebed. Het is strijdig tegen de eigennatuur van genade, welke neiging in de eerste plaats tot God is, dat Zijn Naam mag verheerlijkt worden, en dat wij mochten zijn tot lof van Zijn heerlijke genade. Indien dit gemist wordt, dan wordt het schepsel geëerd boven de Schepper. Zie hoe de apostel bidt: „Waarom wij ook altijd bidden voor u, dat onze God u waardig achte der roeping, en vervulle al het welbehagen Zijner goedheid, en het werk des geloofs met kracht; opdat de Naam onzes Heeren Jezus Christus verheerlijkt worde in u, en gij in Hem, mar de genade van onze God en de Heere Jezus Christus,” 2 Thess. 1 : 11, 12. Dat is een recht gebed, wanneer al onze geestelijke belangen in God verzwolgen worden, en wij bidden dat Zijn Naam in ons en aan ons verheerlijkt mag worden.

4. De verheerlijking of de staat van verheerlijking zal voor de gelovigen het einde betekenen van alles waarin hij zichzelf gezocht heeft, daar het zal zijn het eeuwige genieten van God. Nu onze kroon van heerlijkheid moet aan Gods voeten gelegd worden, zoals de ouderlingen zeiden: „Gij, Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht,” Openb. 4 : 11. Alle onze begeerten moeten hieraan plaats geven, dat Hij verheerlijkt mag worden in onze eeuwige zaligheid. En wij mogen daarom om onze zaligheid bidden in zover ze kan samengaan met Zijn eer. De mens is geschapen om God te genieten, en daarom moet dat ten opzichte van hemzelf zijn eerste bede zijn, maar ten opzichte van God is Zijn verheerlijking het hoogste einde.

Dit hebben wij vooropgesteld, om aan te tonen dat onze begeerten en genegenheden voornamelijk moeten uitgaan tot de verheerlijking van God, en dat Hij mag verhoogd en verheven worden.

**Ten tweede zullen wij u enkele redenen geven waarom deze dingen welke de verheerlijking van God betreffen, in de eerste plaats en met de grootste liefde moeten gezocht worden.**

1. Daar wij redelijke schepselen zijn betaamt het ons om dat te zoeken. In alle geregelde verlangens hebben wij eerst het einde voor ogen, en dan de middelen die tot ons oogmerk mogen medewerken. Nu, de eer van God is het einde van alle dingen. „De Heere heeft alles gewrocht om Zijns Zelfs wil,” Spr. 16 : 4, dat wil zeggen, tot Zijn eigen eer en tot openbaring van Zijn uitmuntendheid en heerlijkheid. Dat is ook

Zijn voornemen in onze verlossing: „Ere zij God in de hoogste hemelen,” Lukas 2 :14. Toen God kwam om Zijn goedheid in Christus te openbaren, was het om de weg te banen tot Zijn verheerlijking. Het begon met ontferming, en daarom moest het eindigen in heerlijkheid. Dat is het einde van alle voorrechten welke wij hebben, in natuur en genade. Gods verheerlijking is het oogmerk van ons leven en dienst, en daarom moeten wij in de eerste plaats in onze gebeden uitzien naar Zijn eer. Eerst Zijn verheerlijking en dan onze voorspoed, want het einddoel is het eerste wat iedere redelijke werkmeester zich voor ogen stelt.

2. Wij behoren boven alles om de verheerlijking van God te bidden, daar wij door aanneming kinderen van God zijn. De grote plicht van kinderen is, hun ouders te eren. Op deze grond pleit God voor Zijn eer: „Ben Ik dan een vader, waar is Mijn eer?” Mal. 1 : 6. Daarom, zo u instemt met de inleiding van het gebed, en zegt: „Onze Vader,” dan zal de eerstvolgende bede zijn: „Uw Naam worde geheiligd.” Indien wij ons in zo'n kinderlijke betrekking met God gevoelen, dan moeten wij het tot ons voornaamste verlangen en zorg maken dat God verheerlijkt wordt door onszelf en door anderen.

Elke soort van verheerlijking van onze hemelse Vader zal niet gepast zijn. Hij moet niet geëerd worden als een gewone vader, zoals aardse vaders geëerd worden, maar als een oneindige en eeuwige Majesteit. Iets boven Zijn verheerlijking te verkiezen, of iets Hem gelijk te maken, betekent een afgod in ons hart op te zetten, en te verloochenen dat Hij onze Vader is. Wij behoeven dit niet altijd te stellen voor aardse ouders. Wij zeggen alleen dat u God verloochent wanneer u een afgod op de troon zet, hetwelk geschiedt wanneer u iets van uwe eigen belangen boven die van God verkiest.

3. Wat de meeste waarde heeft en wat onze hoogste belangstelling verdient moet eerst gezocht worden. Nu, Gods ere heeft een oneindige uitnemendheid boven alle andere dingen. De eer van God is van meer waarde dan alle schepselen en hun voorspoed. Het doel is meer waardig dan alles wat dienstig is en leidt tot dat doel. Voedsel en drank werden voor het lichaam bereid, en daarom hebben zij minder waarde dan het lichaam. Wie zal graven om ijzer met houwelen van goud?

Nu, wat van ons wordt is van minder betekenis, zo God maar verheerlijkt wordt. Zo werd tot David gezegd: „Gij zijt beter dan onze tien duizenden.” Zij wilden zichzelf voor hem opofferen, maar hij moest veilig zijn. God is waardiger dan de hele wereld van mensen of engelen. Onze eerste zorg moet zijn dat Hij verheerlijkt wordt, en laat dan andere dingen op hun eigen plaats volgen.

4. Het voorbeeld van Christus toont ons hoe zeer de eer van God moet gezocht worden, en moet verkozen worden boven het goede voor het schepsel. Jezus zei: „Vader, verlos Mij uit deze ure,” Joh. 12 : 27, 28. Deze uitroep kwam voort uit de onschuldige en onzondige neiging van Zijn menselijke natuur. Maar daarop sprak Hij: „Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. Vader, verheerlijk Uw Naam!” Hij houdt niet sterk aan op verlossing, maar Hij onderwerpt al Zijn menselijke gevoel aan de wil van God, opdat de weg tot verheerlijking van God mocht gebaand worden. Daarvoor offerde Hij Zichzelf op. Nu, Christus' voorbeeld is de beste onderwijzing. Hij heeft ons geleerd hoe wij ons behoren te gedragen jegens onze hemelse Vader. Daarom behoren wij te leren de eer van God boven ons voordeel te stellen. Zo God verheven wordt, hoewel wij laag en arm gehouden worden, dan behoren wij tevreden te zijn. u kunt soms waarnemen dat de natuur ingaat tegen haar eigen geneigdheid, opdat er iets goeds uit zal voortkomen. Het zwerk zal laag hangen en het water stijgen, opdat er



geen verwarring of ontbinding ontstaan zal in het samenstel der schepping. Zo heeft Christus ons geleerd altijd en onder alle omstandigheden, het voornaamste goed te verkiezen. „Vader, verheerlijk Uw Naam,” dat wil zeggen: Verheerlijk Uzelf. Daarnaast behoren ook wij te staan, hoewel het ons verlies, lijden of moeite kan betekenen, toch moeten wij tevreden zijn.

5. De natuur van het gebed leert ons, Gods verheerlijking in de eerste plaats te zoeken. Het gehele geestelijke leven is een Gode leven. De ganse strekking van alle werkingen van geestelijk leven gaan uit tot God. Zelfs het natuurlijk leven van de gelovigen wordt daardoor overheerst. Daarom zegt de apostel: „Hetzij u eet, hetzij u drinkt of iets anders doet, doe het alles ter ere Gods.”

Maar dit is veel meer het geval in daden van onmiddellijke godsdienstoefening. God moet in de eerste plaats daarin gezocht worden, want de genademiddelen moeten ons tot Hem opleiden. Wij behoren in ons ganse leven Godes te zijn, toegewijd aan Hem. Een Godvruchtig mens is door God afgezonderd. De apostel zegt: „Maar gelijk Hij Die u geroepen heeft heilig is, wordt ook gij zelve heilig in al uw wandel,” 1 Petrus 1:15.

Een christen moet zichzelf beschouwen als iemand die Gode toegewijd is, wanneer hij aan de maaltijd zit, in al zijn handel en wandel. Genade moet blijken in elke handeling. Maar veel meer moet deze werking van genade zich ontdekken in onze plechtige afzondering, wanneer wij zoeken nader tot Hem te komen. Zo lezen wij: „In degenen die tot Mij naderen zal Ik geheiligd worden, en voor het aangezicht van al het volk zal Ik verheerlijkt worden,” Lev. 10 : 3. Iets wordt gezegd geheiligd te zijn, wanneer het afgezonderd is. Wij worden geheiligd en God wordt verheerlijkt wanneer wij onszelf geheel voor Hem afzonderen, met meer dan gewone genegenheden. Daarom behoren wij in het gebed in de eerste plaats om God tot God te gaan, en zekerlijk in zo'n gebed mogen wij hopen op voorspoed.

6. Liefde tot God, wanneer ze ongeveinsd is en enige kracht in de ziel heeft, zal zekerlijk in de eerste plaats begeerte geven tot heiliging van Gods Naam. Liefde zoekt het goede voor de geliefde, zoveel of meer dan voor zichzelf. Zij wier liefde alle dingen gemeen stelt tussen hen, rekent hetgeen aan een ander gedaan wordt als aan hen gedaan. Zo is het in de liefde tussen God en ons. Christus zal in de laatste dag tot de heiligen zeggen: „Voor zoveel u dit één van Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt u dat Mij gedaan,” Matth. 25 : 40. Zo wederkerig, de heiligen die God lief hebben, rekenen wat aan God gedaan is aan hen gedaan. Wanneer God geëerd wordt, zijn wij zoveel of meer verblijd dan met weldaden aan ons bewezen. En wanneer God verongelijkt wordt, hebben wij droefheid en smart. „De smaadheden dergenen die U smaden, zijn op mij gevallen,” Psalm 69 : 10. Wanneer zij horen dat Gods Naam in stukken gescheurd wordt, of dat mensen Hem smaadheid aandoen door hun onrein leven, dan gaat het hun aan het hart. Want God en zij hebben slechts één gezamenlijk belang, neen, zij stellen Gods belang boven hun eigen of een anders belangen. „Simon, Jona's zoon, hebt u Mij liever dan deze?” Het hoogste wat de wereld kent is, dat hun liefde bij hen zelf begint, maar door Christus' besturing begint zij bij God. Ze zijn teerder over Gods eer dan over hun eigen leven en uitwendige voorrechten. „Ik reken mijn leven niet dierbaar voor mijzelf,” zegt Paulus.

Zo hebben wij gezien welke redenen er zijn waarom onze voornaamste zorg en onze gedachten moeten uitgaan naar de verheerlijking van God en naar de heiliging van Zijn heilige naam.

**TOEPASSING.**

Laat ons van deze leer gebruik maken.

In de eerste plaats *tot bestraffing*.

Wij moeten ons verwijten dat wij niet meer zijn aangedaan met begeerte naar de heiliging van Gods Naam. O, hoe weinig staan wij daarnaar en hoe weinig overdenken wij dat in onze gebeden! Wij behoorden dat te zoeken, niet alleen boven de voorrechten en genoegens van dit leven, maar boven het leven zelf, ja boven het tegenwoordige en het toekomstige leven. Maar helaas! Sinds onze val zijn wij verdorven en geheel vergiftigd door eigenliefde. Wij stellen nietigheden boven God; nee wij stellen ons vleselijk eigen IK boven God. Sommigen zijn totaal dierlijk, en als zij zich mogen wentelen in lusten en vermaken, en het vette mogen eten en het zoete drinken, zo denken zij nooit aan God, en zij zijn er niet bezorgd over dat Gods eer wordt versmaad door henzelf en door anderen. En, o hoe gevoelig zijn sommigen voor hun eigen belangen, en daarmee vervuld, meer dan voor de ere Gods. „Want zij hadden de ere der mensen lief, meer dan de ere Gods,” Joh. 12 : 43. Zij zijn meer bezorgd over hun eigen eer, over hun eigen verlies en schande, dan over Gods eer of over Gods verheerlijking. Als hun eigen naam maar een weinigje in gevaar komt, o hoe steekt hen dat in hun hart! Maar zo zij jegens God in gebreke zijn, zo kunnen zij daar zonder moeite over heenkomen. Eén beledigend woord, een weinig verachting over hun persoon, blaast het vuur aan en vervult hen met woede. Maar wij kunnen aanhoren dat Gods Naam wordt gesmaad, zonder er bedroefd over te zijn.

Wanneer zij bidden, als zij vragen om tijdelijke zegeningen, zo zij iets vragen, dan is het voor hun begeerlijkheden en niet voor God. Het is maar om hun pronk en praal te voeden, opdat zij mogen verschijnen in de schittering van uitwendige grootheid.

Indien zij nog bidden om verlevendiging en verruiming van het hart, zo bedoelen zij hun eigen eer, en zij vragen feitelijk om een bijdrage van de hemel om hun eigen begeerlijkheden te voeden. Zo zouden zij willen, door een goddeloos voornemen dat de hemel de duivel zal dienen.

Wat hebben de besten van ons, wanneer wij gaan bidden, een diep gevoel van onze eigen behoeften, en geen begeerte naar de eer van God! Wanneer wij bidden om dagelijks brood, onderhoud en bescherming, vragen wij die dingen niet als talenten om er winst mee te doen voor onze Meester, maar als brandstof voor onze begeerlijkheden. Vragen wij om genezing, dan doen wij dat om van pijn verlost te worden, maar niet om God daarin te eren en te verheerlijken, niet opdat genade en waarheid mogen uitgeroepen worden. Wanneer wij om vergiffenis vragen, doen wij dat om van angst verlost te worden en ontslagen te worden van een beschuldigend geweten. Wanneer zij om genade bidden, is het slechts een luie begeerte naar heiligmaking, omdat zij weten dat er geen andere weg is om gelukkig te worden. Vragen zij om eeuwige heerlijkheid, dan vragen zij het niet voor God, dat blijkt duidelijk, omdat zij zonder bezwaar God lange tijd kunnen ontoren en toch hopen ten laatste zalig te worden.

De meesten van ons bidden zonder een hart dat op Gods verheerlijking gezet is, zodat het hun begeerte niet is, dat aan Zijn grote naam eer en heerlijkheid zal worden toegebracht. Hoe gevoelig een mens soms ook bidden kan, toch wordt zijn gebed veranderd in zonde, indien zijn hart niet waarlijk begeert dat God mag verheerlijkt worden.

Het is niet alleen de vurigheid en onstuimigheid in het gebed waardoor iets verkregen wordt, want een vleselijke bron kan een hoog getij van aandoening en gevoel geven. Neen, grote beweging en vurigheid in het gebed is niet genoeg, maar het moet onze

begeerte en ons doel zijn God te eren en te verheerlijken. „Toen gij vastet en rouw-  
klaagdet, hebt gijlieden Mij, Mij enigszins gevast? Of als u at en als u dronkt, waart u  
het niet die daar at, en u die daar dronkt?” Zach. 7 : 5, 6. (Engelse bijbel: „gij die daar  
dronkt voor uzelf?”)

Het tweede gebruik is *tot vermaning*.

Wij worden vermaand de eer van God boven alle dingen te zoeken. Daarvoor geven  
wij de volgende redenen.

1. Hoe noodzakelijk is het dat God aan Zijn eer komt! De ganse wereld is met dat  
doel geschapen. Zij werd met dat oogmerk gemaakt, en wordt daartoe  
onderhouden. „Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en  
de kracht; want u hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil zijn zij, en zijn zij  
geschapen,” Openb. 4 : 11. Alles wat God gemaakt heeft, was tot Zijn eigen  
heerlijkheid. „Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen, Hem zij de  
heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.” Rom. 11 : 36. Uit Hem, -in de weg van  
schepping. - Door Hem, - in de weg van Zijn voorzienig bestel en onderhouding. -  
Tot Hem, in hun uiteindelijke strekking en uitslag. God schiep ons niet voor  
onzelf, maar voor Zijn eigen verheerlijking.
2. Het is een bijzonder voorrecht dat ons toegestaan wordt Gods Naam te  
heiligen. O, dat arme wormen mogen komen om de kroon op Zijn hoofd te zetten.  
Alles wat wij in dat opzicht kunnen doen komt van Hem opdat Hij er in  
verheerlijkt wordt. „Want wie ben ik en wat is mijn volk, dat wij de macht zouden  
verkregen hebben om vrijwillig te geven als dit is? Want het is alles van U, en wij  
geven het U uit Uw hand,” 1 Kron. 29:14.
3. Overdenkt hoe zeer het ons betaamt, iets goed te maken van onze vroegere  
verongelijking van God. Daarom behoren wij meer ijverig in dat werk te zijn. Wij  
zijn de eersten geweest in God te onteren in woorden, werken en gedachten, vóór  
de Heere in ons werkte! Er is geen enkele genade of wij hebben er misbruik van  
gemaakt, en wij hebben niets ontvangen, of wij hebben het in een of andere weg  
gebruikt tot schande en oneer van God. Nu, zo de Heere ons genade heeft  
bewezen, en indien wij „een volk zijn dat Hij geformeerd heeft op dat het Zijn lof  
zou vertellen,” zo Hij ons opnieuw gemaakt heeft, dan moet die begeerte in ons  
hart zijn: „Wat zal ik den Heere vergelden?” Wij behoren daarom ijverig bezig te  
zijn om Zijn eer boven alles te zoeken.

Het derde gebruik is *tot zelfbeproeving*.

Zoeken wij de heiliging van Gods Naam in de eerste plaats? Neem deze kentekenen.

1. Dan zullen wij tevreden zijn met ons verlies, zo maar de naam van God meer  
eerbied en achting in de wereld mag verkrijgen. Dan bekommeren wij er ons niet over,  
wat van ons en van onze belangen wordt, zo Hij maar verheerlijkt wordt. De apostel  
drukt in Filipp. 1 : 20 een soort van onverschilligheid uit, waar hij zegt: „Christus zal  
groot gemaakt worden in mijn lichaam, hetzij door het leven hetzij door de dood.” O,  
dat is een kenteken dat u de heiliging van Gods Naam zoekt en bedoelt, wanneer u er  
mee instemt te doen of te zijn, wat God wil dat u doen of zijn zult. Dit is een goede  
zaak, niet alleen in tijdelijke belangen tevreden te zijn, om noodzakelijk voedsel te  
missen, maar ook in geestelijke belangen, zoals bewustheid van vergeving van uw  
zonden te missen. ‘Hoewel God de vertroosting van Zijn Geest inhoudt, zo ben ik er  
tevreden mee, indien God die weg met Mij wil houden om op Zijn eigen tijd en wijze  
Zijn genade te verheerlijken.’

Ja, wij behoren meer bekommerd te zijn over Gods eer, dan over onze eigen zaligheid,

wanneer die twee zaken niet samen kunnen gaan. Maar dat geval zal zich nooit voor de mens voordoen, want onze zaligheid is verbonden aan Gods verheerlijking. Maar veronderstel dat dit niet zo was, zoals Mozes en Paulus het een ogenblik veronderstellen. Mozes in de woorden: „Nu dan, indien u hun zonden vergeven zult! Maar zo niet, zo delg mij nu uit Uw boek, hetwelk u geschreven hebt,” Ex. 32 : 32, zo dat nodig was om dat volk te redden. En Paulus in de woorden: „Want ik zou zelf wel wensen verbannen te zijn van Christus voor mijn broederen, die mijn maagschap zijn naar het vlees,” Rom. 9 : 3. Het waren geen ondoordachte woorden, het was geen spreken uit een opkomende drift, neen, zie het eerste vers: „Ik lieg niet, mijn geweten mij mede getuigenis gevende door de Heilige Geest.” Hij roept God aan tot getuige, dat dit de wezenlijke gesteldheid van zijn hart was, en hij spreekt wel doordacht en na bedaard overleg.

Hier kan ingebracht worden de tegenwerping, *of het geoorloofd is te wensen vervloekt te worden.*

Ik antwoord hierop, dat Paulus niet kon wensen Christus minder lief te hebben, of minder door Hem geliefd te zijn, want dit zou niet zonder zonde plaats kunnen hebben. Maar wij hebben er rekening mee te houden dat in onze genieting van Christus een blijdschap gevonden wordt die voor ons persoonlijk is. Nu, deze kon hij aan Gods voeten leggen. Hoe kon hij dat doen? Wel, voor anderen. Ieder mens is verplicht om eerst naar zijn eigen zaligheid uit te zien, en daarna naar de zaligheid van anderen. Maar in het geval van Paulus ging het om de eer van God, die door Paulus boven alle andere dingen bedoeld werd. Er was een sterk vooroordeel onder de Joden tegen het Evangelie, en die tegenstand kon niet samengaan met de eer van God, daar dat veeleer een verduistering van de heerlijkheid Gods was. Nu wilde Paulus indien het nodig was zijn persoonlijke blijdschap aan de voeten des Heeren neerleggen, zo daardoor het vooroordeel van de Joden mocht weggenomen worden. Wij moeten derhalve in de woorden van Paulus zien dat er een bereidheid in hem was om minder blijdschap te hebben, om daardoor te kennen te geven, dat hij die blijdschap des geloofs aan zijn maagschap naar het vlees gunde, opdat ook zij God mochten verheerlijken. Want dit is een vaste en duidelijke regel, dat de verheerlijking Gods moet verkozen worden boven onze eigen zaligheid.

De oprechtheid van de mens mag getoetst worden aan zijn houding omtrent de eer en heerlijkheid Gods. Wanneer, om een voorbeeld te noemen, de mens treuzelt en talmt in het werk van zijn bekering tot God, en het uitstelt tot een latere tijd, hopende dan toch nog zalig te worden, zo'n mens stelt zijn zaligheid hoger dan de eer van God. Want indien hij bekommerd was over de verheerlijking van God, zou hij zijn bekering geen enkel ogenblik willen uitstellen.

Ongetwijfeld zullen velen de vraag stellen *hoe wij kunnen weten dat wij in ons gebed de eerste en hoogste plaats geven aan de verheerlijking Gods.*

Hierop antwoorden wij :

1. Gedeeltelijk door het werk van uw eigen gedachten. Het doel is het eerste in voornemen, Maar het laatste in uitvoering. Wanneer u bidt om hulp tegen een vijand, wat gaat er dan eerst door uw gedachten? Wraak, veiligheid en uw eigen persoonlijke rust, of Gods verheerlijking? Is dan dit het voornaamste in uw gebed, wat wij lezen in het gebed van Jozua: „Wat zult u dan Uw grote Naam doen?” Kap. 7 : 9. Of bent u ingenomen door de verwachting dat u van uw vijand verlost zult worden, en dat u uw wraak op uw tegenstander zult uitstorten? Zo in uw gebed om kracht en verlevendiging, wat is er in uw hart? Wordt uw hart soms ook bezig

gehouden door dromen van toejuicing, of proeft u in het verschiet reeds de voldoening dat u bewonderd zult worden?

2. U kunt het weten uit de manier van uw bidden. Gaat het in uw bidden absoluut om de heerlijkheid Gods, en over andere dingen met een nederige onderwerping aan Zijn wil? „Vader verlos Mij uit deze ure. Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. Vader verheerlijk Uw Naam! Daar kwam dan een stem uit de hemel zeggende: Ik heb Hem verheerlijkt, en Ik zal Hem wederom verheerlijken,” Joh. 12 : 27. Christus was absoluut in Zijn gebed, en Hij ontving antwoord. Dringt er voornamelijk bij God op aan dat Hij wil zorgen voor Zijn eigen heerlijke Naam, opdat die Naam niet aangetast worde? Maar vleeselijke oogmerken maken de genegenheden onstuimig en ongeduldig uit vrees voor afwijzing van het gebed. Rachel moest kinderen hebben of sterven. Wanneer het hart gezet is op aardse voorspoed, genoegens of rust, dan kan het een afwijzing niet zonder murmureren verdragen. De kinderen des Heeren nemen graag aan wat tot Gods heerlijkheid is, en in alle andere dingen stellen zij zich tot Gods beschikking.
3. U kunt het hieruit weten, wanneer u uw hart tot Gods beschikking stelt, wanneer uw gebed verhoord is, en een zegen waarom u gebeden hebt aan u gegeven is. Wij hebben het niet gevraagd tot Zijn eer, zo wij het niet gebruiken tot Zijn eer. De tijd van zegen is de tijd waarin u op de proef wordt gesteld. Wanneer wij de zegeningen verteren in onze begeerlijkheden, en wanneer zij ons niet leiden tot beteugeling van onze zonden, dan geven wij bewijzen dat de heiliging van des Heeren naam niet de eerste zaak was die wij begeerd hebben, zoals het had behoren te zijn. Amen.

## 8. UW NAAM WORDE GEHEILIGD ( II )

*Uw Naam worde geheiligd.* Matthéüs 6 : 9.

In de vorige preek hebben wij gesproken over de plaats welke de bede om de heiliging van Gods Naam in het gebed des Heeren inneemt.

Wij hebben het voornemen om in deze tweede preek te handelen over *de noodzaak deze bede tot God te doen.*

De noodzaak van te bidden om de heiliging van Gods Naam vinden wij in het derde gebod waarin ons wordt bevolen de naam des Heeren te heiligen, in deze woorden: „Gij zult de naam des Heeren uws Gods niet ijdelijk gebruiken.” De positieve zin van dat gebod is, dat wij Zijn Naam zullen heiligen. Nu, in onze tekst maken wij het gebod tot een zaak des gebeds: „Uw Naam worde geheiligd.”

De leer, die wij uit deze woorden trekken is, *dat zij die begeren dat Gods Naam geheiligd en verheerlijkt wordt, daarover ernstig met God moeten handelen.*

Er zijn verscheiden redenen waarom wij zulke gebeden tot God moeten opzenden. Ik kan dit bewijzen uit:

- 1. Uit het nut van zodanig gebed.**
- 2. Uit de noodzakelijkheid van zodanig gebed.**

Ten eerste. Wij zullen beginnen met het bespreken van het nut van met zo'n verzoek tot God te komen.

1. Wij mogen onszelf daardoor herinneren aan onze plicht. In het gebed is een ingewikkelde belofte of een plechtige verplichting die wij op ons nemen om te handelen overeenkomstig hetgeen wij vragen. Het is een prediking tot onszelf in de alwetendheid Gods. Elk woord dat wij tot God spreken is een les voor ons, en onze gebeden zijn zo vele vermaningen om Zijn heilige naam te verheerlijken. Met welk aangezicht kunnen wij vragen om zaken waarin wij geheel zorgeloos en nalatig zijn? Dan zullen wij zeker onder dit oordeel komen: „Gij geveinsden, wèl heeft Jesaja van u geprofeteerd, zeggende: Dit volk genaakt Mij met hun mond en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij,” Matth. 15 : 7, 8. Het is vreeslijk spotten met God, iets te vragen hetwelk wij niet naarstig zoeken te betrachten, in dit geval te vragen om de heiliging van Gods Naam in ons en over ons, en in onze wandel daarnaar niet te staan.

2. Wij mogen door die bede komen tot een hartelijke droefheid naar de eer van God. Gods kinderen zijn bekommerd wanneer zij zien dat Hij niet geëerd wordt. Lot's rechtvaardige ziel werd gekweld niet door de belediging die zij hem aandeden, maar door het zien van Sodoms zonden. David heeft gezegd: „Waterbeken vlieten af uit mijn ogen, omdat zij Uw wet niet onderhouden,” Psalm 119 : 136. Velen zullen wenen over hun eigen zonden, wanneer zij er berouw over hebben, maar wanneer zij gevoelig zijn aangedaan uit begeerte naar de ere Gods, dan zullen zij ook wenen over de zonden van anderen. Wanneer Zijn Naam in stukken gescheurd wordt, dan is dat hun tot smart des harten. Nu, God wil dat wij Hem vragen, dat dit heilig gevoel van

geestelijke droefheid in ons mag worden onderhouden. Want indien dat ons een zaak des gebeds geworden is, zo dragen wij blijken dat wij begeren dat God verheerlijkt zal worden. Het doet ons leed wanneer wij zien dat het een verkeerde kant opgaat, als wij voor anderen hebben gesmeekt en gebeden. Zo, wanneer wij hebben gebeden om de heiliging van Zijn Naam, dan zal het de droefheid in ons hart vermeederen wanneer Zijn Naam ontheiligd wordt.

3. De bede om de heiliging van Gods Naam is nuttig, wanneer wij het als een grotere zegen beschouwen wanneer God wordt verheerlijkt, dan dat wij zalig worden. De apostel zegt: „Houdt aan in de gebeden, en waakt in dezelve met dankzegging.” Wanneer wij in het gebed bij God hebben aangedrongen, dat Hij verheerlijkt mag worden, dan zullen wij het als een grotere zegen achten dat Zijn Naam geheiligd wordt, dan dat wij verlost worden. Het gebed baant de weg tot vermeederen van onze liefde tot de eer Zijns Naams, en het verbindt ons om uit te zien naar verhoring. Wanneer wij het van God gevraagd hebben, dan zal onze ziel het van Hem verwachten. Als wij zien dat al Zijn werken Hem prijzen, welk een troost zal het dan zijn wanneer onze ziel mag uitroepen: „Loof den Heere, mijne ziel,” Psalm 103 : 22.

Ten tweede. Laat mij u aantonen de noodzakelijkheid van te bidden om de heiliging van Gods Naam.

De noodzakelijkheid zal blijken zowel ten opzichte van:

- I. **personen**
- II. **als van zaken.**

- I. Wanneer wij bidden dat Gods Naam geheiligd worde, zo bidden wij om een rechte gesteldheid des harten zowel als om gelegenheden waarbij onze bede mag verhoord worden. De noodzakelijkheid van die bede te doen zal blijken ten opzichte *van personen*,
  - A. zowel ten opzichte van **onszelf**
  - B. als van **anderen.**

A. In de eerste plaats, ten opzichte van **onszelf** is er grote noodzaak dat wij tot God zullen komen om de verheerlijking van Zijn Naam te begeren. Daartoe hebben wij nodig besturing, ernst, verlevendiging, onderwerping aan God, nederigheid en heiligheid. Wij willen trachten dit duidelijk te maken.

1. Wij hebben besturing nodig. De beginselen van genade zijn een gave Gods. Maar de beoefening of het in praktijk brengen van genade is een andere zaak, want dat betekent de genade in beweging te brengen, ze te verlevendigen, ze te leiden en te besturen tot daden van liefde. „Maar de Heere richte uw harten tot de liefde Gods”, 2 Thess. 3 : 5. Dit behoort te geschieden in het bidden en in het verheerlijken van God. In het gebed „weten wij niet hoe of wat te bidden gelijk het behoort.” Hoewel wij genade mogen hebben, toch hebben wij besturing nodig. Een schip dat goed opgetuigd is, heeft een ervaren stuurman nodig. „En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp, want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort,” Rom. 8 : 26. Hoe ernstig behoren wij te zoeken om God de eer te geven die Hem toekomt! Van onszelf zijn wij niet bekwaam zoveel als één goede gedachte te denken. Er is een uiterste onbekwaamheid in ons om overdenkingen over God te hebben, en een recht begrip te hebben van Zijn heiligheid, en Hem de eer te geven waar Hij recht op heeft. Er is niemand onder ons die niet dagelijks nodig heeft tot God te gaan, om bestuurd te worden om Zijn Naam te heiligen en te verheerlijken.

2. Wij hebben verlevendiging nodig, daar wij zeer traag zijn in het benaarstigen. Tien melaatsen konden om hulp roepen, Maar slechts één keerde weder om God eer en heerlijkheid te geven. Er is veel dofheid en dodigheid in het hart terwijl er redenen zijn om God te loven en te verheerlijken. Eigenliefde doet ons op andere dingen zien, maar genade zal ons verlevendigen om Hem te prijzen en dank te zeggen. Wanneer wij tot God gaan om iets voor onszelf, zullen wij ook voor onszelf bidden, en dat zal een ongunstige invloed hebben op onze gebeden. Maar wanneer wij bidden om Gods eer te zoeken, dan zullen wij levendiger bidden. David zegt: „Heere, open mijn lippen, zo zal mijn mond Uw lof verkondigen,” Ps. 51 : 17. Wij hebben nodig dat God onze mond opent, wat wil zeggen dat Hij ons hart verwijdt en onze genegenheden verlevendigt. Hoe geneigd zijn wij om onze rug naar de troon der genade te keren! Wij lezen in Ez. 46 : 9, dat wanneer iemand door de Noorderpoort inkwam, hij door de Zuiderpoort moest uitgaan. En waarom? Opdat hij zijn rug niet zou keren naar het verzoendeksel. Wanneer wij gebeden hebben zijn wij geneigd om te vergeten waarin God ons gezegend heeft. Daarom moeten wij tot God gaan, opdat ons hart mocht verwijdt en verlevendigd worden.

3. Wij hebben oprechtheid en ernst nodig om de eer van God te zoeken. Dit is geen werk van de natuur, maar van genade. In Filipp. 2 : 21 lezen wij: „Want zij zoeken allen het hunne, niet hetgeen van Christus Jezus is.” De vrucht en uitwerking van de menselijke natuur is, dat men zijn eigen dingen zoekt en najaagt, als tijdelijke rust, voordelen en genoegens. Elk schepsel zoekt zijn eigen welvaart, maar het is genade die ons de verheerlijking van God doet zoeken en najagen. Water kan geen water doen rijzen boven zijn eigen stand, en zo kan de natuur niet boven zichzelf uitgaan. De stroom kan niet boven de fontein rijzen of niet boven zijn eigen beginsel. Een mens die niets anders dan natuur heeft, kan niet ongeveinsd de dingen Gods zoeken. De oude mens met zijn bedriegelijke begeerlijkheden, dat is de natuurlijke mens. Het oprechte hart dat ongeveinsd God zoekt, heeft genade van boven nodig. Zonder invloed van God kunnen onze daden niet tot God uitgaan. Wij zullen onze eigen belangen boven Gods eer stellen, zo wij geen hoger beginsel hebben dan dat wat ons eigen hart opgeeft.

4. Wij moeten tot God gaan om onderwerping. Nu, wij hebben een tweevoudige onderwerping nodig, en zo wij die missen, zullen wij het buitengewoon moeilijk vinden om God te verheerlijken.

(1) Wij hebben een onderwerping nodig waarom wij moeten zoeken door het gebruik der middelen, en (2) daarbij een onderwerping welke de voornaamste is, waartoe God ons brengt door Zijn eigen wegen en middelen, waardoor Hij ons gevoelig wil maken om Zijn eer te zoeken.

(1.) Wat betreft het gebruik der middelen, die wij zouden verkiezen. Er is in ons een afgunst, een goddeloze wedijver. O, wat is het een harde zaak ons te verblijden in gaven en genaden en diensten van anderen, en tevreden te zijn met Gods beschikking, wanneer Hij ons als onwaardigen wil wegwerpen en anderen gebruiken tot verheerlijking van Zijn Naam! Daarom moeten wij de keuze der middelen aan God overlaten, en het betaamt ons tot God te gaan en te zeggen: „Heere, Uw Naam worde geheiligd,” en doe het in zo'n weg en door wie het U behaagt. Wij zijn niet tevreden, zo anderen God verheerlijken, en niet wij, of zo zij het meer doen dan wij. Zo zij heiliger, nuttiger en ernstiger zijn dan wij, dan wil ons eigen ik niet de minste wezen. Nu, door dit gebed „Uw Naam worde



geheiligd,” laten wij het aan Hem over de instrumenten te kiezen die Hij gebruiken wil. Het was een prijzenswaardige bescheidenheid en zelfverloochening in Johannes de Doper, welke in Joh. 3 : 30 beschreven is: „Hij moet wassen, maar ik minder worden.” Wanneer wij tevreden zijn wanneer wij vernederd en in het donker gezet worden, mits Christus geëerd en verheven wordt, en wanneer wij ons onderwerpen aan zo'n beschikking, zij het dan ook met ons verlies en onze vermindering, dan kunnen ook wij bidden, Hij moet wassen, maar ik minder worden. Velen zijn op een lagere plaats gesteld, en zijn beperkt in gaven en kunnen niet zo in het openbaar optreden voor Gods zaak. Nu, dezen hebben te bidden: „Uw Naam worde geheiligd,” opdat zij zich mogen verblijden wanneer God anderen gebruikt die Hij met grotere bekwaamheden heeft voorzien.

- (2.) Wij hebben onderwerping nodig onder Gods wil, wanneer Hij in Zijn voorzienigheid gebruik maakt van middelen en omstandigheden die ons niet aangenaam zijn. Wanneer Hij daarvan gebruik wil maken tot verheerlijking van Zijn Naam, zo hebben wij ons te onderwerpen. Menigmaal moeten wij tevreden zijn met niet zozeer werkzame instrumenten, maar lijdende voorwerpen van Gods verheerlijking te zijn. Daarom, zo God Zichzelf wil verheerlijken door onze armoede, verachting, pijn of ziekte, dan moeten wij tevreden zijn. Daarom hebben wij nodig ons in deze zaak ernstig voor God te gedragen, opdat wij ons aan de wil des Heeren mogen onderwerpen, zoals Jezus Christus deed: „Vader, verlos Mij uit deze ure. Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. Vader, verheerlijk Uw Naam! Daar kwam dan een stem uit de hemel zeggende: En Ik heb Hem verheerlijkt, en Ik zal Hem wederom verheerlijken,” Joh. 12 : 27, 28. Laat Mij veracht worden, lijden, het kruis en de vloek verduren, als U maar verheerlijkt wordt. Dit was de nederige onderwerping van Christus Jezus, en zo'n onderwerping behoort ook in ons te zijn.

De martelaren lieten zich gewillig aan de staak binden, wanneer God in die weg hen wilde gebruiken tot Zijn eer. In Filipp. 1 : 20 zegt Paulus: „Christus zal groot gemaakt worden in mijn lichaam, hetzij door het leven hetzij door de dood.” Dat wil zeggen, hetzij mijn lichaam geoeffend moet worden en verslijten in ambtelijk werk, hetzij het in de heerlijkheid wordt opgenomen. Wij hebben te leven dat wij Gods einde mogen bereiken, en wij hebben de middelen over te laten aan Zijn eigen keuze. Onze enige begeerte moet zijn dat God mag verheerlijkt worden in onze omstandigheden, welke die ook mogen zijn. Indien Hij ons rijk en voorspoedig wil maken, dat Hij verheerlijkt mag worden door onze mildadigheid; indien Hij ons arm en gering wil hebben, dat Hij verheerlijkt mag worden in ons geduld; indien Hij ons gezondheid geeft, dat Hij verheerlijkt mag worden in onze arbeid; indien Hij ons ziek wil hebben, dat Hij verheerlijkt mag worden in onze pijn; indien Hij ons wil laten leven, dat Hij verheerlijkt mag worden in ons leven; indien Hij ons laat sterven dat Hij verheerlijkt mag worden in onze dood. Daarom: „Hetzij dat wij leven, wij leven den Heere, hetzij dat wij sterven, wij sterven den Heere; hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren,” Rom. 14 : 8.

Een christen moet zijn als een teerling in de hand der Voorzienigheid, tevreden of hij hoog of laag geworpen wordt, en niet onwillig zijn wanneer God ons hier langer wil laten of dat Hij ons uit de wereld wil nemen. Hij moet zijn als een dienstknecht die aan het werk is gezet bij de zee, indien zijn meester hem wil laten toeven, dan moet hij daar toeven, indien zijn meester wil dat hij thuis zal komen, o moet hij komen. Wij hebben derhalve ernstig voor God te zijn omtrent deze geest der onderworpenheid.

5. Nederigheid hebben we zeer hard nodig, opdat wij de kroon niet op ons eigen hoofd zetten, maar ze neerleggen aan de voeten van het Lam. Het is ongerijmd dat wij de heerlijkheid van onze genade onszelf toe-eigenen. Gods grote doel in het verbond is, dat „geen vlees zou roemen voor Hem, maar dat degene die roemt, roeme in de Heere,” 1 Kor. 1 : 2731. Hij wil ons steeds tot Hem zien komen om Hem te erkennen in alles wat wij zijn en in alles wat wij doen. Toen de goede dienstknecht rekenschap moest geven, zeide hij niet: Mijn vlijt, maar „uw pond heeft tien ponden daarbij gewonnen,” Lukas 19 : 16. Paulus was een ijverige dienstknecht, die overal nuttig was. „Hij arbeidde overvloediger dan zij allen; Maar niet ik, maar de genade Gods die met mij is,” 1 Kor. 15 : 10.

Zo wij de Heere eren en verheerlijken willen, moeten wij doen zoals Joab deed die op het punt stond Rabba in te nemen. Hij zond tot David, om méér strijdkrachten te verzamelen, opdat hij de stad zou belegeren en innemen. Hij zei: „Opdat niet, zo ik de stad zou innemen, mijn naam over haar uitgeroepen worde,” 2 Sam. 12 : 28. Hoe wenste hij dat David de eer zou hebben! Zo bezorgd behoren ook wij te zijn, dat de kroon op Christus hoofd gezet zal worden en dat Hij de eer mag hebben van alle onze genade en diensten, opdat zij niet genoemd zullen worden naar onze naam, maar dat God er méér in erkend mag worden dan wij. Onze zondige natuur wil de inkomsten van de kroon des hemels nemen, en ze aanwenden tot ons eigen gebruik. Het is een offer der goddelozen God te beroven van de eer van die genade die Hij aan ons bewezen heeft. En toch, wat is meer gewoon? Het vlees is geneigd zich bij alle gelegenheden op te dringen, en daarom moeten wij gedurig dit gebed opzenden: „Uw Naam worde geheiligd.”

6. Er wordt heiligheid van ons vereist, opdat wij niet een schandvlek voor God en tot Zijn oneer zullen zijn. De Heere zegt: „Opdat Mijn naam niet ontheiligd werd voor de ogen der heidenen in welker midden Zijn volk was”, Ez. 20. De zonden van Gods volk bezoedelen de naam des Heeren en tasten Zijn eer aan. Wanneer mensen belijden dicht bij God te verkeren, maar vleselijk en los leven, zo ontoren zij God grotelijks door hun wandel. Mensen oordelen naar wat zichtbaar en tastbaar is, en daarom beoordelen zij God naar Zijn dienaren en boodschappers. Er zijn heidenen geweest die hebben gezegd dat, *indien Christus heilig was, christenen meer ingetogen, rechtvaardig en matig zouden leven*. Mensen zijn geneigd om hun gedachten over God te bepalen uit hetgeen zij zien in Zijn gezanten, of in het volk dat belijdt nabij Hem te leven. Daarin ligt deze les voor ons dat wij also moeten wandelen dat wij door ons leven Hem eren. „Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien en uw Vader die in de hemelen is, verheerlijken,” Matth. 5 : 16.

Job zegt dat de lendenen der armen hem gezegend hebben, toen zij van de vellen zijner lammeren verwarmd werden, Job 31 : 20. De nooddruftigen werden door zijn weldadigheid gevoed en gekleed. Zo kunnen wij door ons leven God verheerlijken. David zegt: „Ik zal U loven in oprechtheid des harten, als ik de rechten Uwer gerechtigheid geleerd zal hebben,” Psalm 119 : 7. Er is geen weg om God geheel en oprecht te prijzen dan door te leren Zijn wil te kennen en te doen. Wezenlijke lof is de lof waarnaar God zoekt. Anders dienen wij Christus zoals de duivel Hem diende, die Hem op de top van de berg wilde brengen, Maar het was met het voornemen om Hem de koninkrijken der wereld en hun heerlijkheid te tonen, en Hem te verzoeken neder te vallen en hem te aanbidden. Zo schijnen wij God te verheerlijken in ons spreken en in onze belijdenis, maar wij werpen Hem neder, wanneer wij Zijn heiligheid aantasten en Hem verloochenen in onze wandel. Zo wij niet ernstig en oprecht zijn in ons leven,

dan is ons leven een schandvlek voor de godsdienst, en een ontheiliging en smet op de naam van God. Zo ziet u dat wij ten opzichte van onszelf nodig hebben tot God te gaan, en Hem te bidden om genade dat wij Hem mogen behagen en dat wij Zijn Naam mogen verheerlijken.

B. In de tweede plaats is het nodig de bede „Uw Naam worde geheiligd,” op te zenden ten opzichte van **anderen**.

Een christen kan niet tevreden zijn dat hijzelf God verheerlijkt, Maar hij wenst dat allen die rondom hem zijn het ook doen. Zoals vuur alle dingen rondom zich in brand steekt, en zoals zuurdeeg zich verspreidt tot de gehele klomp doorzuurd is, zo wil genade zich verspreiden. Zover wij kunnen reiken en onze invloed kunnen verspreiden, zover begeren wij dat allen die rondom ons zijn naar God zullen gaan vragen. Christus zei tot Petrus: „Wanneer u eens bekeerd zult zijn, zo versterk uw broeders.” Zo zal het zijn overal waar ware genade is. Muilezels en alle schepsels van een gekruist ras kunnen hun eigen soort niet voortbrengen. Zo roepen bastaardchristenen geen anderen om God groot te maken uit hen die onder hun bereik zijn. Maar een waar christen zal ernstig en veel in dit werk bezig zijn. Nu, de harten van anderen zijn niet in onze, maar in Gods macht. Daarom behoren wij veel in gebed te zijn, en dit tot ons voornaamste verzoek te maken: Heere, „Uw Naam worde geheiligd.”

1. Wij erkennen Gods heerschappij over de geesten der mensen, hetwelk een grote eer voor God, en 'n geruststelling voor ons is. Het is een titel die in de Schrift dikwijls aan God gegeven wordt, dat Hij is „de God der geesten van alle vlees.” Toen de Israëlieten een overheidspersoon nodig hadden, sprak Mozes tot de Heere; zeggende: „Dat de Heere, de God der geesten van alle vlees, een man stelle over deze vergadering,” Num. 27 : 16. Als er een oordeel moest afgewend worden gingen zij tot God. „Zij vielen op hun aangezichten en zeiden: o God, God der geesten van alle vlees, een enig man zal gezondigd hebben, en zult Gij U over deze ganse vergadering grotelijks vertoornen?” Num. 16 : 22. Het is een grote eer voor God, wanneer wij erkennen dat Hij macht en heerschappij heeft over de harten en geesten der mensen. De zon in haar baan te houden is niet zoveel als de geest van mensen te beheersen, en hen te bewerken tot verheerlijking van Zijn heilige naam. God kan de harten der mensen overreden, zoals Hem behaagt. „Des konings hart is in de hand des Heeren als waterbeken, Hij neigt het tot al wat Hij wil,” Spr. 21 : 1. Zoals een mens kan beschikken over de loop van een stroom, dewelke hij hier of daarheen kan leiden zoals zijn veld of tuin vereisen, zo kan God de harten en. wegen der mensen leiden.

Er zou zeker niet zoveel wanorde in de wereld zijn indien wij dikwijls zagen op deze Goddelijke eigenschap, of rekening hielden met Gods macht over de geesten der mensen. Wij zijn wraakzuchtig, en wij denken dat niets ons zou passen dan de ondergang van onze vijanden, en dat er geen verlossing is van onze last dan door de vernietiging van hen die ons in de weg staan. Maar het zou beter zijn te bidden om hun bekering, om vernieuwing van hun hart, want dat zou een beter geneesmiddel zijn, en meer eer voor God en veiligheid voor ons tengevolge hebben. De waarheid is, dat wij meer op mensen zien dan op God, en dat is de reden waarom wij meer uitzien naar de verdelging dan naar de bekering van anderen. Verdelging kan uitgevoerd worden door de mens, maar bekering is een macht die God in Zijn eigen hand houdt. Eén engel kon in één nacht meer dan honderd en tachtig duizend mensen doden, maar alle engelen tezamen kunnen met hun vereende kracht niet één hart tot God trekken. Maar wie kan zich onttrekken aan de God der geesten van alle vlees? O, indien wij

hierop veel zagen, zo zouden wij Hem aanlopen om op de geesten der mensen te werken. Indien er een goddeloos regeringspersoon is, of een weerbarstig kind of dienstknecht, zo behoren wij te vragen of God Zich in hen wil verheerlijken, en hun hart veranderen.

2. U toont veel liefde tot God, wanneer u zelf Zijn eer niet wilt roven, en u wilt trachten te voorkomen dat anderen Zijn Naam en heerlijkheid ontheiligen. Zo zult ook u uitroepen: „Juicht den Heere, u ganse aarde,” Psalm 98 : 4. U zou wensen dat de gehele wereld Hem erkende. Sommige geesten die de godsdienst willen indammen, opdat alleen zij geëerd zullen worden, hebben God niet lief, maar zichzelf, hun eigen naam en hun eigen eer. Het waren edele woorden die Mozes sprak: „Zijt gij voor mij ijverende? Och, of al het volk des Heeren profeten waren, dat de Heere Zijn Geest over hen gawe,” Num. 11 : 29. Dat zei hij uit liefde tot Gods verheerlijking. God wordt vergeleken bij de zon, omdat alleen Hij moet schijnen. Maar de Kerk wordt vergeleken bij de maan en de sterren, welke alle mogen schijnen, Maar iedere ster overeenkomstig de glans die God haar geeft. Ware christenen wensen dat allen mochten zijn gelijk zij zijn, uitgezonderd hun banden en zwarigheden.

3. U toont liefde tot anderen, zo u begeert dat zij God verheerlijken. De engelen hebben grote liefde voor zielen. „Ik zeg ulieden, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar die zich bekeert,” Lukas 15 vers 7. Zo zijn ook tere christenen. Hoe meer geestelijk zij zijn, hoe meer zij de gezegende geesten in de hemel nabij komen, en hoe meer zij zich verblijden in de bekering van anderen. Zo zegt Paulus: „Want ik zou zelf wel wensen verbannen te zijn van Christus voor mijn broederen, die mij maagschap zijn naar het vlees,” Rom. 9 : 3. Hij had zo'n ijver en tere genegenheid tot de zielen van anderen, dat hij al zijn persoonlijke zegeningen aan Christus' voeten kon neerleggen. Zo ziet u hoe nodig het voor ons is in dit opzicht ernstig tot God te roepen, zo onze begeerte uitgaat tot de bekering van onze naasten. Bijzonder zij die in het openbaar optreden, zoals Paulus, die een ambt ontvangen had waarin hij zoeken moest anderen toe te brengen. Zo zij hun ambt ernstig waarnemen zal hun hart bezig zijn om voor anderen een middel tot bekering te mogen zijn.

II. Het is noodzakelijk dat wij ernstig bidden om de heiliging van Gods Naam, zowel in betrekking tot personen als **tot zaken**.

God heeft de beschikking over alle gebeurtenissen in Zijn eigen hand. Er zijn vele dingen die de verheerlijking van God betreffen, die buiten ons bereik, en geheel in Gods hand zijn. Daarom blijkt onze liefde tot Zijn verheerlijking, en onze onderwerping aan Zijn wijze en almachtige regering van alle zaken, wanneer wij met die zaken tot Hem gaan, en laten ze over aan Zijn beschikking, en zeggen: Heere, „Uw Naam worde geheiligd,” neem het werk in Uw eigen handen. Wij tonen onze liefde tot Zijn verheerlijking, door het tot een gebedszaak te maken, dat alle gebeurtenissen mogen leiden tot verheerlijking van Zijn Majesteit. Zo deed Jozua toen Israël voor de vijanden gevlucht was: „Heere, wat zult u dan Uw grote naam doen?” Jozua 7 : 9. Dat was zijn grootste bekommernis. En Mozes zeide: Wat zullen de heidenen spreken die Uw gerucht gehoord hebben? Zij zouden zeggen: „Omdat de Heere dit volk niet kon brengen in dat land, hetwelk Hij hun gezworen had, zo heeft Hij ze geslacht in de woestijn,” Num. 14 : 15, 16. Het gaat aan het hart van Gods kinderen wanneer zij iets zien gebeuren waardoor een smaad op Gods heilige naam geworpen mocht worden.

Maar dat is nog niet alles, het is niet genoeg dat zij liefde tot Zijn Naam tonen, maar wij moeten ook onderwerping tonen aan Zijn wijze en almachtige regering, wanneer

wij de zaken tot Zijn beschikking stellen, en aan Hem overlaten, hoe Hij Zijn eigen einde en oogmerk te voorschijn brengt uit alle verwarring die op aarde is, uit zonden, fouten, oorlogen en bloed. „De grimmigheid des mensen zal U loffelijk maken, het overblijfsel der grimmigheden zult u opbinden,” Psalm 76 : 11. Zelfs satan moet God dienen. Wanneer de zaken verward en in wanorde zijn, kan Hij het einde van de draad vinden en ons losmaken. En wanneer wij een zaak bedorven hebben, kan Hij er iets goeds uit doen voortkomen, en eer behalen uit gebeurtenissen welke de heerlijkheid van Zijn Naam schenen te verduisteren. Deze twee moeten samengaan:

- a. onze liefde tot Zijn verheerlijking
- b. en onze onderwerping aan Zijn voorzienigheid.

Wat betreft onze liefde tot Zijn verheerlijking, wij mogen niet zorgeloos zijn hoe de zaken lopen, Maar ook niet bezorgd, vanwege de wijsheid en de macht van Zijn voorzienigheid. De waarheid is dat wij meer bezorgd moeten zijn over onze plichten dan over gebeurtenissen. Het is Gods zaak hoe Hij Zich verheerlijken wil uit gebeurtenissen, en wij mogen het werk niet uit Zijn hand willen nemen. Door te morren beschuldigen wij de Voorzienigheid in plaats van ze te aanbidden, en zo verduisteren wij de heerlijkheid Gods. Wij moeten gevoelig zijn over de smaad die op God geworpen wordt, en wij moeten bidden of Hij Zijn Naam wil handhaven en heiligen, en de wegen en middelen in Zijn eigen hand wil nemen.

Zo hebt u de noodzaak gezien van zo'n gebed tot God te doen: „Uw Naam worde geheiligd.”

### **TOEPASSING.**

Het eerste gebruik dat wij van deze leer maken is tot *onderwijzing*.

Wij hebben te bedenken dat wat wij aan God opbrengen, wij dat eerst van Hem moeten ontvangen. „Wij geven het U uit Uw hand.” Wij kunnen aan de Koning van de ganse aarde geen schatting opbrengen dan uit Zijn eigen schatkist. Wanneer wij meest bekommerd zijn over Gods verheerlijking, en wanneer wij bidden om Zijn eer, dan moeten wij vragen om de genade zulke gebeden te doen. Het is Zijn eigen gift. Hij is het Die ons moet bekwamen, neigen, verlevendigen en besturen. Zo is Hij in alle dingen de Alfa en de Omega. Wij zijn uit Hem begonnen, wanneer wij in Hem eindigen. Wanneer wij iets voor God doen, hebben wij alles van Hem.

Het tweede gebruik is *tot besturing in de zaak van de verheerlijking Gods*. Wij zullen u bij vier punten bepalen.

1. Ons leven heeft slechts waarde, in zoverre het ons gelegenheden verschaft om te jagen naar dat grote doel en einde, de verheerlijking Gods. Wij werden niet in de wereld geplaatst voor onszelf, maar om Gade te leven. Indien wij onszelf konden maken, zouden wij ook voor onszelf kunnen leven. Indien wij onze eigen oorzaak konden weren, zo zouden wij ook ons eigen einddoel mogen zijn. Maar God maakte ons voor Hemzelf, en zond ons in de wereld voor Hemzelf. Christus zeide: „Vader, Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen,” Joh. 17 : 4. Het is niet alleen onze plicht God in de hemel te verheerlijken, om ons daar met de engelen te verenigen in hun lofzangen, waar wij Hem zullen verheerlijken zonder afleiding, vermoeidheid en zwakheid, maar wij moeten op aarde beginnen, temidden van moeilijkheden en verzoeking. Er wordt niemand in de wereld gezonden om onvruchtbaar te zijn, of vrucht voor zichzelf voort te brengen, of om rijk en sterk te worden, en aldus eigen belangen te behartigen. Maar Gods eer moet ons voorname doel en begeerte wezen, zolang wij hier op aarde zijn.

2. Iedereen heeft, buiten zijn algemene roeping, zijn eigen werk en dienst om God te eren en te verheerlijken. Christus kon zeggen: „Ik heb U verheerlijkt op de aarde, Ik heb voleindigd het werk dat u Mij gegeven hebt om te doen,” Joh. 17 : 4. Zoals in een groot huis iedereen zijn eigen werk heeft, zo heeft God voor ieder mens het werk besteld dat hij heeft te doen, en de roeping die hij heeft op te volgen. Maar aan allen is dienst en werk gegeven om het uit te voeren tot Gods verheerlijking.

3. Terwijl wij alles moeten doen voor God, zo kunnen wij niets doen zonder Hem. Elke morgen behoort de zorg voor ons werk en het besef van onze onmacht in ons verlevendigd te worden. Wij mogen elke morgen wel beginnen met te zeggen: Het is mijn plicht vandaag voor God te leven, Maar hoe onbekwaam ben ik daartoe, en hoe gemakkelijk zal ik Hem tot oneer zijn! „Ik weet o Heere, dat bij de mens zijn weg niet is; het is niet bij een man die wandelt, dat hij zijn gang richte,” Jer. 10 : 23. Wanneer een christen in de morgen naar buiten gaat, moet hij zich herinneren, dat hij tot Christus' beschikking moet zijn. Hij mag niet doen wat hem goeddunkt, maar hij moet zich laten leiden door de regel van Gods Woord, om te werken tot Gods eer, en kracht van Christus te zoeken. „En alles wat u doet met woorden of met werken, doet het alles in de naam van de Heere Jezus, dankende God en de Vader door Hem,” Col. 3 : 17. Niet alleen in onze plichten of in onze gemeenzame omgang met God, maar ook in ons tijdelijk beroep en in onze ontspanning. Wat is het iets te doen in de Naam van de Heere Jezus, anders dan het te doen volgens Zijn wil en gebod? Hij heeft ons tijd toegestaan tot ontspanning, tot omgang met God en tot het zoeken van Zijn verheerlijking. Indien wij iets voor God te doen hebben, moeten wij het doen in Zijn kracht, in woorden en daden.

4. Of de verheerlijking van God door ons persoonlijk moet worden gezocht, of in gezelschap van anderen, laten wij altijd met God raadplegen. Wanneer onze harten traag zijn, behoren wij te roepen: *Heere, open mijn lippen door Uw kracht. Heere, vervul mij met gevoel van Uw goedheid en genade.* Wanneer er gebeurtenissen plaats hebben, waardoor Gods Naam schijnt verduisterd of Zijn eer schijnt bewolkt te worden, dan behoren wij te bidden: *Heere, wat zult Gij met Uw grote en heerlijke Naam doen? Amen.*

## 9. UW NAAM WORDE GEHEILIGD ( III )

### *Uw Naam worde geheiligd.* Matthéüs 6 : 9.

Nadat wij in twee voorafgaande predikaties gezien hebben dat de bede in onze tekst genoemd, de eerste plaats inneemt in het gebed .des Heeren, en getoond hebben de noodzaak van deze bede, zullen wij nu de zin en strekking van die bede beschouwen. Bij beschouwing van de bede, „Uw Naam worde geheiligd”, willen wij vier stukken bespreken.

1. Wat wordt bedoeld door de Naam van God?
2. Wat is het die Naam te heiligen?
3. Wij zullen aandacht schenken aan het woord *geheiligd*.
4. Wij zullen de onderscheiding beschouwen die ligt in de woorden *Uw Naam*.

1. Ten eerste. *Wat wordt bedoeld door Gods Naam?*

- (1.) Het is Godzelf.
- (2.) Alles waardoor Hij aan ons bekend wordt.

(1.) Godzelf. De naam wordt dikwijls genomen voor de persoon. „Gij hebt enige weinige namen ook te Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben,” Openb. 3 : 4. Dat wil zeggen enige personen. Zo wordt in de eerste bede de naam .genoemd voor Godzelf. „De Naam van de God Jacobs zette u in een hoog vertrek,” Ps. 20 : 2. Dat is Godzelf zette u in een hoog vertrek. Zo ook in Ps. 44 : 6, „In Uw Naam zullen wij vertreden die tegen ons opstaan,” dat wil zeggen „door U”. Te geloven in de Naam van Christus, betekent te geloven in Christus Zelf. *Naam* wordt genomen voor Persoon, want het onmiddellijk voorwerp van geloof is de Persoon van Christus. „Maar zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven,” Joh. 1 : 12.

(2.) Alles waardoor Hij aan ons bekend gemaakt wordt. Zoals een mens bekend is door Zijn Naam, zo maakt God Zich bekend door Zijn benamingen en eigenschappen, door Zijn inzettingen, Zijn werken en door Zijn Woord. Zijn werken zijn een deel van Zijn Naam. Het gewicht van Psalm 8 wordt tweemaal, in het begin en in het einde genoemd: „O Heere, onze Heere, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde.” Daar wordt door de Naam, God voorgesteld in Zijn werken van schepping en voorzienigheid, want de psalmist spreekt daar van zon, maan en sterren, welke een eeuwige kracht aan de gehele wereld verkondigen, en hij spreekt van zo'n naam „op de ganse aarde.” In Psalm 147 lezen wij: „Alzo heeft Hij aan geen volk gedaan” daar Hij aan Israël Zijn Woord, rechten en inzettingen had bekend gemaakt, met voorbijgaan van andere volken, want „alzo heeft Hij aan geen volk gedaan, en Zijn rechten, die kennen zij niet”. Niet iedereen heeft dat voorrecht. Maar, „hoe groot is Uw Naam op de ganse aarde.” Dat wil zeggen, hoe duidelijk maakt Gij U bekend door Uw werken !

Bovenal, door Zijn Woord wordt Zijn Naam bedoeld. „Want u hebt vanwege Uw ganse naam Uw Woord groot gemaakt,” Ps. 138 : 2. In Zijn Woord is méér van God te

zien, dan in alle schepselen van de wereld, en in al Zijn andere werken. Door Zijn Woord weten wij meer van God dan wij kunnen weten uit de schepping. Het Woord helpt ons in het verstaan van het boek der natuur en der voorzienigheid. In het Woord des Heeren vinden wij Zijn namen, eigenschappen en geboden. Daarin vinden wij Zijn grootste werk, de verborgenheid der verlossing, waarin Hij het meest van Zijn Naam heeft bekend gemaakt, want dat grote werk kunnen wij nergens anders uit kennen. Dus Godzelf wordt bedoeld, als er staat: Zijn Naam. Zó heeft Hij Zichzelf bekend gemaakt in Zijn Woord. Zo bidden wij in de eerste bede: *dat Hijzelf mag worden geheiligd, en dat Hij overal mag worden ontvangen met eerbied en liefde.*

2. Ten tweede. Wij moeten nu op de vraag antwoorden, wat het is Zijn Naam *te heiligen*.

In de schrift wordt door *heiligen* soms bedoeld *verhogen of rechtvaardigen of verheerlijken of eren*. Nu, in de eerste bede wordt gevraagd, laat Uw Naam geheiligd worden. Alle deze verschillende betekenissen van het woord heiligen drukken uit dat God door Zijn schepselen moet geëerd worden. De betekenis „verhogen” of „groot maken”, vinden wij in Lukas 1 : 46, „Mijn ziel maakt groot den Heere.” God groot maken drukt een hoge achting of een waar gevoel van Zijn grootheid uit. In Lukas 7 : 29 wordt God gezegd gerechtvaardigd te worden. „Al het volk en de tollenaars rechtvaardigen God.” Wat is het God te rechtvaardigen? Rechtvaardigen wil zeggen, vrij te spreken van beschuldiging, en wanneer dat woord op God wordt toegepast betekent het, dat wij Hem erkennen en eren niettegenstaande de vooroordelen die de wereld tegen Hem heeft. God te verheerlijken betekent Hem aan anderen bekend te maken en Zijn heerlijkheid aan hen voor te stellen, want verheerlijkt te worden wil zeggen in het openbaar een naam te dragen van uitnemendheid. Christus, sprekende over Zijn apostelen, door middel van wie Hij aan de wereld bekend gemaakt werd, zegt: „Ik bemin hen verheerlijkt,” Joh. 17 : 10. Al deze betekenissen zijn begrepen in de woorden van onze tekst.

Toch wordt er nog iets meer bedoeld door „geheiligd te worden”. Wij zullen de vraag wanneer God gezegd wordt geheiligd te worden, hiermee beantwoorden: *te heiligen is iets af te zonderen van een algemeen tot een bijzonder gebruik, zodat Gods Naam te heiligen betekent, hem op een bijzondere wijze te gebruiken met die eerbied en hoogachting welke aan geen andere zaak gegeven wordt.* Wanneer wij bidden dat de Naam van God mag worden verheerlijkt of geheiligd, dan begeren wij, dat Hij, zoals Hij Zichzelf bekend gemaakt heeft in Zijn Woord, ook gekend, geëerbiedigd en geacht mag worden in de wereld, ja gekend als de enige, ware God. Elia zei: „Dat het heden bekend worde dat Gij God in Israël zijt,” 1 Kon. 18: 36 en dat Hij dienovereenkomstig gediend en verheerlijkt mag worden in de harten en levens van de mensen.

3. Ten derde. Wij hebben te letten op de vorm waarin de bede wordt voorgesteld.

Er wordt niet gevraagd, *laat ons* Uw Naam heiligen, maar Uw Naam *worde geheiligd*. In deze voorstelling van de bede worden allen bij de heiliging betrokken, *God, wijzelf en anderen*.

(1) God moet in deze bede betrokken worden, opdat wij zullen uitdrukken ons besef van Zijn voorzienigheid die in alle dingen werkt tot de verheerlijking van Zijn heilige naam, en daarom bidden wij of Hij Zijn aanbiddelijkheid wil openbaren, in Zichzelf bekend te maken als de heilige God. „Alzo zal Ik Mij grootmaken en Mij heiligen en bekend worden voor de 'ogen velen heidenen, en zij zullen weten dat Ik ,de Heere ben,” Ez. 38 : 23. De Heere maakt Zichzelf groot door grote daden van Zijn zorg en voorzienigheid, maar Hij heiligt Zichzelf voornamelijk



door de godzaligen te zegenen en te beschermen, en door de goddelozen te straffen en te verlaten, want daardoor verklaart Hij Zijn heiligheid, de zuiverheid van Zijn natuur en Zijn liefde tot 'de heiligen. Wanneer wij dan bidden: „Uw Naam worde geheiligd,” dan vragen wij: Heere, verklaar Uzelf een heilig God te zijn, door in Uw voorzienigheid onderscheid te maken tussen mensen en mensen, en door van de hemel Uw volk als de Uwen te erkennen.

- (2) Wij sluiten onszelf in wanneer wij bidden: „Uw Naam worde geheiligd”, want dat is de bijzondere plicht van Gods volk. „Zij zullen Mijn naam heiligen, en zij zullen de Heilige Jakobs heiligen, en de Gods Israëls vrezen,” Jes. 29 : 23. Het is onze plicht, om in ons godsdienstig gedrag blijken te geven, dat wij een heilig God hebben. Dit moet onze eerste zorg zijn, dat wijzelf zoeken zelf heilig te wezen, en onze Heiligmaker, de Heilige Israëls te verheerlijken. Sommigen willen dat anderen God verheerlijken, maar zij onderzoeken zichzelf niet of zij God verheerlijken. Nu, God heeft dit als een groot deel van onze zorg gegeven, dat Zijn eigen volk Hem niet alleen zal groot maken, maar Hem zal heiligen. Daarom maakt God mensen liever goed dan groot. Wanneer Hij mensen groot wil maken, toont Hij Zijn grootheid, in Zijn almachtig beschikken van rijken in de wereld. Maar wanneer Hij ze goed maakt, dan doet Hij dat opdat zij Hem zullen heiligen in hun hart en naar buiten, opdat in Zijn volk mag gezien worden dat Hij een heilig God is. Ja, dat Hij heilig is in Zichzelf, want wij brengen Hem niets toe wanneer wij Hem heiligen, maar wij maken slechts openbaar dat Hij heilig is. Alzo heiligt God ons krachtdadig door genade en heiligheid in ons te werken, en daaruit heiligen wij Hem en verklaren dat Hij een heilig God is, en dat wij een volk zijn dat Hem toebehoort.
- (3) De vorm van deze bede om de heiliging van Gods Naam is zodanig, dat ook anderen er bij ingesloten mogen worden. Want wij mogen er ons beseft in uitdrukken dat anderen God onteren, wat ons grieft, zodat wij mogen tonen hoe het ons aan het hart gaat wanneer wij de onwetendheid, de godloochening en de godslastering in de wereld zien. Daarom wenst Gods volk dat de heilige God alom maag worden geheiligd, hetzij door bekering van mensen, hetzij door bestraffing. Dat wordt bedoeld in Jes. 5 : 16, waar wij lezen: „God, die Heilige, zal geheiligd worden door gerechtigheid.” Dat wil zeggen, dat Zijn heiligheid en haat tegen de zonde zal openbaar worden, hetzij in de bekering van hardnekkige zondaren opdat God door hen geheiligd worde, of anders door straf, opdat God in hen geheiligd worde.

4. Ten vierde. Nu zullen wij acht slaan op het woord van onderscheiding, “Uw Naam worde geheiligd,” en niet onze naam.

Er schijnt een verborgen tegenstelling te zijn tussen onze naam en de Naam van God. Wanneer wij tot het gebed komen behoren wij te bedenken wiens Naam verheerlijkt moet worden, en dat God ons einde en oogmerk moet zijn in elk gebed. Wij bidden dikwijls tot God, terwijl wij aan onszelf denken, en aan onze eigen verhoging. Hoe dikwijls komen wij tot Hem met een zelfzuchtige bedoeling, als om Hem in onze plannen en voornemens te trekken. Er zijn genen zo ongeschikt om God te verheerlijken, en zo 'onaangenaam aan Hem, als zij die zo vurig hun eigen eer en achting in de wereld bedoelen. Daarom, toen Christus aan Zijn discipelen dit gebed leerde, heeft Hij gezegd dat wij moesten bidden: „Uw Naam worde geheiligd”, om also onderscheid te stellen, en die aangeboren neiging die in ons is, te bestrijden.

Dat wat het meeste eer aan God geeft, is het geloof, Abraham werd „gesterkt in het geloof, gevende God de eer,” Rom. 4 : 20. Nu, niemand is zo ongeschikt tot dit werk

als zij die ere voor zichzelf zoeken. „Hoe kunt gij geloven, gij die eer van elkander neemt, en de eer die van God alleen is, niet zoekt?” Joh. 5 : 44. Liefhebberij tot ijdele eer, of een glans te begeren op onze eigen naam, is een gesteldheid die niet kan samengaan met geloof, hetwelk de genade is die eer aan God geeft. Daarom zeg ik wanneer wij jagen naar eerbewijzen van mensen, en wanneer wij die maken tot de voornaamste drijfveer van onze handelingen, dan zal Gods heerlijkheid zeker in het stof liggen. Want als wij in die gesteldheid bij het uitkomen voor Zijn Naam schande en verachting zouden moeten oogsten, zal de zorg voor Gods verheerlijking op zij gezet worden.

De grote zonde van de oude wereld was deze: „Laat ons een naam voor ons maken,” Gen. 11 : 4. Er zijn vele opvattingen ten opzichte van die onderneming, en wat dat volk op het oog had in het bouwen van zo'n grote en sterke toren, voordat God hun spraak verwarde. Sommigen die de woorden: „Kom aan, laat ons een toren bouwen, welks opperste in de hemel zij,” verklaren, menen dat het hun voornemen was een weg naar ede hemel te maken. Maar wij kunnen moeilijk veronderstellen dat zij die zo'n verse herinnering aan de zondvloed hadden, toen de ark rustte op de top van een hoge berg, zo'n voornemen tegen de hemel hebben gehad. Anderen, zoals Josefus, menen dat zij zichzelf hebben willen verzekeren tegen een volgende vloed. Maar daartegen waren zij voldoende gerust gesteld door Gods belofte, waardoor de Heere Zich had verbonden, dat er geen vloed meer zou zijn om de aarde te verderen. Maar Mozes noemt de voorname reden, dat zij een onsterfelijke naam mochten hebben onder hun nageslacht. Maar zie hoe kwalijk zij rekenen die rekenen zonder God. Zij die zo bezig waren voor hun eigen naam, hoe spoedig maakte God hen beschaamd! Wanneer wij in enig werk Gods eer niet zoeken maar onze eigen eer, dan nemen wij de kortste weg om bedrogen uit te komen.

Toen Nebukadnézar, als hij de stad weder had opgebouwd, zeide: „Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb tot een huis des koninkrijks, door de sterkte mijner macht en ter ere van mijn heerlijkheid?” Dan. 4 : 30, hoe vernederde God hem en dreef hem weg temidden van de beesten.

Zo kunnen wij er van verzekerd zijn dat wij teleurgesteld en weggevaagd zullen worden, wanneer ons hart staat naar verheerlijking van onze naam. Maar Christus heeft gezegd: *Uw Naam*. Wanneer wij daarom werkzaam zijn kiezen wij de weg tot voorspoed.

Uit hetgeen gezegd is, komen wij tot de leer, ***dat God zó in de wereld wil verheerlijkt worden dat Zijn Naam geheiligd worde.***

Hier zal ik aantonen:

- I. Langs welke wegen. Gods Naam geheiligd wordt.
- II. Waarom God zó verheerlijkt wil worden dat Zijn Naam geheiligd worde.

### ***I. In welke wegen wordt Gods Naam geheiligd?***

Ik antwoord:

- (1) In ons of
- (2) door ons.

(1.) Zijn Naam wordt *in ons* geheiligd, door de rechtvaardige uitvoering van oordelen in Zijn voorzienigheid. Zo wordt God geheiligd, wanneer Hij door een hoge hand van macht de ere van Zijn heiligheid afdwingt van een dode en dwaze wereld. Dit geschiedde door die merkwaardige slag onder de lieden van Beth-Sémes van wie vijftigduizend geslagen werden omdat zij in de ark des Heeren gezien hadden. Dit was

er de uitslag van: „Wie zou kunnen bestaan voor het aangezicht des Heeren, dezès heiligen Gods? Daar ontdekte Hij Zichzelf als een heilige God, als hebbende een groot mishagen in der mensen ongehoorzaamheid. Nu, wanneer Hij dit door een hoge hand van de goddelozen afdwingt, of van Zijn eigen kinderen, dan heiligt Hij Zijn Naam in ons.

(2.) Hij heiligt Zijn Naam *door ons*, zoals Hij geheiligd wordt in onze gedachten, woorden en werken, in ons hart, onze tong en ons leven.

a. In onze harten. „Heiligt God de Heere in uw harten,” 1 Petrus 3 : 15. *Hoe wordt God in onze harten geheiligd?*

Ten eerste, wanneer wij hoge gedachten van Zijn majesteit hebben. “Zijn Naam is heilig !en vreselijk,” Ps. 111 : 9. Niet alleen wanneer wij over Zijn Naam spreken, maar ook wanneer wij aan Zijn Naam denken, behoren wij ernstig bewogen te zijn.

Ten tweede, God wordt meer bijzonder geheiligd, wanneer wij in benauwdheid, moeiten en gevaren onszelf aan de macht en vrijheid van God kunnen toevertrouwen, en wij dan nog, niettegenstaande moedbenemende omstandigheden, standvastig en welgemoed voortgaan in onze plicht. Dit is God de Heere in onze harten te heiligen.

Ik zal dit bewijzen uit twee plaatsen waar die spreekwijze wordt gebruikt. De ene is 1 Petrus 3 : 15, waar wij lezen: „Zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk die u rekenschap afeist van de hope die in u is, met zachtmoedigheid en vreze”. Bedenk dat de christenen die de naam van God beleden, en die over God spraken als zijnde hun hoop en het voorwerp van hun godsdienst, in groot gevaar waren. Nu, welke besturing geeft Petrus hun? Dat zij niet bevreesd moesten zijn uit vreze van de vijanden, en niet ontroerd moesten zijn, maar »heiligt God de Heere in uw harten.”

In Jes. 8 : 13 vinden wij !deze woorden: „De Heere der heirscharen, Die zult gijlieden heiligen, en Hij zij uw vreze, en Hij zij uw verschrikking. Hij stelt daar de vreze des Heeren duidelijk tegenover de vrees voor schepselen, want hij zegt in vers 12: „Gijlieden zult niet zeggen: Een verbintenis, van alles waar dit volk van zegt: Het is een verbintenis; en vreest gijlieden hun vreze niet en verschrikt niet. De Heere der heirscharen Die zult gij heiligen, en Hij zij uw vreze, en Hij zij uw verschrikking.” Hoe wordt deze besturing in dit geval gebruikt? Wel, *te heiligen* betekent af te zonderen, en *God te heiligen* betekent Hem te onderscheiden van alles buiten Hem, en Hem te stellen als het enige Voorwerp van vreze en vertrouwen. Zodat Hij alleen moet gevreesd en gesteld worden tot ons vertrouwen, daar niets of niemand met de Heere is te vergelijken. Zo hebben wij onszelf in Hem te sterken, en welgemoed voort te gaan, wanneer wij alle vrezèn en gevaren tegen Zijn allesovertreffende uitnemendheid opwegen. God te verheerlijken betekent Hem boven alle schepselen te stellen, en te doen wat mag medewerken tot openbaring van Zijn uitnemendheid, zonder enige betrekking tot het schepsel. Maar God te heiligen betekent Hem boven alle schepselen te stellen en te doen wat mag strekken om Zijn grootheid en hoogheid te verheffen boven alle teleurstellingen en moedbenemingen die wij hebben te verduren van de schepselen. Het is, die grootheid, die macht en heerlijkheid alleen aan God toe te schrijven, welke aan niets anders kan worden toegeschreven. En zo blijmoedig voort te gaan in onze plichten, welke moeilijkheden wij ook mogen ontmoeten.

Wij lezen dat Mozes berispt werd, omdat hij verbaasd en ontsteld was door

moeilijkheden die hem overkwamen. “Derhalve zeide de Heere tot Mozes en Aäron: Omdat gijlieden Mij niet geloofd hebt, dat u Mij heiligdet voor de ogen der kinderen Israëls, daarom zult gijlieden deze gemeente niet inbrengen in het land, hetwelk Ik hun gegeven heb,” Num. 20 : 12. Daar zij ontmoedigd waren, en dachten dat zij hun werk nooit tot een goed einde zouden brengen, daarom zei God: gij hebt niet geloofd om Mij te heiligen voor de ogen der kinderen Israëls. Gij hebt God niet geheiligd of Hem niet boven alles gesteld, als het enige voorwerp van vreze en vertrouwen. God te heiligen betekent een praktikale erkenning van Zijn weergalozе hoogheid. Zo hebben wij God te heiligen in onze harten.

2. God wordt geheiligd door *onze tong*, wanneer wij over Gods Naam, eigenschappen, inzettingen en Woord spreken als over heilige zaken. God wordt geheiligd wanneer wij met eerbied en met grote ernst over Hem spreken en Zijn Naam niet ijdel gebruiken. Wij zoeken Hem bijzonder te heiligen wanneer Zijn lof in ons hart is. Het is geen kleine zaak God te prijzen. Wanneer Gods volk daar vóór stond, hebben zij de noodzaak van Goddelijke hulp gevoeld. David zei: „Heere, open mijn lippen, zo zal mijn mond Uw lof verkondigen”, Ps. 51 : 17. Wanneer wij mogen zeggen: „Mijn hart geeft een goede rede op; ik spreek mijn gedichten uit van een Koning,” dan zullen wij Zijn Naam niet lichtvaardig uitspreken, maar zó als Zijn grootheid en allesovertreffende majesteit toekomt.

3. Wij behoren God te heiligen in *onze werken*. Wij kunnen onze werken beschouwen in twee opzichten, *in onze godsdienstoefening en in onze dagelijkse wandel*.

(1). *In onze godsdienstoefening* wil God bijzonder geheiligd worden. „Dit is het wat de Heere gesproken heeft, zeggende: In degenen die tot Mij naderen zal Ik geheiligd worden, en voor het aangezicht van al het volk zal Ik verheerlijkt worden,” Lev, 10 3. God is zeer teer over Zijn dienst. Heilige dingen moeten door heilige mensen op een heilige wijze waargenomen worden. Daarom wat is het God te heiligen wanneer wij tot Hem naderen? Het is een méér verheven gesteldheid des harten te hebben in de oefening van godsdienst dan wij bij andere gelegenheden hebben. Zoals in het gebed, dan behoren wij een indruk in ons hart te hebben die niet gewoon is. Wij behoren daartoe niet te komen met zo'n gesteldheid van het hart als waarmede wij gaan tot onze aardse bezigheden en tot een algemeen gesprek met mensen. Maar er behoort een bijzondere eerbied in ons hart te zijn wanneer wij tot Hem zoeken te naderen, een eerbied die allen aan Hem verschuldigd zijn. Wanneer wij God zoeken in het Woord, wil Hij geheiligd worden. Wij moeten het Woord ontvangen met zachtmoedigheid, en het moet door geloof aan onze zielen toegepast worden, als een middel tot ons eeuwig welzijn. „Bewaar uw voet als u ten huize Gods ingaat,” Pred. 4 : 17. Wij moeten tot deze heilige diensten niet zonder voorbereiding gaan. Maar met grote omzichtigheid en behoedzaamheid. Zo wordt God geheiligd in onze godsdienstoefening, of in onze onmiddellijke omgang met Hem.

(2.) God wil geheiligd worden *in onze gewone omgang met mensen*, in onze loop door de wereld. God wordt dan geheiligd wanneer ons leven zó geregeld is, dat wij aan de mensen aanleiding geven om te zeggen, dat Hij een heilig God is, Die wij dienen. u kunt uit twee dingen weten of u God heiligt in uw wandel.

Ten eerste wanneer u uzelf gedurig in gedachtenis brengt, dat u een heilig God hebt, en ten tweede wanneer u aan anderen laat bemerken dat u een heilig God hebt.

- Ten eerste, wat betreft uw wandel waaruit blijkt dat u uzelf in gedachtenis brengt dat u een heilig God hebt, daartoe moet u waakzaam en ingetogen zijn. Het is opmerkingswaardig, dat toen de Israëlieten een haastige belofte deden, Jozua 'op hun gemoed drukte: „Gij zult de Heere niet kunnen dienen want Hij is een heilig God”, Kap. 24 : 9. Zo behoren wij te bedenken wanneer wij de dienst van God kiezen, dat Hij een heilig God is, Die nauwkeurig toeziet, Die niet tevreden zal zijn met iets dat gewoon is.
- Ten tweede, de mensen moeten aan ons kunnen zien dat wij een heilig God hebben. Een vleeselijk godsdienstig mens lastert de gedachtenis van God in de wereld. Maar een christen die leeft overeenkomstig zijn heilige roeping, dat wil zeggen heilig in al zijn wandel, toont welk een God hij heeft. De apostel vermaant, zeggende: „Opdat u zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht,” 1 Petrus 2 : 9. Wij ontvangen genade, niet alleen om er gebruik van te maken tot vreze en eerbied in ons hart voor de alwetende God, maar wij hebben ze in ons leven te tonen als blijken voor anderen. Wij moeten méér dan een menselijke voortreffelijkheid vertonen, zodat zij die op ons zien, mogen zeggen: Dezen zijn dienaars van de heilige God.

## **II. Wij zijn nu gekomen tot beantwoording van de vraag: *Waarom wil God zó verheerlijkt worden dat Zijn Naam geheiligd worde?***

1. God wil dat omdat Hij recht heeft op die eer. „Geeft den Heere de eer Zijns Naams,” Ps. 96 8. Elk bewijs van eer kan hier niet dienen, maar alleen zo'n eer die eigen is aan de dienst van God. Het is een vastgestelde regel in de Schriftuur dat alles wat God betreft moet evenredig zijn aan de natuur van God. Hij is een Geest, daarom wil Hij aanbeden zijn in geest en waarheid. Hij is een God des vredes, daarom moet u handen opheffen zonder toorn of twisting. Hij zegt: *Zijt heilig, want Ik ben heilig.*

Zij, die onder de heidenen de zon aanbidden, gebruikten daartoe een sneldravend paard, als iets dat meest gepast was om de snelle beweging van de zon voor te stellen. Wel nu dan, zij die God willen verheerlijken en Hem willen eren met een heerlijkheid die Zijn Naam waardig is, moeten Hem heiligen zowel als Hem eren. Waarom? U vindt het antwoord in Ex. 15 : 11, „O Heere, wie is als u onder de goden? Wie is als Gij verheerlijkt in heiligheid?” Daar hoort u wat God Zijn voornaamste heerlijkheid rekent, en die heerlijkheid wil Hij geopenbaard hebben onder de mensenkinderen.

2. Dat is die heerlijkheid welke God liefheeft, en daarom willen de heiligen ze aan Hem toebrengen. Wat roepen de heilige engelen uit, wanneer zij God eren? Zij erkennen niet Zijn macht en heerschappij over alle schepselen als Heere van allen. Maar zij brengen Hem bijzondere heerlijkheid toe: „Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen, de ganse aarde is van Zijn heerlijkheid vol,” Jes. 6 : 3. Zo deed David: „Loof den Heere, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heilige naam,” Ps. 103 : 1. Dat is de heerlijkheid die David den Heere wilde toebrengen. Hij wilde God prijzen met zo'n lof als Hem toekomt en Hem aangenaam is.

3. De heiliging van Gods Naam is het meest verduisterd en uitgewist in de harten van de mensen, omdat God geduldig is en omdat Hij niet haastig tot toorn is over de zonden der mensen. Hij getuigt van de mens: „Gij meent dat Ik ten enenmale ben gelijk gij,” Ps. 50 : 21. Zeker, indien de mensen God niet uit hun gedachten hadden gezet, indien zij geen onredelijke inbeelding hadden van Zijn toegeeflijkheid, zoals niet bestaanbaar is met Zijn majesteit, zo zouden zij niet kunnen voortgaan in hun

zonden. Maar God is heilig en daarom wil Hij zó verheerlijkt zijn, dat Hij geheiligd mag worden.

### TOEPASSING.

Wij willen er op aandringen God zó te verheerlijken, dat Hij ook geheiligd wordt. Dat moet uw zorg zijn. Om u daartoe te verlevendigen, bedenk:

1. Dat God beledigd wordt door Zijn volk dat Hem niet heiligt. Hoewel Mozes en Aäron uitverkoren en dierbaar waren bij God, toch weet u dat de Heere zeide: „Omdat gijlieden Mij niet geloofd hebt, dat u Mij heiligtet voor de ogen der kinderen Israëls, daarom zult gijlieden deze gemeente niet inbrengen in het land, hetwelk Ik hun gegeven heb,” Num. 20 : 12. Toen Mozes en Aäron murmureerden, en onvoorzichtig spraken, en God niet heiligden en Zijn eer niet bovenaan stelden, toen sprak God dat zij niet met de gemeente het beloofde land zouden binnengaan. Lange tijd daarna herinnert God hen daaraan, zoals wij in Deut. 32 : 51 lezen: „Omdat gijlieden u tegen Mij vergrepen hebt in het midden der kinderen Israëls, aan het twistwater te Kades in de woestijn Zin; omdat gij Mij niet geheiligd hebt in het midden der kinderen Israëls, zo zult gij niet inkomen in het land dat Ik den kinderen Israëls geven zal.”

Wel dan, hoewel Gods kinderen ten hemel zullen gaan, toch indien zij God niet heiligen, zullen zij vele voorrechten missen. God wil hen daaraan herinneren, want Hij neemt het zeer kwalijk wanneer Zijn volk Hem niet heiligt zoals aan Zijn bijzondere heerlijkheid toekomt.

2. Indien u God niet heiligt, dan bezoedelt u Zijn Naam in de wereld, zoals wij in Ez. 36 : 20 lezen: „Als zij nu tot de heidenen kwamen, waarheen zij getogen waren, ontheiligden zij Mijn heilige Naam.” Hoe wordt God ontheiligd? Niet eigenlijk, want God kan Zijn heiligheid niet verliezen. Maar het is hier als in het geval genoemd in Matth. 5 : 28, „Wie een vrouw aanziet om haar te begeren, die heeft alrede overspel in zijn hart met haar gedaan.” Die man verontreinigt de vrouw in zijn hart, terwijl zij onbesmet blijft. Zo in dit geval, wij ontheiligen God in ons hart, hoewel Hij rein en vlekkeloos blijft. Maar bedenk dat u oorzaak bent dat de wereld meent dat u een onheilig God hebt. Nu dan, verheerlijk God!

#### *Tot besturing:*

- Wees heilig. De lof der goddelozen kan Hem niet behagen, want Zijn lof wordt er door verduisterd, „Maar gelijk Hij, Die u geroepen heeft, heilig is, zo wordt ook gijzelf heilig in al uw wandel,” 1 Petrus 1 : 15.
- Zoek om kennis van Zijn Naam, indien u begeert dat Zijn Naam geheiligd worde. „Die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen,” Ps. 9 : 11.
- Onderwerp u 'aan Zijn voorzienigheid, zonder murmureren. Wanneer Hij hard met ons schijnt te handelen, moeten wij wèl van Hem spreken. Toen er vijftigduizend mannen geslagen werden uit de lieden van Beth-Semes, zeiden zij niet morrende: Wie kan bestaan voor deze strenge, harde God? Maar zij zeiden: voor deze *heilige* God? Zij erkennen Zijn heiligheid in deze beschikking, hoewel het een vreselijke ervaring was, 1 Sam. 6 : 20. Het is een grote heerlijkheid voor God wanneer u Hem als rechtvaardig erkent, wanneer Hij hard met u handelt. Wat ook ons lot en deel mag zijn, toch is Hij een heilig God. Maar klagen en morren is God beschuldigen voor de wereld.
- Laat uw leven in het openbaar heilig zijn, om anderen tot kennis van God te

- trekken. Laat dit het doel zijn van uw wandel, niet alleen om genoeg heiligheid te verkrijgen om u in de hemel te brengen, maar om anderen aan te lokken opdat zij kennis van God mogen krijgen. Zoek door nauwkeurigheid en zuiverheid in uw wandel anderen te winnen, en hen te bewegen tot de liefde en vreze des Heeren.
- Laat het u tot verdriet zijn wanneer Gods Naam ontheiligt wordt door uzelf en anderen, en verdraag niet de minste ontwijding van die naam voor welks heiliging u behoort te bidden. Amen.

## 10. UW KONINKRIJK KOME ( I )

### Uw Koninkrijk kome. Matthéüs 6 : 10.

De eerste bede: „Uw Naam worde geheiligd,” ziet op het grote doel dat wij op het oog moeten hebben; de overige beden zien op de middelen daartoe.

Nu, onder alle middelen die dienen tot de heerlijkheid van God, is het koninkrijk van Christus het eerste en voornaamste. Want daarin wordt méér van God ontdekt, méér van Zijn oneindige genade, rechtvaardigheid, wijsheid en kracht dan in iets anders. Alle andere dingen zijn voor de Kerk, maar de Kerk is voor Christus als Hoofd en Koning, en Christus is Gods, 1 Kor. 3 : 22, 23. Zo is dan het koninkrijk van Christus het voornaamste middel tot bevordering van de heerlijkheid Gods, en daarom moet het onder alle middelen in de eerste plaats gezocht worden. „Zoekt eerst het koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid,” Matth. 6 : 33. Eerst, maar niet bóven de eer van God, want Gods eer gaat uit boven alle andere dingen, zelfs boven vergiffenis en genade.

In de tekstwoorden zijn drie dingen op te merken:

- I. Er is een koninkrijk van God.
- II. Bij wijze van onderscheiding zeggen wij, *Uw koninkrijk*.
- III. Bij wijze van smeking bidden wij tot God, *dat het mag komen*.

I. In de eerste plaats stemmen wij toe dat er een koninkrijk is, het koninkrijk van onze hemelse Vader. Een koninkrijk in het algemeen betekent de regering van een volk onder één hoofd of gouverneur. Daarom is die benaming zeer gepast voor het koninkrijk van God, Die de Allerhoogste is en wij allen staan onder Zijn heerschappij.

Het koninkrijk Gods is tweevoudig.

Ten eerste, is het algemeen.

Ten tweede, is het meer persoonlijk en bijzonder.

Ten eerste. Er is een algemeen koninkrijk over alle dingen, over engelen en duivels, over uitverkorenen en verworpenen, over beesten en alle levende schepselen en over alle levenloze dingen, zon, maan en sterren. Daarvan wordt gesproken in 1 Kronieken 29 : 11: „Uwe o Heere! is het koninkrijk en u hebt U verhoogd tot een Hoofd boven alles.” En in Psalm 103 : 19, „de Heere heeft Zijn troon in de hemelen bevestigd en Zijn koninkrijk heerst over alles.” Er is geen monarch gelijk God, in uitgestrektheid van Zijn Rijk, in onbeperktheid van Zijn macht en in verhevenheid van Zijn troon. Dit wordt verstaan door geloof, waardoor wij mogen smeken om dit koninkrijk, hoewel dit niet in de eerste plaats bedoeld wordt in deze bede.

Ten tweede. God heeft meer bijzonder een koninkrijk over een bepaalde soort mensen. In dit koninkrijk zijn twee takken.

- De ene wordt genoemd „het koninkrijk der genade,” waarin de gelovigen bedoeld worden voor het tegenwoordige leven.
- De andere wordt genoemd „het koninkrijk der heerlijkheid,” hetwelk betrekking heeft op het toekomstige leven.



Over het *koninkrijk der genade* wordt in verschillende teksten gesproken, bijzonder in Lukas 17 : 20, 21. Wij lezen daar: „En gevraagd zijnde van de farizeeërs, wanneer het koninkrijk Gods komen zou, heeft Hij hun geantwoord en gezegd: Het koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat, en men zal niet zeggen: Zie hier of zie daar; want zie het koninkrijk Gods is binnen ulieden.” Hier sprak Christus over een koninkrijk van God dat reeds onder hen gekomen was in de bedeling van Zijn genade door Christus.

Het andere, het *koninkrijk der heerlijkheid*, behoort tot het toekomstige leven. „Komt u gezegenden Mijns Vaders, beërft het koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld,” Matth. 25 : 34. „Vlees en bloed kunnen het koninkrijk Gods niet beërven, en de verderfelijheid beërft de onverderfelijheid niet,” 1 Kor. 15: 50.

Nu, *het koninkrijk der genade* komt in twee manieren openbaar, het wordt uitwendig bediend, en inwendig ontvangen.

1. Het wordt *uitwendig bediend* door de ordinantiën en middelen der genade, zoals het Woord en de zegelen, en door het toepassen van censuur en dergelijke. In deze betekenis wordt er van gezegd: „Daarom zeg Ik ulieden, dat het koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden en aan een volk gegeven dat zijn vruchten voortbrengt,” Matth. 21 : 43. Het evangelie of de middelen der genade bediend voor het oog van de kerk worden het koninkrijk Gods op aarde genoemd en het is een groot voorrecht voor een volk aan wie ze geschonken worden. Toen Christus zei: „Het koninkrijk Gods zal van u weggenomen worden,” bedoelde Hij niet het inwendige koninkrijk, want dat hadden zij niet en daarom konden zij het niet verliezen, maar het werd gezegd van de uitwendige middelen.

2. Het wordt *inwendig ontvangen*, en zo wordt er de genade Gods mee bedoeld, welke regeert in de harten der uitverkorenen. Hun zielen worden daardoor onderworpen tot de gehoorzaamheid van Christus, en zij buigen zich voor Zijn scepter en voor Zijn Woord en Geest. Dit is eigenlijk het koninkrijk dat binnen ons is. Dat is het koninkrijk van God hetwelk bestaat in „rechtvaardigheid en vrede en blijdschap door de Heilige Geest,” Romeinen 14 : 17. Dit verschilt van het koninkrijk der heerlijkheid, niet zo zeer in aard als in trap en mate.

Wel nu, in de bede „Uw koninkrijk kome,” wordt niet in de eerste plaats bedoeld Zijn algemene heerschappij over de gehele wereld, en over alle dingen in de wereld, maar Zijn bijzondere koninkrijk hetwelk God bestuurt door Christus. Dit geschiedt uitwendig door ordinantiën en zichtbare genademiddelen en inwendig wordt het uitgedeeld en ontvangen in de harten der uitverkorenen. Dat is het koninkrijk om welks groei en uitbreiding wij bidden.

Wat betreft het *koninkrijk der heerlijkheid*, dat is reeds begonnen en zal volmaakt worden.

1. Het begint bij onze overgang naar de hemel op hetzelfde oogenblik als waarin ons lichaam sterft. Christus regeert in de toekomstige heerlijkheid in de geesten van de volmaakte rechtvaardigen, dat is, die volkomen verlost zijn van zonde en aan wie een onmiddellijk gezicht en bezit van God is toegestaan, hoewel hun lichaam nog in het graf rust en een volkomen verlossing en bevrijding verwacht.

Dat er zo'n koninkrijk is wordt ons in verschillende schriftuurplaatsen bekend gemaakt." Ik begeer ontbonden en met Christus te zijn," Filipp. 1 23. Zo spoedig als de heiligen van het lichaam verlost worden, zijn zij met Christus onder Zijn hoede.

„Heden zult u met Mij in het paradijs zijn,” Lukas 23 : 43. Zo spoedig als Christus stierf was Hij in het paradijs, en de bekeerde moordenaar was daar met Hem. De Schrift geeft geen aanleiding om te dromen van de slaap der zielen of van zo'n staat, waarin zij God niet volmaakt genieten. Wij lezen van „de geesten der volmaakte rechtvaardigen,” die de gemeente vormen welke boven is, met Christus hun Hoofd. Dit is het begin van het koninkrijk der heerlijkheid.

2. Het koninkrijk der heerlijkheid zal volmaakt zijn, wanneer zonde en dood zullen te niet gedaan zijn, en de uitverkorenen gescheiden zullen zijn van de goddelozen en ten hemel geleid zullen zijn, om daar eeuwig met de Heere te wezen. Dit is een koninkrijk: „Komt u gezegenden Mijns Vaders, beërft het koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegger der wereld,” Matth. 25 : 34. De uiteindelijke staat welke wij zullen genieten na de opstanding en het algemene oordeel wordt een koninkrijk genoemd. Nu, zo ziet u wat bedoeld wordt door *het koninkrijk* waarvoor wij bidden.

II. Wij hebben in de tweede plaats opgemerkt dat bij wijze van onderscheiding wordt gebeden om *Uw* koninkrijk.

Dit koninkrijk is beperkt door een bijzondere betrekking tot God, niet alleen om het te onderscheiden van de koninkrijken der mensen welke aan Gods koninkrijk ondergeschikt zijn, maar ook ter onderscheiding van die koninkrijken welke afkerig tegenover God staan. Hier hebben wij op het oog het koninkrijk van zonde, van satan, van de antichrist, om welker ondergang wij bidden ter bevordering van de komst van Gods koninkrijk, zoals ik u zal aantonen.

III. Wij hebben ten derde opgemerkt dat onze smeking en bede omtrent Gods koninkrijk is, *dat het mag komen*. Wat bedoelen wij daarmee? Dit woord „komen,” moet worden toegepast op de verschillende betekenissen van Christus' koninkrijk.

1. Indien u het toepast op het *uitwendige* koninkrijk van genade, - wanneer wij bidden „Uw koninkrijk kome,” dan bedoelen wij, laat het evangelie verkondigd worden, laat overal kerken verrijzen, wilt ze onderhouden en handhaven tegen alle vijandschap van de wereld, en tegen alle bestrijding van de duivel. Wij bidden dan dat waar het geklank van het evangelie nog niet is gehoord, God het daar wil laten verkondigen in de kracht van Zijn Geest, en daardoor mensen wil trekken tot Zijn gemeenschap. Dienaangaande lezen wij: „Maar indien Ik door de Geest Gods de duivelen uitwerp, zo is dan het koninkrijk Gods tot u gekomen,” Matth. 12 : 28, waardoor wij het openbare aanbod van het evangelie verstaan. Wij menen dat het is alsof Christus zegt: Indien door dit wonder Mijn zending klaar blijkt, zoals in uw consciëntie, dan mag u weten dat het koninkrijk Gods is gekomen; dat wil zeggen, dat er een verkondiging van het evangelie van genade wordt gehoord.

Dan bidden wij om de voortzetting van dit voorrecht, en of Christus, hoewel er veel tegenstand is, stand wil houden. Dat is het wat wij van God verzoeken, dat Hij Zijn belangen onder de volken van de wereld wil handhaven en dat de poorten der hel Zijn koninkrijk niet zullen overweldigen.

2. Wanneer wij het *inwendige* deel van dit koninkrijk op het oog hebben, dan bidden wij om het begin, de voortgang en de uiteindelijke volmaking daarvan.

Ten eerste bidden wij om het begin, dat een troon voor Christus in onze harten mag worden opgericht en in de harten van anderen, opdat Hij Zijn koninklijke macht tonen mag.

Ten tweede bidden wij om de voortgang, de versterking van Zijn koninkrijk door heiligheid en gehoorzaamheid en oprechte onderwerping aan Hem. Wanneer wij

zien dat het koninkrijk der genade gekomen is, dan bidden wij dat het zich mag uitbreiden. Zolang wij het gebed nodig hebben, zolang zullen wij redenen hebben te bidden: „Uw koninkrijk kome.”

Ten derde bidden wij om de volmaking van Gods koninkrijk, wanneer de volheid van heerlijkheid in de tweede komst van Christus zal geopenbaard worden, wanneer Hij zal komen met grote kracht en heerlijkheid. Voor het tegenwoordige is het de dag des mensen, maar dan is het de dag des Heeren wanneer al de duivels zullen buigen en alle vijanden hun uiteindelijke vonnis zullen ontvangen en de heiligen met de kroon der heerlijkheid zullen gekroond worden voor het oog van de gehele wereld.

De som van dit alles is, dat hoewel onze bede voornamelijk betreft het bijzondere koninkrijk hetwelk God door Christus bestuurt, toch Gods algemene koninkrijk, het koninkrijk van Zijn macht en voorzienigheid, een machtige ondersteuning voor ons geloof is om met de bede „Uw koninkrijk kome,” ons tot God te wenden. Wanneer wij beschouwen welk een onbeperkte macht God over alle schepselen heeft, zelfs over de duivelen, om tot Zijn eigen eer over hen te beschikken ten nutte van Zijn Kerk, zo behoeven wij niet ontmoedigd te zijn wanneer wij zien dat Christus' koninkrijk in de wereld wordt tegengestaan, maar dan moeten wij met te meer vertrouwen daarover tot God spreken.

Wat ik nu zal verhandelen in verband met deze bede zijn twee zaken:

A. Dat God een koninkrijk heeft hetwelk Hij tot Zijn eigen eer bestuurt.

B. Dat allen die Gods heerlijkheid bedoelen, behoren te verlangen naar de komst van dit koninkrijk en dat ernstig moeten begeren.

A. De leer, die wij uit het eerste punt trekken is, ***dat God een koninkrijk heeft, hetwelk Hij tot Zijn eigen eer wil besturen en regeren.***

Ik zal nu niet spreken over het koninkrijk van Zijn macht en voorzienigheid, maar over de uitdeling van genade door Christus. De tijd van de evangeliebedeling wordt met een koninkrijk vergeleken. „Het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen,” Matth. 3 : 2. Tot de discipelen werd gezegd: „Heengaande predikt, zeggende: Het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen,” Matth. 10 : 7. Christus Zelf heeft ook deze prediking gebracht. Het mag met recht een koninkrijk genoemd worden, want daarover is Jezus Christus Koning, aan Wie alle macht en gezag is gegeven. God de Vader noemt Hem Mijn Koning: „Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heiligheid,” Ps. 2 : 6. Deze Koning heeft Zijn troon in de consciënties van de mensen, waar de gedachten gevangen worden geleid onder Zijn gehoorzaamheid. Hij heeft Zijn koninklijke scepter welke „de scepter Zijner sterkte” genoemd wordt. En Hij heeft Zijn onderdanen namelijk de heiligen, waarom Hij genoemd wordt „de Koning der heiligen.” Hij heeft Zijn wetten en regeringsvormen. Wij lezen van „de wet des geloofs,” en van „de wet der vrijheid.” In dit koninkrijk zijn voorrechten en koninklijke giften. Daar is verlossing van de vloek der wet, van de heerschappij der zonde en van de verwoestende invloed van satan en de wereld. Daar zijn straffen en beloningen voor lichaam en ziel. Daar al deze dingen zo gepast zijn, wordt het evangelie *een koninkrijk* genoemd. Wij zullen bij enkele van deze dingen stilstaan.

1. De evangelische bedeling is Gods koninkrijk, omdat God daarover een Vorst gesteld heeft namelijk Jezus Christus, de grote Heere van alle dingen. Er is geen koning Hem gelijk. God noemt Hem „een hoogste over de koningen der aarde,” Ps.

89: 28. Hij overtreft ver alle andere monarchen en potentaten in de wereld. Deels om de uitgebreidheid van Zijn rijk. Alle koningen en vorsten hebben bepaalde grenzen waardoor hun grondgebied beperkt is. Maar Christus is de ware algemene Koning. Zijn regering omvat het gehele gebied van natuur en voorzienigheid. Hij heeft macht over alle vlees, zelfs de duivels hebben voor Hem te bukken. Anderdeels wordt het Gods koninkrijk genoemd om de uitnemendheid van Christus' troon.

Deze Koning heeft *een dubbele troon, één in de hemel en de andere in het hart van een nederige zondaar.*

En in beide deze opzichten is er geen vorst gelijk Christus. „De Heere heeft Zijn troon in de hemelen bevestigd en Zijn koninkrijk heerst over alles,” Ps. 103 : 19. Aardse koningen hebben gewoonlijk hun troon verheven, opdat hun majesteit aan hun onderdanen zal getoond worden. Salomo's troon had zes trappen. Maar wat betekent dit in vergelijking met de troon van Christus, welke 'God in de hemelen gesteld heeft? De gehele wereld van zee en aarde is slechts als een punt en er zijn tien duizend maal tien duizenden engelen rondom deze troon. Gerechtigheid en gericht en genade zijn de vastigheid van deze troon.

Wat betreft Zijn andere troon in de harten der mensen, zo weten wij dat aardse vorsten slechts macht hebben om het uitwendige leven en het lichaam hunner onderdanen te beheersen, daar zij alleen kunnen beoordelen of er een uitwendige onderwerping aan hun wetten is, maar Christus beheerst de gedachten der mensen.

Zien wij op Zijn *koninklijke uitrusting*, hoewel andere vorsten hun wagenen en koetsen en paarden hebben, zo weten wij dat Christus „van de wolken Zijn wagenen maakt en op de vleugelen des winds wandelt,” Ps. 104 : 3. Hij rijdt door de ganse wereld, terwijl Hij genaden en straffen uitdeelt.

Ook *Zijn legers* die Zijn waardigheid ondersteunen zijn geweldig, want alle heerschers des hemels zijn Hem gehoorzaam. Eén engel verdelgde in één nacht honderd vijf en tachtig duizend mannen in Sanherib's leger. Vijandschap tegen Hem moet dodelijk zijn. Hij is boven in de hemel en kan vuur en zwavel op ons regenen en niemand kan Hem weerstaan.

Hij is ook *hoger dan de koningen der aarde*, omdat niemand buiten Hem zo'n goed recht heeft om te regeren, daar God Hem tot Koning gezalfd heeft over Sion, de berg Zijner heiligheid. Gods heerschappij over de schepselen is gegrond in de schepping. Andere koningen vinden hun onderdanen die God gemaakt heeft. God heeft het eerste recht daar alles wat wij hebben door Hem geschapen is. Elk ogenblik hangen wij van Hem af. Wij moeten door Zijn voorzienigheid ondersteund worden en daarom heeft Hij het hoogste recht. Geen schepsel kan rechtens over zichzelf beschikken. Christus heeft recht op ons door overwinning en door koop. Hij heeft ons gekocht en „Zijn ziel gegeven tot een rantsoen voor velen.” Er is wel een tegenstelling tussen Christus en wereldse potentaten. Deze moeten gediend worden, maar Christus kwam om te dienen. Het bloed en leven der onderdanen wordt opgeofferd om de rechten van aardse vorsten te beschermen, maar Christus gaf Zijn leven.

Christus heeft ook *een recht* door overeenkomst en verbond. Alle onderdanen van Zijn koninkrijk hebben Hem trouw gezworen. Hij heeft zo'n volstrekt recht dat u niets het uwe kunt noemen. Onze lippen, onze staat, ons brood en water zijn Zijne, want alles behoort dezen Koning door recht van schepping en voorzienigheid. Daarom is Hij in alle opzichten hoger dan de koningen der aarde.

2. De evangeliestaat wordt een koninkrijk genoemd in betrekking tot de onderdanen en hun voorrechten. Het evangelie openbaart niet alleen een Koning, maar het maakt alle gelovigen tot koningen. „Hij heeft ons gemaakt tot koningen en priesters Gode en

Zijnen Vader,” Openb. 1 : 6. Dit zijn zij die zich aan Hem onderwerpen. Nu, Christus mag zeggen: Zijn niet mijn onderdanen allen koningen? Niet alleen koningen in opzicht van hun geestelijke macht over zichzelf, daar zij hun eigen geest in de vreze Gods bedwingen, terwijl anderen slaven van hun lage hartstochten zijn, maar zij hebben ook grote voorrechten. Zij hebben koninklijke voorrechten, zij zijn Gode tot koningen gemaakt, Openb. 1 : 6. Zij hebben het geleide van engelen, „die gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil die de zaligheid beërven zullen,” Hebr. 1 : 14. Zij zijn als koningen ontheven van de vloek der wet, en van de verdervende invloed der zonde. Zo min als Christus uit Zijn troon gerukt kan worden zo min kunnen de uitverkorenen gerukt worden uit de staat waarin zij zijn. David zei: „Is het een kleine zaak des konings schoonzoon te zijn?” Zo ook is het een kleine zaak zonen van God en mede-erfgenamen met Christus te zijn. Deze eer verleent God aan Zijn heiligen. De gelovigen hebben in deze staat de grootste voldoening en tevredenheid, want dit koninkrijk waarin alle heiligen zijn opgenomen, bestaat in „rechtvaardigheid en vrede en blijdschap door de Heilige Geest,” Rom. 14 : 17.

Deze vertroosting van God behoren niet klein te zijn in onze ogen. Het is een staat van de meest volstrekte vrijheid. „Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult u waarlijk vrij zijn,” Joh. 8 : 36. Menig vorst die over mensen heerst kan een gevangene zijn van zijn eigen lusten. Maar de gelovigen zijn vrij. De onderdanen van Christus hebben de rijkste inkomsten en het rijkste bezit. „Hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, zij zijn alle uwe,” 1 Kor. 3 : 22. Zij zijn de onze door het verbond en wanneer zij in ons bezit komen door de gunst van Gods voorzienigheid, dan ontvangen wij ze met een zegen en wij mogen ze gebruiken met vrijmoedigheid en troost.

3. Wat betreft de wetten en de wijze van bestuur, zal ik niet spreken over de uitwendige regering van de Kerk welke eenhoofdig is, waarmee ik bedoel het oppergezag van Christus het Hoofd. Hoewel de kerkregering ten opzichte van de ambten aristocratisch, dat wil zeggen in handen van de voornaamsten, in geestelijke betekenis, is, zo is ze toch ook democratisch wat betekent dat ze onder invloed van het volk staat, in verband met de toestemming van het volk in alle kerkelijke handelingen. Maar er zijn algemene wetten waardoor dit lichaam van mensen in dit koninkrijk wordt bestuurd. In Jac. 2 : 8 wordt gesproken van „het volbrengen van de koninklijke wet.” Het wordt *een koninklijke wet* genoemd, niet alleen omdat het Koninklijk werk betreft, maar allermeeest in verband met de waardigheid van de Wetgever en de onveranderlijkheid van de verplichting. Al de voorschriften van geloof, bekering en evangelische wandel zijn als zovele koninklijke verordeningen welke Christus heeft ingesteld om Zijn welbehagen in Zijn volk te tonen.

4. Laten wij de straffen en de beloningen in dit koninkrijk beschouwen. Christus Die een geboren Koning is, had recht ons te regeren met een ijzeren roede. En toch behaagt het Hem ons te besturen als een vader en vorst, opdat Hij door mensenzelen ons trekke. Christus bestraft als koning en beloont als koning. „De grimmigheid des konings is als de boden des doods,” Spr. 16 : 14. Wanneer een koning vertoornd is zo is het alsof een boodschapper zal komen om ons te vertellen dat wij moeten sterven. Maar hoe vreeslijk is de toorn van de Koning der koningen. Hij kan niet verdragen veracht te worden in Zijn koninklijke macht. „Maar deze Mijn vijanden die niet hebben gewild dat Ik over hen koning zou zijn, brengt ze hier en slaat ze hier voor Mij dood. Lukas 19 : 27. Christus wil zelf zien dat het vonnis wordt uitgevoerd, voor zijn ogen en in Zijn tegenwoordigheid, aan deze opstandelingen die zich niet willen

onderwerpen aan Zijn bestuur en regering. Hoe behoorden de harten van goddeloze mensen te beven, die de wetten van Christus verbroken en Zijn gezag beledigd hebben, wanneer zij tot inzicht komen hoe afschuwelijk dit is en hoe zeker Christus zal toezien dat het vonnis aan hen wordt uitgevoerd! Toen Adonia en zijn gasten hoorden dat Salomo op zijn troon zat en zij hoorden de uitbarstingen van vreugde en toejuiching, verschrikten zij en vloden een iegelijk zijns weegs, 1 Kon. 1 : 49. u die uw lusten voedt welke zich stellen tegen de soevereiniteit van Christus Die niet wil dat zij over u heersen, hoe zult ook u eens verschrikken! Hoewel uw tong niet durft, toch zeggen uw harten: Wij willen niet dat deze koning over ons zij. Weet dit dat Hij voorzien is met volstrekte en onweerstaanbare macht om u te verdelgen en dat er een dag zal komen wanneer Hij zal zeggen: Brengt hier voor Mij die dronkaards, wereldlingen en wellustigen die niet wilden dat Ik over hen zou regeren. Zij die het durfden wagen bekende zonden te doen tegen de waarschuwing van hun eigen consciëntie, hoe zullen hun harten in de laatste dag beven bij het gejuich van de heiligen, wanneer zij deze grote Koning zullen verwelkomen, wanneer Hij zal komen met koninklijke macht en heerlijkheid!

Zo zal Christus als een koning straffen Maar ook belonen. Koningen geven geen kleinigheden. Arauna „gaf als een koning aan de koning,” 2 Sam. 24 : 23. Hij was van koninklijke bloede en gaf waardiglijk naar zijn afkomst. En zo zal Christus als een koning het loon geven. God geeft niet iets dat goedkoop of van weinig waarde is, maar Hij geeft u een koninkrijk. De armen van deze wereld zijn „erfgenamen van een koninkrijk,” het schoonste koninkrijk dat ooit was of ooit zal zijn. Hoe arm en verachtelijk zij nu ook zijn toch zullen zij een koninkrijk hebben. Wat kunt u meer dan een koninkrijk verlangen of wensen. Allen zullen eeuwig met Christus regeren. Dit toont de dwaasheid van vleselijke mensen die er zo'n grote en kostelijke hoop aan willen wagen. Zo heb ik u getoond waarom de evangeliestaat bij een koninkrijk wordt vergeleken.

5. Nu, laat mij u zeggen dat het een *geestelijk* koninkrijk is, hetwelk niet komt met uiterlijk gelaat. Toen Christus werd ingehuldigd tot de troon, toen Hij plaats kreeg aan Gods rechterhand, hoe maakte Hij dat openbaar? Hij geeft giften, gelijk vorsten doen bij hun kroning maar Hij geeft geestelijke giften. Hij zond gezanten uit, arme vissers, hen en hun opvolgers om rond te gaan in de wereld om van Christus wege te bidden, laat u met God verzoenen, 2 Kor. 5 : 20. Inderdaad zij hadden een machtige kracht naast zich, hoewel zij onder het deksel van geringheid en zwakheid uitgingen, want zij brachten de boodschap op geestelijke wijze. En nu regeert Christus Zijn koninkrijk nog op dezelfde wijze, niet door geweld, niet door de kracht van het zwaard, maar Hij regeert Zijn volk door Zijn Woord en Geest. De verkondiging van het evangelie wordt genoemd „het zenden van de scepter Zijner sterkte uit Sion,” Psalm 110 : 2. En de Heilige Geest van Christus uitgaande regeert en bestuurt alle dingen die voor Zijn koninkrijk nodig zijn. De Vader heeft de Kerk uitverkoren en heeft ze aan Christus gegeven. De Zoon sterft voor hen, opdat zij onderdanen in Zijn koninkrijk zullen zijn en Hij vertrouwt ze toe aan de Heilige Geest opdat Hij hen regere en besture. De Heilige Geest maakt gebruik van de dienst van mensen en verenigt hen met Christus. En Christus brengt hen door Zijn voorbede tot de Vader, hen opdragende aan Zijn zorg en liefde. De laatste handeling van Christus als Middelaar wordt ons beschreven in 1 Kor. 15 : 24, „Daarna zal het einde zijn, wanneer Hij het koninkrijk aan God en den Vader zal overgeven hebben.”

De Heilige Geest Die de predikdienst zegent, werkt geloof waardoor wij met Christus verenigd worden en Christus pleit voor ons opdat wij weder tot God gebracht worden.

Het koninkrijk wordt op deze geestelijke wijze gevestigd en onderhouden. Zodat, indien wij dit koninkrijk wensen binnen te treden, zo moeten wij tot God de Vader gaan en belijden dat wij opstandelingen en verraders zijn, maar wij mogen begeren dat Hij niet met ons in het gericht wil treden en wij mogen zoeken om met God de Vader verzoend te worden. Nu, zoals God tot de vrienden van Job zeide, dat ze tot Job moesten gaan, zo zendt God ons tot Christus in Wie alleen, Hij een welbehagen neemt in mensen. Indien wij dan tot de Zoon gaan zo verwijst Hij ons naar de Geest om gezuiverd te worden van onze onreinheid en opstand. Indien wij tot de Geest gaan, zo verwijst Hij ons naar Mozes en de profeten, naar herders en leraars. Daar zullen wij van Christus' weg horen en daar zullen wij ondervinden dat de scepter van Christus' sterkte en de kracht van Zijn genade worden toegepast in ons hart. Zo worden wij in dit koninkrijk overgezet en gemaakt tot een verborgen lichaam en geestelijke vergadering, waarover Christus regeert. Daar komen wij om die vrij heden waarvan ik heb gesproken, te genieten.

En onze gehoorzaamheid in dit koninkrijk wordt betoond op een geestelijke wijze. In de godsdienst tonen wij eerbied aan God; tot het Woord komen wij om in Zijn wetten onderwezen te worden; in de sacramenten vernieuwen wij onze eed van trouw aan deze Koning; in aalmoezen en liefdadigheid betalen wij Hem schatting; in het gebed vragen wij Hem om vrijheid, Zijn opperheerschappij erkennende; en lof is onze rente die wij aan onze grote Heere betalen, daar alles het Zijne is. Nu, zo wordt het koninkrijk van Christus op geestelijke wijze beleefd.

#### **TOEPASSING.**

Laten wij van deze leer gebruik maken. *Tot vermaning.*

Wij zijn gewend u aan te sporen om tot dit koninkrijk over te gaan. Overdenk wat God u aanbiedt om u af te trekken van uw vleselijke vermaken en zondige genoegens. Er wordt u niet minder dan een koninkrijk aangeboden om u los te maken, om u af te roepen van uw zonden. O, antwoord niet zoals de olijfboom in Jotham's gelijkenis: „Zal ik mijn vettigheid verlaten om te zweven over de bomen?” Richt. 9. God komt tot een wereldling en biedt hem deze gezegende staat aan onder het zinnebeeld van een koninkrijk. Maar wat antwoordt een wereldling? *Zal ik mijn liefhebberijen en wereldse vermaken verlaten? Zal ik van mijn genoegens afscheid nemen en een nauw en triest leven kiezen? Moet ik mijn plannen laten varen en dan maar hopen op vergoeding van de hemel?*

O, bedenk, het gaat om een heerlijk koninkrijk. Mensen willen veel doen om een aardse kroon, hoewel bezwaard met veel zorgen. Alle mensen jagen achter deze gouden bal hoewel er veel moeite aan verbonden is. Maar zet u uw begeerte op iets anders. u moogt jagen naar een kroon, naar het koninkrijk des hemels, zonder vrees te leurgesteld te worden. Dit zou een goede ijver zijn, terwijl het inderdaad verraad is tegen het koninkrijk des hemels, zo u niet omziet naar deze kroon. Daarom begeef u tot dat koninkrijk. Zo u het niet doet zult u onder een kwade koning gelaten worden. In 2 Kron. 12 : 8 zegt God, dat Hij het volk zou overgeven aan de koning van Egypte. Waarom? „Zij zullen hem tot knechten zijn, opdat zij onderkennen Mijn dienst en de dienst van de koninkrijken der landen.” Zij zouden ondervinden welk verschil er is tussen God te dienen of anderen te dienen.

Indien u Gods regering weigert, bent u onder een kwade koning; onder zonde, onder de macht der duisternis, onder uw eigen begeerlijkheden. Ja, door een rechtvaardig oordeel mag God u overgeven tot een leven in dienstbaarheid onder wrede mensen. O, hoeveel koningen en heren dient hij die deze ene Heere niet wil dienen? Daarom,

verlaat alle andere heren die heerschappij over u hebben en kom over tot het koninkrijk hetwelk God heeft gesticht.

*Laat mij de kinderen Gods aansporen:*

1. Om waardiglijk naar het evangelie te wandelen. Het is een koninkrijk. „Wij betuigen u dat u zoudt wandelen waardiglijk Gode, Die u roept tot Zijn koninkrijk en heerlijkheid,” 1 Thess. 2 : 12. Wandelt in gehoorzaamheid aan Christus. Hij is een Koning door een natuurlijk recht; God heeft Hem gesteld tot Koning op Zijn heilige berg. „De Heere heeft Hem der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen,” Ef. 1 : 22. Ja, de Kerk kiest Christus. „De kinderen Israëls zullen samenvergaderd worden en zich een enig hoofd stellen en uit het land optrekken,” Hosea 1 : 11. Daarom, u die tot Zijn koninkrijk en heerlijkheid geroepen zijt, die het verbond met Christus hebt aangegaan en die Hem als Heere en Koning hebt aangenomen, het is slecht van u Hem ongehoorzaam te zijn en u door zonde te laten regeren. „Wilt ook u niet weggaan?” zegt Christus tot Zijn discipelen. Christus heeft een recht om over goddeloze mensen te regeren, maar u hebt Hem gewillig tot uw Koning gekozen. Verraad is minder strafbaar in hen die zich niet aan een vorst onderworpen hebben, dan in hen die hem trouw en gehoorzaamheid hebben gezworen. u zijt gekomen onder de band van de heilige eed en zo heeft God u geroepen tot Zijn koninkrijk en heerlijkheid. Daarom behoort u gehoorzaam te zijn en geen ontrouw of opstandige begerlijkheid tegen Christus in u te dulden.

2. Ik spoor u aan om meer heilig, omzichtig en waakzaam te zijn, opdat u de wetten van Christus niet verbreekt, want u hebt u aan Zijn dienst verbonden. Daarom leeft als koningen en beoefen alle daden van koninklijke waardigheid in uw eigen ziel, beheerst uw eigen geest en veroordeelt uw eigen hart over elke begerlijkheid die niet gebreideld wil worden. Het is een schandvlek op de koninklijke staat van het evangelie u te laten overheersen door lusten en onder de macht van enige zonde te liggen. Toch is het waar dat Gods kinderen in aanraking komen met een of andere zonde, Maar hebt u ook bevinding van de waarheid: „Gij zult de waarheid verstaan en de waarheid zal u vrijmaken?” Joh. 8 : 32. Iemand die in dienstbaarheid van zijn begerlijkheden leeft, wat doet hij anders dan zich te brengen onder twijfel aan deze heerlijke voorrechten? Hebt u bevonden dat de staat van het evangelie een koninkrijk is? Wandelt u waardiglijk naar het evangelie?

3. Het evangelie leert ons de wereld en aardse dingen gering te achten. Paulus zegt: „Ik jaag naar het wit tot de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus,” Filipp. 3 : 14. Het betaamt vorsten niet op een ashoop te zitten of arenden om vliegen te vangen. Bedenkt dat de dag komt wanneer u als een koning met God in de heerlijkheid zult zijn en daarom behoort u niet zo laag te leven als de mensen van de wereld, maar wandelt waardiglijk voor God, Die u tot een koninklijke staat geroepen heeft.

4. Zoekt in ootmoedig vertrouwen te leven in het midden van de moeiten en verachting die in de wereld uw deel zijn. Wat betekent het zo u als afschrapsel gerekend wordt? Hoewel uw uitwendige toestand gering is zo moogt u zien op uw hoge roeping in Christus. Hoe arm en veracht u ook in deze wereld moogt zijn, toch zijt u erfgenamen van een kroon en koninkrijk. Herinnert u dat u vorsten bent, die vermomd rondreist in een vreemd land. Zo u in een geringe conditie gehouden wordt beschouwt dat dan als een vermomming die God op u gelegd heeft. Wij zijn kinderen Gods,



hoewel voor het tegenwoordige het niet blijkt wat wij zijn zullen. Gods erfgenamen maken weinig vertoning in de wereld. Maar er is een hoge waardigheid, een geweldig voorrecht aan u geschonken, want u wordt gezegd erfgenamen van dat koninkrijk te zijn en van die gezegende en verheven staat die God bereid heeft voor degenen die Hem liefhebben.

Ik wil u nog vragen: *bent u overgezet in dit koninkrijk?*

Dan bent u „getrokken uit de duisternis en overgezet in het koninkrijk van de Zoon Zijner liefde,” Kol. 1 : 13. Ieder mens is van nature onder andere heren, de duivel heeft heerschappij over hem en hij is onder de macht van zijn eigen begeerlijkheden. Welgelukzalig zijn zij die overgezet zijn in het koninkrijk van Christus. Amen.

## 11. UW KONINKRIJK KOME ( II )

### Uw Koninkrijk kome. Matthéüs 6 : 10.

In de voorgaande preek hebben wij aangetoond dat het koninkrijk van Christus het voornaamste middel is tot bevordering van de eer en heerlijkheid Gods.

B. De tweede leerstelling die wij uit de tekstwoorden willen voorstellen, is:

***Dat allen die wensen dat God verheerlijkt zal worden, de komst van Zijn koninkrijk behoren te begeren, en daarom ernstig tot God moeten bidden.***

Ik zal deze leer in twee opzichten verhandelen.

- Ten eerste, in persoonlijk opzicht.
- Ten tweede, in algemeen opzicht.

#### **Ten eerste, in een persoonlijk opzicht.**

Ieder mens behoort te verlangen dat het koninkrijk van God nederdale en in zijn hart worde opgericht.

- I. Dat het koninkrijk der genade in zichzelf mag komen.
  - A. *Dat het mag beginnen,*
  - B. *voortgezet en*
  - C. *versterkt worden*

- II. En ieder behoort te verlangen dat het koninkrijk der genade en het koninkrijk der heerlijkheid mag komen tot hemzelf.

A. Wij willen beginnen met aan te tonen *dat het nodig is dat dit koninkrijk wordt begonnen* en een troon voor Christus in ons hart wordt opgericht. De grote noodzakelijkheid daarom te bidden zal blijken uit de volgende beschouwingen.

1. Ieder mens is van nature onder een andere koning, onder het koninkrijk van zonde en satan. Satan is de koning en zonde is zijn rijksstaf. De wereld is in tweeën verdeeld tussen Christus en de duivel; wij behoren tot de een of tot de ander. Nu uit oorzaak van de val van Adam is de duivel de eerste in het veld, en wanneer Christus komt om het hart in bezit te nemen, dan vindt Hij de mens in de macht van satan.

De duivel heerst rustig in de harten der onwedergeborenen. Hij bewaart zijn hof en alles wat hij heeft is in vrede, Lukas 11 : 21. Daarom worden die goddeloze geesten genoemd „de machten, de geweldhebbers der wereld der duisternis dezer eeuw,” Ef. 6. Het onwetende en vleselijke deel van de wereld is in zijn macht en hij laat niet gemakkelijk zijn prooi los.

Christus maakt gebruik van mensen om te worstelen met „overheden en machten.” Het werk van de prediking is het beuken en doen schudden van het rijk des duivels. u moet bekeerd, u moet verlost worden. u moet bekeerd worden „van de macht des satans tot God,” Hand. 26 : 18. U moet verlost worden en gerukt uit deze gevangenis door een sterke hand. En wie verlost ons uit de macht van satan, wie haalt ons uit de duisternis door een machtige verlossing? Wel, evenals de Israëlieten uit Egypte geleid werden door „een sterke hand en uitgestrekte arm,” zo moeten ook wij verlost worden uit de macht der duisternis. Door zo'n onweerstaanbare kracht van genade moet u

verlost worden, daar u anders onder de macht des satans zult blijven. Zoals de Geest van God heilige bewegingen en geestelijke verlangens in de harten van Gods kinderen werkt, zo is de duivel goddeloos bezig in de kinderen der ongehoorzaamheid. Hij werkt goddeloze listen, vleeselijke verlangens en kwade gedachten tegen God. De mens is zo'n volkomen slaaf van de duivel dat hij niet anders kan doen dan zonde.

2. Het koninkrijk dat door satan bestuurd wordt is een onzichtbaar koninkrijk. De duivel verschijnt niet zichtbaar aan zijn vazallen en slaven. Indien Christus' koninkrijk en regering meer uitwendig was, dan zou het bij de duivel ook zo zijn. Zo, toen de Heere werd gediend door offeranden en Zijn gedachten bekend maakte door orakels of godsspraken, toen beleden de mensen de duivel meer openbaar door zich te laten bedriegen door leugensprekende orakels en door misleidende antwoorden op hun vragen. Maar nu, sinds het koninkrijk van Christus meer geestelijk is en door de Heilige Geest bestuurd wordt in de harten van Zijn heiligen, nu is satans koninkrijk onzichtbaar. Zo kunnen mensen Christus' onderdanen zijn door uitwendige belijdenis en des duivels onderdanen door inwendige gehoorzaamheid aan hem. Zij dienen hem niet door het opvolgen van heidense voorschriften, maar hij regeert in hun hart en houdt hen terug van gehoorzaamheid aan het evangelie hetwelk zij met de mond belijden. „De god dezer eeuw heeft de zinnen verblind, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het evangelie der heerlijkheid van Christus,” 2 Kor. 4 : 4. Alle vleeselijke mensen, hoewel zij satan verfoeien en de gedachte van hem te dienen verafschuwen, toch houden zij de kroon op des duivels hoofd omdat zij in hun zonde en onwetendheid blijven. Zo ook, men kan God belijden met de lippen en het hart verre van Hem houden. Zo kunnen goddeloze mensen de duivel in woorden verfoeien, zodat zij niet van hem willen horen, terwijl zij toch zijn onder de god van deze wereld, die hun harten verblind heeft. Het koninkrijk van satan moet bestreden worden. Christus heeft een grote inbreuk gemaakt op zijn rijk en wierp hem uit zijn legerplaats. Maar gelijk de zee op de ene plaats verliest wat zij op een andere plaats vindt, zo, hoewel de duivel grond verloren heeft in de christelijke wereld wat de uitwendige belijdenis betreft, daar velen het bijgeloof van de heidenen hebben verworpen, toch wint hij grond in de harten van goddeloze mannen door hun vleeselijke gesteldheid. Zijn rijk wordt in stand gehouden door velen die belijden dat zij onderdanen van Christus zijn.

3. Zolang satan niet van zijn troon geworpen wordt, zal Christus niet in het hart worden onthaald. De ark en Dagon kunnen niet tezamen staan of vallen. Als de ark blijft moet Dalton op zijn aangezicht vallen. „Wat gemeenschap heeft Christus met Belial of het licht met de duisternis?” 2 Kor. 6. Het is onmogelijk dat beide koninkrijken samen gaan of dat beide koningen in hetzelfde hart regeren. Een mens moet onder Christus of onder satan staan. Zolang satan niet is uitgeworpen, is er geen plaats voor Christus. „Niemand kan twee heren dienen; gij kunt God niet dienen en de mammon.” Zie wat de duivel doet onder de naam van Mammon, hij verstrikt de mensen tot wereldsgezindheid. Het is onmogelijk hem te dienen en Christus` Beide meesters hebben werk genoeg voor hun dienstknechten, en hun bevelen zijn tegenstrijdig. Wel nu, mammon en Christus, Belial en Christus hebben beide hun eigen volk in de wereld. Het is onmogelijk terzelfder tijd onder Christus en Belial te staan. Beiden hebben volop werk voor ons te doen en hun bevelen strijden tegen elkander. Daarom, het moet blijken dat wij van meester verwisseld zijn of anders staan wij nog onder de macht des duivels. Wij moeten uitgaan uit de macht der duisternis, anders kunnen wij het koninkrijk van Christus niet binnengaan, waar vergiffenis van

zonden is te verkrijgen.

4. Satan kan in bepaalde mate uitgeworpen worden en toch meester blijven in het hart. Ik bewijs dit uit de gelijkenis welke wij in Matth. 12 : 43-45 vinden: „Wanneer de onreine geest van de mens uitgegaan is zo gaat hij door dorre plaatsen zoekende rust en vindt ze niet. Dan zegt hij: Ik zal wederkeren in mijn huis van waar ik uitgegaan ben.... en het laatste van die mens wordt erger dan het eerste.” Uit deze gelijkenis kunnen wij besluiten dat er een beving kan zijn in satans rijk, hij mag in bepaald opzicht uitgeworpen worden terwijl toch de mens niet volkomen vernieuwd wordt. *U zult vragen, hoe kan dat, hoe kan satans rijk ongebroken blijven wanneer hij uitgeworpen wordt?*

Wel, hij kan ten dele uitgeworpen zijn door overtuiging en verlichting, Maar zolang enige lust ongedood in het hart blijft wonen, dan behoudt de duivel zijn heerschappij in het hart. Velen beginnen ongerust te worden en beginnen over de eeuwigheid te denken terwijl zij toch niet van hun zonden afstand doen. In hun strijd tussen verdorvenheid en overtuiging behaalt verdorvenheid de overwinning. Het gaat met hen als met ijzer dat dikwijls verhit en dikwijls afgekoeld wordt, hoe langer hoe harder wordt. Zo is het ook met hen, wanneer zij waarschuwingen in hun consciëntie hebben gevoeld zodat hun hart onrustig begon te worden, en zij daarna méér in zonden uitbreken. Dit is de strekking van de aangehaalde gelijkenis: zij werden overtuigd dat er een betere staat te verkrijgen was, zij hadden enige gedachten over de Messias, maar zij namen Hem niet aan.

De duivel kan in zover uitgeworpen worden dat de mens komt tot een bepaalde uitwendige reformatie. Een mens mag zijn bezoedelde lichaam een weinig wassen en afstaan van grote zonden terwijl satan het volledig bezit van de inwendige mens behoudt. Een mens mag zijn vroeger verkeerd leven afzweren en voor een tijd netter gaan leven en daarna wederkeren tot zijn vroeger zondig leven en een geheim verbond met zijn begeerlijkheden sluiten waardoor hij weer verstrikt wordt, zodat „zijn laatste erger wordt dan zijn eerste.” Het gaat met dezulken als de Apostel zegt: „Hun is overkomen hetgeen met een waar spreekwoord gezegd wordt: De hond is wedergekeerd tot zijn eigen uitbraaksel en de gewassen zeug tot de wenteling in het slijk,” 2 Petrus 2 : 22. Wanneer een gevangene bijna ontsnapt is en de cipier krijgt hem weer in handen, zo zal hij hem vaster binden dan tevoren. Zo iemand die een gedeeltelijke reformatie had, als de duivel zo iemand weer in zijn macht krijgt dan maakt hij hem tienmaal erger dan hij geweest is.

5. De moeilijkheid in het afwerpen van de heerschappij des duivels ligt deels in onszelf en deels in satan. Deels in onszelf. Toen de Israëlieten uit Egypte trokken lag de moeilijkheid niet alleen in het verkrijgen van de toestemming van Farao, maar ook in het overreden van het volk zelf om hun toestemming te geven. Wij lezen dat zij naar Mozes niet hoorden toen hij over hun verlossing sprak. Ex. 6 : 8. Zo ook wij in onze natuurlijke staat zijn zo verdorven dat wij onze dienstbaarheid als onze vrijheid beschouwen en dat er geen aangename leven is dan in onze vleeselijke genoegens te wentelen. En onze genegenheden zijn zo gesteld op deze zondige staat dat wij verzot zijn op onze boeien en wij niet van verandering willen horen.

De eerste stap om uit dit koninkrijk der duisternis uit te gaan is, dat wij des duivels heerschappij een zware last beginnen te vinden en ze moede beginnen te worden hoewel dat begin kan voortspruiten uit eigenliefde. „Heere onze God, andere heren behalve u hebben over ons geheerst. Maar door U alleen gedenken wij Uws Naams,” Jes. 26 : 13. Maar zo spoedig als wij enige ernstige gedachten krijgen over de

ellendige staat waarin wij verkeren dan komt satan in de weer en handelt met ons als Farao deed met de Israëlieten. De Israëlieten klaagden dat hun dienstbaarheid zeer zwaar was. Wat deed Farao? Hij verdubbelde hun lasten en zei: *Ledig gaat gij!* Zodat zij uit benauwdheid des geesten niet naar Mozes wilden horen. Precies zo handelt satan met ons. Wanneer zielen ernstig beginnen te worden en vleselijke en wereldse lusten willen verlaten en zij zichzelf aan God opdragen om in de weg van heiligheid geleid te worden en het eeuwige leven te verkrijgen, dan verdubbelt satan hun lasten. Verdorvenheden zijn nooit oproeriger dan na enige overtuiging. „Als het gebod gekomen is zo is de zonde weer levend geworden, Maar ik ben gestorven,” Rom. 7 : 9. Niet alleen door een dieper gevoel van schuld, maar ook uit een worsteling om het leven. Wanneer de os voor de eerste maal een juk voelt is hij meest weerbarstig. Zo wij die niet aan het juk gewend zijn, wanneer wij het eenmaal beginnen op ons te nemen dan is er een machtig verzet in ons. Wanneer het vuur eerst ontstoken wordt dan maakt het een overvloed van rook. Zo wanneer overtuiging ons wil inbinden, wordt de verdorvenheid getergd en verbitterd. De duivel is zeer afkerig van de eerste straal van licht die in het hart doorbreekt en van elk gebod dat om gehoorzaamheid roept. Daarom zet hij de verdorvenheden aan het werk opdat het voor de mens een ijdele hoop mag schijnen om uit zijn klauwen te ontsnappen. Daarom worden velen vermoeid en geven het op, menende dat het hun niet baten zal.

Maar wanneer het licht in de ziel toeneemt en zij het niet wil opgeven niettegenstaande alle moeite, dan hoopt de grote bedrieger het te winnen door uitstel aan te raden. Zoals Farao er op uit was Mozes en Aäron met uitstel stil te maken. Of anders door een vergelijk de zaak ingewikkeld te maken, zoals Farao deed toen hij zag dat het volk wilde vertrekken hij met het voorstel kwam om niet ver te gaan. Zo zijn er mensen die over de dienst van Christus denken en in overweging nemen zich onder Zijn heerschappij te begeven en voornemen dat zij zullen gaan, maar niet ver. Zij zullen komen en bidden en nu en dan horen en een algemene belijdenis doen, maar zich niet te ver in het land van Christus begeven want daar zijn zij bang voor. Precies als Farao, hij stond aarzelend iets toe. Israël mocht een goed eind weegs de woestijn intrekken, maar zij moesten hun kinderen achterlaten, Ex. 10 : 9.

Wanneer het volk niet alleen wil horen en bidden maar ook wil reformeren en zijn leven wil verbeteren, dan laat de duivel een begeerlijkheid als een nestel in het hart achter, een geliefkoosde zonde die zijn rijk op de been moet houden. Hij vraagt: Zoudt u uw vee, uw kudde verlaten? Zij antwoorden: *wij laten geen klauw achter*. O, hoe lang zal het duren, wanneer wij onder deze macht der duisternis zijn, eer wij vrij en verlost zullen zijn van de heerschappij des satans?

6. Wij kunnen nooit zeker zijn dat satan volkomen is uitgeworpen, zolang Christus niet door ons oprecht is ontvangen en aangenomen als Heere en Koning en zolang Hij niet door geloof in ons hart regeert. Helaas, er mag nu en dan enig gekijf zijn tussen ons en onze zonden en iets als een weezin tegen de zonde, maar u zijt Christus' onderdanen niet Maar u blijft in uw droeve staat, totdat u er van harte in toestemt een andere koning aan te nemen, waardoor u wilt geregeerd worden. „Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven,” Joh. 1 : 12. Wij zijn van tevoren kinderen des duivels onder zijn banier en heerschappij. Maar wanneer wij Christus ontvangen komen wij onder een andere koning, een andere macht. Wanneer wij aannemen wat God aanbiedt en Christus als Heere en Koning aannemen, wanneer de ziel de deur voor Hem opent opdat de Koning der ere inga en in ons hart wone en over ons regere, dan is Zijn koninkrijk gevestigd.

De eerste aanbidding van het evangelie is Christus als Vorst en Zaligmaker. De voorname zaak die daarin wordt geopenbaard is Zijn koninklijke macht. De wereld zegt: „Wij willen niet dat deze koning over ons zij,” Lukas 19 : 14. Maar wanneer wij Hem aannemen met ons gehele hart, dan wordt Hij ons welkom hoewel wij van te voren geringe gedachten over Hem hadden. Maar wanneer Hij plaats neemt in ons hart dan omhelzen wij Hem met een liefelijke omhelzing van onze ziel en dan onthalen wij Hem. Met een gewillige overgave dragen wij onszelf aan Hem over, niet alleen om van Hem afhankelijk te zijn en op Hem te rusten tot verzoening met God, maar ook door een gewillige onderwerping om Hem gehoorzaam te zijn, om de sleutels van ons hart aan Hem over te geven en ze aan Zijn voeten neer te leggen, Zo deed Paulus toen hij zei: „Heere wat wilt u dat ik doen zal?” Hand. 9 : 6. Wanneer u niets anders verlangt dan dat Zijn koninkrijk mag komen en de Koning der ere inga, dan zult u ondervinden dat Hij geeft rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest. Zolang u deze dingen mist bent u nog niet ingegaan in Zijn koninkrijk.

7. Christus wordt niet aangenomen en onthaald als Heere en Koning, dan daar waar Zijn wetten worden gehoorzaamd. „Gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen, wandelt also in Hem,” Col. 2 : 6. Wees Hem gehoorzaam als Hij uw Koning is. „Daarom also wij een onbeweeglijk koninkrijk ontvangen, laat ons de genade vasthouden, door dewelke wij welbehaaglijk God mogen dienen, met eerbied en godvruchtigheid,” Hebr. 12 : 28.

In dit gebed zeggen wij eerst: „Uw koninkrijk kome,” en dadelijk daarop bidden wij: „Uw wil geschiede.” Wij praten maar wat over het gebed des Heeren en spreken het alleen met onze lippen uit zolang wij niet besloten hebben te doen wat God wil dat wij zullen doen. Wij moeten Hem liefhebben en de zonde haten, zoals Hij gebiedt. Zolang wij nog niet in die gesteldheid verkeren, kunnen wij niet oprecht bidden: „Uw koninkrijk kome.”

Christus eist dat Zijn wil die in Zijn wet bekend gemaakt is, gehoorzaamd worde. Als u God voor uw God, en Jezus Christus voor uw Koning hebt aangenomen zeg dan met David: „Leer mij Uw welbehagen doen, want u zijt mijn God,” Ps. 143 : 10. Het is een algemene grondstelling: u bent een dienstknecht van hem die u gehoorzaamt.

Nu, waar is uw gehoorzaamheid? Indien u onderwerpen van genade bent „zult u alle gedachten gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus,” 2 Kor. 10 : 5. Dan zult u niet alleen waken tegen uw ongeregelde daden, maar tegen elke gedachte welke zich verzet tegen de gehoorzaamheid aan Christus. Zo zal er een grote teerheid in ons zijn om geen enkele van de heilige wetten welke tot Christus regering behoren, te verbreken.

Hieraan kunt u weten of u onder een andere koning gekomen zijt. Vreest u Zijn gebod? Hij is het niet die straf vreest, maar die het gebod vreest. Wanneer het hart gebracht is onder een ontzag voor Christus' wetten en zo iemand wordt verzocht tot zonde, dan zegt hij: *o, ik durf niet; de Heere heeft mij het tegendeel geboden.* Dat gebod van Christus zegt hem meer, dan een vlammend zwaard dat hem in de weg staat. Wanneer wij zulke werkingen des harten hebben wanneer wij tot deze of die zonde verzocht worden of tot enige plicht die vermoeiend is voor ons vlees en bloed, geroepen worden en wij zeggen mogen, het is de wil van mijn Heere aan Wiens wil ik mij geheel overgegeven en onderworpen heb, dan hebt u een kenteken dat u een van Zijn onderdanen zijt.

8. Niemand kan Zijn wetten gehoorzamen dan door de kracht van Zijn Geest. Het nieuwe verbond is niet alleen een wet, maar de apostel noemt het in Rom. 8 : 12: „De

wet des Geestes des levens in Christus Jezus.” Het is niet enkel een letterlijk bevel dat ons aandrijft tot de plicht, maar het geeft kracht en sterkte aan het hart. Andere koningen geven wetten en de mensen moeten ze onderhouden door hun eigen kracht, maar Christus is een Koning die niet alleen wil erkend worden door onderwerping van Zijn onderdanen, maar ook door een gedurige afhankelijkheid van Hem. Hij is een Koning die niet alleen bekering eist, maar ze geeft. Hij geeft niet alleen wetten maar Hij zegt van de dagen van het nieuwe verbond: „Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven en in hun harten zal Ik die inschrijven,” Hebr. 8 : 10. Hij geeft niet alleen Zijn voorschriften, wetten en instellingen, maar er is kracht bij de bedeling van dit koninkrijk en daardoor worden wij geschikt en bekwaam gemaakt om God lief te hebben, te dienen en te behagen.

Nu, wij zijn onder het koninkrijk van God wanneer wij onder de geestelijke kracht daarvan gekomen zijn. Het is niet alleen nodig Zijn wetten te gehoorzamen, maar ze te doen door de sterkte van Zijn kracht en Geest. „Want het koninkrijk Gods is niet gelegen in woorden, maar in kracht,” 1 Kor. 4 : 20. O, dat wij beide mogen doen, Zijn gezag erkennen en wachten op Zijn kracht. Dit is ware onderwerping, wanneer wij om alles naar Hem opzien en Hem dienen in de kracht van Zijn eigen genade.

9. Allen die werkzaam zijn door de sterkte en kracht van Zijn Geest zoeken ongeveer Zijn ere en zij maken Christus niet alleen hun begin, maar ook hun einde. Want daar zij een nieuw beginsel hebben ontvangen, hebben zij ook een nieuw oogmerk. Werkzaam zijnde in de kracht van de Geest zijn hun harten er op uit om Christus' belangen en Zijn ere te zoeken. Wanneer zij met de apostel kunnen zeggen: „Het leven is mij Christus,” Filipp. 1 : 21 dan is hun gehele leven ook op Christus gezet. „Dat God u waardig achtte der roeping en vervulle al het welbehagen Zijner goedheid, en het werk des geloofs met kracht, opdat de naam van onze Heere Jezus Christus verheerlijkt worde in u,” 2 Thess. 1 : 11, 12. Want indien Christus niet ons einde in alles is, dan zetten wij onszelf in Zijn plaats.

Als u weet wat de kracht van Christus' koninkrijk is, dan zal er de onmiddellijke uitslag en het gevolg aan verbonden zijn dat u niet alleen Zijn eer zult zoeken en niet alleen Hem erkennen als de Wetgever en als de Fontein van genade, maar dat u met alles in Hem zult eindigen. Wanneer „het leven ons Christus is geworden,” dan is het koninkrijk Gods in ons hart gekomen.

Want wij bidden hierom, dat de Heere het juk en de heerschappij van satan zó wil verbreken, dat wij de Heere Jezus in ons hart mogen ontvangen. Wij bidden dat wij mogen komen onder het ontzag voor Zijn wetten en in de kracht van Zijn genade Zijn koninkrijk en heerlijkheid mogen zoeken. Al deze genade wordt u aangeboden. Indien u het aanbod afwijst dan is uw toestand erger dan wanneer u het nooit gehoord had. De Heere heeft Zijn Zoon gezonden om u uit de macht van de duivel te helpen en u in hart en leven tot Zichzelf terug te brengen. Zo u dit afwijst dan „is dit het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen de duisternis liever hebben gehad dan het licht,” Joh. 3 : 19. Wanneer de Heere Jezus in vlammend vuur zal komen om wraak te doen, zo zal het zijn over hen die het evangelie van onze Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn geweest en Zijn opperheerschappij niet wilden aanvaarden, 2 Thess. 1 : 8. Er zal een droeve wraak gaan over hen aan wie het evangelie is verkondigd en die nochtans het de rug hebben toegekeerd.

B. Wij bidden om *de voortzetting van* Zijn koninkrijk of Hij het wil handhaven in ons hart en ons wil bewaren in deze staat.

Want zij die God hun Vader kunnen noemen moeten blijven bidden „Uw koninkrijk

kome.” Het is niet genoeg om tot Christus te gaan om het koninkrijk in ons te beginnen, maar wij moeten blijven vragen het te onderhouden en ons „te bewaren tot Zijn hemels koninkrijk”, 2 Tim. 4 : 18. Wij mogen niet des duivels zijde kiezen nadat wij God voor onze God gekozen hebben, want dan zou ons laatste erger zijn dan ons eerste.

C. Wij bidden om versterking en *uitbreiding* van Gods koninkrijk opdat het hoe langer hoe meer terrein mag winnen. Er zijn nog overblijfselen van het koninkrijk der duisternis in ons gebleven en Gods koninkrijk is zolang wij op aarde zijn in ons nog niet volmaakt. Wij worden nog gedurig geplaagd en gekweld. Hoewel zonde de troon niet meer inneemt en hoewel haar heerschappij is verbroken toch is zij in opzicht van inwoning nog niet uitgeworpen. „De zonde zal over u niet heersen,” dat is alles waar wij op mogen hopen. Rom. 6 : 14. Wij kunnen niet hopen op een totale uitroeiing van zonde, maar alleen op verbreking van haar heerschappij. Het gaat met de zonde als met de beesten in Dan. 7 : 12, hun heerschappij werd weggenomen, maar hun werd verlenging van het leven gegeven tot tijd en stonde toe. De regering, kracht en heerschappij van de zonde is neergeworpen maar zij wordt toegelaten tot onze oefening en verdrukking. Nu, wij bidden dan dat God door Zijn genade in ons wil regeren en. dat aan de uitbreiding van Zijn regering geen einde mag komen.

## **II. Wij zullen nu spreken over het koninkrijk der heerlijkheid.**

Dit neemt voor de gelovigen een aanvang bij de dood. Wanneer wij de komst van het koninkrijk der heerlijkheid begeren voor onszelf, doen wij twee dingen. Wij spreken uit dat wij ertoe bereid zijn en dat wij er naar begeren.

1. Wat betreft onze bereidheid daartoe, zo zeggen wij dat het koninkrijk van God voor ons bereid is zo wij daartoe door God bereid zijn. God is gereed om te oordelen maar wij zijn niet bereid om geoordeeld te worden. Daarom lezen wij van het koninkrijk des hemels dat voor ons bereid is en over mensen die tot dat koninkrijk bereid zijn. In Matth. 25 : 24 wordt gezegd: „Komt u gezegenden Mijns Vaders beërft het koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.” Het is bereid voor de heiligen. Wij lezen van „de vaten der barmhartigheid die Hij tevoren bereid heeft tot heerlijkheid,” Rom. 9 : 23. Dat is het waarvoor de apostel dank toebrengt aan God' de Vader zoals wij vinden in Col. 1 : 12. „Dankende de Vader Die ons bekwaam gemaakt heeft om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht.” Vóór wij in de hemel komen worden wij er geschikt voor gemaakt; meer gedood aan de tegenwoordige dingen en daarvan meer afgewend en hier dikwijls in gemeenschap met God om daarna eeuwig met Hem te zijn. Nu hebben wij te zoeken toebereid te worden tot onze eeuwige rust en zaligheid.

2. Wij mogen onze bereidheid uitspreken en er biddend naar begeren.

Wij mogen ons verlangen naar de genieting van dat koninkrijk der heerlijkheid uitspreken. Wij mogen verlangen naar het gezelschap van Christus. „Ik heb begeerte ontbonden te worden en met Christus te zijn,” Filipp. 1 : 23. Wij behoren „te verwachten en te haasten tot de toekomst van de dag Gods,” 2 Petrus 3 : 12.

Nu, daar wij daartoe niet kunnen geraken dan langs de weg van onze dood, hebben wij een geval of twee te onderzoeken.

Het eerste geval betreft het verlangen naar de dood. *Is het geoorloofd om naar onze dood te verlangen? God verbiedt dat wij onze wil, gedachten en verlangens op de voorgrond stellen. Is het daarom wel geoorloofd om naar de dood te verlangen?*



Ik antwoord: Ja, Maar wij mogen er niet ongeduldig naar verlangen totdat de tijd en dag aanbreekt. Niet omdat wij vermoeid zijn van dit leven of uit afmatting onder het kruis zoals Jona was. Maar wij mogen er naar verlangen uit begeerte naar Gods heerlijkheid en tot volmaking van onze zaligheid.

Het tweede geval is, *of allen die deel hebben aan Christus, verlangen te sterven?*

De dood is ongetwijfeld een koning der verschrikking zowel als een natuurlijk kwaad en als een straf op de zonde. Want in zichzelf is hij de vloek van het verbond, en berooft ons van het leven. Toch behoren wij onszelf te gewinnen aan een verwachting van de dood. Wij behoren er naar uit te zien en er naar te verlangen, om wanneer de tijd gekomen zal zijn wij onszelf gewillig mogen stellen in Gods handen. Het wordt van een christen geëist dat hij niet alleen lijdelijk zal zijn in zijn eigen dood om in vrede te sterven, maar hij moet daarin ook werkzaam zijn. Hoe dan? Om zijn dood te verhaasten? Neen, maar hij behoort zichzelf gewillig en onderworpen in de handen Gods te stellen, niet opdat zijn ziel mag worden opgenomen, maar hij moet ze aan God opdragen en zijn geest in Zijn handen bevelen.

Wij behoren gewillig te zijn in de armen van Christus te wezen, om daar te zijn waar Hij is, om Zijn heerlijkheid te aanschouwen. In Christus was zo'n goedwilligheid tot mensen dat Hij verlangde bij ons te zijn en Zijn hart zich verblijdde in de gedachte tot ons te komen. Eer de wereld was, „waren zijn vermaken met de mensenkinderen,” Spr. 8 : 31. Daarom mogen wij niet traag of onwillig zijn om tot Christus te gaan. Daarom, zoals Jacobs geest levendig werd toen hij de wagenen van Jozef zag die gezonden waren om hem naar Egypte te brengen, zo behoren onze harten welgemoed en getroost te zijn wanneer wij bemerken dat de dood nadert. Zo behoren wij te zoeken onszelf allengskens op te leiden tot zo'n gesteldheid dat wij gereed mogen zijn.

Wij moeten hen berispen die blijde zouden zijn zo Christus' koninkrijk nooit zou komen. Wat het koninkrijk der genade betreft, in zijn uitwendige bediening, zo „haten zij het licht, en komen tot het licht niet opdat hun werken niet bestraft worden,” Joh. 3 : 20. Goddeloze mensen zijn bang lastig gevallen te worden. Hun pijnen en smarten zijn Gods getuigen tegen hen. Iemand die lichamelijk blind is zal graag een goede gids hebben. Maar deze ellendige blinde zondaren vinden niets zo lastig en hatelijk als iemand die hen tot het koninkrijk Gods wil leiden. En wanneer het koninkrijk des hemels hen enigszins nabij komt en wanneer enig licht of kracht daarvan hun hart wil binnendringen, dan zoeken zij die werkingen uit te blussen. Zij „wederstaan de Heilige Geest,” en weigeren gehoor te geven aan Zijn roeping. En wat betreft het koninkrijk der heerlijkheid, zij zeggen van hun verblijf op aarde, „het is ons goed hier te zijn,” en zij zouden hun deel dat zij hier hebben niet willen ruilen voor een deel in het paradijs.

De voorgestelde waarheden vermanen ons om de komst van Christus' koninkrijk tot *onzelf* te begeren. Indien u enige liefde tot des Heeren heerlijkheid hebt of tot uw eigen welzijn, dan moet u er naar verlangen. „Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen en Ik zal met hem avondmaal houden en hij met Mij,” Openb. 3 : 20. Wilt u God Die de eerste rechten op u heeft niet opendoen? Wilt u de deuren niet openzetten voor de Koning der ere wanneer Hij komt om u te onthalen en avondmaal met u te houden? Alle mensen, ook zij die zich niet aan Hem willen onderwerpen, zijn onderdanen van

Christus. Zij moeten komen en Zijn gouden scepter aanroeren of anders verbrijzeld worden door Zijn ijzeren scepter. Allen zullen Hem moeten erkennen als Koning. „Alle knieën zullen voor Hem buigen,” Filipp. 2 : 10. Wees daarom meer gewillig om uit te zien naar de komst van Gods koninkrijk. Indien God uw Koning niet is zo zult u een slechte meester hebben in elke zonde en elke begeerlijkheid. „Menigerlei begeerlijkheden en wellusten dienende,” Titus 3 : 3. Dan zult u elke lust en vleselijke beweging moeten dienen en de duivel zal uw meester zijn naar zijn wil. Want op de weigering van Christus' regering volgt een rechterlijk oordeel, dat u wordt overgeleverd aan de lusten van uw eigen hart. „Maar Mijn volk heeft Mijn stem niet gehoord en Israël heeft Mijner niet gewild. Dies heb Ik het overgegeven in het goeddunken huns harten, dat zij wandelden in hun raadslagen,” Ps. 81 : 12, 13. u zult dan overgeleverd worden aan satan om door hem verstrikt te worden, „onder welke u gevangen zult zijn tot zijn wil,” 2 Tim. 2 : 26. Niet om door hem met vuisten geslagen te worden zoals Paulus, maar om door hem verstrikt en verhard te worden.

Het is droevig te zeggen, indien ge u niet aan God wilt onderwerpen, zegt u met sprekende daden dat u God aan u wilt onderwerpen. U zou het koninkrijk der heerlijkheid willen hebben en toch voortgaan in uw begeerlijkheden. „Gij hebt Mij arbeid gemaakt met uw zonden, u hebt Mij vermoeid met uw ongerechtigheden,” Jes. 43 : 24. Wanneer u wilt dat God geduldig zal zijn, Zijn hand zal inhouden en u genadig zal zijn, terwijl u voortgaat in het dienen van uw begeerlijkheden, dan maakt u God arbeid met uw zonden. Er zullen ook vele tijdelijke plagen volgen, wanneer wij geen ruimte geven aan het koninkrijk van Christus om beslag op ons te leggen. Wanneer wij geen verschil maken tussen de dienst van God en de dienst van andere heren, dan levert Hij ons over aan een harde dienst van mensen, van vijanden of van een onderdrukkende overheid. Of er zal opstand komen onder het volk des lands, opdat wij zullen weten hoe goed het is in Zijn dienst en onder Zijn regering te zijn. Geef daarom een gewillig onthaal aan het koninkrijk van Christus.

Dit is genoeg als verhandeling van de bede: „Uw koninkrijk kome,” in persoonlijk opzicht over ons en onze personen, zowel in het koninkrijk der genade als in het koninkrijk der heerlijkheid.

- **Ten tweede, in algemeen opzicht.**

Wij zullen nu van onze tekstwoorden gebruik maken om het koninkrijk van Christus te beschouwen in algemeen en openbaar opzicht.

1. De openbare, zichtbare bediening in het koninkrijk der genade.
2. De algemene en plechtige openbaring van het koninkrijk der heerlijkheid in de dag des oordeels, wanneer de vijanden hun beslissend, veroordelend vonnis zullen ontvangen en de kroon op het hoofd der heiligen zal worden gezet voor het oog van de gehele wereld.

1. De openbare, zichtbare bediening van het koninkrijk der genade moet in het gebed gezocht worden, zoals David deed in de woorden: „Doe wel bij Sion naar Uw welbehagen, bouw de muren van Jeruzalem op,” Ps. 51 : 20. Hoe verdrukt de kerk ook mag zijn, wanneer zij in haar uitwendige verschijning haar schoonheid verloren heeft en zij als een ruïne daar henen ligt, dan toch wordt zij bemind en beklagd door Gods getrouwe dienaren. „Want Uw knechten hebben een welgevallen aan haar stenen en hebben medelijden met haar gruis,” Ps. 102 : 15. En in Psalm 106 : 5 lezen wij: „Opdat ik aanschouwe het goede Uwer uitverkorenen, opdat ik mij verblijde met de blijdschap Uws volks, opdat ik mij beroeme met Uw erfdeel.” Nadat David in Ps.

51:18 heeft gebeden voor zichzelf bidt hij om ontferming voor Kerk en staat: „Doe wel bij Sion naar uw welbehagen, bouw de muren van Jeruzalem op.” Maar hoe komt David die in de diepte van persoonlijke vernedering was, zo plotseling tot dit gebed voor de Kerk? Er was een bijzondere reden om dit gebed te laten volgen op zijn eigen persoonlijke klachten en belijdenis.

Wij zullen enkele redenen noemen.

(1) Er was de belediging, de schande en het onheil dat hij door zijn val over de Kerk had gebracht. Met leedwezen daarover bidt hij te ernstiger, laat het Sion niet kwalijk gaan om mijnentwil. Merk hieruit op, dat de zonden van bijzondere personen dikwijls een onheil over de gehele gemeenschap brengen. David had een breuk veroorzaakt in de muren van Gods bescherming en hij had de kerk in het gevaar van een oordeel gebracht. Daarom bidt hij: *Doe wel bij Sion*.

(2) David was niet alleen een persoonlijk lid van de Kerk, maar hij was een vorst en hun zonden hebben een meer algemene invloed. De zonden van overheden halen oordelen over hun volk en allerlei ellenden door hun misdragingen. Hiskia's hoogmoed kwam Israël duur te staan. „Daarom werd over hem en over Juda en Jeruzalem een grote toornigheid,” 2 Kron. 32 : 25.' Het bleef niet bij hem persoonlijk. Wanneer een grote eik valt lijden de heesters die in zijn nabijheid staan, schade.

(3) David smeekt om ontferming voor de Kerk nadat hij enige troostrijke verzekering van de vergiffenis van zijn zonden had ontvangen. Merk hieruit op, dat wij nooit geschikt zijn om te bidden voor het algemeen zolang wij onze vrede met God niet gemaakt hebben. Wij zien dit bij de priesters onder het oude testament die slachtofferen offerden, „eerst voor hun eigen zonden, daarna voor de zonden des volks,” Hebr. 7 : 27.

(4) Daar David door zo'n plechtige Maar droeve aanleiding in de tegenwoordigheid van God gebracht was, kon hij niet anders dan gedachten over Sion hebben. Merk hieruit op, dat wij nooit met een persoonlijke zaak tot God behoren te komen zonder dat wij het algemeen gedenken. Wij hebben te bidden zowel in liefde als in geloof. Christus heeft ons niet geleerd te zeggen: „Mijn Vader,” maar „onze Vader,” om aan te tonen dat wij deelneming behoren te hebben in de belangen en omstandigheden van het gehele lichaam, opdat er een geest van gemeenschap mag ademen in onze gebeden. David zei niet alleen: „Ontferm U over mij naar Uw goedertierenheid,” maar: „Doe wel bij Sion naar Uw welbehagen.” Elk levend lid zal zorgen voor het lichaam. Leden behoren zorgzaam te zijn voor elkander, maar meer voor het geheel. Indien één lid lijdt zo lijden ze alle. Indien iemand op uw teen trapt zal uw tong klagen: u doet mij pijn. Daarom behoren wij niet alleen onze eigen belangen te zoeken, maar wij moeten met God worstelen voor de gehele Kerk.

### **Toepassing.**

Hier zijn verscheiden soorten van mensen te bestraffen.

- Sommigen zijn vijanden van het algemene welzijn en bijzonder vijanden van Sion. Hun taal is: *Haal ze neer, tot de grond toe!* Welke monsters heeft deze eeuw voortgebracht!
- Anderen zijn er onverschillig en zorgeloos onder wie voorspoed heeft, Christus of de Antichrist. Zij zijn alleen bezorgd over hun eigen belangen. Zij allen zoeken hun eigen eer en voordeel. Wat de openbare belangen van de Kerk betreft laten ze het gaan zoals het wil. Laat mij u zeggen dat zelfzuchtig te zijn een oordeel is

waardoor u uzelf uit de gemeenschap van de Kerk werpt, want u werpt uzelf daardoor uit het bundelke der levenden. En ongevoelig te zijn is een stilzwijgend verwerpen van het lichaam der Kerk.

- Er zijn anderen die genade hebben en toch zeer ontevreden zijn over sommige beschikkingen der Voorzienigheid, waardoor zij schijnen alle belangstelling voor het openbare welzijn verloren te hebben. Het is een droevig teken wanneer een biddend volk de moed verliest om voor het algemene welzijn te bidden. God is zeer teer over de gebeden van Zijn volk en, met eerbied gesproken, het bedroeft Hem wanneer Hij niet kan toestaan wat zij vragen. Maar wij zondigen wanneer wij het gebed nalaten. Het is een droevig oordeel wanneer het gebed van Gods volk begint te verflauwen. Er is een groot verval door het gemis van de Geest der gebeden, hetwelk een droevig voorteken is.

***Nu wil ik u voorhouden wat wij voor Sion te bidden hebben.***

1. Wij behoren te bidden om de uitbreiding van de Kerk over de gehele wereld. Hoe groter Gods erfdeel is, hoe n er Zijn heerlijkheid bekend wordt. „In de menigte des volks is des konings heerlijkheid,” Spr. 14 : 28. De eer van een herder ligt in het aantal van zijn schapen. Zo is het met Christus' koninkrijk, hoe meer het aanwast hoe meer eer God ontvangt. „Dat men op de aarde Uw weg kenne, onder alle heidenen Uw heil,” Ps. 67 : 2. ***Bijzonder wanneer de volheid der heidenen ingaat en de Joden worden toegebracht.*** Als wij instrumenten mogen zijn tot uitbreiding van Christus' koninkrijk, dan is het een eer voor ons Zijn zegewagen te mogen trekken. De gebeden om de komst van Zijn koninkrijk, indien ze oprecht zijn, zullen niet te vergeefs gedaan zijn. Wanneer zij aan anderen geen nut doen, zullen zij het koninkrijk van God in onszelf bevorderen.
2. Wij behoren te bidden om de bewaring en de bescherming van de Kerk die reeds geplant is. Wij moeten bidden om verrijdeling van de samenzweringen en om verbreking van de kracht van de vijanden. Wij hebben te bidden dat God „een vurige muur rondom Zijn kerk wil zijn,” Zach. 2 : 5. Wanneer zij op het zwakst is kan God haar beschermen door Zijn verborgen kracht en Hij kan de woede van haar tegenstanders breidelen en hun aanvallen doen mislukken.
3. Wij behoren te bidden om troost en verlossing voor de Kerk in haar verdrukking. Wij moeten medelijden hebben met de kerk in haar ellenden en wij hebben te vragen of God ze wil verlossen uit al haar zwaarigheden. Ieder waar lid van de Kerk heeft leven van Christus ontvangen en dat leven geeft medeleven met de Kerk om blijde te zijn met de blijden en te wenen met de wenen. „Verblijdt u met Jeruzalem en verheugt u over haar met vreugde, gij allen die over haar zijt treurig geweest”, Jes. 66 : 10.
4. Wij hebben te bidden of de Kerk mag voorzien worden met allerlei goed, inwendig en uitwendig.
  - (1.) *Inwendig.* Dat God haar zegenen wil en verrijken met genade, waarheid en vrede wil bewaren en haar Zijn tegenwoordigheid wil laten behouden. Dat God haar wil zegenen met ordinanti en, dat zij ze mogen gebruiken naar Gods wil, dat het Woord, de zegelen en de tucht recht mogen worden bediend totdat de Heere komt; bit zijn zaken die behoren tot het koninkrijk Gods waarover Christus tot Zijn discipelen sprak, Hand. 1 : 3. Deze moeten onderhouden worden tot Christus verschijnen zal. „Dat gij dit gebod houdt, onbevlekt en onberispelijk tot op de verschijning van onze Heere Jezus Christus”, 1 Tim. 6 : 14. Het is een eer voor God en een groot voordeel voor de Kerk en een blijdschap voor Gods volk,

haar zuiver en onbesmet te zien. „Want hoewel ik met het vlees van u ben nochtans ben ik met de geest bij u, mij verblijdende en ziende uw ordening en de vastheid uws geloofs in Christus,” Col. 2 : 5. En dan dat God haar wilde verrijken met Zijn tegenwoordigheid. „Zie Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld,” Matthéüs 28 : 20. Het is God Die de wasdom geeft. Paulus mag planten en Apollos nat maken, maar God moet de wasdom geven,” 1 Kor. 3: 6, en dat tot overtuiging, bekering en bevestiging. Het was niet de ark of het verzoendeksel overschaduw door cherubims, maar het antwoord van tussen de cherubims, hetwelk onmiddellijk door God gegeven werd en Zijn tegenwoordigheid openbaarde. Het is niet het geklank van het evangelie of de uitwendige bediening, maar het werk van de Heilige Geest. „Mijn ziel is begerig en bezwijkt ook van verlangen naar de voorhoven des Heeren, mijn hart en mijn vlees roepen uit tot de levende God,” Ps. 84 : 3. En in Hand. 10 : 44 vinden wij dat „de Heilige Geest viel op allen die het Woord hoorden.”

Wij behoren ook te bidden voor de vrede en enigheid des geestes daar Christus ons geroepen heeft in één lichaam. Het was Christus' eigen gebed, „dat zij allen één zijn.” Twistgesprekken zullen niet genezen, maar gebeden wèl.

(2.) Wij behoren ook te bidden *om uitwendige hulp voor de Kerk*. Wij moeten vragen of de Heere leraars wil geven naar Zijn eigen hart. „Bidt dan de Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote,” Matth. 9 : 38. Arbeiders zijn mensen die hun plicht met alle getrouwheid zullen uitvoeren, mensen wier harten gezet zijn op het opbouwen van Christus koninkrijk.

Wij behoren te bidden om scholen tot opleiding. Iemand die boomgaarden heeft zal ook kweekplaatsen hebben voor jonge bomen om zijn boomgaarden te onderhouden. Scholen zijn kweekplaatsen zonder welke de Kerk in verval raakt. Ook moeten wij vragen om een gunstig gezinde overheid om Gods volk te begunstigen en te beschermen en om Gods werk te bevorderen. Daartoe is een belofte gegeven: „Koningen zullen uw voedsterheren zijn en hun vorstinnen uw zoogvrouwen,” Jes. 49 : 23.

Wij mogen ook bidden om bewaard te worden voor vervolging. Rust en vrede zijn grote zegeningen. „De gemeenten dan door geheel Judéa en Galiléa en Samaria hadden vrede en werden gesticht; en wandelende in de vrede des Heeren en de vertroosting des Heiligen Geestes werden vermenigvuldigd,” Hand. 9 : 31. Het is een groot voorrecht als de Kerk mag ademen.

Dit zijn de zaken waarom wij voor Sion moeten bidden. „Bidt om de vrede van Jeruzalem; wèl moeten zij varen die u beminnen,” Ps. 122: 6. Amen.

## 12. UW KONINKRIJK KOME ( III )

**Uw Koninkrijk kome. Matthéüs 6 : 10.**

Zot hiertoe hebben wij over het koninkrijk van Christus in algemeen opzicht gesproken en wel over de openbare, zichtbare verschijning van het koninkrijk der genade.

Ik zal nu spreken over de openbare, en plechtige komst van het koninkrijk der heerlijkheid. Daartoe zal ik stilstaan bij de schriftwoorden:

**„Ja Ik kom haastelijk. Amen. Ja kom Heere Jezus!”** Openbaring 22 : 20.

Hier hebt u :

- I. Een toezegging van Christus.
- II. Een uitroep van de Kerk als antwoord daarop.

I. De toezegging van Christus is: „Ja Ik kom haastelijk.” Hier moeten wij letten op twee dingen:

1. Zijn plechtige verzekering door het woord „Ja,” of „Zekerlijk” (Engelse vertaling)
2. Een bevestiging van Zijn woorden: „Ik kom haastelijk.”

Ten eerste, Zijn plechtige verzekering.

„Zekerlijk,” het is een onfeilbare waarheid, hoewel wij het niet gemakkelijk aannemen. Alle voorname waarheden, waaromtrent de grootste achterdocht in het hart van het schepsel bestaat, worden op een dergelijke wijze in de Schrift verzekerd als in Jesaja 53 : 4, „Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten die heeft Hij gédragen.” Het sterven van de Zoon van God is zo’n verborgenheid dat de Heilige Geest het deed optekenen met een woord van verzekering of bevestiging. „Waarlijk” of „zekerlijk” betekent dat, hoe onwaarschijnlijk het ons ook schijnt te zijn, het toch een vaste waarheid is. Zo in deze woorden waar gesproken wordt over de komst van Christus, die wordt zo weinig geacht door genotzuchtige of godloochenende mensen, dat de zekerheid daarvan door Christus woorden bevestigd wordt: „Zekerlijk, Ik kom haastelijk.” Hierdoor wordt ons ongeloof berispt, en ook ons vertrouwen opgewekt.

Ten tweede hebben wij hier Zijn bevestiging: „Ik kom haastelijk.”

Laat mij uitleggen wat door de komst van Christus bedoeld wordt. Er is een tweevoudige komst van Christus, ene in het vlees en ene in de laatste dag op de wolken des hemels. De Schrift spreekt niet van een andere komst. Hij zal ten tweeden male gezien worden van degenen die Hem verwachten tot zaligheid. Hebr. 9 : 28. Het is slechts een dwaze droom te menen dat Christus vóór Zijn komst ten oordeel hier persoonlijk zal regeren. Zij die daarnaar uitzien rekenen buiten het boek van God. Zijn eerste komst was om te lijden, Zijn tweede komst om te regeren. De eerste was Zijn genadige en de tweede zal Zijn heerlijke komst zijn. De eerste is voorbij en de laatste is nog te verwachten.

„Ik kom haastelijk.” *Hoe moeten wij dat verstaan?*

- (1.) Christus' afwezigheid van de Kerk duurt niet lang. Het mag een lange tijd

schijnen wanneer u ziet op de tijd van Zijn hemelvaart tot Zijn tweede komst, maar wezenlijk is het maar een ogenblik vergeleken met de eeuwigheid. Het zijn slechts enkele honderden jaren die snel vervliegen.

- (2.) Zijn afwezigheid zal niet langer duren dan de nood vereist. Wanneer de Hoge priester binnen het voorhangsel was getreden, bleef hij daar tot zijn dienst was geëindigd, nadat hij voor God verschenen was met de namen van al de stammen. Daarna ging hij uit om het volk te zegenen. Jezus Christus blijft niet langer binnen het voorhangsel dan tot alle uitverkorenen vergaderd zijn. „De Heere is niet traag,” maar wij zijn haastig. Wij menen dat onze tijd dringt, maar wij moeten Hem Zijn eigen tijd laten, om te gaan en te komen.
- (3.) Als Christus zegt: „Ik kom haastelijk,” dan zegt Hij dat met het oog op de laatste dagen en dan zal het niet lang duren, wanneer Hij Zich bereidt om te komen. Wij moeten de bestemde tijd afwachten, Maar dan zal de vervulling snel geschieden. Van de antichristelijke staat wordt gezegd: „Haar plagen zullen op één dag komen,” Openb. 18 : 8.

II. Wij zullen nu beschouwen het antwoord of de uitroep van de Kerk: „Amen. Ja kom Heere Jezus.” Deze uitroep is verdubbeld:

1. Ingesloten in het woord „*Amen.*”
2. Duidelijk uitgesproken in de woorden „*Amen. Ja kom Heere Jezus.*”

Ten eerste, wat betreft de ingewikkelde uitroep van de Kerk in het woord „Amen,” dit woord wordt soms gebruikt om een persoon aan te duiden. Zo wordt het gebruikt in Openb. 3 : 14, „Dit zegt de Amen, de trouwe en waarachtige Getuige.” Hij, Die de Amen is, Hij is waarachtig en getrouw, en dat geeft zekerlijk inhoud aan Zijn beloften. Soms wordt het woord Amen gebruikt in de betekenis van „waarlijk”. Dan wordt er een sterk verlangen door uitgedrukt: Het zij zo, of een verzekering: Het zal zo zijn. In Jer. 28 : 6 vinden wij het in de betekenis van: Het zij zo. „De profeet Jeremia zeide: Amen, de Heere doe also, de Heere bevestigte uw woorden.” Toen de profeet vrede geprofeteerd had aan het volk zeide hij: „Amen, de Heere doe also.” Niet om de waarheid van zijn profetie te bevestigen, maar om zijn eigen hartelijke begeerte uit te drukken dat het also mocht geschieden wanneer het samengaan kon met de wil van God.

Bij andere gelegenheden wordt het woord amen gebruikt om een vast geloof uit te drukken in hetgeen voorzeggd is. Christus zegt in die betekenis dikwijls: „Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden,” bij wijze van plechtige verzekering.

Nu dan, de Kerk spreekt haar geloof en begeerte ingewikkeld uit als zeggende: Amen, Heere, het zij zo, of duidelijk getuigende van haar geloof: *Amen, Heere, het zal zo zijn. Wij geloven het en wij verlangen er naar met ons gehele hart.*

Ten tweede antwoordt de Kerk met duidelijke woorden: „Ja kom Heere Jezus.” Hierin zijn aangename zaken op te merken.

- (1.) De liefelijke en gezegende overeenstemming die er is tussen Christus en de Kerk. Er is harmonie in Christus' stem en de stem van de Kerk. Christus zegt: „Ik kom.” En de Kerk laat op het woord van Christus haar stem horen als een echo: „Ja kom Heere Jezus.” In Hem en in de Kerk woont dezelfde Geest. Hij spreekt op een wijze die Hem eigen is en doet een belofte: „Ik kom.” En de Kerk op een wijze die haar eigen is, antwoordt biddende: „Ja kom.”
- (2.) Ik mag opmerken dat wij nu, in het laatst der dagen, meer ernstig naar de komst van Christus behoren te verlangen. Nadat Hij gesproken heeft Zijn

eeuwen over ons heengegaan, Maar Hij zegt nog heden: „Ik kom haastelijk.” Nu de bestemde tijd bijna is gekomen behoort onze pols sneller te slaan in ons bidden om de komst van Christus. Tertullianus vertelt dat de eerste christenen baden dat het einde niet spoedig zou komen daar Christus toen slechts weinig volk op aarde had en zij vermeerdering verwachtten. Maar wij hebben meer redenen om uit te zien naar de komst van Zijn koninkrijk in de hemel. De eersten verwachtten de openbaring van de antichrist, maar wij verwachten zijn verdelging. Zij begeerden dat God meer bekend zou worden in de wereld en wij begeren dat Hij niet langer zal veracht worden. Wanneer grote beloften dicht bij haar vervulling komen, dan komt er een meer levendige geest in de harten der heiligen. In Dan. 9 : 2, 3 lezen wij: „Ik bemerkte in de boeken dat het getal der jaren van dewelke het woord des Heeren tot de profeet Jeremia geschied was, in het vervullen der verwoesting van Jeruzalem, zeventig was. En ik stelde mijn aangezicht tot God de Heere om Hem te zoeken met het gebed en smekingen.”

Maar ik zal mij nu voornamelijk bepalen tot de leer in deze tekst:

***Dat de Kerk en alle gelovige leden wezenlijk en hartelijk verlangen naar Christus' tweede komst.***

Zij zien er naar uit, zij verlangen er naar, zij wachten er op. „Onze wandel is in de hemelen waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus,” Filipp. 3 : 20. Zij rekenen er op zoals Rebekka van verre Isaac bespeurde. Hij is ingegaan in het binnenste voorhangsel, waar Hij voor God verschijnt, Maar Hij zal daaruit weer te voorschijn komen. Wanneer zij de wolken zien dan geloven ze dat Hij daarop zal wederkomen. Dan verlangen zij er naar. In 2 Tim. 4 : 8 worden ze genoemd „die Zijn verschijning liefgehad hebben”.

Goddeloze mensen en schuldige zondaren haten en verafschuwen die dag, daar Hij voor hen zal komen als een vreeslijke Rechter. Misdadigers zijn bevreesd voor de rechtbank. Maar de heiligen die vrijgesproken en gewassen zijn in het bloed van Christus verblijden zich wanneer zij er aan denken dat er een dag komt waarop Christus in al Zijn heerlijkheid zal verschijnen. En daarom wachten zij er op: „Zij verwachten Zijn Zoon uit de hemelen, namelijk Jezus, Die ons verlost van de toekomstige toorn,” 1 Thess. 1 : 10. Het is „de toekomstige toorn,” die te verwachten is na de komst van Christus, die Zijn komst voor de goddelozen zo vreeslijk maakt. De hel maakt de oordeelsdag zo vreeslijk. De duivel kon niet verdragen van Christus' komst te horen. „Zijt u hier gekomen om ons te pijnigen vóór de tijd?” Matth. 8 : 29. Maar zij die vrijgesproken zijn wachten op die dag. Het ondersteunt en versterkt hun hart te midden van hun tegenwoordige verdrukking en zij gaan welgemoed voort in hun werk, niettegenstaande hun kommer en kruis.

Ik zal u enige redenen noemen waarom de getrouwe leden van Christus zo wezenlijk en hartelijk verlangen naar Zijn tweede komst.

Wij zullen drie redenen noemen waarom zij er naar verlangen:

1. Ten opzichte van de Persoon Die staat te komen.
2. Ten opzichte van de personen die Zijn komst begeren.
3. Ten opzichte van de komst zelf.

*Ten eerste, ten opzichte van Hem Die te komen staat.*



1. Zij verlangen naar Zijn persoon dat zij Hem mogen aanschouwen. De kinderen van God hebben er zich in verlustigd op Hem te zien door een sluier er en hebben iets van de hemel gehad toen zij op aarde Zijn aangezicht zagen in de spiegel van Zijn inzettingen. Op Hem te zien in de sluier van Zijner woord is een machtige troost en verkwikking voor hen geweest, maar toch verlangen zij Hem te zien van aangezicht tot aangezicht. Zij hebben van deze hunne grote Verlosser en Zaligmaker gehoord en Hij heeft ze per volmacht aangezocht gelijk Eliëzer, Abrahams knecht, er op uit moest om een vrouw voor zijns meesters zoon te zoeken. Zo is het nu het grote werk van Gods dienstknechten om hun Meesters Zoon aan ons voor te stellen, en de heiligen wilden Hem graag zien. Nee, zij hebben niet alleen van Hem gehoord, maar zij hebben in Hem geloofd en Hem in hun harten ontvangen. Neen, zij hebben niet alleen in Hem geloofd maar zij hebben Hem zeer lief gekregen. „Dewelke u niet gezien hebt en nochtans liefhebt; in Dewelke u nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde,” 1 Petrus 1 : 8. Het is voor hen een verrukkende gedachte geweest over Christus te denken, en zij hebben gesmaakt dat de Heere goedertieren is, 1 Petrus 2 : 3. Zij hebben Hem gevoeld in de werkingen van de Heilige Geest. Zij leven door Zijn leven, zij hebben ondervonden dat er kracht van Hem uitgaat. Nu, alles wat zij verlangen is dat zij deze grote en heerlijke Persoon mogen zien, Die hun Verlosser en Zaligmaker geworden is.

2. Beschouw Hem als in Zijn persoon, ook in Zijn betrekking tot Zijn volk. Hier zijn twee namen: „Ja kom, Heere Jezus.” Hij is Heere, en Hij is *Jezus*.

a. Hij is *Heere of Meester* én Man, zoals Sara Abraham *heer* noemde zowel als *meester*. Goede dienstknechten zien uit naar huns meesters komst, Matth. 24 : 46. En voorzeker naar zo'n Meester moet verlangd worden en wij behoren naar Hem uit te zien, want wanneer Hij komt, zal Hij niet met lege handen komen. „En zie, Ik kom haastelijk, en Mijn loon is met Mij,” Openb. 22 : 12. Hier hebben Christus dienaars hun onderhoud, maar nog niet hun loon. Hier worden zij onderhouden, dat is alles wat zij nu ontvangen, maar wanneer Christus komt zullen zij hun loon ontvangen. Hier krijgen zij handgeld, maar dan zullen zij de volle som ontvangen. Onder de wet werd aan de heren bevolen het loon van hun werklieden niet te verkorten. En waarom niet? De werkmán ziet op zijn heer en in 't midden van zijn zware arbeid is dit zijn troost, dat wanneer het dagwerk gedaan is, hij in de avond zijn loon zal ontvangen. Zo, ziet ook u op uw Heere. De grote betaaldag zal komen en dit mag u ondersteunen in al uw werk en in de arbeid van uw ziel. Nu, daar Hij onze Heere is, zo behoren wij naar Hem uit te zien.

b. Wij behoren naar Hem uit te zien als naar onze *Man*. Dit is een dierbaarder betrekking. „De bruid zegt: Kom,” Openb. 22 : 17. Wij zijn hier aan Christus ondertrouwd. „Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof,” Hosea 2 : 19. Maar de huwelijksdag komt later. Hier zijn wij aan Christus ondertrouwd in het verbond der genade. Hij heeft een teken van trouw van ons aangenomen en heeft een zelfde teken aan ons achtergelaten. Hij heeft ons vlees aangenomen en is in onze natuur ten hemel gevaren opdat Hij ons gedachtig zou zijn en Hij heeft de Geest bij ons gelaten. Nu, er zal een verlangen, een uitzien en een wachten zijn naar die plechtige huwelijksdag.

3. Zoals Hij Heere is, zo is Hij Jezus, een Zaligmaker, Verlosser. Met welk een versmeltend verlangen ziet de gevangene uit naar een Verlosser! Nu, „wij verwachten een Verlosser uit de hemelen.” Christus is nu een Verlosser, maar nog niet een volmaakte Verlosser vóór de dag van Zijn wederkomst. Daarom wordt de dag des oordeels „de dag der verlossing genoemd,” Ef. 4 : 30. Er is iets van ellende op ons

gebleven en zal er blijven tot de laatste dag. Maar elke komst van Christus tot de ziel geeft ondersteuning en kracht.

Hier hebben wij vijanden van *binnen en van buiten*.

*Vanbinnen* sterke begeerlijkheden en daarom is Zijn komst hier voor ons als „het vuur eens goudsmids en als zeep der vollers,” Mal. 3 : 2. Wij vinden Christus' eerste en tweede komst in de Bijbel dikwijls samengevoegd. Het doel van Zijn komst is, opdat Hij Zijn gemeente Zichzelf heerlijk en zonder vlek of rimpel voor zou stellen, Ef. 5 : 27. Onze tegenwoordige staat is slechts een geleidelijke genezing van onze ziekte. Er is zonde in ons overgebleven en die zal in ons blijven zo lang wij leven. In de dag der opstanding zullen de laatste vruchten der zonde verdwijnen, want dan zal ons verderfelijke lichaam worden opgewekt tot onverderfelijke. Dan zullen wij nieuwe redenen hebben om God te verheerlijken wanneer lichaam en ziel tezamen zullen worden opgenomen. Daarom, opdat elke komst van Christus ons nieuwe weldaden zal aanbrengen, moet het lichaam sterven. De oude Adam is niet geheel vernietigd, totdat God alles en in allen zal zijn.

Wat betreft de vijanden *buiten* ons, wij wonen hier te midden van goddeloze mensen. Hun zonden zijn een hartzeer voor ons en hun onrecht is een grote plaag en druk voor Gods kinderen. Wij leven hier zoals Lot in Sodom. „Zijn rechtvaardige ziel werd dag aan dag gekweld door het zien en horen van hun ongerechte werken.” Maar bij de wederkomst van Christus zal er een volkomen scheiding zijn tussen de schapen en de bokken. Hier zijn wij blootgesteld aan vele verdrukkingen. Hier vervolgt de antichrist ons, maar daar zal hij totaal vernietigd worden.

Ten tweede. *Wanneer wij de personen die Christus' komst begeren, beschouwen, dan zullen wij iets in hen vinden dat hen er naar doet verlangen.*

- (1) De Geest van Christus.
- (2) Sommige genaden welke noodzakelijk een verlangen naar Zijn komst tengevolge moeten hebben.
- (3) Zij hebben bevinding en ervaring welke hun verlangen versterken.

Ten eerste. *Gods Geest* werkt dat verlangen in hen. „De Geest en de bruid zeggen: Kom,” Openb. 22 : 17. De Heilige Geest stort dat verlangen in de Kerk uit. De natuur zegt, het is goed hier op aarde. Maar de Geest geeft een gesteldheid boven de natuur, dat is de Geest in de bruid. Het vlees en de verdorven natuur zeggen: Vertrek, maar de Geest zegt: Kom. Het grote werk van de Heilige Geest is om Christus en ons tezamen te brengen. Hij gaat uit van de Vader en de Zoon, om ons tot de Vader te brengen door de Zoon. Alles wat Hij doet is, Christus en de bruid samen te brengen. Daarom ontsteekt Hij in de harten van Gods volk een sterk en ernstig verlangen naar Zijn komst.

Ten tweede. Er zijn genaden in Gods kinderen geplant, *geloof, hoop, liefde, ijver*.

- *Geloof* is de bron van hun verlangen. Christus zegt, dat Hij haastelijk komt. Deze belofte wekt in hen de begeerte op om te geloven dat Christus zo goed is als Zijn woord. „En zo wanneer Ik henen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben,” Joh. 14 : 3. Christus heeft altijd openhartig met Zijn volk omgegaan. Hij zegt, „Ik kom,” en de Kerk zegt gelovig, „Amen, ja kom Heere Jezus.” Indien Christus misnoegd was weggegaan en met een bedreiging in Zijn mond dat wij Zijn aangezicht nooit meer zouden zien, dan konden wij slechts een vergeefs verlangen hebben. Maar Hij is in liefde vertrokken en heeft ons een belofte nagelaten. De Kerk en dus de gelovige ziel zegt: Hij heeft

mij Zijn woord gegeven en Hij heeft tot hiertoe er zich altijd stipt aan gehouden. Hij heeft gezegd: Ik zal wederkomen.

- *Hoop*. Zijn belofte houdt de harten van gelovigen staande tijdens Zijn afwezigheid. Zij mogen zeggen: Waarom zou Christus ons vleien of meer beloven dan Hij zal doen? Zouden wij een worm vleien die wij gemakkelijk vertreden kunnen? Zo wij Hem niet behagen kan Hij ons doden. Hij is altijd in alle dingen wáár en er is nooit bedrog in Zijn mond geweest. Zo is er dan hoop uitgestort in de harten der heiligen. Hoop is de dienaar van het geloof, zij ziet uit naar hetgeen wij geloven. Geloof stelt de zekerheid van een zaak vast en dan ziet hoop er naar uit. Deze genade wordt gegeven opdat wij ons zouden uitstrekken naar de hemel en zouden uitzien of de Bruidegom komt om ons de toekomstige en volle zaligheid te geven. God heeft niet alleen een heerlijke staat voor ons bereid, maar ook de genade om die staat te verwachten. Hij werkt deze hoop in ons om naar de zaligheid uit te zien. „Hij heeft ons wedergeboren tot een levende hoop,” 1 Petrus 1 vers 3.
- Er is in de heiligen ook *liefde* tot Christus. Liefde is een band van vereniging. Zij verlangt om bij het beminde voorwerp te zijn. Hij verlangt om bij ons te zijn en wij bij Hem. Liefde wekt sterke verlangens op: Kom, o kom, waarom vertoeft Zijn wagen zolang te komen? Zoals een liefhebbende vrouw op het strand staat om haar man die zij verwacht te verwelkomen, zo doet liefde in de gelovigen. Zij verlangen naar Christus om met Hem te zijn en daarom verlangen zij naar het koninkrijk Gods en uit liefde zien zij er naar uit. „Ik heb begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn,” Filipp. 1 : 23. Op dezelfde grond verlangen zij naar de algemene opstanding van de Kerk. Dit verlangen ontvlamt voornamelijk door gedachten over Christus' liefde tot ons. Hij heeft Zijn lichamelijke tegenwoordigheid aan ons onttrokken en toch zal Hij niet voldaan zijn tot Hij en wij elkander weer ontmoeten. „Ik kom weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben,” Joh. 14 : 3. En: „Opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen die u Mij gegeven hebt,” Joh. 17 : 24. Christus is niet bevredigd in Zijn heerlijke staat tot wij met Hem zijn, tot Hij ons gezelschap heeft en wij verzadigd zullen worden in Hem te aanschouwen. Eer de wereld was, vóór Zijn komst in het vlees, waren Zijn vermaken met de mensenkinderen. En toen de wereld gemaakt was, vóór Zijn vleeswording, had Hij er behagen in om te komen en te verschijnen in een tijdelijk aangenomen lichaam en met Zijn volk te spreken in menselijke gedaante. In de dagen Zijns vlees maakte Hij er Zich in, Zijn tijd te geven en bezig te zijn onder hen die Hem getrouw waren. En toen Hij wegging verzekerde Hij ons dat Hij weder zou komen en dat Hij niet zal rusten vóór wij met Hem zijn. Zo wederkerig, naar de mate die ons gegeven wordt, werkt liefde in ons. Wij kunnen Christus niet missen en daarom verlangen wij om met Hem te zijn.
- Dan is er *ijver* in de heiligen geplant en een teerheid voor Zijn eer. Het is niet alleen hun eigen zaligheid die hen doet verlangen naar Zijn komst, maar zij begeren dat de Koning op de troon mag zitten, dat Christus op de meest volmaakte en heerlijke wijze zal regeren en dat de dag van Zijn openbare huldiging zal komen, wanneer alle nevelen en wolken die rondom Zijn persoon zijn, zullen verdwijnen. De heiligen die de heerlijkheid van God liefhebben, zowel als hun eigen zaligheid, neen boven hun eigen zaligheid, verlangen naar de tijd dat Christus in al Zijn heerlijkheid zal worden gezien, dat Hij niet meer versmaad zal worden, dat zonde en tegenstand zullen eindigen. Hier ontvangt

God niet Zijn volmaakte heerlijkheid, niet van ons en niet van de goddelozen, niet van engelen en niet van duivels. Hij ontvangt hier nog niet Zijn volmaakte heerlijkheid van ons en daarom verlangen de heiligen naar die tijd wanneer Christus méér in hen verheerlijkt zal zijn. Het is de troost van hun zielen dat God verheerlijkt wordt in hun zaligheid en dat er een tijd zal komen dat Hij bewonderd zal worden in hun heerlijkheid, wanneer zij Hem eeuwig zullen prijzen, zonder zwakheid of verstoring.

Er zal een tijd komen wanneer de goddelozen Hem niet meer zullen tegenstreven of versmaden en dat de ganse loop van rechtvaardigheid in de geschiedenis van de wereld zal worden gezien, hetwelk geschied zal in de dag des oordeels. Zijn macht zal gezien worden wanneer duivels en alle onheiligen zullen vertreden worden, en alle ergernissen zullen verdwijnen en alle vijandige machten zullen vernietigd worden.

Eerst wilde Christus ons opwekken tot een heilige ijver voor de eer van God in de bede: „Uw Naam worde geheiligd,” en daarop wilde Hij ons doen bidden: „Uw koninkrijk kome,” opdat de ijver voor Zijn Naam ons tot een ernstig en aanhoudend gebed voor Zijn koninkrijk zou opwekken.

Ten derde. De gelovigen hebben ervaringen die hen aanzetten tot een *verlangen* en een zuchten naar die tijd.

„En niet alleen dit, maar ook wijzelve die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelve, zeg ik, zuchten in onszelve, verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams,” Rom. 8 : 23. Nadat zij de strijd in Kanaän gevoerd hebben, o hoe verlangen zij dan naar het beloofde land. Zij verlangen dat Jezus, de overste Leidsman hunner zaligheid, de geestelijke Jozua, hen in het bezit van het goede land zal stellen. De Kerk heeft hier Christus in haar eigen huis ontvangen: „Ik bracht Hem in mijns moeders huis,” Hoogl. 3 : 4. Maar nu verlangt zij Hem te ontmoeten in Zijn eigen huis en zich méér overvloedig in Hem te verlustigen. Hier hebben wij slechts een voorproefje opdat wij zullen verlangen naar een voller feestmaal. Waarom geeft God ons hier slechts zo'n klein portie, anders dan om onze begeerte om méér te doen ontwakken. Inderdaad de beginselen en eerstelingen zijn zoet en zijn wonderlijke weldaden, om Christus te horen zeggen: „Kom tot Mij opdat u het leven moogt hebben.” Maar wanneer zij deze ontferming genoten hebben, verlangen zij naar een andere nodiging, om die grote stem te horen: „Komt, u gezegenden Mijns Vaders.” Wanneer Christus hun het welkom toeroept in het koninkrijk des hemels, tot de kroon der heerlijkheid; wanneer wij enige blijdschap in de Heilige Geest ontvangen, een weinig vrede der consciëntie en enige zoete bevinding mogen hebben van de afwassing van onze zonden, hoe verlevendigend en vertroostend is dat! Maar waarom wordt ons dit geschonken anders dan om ons te doen verlangen naar de volle oogst, want die andere weldaden zijn slechts eerstelingen. Het is aangenaam nu vergiffenis van zonden te vinden en enig troostrijk gevoel van Gods liefde in de consciëntie gewaar te worden. Om elke twijfel opgelost te vinden en elke vrees tot zwijgen gebracht te zien. Het is liefelijk om een straaltje van het licht van Gods aangezicht te ontvangen en een weinig opwekking van het hart in het waarnemen van de genademiddelen gewaar te worden.

Nu, deze weldaden drijven de ziel aan om méér te verlangen, want wij beginnen dan te denken: Welk een zalig leven zal het zijn de volheid van deze zegen te mogen genieten! Indien hier slechts een belofte aan ons gegeven wordt, zo hebben wij wel het recht, maar nog niet de volle genieting. Zo ons recht op de belofte wordt opgeklaard dan is dat zeer versterkend. God geeft ons deze bevinding opdat wij mogen verlangen

om in de volle bezitting van de beloofde zaak gesteld te worden. Wanneer u ooit zijt opgestaan van 's Heeren tafel, waar u onthaald zijt op des Heeren liefde, zo hebt u gezegd: *Eén uur gemeenschap met God is beter dan de gehele wereld.* Wanneer uw hart ooit week was onder de genademiddelen, indien het ooit met smart vervuld was over de zonde, zo hebt u daar meer vrucht verkregen dan alle vermaak en muziek, waarin ijdele wereldlingen hun genoeg vinden. Nu, deze vruchten van liefde worden ons hier slechts gegeven als voorproefjes en om onze begeerte naar meer op te wekken.

Tot des Heeren Avondmaal komen wij dikwijls om uit die beker te drinken welke God voor ons bereid heeft. Maar dit is slechts een gesluerde afbeelding van „de nieuwe wijn welke wij zullen drinken in het koninkrijk onzes Vaders,” Matth. 26 : 29, en van die eeuwige vertroosting welke wij daar zullen hebben in ongestoorde blijdschap in de tegenwoordigheid van Christus. Door die voorproeven welke zij hebben gesmaakt en door die beginselen van heerlijkheid zijn hun harten meer verruimd en opgetrokken om uit te zien naar méér en te verlangen naar die zalige tijd wanneer alles volmaakt zal worden vervuld.

Ten derde. *Er zijn redenen in de komst zelf, waarom zij naar Zijn komst verlangen.*

Waartoe zal Christus komen? Wat is het doel van Zijn komst? Het doel is om Zijn liefde tot de heiligen te tonen, Zijn vijanden te straffen en Zijn rechtvaardigheid te verheerlijken.

1. Eerst noemden wij Zijn doel, de heiligen samen te brengen en Zijn volk dat overal verspreid is bijeen te brengen in één heilig lichaam en gemeenschap. „Verzamelt Mij Mijn gunstgenoten, die Mijn verbond maken met offerande,” Ps. 50 : 5. Nu zijn zij hier en daar verspreid, al naar dat God werk voor hen heeft te doen, de ene hier en een ander daar. Zij zijn verspreid over verschillende plaatsen, waar zij zijn als „twee of drie beziën in de top van een twijg,” Jes. 17 : 6. In de Bijbel wordt dikwijls gesproken over de dag des oordeels als wanneer de heiligen zullen verzameld worden in één grote vergadering. De psalmist spreekt over „de vergadering der rechtvaardigen, waarin „de goddelozen niet zullen bestaan,” Ps. 1 : 5, 6. Op die grote dag wanneer Christus komt zullen alle heiligen slechts één vergadering en één gemeente uitmaken. Wanneer de goddelozen zullen samengebonden worden en het kaf in onuitblusselijk vuur zal geworpen worden, dan zullen de heiligen samen vergaderd worden in één grote vergadering, en dit vervult hun hart met blijdschap. Daarom worden wij nog niet ten volle onthaald omdat het gehele gezelschap nog niet aanwezig is. Alle gasten zullen niet samenkomen tot op de dag wanneer de Zoon van God komt om de uitverkorenen te zegenen.

2. Hij zal komen om ons pardon uit te roepen en het vonnis van onze kwijtschelding in het hof gerechtelijk af te kondigen, als Rechter op de troon. Ons pardon is gepasseerd en in onze consciëntie verzegeld, zodat Hij al onze zonden zal uitwissen. Daarom wordt in Hand. 3 : 19 gezegd: „Opdat Uw zonden mogen uitgewist worden wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren.” Hij komt dan om de zielen der heiligen te vertroosten en te verkwikken, door hun pardon voor de oren van de gehele wereld uit te roepen. Voor wie de troon van Christus ook vreselijk mag zijn, zij zal niet vreeslijk zijn voor de heiligen. Wanneer Hij als een Richter zal komen, zal Hij komen zittende op de troon om hen vrij te spreken.

3. Hij komt om ons te kronen. Er is voorzeker een verlangen naar die dag en komst. Want wat zal Zijn werk zijn? Hij komt om de heiligen te kronen. „Voorts is mij

weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter in die dag geven zal,” 2 Tim. 4 : 8. Dan zal Hij komen om de kroon der rechtvaardigheid op ons hoofd te zetten en ons te voorzien met alle vruchten van Zijn verdienste. „En als de overste Herder verschenen zal zijn, zo zult u de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen,” 1 Petrus 5 : 4. Zij die er zich op hebben toegelegd God te verheerlijken in hun geslacht, zullen, wanneer de grote Herder komt, gekroond worden met de kroon der heerlijkheid, welke niet zal verwelken.

Vraag. *Zijn de kinderen Gods altijd in zo'n gemoedsgesteldheid, dat zij naar Zijn komst verlangen?* Velen beven bij de gedachte daaraan en het is hun niet tot troost, uit gemis van de verzekering van Gods liefde. Er zijn veel tijden waarin de heiligen geen verlangen naar Zijn komst voelen en die vurige en sterke begeerte missen.

Ik antwoord daarop:

1. De geringste heilige heeft enige begeerte naar Zijn komst. Hij kan niet anders dan verlangen dat Christus in zijn hart zal komen en hem zegenen wil en hem af te keren van zijn zonden. Hij die uit God geboren is, is „wedergeboren tot een levende hoop,” 1 Petrus 1 : 3. Zijn hart gaat uit naar de komst van Christus, hoewel niet met zo'n levendigheid en met zulke sterke begeerten als anderen hebben.
2. Ik kan evenwel niet ontkennen dat er een slaperigheid en geestelijke ongesteldheid in hen kan zijn, wanneer hun lampen niet branden, wanneer zij zorgeloos worden en in slaap vallen. De wijze maagden sliepen zowel als de dwaze, door traagheid en zekerheid. De heiligen kunnen zichzelf ongesteld voelen, mogelijk door verslapping van hun waakzaamheid. Zij kunnen zichzelf een ongesteldheid op de hals halen, terwijl er toch een uitzien naar Christus' komst is, hetwelk begint met de nieuwe geboorte en voortgezet wordt hoewel het niet altijd even sterk naar voren komt. Een vrouw verlangt naar de thuiskomst van haar man hoewel de verhouding niet is zoals het behoorde. Nu, alle christenen verlangen naar de komst van Christus, Maar velen zijn niet waakzaam genoeg en daarom niet zo levendig. Stille rust en zekerheid veroorzaakt dodigheid, tot God hen doet ontwaken door een of andere scherpe doorn. De naald die in aanraking is geweest met een magneet mag een weinig afwijken Maar herstelt zich weer. Dit is de rechte houding van een begenadigde ziel om ernstig uit te zien naar de komst van Christus.
3. Ik wil nog opmerken, dat de Kerk wezenlijk en hartelijk verlangt naar Zijn komst hoewel zij mogen beven door te zien op bepaalde omstandigheden. Wanneer zij aan die grote dag denken en aan de boeken die zullen geopend worden, en aan het onpartijdige gericht, dan is er nog een bepaalde mate van dienstbaarheid in de heiligen overgebleven, waardoor hun vertrouwen en vrijmoedigheid een weinig verzwakken. In Joh. 4 : 18 wordt gezegd: „De volmaakte liefde drijft de vreze buiten.” Er blijft in ons iets over van vreze, totdat onze genaden volmaakt zullen zijn.

### **Toepassing.**

Ik moet in de eerste plaats hen bestraffen die niet naar de komst van Christus verlangen, maar de gedachten daaraan van zich afzetten. En waarom doen zij dat? Omdat het een schaduw over hun vleeselijke genoegens zou werpen. Zij stellen de dag des Heeren, de kwade dag, ver af. Zij wensen dat hij nooit zal komen, en hun hart zou blijde zijn over zulk nieuws. Waarom? Omdat Christus' komst hun pijniging en last is;

zij zien er op als op een dag van wraak en een kwade dag waarom zij afkerig zijn er aan te denken. Augustinus heeft gezegd: Kunt u bidden „Uw koninkrijk kome,” wanneer u bevreesd bent dat het koninkrijk Gods zal komen? Een vleeselijk mens kan het gebed des Heeren niet bidden zonder bevreesd te zijn.

Zij beven bij de gedachte aan de komst des Heeren; zij vrezen dat het wáár zal zijn en zij zijn angstig wanneer zij er van horen. Indien het van hen afhing zou Christus nooit komen. De stem van de verdorven natuur is: „Wijk van ons; en wat had de Almachtige hun gedaan?” Job 22 : 17. Of indien zij er naar verlangen dan doen zij het slechts op een oppervlakkige manier zoals die mensen van wie wij in Amos 5 : 18 lezen: „Wee dengenen die des Heeren dag begeren! Waartoe zal ulieden de dag des Heeren zijn? Hij zal duisternis wezen en geen licht.” Zij hebben er weinig besef van wat zij doen en in welk gevaar zij verkeren, wanneer zij zo'n gebed tot God doen: „Uw koninkrijk kome.”

Laten wij onszelf beproeven.

Hoe bent u gezind jegens de komst van Christus? Ziet u er naar uit met begeerte des harten als naar de dag van uw volmaking en de dag van uw volmaakte verlustiging in God? Is uw hart overgebogen om uit te zien naar de toekomende heerlijkheid? Indien het zo is, dan zal er in u zijn:

1. Een voorbereiding. Iemand die de komst van een voornaam persoon tot zijn huis verwacht en begeert zal alle dingen in gereedheid brengen en zal er voor zorgen van alles wèl voorzien te zijn. Wanneer alles in uw huis slordig en morsig is, en er geen voedsel in voorraad is, zijt u dan iemand die naar een gast uitziet? Wat hebt u gedaan met het oog op de dag van Christus' komst? Hebt u uzelf geoordeeld? „Indien wij onszelf oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden,” 1 Kor. 11 : 31.
2. Hebt u ooit uzelf veroordeeld overeenkomstig de wet opdat u in Christus gevonden mocht worden? „Zo is er dan geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn,” Rom. 8 : 1.
3. Bent u met Christus' gerechtigheid bekleed opdat u in die dag zult kunnen bestaan in het oordeel?
4. Leeft u zó als u in die dag wenst bevonden te worden? Leeft u matig, rechtvaardig en Godzalig in deze tegenwoordige wereld? Voorzichtig wandelen is een voorbereiding voor die dag. Als u aan de zonde opening geeft bereidt u uzelf tot verschrikking. „Maar de dag des Heeren zal komen als een dief in de nacht; daarom hoedanigen behoort u te zijn in heilige wandel en godzaligheid, verwachtende en haastende tot de toekomst van de dag Gods,” 2 Petrus 3 : 10-12. Wij behoren onze lampen brandende te hebben.
5. Welk onthaal geeft u nu aan Christus? Onthaalt u Hem voor het tegenwoordige in uw hart, in Zijn inzetten? Verlangt een vrouw naar 'de komst van haar man wanneer zij niet wenst iets van hem te horen? O, zoekt nu naarstig om de komst van Christus in uw hart.
6. Indien u naar de komst van Christus uitziet wat brengt dat in uw hart voort, welke verlevendiging hebt u in de verwachting daarvan? „Abraham heeft met verheuging verlangd opdat hij Mijn dag zien zou en hij heeft hem gezien en is verblijd geweest,” Joh. 8 : 56. Hij verlangde naar de dag van Christus' vleeswording, naar de dag van Zijn verblijf in de wereld. Abraham voorzag die dag met het arendsoog des geloofs, door alle nevelen, wolken, sluiers en ceremoniën heen. Hij ontving een gezicht op die dag en het deed hem goed aan zijn hart. Springen uw harten op van vreugde bij de verwachting van de dag

van Zijn komst? Welk zuchten, verlangen en spreken met God brengt die verwachting in u voort? „Want het schepsel als met opgestoken hoofde verwacht de openbaring der kinderen Gods,” Rom. 8 : 19. Welke ondersteuning en sterkte geeft ze u tegen de lasten en moeiten van dit tegenwoordige leven, wanneer u er aan denkt dat Christus zal komen?

Om u op te wekken tot deze wachtende gesteldheid van de heiligen wil ik u herinneren aan de voorrechten daarvan. Dit verlangen, uitzien en wachten op de komst van Christus zal ons hemels in onze wandel maken. Christus is daar. Waar zouden wij liever zijn dan waar Christus is? En het zal ons getrouw maken in het gebruik maken van onze talenten. Onze Heere zal komen en zal onderzoeken wat Zijn dienstknechten met handelen gewonnen hebben, Lukas 19 : 15. Amen.



## 13. UW WIL GESCHIEDE (I)

*Uw wil geschiede gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.* Matthéüs 6 : 10.

Wij komen nu tot de derde bede welke zeer gepast op de vorige bede: „Uw koninkrijk kome”, volgt. In de aanhef van het gebed des Heeren erkennen wij onze betrekking tot God: „Onze Vader Die in de hemelen zijt.” In de eerste bede drukken wij onze begeerte tot Zijn heerlijkheid uit. In de tweede bede spreken wij van ons verlangen naar Zijn koninkrijk. En in de derde bede spreken wij van ons verlangen naar Zijn koninkrijk. En in de derde bede die wij nu zullen verhandelen bidden wij om gehoorzaamheid aan Zijn wil. Van onze eerbied voor Zijn naam en koninkrijk kunnen wij oordelen door onze gehoorzaamheid aan Zijn wil, want zonder gehoorzaamheid zullen wij Zijn naam niet heiligen en ons niet onderwerpen aan Zijn koninkrijk. Het koninkrijk van God begrijpt twee dingen in zich: Zijn regering over ons en de voorrechten welke wij daardoor genieten.

1. In de eerste plaats wordt onder de naam „Zijn koninkrijk” Zijn regering over ons verstaan en daarom is er een schoon verband tussen deze twee beden. Eerst bidden wij dat God over ons wil regeren en daarna bidden wij met een onderworpen hart dat wij Zijn regering mogen aanvaarden. Christus is onze Koning niet wanneer wij onze eigen wil doen. Deze twee dingen zijn duidelijk: Regering is de ene zaak en gehoorzaamheid daaraan is een andere. Wij bidden in de tweede: bede om het *koninkrijk van God* en hier in de derde bede vragen wij *om onze onderwerping daaronder*, opdat Christus niet een Vorst mag zijn alleen in naam, wat zeker het geval zou zijn wanneer wij onze eigen wil doen. Iedere soeverein staat op zijn eigen wil en te meer wanneer zijn wil wordt afgekondigd als een wet. Nu, daar God een volstrekt soevereine Koning is daarom behoort Zijn wil te geschieden op de meest volmaakte wijze: „Uw wil geschiede gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.”

2. In de tweede plaats kunnen wij door de benaming „het koninkrijk van God”, verstaan zijn volmaking en vervulling en de voorrechten die daarbij zullen ten deel vallen aan hen die Zijn wil gedaan hebben. Zo lezen wij: „Niet een iegelijk die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar die daar doet de wil Mijns Vaders, Die in de hemelen is,” Matth. 7 : 21. Het is niet een geestelijke vleitaal die waarde heeft in Gods koninkrijk, maar een oprechte en hartelijke onderwerping aan de wil van God en die onderwerping wordt bedoeld in de woorden: „Uw wil geschiede.”

Laten wij hier beschouwen:

**I. De inhoud van de bede. „Uw wil geschiede.”**

(1) Laten wij eerst beschouwen waarom gebeden wordt: „Uw wil geschiede.”

(2) En ten tweede welke wil hier wordt bedoeld: De wil van God.

**II. De omstandigheden waaronder deze bede gedaan wordt.**

De omstandigheden zijn tweërlei.

(1) Eerst de plaats waar, „op aarde,” waarmede de personen aangeduid worden, mensen op aarde.

(2) En ten tweede wordt een vergelijking gemaakt: „Gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.”

### **I. Ten eerste: De inhoud van de bede is: Uw wil geschiede."**

(1) In de eerste bede ging het om Gods naam, in de tweede bede om Zijn koninkrijk en nu in de derde bede om Zijn wil. En hierbij is een aanwijzing, Uw wil, in onderscheiding van alle andere.

In de woorden, *Gods wil*, zijn twee dingen vervat, hetzij *Zijn verborgen besluit* omtrent toekomstige gebeurtenissen, hetzij *alles wat God heeft geopenbaard* omtrent onze plicht. Over de eerste wordt gesproken in Rom. 9 : 19, „Want wie heeft Zijn wil wederstaan?” dat is Zijn besluit en voornemen. En over de tweede, Zijn geopenbaarde wil omtrent onze plicht, wordt gesproken in 1 Thess. 4 : 3, „Want dit is de wil Gods, uw heiligmaking.” Deze wil betekent niet Zijn voornemen maar dit is Zijn wet, Zijn geopenbaarde wil.

In onze tekst wordt *niet gezien op Gods besluit of verborgen wil*. Waarom niet?

Wel, Gods verborgen wil is niet bekend en hoe kunnen wij bidden om hetgeen wij niet weten? Gods besluit gaat over allen, zowel over verworpenen als uitverkorenen. Maar in deze derde bede wordt gesproken over *een wil welke moet gedaan worden in gelijkvormigheid aan de goede engelen*. Nogmaals, wij mogen willen wat God wil, niet intredende in Zijn verborgen wil, maar omtrent hetgeen Hij daarvan openbaart. Iemand kan deze verborgen wil vervullen en toch voor eeuwig omkomen evenals Judas. Zij die Zijn geboden overtreden voeren toch Zijn besluiten uit, zoals wij lezen van Herodes en Pontius Pilatus, die deden „al wat Gods hand en raad te voren bepaald had dat geschieden zou,” Handelingen 4 : 28.

Daarom wordt in onze derde bede *Zijn verborgen wil niet bedoeld*, maar de geopenbaarde wil.

*De geopenbaarde wil van God* wordt ons bekend gemaakt op twee manieren, door Zijn Woord en door Zijn werken. In Zijn Woord wordt ons zijn wil bekend gemaakt die door ons gedaan moet worden. In Zijn werken zien wij Zijn wil waaraan wij gehoorzaam moeten zijn.

In Zijn Woord openbaart Hij Zijn wil volgens welke wij moeten werkzaam zijn en in Zijn werken openbaart Hij Zijn wil waaronder wij lijdzaam moeten zijn. Onze werkzame gehoorzaamheid heeft betrekking op Zijn wetten en geboden en onze lijdelijke gehoorzaamheid betreft de werken van Zijn voorzienigheid. Wij moeten evenveel gehoorzaamheid bewijzen aan de ene als aan de andere, zowel in heiligheid als in geduld. Want zoals wij in heiligheid God erkennen als de hoogste Wetgever, zo erkennen wij Hem in geduld als de hoogste Heere Die gebiedt over alle gebeurtenissen in de wereld. In de eerste betekenis bidden wij dat wij God niet mogen tergen door ongehoorzaamheid en in de tweede betekenis bidden wij dat niets dat van God komt, ons mag aanzetten tot ongeduld of opstand.

Zo bidden wij dan in de bede: „Uw wil geschiede,” voornamelijk dat wij Zijn wil die Hij in Zijn Woord heeft geopenbaard mogen opvolgen, hetwelk niet uitsluit dat wij ook daarin vragen om eenswillensheid in alles wat God doet.

Overweeg dat de heiligen in de Schrift hun onderwerping aan Gods voorzienigheid uitdrukken in woorden die overeenkomen met de derde bede. Dit zien wij in gelovigen, toen zij zagen dat God beslist had dat Paulus naar Jeruzalem zou reizen „gebonden zijnde door de Geest,” dat zij niettegenstaande de gevaren die aan die reis verbonden waren en hun eigen verlies door Paulus vertrek, zeiden: „De wil des Heeren geschiede,” Hand. 21 : 14. En Christus Zelf toen Hij sprak over Zijn lijden, zeide: „Doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt,” Matth. 26 vers 39.

Zo moeten wij bidden om gehoorzaamheid en om onderwerping. Er is echter enig verschil hetwelk wij zullen verklaren. Onze werkzame of dadelijke gehoorzaamheid, daarin mag niet het geringste verlangen zijn dat God iets van Zijn geboden zal afdoen. Wij mogen op generlei wijze verlangen dat God Zijn wet zou intrekken en dat Hij iets van Zijn geschreven wet zou herroepen. Maar wij mogen begeren indien het met Gods wil kan geschieden, dat onze verdrukking mag eindigen of dat wij ondersteuning mogen ontvangen in ons moeilijk leven, hetwelk ons opgelegd wordt in Zijn Voorzienigheid. Want wij lezen: „Zijn geboden zijn niet zwaar,” in zichzelf, maar de verdrukking is in haar natuur wèl zwaar. Wij mogen vragen om meer kennis van Gods wet, doch wij mogen niet vragen om méér verdrukking. Het eerste is meer absoluut noodzakelijk dan het tweede. Wij hebben niet alleen dadelijk te gehoorzamen maar wij moeten ook de wet van God liefhebben, ja meer dan onze eigen vrijheid. Maar ik twijfel er aan of wij zó omtrent onze moeiten en verdriet moeten leven dat wij ze begeren boven vrijheid en boven onze welstand. Zo hebben wij u verklaard wat bedoeld wordt door de wil van God.

Wij zullen nu de tegenstelling verklaren: „Uw wil in onderscheiding van *onze* wil, de wil van *satan* en de wil van *de mensen*.”

1. Eerst zullen wij beschouwen wat onze eigen wil is.

Het is de hoogmoedigste vijand die de strijd aangebonden heeft tegen Christus en de oorzaak is van alle onheil dat ons overkomt. De grote twist tussen God en ons is, wiens wil stand zal houden, die van God of de onze. In elke zonde is een minachten van Gods wil en een voorop stellen van de onze. Wij „verachten het Woord des Heeren,” 2 Sam. 12 : 9 niet altijd in de hoogste trap. David achtte het gebod niet licht, en hij zei niet: Het is een dwaze wet, maar hij zeide: Ik heb gezondigd. Daarom, wanneer wij bidden: „Uw wil geschiede,” wanneer wij oprecht die bede opzenden, dan moeten wij onze eigen wil verloochenen,” die wil „des vleses en der gedachten,” waarover de apostel spreekt in Ef. 2 : 3. De ziel is nooit vernieuwd zolang onze wil niet vernieuwd of gebroken is. Daarom wordt zelfverloochening gesteld als een van de voornaamste beginselen van de onbevleete godsdienst. Wij moeten onze eigen wil verloochenen. Onze ziel wordt geleid door onze wil. Hoewel het nieuwe schepsel in onze ziel begint, komt het toch niet tot enige volmaaktheid zolang onze wil niet aan God onderworpen is. Genade heeft haar zetel in het hart. Bij de natuurlijke mens is het ganse hart vervuld met ongerechtigheid, maar wanneer genade haar zetel in het hart inneemt dan zal de verdorvenheid terugdeinzen. Wanneer de vleugels van een vogel gebroken zijn kan hij niet meer vliegen. Zo wanneer onze wil gebroken is dan begint het werk van genade. De gedachte is de raadgever, maar de wil is de heerser en vorst die zijn scepter in de ziel zwaait.

De wil is meer verdorven dan het verstand. Het verstand is meer verblind, doch de wil is meer verdorven. Het verstand heeft weinig licht en is soms geneigd goede raad aan te nemen, maar de wil weigert het goede méér dan het verstand dat verblind is. Wij zijn dikwijls overtuigd terwijl wij niet bekeerd zijn. Daarom is dit de voorname zaak, dat onze verdorven wil aan God onderworpen moet worden. „Uw wil geschiede,” niet de onze.

2. Uw wil in tegenstelling met *satans* wil.

Onze begeerlijkheden worden *de begeerlijkheden van satan* genoemd. „Gij zijt uit ede vader de duivel en wilt de begeerten uws vaders doen,” Joh. 8 : 44. Zij worden door hem ingegeven, zij zijn zijn broedsel. Hij is de vader van de begeerlijkheden. De Heilige Geest spreekt over vleselijke mensen en zegt dat zij „gevangen zijn in de strik

des satans tot zijn wil,” 2 Tim. 2 : 26. Goddeloze mensen zijn gehoorzaam op satans wenken en zij doen zijn wil. De duivel brengt de begeerlijkheden in beweging en de mens gehoorzaamt dadelijk. De duivel maakt gebruik van zijn listen en instrumenten om zulke begeerlijkheden op te wekken die de meeste kans hebben om de overhand te krijgen en zo doet de mens satans wil. Doch wanneer wij bidden: *Uw wil geschiede*, dan vragen wij om genade om niet mede te werken met des duivels ingevingen.

3. Uw wil in tegenstelling met de wil van de *mensen*. De apostel zegt: „Om nu niet meer naar de begeerlijkheden der mensen maar naar de wil van God te leven,” 1 Petrus 4: 2. In onze natuurstaat zijn wij geneigd ons te laten wegvoeren door de begeerlijkheden en driften van anderen. Daarom is het goed en een stuk van zelfverloochening ons los te maken van de begeerlijkheden der mensen en van de gewoonten die onder zondige mensen heersen. Zo lang wij niet losgemaakt zijn van mensen en van hun zondige werken, zullen wij tevergeefs zoeken God te dienen.

(2) Nu, wat betreft de bede zelf, dat Gods wil mag uitgevoerd worden. Wat ligt er in opgesloten wanneer wij zeggen: „Uw wil geschiede?”

1. Dan vragen wij om een hart dat Gods wil wenst op te volgen. „Och, dat zij zulk een hart hadden om Mij te vrezen en al Mijn geboden te allen dage te onderhouden!” Deut. 5 : 29. Het is niet genoeg onszelf er toe te zetten om te doen wat God geboden heeft, maar wij moeten een vernieuwd, geheiligd hart ontvangen.

2. In die bede vragen wij om bekwaamheid tot het doen van Gods wil. „Leer mij Uw welbehagen doen want Gij zijt mijn God; Uw goede Geest geleide mij in een effen land,” Ps. 143: 10. Wij bidden dan dat God ons onderwijzen wil en ons wil voortleiden in gehoorzaamheid aan Zijn wil.

3. In die bede vragen wij om kracht, Zijn wil te doen. In Hebr. 13 : 21 wordt gezegd: „De God des vredes volmake u in alle goed werk opdat gij Zijn wil moogt doen.” Wij vragen om kracht opdat wij mogen doen wat goed is in Zijn ogen. In onze wil is een dubbele ongerechtigheid. Onze wil is opstandig tegen God en afkerig van Hem. „Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet, want het kan ook niet,” Rom. 8 : 7. Onze verkeerde wil is zeer geneigd tot afwijken, zowel van nature als door kwade gewoonten. Er is een afkeer van God welke natuurlijk is en welke wordt versterkt door er aan toe te geven. Daarom moeten wij bidden om hetgeen alleen God ons kan geven, een hart om Zijn wil te doen en bekwaamheid en kracht. Het is God die ons zal moeten aftrekken van andere dingen, hetwelk genoemd wordt „de besnijdenis des harten,” Deut. 30 : 6. Hij alleen kan ons losmaken en ons tot Zich trekken. Dat geschiedt wanneer Hij de vleselijke gezindheid waartoe onze harten zo geneigd zijn, afsnijdt. Ons vleselijk hart is geneigd onze eigen wil te zoeken in het jagen naar vermaken, eer en voordeel. Maar de Heere snijdt die af en trekt ons tot Zich. „Trek mij, wij zullen U nalopen,” Hoogl. 1: 4.

## II. De omstandigheden waaronder deze bede gedaan wordt.

(1) Wij zullen nu beschouwen wat aan de bede wordt toegevoegd: „*In de hemel alsook op de aarde.*” Hier wordt gebeden om gehoorzaamheid van de mensen die op aarde zijn. Waarom worden de woorden „op de aarde” bijgevoegd?

1. De aarde is de plaats van onze oefening en beproeving en nu is het de tijd onze

zelfverloochening en onze gehoorzaamheid aan God te tonen, door onze eigen wil te verloochenen en ede wil van God te doen. Christus Zelf heeft het voorbeeld gegeven: „Ik heb U verheerlijkt op de aarde,” Joh. 17 : 4. Dit is een werk dat niet mag uitgesteld worden totdat wij in de hemel komen. Gods wil zal in de hemel geschieden want daar zal geen verandering, geen tegenstand zijn, maar hier op aarde worden zo weinigen gevonden die Gods wil liefhebben en zelfs voor hen zijn er vele belemmeringen in beproevingen en aanvechtingen.

2. De aarde is de plaats waar dit werk begonnen wordt en anders zal het hiernamaals niet mogelijk zijn. Hier moeten wij geloven en anders zullen wij het koninkrijk Gods niet binnengaan. Zo wij vrede op aarde vinden zullen wij eeuwige vrede hebben. God biedt nu genade aan en nu is het Zijn wil dat wij uit de zonde zullen opstaan en Christus zullen aannemen tot die einden waartoe God Hem verordineerd heeft. Hier op aarde moeten wij geheiligd worden anders zullen wij eeuwig onrein zijn. Het koren groeit op het veld maar het wordt verzameld in de schuur. Het is nu de tijd, hier op aarde, te bidden dat Gods wil mag geschieden.

3. Nu wij nog op aarde zijn mogen de gelovigen verlangen naar die gelukzalige staat die wij in de hemel zullen hebben, wanneer wij God volmaakt zullen dienen. Daarom heeft Christus in Zijn hogepriesterlijk gebed er ons aan herinnerd hoe God in de hemel wordt verheerlijkt en gehoorzaamd, opdat wij met ons ganse hart zouden verlangen naar die volmaakte staat wanneer wij God zullen dienen zonder vermoeidheid en zonder afgeleid te worden.

4. Wij moeten bidden voor hen die op aarde zijn om aan te tonen dat wij niet bidden voor hen die in de hemel zijn. Wij bidden niet voor de heiligen die ontslapen zijn. Zij zijn alle moeite te boven, ook boven onze gebeden, doch zij dienen God zonder vreze. Wij bidden niet voor de doden maar voor de levenden.

(2) Er wordt in de bede bijgevoegd: “Gelijk als in de hemel.”

Chrysostomus heeft opgemerkt dat deze woorden mogen worden toegevoegd aan alle vorige bedes. „Uw naam worde geheiligd op de aarde gelijk als in de hemel.” En „Uw koninkrijk kome op aarde gelijk als in de hemel.” Maar deze woorden passen meest in de bede welke wij nu verhandelen. Doch wat is de betekenis? Hoe wordt God in de hemel gehoorzaamd?

In de Schrift wordt gesproken over drie hemelen, de wolkenhemel, de sterrenhemel en de hemel der hemelen. In al die hemelen wordt Gods wil gedaan. God wordt gehoorzaamd in de wolkenhemel: „Vuur en hagel, sneeuw en damp; gij stormwind die Zijn woord doet,” Ps. 148 : 8. Winden en stormen die schijnen onstuimig te zijn, zijn gehoorzaam op Zijn wenk. Wat de sterren betreft wij lezen in dezelfde psalm dat „Hij hen een orde gegeven heeft die geen van hem zal overtreden.” Alle hemellichamen volgen de weg die God hen heeft aangewezen.

Maar in de woorden „gelijk in de hemel” wordt voornamelijk de *hemel der hemelen* bedoeld, waar engelen en verlore zielen zijn die God volmaakt dienen. „Looft de Heere, Zijne engelen, gij krachtige helden die Zijn woord doet, gehoorzamende de stem Zijns woords. Looft de Heere, alle Zijne heirscharen, gij Zijn dienaars die Zijn welbehagen doet,” Ps. 103 : 20, 21. De engelen voeren Zijn bevelen uit en gehoorzamen de stem Zijns woords en staan gereed op Zijn wenken om neder te dalen en op te varen zoals God wil.

Nu, daarom leert Christus ons bidden: „Uw wil geschiede gelijk in de hemel alzo ook

op de aarde.”

Nogmaals, waarom wordt er aan toegevoegd: „*Gelijk in de hemel?*”

1. Opdat onze onderwerping aan Gods wil ons niet zwaar zal vallen. Wij op aarde zijn niet gehouden tot een strenger wet en taak dan zij die in de hemel zijn. De engelen mogen niet over zichzelf beschikken. Zij hebben vele voorrechten boven mensen en toch zijn zij niet vrijgesteld van God te eren en Hem gehoorzaamheid te bewijzen. Zij zijn vrijgesteld van moeite en ziekte en van al de kwellingen en zwakheden van het vlees waaronder wij zuchten. Doch zij zijn niet vrijgesteld van de wil van God maar zij gehoorzamen de stem Zijns woords, in alles wat Hij hun gebiedt. Deze hovelingen des hemels zijn dienaars van God en medegenoten met ons in dezelfde gehoorzaamheid. Geen van hen is te groot of te hoog om God te gehoorzamen. De engelen, die krachtige helden, gehoorzamen Gods wil en zo moeten wij doen. Ja, zij gehoorzamen Zijn wil met een heilige vreze en ontzag, opdat zij Hem niet in het minst mishagen. Wij lezen in Judas 9, “dat Michaël de Archangel, toen hij met de duivel twistte en handelde van het lichaam van Mozes, geen oordeel van lastering tegen hem durfde inbrengen, maar zeide: De Heere bestraffe u!” Hij had geen vrijmoedigheid om een ongepast of onbetamelijk woord te spreken of iets te doen wat God mocht mishagen.

2. *Gelijk in de hemel*, wordt aan de bede toegevoegd om onze gehoorzaamheid gemakkelijk te maken en ons de redelijkheid van deze gehoorzaamheid aan te tonen. Wij zouden gaarne de gelukzaligheid van de engelen bezitten en daarom behoren wij zekerlijk ook hun medegenoten te zijn in hun gehoorzaamheid, en wij behoren hen in heiligheid te gelijken. Indien wij gemeenschap met hen wensen in heerlijkheid, zo behoren wij ook gemeenschap met hen te hebben in genade. Wij zoeken naar dezelfde heerlijkheid en gelukzaligheid welke zij hebben, om voor de Heere te staan en Zijn aangezicht te aanschouwen; dat is hun zaligheid. Indien wij het loon der engelen wensen, waarnaar wij op aarde hijgen en uitzien, dan behoren wij ook het werk der engelen te doen en vaardig te zijn om naar Zijn wil te leven.

3. Christus heeft deze vergelijking tussen de hemel en de aarde gemaakt opdat wij niet tevreden zouden zijn met een geringer voorbeeld. Hoe geneigd zijn wij om een of ander voetspoor te volgen en tevreden te zijn met een gemakkelijke en geringe mate van gehoorzaamheid. De farizeeër bad: „O God! ik dank U dat ik niet ben gelijk andere mensen, Lukas 18 : 11. Nu, daar wij weinig goede voorbeelden op aarde hebben en zij die wij hebben ontsierd zijn door vele vlekken en gebreken, en wij geneigd zijn onszelf daardoor op een gemakkelijker weg te wagen, daarom wilde Christus ons leren op te zien tot hemelse voorbeelden. Hij stelt de volmaaktheid der engelen voor als een voorbeeld voor ons. Hij die op een ster schiet zal hoger aanleggen dan hij die een haas wil raken. Zeker, hoe hoger het voorbeeld is dat wij ons voor ogen stellen hoe groter onze gehoorzaamheid zal zijn. Goddeloze mensen denken dat alles genoeg is in de godsdienst, al is het ook nog zo weinig. Maar zij die God vrezen kunnen zichzelf niet zo gemakkelijk tevreden stellen, maar zij jagen met Paulus naar het volmaakte.

4. „*Gelijk in de hemel*,” wordt er aan toegevoegd opdat wij niet alleen zouden bidden om gehoorzaamheid maar ook om oprechte gehoorzaamheid. Christus wilde ons niet alleen leren te bidden: „Uw wil geschiede,” maar ook „*gelijk in de hemel*,” om onze liefde tot de wil van God uit te drukken. God ziet niet alleen op het doen van hetgeen Hij eist, maar ook op de wijze waarop wij het doen. Wij moeten niet alleen goed doen, maar het moet wèl gedaan worden. Dat is de kroon op het werk. Wij hebben er op te letten met welk hart wij komen. „De Heere weegt de geesten,”

Spr. 16 : 2. Hij weegt en beschouwt met welke geest, met welk hart wij bidden, want dat is het wat Hij in de weegschaal des heiligdoms legt. Nu, dat wij dan niet alleen mogen zien op de plicht van gehoorzaamheid maar ook op de wijze hoe wij die volbrengen. Daarom geeft Christus ons dit voorbeeld: „Gelijk in de hemel.”

Daartegen zult u waarschijnlijk inbrengen: *Onze gehoorzaamheid is vergezelschap met vele gebreken en zwakheden. Hoe kunnen wij dan God dienen gelijk de engelen in de hemel doen? Hoe zullen wij getroost zijn indien wij dat voorbeeld moeten navolgen.*

Daarop antwoord ik:

1. Hoewel wij het niet kunnen doen in dezelfde mate, zo behoren wij het nochtans te doen op dezelfde wijze. Hoewel er geen volmaakte gelijkheid is behoort er toch een gelijkenis te zijn. Onze gehoorzaamheid mag in de soort niet verschillen van hen die God in de hemel dienen, hoewel wij in trap en mate hun voorbeeld niet kunnen bereiken.
2. Ofschoon wij die volmaaktheid in dit leven niet kunnen bereiken, moeten wij er toch naar staan, er naar verlangen en er om bidden. Sta er naar niet op een trage manier, u tevreden stellende met een lagere trap van gehoorzaamheid, maar streef naar de hoogste mate. Verlang naar de tijd wanneer gij zult volmaakt zijn. De tijd komt wanneer wij niet alleen als de engelen maar Jezus Christus zullen gelijk zijn. „Wij zullen Hem gelijk wezen,” 1 Joh. 3 : 2. Wij moeten bidden terwijl wij op aarde zijn om hetgeen wij in de hemel verwachten. Wij bidden om hetgeen wij verwachten te ontvangen in de toekomstige eeuw, wanneer wij de engelen gelijk zullen zijn om volmaakt Gods wil te doen.

#### TOEPASSING.

In de tekstwoorden zijn enkele nuttigheden ingesloten die wij u wensen voor te stellen.

Ten eerste. *Het is een sterke begeerte in hen die getuigen van hun eerbied voor Gods heerlijkheid en koninkrijk, om te mogen zien dat op aarde „Zijn wil geschiede.”*

Wanneer wij tot God bidden, dat Zijn wil op aarde geschiede, dan moeten wij het oprecht doen en bij onszelf beginnen.

1. Wij behoren in het gebed een oprechte begeerte van het hart te openbaren. Zij spotten met God die bidden dat Zijn wil mag gehoorzaamd worden en toch geen verlangen hebben naar het volbrengen van die wil. Dat zijn zij die hun begerlijkheden willen dienen, ze aanhangen en ze in hun boezem koesteren. Wij bidden vaker uit ons geheugen dan uit onze consciëntie en vaker uit onze consciëntie dan uit onze genegenheden. Wij bidden uit ons geheugen wanneer wij uit sleur woorden herhalen zonder enig gevoel van het gewicht en de betekenis van die woorden. Wij bidden vaker uit onze consciëntie dan uit begeerte naar bekering. Augustinus vertelt van zichzelf, dat toen hij onder de heerschappij van zijn lusten was hij tegen de begerlijkheden wilde bidden, maar dat zijn hart zei: *Maar nu nog niet, Heere!* Want hij vreesde dat God het horen zou, en zijn afgoden zou wegnemen. De consciëntie zegt ons dat bepaalde dingen moeten gedaan worden en dat er om gebeden moet worden. Zo laten wij onze consciëntie een weinig in het gebed spreken maar niets van oprechte begeerte en ernstig verlangen. Velen zouden het niet goed vinden zo God hen op hun woord vatte, wanneer zij zich aan Zijn wil schijnen te onderwerpen, terwijl zij toch geen afscheid willen nemen van hun lusten. De gedachte ze los te laten is hun bitter evenals Paltiël de man van Michal, die haar wenende

naliep, 2 Sam. 3 : 16.

Nu, indien wij wilden tonen dat onze gebeden oprecht waren zo zouden wij arbeiden om de verhoring te verkrijgen. Anders zijn wij gelijk aan die soldaten die op Christus spogen en op Zijn hoofd sloegen en toch riepen: „Wees gegroet, gij koning der joden!” Zo is het slechts spotternij te zeggen: „Uw wil geschiede,” terwijl wij er niet bekommerd over zijn. „Dit volk genaakt Mij met hun mond en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij,” Matth. 15 : 8. Wat er ook in het gebed mag zijn, er is geen oprechtheid in indien het hart er niet in is. De gebeden van sommige mensen zijn slechts een vrucht van het geheugen en bij anderen zijn het vruchten van hun eigen gedachten die zij gaarne willen uitgevoerd zien.

2. Zullen wij hopen op verhoring zo moeten wij bij onszelf beginnen. „Had ik naar ongerechtigheid met mijn hart gezien, de Heere zou niet gehoord hebben,” Ps. 66 : 18. Duidelijk gezegd, indien wij Gods wil niet willen doen dan is er geen reden waarom Hij onze wil zal doen. Indien ik ongerechtigheid in mijn hart zie dan is er zonde in het hart, maar indien ik daar zonde zie en ik houd in mijn hart genegenheid tot die zonde, zo zal God mij niet horen. Wanneer de wind blaast, dan zal er koude lucht in rde kamer komen hoewel de deur goed gesloten is. Maar wanneer wij de deur openzetten terwijl het koud is zo zal dat onze gezondheid schaden. Er is zonde in de kinderen van God hetwelk niet goed is. Doch liefde tot een bekende zonde maakt onze gebeden tot God vruchteloos. „Die zijn oor afwendt van de wet te horen, diens gebed zelfs zal een gruwel zijn,” Spr. 28 : 9. God gebruikt dikwijls de wet tot vergelding ren betaalt zondaars in hun eigen munt. Wij willen naar Hem niet horen, daarom zal Hij naar ons niet horen.

Nu, wat mag een oorzaak zijn tot ontwaking van uw vertrouwen en verwachting? Dat is het bloed van Christus. „Dewijl wij dan broeders vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus,” Hebr. 10 : 19. Dit is niet alleen een pleitgrond om genade te verwachten, maar het is ook een aansporing tot de plicht, wanneer God u aanziet in de verdienste van Christus. Want dat zal uw hart met liefde vervullen en u sterk doen verlangen de Heere te dienen met eerbied en godvruchtigheid.

God spreekt met meer wijsheid tot ons dan wij kunnen doen tot Hem. Wij stamelen en spreken gebrekkig in onze gebeden tot God. Er is veel meer reden waarom wij naar God zullen horen dan dat Gord naar ons zal horen. Bovendien zijn wij veel meer verplicht Gods wil te gehoorzamen dan dat er redenen bij Gord zijn om onze verzoeken toe te staan. Daarom, indien wij niet wensen dat God Zijn oor sluit voor onze gebeden, dan moeten wij onze oren niet sluiten voor Zijn wet en raad. „Wij weten dat God de zondaars niet hoort; maar zo iemand godvruchtig is en Zijn wil doet, die hoort Hij,” Joh. 9 : 31. Het is niet genoeg een vorm van aanbidding te onderhouden, maar wij moeten teer zijn omtrent Gods wil. Dat is de weg om een genadig antwoord te krijgen.

Indien wij Gods kinderen zijn dan moeten wij Zijn wil doen. „Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer en ben Ik een Heere waar is Mijn vreze?” Mal. 1 : 6. Een betrekking op God is niet louter een titel of grond waarop wij gunst van God mogen verwachten, maar die betrekking draagt verplichtingen in zich om Gods wil te doen. Velen willen God mooie woorden en schone titels geven zonder dat zij met Zijn wil instemmen. Nu, dan zal de betrekking waarover gij spreekt uw zonde verzwaren en ze zal een getuige tegen u worden: *gij hebt Mij uw Vader genoemd, doch gij hebt Mijn wil niet gedaan*. Doch „zo wie de wil mijns Vaders doet, Die in de hemelen is, die is mijn broeder en zuster en moeder,” Matth. 12 : 50. God zal dezulken in die troostlijke



betrekking erkennen namelijk hen die de oprechte begeerte hebben Zijn wil te doen. Indien gij die begeerte niet hebt dan beledigt gij Hem meer dan dat gij Hem dient. Daarom, zij die de eerste woorden van het gebed des Heeren „onze Vader” uitspreken moeten ook zeggen: „Uw wil geschiede.”

3. Zij die Gods heerlijkheid begeren, moeten Zijn wil doen. Dit is de ere van God, dat gij op Zijn bevel gereed staat. Wanneer gij op Zijn wenk gereed zijt Hem stap voor stap te volgen zoals Hij u leiden wil, dan zijt gij bereid Hem te volgen. Het was de eer van de hoofdman over honderd dat hij zijn sokdaten zó onder zijn bevel had, dat wanneer hij tot de ene zeide: Ga en hij ging en tot de andere: Kom en hij kwam. Matth. 8. Zo is het Gods eer dat bij alles wat Hij gebiedt gij gereed zijt te gehoorzamen al zoudt gij ook alles wat gij hebt er bij verliezen.

4. Onze onderwerping en gehoorzaamheid moet uitgebreid zijn tot Zijn koninkrijk. God staat op Zijn gezag. Wat is een koning zonder gehoorzaamheid zijner onderdanen? Christus wordt nooit als Koning ontvangen dan daar waar Zijn wil wordt gehoorzaamd. Anders bespotten wij Hem met een ledige titel. De dienstknechten van de hogepriester zeiden: *Wees gegroet Gij koning der Joden*, maar zij zeiden het spottende. Doch wanneer wij Hem gehoorzaamheid willen bewijzen dan erkennen wij Hem als Koning. Dan alleen begeren wij dat Zijn koninkrijk mag komen met kracht wanneer wij besluiten Zijn wil te doen, om lief te hebben zoals God wil en te vrezen en te hopen zoals God wil. „Leer mij Uw welbehagen te doen, want Gij zijt mijn God,” Ps. 143 : 10. Indien gij God als Soeverein erkent dan moet ge u aan Zijn wil onderwerpen. Het gebed des Heeren verschaft ons bewijzen, dat wij Hem erkennen als een Vader, zo wij begeren dat Zijn naam geheiligd worde en dat Zijn heerlijkheid en koninkrijk komen.

Ten tweede. Ik zal meer bewijzen aanvoeren om u te overreden ernst te maken met Gods wil.

1. Christus Zelf heeft een voorbeeld gegeven daar Hij Zichzelf opgeofferd heeft aan Gods wil en wilt gij dat uw eigen wil zal geschieden? „Want Ik zoek niet Mijn wil, maar de wil des Vaders Die Mij gezonden heeft,” Joh. 5 : 30. Hij zocht niet de wil van Zijn menselijke natuur te behagen, maar de wil Zijns Vaders. Dit is de ware godsdienst, Hem gelijk te zijn Die wij aanbidden. Nu, wij hebben nooit enige gelijkvormigheid met Christus zolang wij Gods wil niet de eerste plaats in ons leven geven. Waarom kwam Christus in de wereld? Het was om Zijns Vaders wil te doen. „Wist gij niet dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?” Lukas 2 : 49. Dit was het enige werk waarin Hij bezig was. Zo behoort het ook bij ons te zijn indien wij dezelfde geest hebben als die in Hem was.

2. Laat u overreden door Gods recht. Wij zijn niet tot onze eigen beschikking maar wij moeten zijn tot dienst des Heeren. God had een recht op ons zoals Hij ons schiep. De volmaaktheid van al het geschapene ligt in de vervulling van des Scheppers wil want daartoe werden ze gemaakt. Van de schepselen wordt gezegd: „Naar Uw ordinantiën blijven zij nog heden staan, want zij alle zijn Uw knechten,” Ps. 119 : 91. Alles wat wij zijn en alles wat wij hebben, dat hebben wij aan Hem te danken. Onder de mensen zien wij dat afhankelijkheid een oorzaak is van onderdanigheid. Iemand die van een ander leeft zal zijn best doen hem te behagen. Gij bezit alles wat gij hebt door de verdraagzaamheid en milddadigheid Gods, daarom moet het uw begeerte zijn Zijn wil te doen.

3. Jezus Christus heeft u gekocht. „Want gij zijt duur gekocht; zo verheerlijkt dan

God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn,” 1 Kor. 6 : 20. Hij heeft Godseigendom gekocht. Iemand die gekocht is, is zijns meesters geld. Daarom behoren zijn kracht, tijd en dienst aan zijn meester. Wij zijn van God omdat wij door Hem gekocht zijn en daarom kunnen wij niet leven zoals wij willen. Dit is de bijzondere eigenschap van een dienstknecht; hij kan niet leven zoals hij wil. Ik zeg dat toen God ons opnieuw gekregen en wedergeboren heeft toen was het doel van Zijn genade, dat wij „niet meer naar de begeerlijkheden der mensen maar naar de wil van God zouden leven,” 1 Petrus 4 : 2. Het is het oogmerk van genade om de ongeregeldheid van onze wil te genezen en ons in een nauwe band van plicht en dienst aan God te brengen. Nu, indien genade haar kracht en vrucht bij u heeft, dan zult gij u aan God overgeven. „Ik ben mijns Liefsten,” Hoogl. 7 : 10. Gij zijt uws Liefsten, zodat gij tot Zijn dienst gereed moet zijn. Indien gij uw belofte niet wilt intrekken dan moet gij consciëntie maken van de wil van God, want Hij heeft er recht op.

4. Beschouw uw eigen onbekwaamheid. Er zijn dringende redenen waarom wij onze wil aan Gods wil moeten onderwerpen, want wij zijn niet bekwaam onszelf te regeren. Volgens de wetten der volken moeten mensen die hun verstand niet hebben bewaakt worden. Omdat ze geen macht over zichzelf hebben moeten zij door een ander geregeerd worden. Van nature zijn wij allen dwazen en het zou tot onze ondergang leiden zo wij overgelaten werden aan onze eigen wil. Daarom als God de onderwerping van onze wil eist, dan staat dat gelijk met het nemen van een zwaard uit de hand van een dwaas, die anders de oorzaak zou zijn van zijn eigen verderf. Nu, sinds wij de macht over onze wil verloren hebben, is het nodig dat wij bewaakt worden. En wie is wijzer dan God om ons te beheersen? Een koopman die eigenaar is van een schip en het volgeladen heeft met goederen, neemt een loods om het te besturen, daar hij zelf geen verstand heeft van de scheepvaart. Wij zullen zonder twijfel schipbreuk lijden indien wij ons niet overgeven aan het geleide van Gods Geest en ons niet laten besturen naar Zijn wil.

5. De weldaden die voortvloeien uit ons gehoorzamen aan Zijn wil zijn groot, want wij zullen Zijn gust hier hebben en de heerlijkheid hiernamaals.

Zijn gunst hier zal ons dierbaar bij God maken. „Ik heb gevonden David, een man naar Mijn hart, die al Mijn wil zal doen,” Hand. 13 : 22. Dat zijn mensen naar Gods hart, die Zijn wil doen. En ofschoon wij grote zwakheden hebben, toch zal God die voorbijgaan, er op ziende dat ons hart overgebogen is om Zijn wil te doen. David had ook zijn zwakheden, doch daar de begeerte om de Heere te gehoorzamen in zijn hart was, daarom was hij een man naar Gods hart.

En hiernamaals zult gij de heerlijkheid van God binnengaan. „De wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid, maar die de wil van God doet, blijft in der eeuwigheid,” 1 Joh. 2 : 17. Wij zullen de dingen die wij willen hebben slechts bezitten tot zij vergaan, De neiging van ons hart drijft ons naar de wereld, rijkdom, eer en vermaken, maar de wil van God leidt ons tot eeuwige zaligheid. „De wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid.” Er zal een tijd komen wanneer de dingen die wij willen hebben en waar wij nu zo naar begeren, hun waarde voor ons zullen verliezen. Wij zullen er geen smaak meer in vinden en er geen trek meer naar hebben. Wanneer mensen deze wereld verlaten dan roepen zij uit hoe de wereld hen bedrogen heeft. Maar „die de wil van God doet, blijft in der eeuwigheid.” Nooit heeft iemand er berouw van gehad dat hij de wil van God gedaan heeft. Deze wil zal bij ons blijven tot in de eeuwigheid en zal ons tot een nimmer eindigende zaligheid voeren. Amen.

## 14. UW WIL GESCHIEDE ( II )

*Uw wil geschiede gelijk in de hemel alzo ook op de aarde. Matthéüs 6 : 10.*

In de eerste preek over onze tekstwoorden hebben wij aangetoond dat wij onze eigen wil moeten verloochenen, zullen wij oprecht kunnen bidden: „Uw wil geschiede.” Maar velen zijn zo ver van enige oprechte eerbied voor God, dat zij op een geringe aanleiding Zijn wil overtreden en door alle beletselen, die God hun gesteld heeft, heenbreken. Het hart is nooit recht dan wanneer het ligt onder ontzag voor een gebod. Velen vrezen voor de straf. In Spr. 13 : 13 lezen wij van iemand „die het gebod vrees.” Dat wil zeggen dat indien het gebod in zijn weg staat hij niet durft doorbreken. Het is voor hem méér dan een heg van doornen of dan leeuwen die in de weg staan. Maar aan de andere kant wanneer men onbevreesd een gebod durft overtreden of wanneer men, zoals de profeet zegt „om een paar schoenen durven te zondigen,” Amos 2 : 6, of wanneer elke kleine verzoeking genoeg is om iemand van God af te trekken, dan toont men duidelijk hoe weinig oprechte eerbied men voor God heeft.

***De bede „Uw wil geschiede,” moet ook voor ons persoonlijk dienen om ons te brengen tot een meer tere eerbied voor de wil van God.***

Beschouw tot dat einde de volgende beweegredenen.

1. Bedenk dat Hij een volstrekt gezag heeft om te gebieden. Wie is de gezegende en enige Vorst dan „de alleen machtige Heere, de Koning der koningen en Heere der heren?” 1 Tim. 6 : 15. Zijn wil is genoeg, Hij mag zeggen: *Gij zult dit of dat doen.*

2. Beschouw de billijkheid van wat Hij gebiedt. „Het gebod is heilig en rechtvaardig en goed,” Rom. 7 : 12. God gebiedt niets dan wat met Zijn heilige natuur overeen komt en wat meest gepast is tot ons nut en voordeel. Het is geen last om rechtvaardig, matig en heilig in gemeenschap met God te leven. Het is geen last maar een zegen en een groot voordeel. Christus juk is zacht en Zijn last is licht. Onze dienst en plicht hebben hun eigen loon in zich zelf. Het zal ons geen kwaad doen als wij onze hartstochten beheersen, matig en rein leven en bezig zijn in de oefening van heilige diensten. Hierin is niets dan wat de natuur van een mens verheft en veredelt. Indien het Gods gebod was geweest onze kinderen te offeren of andere barbaarse dingen te doen, zoals de heidenen deden, dan was toch dit genoeg geweest: „Ik ben de Heere.” Maar nu Hij zulke heilige en goede geboden gegeven heeft, welke u meer doen leven gelijk mensen, als redelijke schepselen, nu behoort gij teer te zijn omtrent de wil des Heeren.

3. Overweeg dat het een vreeslijk oordeel is aan uw eigen wil overgegeven te zijn. Wanneer God voornemens is een volk te verdelgen, dan geeft Hij het over aan hun eigen wil. „Maar Mijn volk heeft Mijn stem niet gehoord en Israël heeft Mijner niet gewild. Dies heb ik het overgegeven in het goeddunken huns harten, dat zij wandelden in hun raadslagen,” Ps. 81 : 12. Het is het grootste oordeel hetwelk aan enig schepsel kan opgelegd worden dat hij zijn eigen wil mag doen. Een mens kan aan satan overgegeven worden en toch hersteld worden zoals wij in 1 Kor. 5 : 5 lezen: „Dezulke over te geven den satan tot verderf des vlezes, opdat de geest mag behouden worden

in de dag van de Heere Jezus.” Hij mag tot zijn oefening en beproeving aan satan overgegeven worden. Doch wanneer iemand aan zichzelf is overgegeven, aan de heerschappij van zijn eigen hart, om verdwaasd te worden door zijn eigen raadslagen en door zijn eigen lusten, welk een zwaar oordeel is dat! Toen Bileam niet tevreden wilde zijn zei God tot hem: „Ga henen.” Hij had reeds eerder verschillende malen antwoord gehad en toch bleef hij aanhouden. Toen zei God ten laatste „ga henen”, en dat was zijn straf.

4. Onderworpen te zijn aan de wil van God is de meest wezenlijke vrijheid. Dan „indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben zo zult gij waarlijk vrij zijn,” Joh. 8 : 36. Hoe maakt de Zoon van God ons vrij? Niet van de plichten maar voor de plichten. Hij die onder de heerschappij en macht van enige zonde ligt is wezenlijk een slaaf. Maar wij zullen dan waarlijk vrij zijn wanneer wij verlost worden, niet van een oprechte onderwerping aan God, maar van de macht des duivels. Het is geen vrijheid om vrij te zijn om te doen wat wij willen, goed of kwaad, maar hoe meer wij tot het goede bepaald worden, hoe meer vrijheid, want dat is een vrijheid welke het dichtst komt bij de vrijheid van God, Die volmaakt vrij is in Zijn werken en toch niet kan zondigen. Zulk een vrijheid is in God, Christus en de engelen in de hemel. Dit staat vast, dat zij die altijd God prijzen en lofzingen, geen slaafs leven hebben. Het zal in de uitkomst blijken dat het grootste vermaak bestaat in onze eigen wil te verloochenen en de wil van God te doen. Hoe meer wij daartoe worden opgewekt, hoe groter onze blijdschap zal zijn. Dan zullen wij de gelukzaligheid van de volmaakt rechtvaardigen hebben. Niemand onder de mensen heeft groter blijdschap dan de verheerlijkte heiligen en niemand heeft minder van zijn eigen wil. Waarom zullen wij dat voor dienstbaarheid rekenen wat een deel is van onze zaligheid? In de hemel klagen de verheerlijkte heiligen niet over enige last en toch hebben zij hun eigen wil niet, doch zij willen en prijzen wat God doet.

5. Hij die een hart heeft dat gebogen is om de wil van God te doen, heeft de helderste kennis van de gedachten Gods. „Zo iemand deszelfs wil doen wil die zal van deze leer bekennen of zij uit God is dan of Ik van Mijzelf spreek,” heeft Jezus gezegd, Joh. 7:17. Het is niet de scherpzinnigheid die een waarheid doorziet, bijzonder een bestreden waarheid wanneer het twistvuur daarover ontbrand is, maar hij die meest nauwgezet is in zijn wandel met God, die verstaat Zijn gedachten. Een stomp ijzer hetwelk gloeiend heet is zal dieper in hout dringen dan een scherper werktuig dat koud is. Zo zal iemand die hartelijke liefde tot God heeft en een hart om Zijn wil te doen dikwijls dieper inzicht hebben in een omstreden waarheid en zal meer zien van de mening van God in die. waarheid, dan een man van verstand doet. Er zijn vele onjuiste bevattingen omtrent Gods wil. Ik raad u aan, wees getrouw in gehoorzaamheid, raadpleeg niet met de belangen van uw eigen persoonlijke gevoelens, en dan zult gij de mening des Geestes weten. Het is rechtvaardig in God Zijn licht te onthouden aan hen die met hun begeerlijkheden en belangen en vleselijke luimen raadplegen, want die verblinden het gemoed en dezulken aanvaarden of verwerpen alleen zulke dingen die wel of niet in de smaak van hun begeerlijkheden vallen.

6. God zal zekerlijk de overtreding van Zijn wil straffen. Hierin zijn twee dingen begrepen.

- (1.) De Heere merkt er op. Hij bespeurt of Zijn wil niet of wel gedaan wordt. De Rechabieten waren teer over het gebod van hun overleden vader die zelf geen kennis meer kon nemen van hun daden. Doch het was de wil van hun vader en

zij wilden zich houden aan de wil van de dode, Jer. 35 : 14. Doch de Heere ziet of men Zijn wil wel of niet doet. „De ogen des Heeren zijn aan alle plaatsen, beschouwende de kwaden en de goeden,” Spr. 15 : 3. De Heere ziet u waar gij ook zijt. Zo zeide de profeet tot Gehazi: „Ging niet mijn hart mede?” hetwelk betekent dat zijn profetische geest gewaar werd wat hij deed. De Geest des Heeren gaat met ons overal waar wij gaan en Hij weet wat wij doen. Toen Jezus Christus temidden van de schare was zei Hij: „Wie is het die Mij aangeraakt heeft?” Hij was er Zich van bewust dat er kracht van Hem uitging toen iemand Hem door geloof aanraakte. Zo zijn wij in de schare van schepselen afhankelijk van God en Hij weet welke kracht van Hem uitgaat om u en mij te bewaren. Dit zijn gepaste voorbeelden om in ons hart een gevoel van Gods alwetendheid te werken.

- (2.) Hij zal de overtreding van Zijn wil streng straffen. „Daar is een enig Wetgever Die behouden kan en verderven,” Jac. 4 : 12. Er zijn vele wetgevers in de wereld die macht hebben over leven en dood, maar daar gaat het alleen over tijdelijk leven. Maar er is één Wetgever Die belonen kan met eeuwig leven, en straffen kan met de eeuwige dood. Zo heeft God waarlijk en eigenlijk de macht over leven en dood. Daarom, dewijl Hij zo streng kan straffen, moeten wij ons niet tegenover Zijn wil stellen. Gods wil is dikwijls niet aangenaam voor vlees en bloed doch vergeet niet dat de hel erger is. Wanneer wij bij de mensen aandringen op geloof, bekering en nieuwe gehoorzaamheid en wij hun vertellen dat dit is „de wil van God over u,” dat gij in Christus gelooft, dat gij heilig en ootmoedig met God wandelt, wat zegt men dan? Het antwoord is dikwijls: *Moet ik mijzelf moedeloos maken en treurig in een hoek zitten en mijn leven slijten in duistere zwaarmoedigheid en het gaan van de ene plicht tot de andere?* Ik zeg u, dat dit veel beter is dan eeuwig te jammeren onder de toorn van God.

*Indien u de wil van God wilt doen, zal ik u enkele besturingen geven.*

1. Er moet een tijd komen waarin ge u eerbiedig onderwerpt en uw wil aan Hem overgeeft. Van nature zijn wij daartoe afkerig. Nu, wie ooit tot God gebracht is, komt en legt zijn uitdagende wapenen aan Gods voeten neer. Hij heeft een recht op ons en Hij wil dit recht bevestigd zien in onze toestemming en onderwerping. „Ik bid u dan broeders, door de ontfermingen Gods, dat u uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehaaglijke offerande,” Rom. 12 : 1. Er kan geen méér Gode welbehaaglijke offerande zijn dan de onderwerping van onze eigen wil aan Hem. Zie hoe Paulus komt en zijn wapenen neerlegt toen God hem onder gekregen had. „En hij bevende en verbaasd zijnde, zeide: Heere, wat wilt u dat ik doen zal?” Hand. 9 : 6. Er moet een tijd zijn waarop u oprecht de sleutels van uw eigen hart aan God overgeeft en Hem bidt binnen te komen. Paulus die niets deed dan dreiging en moord blazen tegen de kinderen Gods, toen God hem had vernederd lag hij aan zijn voeten. Wanneer u waarlijk vernederd zijt zo zult u wensen dat God komt en bezit van uw hart neemt en dan zult u wensen onder Zijn juk te komen. „Neemt Mijn juk op u en gij zult rust vinden voor uw zielen,” Matth. 11 : 29. Christus zal er niemand toe dwingen. In het huwelijkscontract is toestemming geen dwang. „Neem Mijn juk op u.”

2. Wanneer ge u aan God overgeeft moet het geschieden zonder enige beperking of voorbehoud. „Opdat gij staan moogt volmaakt en volkomen in al de wil van God,” Col. 4 : 12. Dat was Paulus gebed voor hen. En in Hand. 13 : 22 vermeldt hij dat God dit getuigenis van David gegeven had: „Ik heb gevonden David, de zoon van Jesse, een man naar Mijn hart, die al Mijn wil zal doen.” Wij behoren zo volkomen te

gehoorzamen alsof wij geen eigen wil hadden en in geen enkel opzicht enige eigendom wilden achterhouden. Onze gedachten staan niet tot onze eigen beschikking, evenmin als onze begeerten of vermaken, maar wij moeten ze gebruiken zoals God wil. De kleinste zonde die wij niet willen loslaten is een bewijs van des duivels macht over ons en van zijn recht op ons. Geef daarom alles aan God over, onderwerp u geheel aan Hem. Houd in gedachtenis dat elke beweging, elke gedachte, elke genegenheid aan een regel onderworpen is en dat wij bij iedere daad behoren te zeggen: *wil God dit zo gedaan hebben of niet?*

3. Er zijn sommige bijzondere dingen omtrent welke God meer nadrukkelijk Zijn wil bekend gemaakt heeft en omtrent welke Hij een bijzondere opdracht heeft gegeven. Daarin behoren wij het ons geschonken licht op te volgen en wel zeer nauwkeurig, hoe afkerig ons vlees en bloed er ook van is en hoe schadelijk het ook schijnt te zijn voor onze belangen. Om een voorbeeld te noemen, betreffende berouw en bekering en het verlaten van de zonde, God verklaart onder ede, dat Hij daarin lust heeft. „Zo waarachtig als Ik leef spreekt de Heere HEERE „, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve,” Ez. 33 vers 11. En God „wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen,” 2 Petrus 3 : 9. Dit is de wil van God. Hij heeft u gezegd welk een groot vermaak Hij heeft in bekering, dat u zoudt treuren over uw zonden en wenen over uw afwijkingen. Toen een goddeloze Ezau wist wat zijn vader verlangde nam hij zijn boog en schoot het wildbraad. Zo behoren ook wij te doen wat God van ons verlangt.

4. God neemt een welgevallen in het werk van geloof, in het geloven in Christus. „Dit is het werk Gods, dat u gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft,” Joh. 6 : 29. En in 1 Joh. 3 : 23 lezen wij: „Dit is Zijn gebod dat wij geloven in de naam Zijns Zoons Jezus Christus.” Daarom behoren wij te zoeken veel bezig te zijn in het werk van geloof en in Christus aan te nemen, opdat wij het welbehagen Gods over ons mogen vervullen. Het behaagt den Heere zeer als wij zó berouw hebben, geloven en tot Hem weder keren. Hoe welkom is de eerste beweging daartoe aan de Heere! „Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn vertredingen doen voor de Heere en Gij vergaaft de ongerechtigheid mijner zonde,” Ps. 32 : 5. In Lukas 15 : 20 lezen wij dat de Vader den verloren zoon tegemoet ging toen hij begon weder te keren. Daarom behoort u een geheiligd leven te hebben: „Want dit is de wil van God, uw heiligmaking,” 1 Thess. 4 : 3. God heeft uitdrukkelijk Zijn wil verklaard opdat u heilig zoudt wandelen.

5. Wij hebben plichten ten opzichte van overheden, ouders meesters en het behaagt God zeer wanneer u hen gehoorzaamt. „Want alzo is het de wil Gods dat gij weldoende de mond stopt aan de onwetendheid der dwaze mensen,” 1 Petrus 2 : 15. Wij behoren ook beschikkingen der Voorzienigheid op te merken en altijd in een dankbare gesteldheid te zijn. „Dankt God in alles want dit is de wil Gods in Christus Jezus over u,” 1 Thess. 5 : 18. Het is een grote opstand en ongehoorzaamheid Gods plechtige opdrachten niet uit te voeren.

6. Wij behoren gewillig te zijn God te gehoorzamen, wat het ons ook kosten moet. De kleinste zonde mag niet gedaan worden, zelfs niet om de grootste moeite te ontlopen. Misschien denkt u dat het een kleine zonde van Mozes was aan Farao's hof te vertoeven, waar hij de belangen van Gods volk mocht behartigen, en toch „verkoos hij liever met het volk Gods kwalijk gehandeld te worden dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben,” Hebr. 11 : 25.

7. Wij mogen Gods geopenbaarde wil niet overtreden, zelfs niet om de grootste voordelen die wij daardoor zouden kunnen verkrijgen. Dat is dikwijls een strik. Velen denken dat zij verontschuldigd zijn door hun goede voornemens zoals zij die zeggen:

„Laat ons het kwade doen opdat het goede daaruit kome,” Rom. 3 : 8. Indien één leugen de wereld kon redden, dan mochten wij het toch niet doen, want hoewel het grootste voordeel er uit kon voortkomen toch kan het kleinste kwaad niet gedaan worden zonder tegen Gods wil in te gaan.

Onderzoek uzelf hoe u gezind bent ten opzichte van Gods wil. Dat is zeer noodzakelijk omdat:

1. In dat opzicht velen zichzelf bedriegen en
2. Wij mogen daardoor te weten komen of wij geheel overgebogen zijn tot de wil des Heeren.

**Ten eerste.** *Velen vleien zichzelf met te beweren dat zij gehoorzaam zijn en te roepen: „Heere, Heere,” terwijl zij toch Gods wil niet doen.*

Zij geven goede woorden aan God maar zij gaan niet over tot een dadelijke strijd tegen het overtreden van Zijn wil gelijk die ellendige mensen die uitriepen: „Wij zullen naar onze gedachten wandelen en wij zullen doen een iegelijk het goeddunken zijns bozen harten,” Jer. 18 : 12. Of als die welke zeiden: „Aangaande het woord dat u tot ons in des Heeren naam gesproken hebt, wij zullen naar u niet horen; maar wij zullen ganselijk doen al hetgeen uit onze mond is uitgegaan,” Jer. 44 : 16, 17. Er zijn vele dingen waarin wij geneigd zijn onszelf te bedriegen.

(1.) Wij misleiden onszelf wanneer wij beweren dat wij in het algemeen Gods wil doen maar toch overtreden wanneer het tot bijzonderheden komt. Gewoonlijk komt niet zo gemakkelijk aan den dag wat tegen onze plicht ingaat, wanneer wij al onze plichten als één geheel zien. Dit is onze grote fout, wij vleien onszelf met ingewikkelde begrippen. Doch wat zegt u van Gods wil ten opzichte van u persoonlijk? Wat schenen de Israëlieten ver gevorderd te zijn. O, zij wilden de gehele wil van God doen, zoals zij zeiden, doch zij verloren zich in een algemeen begrip van de wet. Daarom zeide Jozua: „Gij zult de Heere niet kunnen dienen, want Hij is een heilig God, Hij is een ijverig God, Hij zal uw overtreding en uw zonden niet vergeven,” Kap. 24 : 19. Wij willen de wil van God wel doen in het algemeen, maar wanneer het komt tot de kruisiging van onze lusten en persoonlijke neigingen, dan zijn wij onwillig en deinzen terug.

(2.) Sommigen bevelen de wil van God aan en keuren die goed en spreken er over maar doen die niet. Doch in de bede wordt gezegd: „Uw wil geschiede” en dat betekent niet, laat mij over Uw wil spreken, maar laat mij Uw wil doen. De bede bestaat niet in het geven van mooie woorden. U kent de gelijkenis van de twee zonen. De ene zei: *Ik wil niet* en ging daarna toch aan het werk. Maar de andere zei: *Ik ga* en hij ging niet. Matth. 21 : 29, 30. Christus verkiest een openbaar zondaar boven een geveinsde die over Gods wil spreekt en op een afstand lijkt op een vurig dienaar, maar wanneer u hem onderzoekt, blijkt hij steenkoud te zijn. Wanneer wij de wil van God zeer goed schijnen te keuren en hem aanbevelen terwijl wijzelf hem niet doen, dat staat gelijk met een kind dat zegt: „Ik weet wat mijn vader mij gebiedt, maar ik wil mijn eigen zin doen.

(3.) Een ander zelfbedrog ten opzichte van de wil van God is deze: Wanneer wij voor het tegenwoordige in een goede stemming zijn en onze begeerlijkheden stil liggen en ons hart onder de indrukken van een tegenwoordige overtuiging of overreding is dan heeft” men gewoonlijk vaste voornemens om de wil Gods te doen. Israël zei tot

Mozes: „Nader u en hoor alles wat de Heere onze God zeggen zal; en spreek u tot ons al wat de Heere onze God tot u spreken zal en wij zullen het horen en doen,” Deut. 5:27.

Er zijn onderscheiden daden van de wil. Er is toestemming, keuze, voornemen en volharding. Het is niet genoeg toe te stemmen want die kan ons afgeperst worden door zedelijke overreding. Maar er moet bij zijn een ernstige keus, een onoverwinnelijk besluit, zulk een voornemen, waarin wij volharden met alle ijver en met ernstige pogingen, welke teleurstellingen welke wij ook mogen ondervinden. Nu, dit voornemen en onoverwinnelijk besluit is zodanig dat het niet door moeilijkheden gebroken kan worden, niet verzwakt door verliezen en niet van kracht ontbloot door vele teleurstellingen welke wij ont moeten, soms in ons wachten op God.

(4.) Wij hebben dikwijls een schijnbaar ontzag op onze consciëntie en dat dwingt ons Gods wil te doen, terwijl toch het hart al die tijd afkerig van God is. Daarom proberen dezulken Gods wil en de hunne door een vergelijk tot elkander te brengen. Hiervan hebt u een opmerkelijk voorbeeld in Bileam. Hij had een boodschap ontvangen en aan de andere kant was een sterk lokaas, want hij had een vleselijk hart dat uitging naar het loon der ongerechtigheid. Daarom, hoewel hij wist dat het volk van Israël van de Heere gezegend was, wilde hij toch eerst naar God gaan om te zien hoe ver hij gaan kon. Daarom zei hij tot de boden van Balak: „Vernacht hier deze nacht zo zal ik ulieden een antwoord wederbrengen gelijk als de Heere tot mij gesproken zal hebben,” Num. 22 : 8. Hij was zeer voorzichtig, hij durfde niet met hen te gaan zo niet de Heere zeide: *Ga*. Maar God sloeg hem af, en sprak: „Gij zult niet met hen trekken.” Wat nu? De Heere weigert hem verlof te geven. Toen zond Balak nog aanzienlijker gezanten en biedt opnieuw geschenken aan. Maar Bileams geweten ried hem aan God te gehoorzamen. „Toen antwoordde Bileam en zei tot de dienaren Balaks: „Wanneer Balak mij zijn huis vol zilver en goud gawe, zo vermocht ik niet het bevel des Heeren mijns Gods te overtreden, om te doen klein of groot,” vers 18. Waarom sprak Bileam die woorden? Het was de inspraak van zijn geweten, hij durfde voor geen huis vol goud tegen God ingaan. Toch kunt u zien hoe sterk de verzoeking voor hem was, want hij ging weer tot God, zoals wij lezen in vers 19: „En nu blijft gijlieden toch ook hier deze nacht, dat ik wete wat de Heere verder tot mij spreken zal.” Toen zei God: *Ga!* De Heere zag dat zijn hart hunkerde naar het loon der ongerechtigheid. Er was een weerzin, een onwilligheid in zijn consciëntie, hij durfde niet te gaan en daarom wilde hij gaarne een vergelijk treffen tussen Gods wil en zijn eigen wil. In vele gevallen zijn wij in tweestrijd tussen onze eigen begeerten en Gods wil, tussen onze eigen belangen en het belang van God.

Het komt dikwijls voor dat er twist is tussen overtuiging en verdorvenheid. Wanneer het licht helder en sterk is in de consciëntie dan durft de mens niet in te gaan tegen de duidelijk uitgesproken wil van God en toch helt zijn hart naar het kwaad. Wij hebben een of andere vleselijke begeerte en dan doen wij ons best om Gods wil en de onze samen te brengen. Dan proberen wij de zaak te verduisteren en te bemantelen, opdat niet blijke dat wij aan onze consciëntie de grootste vrijheid geven en tegen de wil van God ingaan.

(5.) Er is een vijfde zelfmisleiding ten opzichte van Gods wil en die is, dat wij wensen gebracht te worden onder de macht van die wil, evenals de mens die zich neervleide op zijn bed en zei: ,O, dat dit werken ware! Velen hebben een trage en gebrekkige wil. Zij hebben een wens, maar geen wilskracht, geen oprechte gehoorzaamheid. Soms dwingen zij zichzelf tot een koud gebed of God hen beter wil maken. Dat staat gelijk



met iemand die neerligt en klaagt: o, dat ik hier of daar was en niet behoefde te reizen. Maar hij slaat zijn handen niet aan het werk. Zulke mensen moeten, maar willen niet, zij spannen zich niet ernstig in om de genade te verkrijgen welke zij gaarne zouden hebben, zij willen geen moeite doen om hun wil vervuld te krijgen. Een koopman zou gaarne iets kopen, maar wanneer hij de prijs niet wil geven blijft het bij een koude wens. Hij zegt niet: Ik wil het kopen wat het mij ook kosten moet. Wanneer wij dit overbrengen op geestelijke dingen, dan hebben dezulken geen werkzame en vurige besluiten, niet een sterk en ernstig verlangen naar God, maar slechts een paar wensen.

(6.) Er zijn sommigen die de wil van God in tweeën delen. Zij willen in vele gevallen een deel van de wil van God doen maar niet Zijn gehele wil. Zij komen niet ten volle tot het doel dat God heeft. Bijvoorbeeld, zij maken zich druk over sommige van de grote geboden maar niet over de kleine. Wij kunnen onszelf niet ontslaan van de minste geboden. Jezus zeide: „Zo wie één van deze minste geboden zal ontbonden en de mensen alzo zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het koninkrijk der hemelen,” Matth. 5 : 19. Wij zijn geneigd te zeggen: ‘Het is slechts een klein gebod en mijn ziel zal toch leven.’ Ik zeg u, een zonde welke bedreven wordt tegen een groot God is nooit klein. Het is een bewijs van grote goddeloosheid wanneer men om een kleinigheid, om een beuzelachtig ding, van God afwijkt en het is een bewijs van sterke verdorvenheid. Een kleine kracht kan een zwaar lichaam naar beneden trekken.

- Laten wij een ander geval noemen. Zij die van kerkplechtigheden houden, zijn zeer nauwgezet in zaken van minder betekenis. Wij zien dit in de Joden, die volgens Joh. 18 : 28 niet in het rechthuis wilden gaan opdat zij niet verontreinigd zouden worden, terwijl zij toch het leven van de Heere der heerlijkheid zochten. Dezulken zijn niet gebracht onder de heerschappij van des Heeren genade, van geloof, bekering, heiligheid en van de gewichtiger dingen van de wet. Zij staan bij deze dingen niet stil. Dat is geveinsdheid. Zij zijn als iemand die in een winkel komt om iets dat een stuiver waard is te kopen en iets steelt dat tien gulden waard is. Zo zijn zij nauwgezet in dingen van minder gewicht om onbeschaamd tegen God te kunnen optreden in meer gewichtige dingen.

- Anderen doen de wil van God in het openbaar, waar zij gezien worden, maar niet in het verborgen wanneer zij alleen zijn. Zij maken een schone vertoning in de wereld, maar in hun gezin zijn zij meer los en onverschillig. David zegt: „Ik zal in het midden mijns huizes wandelen in oprechtheid mijns harten,” Ps. 101 : 2. Iemand die waarlijk heilig is zal dat tonen, of hij thuis of buiten is. In zijn binnenkamer en afzondering is hij consciëntieus omtrent de wil van God, overal waar hij is. Dikwijls spannen wij ons in om onze gaven in het openbaar ten toon te spreiden, maar God wil dat wij Hem ook in de binnenkamer dienen met al onze krachten. Ons wordt geboden Gods wil te doen zowel naar de inwendige als naar de uitwendige mens, en wij moeten van beide een gewetenszaak maken. „De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten en hij bekere zich tot den Heere,” Jes. 55 : 7. Wij moeten niet alleen nauwgezet zijn in ons leven naar buiten, maar ook omtrent onze gedachten zowel als ten opzichte van onze daden, want ook onze gedachten moeten zijn naar de wet.

- Sommigen willen zich strikt houden aan de geboden van de eerste tafel van de wet terwijl ze die van de tweede tafel nalaten. Anderen zijn zeer precies in het handelen met mensen maar verzuimachtig omtrent God. „Want de toorn Gods wordt geopenbaard van de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der mensen als die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden,” Rom. 1 : 18. Beide tafelen zijn van de hemel gegeven.

- Sommigen willen hun naaste voor geen stuiver tekort doen terwijl zij God beroven van al dat geloof, die liefde, dat vertrouwen, die aanbidding die zij Hem verschuldigd zijn.
- Velen willen hun lichaam niet bezoedelen in een ongeoorloofde verhouding, die toch overspelers en overspeelderessen jegens God zijn, daar zij hun hart aan God onttrekken, omdat ze verzot zijn op stoffelijke dingen en alzo God verongelijken. Velen veroordelen de opstand van Absalom, terwijl zij zelf opstaan tegen hun hemelse Vader. Zij zijn moordenaars die het Wezen Gods willen wegstoten. Zij durven de goede naam van mensen niet aan te tasten terwijl zij toch God onteren en er zich nooit bezwaard onder gevoelen.
- Er zijn anderen die nauwkeurig zijn in het waarnemen der godsdienstplichten, maar in hun dagelijks leven zeer gewetenloos zijn. Zij willen niet een eed zweren maar zij zijn liefdeloos en veroordelen hun broeders zonder enig mededogen. Dat is de mode van de wereld om de ene plicht te doen en de andere na te laten.

(7.) Het is zelfbedrog afkerig te zijn van de kennis van Gods wil en daarnaar niet te zoeken en te vragen. Het is een bewijs van onwilligheid om onder de macht van de wil van God te komen. Sommigen trachten listiglijk de wil des Heeren in verdenking te brengen, maar voor zichzelf zijn zij afkerig er onderzoek naar te doen. „Want een iegelijk die kwaad doet, haat het licht en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden,” Joh. 3 : 20. Zij hebben een angstig vermoeden omtrent de weg van God maar zij willen geen onderzoek instellen om tot zekerheid te komen. „Want willens is dit hun onbekend,” 2 Petrus 3 : 5.

Dezen zijn zoals Tertullianus zegt van de heidenen, dat zij de christelijke godsdienst niet wilden onderzoeken omdat zij er een haat tegen hadden. Daarom zijn ook dezen afkerig van zich verder te laten inlichten over de wil des Heeren. Daarin zit een groot deel zelfbedrog. Het is een bewijs dat zij bang zijn te dicht bij een gevreesde waarheid te komen. Evenwel, wanneer de lusten nu en dan enigszins onder bedwang zijn, dan kan het schijnen dat zo iemand zich onder de wil Gods gebogen heeft. Een paard dat kort gehouden wordt kan gemakkelijk door de berijder bestuurd worden, maar wanneer het sterk gevoed is wordt het koppig. Dikwijls schijnt een mens in moeilijke omstandigheden nauwgezet te zijn in het opvolgen van Gods wil maar wanneer hij voorspoed heeft wordt hij losbandig en ongehoorzaam.

Zo hebben wij aangetoond dat er vele misvattingen zijn omtrent het opvolgen van de wil des Heeren en daarom is er grote noodzaak nauwkeurig onderzoek te doen.

**Ten tweede.** *Wij mogen wel vragen hoe wij zullen weten of wij waarlijk de wil des Heeren liefhebben.*

(1.) Wij hebben de wil Gods lief wanneer hij voor ons een afdoende reden is om te doen wat God van ons eist.

Wanneer iemand de wil des Heeren liefheeft, dan zijn er geen andere overwegingen nodig. Gehoorzaamheid is nooit recht dan wanneer zij opgebracht wordt enkel op het gezicht van Gods wil. Dit is genoeg voor een begenadigd hart, dat het de wil van God is. „Dit is de wil van God in Christus Jezus over u,” 1 Thess. 5 : 18. Dat is genoeg ofschoon het gebod recht tegenovergesteld is aan onze begeerten en belangen. Dat is gehoorzaamheid aan het gebod terwille van het gebod, zonder enige andere reden of drijfveer. Er is een verplichting tot gehoorzaamheid en er zijn beweegredenen tot gehoorzaamheid. De verplichting vloeit voort uit het gezicht op Gods wil en de beweegredenen zijn uitzien naar beloning en een vrees voor straf. Gods wil is de reden die ons verplicht tot gehoorzaamheid en dit is zuivere gehoorzaamheid, te doen wat

God wil omdat God het wil.

(2.) Het is een bewijs van liefde tot Gods wil wanneer men zeer belangstellend is te weten wat de wil van de hemelse Vader is. Dat wil zeggen, dat hij niet alleen doet wat hij weet maar ook onderzoekt om méér te weten. Opdat u moogt beproeven welke de goede en welbehaaglijke en volmaakte wil van God zij," Rom. 12 : 2. „Daarom zijt niet onverstandig, maar verstaat welke de wil des Heeren zij," Ef. 5 : 17. Het is goed dat men verlangend is de hele wil van God te kennen, niet uit nieuwsgierigheid maar om hem te gehoorzamen. Wanneer het verstand een verward begrip van iets heeft dan zullen wij er geen helder inzicht in hebben. Maar wanneer men onderzoekt en gewillig is de wil van God in alle dingen uit te vinden opdat men zich daarnaar mag gedragen, dat is een teken dat het hart de wil van God waarlijk liefheeft.

(3.) U kunt weten dat u Gods wil liefhebt zo ge u onttrekt aan uw zonde. „Ik was oprecht bij Hem en ik wachtte mij voor mijn ongerechtigheid," Ps. 18 : 24. Er is een ongerechtigheid die wij de onze kunnen noemen en dat is die welke wij meest hartstochtelijk najagen. Het kan zijn wereldsgezindheid, zinnelijkheid, een buitensporige begeerte naam te maken onder de mensen en door hen geëerd te worden. Nu, wanneer wij ons rechteroog uittrekken en een rechterhand afhouden, dat wil zeggen dat wij onze lusten doden en bedwingen, wanneer wij onszelf verloochenen in die dingen waarop wij meest verzot zijn, dat is een teken van vereniging met Gods wil.

Tenslotte wil ik er op wijzen *dat het de Heere is die beide het willen en het werken geeft tot die dingen die welbehaaglijk in Zijn ogen zijn.* Daarom bidden wij van Hem: „Uw wil geschiede." Dat is zoals ik reeds verklaarde, aan Hem te vragen of Hij ons wil geven een hart, bekwaamheid en sterkte om Zijn heilige wil te doen.

Ik wil u zeggen wat ik daarmee bedoel.

(1) Ik wil dit zeggen dat in het werk der bekering God alles doet. „Ik zal hun enerlei hart geven en zal een nieuwe geest in het binnenste van u geven en Ik zal het stenen hart uit hun vlees wegnemen en zal hun een vlezen hart geven," Ez. 11 : 19. De weldaad van een teer, geheiligd hart is een gift van God. „Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u en Ik zal maken dat u in mijn inzettingen zult wandelen en mijn rechten zult bewaren en doen," Ez. 36 : 27. In vers 26 lezen wij : „Ik zal u een nieuw hart geven." Let wel, een nieuw hart, dat is een ander hart, een hart dat verstaat, een hart dat liefheeft, een hart om de wil van God te doen, Hij geeft het. Hij biedt het niet alleen aan, niet alleen bereidt hij het en opent er de weg voor, maar „Ik zal u een vlezen hart geven."

(2) Ik wil dit zeggen, dat God na de bekering nog blijft geven. Hij geeft niet alleen het beginsel van genade maar Hij schenkt ook dadelijke hulp in het werk van gehoorzaamheid. „Gij hebt ons ook alle onze zaken uitgericht," Jes. 26 : 12. Zijn krachtig werkende hulp is noodzakelijk om ons te besturen, te verlevendigen, te versterken, te beschermen en te bewaren.

\* Hij bestuurt de gelovige: „Gij zult mij leiden door Uw raad en daarna zult u mij in heerlijkheid opnemen," Ps. 73 : 24. In onze weg ten hemel hebben wij niet alleen voorschriften en een pad nodig, maar een gids. De levensregel is de wet, maar de gids is de Geest van God.

\* De Heere verlevendigt de gelovigen en wekt hen op door krachtvolle werkingen. Slaperigheid en dodigheid staan gedurig gereed om ons hart te bekruipten en wij bevinden dat in een en dezelfde plicht het moeilijk is dezelfde

gesteldheid van geest te bewaren, dezelfde vurigheid der genegenheden en dezelfde liefde en warmte. Daarom hebben wij nodig dikwijls tot God te gaan gelijk David: „Maak mij levend door Uwe wegen,” Ps. 119 : 37. Het is God die de kracht van het leven van genade bij alle gelegenheden vernieuwt wanneer dat leven begint: te kwijnen en te verwelken.

\* De Heere versterkt en bevestigt wat wij hebben ontvangen. In Eféze 3 : 16 bidt de apostel of God aan de gemeente wil geven, „naar de rijkdom Zijner heerlijkheid met kracht versterkt te worden door Zijnen Geest in de inwendige mens.” En Petrus wenst voor de gemeente dat de God aller genade haar volmake, bevestig, versterke en fundere, 1 Petr. 5 : 10. Daar worden vele woorden opeen gehoopt om aan te tonen dat Gods eer betrokken is bij het onderhouden en in stand houden van hetgeen Hij in de ziel geplant heeft.

\* De Heere beschermt en verdedigt Zijn volk tegen de invallen en aanvallen van de duivel, die altijd op de loer ligt om de ziel te overvallen, om ons van God af te trekken. De wedergeborenen zijn niet alleen ontkomen uit zijn klauwen maar zij zijn bevorderd en aangesteld om rechters over satan te zijn en dat kan die afgunstige en heerszuchtige geest niet verdragen. Daarom bestookt hij hen, valt hen aan en bestormt hen dagelijks met verzoeking. Nu, het is God Die hen beschermt. „Bewaar ze in Uw Naam, die u Mij gegeven hebt,” Joh. 17 : 11.

- (3) Wij zijn van Gods hulp afhankelijk niet alleen in het algemeen en bij gewichtige gelegenheden, maar in elke daad vanaf het begin van het geestelijk leven tot het einde toe. Het is niet genoeg te zeggen dat de eerste beginselen en werkingen van God zijn, maar alle werkingen en daden die daaruit voortvloeien komen van God. „Want het is God Die in u werkt beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen,” Filipp. 2 : 13.

God geeft niet alleen de begeerte en het voornemen, maar Hij geeft ook de genade om het goede te doen dat wij begeren en voornemen te doen.

Het willen en het doen, deze twee zijn onderscheiden. Wij kunnen ondersteund worden in het ene en niet in het ander. Om dit duidelijk te maken noemen wij de woorden van Paulus: „Want het willen is wel bij mij maar het goede te doen vind ik niet,” Rom. 7 : 18. Te willen is méér dan te denken, en ons in te spannen om onze wil tot daden te brengen is méér dan die beide.

Wij hebben Gods hulp in alles nodig. Wij kunnen niet één goede gedachte denken en niet één goed voornemen opvatten, nog veel minder een goede daad doen zonder God, zodat wij elk ogenblik vernieuwde kracht behoeven. Zo lang als het werk van genade krachtig en vernieuwd in ons is, zo lang worden wij gehouden in een ijverige en gezonde gesteldheid. Maar wij worden weer ijdel, los, aards, vleselijk en los van God wanneer deze warante en dit vuur van genade wordt ingehouden.

Wij wensen dat Gods volk veel besef mag hebben van de noodzaak van opzoekende en bijblijvende genade in het gehele werk van gehoorzaamheid aan Zijn wil. Amen.

## 15. UW WIL GESCHIEDE (III)

**Uw wil geschiede gelijk in de hemel alzo ook op de aarde. Matthéüs 6 : 10.**

In de vorige preken hebben wij aangetoond *dat Gods eer betrokken is bij de uitvoering van Zijn wil.*

Wij zullen nu bewijzen *welke noodzaak er voor ons is te verlangen dat wij Zijn wil mogen doen.* Daar dit een gewichtig punt is zal ik het bij gedeelten bewijzen.

- I. De eerste genade is dat God ons hart verandert tot gehoorzaamheid aan Zijn wil en het is God alleen Die dit doet.
- II. Wanneer wij daartoe door genade bewerkt zijn, zo hebben wij na onze bekering nodig dat God in ons blijft werken en ons helpt om Zijn wil te doen.

***I. Wat de eerste genade betreft zal ik aantonen dat het God alleen is Die door de kracht van Zijn eigen Geest onze harten bewerkt tot gehoorzaamheid aan Zijn wil.***

Dit zal blijken wanneer wij beschouwen:

1. Wat de mens van nature is.
2. En door welke woorden onze genezing wordt uitgedrukt en welke weg God met ons houdt om ons te brengen tot een loop van gehoorzaamheid.
3. En wat de Schrift zegt van de uiterste onmacht des mensen om zijn eigen hart om te zetten tot gehoorzaamheid aan Gods wil.

Ten eerste.

De noodzaak van Goddelijke bearbeiding van ons hart tot gehoorzaamheid blijkt uit de duidelijke bewoordingen waarin des mensen conditie in de Schrift wordt voorgesteld, vóór dat God in hem werkt. Hij is iemand die in zonde geboren is. „Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen,” Ps. 51 : 7. En wij dienen er rekening mee te houden dat dingen die aan onze natuur eigen zijn niet gemakkelijk veranderd worden. Zoals de mens in zonde geboren is, zo jaagt hij de zonde ook gretig na. „Hij drinkt het onrecht in als water,” Job 15 : 16. In die woorden wordt een onstuimige begeerte uitgedrukt, zo belust zijn om te zondigen als een dorstig mens om te drinken. Dorst is een behoefte die zich niet laat afwijzen; honger houdt het langer uit. De gesteldheid van het hart is voortdurend zondig. „En de Heere zag dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was,” Gen. 6 : 5. *O*, hoeveel verzwarende omstandigheden worden daar genoemd. Daar is een smederij die altijd in bedrijf is. Het verstand smeedt boze gedachten en het hart kwade begeerten en vleselijke bewegingen. Het geheugen is de voorraadschuur waar al die kwade gasten logeren en onderhouden worden. Dit is de toestand van de mens die in zonde geboren is. Hij smacht en dorst naar zonde en hij is iemand wiens gedachten ten allen dage alleenlijk boos zijn.

Als men vraagt: *maar kan een mens niet verbeterd worden?*

Dan antwoord ik: o nee, want hij heeft een hart van steen. Maar God zegt: „Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen,” Ez. 36 :26. Ieder mens die bekeerd wordt heeft een hart van steen. En wat wil dat zeggen? Dat het een ongevoelig, onbuigzaam hart is. Het is ongevoelig en heeft geen besef van zijn toestand. Het is onbuigzaam omdat

het niet bewogen of bewerkt wil worden door het Woord en de Geest en de Voorzienigheid. Hoeveel genademiddelen zijn aan zo'n mens verspild zonder enige uitwerking! „Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen?” Jer. 17 : 9. Het verzint allerlei uitvluchten om God te ontwijken of zichzelf te bedriegen. Wanneer God komt om een mens te bewerken dan glijdt het weg van onder Zijn hand, zodat het de zaligheid ontloopt.

Vraagt men: *Is het Nieuwe Testament niet gunstiger voor een mens dan het Oude? Of is de mens niet iets beter geworden nu er zoveel van Gods genade geopenbaard is?*

Ik antwoord daarop dat er een volkomen overeenstemming is tussen beide Testamenten. Mensen worden daarin genoemd „van nature kinderen des toorns,” Ef. 2: 3. De uitverkorenen zowel als de anderen waren zo. Zij worden in het Woord genoemd als te zijn „dienstknechten der zonde,” Rom. 6 : 17. Zo'n heerszuchtige meester als de zonde is, zo'n gewillige dienstknecht is de mens. Zonde laat nooit na te gebieden en de mens wil het uitvoeren en daarom zijn ze elkander van dienst. Wij vinden hem in het Woord beschreven als hebbende „een verduisterd verstand en een hard hart” en zijnde „vervreemd van het leven Gods,” Ef. 4 : 18. U zult hem daar vinden als iemand die „een vijand is van Gods wet,” ja als de vijandschap zelf, Rom. 8: 7, en als iemand die „Gode niet wil of kan behagen.” u vindt hem daar als een blinde die niet weet wat te doen, 2 Petrus 1 : 9. „Want bij welke deze dingen niet zijn, die is blind, van verre niet ziende.” Zo'n blindheid is veel erger dan natuurlijke blindheid. Iemand wiens lichamelijke ogen blind zijn zou het een groot voorrecht achten een bekwame gids te hebben, zoals in Hand. 13 : 11 toen Elymas de tovenaars met blindheid geslagen werd en „iemand zocht die hem met de hand mocht leiden.” Maar die geestelijk blind is kan geen gids uitstaan en als iemand hem wil leiden en besturen tot de rechte weg, dan wordt hij boos. En zoals de Schrift hem voorstelt als blind zo wordt hij daarin ook genoemd als zonder kracht: „Dood zijnde door de misdaden en de zonden,” Ef. 2 : 1. Ja erger dan dood, want een dood mens kan niemand meer kwetsen omdat zijn boosheid met hem sterft. Maar er is een leven van tegenstand en opstand tegen God in het hart van de mens en die blijven zolang hij leeft.

Ik heb er slechts weinig van gezegd Maar genoeg om aan te tonen welk een ellendig, misvormd schepsel de mens is. De Schrift spreekt daar niet toevallig over of hier of daar met overdrijving, maar waar het Woord spreekt daar spreekt het over deze zaak en daar wordt de mens ten toon gesteld als blind, hard, dood, hardnekkig en afkerig van God in aanmerking nemende dat God de mens beschrijft als zo'n halsstarrig schepsel, dan kunnen wij besluiten dat hij niets kan bijdragen tot zijn eigen bekering. Wie ongerechtigheid indrinkt als water kan niet hongeren of dorsten naar Christus. Er is in iemand die totaal zondig is niets te vinden dat hem tot genade kan leiden.

Indien Gods Woord slechts zei dat de mens zich gewend heeft aan de zonde en niet in zonde geboren is; indien het zei dat de mens zeer geneigd is tot ongerechtigheid en er niet naar smacht en dorst, dat zou zoveel zijn als dat de mens dikwijls kwade gedachten heeft maar niet altijd. Indien de Schrift zei dat de mens enigszins hardnekkig is maar niet een steen, niet zo hard als een steen, niet als de onderste molensteen; indien geschreven was dat de mens onverschillig is omtrent God en de wereld, omtrent God en het vlees en niet een uitgesproken vijand; of dat hij een gevangene van de zonde en niet een dienaar der zonde is; dat de mens zwak is en niet dood of dat hij neutraal en geen opstandeling is, dan mocht er nog iets goeds in de mens zijn en dan zou het werk der bekering of van zijn terugleiding tot God niet zo groot zijn. Maar Gods Woord zegt juist het tegendeel, dat de mens aan al dat kwaad en

aan vele andere kwaden onderworpen is, en dat is een afdoend bewijs dat zijn bekering niet uit hemzelf kan voortkomen, maar dat het God is Die dit goede werk in hem werken moet en dat hij anders nooit vernieuwd kan worden.

Ten tweede.

Laten wij nu beschouwen in welke bewoordingen onze genezing wordt uitgedrukt. Dit staat vast, dat om zo'n groot kwaad te genezen een almachtige kracht vereist is. Zie daarom hoe de bekering in Gods Woord beschreven wordt, soms als de verlichting van het verstand, zoals in Ef. 1 : 18, 19, „Namelijk verlichte ogen uws verstands, opdat u moogt weten welke zij de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom zij van de heerlijkheid Zijner erfenis in de heiligen, en welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons, die geloven, naar de werking der sterkte Zijner macht.” De mens, het beste schepsel aan deze zijde des hemels, is stekeblind in de dingen Gods. Indien hij wilde zien bij het licht der natuur hoe zou hij tasten in de duisternis! Indien hij de bril der kunst zou opzetten zouden de nevelen niet opgeklaard worden. Nee, laat hem de spiegel van het Woord nemen, hoe blind hij in geestelijk opzicht ook mag zijn. Er moet iets toegevoegd worden aan de gift van het Woord. Het voorwerp moet niet alleen geopenbaard, maar het oog moet verlicht worden. De mens heeft dikke schellen op zijn ogen evenals Paulus in zijn blindheid had. Deze moeten afgenomen worden vóór hij de dingen van God kan inzien.

Maar is dit alles, de verlichting der ogen? Nee, de Schrift beschrijft het werk van God als de opening van het hart. Wij lezen van Lydia: „Welker hart de Heere heeft geopend dat zij acht nam op hetgeen van Paulus gesproken werd,” Hand. 16 : 14. God klopt niet alleen aan het hart, wat Hij doet door Zijn Woord en door uitwendige middelen, maar Hij opent het hart. Hij moet de deur openen vóór Hij kan binnenkomen en het hart in bezit nemen.

Wat de middelen betreft, God probeert de ene sleutel na de andere, de ene voorzienigheid voor en de andere na. Om zo te spreken, wanneer iemand een deur wil openen weet hij niet welke sleutel op het slot past, hij probeert de ene sleutel na de andere. Zo probeert God het met het ene kruis, met de ene verdrukking na de andere, de ene preek, de ene boodschap na de andere. Maar zolang Hij Zijn vingers niet zet op de opening van het slot, zolang zullen wij niet opendoen.

Maar deze zinspelingen zijn niet nadrukkelijk genoeg

- Daarom wordt de vernieuwing van de mens ons voorgesteld onder de naam *wedergeboorte*. „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan,” Joh. 3 : 3. Merk op dat wij niet alleen in een nieuwe vorm moeten komen, maar dat wij wedergeboren of opnieuw geboren moeten worden.
- Er wordt echter een nog méér zeggend woord gebruikt om de vernieuwing des mensen aan te duiden, daar die wordt aangeduid en wordt vergeleken met een *opstanding*. „Hij heeft ons levend gemaakt met Christus,” Ef. 2 : 5.
- Zo wordt dat werk daarom niet alleen een opstanding maar *een schepping* genoemd. „Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken,” Ef. 2 : 10. En in 2 Kor. 4 : 6 lezen wij: „Want God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft,” 2 Kor. 4 : 6. En daarom worden wij nieuwe schepselen genoemd.
- Nog hoger dan in die benamingen wordt het werk der vernieuwing een *overwinning* genoemd. Het wordt vergeleken bij het verslaan en binden van de

sterk gewapende die van zijn prooi beroofd wordt. „Zo wordt alle gedachte gevangen geleid tot de gehoorzaamheid van Christus,” 2 Kor. 10 : 5.

De Schrift maakt gebruik van zulke omschrijvingen om de verborgenheid der genade en de kracht Gods die in ons werkt aan ons voor te stellen.

Ten derde.

Wij zullen nu beschouwen en bewijzen dat de Schrift uitdrukkelijk ontkent dat er enige kracht in de mens is om zichzelf tot God te bekeren. „Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn,” 1 Kor. 2 : 14. Hij kan ze niet verstaan omdat zij geestelijk onderscheiden worden. En daar hij ze niet kan verstaan daarom kan hij ze niet gehoorzamen. „Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God, want het onderwerpt zich der wet Gods niet, want het kan ook niet. En die in het vlees zijn kunnen Gode niet behagen,” Rom. 8 : 7, 8. Ook kunnen zij niet tot Christus komen. „Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke,” Joh. 6 : 44.

Niemand kan zonder Christus iets doen. Zij kunnen geen goede gedachte denken en zij kunnen geen goede vrucht voortbrengen en niet één goed woord spreken. Zij kunnen niet geloven en niet doen wat goed is. „Zal ook een moorman zijn huid veranderen of een luipaard zijn vlekken? Zo zult gijlieden ook kunnen goed doen die geleerd zijt kwaad te doen,” Jer. 13 : 23.

Maar waaruit komt al dit gebrek in hen voort? Deels uit hun natuur en deels uit gewoonten. Behalve de natuurlijke verdorvenheid is er een verdorvenheid uit kracht der gewoonte. Van nature zijn wij afkerig van God en door gewoonte versterken en bevestigen wij ons in dat kwaad, de afkerigheid van God. Mensen die lange tijd in hun onwedergeboren staat liggen zullen bevinden dat zij in hun afkerigheid van God toenemen en versterkt worden. Van nature hebben wij liefde tot de wereld en wij hebben God en de dingen van Zijn Koninkrijk afgewezen.

Wat betreft het leven des mensen van nature. „Hij begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn, want zij zijn hem dwaasheid en hij kan ze niet verstaan omdat zij geestelijk onderscheiden worden,” 1 Kor. 2 : 14. En het vleselijk hart onderwerpt zich der wet Gods niet, want het bedenken des vleses is vijandschap tegen God, Rom. 8.

Maar wat betreft het niet kunnen, er zijn andere plaatsen in de Schrift die de onmacht des mensen afleiden uit hun gewoonte van zondigen. Zij zijn slaven van hun lusten geworden en hun zonden hebben zó de overhand over hen gekregen dat zij geen weg zien ze af te breken. Kan een moorman zijn huid veranderen of een luipaard zijn vlekken? Zo zult gijlieden ook kunnen goed doen die geleerd zijt kwaad te doen, Jer. 13 : 23. In Joh. 12 : 39 lezen wij: „Daarom konden zij niet geloven.”

De mens is van nature onbekwaam, maar die laatstgenoemde tekst spreekt van een andere trap van onbekwaamheid of onmogelijkheid, welke gegroeid is door hardnekkigheid onder een rechtelijk oordeel van verharding.

Zo ziet u dat de mens gans onmachtig is tot het werk der bekering en dat alleen God het kan doen.

Sommigen brengen hier een tegenwerping in.

“Indien het waar is dat de mens zo uiterst onmachtig is zichzelf te bekeren, hoe kan het dan bestaan met de barmhartigheid Gods, als zijnde de Schepper van het mensdom, de mens de verplichting tot gehoorzaamheid op te leggen, terwijl hij die niet kan opbrengen? Hoe kan het bestaan met de rechtvaardigheid Gods de mens te straffen met de eeuwige dood, wegens verzuim van hetgene wat hij niet bekwaam is te doen? En hoe kan het bestaan met de wijsheid van de opperste Wetgever de mens aan



te sporen door beloften en bedreigingen, terwijl niemand de macht heeft te doen waartoe hij aangespoord wordt?”

Ik antwoord:

1. Wat het eerste betreft: *hoe kan het met de barmhartigheid van God bestaan om de schuld van gehoorzaamheid te eisen van iemand die niet in staat is een penning te betalen?*

Ik zeg u: God heeft Zijn recht niet verloren, hoewel de mens zijn macht heeft verloren; zijn onmacht heft zijn verplichting niet op. Een dronken dienstknecht blijft een dienstknecht. Het is tegen alle rede dat een meester zijn recht zou verliezen omdat de dienstknecht zijn plicht verzuimt. Een verkwistende schuldenaar heeft niets om te betalen en toch mag men hem zonder enig onrecht aanspreken om betaling. God maakte een contract met ons in Adam en gaf ons de macht het te houden, maar wij verloren die door zijn val. Daarom, hoewel onze macht verloren is, mag God toch Zijn recht om gehoorzaamheid van ons te eisen en Hem te behagen van ons opvorderen. Temeer daar deze gehoorzaamheid, die God van Adam eiste, niet alleen verplicht was op het verbond en op de volstreekte wet, maar ook op de natuurlijke rechtvaardigheid die de mens in zijn schepping ontving. Mensen denken dat het wreed is te lijden om Adams zonde, waarvan zij zich niet bewust waren en waarin zij niet daadwerkelijk hebben toegestemd.

Maar bedenk dat ieder mens een Adam in zijn eigen hart vinden kan. De oude mens is daar, en wij zondigen nog steeds die overblijfselen van natuurlijk licht in onze consciëntie weg en gaan in tegen die weinige zedelijke neigingen welke in ons zijn overgebleven. De mens heeft enige natuurlijke bekwaamheid en kracht en zal God dan niet de schuld van gehoorzaamheid opvorderen van een hoogmoedige, verkwistende schuldenaar, die zichzelf hoe langer hoe meer bezwalkt en verwoest? Wij zijn hoogmoedig en daarom mag God gehoorzaamheid van ons eisen. Wij menen dat wij in staat zijn te gehoorzamen en Zijn wil te doen, terwijl wij zwak zijn. Wij zijn arm maar menen rijk te zijn. Daarom mag God ons manen onze plicht te doen en daar wij daartoe niet in staat zijn, mag God ons onze onmacht en armoede tonen, opdat wij niet voorwenden dat wij geen schuld bij Hem hebben.

Maar de mens is niet alleen een verwaande schuldenaar, maar wij zijn verkwistende schuldenaars. Die overblijfselen van het geweten en van zedelijke en menselijke neigingen welke ontkwamen aan de vernietiging in onze val, worden dagelijks door ons onder de voet gelopen en wij verduisteren die door de dienst der zonde. Daarom is het ten volle bestaanbaar met de barmhartigheid Gods, als Schepper van het mensdom, om betaling van de schuld te eisen van de mens, die het weinigje dat hij heeft verkwist.

2. Wat het tweede betreft. *Hoe het kan bestaan met de rechtvaardigheid van God iemand met de eeuwige dood te straffen omdat hij verzuimt wat hij niet kan doen.*

Mijn antwoord is: er is niet alleen een natuurlijke onmacht maar tevens vrijwilligheid. Wij moeten de mens niet alleen beschouwen als onmachtig tot het goede, maar als zich verlustigende in het kwade, daar hij het kwaad liefheeft met geheel zijn hart. Dat kan niet is een wil niet, het is een vrijwillige onmacht. „Gij wilt tot Mij niet komen, opdat u het leven moogt hebben,” Joh. 5 : 40. Onze onmacht is gelegen in onze hardnekkigheid. Daarom kan de mens geen verontschuldiging inbrengen, omdat wij vrijwillig de aangeboden genade weigeren en wij bij het volharden in de zonde onze dienstbaarheid verzwaren en zo ons hoe langer hoe dieper in de zonde wortelen, waardoor wij elke dag meer halsstarrig tegen God worden.

3. Wat de laatste tegenwerping betreft. *Hoe kan het bestaan met de wijsheid van God dat Hij de mens door beloften en bedreigingen aanspoort om te doen wat hij niet kan doen.*

Daarop antwoord ik: die aansporingen en vermaningen dragen hun eigen zegen in zich voor hen over wie God iets goeds voorzien heeft. Gods scheppend woord had kracht in zich: „Daar zij licht, en daar werd licht,” Gen. 1 : 3. Christus woord ging gepaard met Zijn kracht; het was niet tevergeefs dat Hij zei: „Lazarus, kom uit,” hoewel hij dood was en geen woord kon horen. Er ging een almachtige kracht van Christus uit met Zijn woord. En zo gaat er kracht uit tegelijk met de vermaningen van het evangelie, om genade te werken in de harten van hen aan wie God Zijn Woord wil zegenen.

Maar nu zal men vragen: *Indien het zó alleen komt tot de uitverkorenen en alleen voor hen met die kracht vergezeld is, wat nut heeft het dan voor anderen?*

Ik antwoord, dat indien de uitverkorenen alleen woonden en een afgezonderde gemeenschap op zich zelf vormden, dan zou de tegenwerping gegrond zijn. Maar zij leven temidden van anderen. Daarom worden verworpenen toevallig of in het voorbijgaan geroepen, terwijl anderen worden geroepen met een bijzonder doel. Daarom hebben allen het voordeel van de algemene roeping en van het algemene aanbod. De wereld wordt in stand gehouden terwille van de uitverkorenen en toch hebben anderen het voordeel van de wereld en van tijdelijke dingen. Zo wordt het Woord gepreekt terwille van de uitverkorenen, terwijl anderen het voorrecht hebben van een uitwendige roeping. De zon schijnt, hoewel blinde mensen het niet zien. De regen valt op rotsen en bergen zowel als op vruchtbare valleien.

God wil vermaningen doen uitgaan om goddeloze mensen licht te geven. Zij kunnen er door overtuigd worden en hun verdorvenheden mogen er door gebreedeld worden. Het is tenminste een middel hen te beschaven en hen er voor te bewaren nog erger te worden. De leer en de overreding die van de vermaning uitgaat mag dienen om hun goddeloosheid te beteugelen. Daarom kan het zeer wel bestaan met de wijsheid van de Wetgever om mensen te roepen en hen door beloften en bedreigingen te vermanen tot berouw.

*Laten wij nu beschouwen hoe God ons hart onderwerpt en overbuigt tot gehoorzaamheid aan Zijn wil.*

De wegen die God daartoe gebruikt zijn tweeërlei, verstandelijk en wezenlijk.

Ten eerste. God werkt op het verstand om 's mensen natuur en haar beginselen te beschermen. Daartoe werkt Hij door een zachte overbuiging, niet door geweld. Zo komt Hij met liefkozingen en troostlijke woorden. „Daarom zie, Ik zal ze lokken en zal ze voeren in de woestijn en Ik zal naar haar hart spreken,” Hosea 2 : 13. Zo lezen wij: „God breide Jafet uit en hij wone in Sems tenten,” Gen. 9 : 27. Hij trekt mensen door liefelijke en vriendelijke woorden opdat zij het evangelie mogen liefhebben. Hij oefent geen geweld op onze natuurlijke beginselen maar op onze verdorvenheden. God maakt de wil niet tot geen wil, maar tot een goede wil. Hij herstelt de vermogens van de mens tot recht gebruik en praktijk. Hij legt de schoonheid en uitnemendheid van Zijn genade open en Hij stelt ons een heerlijke staat voor ogen en zo nodigt Hij ons tot betere dingen dan de verzoeker kan doen, en daardoor trekt Hij ons hart tot Zich. Zo werkt God niet alleen als meest gepast voor onze natuur in het algemeen, zoals wij redelijke schepselen zijn, maar ook zoals meest geschikt is voor de bijzondere gesteldheid van het hart. Maar sommigen hebben een onverschrokken en weerspannige aard en zij willen niet buigen voor zachte middelen en beweegredenen.

Daarom breekt God dezulken door vrees en verschrikkingen en door een geest van overtuiging. Maar anderen trekt Hij door liefde en door een zachte drang.

Dat God, hetzij met eerbied gezegd, rekening houdt met de persoonlijke aard en staat van mensen, is afgebeeld in die buitengewone verschijningen en openbaringen die het best pasten bij hun staat. God verscheen in een brandend braambos aan Mozes, die een herder was en bekend was met struiken. Aan de wijzen uit het Oosten, die ervaren waren in de bewegingen van de hemellichamen, verscheen Hij in een ster. En aan Petrus, die een visser was, verscheen Hij en toonde Zijn macht in een geweldige visvangst.

Zo zijn er verschillende bewijzen dat God gebruik maakt van deze soort van beschikkingen, daar Hij voegzaam wil werken, niet alleen overeenkomstig onze algemene menselijke natuur, maar naar onze persoonlijke aard en staat.

Ja, in deze zedelijke wijze van werken is er een gepaste onderwerping van de Voorzienigheid aan de omstandigheden. God „vangt de wilde ezels,” en zo heeft Hij Zijn eigen tijd waarop Hij het hart van zondaren verrast. „Een rede op zijn pas gesproken is als gouden appels in zilveren gebeelde schalen,” Spr. 25 : 11.

God komt op een geschikt tijdstip. Als wanneer een ziel verslagen is door enig plotseling voorval. Of zoals Luther getroffen werd toen hij plotseling zijn vriend dood naast zich neer zag vallen. God beschikt sommige voorvallen om de harten van mensen te bewerken en te doen ontwaken. Of anders door enige grote verdrukking. „Ik zal ze in de woestijn voeren en Ik zal naar haar hart spreken,” Hosea 2 : 13.

De Heere vindt dikwijls een zondaar in de doornen zoals Abraham het lam vond. Weerspannige temperamenten worden dan meest gebroken. Metaal in de smeltkroes kan in elke vorm gegoten worden. God kan ons geschikt maken of ons kneden, zodat Hij op een gepast ogenblik tot de ziel komt, soms in verschrikking der consciëntie wanneer het hart gegeseld wordt door wroeging over grote zonden. Al deze dingen zijn een werk Gods op het verstand.

Ten tweede. Er is een zaligmakend werk, waarin de almachtige kracht Gods openbaar komt. Het gaat wel samen met de overreding waarover wij gesproken hebben, maar deze kan de blinden niet ziende maken, de doden niet levend maken, en door die overreding of algemene overtuiging wordt het hart des mensen niet geopend. Het hart is zo hopeloos en hardnekkig goddeloos dat het niet zal open gaan zolang God Zijn vinger niet zet op de opening van het slot en het hart niet opent.

Wat dit zaligmakend werk betreft, het is verborgen hoewel het krachtig en overwinnend is. Dit blijkt uit het gevolg wanneer God iemand wil bekeren. De juiste wijze van Gods trekking is onbekend. Augustinus noemt ze *een inwendige, verborgene en onuitsprekelijke kracht, welke God te werk stelt tegelijk met Zijn Woord*. Het is wonderlijk in onze ogen, maar Hij, Die wist zielen te scheppen, weet ook hoe ze te herscheppen. Die kracht is gelijk de invloed van de hemelen, welke ongemerkt samenwerken met tweede oorzaken op zo'n wijze dat zij niet bemerkt worden. Zo werkt er zo'n almachtige kracht in ons hoewel wij het niet kunnen verklaren.

Wij kunnen dan niet zeggen dat er zo'n kracht niet is, maar wij weten ook niet wat het is. Het is een verborgen overheersende kracht. Waar God werkt heeft Hij de overhand, zodat de uitwerking noodzakelijk moet volgen. De genade die God aan een mens schenkt om hem te bekeren is geen kracht om zich te bekeren, berouw te hebben en te geloven wanneer hij wil. Nee, maar Hij geeft berouw, Hij geeft geloof en werkt zó dat de vrucht zeker zal volgen. God werkt krachtig, doelmatig en beslist om alle tegenstand van de wil te overwinnen en Zijn werk te volbrengen.

Dit is het eerste gedeelte.

## **II. Nu volgt, dat wanneer wij zo gevormd zijn door genade, God Zijn werk voortzet en ons helpt om Zijn wil te doen.**

Hij schenkt ons niet alleen genade maar helpt ons krachtdadig in het werk van gehoorzaamheid. „Gij hebt ons ook al onze zaken uitgericht,” Jes. 26 : 12.

Maar waarom zet de Heere Zijn werk in ons voort, beide het willen en het werken, tot het einde toe? Waarom begint Hij niet alleen met ons maar houdt genade in Zijn eigen hand, zodat wij ons onderhoud van dag tot dag van de hemel moeten ontvangen?

Ik zal enkele redenen noemen.

(1) Deze weg, die God met Zijn kinderen houdt, maakt Hem dierbaar voor een begenadigde ziel. Hoe meer bezoeken wij van God ontvangen en hoe meer Hij toont aan ons te denken in elke nood, hoe meer dierbaar Hij voor ons wordt. Bij een of andere plicht waarin wij troost en verruiming ontvingen omdat God daar was, zullen wij opmerken en erkennen dat de Heere weldadig en dierbaar is. De ervaring dat wij God in enige plicht vinden doet de lof Zijner genade in ons hart oprijzen. Zo sprak David: „Ik zal Uw bevelen in eeuwigheid niet vergeten, want door dezelve hebt u mij levend gemaakt,” Ps. 119 : 93. Ik zal zo'n preek of zo'n gebed nooit vergeten, omdat ik God daarin heb ontmoet. Zo ook in verdrukking waarin God lijdzaamheid geeft. „De lijdzaamheid werkt bevinding,” Rom. 5 : 3. Of in enige strijd waarin wij ondersteuning ontvingen, daarin is God dierbaar voor de ziel. Zoals wederkerige daden van vriendelijkheid meewerken tot onderhouding van vriendschap tussen een man en zijn naaste, zo ook onderhouden deze vernieuwde daden van liefde en van Gods zorg en gunst over ons, de vriendschap tussen Hem en ons.

(2) God houdt deze weg met Zijn volk om hen te verplichten tot een voortdurende afhankelijkheid van Hem en gemeenschap met Hem te zoeken. Dat is een afhankelijkheid welke het verkeer tussen hemel en aarde onderhoudt. Indien wij het kapitaal in eigen handen hadden zouden God en wij van elkander vervreemden. Toen de verloren zoon zijn portie in zijn eigen handen had verliet hij zijns vaders huis. De troon der genade zou dan niet door ons worden op prijs gesteld en wij zouden die niet dikwijls bestormen. Wanneer zou de Heere ons horen zo wij geen dagelijkse giften nodig hadden? Daarom houdt God de genade in eigen handen om ons te verplichten tot een voortdurende afhankelijkheid, opdat er een gedurige noodzaak voor ons zij om ons tot Hem uit te drijven. De troon der genade is opgericht voor een tijd van nood.

(3) God houdt de genade in eigen handen opdat wij zullen nederig gehouden worden, en dat in verscheiden opzichten.

(a) Alles wat wij hebben is een geschenk. Nu, waarop kunnen wij dan hoogmoedig zijn? Niet alleen de beginselen van genade zijn ons geschonken, maar ook de krachtdadige opwekkingen welke ons nodig zijn om de genade in praktijk te brengen. Daarom moeten wij van al onze voorrechten zeggen: Heere, het is geleend. Nu, indien wij er hoogmoedig op worden, zijn wij alleen hoogmoedig omdat wij meer schuld hebben dan anderen. Wanneer wij meest versterkt en ondersteund worden dan is dat ons van God geschonken. Wij zouden een stalknecht uitlachen die hoogmoedig was op zijns meesters paard en kleed. Zullen wij die eer roven, die eer welke alleen aan God toekomt? Wat

hebt u dat u niet hebt ontvangen?

(b) Wat wij hebben reikt slechts van de hand tot de mond, het is manna voor één dag. Wat wij ontvangen hebben zal ons niet in leven houden tenzij God ons nieuwe invloeden van genade meedeelt. Wij zouden spoedig trots worden indien God ons niet bestuurde en ons niet dag op dag vernieuwde blijken van Zijn liefde gaf. En wij zouden onze Weldoener niet erkennen indien God alles op eenmaal gaf. Daarom vermindert en verzwakt Hij onze verdorvenheden allengskens of geleidelijk, door de vernieuwde invloeden van Zijn genade. Door deze middelen worden wij gevoelig gemaakt van de wispelturigheid van onze natuur. God verliet Hiskia „om hem te verzoeken om te weten al wat in zijn hart was,” 2 Kron. 32 : 31. God beschikt zó over Zijn genade dat wij moeten gaan en komen om een handvol. Daarom verlaat Hij ons soms om ons aan onszelf bekend te maken. Hoewel genade in ons hart geplant kan zijn en wij vernieuwd mogen zijn, hoe dwaas en zwak zijn wij toch wanneer God ons verlaat. Wij zijn vernieuwd maar niet ten volle hersteld van de verminking en van de builen die wij opgelopen hebben bij de val van Adam, en dat is de oorzaak dat wij niet kunnen doen zoals wij willen. Indien God Zijn verlevendiging onttrekt en Zijn versterking inhoudt, dan zal verborgen verdorvenheid uitbreken en onze onbekwaamheid tot heilige dingen zal spoedig aan het licht komen.

4. Dat God de genade in eigen hand houdt werkt mede tot eer van Zijn ontferming. Dat wij van het begin tot het einde alles aan God verschuldigd zijn dient om de overvloedige heerlijkheid van genade uit te roepen. En dat niet alleen vanwege die bijblijvende en vastgestelde eigenschappen welke het nieuwe schepsel uitmaken, maar ook wegens die dagelijkse toediening zonder welke de bewegingen des Geestes tot stilstand komen. En dat is het wat de heiligen gedurig de kroon op het hoofd van genade doet zetten. Toen de dienstknechten rekenschap moesten afleggen van wat zij met hun talenten gewonnen hadden, zei één van hen: „Heere uw pond heeft tien ponden daartoe gewonnen,” Lukas 19 : 16. Hij zei niet: „Mijn vlijt”, maar „uw pond”. Zo zegt Paulus: „Ik leef,” Maar hij valt zichzelf dadelijk in de rede en voegt er aan toe: „Maar niet meer ik, maar Christus leeft in mij,” Gal. 2 : 20. Zij schrijven alle weldaden aan God toe omdat wij weten dat wij zonder Hem niets kunnen doen. Wanneer wij in de hemel komen is het de vraag wat wij meest zullen bewonderen, genade of heerlijkheid. Of het zal zijn de staat der heerlijkheid of de genade waardoor wij die staat zullen binnen gaan. O, wanneer wij zien op alles wat gedaan en geleden is om genade te verwerven dan moeten wij erkennen dat het van God is uitgegaan. Dan wensen wij daarmee tot Hem weder te keren en te zeggen: „Wij geven het U uit Uw hand.” Hoe zal de ziel de rijkdommen van Zijn heerlijke genade bewonderen! Wij hebben niet alleen met Zijn geld gehandeld maar Hij heeft ons daarin bestuurd. Toen onze voorraad uitgeput was heeft Hij ons aan alle kanten voorzien.

Met dit doel houdt de Heere genade in Zijn eigen hand, omdat wij niets kunnen uitwerken tenzij Hij medewerkt. door de invloeden en verlevendigungen van Zijn eigen Geest.

*Indien wij wensen een goed gebruik van deze leer te maken zo zullen wij twee zaken moeten bedenken.*

1. In het doen van enig goed werk moeten wij werkzaam zijn in Hem zowel als tot Hem. Laat dit ons voornemen zijn om het te doen voor God, maar genade moet ons beginsel zijn. Anders, indien wij iets voor God willen doen zonder God, dan zal het

ons vergaan als Simson, die meende uit te gaan en zichzelf uit te schudden gelijk vorige malen, maar zijn krachten waren afgeschoren en zijn kracht had hem verlaten. Mensen die bevindelijke kennis van God hebben, menen nog altijd dezelfde kracht van liefde te hebben, dezelfde levendigheid in hun geest, dezelfde kracht om God te dienen. Maar indien zij God niet bij zich hebben, vinden zij hun kracht vergaan, hun genegenheden dood, hun geest dor en droog, en dat zij niet in staat zijn hun plicht te volbrengen met zulk leven en zo'n kracht als vroeger. Daarom, wanneer u zoekt enig goed werk te doen, zeg dan met David: „Ik zal voortgaan in de mogendheid des Heeren.”

2. Een goed gebruik van deze leer zal daarin bestaan dat wij de eer van alles wat wij hebben gedaan aan God toeschrijven. Het is gevaarlijk de eer welke God toekomt voor onszelf te nemen of dezelve van anderen te aanvaarden. Maar wij moeten de Heere eer en heerlijkheid geven want Zijn werking doet al het werk. Onthoud dit, dat wij alles van God ontvangen hebben en dat Hij alleen alle eer en heerlijkheid moet ontvangen. Indien anderen iets daarvan aan ons willen toeschrijven mogen wij het niet aannemen. Gestolen goederen weg te stoppen brengt ons onder verdenking van diefstal zowel als wanneer wij zelf stelen. Daarom, wanneer anderen iets goeds aan ons toeschrijven, aanvaard dat niet, maar laat de Heere de eer hebben van alle goed werk.

*Wij willen er u nog op wijzen dat wij hebben toe te zien dat de wil des Heeren geschiede, maar ook op de wijze waarop de wil des Heeren wordt gedaan.*

Het is niet tot eer van Gods majesteit wanneer wij ons van Zijn dienst gemakkelijk afmaken, daar wij Hem behoren te dienen met geheel ons verstand en met al onze kracht. „Vervloekt zij de bedrieger die de Heere belooft en offert wat verdorven is, want Ik ben een groot Koning zegt de Heere der heirscharen en Mijn naam is vreeslijk onder de heidenen,” Mal. 1 : 14. Ons doel moet zijn God oprecht te dienen. Er is een vurig verlangen in de heiligen om volmaakt te zijn. Paulus zegt: „Of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden,” Filipp. 3 : 11. Daarin heeft de apostel die gezegende en zondeloze staat op het oog die de gelovigen hierna zullen genieten. De wijze waarop men enig werk doet is van meer betekenis dan het werk zelf. Daarom wordt in de Schrift meest gesproken over de wijze waarop wij God moeten dienen. God ziet er niet alleen op toe dat wij bidden, maar het moet een vurig, krachtig gebed zijn en niet een slaperige godsdienstoefening. God ziet toe niet alleen dat wij horen maar hoe wij horen; niet alleen dat wij Hem dienen maar dat wij Hem dienen zonder uitstel; niet alleen lopen maar lopen om de prijs. Als God zal komen om de daden der mensen te wegen in de weegschaal des heiligdoms, waarop zal Hij dan letten? Hij weegt de geesten. „Alle wegen des mans zijn zuiver in zijn ogen, maar de Heere weegt de geesten,” Spr. 16 : 2. Dat betekent dat Hij let op de gesteldheid van het hart en op welke wijze wij Zijn dienst waarnemen.

Daarom is dit de voorname zaak waarnaar wij moeten staan, *Hem te dienen als de engelen in de hemel. Niet op een gewone, maar op een volmaakte wijze.*

Men zal hier vragen of deze gelijkenis wel opgaat. *Hoe zullen wij de engelen gelijk zijn?*

1. Wij moeten *gereed zijn* God te dienen in overeenstemming met de engelen. De engelen worden ons voorgesteld als met vleugelen, Jes. 6 : 2. Van de engel Gabriël wordt gezegd dat „hij snellijk vloog.” Zij horen Gods Woord en gaan op Zijn boodschap. Zo behoren wij gereed te staan en ons te haasten om gehoorzaam te zijn. David zegt: „Ik heb gehaast en niet vertraagd Uw geboden te onderhouden,” Ps. 119:60. Het is niet genoeg Gods geboden te onderhouden,

maar wij moeten er haast mee maken. Dat is, vóór de kracht van de opwekking verdwenen is en eer de gloed in ons hart bekoeld is.

2. Wij moeten *op engelen gelijken in gewilligheid en blijmoedigheid* en zonder murmeren. Engelen staan gereed bij Gods hand. Zij zijn gediensstige geesten zelfs voor de geringste heiligen. God zendt hen uit voor degenen die de zaligheid beërven zullen. Zij zijn als wachters voor hen om hen te bewaren in al hun wegen.

Als Christus aan de duivelen iets gebiedt doen zij het morrende. De onreine geest wilde niet uitgaan zonder scheuren en schuimen. Christus tegenwoordigheid was een last voor hen. Wanneer wij Hem gehoorzamen met tegenzin en morrende, zijn wij meer gelijk aan de duivelen dan aan de engelen. Wanneer de duivels Zijn woord gehoorzamen worden zij daartoe gedwongen door de volstreckte macht van Christus. Maar zij doen het niet gewillig en vrij zoals de goede engelen. Maar wij moeten het vrijwillig doen. Wij moeten het voorbeeld van Christus volgen: „Ik heb lust o mijn God! om Uw welbehagen te doen,” Ps. 40 : 8. Jezus zei tot hen: „Mij spijs is, dat Ik doe de wil Desgene, Die Mij gezonden heeft,” Joh. 4 : 34. Dat was de dis waar Christus liefst aanzat.

3. Wij moeten volstandig en onvermoeid zijn in de dienst des Heeren. Zo zijn de engelen in de hemel. De duivels zijn niet in de waarheid gebleven, maar de engelen gehoorzamen zonder vermoeid te worden. Zij rusten dag noch nacht, maar nog altijd prijzen, loven en dienen zij God en zij worden nooit moede. De gemeenschap met God is altijd nieuw en vers voor hen. Het aangezicht van hun hemelse Vader is nog even liefelijk als op het eerste ogenblik. Deze goede geesten worden nooit vermoeid of verzadigd. Daarom behoren wij God te dienen zonder vermoeidheid en te zijner tijd zullen wij maaien zo wij niet verslappen.

4. Wij moeten *getrouw zijn* en niet weifelen of uitzonderingen maken. De engelen horen de stem Zijns woords, wat het ook zij, of zij moeten opstijgen of nederdalen. Zo ook wij, indien het Gods wil is dat wij rugwaarts keren, hoezeer het ook mag ingaan tegen de neiging van ons hart, wij moeten gehoorzamen. David wordt gezegd een man naar Gods hart te zijn, „die al Gods wil zal doen,” Hand. 13 : 22. Dit behoort een voorbeeld voor ons te zijn en wij moeten streven naar dezelfde mate van genade. Amen.

## 16. GEBED OM DAGELIJKS BROOD ( I )

„*Geef ons heden ons dagelijks brood*”. Matthéüs 6 : 11.

Wij zijn nu gekomen tot de tweede soort van beden, die *onzelf* betreffen, terwijl de eerste soort welke wij verklaard hebben meer onmiddellijk betrekking hadden *op God*. U kunt nu opmerken dat de stijl in het gebed veranderd is. Eerst was het: *Uw naam, Uw koninkrijk, Uw wil*. Nu is het: *Geef ons en vergeef ons*. Eerst had onze Heere ons geleerd te bidden: *Uw wil* geschiede en nu: *Geef ons heden*. Dit moet niet zó verstaan worden alsof wij geen belang hadden bij het eerste gedeelte van het gebed des Heeren, want in de eerste beden gaat het over Gods verheerlijking en over gunsten voor ons. Wanneer Zijn naam wordt geheiligd, Zijn koninkrijk komt en Zijn wil wordt gedaan betreffen die beden niet alleen de eer van God, maar ook n zegen voor ons. Het is ons belang dat God wordt geëerd door de komst van Christus koninkrijk en door onderwerping van onze harten aan Hem. Maar de laatste beden betreffen meer onmiddellijk onszelf.

In dit tweede gedeelte bidden wij in de eerste plaats om de noodzakelijke verzorging voor ons tijdelijke leven.

Sommigen vragen, *waarom zulk een bede in de eerste plaats gezet is*.

Ik antwoord daarop dat dit niet is geschied om de waarde van deze dingen boven vergeving en genade te stellen maar omdat de bede om ons dagelijks brood de laatste smeekbede om het goede is.

Het gebed des Heeren mag verdeeld worden in smeekbeden om het goede te ontvangen en in smeekbeden om afwending van het kwade. Onder de eerste beden bidden wij eerst om de verheerlijking van God. Daarna om het koninkrijk Gods. Dan om onze onderwerping aan dat koninkrijk.

En in de laatste plaats smeken wij om dagelijks brood of om onderhoud van ons tijdelijk leven. Maar de andere twee zijn beden om afwending van het kwaad of van het kwaad dat wij bedreven. Zo bidden wij om vergeving van zonden: „Vergeef ons onze schulden,” of om afwending van kwaad dat ons kan overkomen en zo bidden wij tegen verzoeking: „Leid ons niet in verzoeking”.

Derhalve is de bede om ons dagelijks brood in een gepaste orde geplaatst. Eerst zoeken wij de verheerlijking van God als het voorname einde. Wij bidden daarna om de komst van Zijn koninkrijk als het voorname middel en om onze onderwerping aan dat koninkrijk als een daaraan verbonden middel. En als laatste van de smeekbeden om het goede bidden wij om ons troostrijk onderhoud in de wereld als een dienstige ondersteuning, opdat wij bekwaam mogen zijn om God te dienen en te verheerlijken.

In deze bede vinden wij:

- I. De zaak waarom gevraagd wordt en dat is brood, waaronder alle dingen die nodig zijn tot onderhoud van ons tijdelijk leven, verstaan worden. In de bede wordt gevraagd om hetgeen wij nodig hebben: *Ons brood*, en er wordt aan toegevoegd voor hoelang: *Ons dagelijks brood*.
- II. De wijze van vragen: *Geef*; wij vragen het als een gave van God.
- III. De personen voor wie wij vragen: *Geef ons*, wat wil zeggen: Wij vragen



voor zovelen als in het huisgezin samenzijn. Zij die door de Geest God als Vader mogen aanspreken mogen met vol vertrouwen tot God komen om hetgeen zij dagelijks nodig hebben.

- IV. De vernieuwing van ons verzoek: *heden*. Dit woord is van groot gewicht, want wij vragen slechts om hetgeen wij nodig hebben van de morgen tot de avond. „Geef ons heden ons dagelijks brood.”

Vóór ik overga tot de verklaring van die omstandigheden kom ik eerst met de volgende leerstelling. ***Het is de Heere die aan ons vrijmachtig en genadig de goede dingen van dit leven schenkt. Het is brood waarom wij bidden en wij vragen het aan God en wij zeggen tot God: „Geef,” wat wil zeggen dat wij het uit Zijn hand verwachten.***

Dit is de inhoud van het gelovig gebed om ons dagelijks brood en wij willen dat bewijzen uit de volgende punten.

1. Het is God Die het geeft.
2. Hij geeft het vrijmachtig en genadig.

Ten eerste. ***Ik zal aantonen hoe God voorziet in de algemene genaden die wij genieten.***

Iedereen, hoog of laag, rijk of arm, heer of knecht, of van wat rang of staat hij ook is, zelfs zij die de grootste overvloed en volop wereldse voorspoed hebben, zij moeten elke morgen komen en aan God om hun dagelijks brood vragen..

Wat de algemene genaden die wij genieten betreft:

(1.) God geeft ze aan ons want Hij is de absolute Heere van alle dingen zowel in de hemel als op aarde. Alles wat enig schepsel bezit dat heeft hij verkregen door Gods milddadigheid. Het eerste en oorspronkelijke recht berust bij God. „De aarde is des Heeren mitsgaders haar volheid, de wereld en die daarin wonen,” Psalm. 24:: 1. Het is alles Zijn eigendom en wat wij bezitten hebben wij slechts van Hem ter leen. Hij is de grote Meester en Eigenaar Die al die zegeningen uitdeelt aan de mensenkinderen. De aarde is eerst des Heeren en door een schenking heeft Hij ze aan mensen gegeven om er van te genieten. „Aangaande de hemel, de hemel is des Heeren maar de aarde heeft Hij aan de mensenkinderen gegeven.” Psalm 115 : 16. Hij heeft de aarde door algemene schenking aan mensen gegeven en daarbij vrijheid geschonken er gebruik van te maken en haar te bewonen als de plaats waar wij ons werk moeten verrichten. Maar dat is niet alles. Hij geeft niet alleen de aarde in het algemeen aan mensen maar Hij doet ook *een persoonlijke toewijzing*. De uitdeling van hetgeen de mens persoonlijk toegewezen krijgt als zijn portie in de wereld is van God. Zo wordt in Hand. 17 : 26 gezegd: „Hij heeft uit énen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, om op de gehele aardbodem te wonen, bescheiden hebbende de tijden te voren geordineerd en de bepalingen van hun woning”.

God heeft niet alleen de aarde in het algemeen bestemd om voor een bepaalde tijd de plaats te zijn waar wij onze arbeid zullen verrichten, maar Hij heeft ook vastgesteld hoeveel een ieder zal bezitten en wat zijn deel zal zijn. Deze dingen geschieden niet bij toeval of door de weldadigheid van anderen of door onze eigen arbeid maar door de bijzondere beschikking van *Gods voorzienigheid*. Hoewel zij ons gegeven worden moet God er voor erkend worden wanneer wij ze ontvangen. Of wij ze verkrijgen door gift, koop, arbeid of door erfenis, toch komen ze oorspronkelijk van God Die ze door die middelen aan ons schenkt. Indien zij ons geworden door schenking of liefdadigheid van anderen, zo zijn toch de harten der mensen in Gods handen en Hij doet

ze door die middelen en wegen tot ons komen. Het was God Die aan die gevers gebod om liefdadig voor ons te zijn en zo wees Hij hen aan om in Zijn voorzienigheid instrumenten te zijn om ons te onderhouden. Hij die een geschenk stuurt is de gever, maar niet de dienstknecht die het brengt. Ofschoon God andere mensen gebruikt als instrumenten toch is het de Heere Die hen bekwaam en gewillig maakte om ons goed te doen.

Indien aardse dingen ons ten deel vallen door erfenis zo is het de voorzienigheid Gods dat iemand niet geboren is uit een arme familie maar uit een rijke. „Rijken en armen ontmoeten elkander, de Heere heeft ze allen gemaakt.” Spr. 22 : 2. Hij Die de wereld gemaakt heeft met bergen en valleien heeft ook mensen daarop gesteld sommigen in een hoge en anderen in een lage staat.

Indien die dingen ons geworden door onze eigen arbeid of handel toch is het God Die ze ons geeft. Zegt niet in uw hart: „Mijn kracht en de sterkte mijner hand heeft mij dit vermogen verkregen. Maar u zult gedenken de Heere uw God, .dat Hij het is die u kracht geeft om vermogen te verkrijgen.” Deut. 8 : 17, 18. Hij laat tweede oorzaken niet over aan hun eigen macht en geweld alsof Hij slechts een ledig aanschouwer in de wereld ware. Nee, Hij geeft bekwaamheid en ijver om zaken te doen en Hij kan een goede uitslag geven op wettige ondernemingen. De bekwaamheid en de uitslag het komt alles van God. Een mens mag nog zoveel uitwendige voordelen hebben, toch zal hij er niets mee behalen zo God Zijn zegen er niet over gebiedt.

(2.) Als God ons het bezit verleent zo geeft Hij ons daarop een recht en aanspraak. Er is een tweevoudig recht bij die algemene zegeningen. Er is een recht door Voorzienigheid en een verbondsrecht. Ons burgerlijk recht is gegrond op Gods voorzienigheid maar het verbondsrecht is gegrond op Gods genade.

Ten eerste. *God geeft een recht in Zijn voorzienigheid.*

Zo bezitten alle goddeloze mensen uitwendige dingen en de overvloed die zij genieten zijn te beschouwen als vruchten en giften van Gods algemene milddadigheid. Het is hun deel, Hij heeft het hun gegeven. Van hen staat geschreven: „Welker deel in dit leven is,” Psalm 17 : 14, en dat betreft hun deel hetwelk zij verkrijgen op eerlijke wijze en onder het bestuur van Gods voorzienigheid. Zij zijn niet schuldig wegens het bezit, maar om het misbruik dat zij maken van hetgeen zij bezitten. Zij hebben niet alleen een burgerlijk recht door de menselijke wetten die beletten dat anderen het hun afhandig maken, maar zij hebben een recht van God door Zijn voorzienigheid. Zij zijn niet alleen verantwoordelijk voor het bezit maar ook voor een geoorloofd gebruik en voor het bestuur van hetgeen zij verkregen hebben.

Ten tweede. *Er is een verbondsrecht op die zegeningen.*

Alleen gelovigen hebben door Gods bijzondere liefde een recht op geschapen weldaden. „Het weinige dat de rechtvaardige heeft is beter dan de overvloed veler goddelozen,” Psalm 37 : 16. Het schraal rantsoen van een vrij man is beter dan het laatste ruime maal van een veroordeelde verrader. Ieder goddeloos mens is een verrader van God en hij krijgt zijn portie niet langer dan tot hij verdelgd wordt. Maar het weinige dat iemand ontvangt wanneer het smakelijk wordt gemaakt door Gods liefde is beter dan de geweldige voorspoed van vele goddelozen.

Nu, dit verbondsrecht hebben wij door Christus „Die gesteld is tot een erfgenaam van alles,” Hebr. 1 : 2. Christus heeft daarop een oorspronkelijk recht en wij ontvangen door Hem een verbondsrecht. Zo wordt in 1 Kor. 3 : 22 gezegd: „Hetzij tegenwoordige hetzij toekomstige dingen, zij zijn alle uwe.” Zo vinden wij in I Tim. 4 : 4, 5 „Want alle schepsel Gods is goed en er is niets verwerpelijk met

dankzegging genomen zijnde, want het wordt geheiligd door het woord Gods en door het gebed." Alleen zij die geloven, hebben een evangelierecht op het geschapene. Zij hebben niet alleen het bezit van wat zij nodig hebben maar in Christus hebben zij daarop een recht. Niet alleen een recht in de Voorzienigheid maar een verbondsrecht, opdat zij ze mogen genieten als giften van Gods vaderlijke liefde en ontferming over hen. Opdat wij ons brood uit Christus handen mogen ontvangen en dat wij daarop mogen zien als komende tot ons door Zijn bloed. Wij mogen dan zien op al onze genaden als voortkomende uit de ingewanden van Zijn barmhartigheid. Wie de zegeningen met een begenadigde ziel ontvangt dien smaken ze veel beter, daar hij niet alleen het schepsel proeft, maar de liefde Gods in het schepsel.

(3.) Het is God Die er voor zorgt dat wij de zegen die wij hebben ontvangen, mogen behouden. Indien de Heere niet dagelijks ons en onze zegen beschermt zo kunnen wij ze geen enkele dag behouden. Hoe onverwacht kan God ze wegnemen! Hij mag naar Zijn welbehagen met u handelen. Hij gaf aan satan macht over Jobs staat. „Zie, al wat hij heeft zij in uw hand,” Job. 1 : 12. Ons leven wordt ons gelaten door de lankmoedigheid Gods en door Zijn onderhoudende invloed en ondersteuning. Want gelijk de stralen der zon niet langer duren dan de zon schijnt en gelijk het water niet langer rimpelt dan zolang er beweging in is, zo vergaat ook alles tot niets wanneer God de invloed van Zijn voorzienigheid intrekt. Zo wordt van Hem gezegd dat Hij „alle dingen draagt door het woord Zijner kracht,” Hebr. 1 : 3. Wanneer iemand een gewicht in zijn hand houdt dan zal het op de grond vallen wanneer hij zijn hand opent. Wij lezen: „In Wiens hand de ziel is van al wat leeft en de geest van alle vlees des mensen,” Job. 12 : 10. God houdt door Zijn almachtige kracht alle dingen in Zijn eigen handen en indien Hij het losliet zou alles wegzinken en verdwijnen. Het is door Zijn onmiddellijke ondersteuning en invloed dat ons leven gespaard wordt. Zo ook onze zegeningen, het is God die ze ons laat behouden. Maar in zichzelf zijn zij slechts arme vluchtige dingen. Haman was de ene dag hoog in eer en de volgende dag hing hij aan de galg. „Rijkdommen zullen zich gewisselijk vleugelen maken gelijk een arend die naar de hemel vliegt,” Spr. 23 : 5. De Heilige Geest schijnt daar rijkdommen te vergelijken met een troep vogels die voor een nacht neerdalen op iemands land maar s morgens zijn zij verdwenen. Wie is er rijker door dat er nu een vlucht vogels op zijn land zit?

Al die uitwendige dingen zijn zo vluchtig dat zij dik wijls haastig verdwijnen door verschillende oorzaken, tenzij God ze bewaart en ons in het bezit daarvan laat. Maar God kan opdracht geven aan het vuur of aan de woede der mensen om ons van die dingen te beroven. „Zie al wat hij heeft zij in uw hand,” Job. 1 : 12. Wanneer iemand overvloed van werelds goed vergaard heeft en hij beschermd schijnt te zijn tegen alle gevaren, kan hijzelf worden weggenomen zodat hij niet kan genieten van alles wat hij met veel zorg en arbeid opgestapeld heeft.

(4.) Wij moeten aan God vragen om vergunning, gebruik te maken van ons goed. Het is een goede gewoonte in een christelijk leven in alle dingen God om verlof te vragen. Het is een roof een andermans goed te gebruiken en door te brengen zonder zijn verlof. Dit is de grond waarom wij aan God om vrijheid moeten vragen. Want hoewel Hij zegeningen aan Zijn schepselen uitdeelt was het toch nooit Zijn voornemen om afstand te doen van Zijn recht. Gelijk een landman die zijn korn over het veld uitstrooit er geen afstand van doet maar hij behoudt zijn recht op de oogst. Daarom, wanneer de Heere Zijn zegeningen uitstrooit ontvangen wij ze slechts als rentmeesters

en niet als eigenaars. God is en blijft de Opperste Heere en Hij alleen is de rechthebbende en houdt de beschikking over alles.

In het leven blijkt langdurig dat de mens geen heer is over zijn leven maar slechts rentmeester of opziener. Hij kan niet leven of sterven naar het hem goeddunkt. Indien iemand zichzelf doodt wacht hem het oordeel van Gods wet.

Wat wij hebben gezegd van het leven des mensen is ook waar van zijn staat. Hij is meer rentmeester dan eigenaar. Dat is de juiste bepaling van ons bezit. Wij zijn rentmeesters en moeten bij God rekenschap afleggen. „Daarom zal Ik wederkomen en Mijn koren wegnemen op zijn tijd en Mijn most op zijn gezette tijd en Ik zal wegnemen Mijn wol en Mijn vlas,” Hosea 2 : 8. Hoewel God deze dingen aan de mensen uitgedeeld heeft, toch heeft Hij het beheer in Zijn eigen handen gehouden. In Haggai 2 : 9 lezen wij: „Mijne is het zilver en Mijne is het Goud, zegt de Heere der heirscharen.” Hij stelt nooit iets in s mensen handen op zodanige wijze dat Hij Zijn recht daarop niet behoudt. Daarom lezen wij in Gen. 14:19, dat de Heere niet alleen genoemd wordt de Schepper van hemel en aarde maar dat Hij „de hemel en de aarde bezit.” God is niet alleen de bezitter van de hemel waar Hij woont, dewelke Hij afzondert tot Zijn eigen woning, maar Hij is ook de bezitter van de aarde dewelke Hij den mensen tot gebruik heeft toegewezen. Nu, God wil Zijn recht van dag tot dag erkend zien.

(5.) Het is God Die ons bekwaamheid geeft er gebruik van te maken. Wij hebben te bidden dat wij niet alleen de verkwikkingen mogen hebben, maar ook leven en krachten om ze te gebruiken. Want God kan ons wegrukken uit het midden van onze genietingen. Het is het geval van velen, wanneer zij gejaagd hebben achter een werelds portie en wanneer zij beginnen te denken, nu wil ik rust nemen en van mijn goed genieten; wanneer dan rijkdom in zijn handen is en hij denkt dat hij van hetgeen hij met moeite verkregen heeft zijn genot zal hebben, hoe vaak gebeurt het dat zo iemand door de dood wordt weggenomen en zijn verwachting met hem vergaat. Zo verging het de rijke dwaas. Toen hij zijn ziel in slaap gezongen had en meende rust te nemen voor vele jaren, werd hij door de dood weggenomen, Lukas 12 : 20. „Gij dwaas in deze nacht zal men uw ziel van u afeisen; en hetgeen u bereid hebt, wiens zal het zijn?” In Num. 11 : 33 lezen wij dat toen het volk kwakkelen hadden gekregen, „het vlees nog tussen hun tanden was eer het gekauwd was, zo ontstak de toorn des Heeren tegen het volk en de Heere sloeg het volk met een zeer grote plaag.” En dan die hoofdman die overvloed zag in Samaria en hij mocht er niet van eten. Zo lezen wij in Job 21 : 23 „Deze sterft in de kracht zijner volkomenheid daar hij gans stil en gerust was.” Toen hij overvloed van werelds bezit verkregen had en daarvan omringd was, rukte de dood hem plotseling weg.

(6.) Gods hand is verder in die weldaden om ons er een geheiligd gebruik van te geven zodat wij ons brood met gebed en dankzegging en met oprechte erkenning van God uit Zijn hand mogen ontvangen. „Want alle schepsel Gods is goed en er is niets verwerpelijck, met dankzegging genomen zijnde, want het wordt geheiligd door het woord Gods en door het gebed,” 1 Tim. 4 : 4, 5. Dan zijn tijdelijke dingen voor ons geheiligd wanneer wij er God in proeven. Wanneer ons hart wordt opgeheven om op de Gever te zien dan kunnen wij Hem méér liefhebben voor elke gift. Vleselijke mensen verslinden gelijk zwijnen de eikels, maar zij zien niet op naar de eik waarvan zij vallen.

In het Hooglied worden de ogen der bruid vergeleken bij duivenogen. Zij die deze toespeling verklaren zeggen dat dit de betekenis is: Zie als een duif die graan pikt en

zie opwaarts. Zo behoren wij bij elke korrel van gunst op te zien tot een goedgunstig God. Het is niet genoeg het zoete van het geschapene te proeven, maar wij moeten ook God erkennen, Zijn liefde en milddadigheid, in ons Zijn gunstbewijzen te geven, en zo zullen zij voor ons geheiligd zijn.

Dit is het voorrecht dat wij als mensen hebben dat wij kunnen weten wie de eerste oorzaak is en wie de Weldoener is. Maar allen weten het niet hoewel allen worden onderhouden uit de eerste oorzaak, God. De kennis daarvan is het voorrecht der Christenen en hun wordt geleerd die kennis in daden om te zetten. Het komt voort uit de genade des Heeren wanneer wij een geheiligd gebruik maken van Zijn zegeningen.

(7.) Wij hebben aan God te vragen om de natuurlijke zegen op het heilig gebruik van uitwendige verkwikkingen en of zij mogen dienen tot onze gezondheid en kracht in de dienst van God. Want niets zal ons nuttig zijn zonder de zegen des Heeren. „Toen gaf Hij hen hun begeerte maar Hij zond aan hun zielen een magerheid,” Ps. 106 : 15. Dat betekent dat zij geen nut hadden uit hetgeen zij hadden verkregen. God mag een mens vlees geven en toch geen eetlust. Hij mag hem de verkwikking, de zegen onthouden. Daarom noemt de apostel het als een bewijs van Gods goedheid aan de heidenen, dat Hij hun niet alleen voedsel gaf maar ook vrolijkheid des harten. Hij zegt dat God in de verleden tijden alle de heidenen heeft laten wandelen in hun wegen, „hoewel Hij nochtans Zichzelf niet onbetuigd gelaten heeft, goed doende van de hemel, ons regen en vruchtbare tijden gevende, vervullende onze harten met spijze en vrolijkheid,” Hand. 14 : 17.

Deze woorden zeggen ons dat ook de heidenen met voldoening gebruik maakten van uitwendige dingen en daar, door Gods goedheid, een zegen op ontvingen. Maar wij vinden dat in Lev. 26 onderscheid wordt gemaakt tussen brood en de staf des broeds. Wij mogen brood hebben en toch niet de staf des broeds. Dat wil zeggen dat velen tijdelijke verkwikkingen hebben maar niet met een natuurlijke zegen, „Ja, ook dat ieder mens ete en drinke en het goede geniete van al zijn arbeid, dit is een gave Gods,” Pred. 3 : 13. Dat betekent dat de mens niet alleen voorspoed zou hebben door zijn arbeid, maar ook het goede daarvan zou genieten of dat hij een troostrijk gebruik van zijn voorspoed zou hebben.

(8.) In de bede „geef ons heden ons dagelijks brood”, vragen wij ook om tevredenheid welke een van Gods zegeningen is. Wij bidden om zoveel mondkost als wij nodig hebben, maar ook om tevredenheid en een rustig gemoed daarbij. „Zie, Ik zend Wieden het koren en de most en de olie, dat u daarvan verzadigd zult worden,” Joël 2:19. Wij behoren niet alleen uit te zien naar een zegen maar ook naar tevredenheid en dankbaarheid opdat ons gemoed overeenstemt met onze gunstige omstandigheden want dan worden de giften ons meer zoet en troostrijk. Het geluk van een mens ligt niet in zijn overvloed maar in tevredenheid in zijn staat. „En Hij zeide tot hen: Ziet toe en wacht u van de gierigheid, want het is niet in de overvloed gelegen dat iemand leeft uit zijn goederen,” Lukas 12 : 15.

Er is een tweevoudige strijd in de mens en het moet tot een beslissing komen vóór hij vrede zal hebben. Er is een oorlog tussen een mens en zijn consciëntie en dat veroorzaakt onvrede in zijn gemoed. En er is oorlog tussen zijn begeerten en zijn omstandigheden en dat veroorzaakt morren en afgunstig klagen. u moet zover gebracht worden dat u oprecht kunt zeggen: *Ja, Heere laat ons tevreden en dankbaar zijn met wat U wilt geven.*

Ten tweede. *De Heere geeft vrij en genadig deze goede dingen aan ons en dat wil*

***zeggen dat zij enkel voortvloeien uit Zijn milddadigheid en goedheid.***

Hij geeft ze niet als een rechtvaardig loon maar uit *genade*. De lucht die wij inademen, het brood dat wij eten, onze dagelijkse zegeningen, hoe weinig het ook zij, wij ontvangen al die dingen uit genade en uit de tedere ontferming des Heeren. In Ps. 136 vindt u de geschiedenis van de opmerkelijke daden van Gods ontferming en die Psalm eindigt met de woorden: „Die aan alle vlees spijze geeft want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. Looft de God des hemels, want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid.” Merk op, dat de psalmist niet alleen die geweldige overwinningen, die heerlijke voorbeelden van Gods liefde en macht beschrijft, tot Zijn onvergankelijke eer, maar dat hij daarbij ook ons dagelijks brood noemt.

In heerlijke verlossingen van de Kerk willen wij des Heeren ontferming erkennen, maar wij behoren dat te doen bij iedere bete van voedsel die wij genieten, want dezelfde ontferming Gods moet daarvoor evengoed erkend worden.

Wat was de reden waarom Zijn volk Sihon de koning der Amoriëten en Og de koning van Basan versloeg of om welke reden verloor Hij Zijn volk zo dikwijls uit gevaar? Dit is de reden: Want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid. En wat is de reden dat Hij aan alle vlees spijze geeft? Het is dezelfde oorzaak: *Want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid.*

Het is niet alleen genade die ons Christus en de zaligheid door Hem geeft en al die roemrijke verlossingen en zegepralen over de vijanden van de Kerk. Maar het is dezelfde genade die onze tafel voorziet en het ons met onze mond doet smaken.

Het is opmerkelijk wat geschreven staat van onze Heere Jezus, dat toen er slechts vijf gerstebroden en twee visjes waren voor zovelen, „Hij de broden nam en dankte,” Joh. 6 : 11. Al zou onze kost nog zo eenvoudig en bescheiden zijn toch hebben wij redenen genoeg om Gods genade en ontferming te erkennen.

Maar wij zullen door enkele beschouwingen bewijzen dat het ongetwijfeld de ontferming des Heeren is, dat Hij aan Zijn schepselen brood geeft. God geeft deze weldaden:

1. Aan dezulken die Hem niets kunnen vergelden.
2. Aan hen die Hem geen enkele dienst zullen bewijzen.
3. Aan ons die wanneer wij op ons best zijn, Hem niet kunnen dienen.
4. Aan ons die inplaats van Hem te dienen, juist het tegendeel doen.

Ten eerste. *Hij geeft die weldaden aan schepselen die Hem niet kunnen dienen.*

De beesten op het veld, de vogels in de lucht, de jonge raven, God verzorgt ze. „Gij doet Uw hand open en verzadigt al wat daar leeft, naar Uw welbehagen,” Ps. 145 : 16. Waarmede kunnen de beesten of vissen of vogels God dienen? Welke eer en dank kunnen zij Hem toebrengen? Alleen, zij hebben een liefdadige Schepper van Wie zij hun rantsoen ontvangen.

Zo ook de zuigelingen. Nu, waarmee kunnen zij Hem dienen? Wanneer God hun een wieg geeft en ze voedert uit de borst, welke dienst kunnen zij Hem bewijzen? In Jesaja 46 lezen wij, dat God Israël gedragen heeft van de moederschoot af en dat Hij tot de ouderdom toe Dezelfde zal zijn en tot de grijsheid toe hen zal dragen. „Ik heb het gedaan en Ik zal u opnemen en Ik zal dragen en redden.” Merk op, dat God niet alleen in de ouderdom, wanneer wij hem gediend hebben ons zal dragen, maar dat hij ons gedragen heeft van onze geboorte af. Vóór wij iets voor Hem konden doen werden wij teder door Hem verzorgd. Hij zinspeelt hier op ouders en voedsters welke de zuigelingen in hun armen dragen. In onze kindsheid waren wij niet bekwaam God of Zijn weldaden te kennen en tot Hem op te zien. Maar toen zag Hij op ons neer toen wij geen enkele daad van liefde of dankbaarheid konden doen. David erkent nochtans

in Ps. 22 : 9, 10, „Van den buik mijner moeder af zijt Gij mijn God”.

Christenen, eer u iets voor Hem of voor uzelf kon doen, vóór u Zijn ontferming kon onderscheiden, toen u niet kon weten wie uw Weldoener was Die u voedde en koesterde, toen gaf God u toch een wieg om er in te slapen, redde u uit vele gevaren, verzorgde u en deed u opgroeien en droeg u in de tedere armen van Zijn voorzienigheid.

Ten tweede. *God schenkt deze voorrechten aan hen die Hem niet willen dienen wanneer zij het kunnen doen.*

„Hoort gij hemelen en neem ter ore u aarde, want de Heere spreekt: Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar zij hebben tegen Mij overtreden,” Jes. 1 : 2. Er zijn velen in de wereld die door God worden beschermd, onderhouden en voorzien van alles wat zij nodig hebben en al die voorrechten alleen beantwoorden met ongehoorzaamheid, verachting, opstand en ondankbaarheid. De zon schijnt niet bij toeval maar naar Gods beschikking. „Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen,” Matth. 5 : 45. De meesten van hen die aan Gods tafel worden gevoed en onthaald worden op Zijn kosten en door Zijn zorgen, zijn Zijn vijanden. En dikwijls hoe méér de mensen van Hem ontvangen hoe slechter zij worden. Dit lijkt op het gedrag van beesten jegens mensen. Wanneer zij rijk gevoed zijn worden zij woest en staan gereed om hen door wie zij gevoederd zijn te vernielen. Zo ook wij, wanneer wij overvloedig voorzien zijn, dan worden wij losbandig, slaan achteruit en vergeten God. Of als een gemelijk kind dat de borst waardoor het gevoed wordt krabt, zo staan wij op tegen God Die ons gekoesterd en groot gebracht heeft en zo verongelijken wij onze hemelse Vader die ons van al die zegeningen voorzag. Een spreekwoord zegt: „Zij die de grootste boerderijen houden betalen dikwijls de minste huur.” Zo ook de groten in de wereld, zij die het meeste van Gods milddadigheid ontvangen betonen Hem de minste erkentelijkheid.

Ten derde. *Wanneer wij ons best doen, kunnen wij die weldaden niet verdienen of iets aan God betalen.*

Want alles wat wij doen, zijn wij reeds aan Hem verschuldigd daar wij Zijn schepselen zijn en bovendien kunnen wij geen oude schuld vereffenen door nieuwe schuld te betalen. De vraag wordt gesteld in Job. 22 : 2, „Zal ook een man Gode profijtelijk zijn? Maar voor zichzelf zal de verstandige profijtelijk zijn.” Het antwoord wordt gegeven in Kap. 35 : 7, „Indien u rechtvaardig zijt wat geeft u Hem of wat ontvangt Hij uit uw hand?” Wat kan iemand wiens wegen goed zijn aan God toebrengen? Daarom, wat God voor Zijn schepselen doet dat doet Hij uit vrije goedheid omdat Hij niet verplicht kan worden door enige daad van onze kant.

Adam kon in de staat der rechtheid de zegen niet verkrijgen dan door kracht van het verbond en ook kon hij niets verdienen uit Gods hand, dat wil zeggen dat hij geen verplichting op God kon leggen en daarom is het zeker dat wij het nu evenmin kunnen, ja wij zijn er nu nog veel verder van af. Bovendien, wat wij ook doen het kan nooit evenredig zijn aan de dagelijkse weldaden van de hemel. Wij zijn verwaande schepselen en beelden ons verdienstelijkheid van onze werken in en dat wij die weldaden van de hemel verdienen.

Maar helaas! er is geen vergelijking. Indien God met ons wilde handelen naar onze verdienste en naar strikte eisende rechtvaardigheid dan zullen wij Hem niets kunnen vergelden. Jacob zeide: „Ik ben geringer dan al deze weldadigheden en dan al deze trouw die u aan Uwen knecht gedaan hebt,” Gen. 32 : 10. Geen enkele van Gods goedertierenheden kan gezegd worden klein te zijn, want wat van een groot God

gegeven wordt behoort groot in onze waardering en achting te zijn. Zo wordt een klein souvenir van een groot persoon op hoge prijs gesteld; en daarom is geen enkele weldaad op zichzelf beschouwd klein, maar alleen vergelijkenderwijze. Sommigen ontvangen de geringste zegeningen en anderen krijgen de grootste tijdelijke dingen. Wanneer wij in de weegschaal gelegd worden dan kunnen wij en al onze waarde en verdiensten niet opwegen tegen de geringste weldaad en dan zullen wij gewaar worden dat wij het dagelijks brood hetwelk wij van God ontvangen, niet kunnen verdienen. En het weinigje goed dat wij doen kunnen wij verrichten enkel en alleen door de genade die wij hebben ontvangen. Indien de ene mens van de andere verschilt, wie maakte dan het verschil? Indien de ene meer heeft dan de andere, dan is het slechts een gift waardoor hij te meer aan God verplicht is.

Ten vierde. *Wij verdienen het tegendeel van zegeningen.*

Wij hebben ons leven verbeurd en alle verkwikkingen zijn verzondigd. Wij hebben ons door de zonde buiten Gods bescherming en bewaring gesteld. De dood wachtte op ons toen wij nog niet geboren waren en zo spoedig als wij het levenslicht aanschouwden werd een vonnis tegen ons van kracht. „Door de zonde is de dood en alzo is de dood tot alle mensen doorgedaan,” Rom. 5 : 12. En wij zetten het verzondigen voort. Wij tarten God om ons af te snijden. Het is een gedurige ontferming waardoor wij van ogenblik tot ogenblik bestaan. Dat gevoel wij in geval van ziekte wanneer ons leven en onze verkwikkingen van ons wegglijden, wanneer er slechts één schrede is tussen ons en de dood, wanneer het oude verbond begint te spreken en God het vonnis van de wet schijnt uit te voeren. Nu, dat is de reden waarom de tijdelijke uitkomst van de goddelozen en onboetvaardigen een verzoening wordt genoemd. Zo lezen wij: „Maar Hij barmhartig zijnde verzoende de ongerechtigheid en verdierf ze niet, maar wendde dikwijls Zijn toorn af en wekte Zijn ganse grimmigheid niet op,” Ps. 73 : 38. En in Matth. 18 : 26, 27 en 28 vinden wij: „De dienstknecht dan, neervallende aanbad Hem zeggende: „Heere wees lankmoedig over mij en ik zal u alles betalen. En de heer van deze dienstknecht met barmhartigheid innerlijk bewogen zijnde heeft hem ontslagen en de schuld hem kwijtgescholden.” Waarom wordt dit een kwijtschelding genoemd? Oneigenlijk, omdat het slechts een uitstel was van het tijdelijk oordeel. Het was niet de uitvoering van het vonnis dat tegen ons van kracht was. En het was niet om iets in de zondaar maar alleen Gods barmhartigheid over Zijn schepselen.

Maar een Godzalig mens, heeft telkens, wanneer zijn leven en troost in gevaar zijn, nodig dat de vergeving op die tijd vernieuwd wordt. „Zie, in vrede is mij de bitterheid bitter geweest; maar u hebt mijn ziel liefelijk omhelsd dat ze in de groeve der vertering niet kwame; want u hebt al mijn zonden achter Uwen rug geworpen,” Jes. 38: 17. Zij worden in liefde uit het gevaar en uit de ziekte verlost, want de vergevende ontferming Gods wordt wezenlijk aan hen vernieuwd. Amen.



## 17. GEBED OM DAGELIJKS BROOD ( II )

*„Geef ons heden ons dagelijks brood”.* Matthéüs 6 : 11.

In de eerste preek over onze tekstwoorden hebben wij aangetoond dat God Zijn zegeningen vrijmachtig aan het mensdom uitdeelt en dat wij daarom onder besef van onze afhankelijkheid tot Hem mogen komen om ook in het gebed te vragen om alles wat ons nodig is voor dit tijdelijk leven. Daarbij hebben wij erop gewezen dat wij met dankbaarheid en tevredenheid gebruik behoren te maken van de weldaden die ons geschonken worden en dat wij ze behoren te gebruiken in Zijn vreze en tot Zijn eer.

Wij willen nu een tweërlei onderrichting geven:

- I. Dat God Zijn volk tijdelijke dingen wil geven.
- II. Dat wij op wettige wijze om tijdelijke dingen mogen bidden.

### **I. God wil aan Zijn volk tijdelijke dingen geven.**

Hij wil niet alleen vergeving en genade en heerlijkheid schenken maar Hij heeft gezegd: „Doe uw mond wijd open en Ik zal hem vervullen,” Ps. 81 : 11. Velen zeggen dat zij op God kunnen vertrouwen voor het eeuwige leven maar niet voor hun dagelijks brood. Dit is een jammerlijke dwaling, want het is veel gemakkelijker op God te vertrouwen om dagelijks brood dan om het eeuwige leven. Er bestaan meer moeilijkheden, meer natuurlijke vooroordelen tegen deze grotere weldaden van vergeving en eeuwig leven dan tegen de dagelijkse bewijzen van de milddadigheid Gods. Het is een moeilijker zaak heen te breken door onze natuurlijke vooroordelen waardoor het ons onmogelijk schijnt het eeuwige leven te bereiken dan heen te breken door dat wantrouwen dat in ons is ten opzichte van Gods zorg voor ons onderhoud. Wat is de reden daarvan? Het is deze dat Gods algemene weldadigheid gaat over al Zijn schepselen zelfs over de geringste worm. Zijn goedheid is in al Zijn werken. Daarom is het gemakkelijker te geloven in Zijn goedheid dan in Zijn bijzondere liefde welke duidelijk door een bijzonder kanaal loopt tot Zijn volk.

Maar omdat velen een te zwak geloof hebben omtrent tijdelijke dingen zullen wij beschouwen hoe gewillig God is om tijdelijke zegeningen uit te delen. Wij kunnen dat op onderscheidene wijzen aantonen.

1. Gods zorg voor de lichamen van Zijn volk is een sterke grond en bemoediging om te vertrouwen. Hij is hun Verbondsgod zowel voor hun lichaam als voor hun ziel. Jezus Christus bewijst de opstanding hieruit, dat de Heere is, „de God van Abraham, Izak en Jacob en dat Hij niet is een God der doden maar der levenden,” Matth. 22 : 32. Dit bewijs kan nooit gelden dan op de veronderstelling dat Gods verbond ook gaat over Abrahams lichaam, over de gehele gelovige. Daarom was het teken der besnijdenis in hun vlees. En zo wordt het water in de doop op ons lichaam gesprenkeld. Wel dan, indien de lichamen van de heiligen met God in het verbond zijn dan zullen ook zeker sommige van de verbondsbeloften het lichaam en het onderhoud voor het tegenwoordige leven betreffen. „Zijn brood wordt hem gegeven, zijn wateren zijn gewis,” Jes. 33 : 16. Maar dat is niet alles, want Jezus Christus heeft zowel het lichaam als de ziel gekocht. „Want gij zijt duur gekocht; zo verheerlijkt dan God in

uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn,” 1 Kor. 6 : 20. Niet alleen de ziel is van Christus maar ook het lichaam.

U zult zeggen: *Dat is een grond om Hem te dienen. Maar kan daaruit afgeleid worden dat God daarom zal voorzien in hetgeen wij nodig hebben? Indien Christus alleen onze dienst gekocht had dan mochten wij hopen, want indien u werk en dienst van iemand verwacht zo zult u die persoon onderhouden.*

Ik antwoord, dat Christus koop ook insluit Zijn zorg over hetgeen Hij heeft gekocht, want God heeft belang in onze verlossing, maar Christus koop en Gods belang daarin zijn niet anders dan vrije genade. V66r wij waren verlost was het Gods voornemen Zich in ons te verheerlijken. Wij konden Zijn recht daartoe niet verijdelen door enige opstand van onze zijde. God had wel het recht ons wegens onze opstand te verdelen, maar nochtans wilde Hij ons onderhouden en behouden.

Stel dat een vorst zijn onderdanen wil behouden, indien zij tegen hun vorst opstaan door ongehoorzaamheid, dan heeft hij recht om hen te vernielen maar niemand kan zijn recht om hen te behouden te niet doen. Maar hij mag hen kastijden om hen te doen wederkeren tot hun plicht. Zo had God een recht op het gevallen schepsel om het te verderven maar Hij had ook recht om hen te behouden.

Nu, het recht dat Christus verworven heeft is een genadig recht, opdat God Zijn volk mocht bewaren en beschermen. Nu dan, indien Christus lichaam en ziel kocht zo heeft Hij verkregen, niet alleen dat God genade over onze ziel zou uitstorten, maar ook ons lichaam zou onderhouden. Zo hebben wij duidelijke bewijzen gegeven tot bevestiging van het geloof der heiligen in hun verwachting van tijdelijke weldaden.

2. God heeft ons grote dingen geschonken en daarom zal Hij ons het mindere niet onthouden. Wanneer iemand iets duur gekocht heeft wil hij het niet verliezen. De Heere heeft ons Zijn Zoon gegeven. „Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?” Rom. 8 : 32. Kan iemand zó tegen alle rede ingaan, dat hij niet tot de gevolgtrekking kan of wil komen, dat indien God ons Christus gaf, Hij ons met Hem alle dingen zal geven? Zo lezen wij : „Zoekt eerst het koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en al deze dingen zullen u toegeworpen worden,” Matth. 6 : 33.

3. Deze dingen worden uitgedeeld aan schepselen van lagere orde, ja aan de minste Zijner schepselen. „Die het vee zijn voeder geeft, de jonge raven als zij roepen,” Ps. 147 : 9: Zou God de beesten des velds onderhouden en Zijn kinderen niet verzorgen? Het is onnatuurlijk te menen dat God u zal uitsturen naar uw werk en u niet zal ondersteunen. Christus eigen bewijsrede is deze: „Zijt dan niet bezorgd tegen de morgen, want de morgen zal voor het zijne zorgen; elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad,” Matth. 6 : 34. Dagelijks brood is in uws Vaders macht en Hij geeft het genadiglijk aan al Zijn schepselen en daarom zal Hij het zeker aan u geven. Zo moogt u zien met welk vertrouwen u uw dagelijks onderhoud moogt verwachten.

## **II. Onze tekstwoorden bewijzen dat wij om tijdelijke dingen mogen bidden zo wij ze zoeken in een wettige weg.**

Het is waar, gebeden tot God om geestelijke zegeningen zijn méér aannemelijk. u beleeft meer genoegen aan uw kind wanneer het tot u komt om onderwezen te worden uit zijn boek, dan wanneer het tot u komt om een appel. Zo is het meer behaaglijk aan God wanneer u komt om des Middelaars zegen dan wanneer u vraagt om tijdelijke dingen. God heeft Zijn Kind Jezus opgewekt „dat Hij ulieden zegenen zou, daarin dat Hij een iegelijk van u afkere van uw boosheden,” Hand. 3:26.

Toch mogen wij ook vragen om andere dingen. Waarom? Omdat zij goed en nuttig voor ons zijn in de waarneming van ons werk en omdat wij bij het gemis daarvan blootgesteld zijn aan vele verzoeken. Door het gebed wordt u verlost van vele zorgen omtrent aardse dingen. „Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God,” Fil. 4 : 6. Wij mogen daarom vragen op een wettige en ordelijke wijze, en wat de orde betreft mogen zij niet de eerste plaats innemen. Het wordt een gehuil genoemd wanneer wij tot God komen enkel om koren, wijn en olie, wanneer wij deze dingen begeren boven Zijn gunst en boven de genaden Zijns Geestes. Het gebed moet op n wettige wijze gedaan worden en wat dat betreft mogen wij vragen om een bescheiden deel. Wij mogen God de maat niet voorschrijven maar wij mogen bidden om een noodzakelijk rantsoen.

In onze tekstwoorden leert Christus ons te bidden om brood hetwelk ons nodig is om te leven. In Spr. 30 : 8 lezen wij: „Voed mij met het brood mijns bescheiden deels.” En in 1 Tim. 6 : 8, „Maar als wij voedsel en deksel hebben, wij zullen daarmee vergenoegd zijn.” En dan behoren wij te vragen met nederigheid en onderwerping aan de wil van God. Het past ons te zeggen: Indien de Heere wil zullen wij naar zulk een stad reizen en winst doen, Jac. 4 : 15.

Ook wat het oogmerk en einde betreft moeten wij rechtmatig bidden. Het mag ons niet te doen zijn om een ongeoorloofd doel, zoals pronken en zwelgen en om weelderig te leven. „Gij bidt en u ontvangt niet, omdat u kwalijk bidt, opdat u het in uw wellusten zoudt doorbrengen,” Jac. 4 : 3. Maar wij moeten in wat wij vragen een goed einde op het oog hebben. „Niet ons o Heere, niet ons, maar Uwen naam geeft eer, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil,” Ps. 115 : 1. Heere, wij vragen niet om onze rust, niet om onze overvloed, maar om de verheerlijking van Uw naam en om ondersteuning in ons werk.

En dan ook wat betreft de pleitgrond moeten wij wettig bidden. Wij moeten niet komen en het eisen alsof wij er recht op hebben. Wij mogen niet komen met de pleitgrond van verdienste, maar van genade, Onze Zaligmaker zegt niet: Laat het brood tot ons komen hoe dan ook. Maar wij hebben aan elke bede toe te voegen: Uw wil geschiedde. God heeft recht op onze onderwerping en als wij vragen: „Geef ons heden ons dagelijks brood,” dan hebben wij daarbij Gods goedheid te erkennen. Laten wij ons vertrouwen niet stellen op tweede oorzaken, maar op God door Wiens goedheid en voorzienigheid over ons, alle tijdelijke dingen tot ons komen. Want zonder Hem betekent al ons zwoegen en al onze arbeid niets. En indien wij de vervulling van onze begeerten verkrijgen zonder arbeid, dan zullen wij toch buiten God er geen troost en zegen in vinden.

De Heere heeft gezegd: „Wie toch van u kan met bezorgd te zijn één el tot zijn lengte toedoen?” Matth. 6 : 27. Met bezorgd te zijn wordt bedoeld een angstig jagen om voorspoed. Maar wij kunnen met al onze bezorgdheid niet één haar wit of zwart maken. Wij kunnen onszelf niet sterker of langer maken. Velen worden doorstoken door wereldse zorgen en toch blijft de wereld hen onvriendelijk aanzien, zodat al hun zorgen hun geen voordeel aanbrengen. Spr. 10 : 4 zegt: „De hand der vlijtigen maakt rijk.” Vergelijk deze woorden met het 22<sup>ste</sup> vers waar gezegd wordt: „De zegen des Heeren die maakt rijk en Hij voegt er geen smart bij.” Gewoonlijk zullen zij die ijverig zijn voordelen verkrijgen door hun ijver, maar indien dat alles aanwezig is en zij hebben do zegen des Heeren niet dan zullen zij geen voldoening en vrede hebben wanneer zij overvloed hebben verkregen. O, laat ons daarom ons vertrouwen niet stellen op tweede oorzaken maar op God.

*Laten wij dankbaar zijn en God erkennen voor de aardse dingen die wij genieten. Ik dring daarop aan:*

**Ten eerste**, wegens het gevaar van ondankbaarheid. Gewoonlijk vergeten wij God meest, wanneer Hij meest aan ons gedenkt. Wanneer mensen verkregen hebben wat zij gaarne hadden dan vergeten zij God. Zij gaan het gebed verzuimen of zij worden lauw en koud in het waarnemen van het gebed. Er is een groot verschil tussen arme en rijke bidders. Zij die arm zijn vertonen vurigheid in hun gebeden, maar wanneer zij rijk worden dan worden zij koud en zorgeloos in het gebed. Merk op wat de Heere in Hosea 13 : 6 zegt: „Als zij verzadigd zijn geworden heeft zich hun hart verheven; daarom hebben zij Mij vergeten.”

O, hoe dikwijls gebeurt het dat velen onder een diep besef van God leefden toen zij gedrukt waren en die zo spoedig als zij voorspoed ontvingen het hoofd omhoog hieven alsof zij God niet meer nodig hadden. De emmer wordt als het ware met een ledige mond tot de rivier gebracht, om zo te spreken dorstende naar water, maar wanneer hij gevuld is dan wordt de bodem naar de rivier gekeerd. Zo gaat het gewoonlijk ook met mensen, dat zij hun rug naar de genadetroon keren, wanneer de Heere hun zeer doet toenemen in werelds bezit. Wanneer Hij hun een grote plaats gegeven heeft ontvangt Hij weinig pacht van hen. Nu, daar dit een veel voorkomend verschijnsel is, hoe behoren dan zij naar dankbaarheid te staan die door God gezegend zijn met alles wat hun nodig is voor het tegenwoordige leven.

**Ten tweede**, dring ik op dankbaarheid aan omdat het ons betaamt dankbaar te zijn. Overdenk hoe betamelijk het is dat wij dankbaar zijn voor uitwendige zegeningen.

- (1.) Zij zijn goed in zichzelf.
- (2.) Zij komen van God.
- (3.) Zij vloeien voort uit Gods vrije genade en ontferming.

(1.) *Wat het eerste betreft, zij zijn goed in zichzelf.*

Voedsel en kleding is goed en „alle schepsel Gods is goed.”

Het zijn goede dingen hoewel niet de beste dingen. Zij zijn goed voor ons opdat wij God meer opgewekt mogen dienen. De Heere wilde dat de Levieten en de priesters hun deel kregen, „opdat zij versterkt mochten worden in de wet des Heeren,” 2 Kron. 31 : 4. Nu, deze dingen zijn goed om ons te bemoedigen en ons te ondersteunen in ons werk. De mens bestaat uit twee delen, uit lichaam en ziel. Of wij op het ene of het andere, deel zien, wij zullen altijd vele redenen hebben om God lief te hebben en te prijzen, niet alleen om wat Hij gedaan heeft voor onze ziel, maar evenzeer voor ons lichaam.

**Uitwendige zegeningen.**

- a. Uitwendige zegeningen zijn goed omdat zij vele strikken en verzoekeningen voorkomen. „Opdat ik verarmd zijnde dan niet stele en de naam mijns Gods aantaste,” Spr. 30 : 9. Ziekten welke voortkomen uit overdaad zijn meer gewoon, maar ziekten welke ontstaan uit armoede en gebrek zijn gevaarlijker. Ook zijn ongesteldheden uit voorspoed meer gewoon en zij zijn een vruchtbare bodem waarop het onkruid weelderig wast. Maar ongesteldheden welke ontstaan uit armoede brengen godlooche ning, ongeloof en opstand tegen God voort.
- b. Uitwendige zegeningen zijn goed daar zij ons meer nuttig maken voor God en mensen. Voor God als bekwaam om Hem daarvoor te eren. „Vereer de Heere van uw goed en van de eerstelingen van al uw inkomsten,” Spr. 3 : 9. En wat betreft dat de zegeningen mogen gebruikt worden tot nut van anderen, daarvan

lezen wij dat wie inkomsten heeft uit zijn arbeid daarvan mag „meedelen aan degene die nood heeft,” Ef. 4 : 28. O, wij behoren allen sterk te begeren en te arbeiden om te verkrijgen alles waarmede wij in de noden van anderen mogen voorzien.

*(2.) Daar het zegeningen zijn zo zijn het voorrechten welke niet bij toeval of door onze naarstigheit komen.*

Zo wordt in 1 Tim. 6 : 17 gesproken over „de levende God Die ons alle dingen rijkelijk verleent om te genieten.” Het volk des Heeren wordt ruimschoots voorzien. Uw tafels zijn wèl voorzien en uw lichaam is wèl gekleed. Het is God Die u deze dingen rijkelijk geeft om ze te genieten en Hij moet er voor erkend worden. Zo deed David: „Want het is alles van U en wij geven het U uit Uw hand,” 1 Kron. 29 : 14. En in het zestiende vers lezen wij: „Heere onze God, al deze menigte die wij bereid hebben om U een huis te bouwen, den Naam Uwer heiligheid, dat is van Uw hand en het is alles Uwe”. Hoewel uzelf een vermogen hebt verkregen en uw eigen welvaart hebt verworven, waarbij de mens meest geneigd is God te vergeten, toch hoewel u grote overvloed hebt vergeet niet te erkennen en te zeggen: *Heere, dat alles komt van U*. Dat is het zoete in de ontferming Gods. Wanneer u aan tafel zit en u wordt bediend door een hoog persoon, dan wordt de herinnering daaraan een groter gunst geacht dan de maaltijd zelf. Zo is het niet enkel het genoeg dat wij hebben van het geschapene, maar onze tafel wordt eerst dan aangenaam, wanneer wij denken aan de Gever en dat het de grote God is Die aan ons denkt, dat Hij het is Die de tafel voor ons dekt en dat Hij ons voedsel en drank voorziet. Het is God „Die het zaad den zaaier verleent en Die ook brood verleent tot spijze,” 2 Kor. 9 : 10. Wanneer wij het onmiddellijk uit Gods hand ontvangen dan wordt het veel zoeter. En niet alleen dat, maar dan wordt het ook meer geheiligd. Wanneer wij alleen op de tweede oorzaken zien dan zullen wij zeker de weldaden misbruiken. „Zij bekent toch niet dat Ik haar het koren en de most en de olie gegeven heb en haar het zilver en het goud vermenigvuldigd heb,” Hosea 2 : 7. Zij erkenden God er niet voor. En wat was het gevolg? „Zij hebben het tot den Baal gebruikt.”

Wanneer wij niet op Gods vriendelijkheid letten en wij Gods hand in Zijn weldaden niet zien dan zullen wij ze niet voor God gebruiken. Iemand die Gods hand niet in Zijn weldaden ziet zal er zeker een verkeerd gebruik van maken. Nu, wat van God afdaalt leidt het hart tot Hem op en dan wordt de weldaad voor ons geheiligd. Erken daarom God in deze uitwendige dingen. Wij behoren van elk stuk brood te zeggen: Dit is een gift van God aan mij. Van elke nacht slaap behoren wij te betuigen: Dit is Gods goedheid. Wanneer God in deze uitwendige dingen erkend wordt dan keurt Hij dat goed en wij zijn er te beter mee af. De weldaad wordt daardoor zoeter en méér geheiligd.

*(3.) De uitwendige zegeningen komen niet alleen van God maar van Zijn vrije genade en ontferming.*

Dit zijn twee duidelijke gedachten waarin Gods goedheid blijkt en zij beide zijn veelbetekenend in het beschouwen van uitwendige zegeningen. Wat betreft de genade die wordt vrijmachtig betoond en wat betreft de ontferming die toont medelijden met de ellendigen.

a. Zo ontvangen wij die zegeningen uit genade. Genade is vrij om te geven aan wie zij wil. Wel, er is genade in die uitwendige dingen. God geeft ze aan wie Hij wil, aan sommigen en niet aan anderen. Wanneer wij het onderscheid beschouwen tussen ons en anderen dan moeten wij erkennen dat niet iedereen zo overvloedig voorzien

wordt, ja velen van hen die de wereld niet waardig is zijn noodlijdend. Dit is enkel Gods vrijmachtig welbehagen. „Rijken en armen ontmoeten elkander, de Heere heeft ze allen gemaakt,” Spr. 22 : 2. Anderen die behoeftig zijn hebben dezelfde Maker en waarom bezit u meer dan zij? Het is enkel vrijmachtige bedeling. Waarom wordt het ene vat gemaakt ter ere en het andere ter onere? Omdat het den pottenbakker behaagde zo te doen. God als de grote Meester van alles wat op aarde geschiedt heeft voor een ieder zijn eigen deel vastgesteld enkel uit Zijn vrijmachtig welbehagen. Hij is aan niemand gebonden. Het was een goede toespraak van Tamerlane, de overwinnaar van het Oosten, die tot een van zijn generaals zei: „Wat zag God in u die blind zijt aan één oog, en in mij wiens ene been lam is, dat wij zovele anderen, de vorsten van zovele rijke en machtige koninkrijken zouden voorbij streven.” Een kostelijke toespraak van een ongelovige!

Wat zag God in iemand van ons waarom Hij ons verhief, koesterde en onderhield en ging vele anderen voorbij die in zedelijke deugden en grote gaven ons ver voorbij streefden? Wanneer wij dit onderscheid beschouwen moeten wij zeggen: „Ja Vader, alzo is het welbehagen voor U.” Er is een soort van verkiezing en verwerping in deze algemene genaden, waarmee ik zeggen wil dat God ze wil meedelen aan de een en niet aan de ander. Hij wil verheerlijkt worden in hun armoede en Hij wil verheerlijkt worden in hun overvloed. En daarom is er genade in.

- b. In de uitdeling van uitwendige weldaden is ontferming die medelijden heeft met ellendigen. Hoe blijkt het dat deze goede dingen voortkomen uit ontferming? Wel, dat blijkt uit ons gebrek en uit ons verbeuren van alle weldaden.

Ten eerste. *Uit ons gebrek en armoede.*

Wat onbeholpen schepsels zouden wij zijn geweest zo Hij niet voor ons gezorgd had. „Ik ben wel ellendig en nooddruftig, maar de Heere denkt aan mij,” Ps. 40 : 18. Zo wij maar gevoelig zijn van onze eigen zwakheid en ledigheid en velerlei noden, zo zullen wij bewonderen dat God aan ons denkt, zulke verlorene en ellendige schepselen. Of dat onze eigen geringheid en armoede ons niet verachtelijk voor God maken. „Deze ellendige riep en de Heere hoorde en Hij verlostte hem uit al zijn benauwdheden,” Ps. 34 : 7. Hij zegt niet: Deze wijze man, deze verhevene heilige, maar deze ellendige mens. Dit was een leerstelling der heidenen: Dat de goddelijke kracht alleen zorgde voor grote en gewichtige gebeurtenissen in de wereld, maar dat Hij andere dingen overliet aan hun eigen loop. Alsof God in de grote menigte niet gemakkelijk acht zal geven op ieders persoonlijk verzoek. Deze waren de hoogste bevattingen die de heidenen van God hadden, maar wij zijn beter geleerd: „Deze ellendige riep en de Heere hoorde.”

Arme mensen in de wereld, wanneer zij te doen hebben met voorname personen, moeten lang uitzien, wachten en smeken om hun aangezicht te zien en hun gust te verkrijgen en ten slotte kunnen zij afgescheept worden met een ruw antwoord en een zuur gezicht. Maar God zal de deur niet sluiten. De troon der genade staat open voor ieder die komt. U zult zeggen dat zal de weldaden zoet maken voor de arme. Nee, dat betreft niet alleen de armen in de wereld maar ook de groten van de wereld, want ook zij zijn arm en onbeholpen in zichzelf, indien God niet voor hen zorgde. Minder bedeeden mogen spiegels voor hen zijn waarin zij hun eigen ellende kunnen zien. Indien zij nauwkeurig acht gaven op de nood en armoede van anderen, dan zouden zij kunnen zien wat hun eigen geval zou zijn, indien de Heere niet milddadig voor hen was geweest.

Toen Augustinus een bedelaar zag die uitgelaten huppelde nadat hij zijn buik gevuld

had, werkte dat gezicht op hem uit dat hij, die zoveel smaakte van de milddadigheid Gods, zich niet zo verblijdde als de bedelaar.

Chrysostomus heeft gezegd: Indien u niet dankbaar zijt voor uw gezondheid, ga dan naar de huizen voor melaatsen of zie naar de bloedspuwenden en zie wat uw eigen geval had kunnen zijn.

Daarom, indien u niet dankbaar zijt voor overvloed, ga dan naar de gezinnen waar de kinderen broodgebrek hebben. Overvloed is des Heeren ontferming over de rijksten want zij waren ellende en armoede waardig. Het is grote ontferming dat zij worden bevoorrecht. Voor u die overvloed hebt is het een dubbel voorrecht want God heeft u reeds voorzien vóór u in nood waart. „Want u komt hem vóór met zegeningen van het goede,” Ps. 21 : 4. David geeft daar acht op de goedheid Gods jegens hem. Vóór de nood gevoeld en bemerkt wordt hebt u reeds voorraad. u behoort daarin de grote teerheid van des Heeren ontferming over u te zien.

*Ten tweede. Het is ontferming dat wij nog weldaden ontvangen daar wij alles verbeurd hebben.*

Het is niet alleen ontferming maar er wordt barmhartigheid aan ons betoond, tenminste een uitstel van de straf, daar wij het tegendeel van Gods goedertierenheid verdiend hebben. Wij mogen bij gelijkenis zeggen dat er een soort van tijdelijke vergeving is voor zondaren die hoewel zij goddeloos zijn toch dag aan dag gezegend worden. David spreekt een ernstige vloek uit tegen hardnekkige zondaars en Gods onverzoenlijke vijanden: „Geef hun naar hun doen en naar de boosheid hunner handelingen.... Omdat zij niet letten op de daden des Heeren noch op het werk Zijner handen, zo zal Hij ze afbreken en zal ze niet bouwen,” Ps. 28 : 4, 5. Meen niet dat deze vloek wordt uitgesproken alleen tegen Davids vijanden. Nee, ieder van ons zo ons naar verdienste vergolden werd, zou spoedig hulpeloos staan, zonder woning of schuilplaats, bedelende van deur tot deur, ja schreeuwende om een druppel van ontferming om onze tong te verkoelen. O, daarom is de Heere zeker te prijzen en wij behoren Hem te erkennen omdat Hij de goede dingen van dit tegenwoordige leven op ons uitstort.

Daar deze zegeningen van God komen laten ze daarom uw hart tot God opheffen. Gelijk alle rivieren uit de zee ontstaan en zij zich weder in de zee ontlasten zo behoort ook u met de zegeningen tot God weder te keren met dankbaarheid en met erkenning dat u ze van God ontvangen hebt.

Ik zal dit bewijzen met één voorbeeld. Jezus Christus hoewel Hij erfgenaam en Heere van alle dingen was, van Wie geschreven staat dat „Hij het geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn,” toch vindt u Hem altijd dankzeggende wanneer Hij van het geschapene gebruikte, Matth. 15 : 36. Daarover schrijft ook Johannes waar hij het wonder der broden vermeldt en daar vertelt hij: „Waar zij het brood gegeten hadden, als de Heere gedankt had,” Joh. 6 : 23. Johannes heeft daar aandacht aan geschonken als aan de meest vermeldingswaardige omstandigheid. Het wonder heeft plaats gehad dicht bij Tiberias waar de plaats was waar onze Heere velen voedde met vijf broden en twee visjes. Johannes vertelt alleen dat zij het brood aten als de Heere gedankt had. Hij zag dat dit een opmerkenswaardige omstandigheid was en daarom vermeldt hij het wonder slechts kortelijk, alleen dat zij brood aten, maar hij vertelt uitdrukkelijk dat Christus Zijn Vader dankte voor de zegening. Christus wilde ons leren dat de zegen van alle verkwikkingen in Gods hand is.

**Ten derde.** Laten wij tenslotte overwegen dat, indien de Heere de Gever is van al deze uitwendige zegeningen, wij ons moeten hoeden dat wij die giften van God niet

gebruiken als middelen om tegen de Gever te zondigen opdat wij niet tegen Hem strijden met Zijn eigen wapens. Jezus Christus sprekende tot Zijn eigen discipelen, ofschoon ze met Hem hadden omgegaan en een uitgelezen gezelschap waren en een uitgezocht gezin, die moesten optreden als Zijn herauten en afgezanten bij de wereld, aan hen gaf Hij toch deze waarschuwing: „En wacht uzelf dat uw harten niet te eniger tijd bezwaard worden met brasserij en dronkenschap en zorgvuldigheden dezes levens en dat die dag u niet onvoorzien overkome,” Lukas 21 : 34. Hij achtte het nodig Zijn eigen discipelen te waarschuwen. Wij hadden twee algemene voorouders, Adam en Noach, de ene misdroeg zich door eten en de andere door drinken. Deze zonden zijn ons van nature eigen. De keel is een glibberige plaats en heeft nodig dat wij er op toezien.

In de aangehaalde tekst bedoelt Christus geen brasserij en dronkenschap alleen in een grove betekenis. Wanneer wij van die misbruiken horen dan denken wij aan wagge len, wartaal, overgeven en dergelijke verschijnselen. Maar wij hebben die woorden in een engere zin te beschouwen: „Wacht uzelf dat uw harten niet te eniger tijd worden bezwaard.” Het hart kan overladen zijn terwijl de maag het niet is. Dat is het geval wanneer wij minder bekwaam zijn om God te prijzen, wanneer wij meer lomp en traag worden of liever wanneer wij vastraken in een vleselijke gesteldheid des geestes en door een buitengewoon vermaak in onze aardse dingen afgehouden worden van beter dingen te bedenken. Zie toe, dat uw hart niet overladen wordt met aardse zorgvuldigheden of met blijdschap en vermaak in genoegens van de wereld, daar zij u leiden tot valse rust en ijdelheid.

Velen die walgen van openbare dronkenschap staan toch schuldig aan de in de tekst bedoelde „brasserij en dronkenschap.” Dat is het geval wanneer het hart overladen is met en ongeregelde genegenheid tot tegenwoordige dingen. Er is geen zwaarder oordeel dan dat „onze tafel ons tot een strik wordt en tot volle vergelding tot een valstrik,” Ps. 69 : 23. Een strik is een geestelijk oordeel dat van God gezonden wordt. Wanneer de verkwikkingen van dit leven niet zo zeer dienen om ons leven te verlengen en te onderhouden, maar wanneer onze harten verhard worden in zonde en zij worden nalatig jegens God en omtrent hemelse dingen dan zitten wij in een strik. Strikken regenen op mensen die God haten. Eerst lezen wij: „Hij zal op de goddelozen regenen strikken, en dan „vuur en zwavel en een geweldige stormwind zal het deel huns bekera zijn,” Ps. 11 : 6. Zo openen goddelozen voor zichzelf de weg voor Gods eeuwige toom.

## **TOEPASSING.**

Daar God de Gever is, laten wij daarom tevreden zijn met dat deel van aardse dingen hetwelk Hij ons gegeven heeft. Waarom?

1. God wil Zijn vrijmacht handhaven en daarom moet u tevreden zijn met Zijn rantsoen, ook wanneer Hij aan anderen meer geeft dan aan u. God is Opperheer en wil niet beoordeeld worden in de beschikking over hetgeen Zijn eigen is. De huisheer pleitte voor zijn recht, toen hij zeide: „Vriend ik doe u geen onrecht. Of is het mij niet geoorloofd met het mijne te doen wat ik wil?” De aarde met haar volheid is de Zijne en daarom, hoewel anderen een betere handel drijven en fijner gekleed zijn en ruimer voorzien worden dan wij, toch is God vrijmachtig en wil uitdelen naar Zijn welbehagen en u moet tevreden zijn.
2. U hebt niets verdiend en daarom behoort u alles wat u gegeven wordt dankbaar te aanvaarden. Indien iemand door u vrij gehouden wordt en op, uw kosten wordt onderhouden zo zult u het zeer kwalijk nemen zo hij klaagt en zijn voedsel



- afkeurt. Wij worden zeker allen zonder betaling onderhouden en daarom behoren wij met nederige tevredenheid te ontvangen wat God in onze handen wil geven.
3. God weet welk deel het beste voor ons is. Hij is een God des oordeels en weet precies wat goed voor ons is want Hij is een wijs God. De herder moet de weide kiezen en niet het schaap. Laat het aan God over om u te geven wat gepast en geschikt is in uw omstandigheden. Een schoen kan te groot zijn voor de voet en een kleding te ruim voor het lichaam, zoals de wapenrusting van Saul te zwaar was voor David. God wil u geven wat geschikt en aangenaam voor u is. Een kleding die te lang is wordt een morsig vod. Wij kunnen te veel hebben. Daarom bereidt God ons rantsoen met een wijze hand.
  4. God geeft niet alleen wat gepast is voor uw omstandigheden maar ook meest voegzaam naar uw kracht. Hij geeft zulk een deel als u bekwaam zijt te dragen. God legt Zijn volk een kruis op en Hij geeft hun genade al naar zij kunnen dragen en nodig hebben. Indien zij méér kregen zo zouden zij méér strikken en verzoekingingen hebben. Jezus heeft gezegd: „Voorwaar Ik zeg u, dat een rijke bezwaarlijk in het koninkrijk der hemelen zal ingaan,” Matth. 19 : 23. Een mens kan een zwaardere last op zich nemen dan hij bekwaam is te dragen. Zo beschikt God een ieders omstandigheden in overeenstemming met zijn geestelijke sterkte. Ieder mens is niet bekwaam een zeer hoge staat van voorspoed recht te beleven. „Uw wandel zij zonder geldgierigheid en zijt vergenoegd met het tegenwoordige; want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten,” Hebr. 13:5. Zo moet u leven op de belofte. Maar wanneer God den mens een taak stelt en hij moet ze in eigen kracht uitvoeren dan eindigt het in wantrouwen en ongeloof. Zo verging het den Israëlieten in de woestijn. „En zij spraken tegen God, zij zeiden: „Zou God een tafel kunnen toerichten in de woestijn?” Wat was de oorzaak? „Omdat zij in God niet geloofden en op Zijn heil niet vertrouwden,” Ps. 78 : 19 en 22.
  5. Tevredenheid is een van de giften welke wij vragen in de bede: „Geef ons heden ons dagelijks brood.” Wij vragen daarmee dat wij tevreden mogen zijn met ons deel. Tevredenheid en een rustig hart bij hetgeen wij genieten zijn grote zegeningen. Zie wat de Heere in Joël 2 : 19 door de profeet zegt: „Ik zend ulieden het koren en de most en de olie, dat u daarvan verzadigd zult worden.” De liefde Gods spreekt niet alleen in de zegening maar allermeeest in de tevredenheid die wij daarbij ontvangen. Dat is een grotere zegen. Wanneer ons hart de zegen opmerkt dan is het geschapene meer zoet en troostrijk. Uw blijdschap ligt niet in overvloed maar in tevredenheid. Veel te hebben maakt een mens niet gelukkig maar tevredenheid. Hij ontvangt dankbaar wat God hem wil geven. Alle geestelijke ellenden kunnen teruggebracht worden tot deze twee dingen: Een oorlog tussen een mens en zijn consciëntie en een oorlog tussen zijn begerlijkheden en zijn omstandigheden.
  6. Er kan evenveel liefde zijn in een kleiner dan in een groter portie. Er is dezelfde liefde tot een jong kind, hoewel het niet zoveel krijgt als de oudere broeder. Toch mag dat kleine kind zeggen: Mijn vader houdt evenveel van mij als van hem. Ik krijg niet zó groot portie maar ik heb evenveel van mijns vaders liefde. Zo mag een kind van God zeggen: *God bemint mij hoewel Hij aan een ander meer en aan mij minder gegeven heeft.* Wees tevreden met uw deel en met uw rantsoen volgens de wijze uitdeling en toewijzing van Gods voorzienigheid.

**Wij willen nog opmerken dat Christus ons in het vragen om tijdelijke dingen heeft beperkt tot één dag: „Geef ons heden ons dagelijks brood.”**

God voedde Zijn volk in de woestijn op een buitengewone wijze. Het manna was bedorven wanneer zij het tot de volgende dag overhielden. Zij ontvingen het van dag tot dag. Wat is de reden dat Christus zegt: „*Geef ons heden?*”

1. De reden is, dat wij elke dag tot God mogen bidden. Daarom, het is niet: Geef ons deze maand of jaar, maar deze dag. God wil elke dag iets van ons horen: „Bidt zonder ophouden,” 1 Thess. 5 : 17. God wil ons niet te lang buiten Zijn gezelschap hebben, maar Hij wil ons door een druk verkeer met de hemel leren, vertrouwelijk met Hem om te gaan. Het is nodig dat u geen dag over uw hoofd laat gaan zonder dat Hij iets van u hoort, want u wordt slechts voor één dag door Hem voorzien. u hebt een vergunning van God om tot Hem te gaan om een zegen, maar ze loopt af indien ze niet elke dag in het gebed vernieuwd wordt. Hoeveel verschillen zij van het hart van Gods kinderen, die het voldoende vinden om evenals de hogepriester van ouds slechts eenmaal per jaar tot het verzoendeksel te komen! De Heere wil ons nu elke dag aan de genadetroon zien.

2. In de bede staat: *Geef ons heden*, elke dag, omdat er een gebed in het gezin behoort te zijn. Allen die hun maaltijd tezamen nemen moeten komen en tot God zeggen: „Geef ons heden ons dagelijks brood.” Er staat niet: Geef mij, maar geef ons. Daaruit ziet u hoe weinig liefde en vreze Gods daar is, waar zij week na week, Gods naam niet aanroepen.

3. Wij moeten bidden: *Geef ons heden*, om de weg te banen tot dankbaarheid en erkentelijkheid. De weldaden komen niet alle op eens van God voort, maar sommige heden en andere morgen, want wij ontvangen ze dag op dag. Zij alle zouden te zwaar voor ons zijn om ze op één dag te hanteren en te gebruiken. „Geloofd zij de Heere, dag bij dag overlaadt Hij ons,” Ps. 68 : 19. De weldaden komen in groter aantal en in grotere hoeveelheid tot ons dan wij bekwaam zijn om te erkennen, te gebruiken of er dank voor te bewijzen. Daarom is dit de smart van begenadigde harten, dat zij niet genoeg dankbaar kunnen zijn voor al de weldaden die elkander zo snel opvolgen. Maar om ons te helpen geeft God ze bij gedeelten. Hij overlaadt ons dagelijks met sommige zegeningen vandaag en met andere morgen en elke dag opdat wij God niet zouden vergeten maar elke dag redenen zouden hebben om Hem te prijzen.

4. Wij moeten bidden voor „*heden*”, om ons aan te tonen dat wij elke dag onze afhankelijkheid van God om tijdelijke dingen behoren te vernieuwen. Er breekt geen dag aan of wij hebben des Heeren zegen, of heiliging of vertroosting nodig en opdat die genaden geen strik voor ons worden hebben wij gedurig behoefte aan nieuwe kracht, nieuwe ontferming en nieuwe toevoer.

5. „*Geef ons heden*,” opdat wij onszelf niet zouden bezwaren met bezorgdheid voor de dag van morgen. „Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad,” Matth. 6 : 34. Elke dag levert werk, moeite, zorgen en lasten genoeg. Wij behoeven niet bij voorbaat met de zorgen van de volgende dag bezig te zijn. God wil ons niet met bezorgdheid overladen hebben maar Hij wil dat wij niet verder zien dan heden.

6. Christus wilde ons leren dat wij aardse dingen slechts in matige hoeveelheid zouden zoeken. Indien wij voldoende voor een dag hebben, voor de dadelijke behoefte dan

behoren wij niet naar te veel te grijpen. Lichtgeladen schepen zullen over de zee glijden, maar wanneer ze teveel vracht hebben zullen ze in een storm gemakkelijk zinken. Op onze reis door de wereld ontmoeten wij moeite en verdriet en wanneer wij bovendien met tijdelijke dingen overladen zijn dan vermeederen de strikken en verzoeking.

7. Christus wilde ons opleiden door overdenkingen over de onzekerheid van ons leven. Jacobus spreekt hen aan die daar zeggen: „Wij zullen heden of morgen naar zulk een stad reizen.” Hij vermaant hen en zegt: „Gij die niet weet wat morgen geschieden zal. Want hoedanig is uw leven? Want het is een damp die voor een weinig tijds gezien wordt en daarna verdwijnt,” Jac. 4. Iemand die voor een volgende dag op een diner werd uitgenodigd, zeide: Reeds vele jaren heb ik niet over een dag van morgen durven spreken. Hij bedoelde dat hij elke dag zag als zijn laatste dag. Wij weten niet of wij een volgende dag zullen beleven maar wij zijn wel geneigd onze ziel in slaap te zingen en te zeggen: „Ziel, gij hebt vele goederen die opgelegd zijn voor vele jaren,” Lukas 12 : 19. Wij zijn verzonken in rust en dromen van vele jaren terwijl God ons alleen spreekt van heden.

8. Wij mogen heden slechts om ons dagelijks brood vragen opdat wij zullen opgewekt worden om hemelse dingen te zoeken. Wanneer wij brood zoeken voor het tegenwoordige leven geeft het ons dan „heden”. Maar kom nu tot Mij, zegt Christus, en Ik zal u spijs geven die niet vergaat maar die blijft tot in het eeuwige leven, Joh. 6:27. Er is spijs te verkrijgen die blijft tot in het eeuwige leven, maar voor het tegenwoordige vragen wij slechts voor heden. De gelovigen zijn wedergeboren „tot een onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis,” die in de hemelen bewaard is voor hen, 1 Petr. 1 : 14. Dat is een eeuwige staat, maar ons tegenwoordig leven is slechts kort van duur. u ziet hoe noodzakelijk het voor u is tot God te gaan en te bidden of Hij naar Zijn wijsheid en goedheid in al uwe noden wil voorzien. Amen.

## 18. De bede om vergeving van onze schuld (I)

*En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.* Matthéüs 6:12.

Wij hebben nu de smekingen in het gebed des Heeren afgehandeld en zijn gekomen tot verhandeling van de beden om *het kwade van ons te weren*. De smekingen zijn die beden welke wij tot God opzenden om te verkrijgen wat goed is. Wij zijn nu gekomen tot die beden welke wij aan God doen om het kwade van ons weg te nemen. Deze laatste zijn in twee soorten te verdelen:

- (1.) Wij bidden om vergeving van het kwaad dat wij gedaan hebben. 4<sup>e</sup> bede.
- (2.) Wij bidden om voorkoming van het kwaad waarin wij kunnen vallen. 5<sup>e</sup> bede.

Wij zullen nu handelen over het eerste deel van de vierde bede.

Ten eerste. De bede wordt voorgesteld in de woorden: „Vergeef ons onze schulden”.

Ten tweede. Zij wordt ondersteund door een pleitrede: „Gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.”

Ten eerste. Wij hebben hier acht te slaan:

- I. Op het voorwerp of de inhoud van deze bede, en dat zijn „schulden”.
- II. Op de onderwerpen of de personen die bidden, „ons”.
- III. Op de Persoon tot Wien wij bidden, „onze hemelse Vader”. Hij alleen kan onze zonden ons vergeven.
- IV. Op de handeling van God: „Het vergeven”.

Deze bede wordt versterkt door een beweegreden, welke genomen is uit ons vergeven van anderen. Deze beweegreden wordt aangevoerd, want:

1. Het is een gelijke gesteldheid in ons. Dus, wat goed is in ons was eerst in God, want Hij is het voorbeeld van alle volmaaktheid. Indien er zo'n gezindheid in onze harten geplant is en wezenlijk in ons is, zo komt ze voort uit dezelfde eigenschap in God, want in Hem is alle volmaaktheid.

2. De beweegreden mag genomen worden als een argumentering van het mindere tot het meerdere. Indien wij, die slechts een druppel van barmhartigheid bezitten, de ons aangedane beledigingen kunnen vergeven, dan heeft zeker de oneindige God, Die de barmhartigheid zelf is, meer medelijden dan wij: „Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, also zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen,” Jes. 55 : 9. Dit argument wordt ook voorgesteld in Lukas 11 : 4, „En vergeef ons onze zonden, want ook wij vergeven aan een iegelijk die ons schuldig is.”

3. Dit argument kan verklaard worden uit de eigenschap van hen die om vergeving vragen. Zij zijn genegen en bereid om barmhartigheid aan anderen te bewijzen. Zij zijn zo gesteld uit een gevoel van Gods ontferming over hen en uit een besef van de liefde Gods uitgestort in hun harten. Christus verklaart dit en noemt het een eigenschap aan onze kant: „Want indien u de mensen hun misdaden vergeeft, zo zal uw hemelse Vader ook u vergeven,” Matth. 6 : 14. Maar dit willen wij later duidelijker verklaren.

Vóór wij tot de bede zelf komen moeten wij *het verband* waarin zij voorkomt

beschouwen, want het woord „en” verbindt haar aan de vorige bede. Na „Uw Naam worde geheiligd,” volgt niet „en Uw koninkrijk kome,” want deze twee beden worden afzonderlijk voorgesteld. Maar wij zien het verband tussen de twee beden, waar wij lezen: „Geef ons heden ons dagelijks brood *en* vergeef ons onze schulden.” In deze beden is een drieërlei verband te beschouwen:

(1.) Zonder vergeving zullen alle goede dingen van dit leven ons geen goed doen. Zij zijn slechts als een volledige maaltijd of als een rijke kleding voor een veroordeeld persoon. Zij zullen hem niet troosten en zijn tegenwoordige vrezen niet wegnemen. Zolang wij geen vergeving hebben ontvangen, verkeren wij onder een vonnis, hetwelk op uitvoering wacht. Daarom kunnen wij in uitwendige dingen niet die troost vinden, die wij zullen hebben bij een aandeel in Gods Vaderlijke ontferming. Een mens die veroordeeld is, heeft des konings uitstel tot de dag van uitvoering van het vonnis. Zo is het de verdraagzaamheid van God, aan een veroordeeld mens vele uitwendige dingen te geven, hoewel hij onder het vonnis leeft. Wij behoren onszelf niet tevreden te stellen met dagelijks brood, zonder een besef van enig aandeel in vergevende genade.

(2.) Onze onwaardigheid wordt ons in het verband getoond. Onze zonden zijn zoveel en zo ergerlijk, dat wij niet waard zijn een stukje brood in onze mond te steken. Wanneer wij zeggen: „Geef ons heden ons dagelijks brood,” dan moeten wij er bij zeggen: „Vergeef ons onze schulden.” Zelfs deze alledaagse zegeningen zijn verbeurd, zoals wij lezen in Gen. 32 : 10, „Ik ben geringer dan al deze weldadigheden en dan al deze trouw, die u aan Uw knecht gedaan hebt. Alles wat wij hebben, hebben wij uit genade en het is onverdiende genade. Daar wij schepsels zijn, kan er tussen God en ons geen recht zijn, hetwelk Hem verplicht tijdelijke zegeningen aan ons te geven, maar wij zijn onszelf geheel aan Hem verschuldigd, daar wij uit niets zijn geschapen. Kinderen kunnen hun ouders geen verplichting opleggen. Maar veel meer, daar wij schuldige schepsels zijn, is elke zegen loutere ontferming des Heeren.

(3.) De twee beden zijn samengevoegd daar de zonde het grote beletsel is tegen alle zegeningen, welke wij van God verwachten. „Uwe ongerechtigheden wenden die dingen af en uw zonden weren dat goede van ulieden.” Wanneer ontferming tot ons wil komen staan onze zonden haar in de weg en weren haar van ons af, zodat de weldadigheid geen vrije doorgang tot ons heeft. Daarom moet God vergeven vóór Hij kan geven, dat is, deze uitwendige dingen als een zegen aan ons verlenen.

Daar ik dus heb gesproken over het verband, wens ik nu enkele opmerkingen te maken over de bede zelf. De eerste zaak die ik wil opmerken is de naam waarmee de zonde wordt aangeduid. Wij lezen: „En vergeef ons onze schulden.” Wij trekken daaruit de volgende leerstelling:

***Dat zonde voorkomt onder het begrip van schuld. In Lukas 11 : 4 lezen wij: „En vergeef ons onze zonden.”***

De mens heeft een tweevoudige schuld bij God.

1. Een schuld van plicht.
2. Een schuld van straf.

Ten eerste een schuld van plicht, eerbied en gehoorzaamheid. Deze schuld hebben wij aan God te betalen. Wij lezen in Rom. 8 : 12, „Wij zijn schuldenaars niet den vleze,

om naar het vlees te leven.” In deze ontkenning is duidelijk een bevestiging vervat, dat wij schuldenaars bij God zijn, om voor Hem te leven; schuldenaars aan de Heilige Geest om naar de Geest te leven. Door de wet der schepping waren wij niet bestemd het vlees te dienen en te behagen, maar God te dienen. „Alzo ook gij, wanneer u zult gedaan hebben al hetgeen u bevolen is, zo zegt: Wij zijn onnutte dienstknechten, want wij hebben maar gedaan hetgeen wij schuldig waren te doen,” Lukas 17 : 10. Gehoorzaamheid, eerbied en onderdanigheid, is een schuld, welke wij aan God verplicht zijn, op grond van de zorg die Hij voor ons heeft en van Zijn recht dat Hij op ons heeft. In Gal. 5 : 3 kunt u lezen dat, wanneer wij komen onder het bevel van de wet, wij „schuldenaars zijn de gehele wet te doen.”

Ten tweede, een schuld van straf, welke op ons gevallen is door het verzuim van onze plicht. Wij zijn straf schuldig als bezoldiging. „De bezoldiging der zonde is de dood,” Rom. 6 : 23. God heeft eigenlijk een contract met ons gemaakt, dat indien wij willen zondigen, wij onze vergelding moeten aannemen. Wij moeten aannemen wat ons toekomt.

Nu, in deze bede, wanneer wij zeggen: „Vergeef ons onze schulden,” vragen wij niet om ontslagen te worden van de plicht, welke wij aan God verschuldigd zijn, maar *om vrijgesteld te worden van de schuld en de straf*. De overtreding in de zonde waaraan wij schuldig staan, verbindt ons tot de straf die op de overtreding is gesteld. Daarom worden zonden schuld genoemd. De oorspronkelijke schuld die wij moeten betalen is gehoorzaamheid, en in geval van ongehoorzaamheid is de volgende schuld die wij moeten betalen, de straf. Beschouw deze zaak als in een contract of verbond. Indien één partij de voorwaarde niet nakomt, dan moet hij de boete betalen. Zo handelde God met de mens in een verbond, en de inhoud was, volmaakte gehoorzaamheid. In dit verbond was een waarborg of verplichting opgenomen: in geval gehoorzaamheid niet volmaakt werd bewezen, zo zouden wij vervloekt zijn en alle denkbare ellenden in dit en in het toekomstige leven moeten lijden. Nu, in onze val, haalden wij ons die vloek op de hals, en daarom lopen wij als verloren en omkomende zondaars tot Gods ontferming, en smeken Hem ons onze schuld te vergeven, die gemaakt is in de overtreding van dat verbond van gehoorzaamheid, waarin de mens aan God verbonden stond door de wet.

*Laat mij, vóór wij overgaan tot verhandeling van de bede, u aantonen hoe zonde schuld is, en waarin die beide overeenkomen.* Dit zal blijken indien u beschouwt:

1. Ons gevaar door de zonde.
2. Ons geneesmiddel van de zonde.

In beide deze delen zult u vinden, dat zonde als een schuld beschouwd wordt.

Ten eerste, wanneer u ons gevaar door de zonde beschouwt.

(1.) Er is een schuldeiser aan wie de schuld betaald moet worden, en dat is God. In Lukas 7 : 41 lezen wij: „Een zeker schuldeheer had twee schuldenaars.” God wordt daar voorgesteld onder de gelijkenis van een schuldeiser. God is een schuldeiser, deels als onze Schepper, deels als een Wetgever en deels als een Rechter.

- Eerst als onze *Schepper* en *Weldoener*, van Wie wij alles wat wij bezitten hebben ontvangen. Het was de Heere, Die aan een iegelijk zijn talenten gaf om daarmee te handelen. Aan de ene meer, aan de andere minder. Zo heeft God ons het leven en alle andere zegeningen toevertrouwd.
- Daarna hebben wij God te beschouwen als onze *Wetgever*. Indien God ons had gegeven leven, kracht, bezittingen en rijkdom, en indien wij er mee mochten doen wat wij wilden, hoewel de giften ons uit oogpunt van dankbaarheid zouden

verplichten, er onze Weldoener mee te dienen, zouden wij nochtans niet zo verantwoordelijk zijn voor onze gebreken. Maar daar Hij onze Wetgever is, zijn wij onder een wet om Hem te dienen en te eren, daar Hij ons gemaakt heeft en Hij ons schonk wat wij bezitten. God deed geen afstand van het recht om dankbaarheid te verwachten. Hij gaf ze niet aan ons als eigenaars en bezitters, alsof wij zelf mogen beslissen hoe wij er mee handelen zullen. Wij zijn slechts rentmeesters en ons leven en het gebruik dat wij er van maken is een rentmeesterschap.

- God is niet alleen een Wetgever, maar ook een *Rechter*. Hij zal ons roepen om rekenschap te geven. Hij verplicht ons als onze Schepper, maar Hij heeft ons de plicht opgelegd, Hem als onze Wetgever te gehoorzamen en te dienen. Hij heeft niet alleen een wet gemaakt, maar Hij zal rekenschap van mensen afeisen, hoe zij de wet van hun schepping hebben waargenomen. Er zal een tijd komen, wanneer de Heere van deze dienstknechten zal komen en met hen zal afrekenen en het Zijne met woeker zal opeisen. Hij zal onze schuld en dienst van onze handen eisen en zo wij niet kunnen geven wat Hem toekomt, zullen wij de boeten moeten betalen. Ziehier het verband: De mens die Gods barmhartigheid als schepsel misbruikt, beledigt Hem als Wetgever en hij wordt rechtvaardig door God als Rechter gestraft. Er zijn velen die hierover nooit nadenken en daarom niet gevoelig zijn van hun grote verplichtingen en er geen besef van hebben dat zij zullen hebben te antwoorden voor al hun talenten, kracht en tijd, en wegens alle voorrechten die zij in de wereld hebben.

(2.) Een schuldenaar is verplicht voldoening te geven aan zijn schuldeiser en anders zal hij naar het recht der wet behandeld worden. Zo staan wij allen voor God, met lichaam en ziel. Wij staan schuldig voor God. Wij verkeren onder het vonnis der wet, wij zijn voorwerpen voor Zijn wrekende rechtvaardigheid en er komt een dag waarop God Zijn rechtvaardige wet tegen ons zal voortbrengen. Alle gevallen schepsels zijn volkomen bankroet geslagen. Wij kunnen nooit meer de oorspronkelijke schuld van gehoorzaamheid betalen, en daarom liggen wij onder de schuld van straf te dragen.

(3.) Daar alle schulden opgetekend staan en overgeschreven zijn in een gedenkboek, opdat zij niet vergeten zullen worden, zo heeft God Zijn gedenkboek. Al onze woorden, gesprekken, daden, zij alle zijn opgetekend. Welke middelen wij hebben genoten, welke weldaden, welke gelegenheden, welke roepingen en welke boodschappen van Zijn liefde en genade wij hebben ontvangen. Job zegt in Kap. 14 : 17, „Mijn overtreding is in een bundelke verzegeld en u pakt mijn ongerechtigheden oopen.” Zo wordt zonde voorgesteld als iets dat opgetekend is en niet kan worden vergeten. Veeltijds verliezen wij de herinnering aan wat wij hebben gedaan in onze kindsheid en jeugd, maar alles is opgetekend. Uw ongerechtigheden zullen u eens vinden, hoewel u ze hebt vergeten en dacht er nooit meer van te horen.

(4.) Er komt een dag van afrekening, wanneer God het verbond in herinnering zal brengen en allen tot verantwoording zullen worden geroepen. Soms rekt God gedeeltelijk met zondaars af in de tijd, maar zeker in de toekomstige tijd. De dood is slechts de dagvaarding om te komen en bij God rekenschap af te leggen. „En Hij riep hem en zeide tot hem: Hoe hoor ik dit van u? Geef rekenschap van uw rentmeesterschap, want u zult niet meer kunnen rentmeester zijn,” Lukas 16 : 2. Dat gedeelte van de gelijkenis is toepasselijk op de dood. Wanneer de ziel vertrokken is en wordt geroepen om voor de rechtbank van God te verschijnen, dan zullen wij ons te

verantwoorden hebben.

Maar bijzonder in de grote dag. „En ik zag de doden, klein en groot, staande voor God en de boeken werden geopend.” Dat is het boek der consciëntie en het gedenkboek Gods. Er zijn twee boeken, die van binnen en van buiten zijn beschreven, waarin al onze daden zijn opgetekend. Zij zijn nu veelszins gesloten; wij weten niet wat in die grote boeken is opgetekend. Een van de boeken, het boek der consciëntie, is in ons eigen bezit en toch kunnen wij het niet uitwissen. Deze boeken zullen op die dag geopend worden. De consciëntie zal gedwongen worden om al onze daden te erkennen. De consciëntie schrijft, wanneer ze niet spreekt. Hoewel de consciëntie dikwijls niet beschuldigt van zonden waaraan wij schuldig staan, toch staat de schuld geboekt en wij zullen ter verantwoording geroepen worden.

(5.) Na deze verantwoording komt de uitvoering van het vonnis. Iemand die bankroet is en zijn schuldeiser niet kan voldoen, wordt in de gevangenis geworpen. Zo heeft God Zijn gevangene voor onboetvaardige, ongehoorzame en weerbarstige zondaars. Het is een akelige gevangenis, waar de gevangenen in ketenen der duisternis worden bewaard. Dat wil zeggen, onder de verschrikkingen van hun eigen wanhopige vrees, verwachtende het oordeel, waarvan zij niet ontslagen zullen worden, tenzij zij de laatste penning zullen betaald hebben. Maar dat zal na het oordeel niet meer kunnen geschieden, daar zij altijd zullen betalen en toch nooit de rechtvaardigheid van God kunnen voldoen.

Zo hebben wij gezien hoe zonde schuld is, en welke betrekking tussen die beide is, namelijk de schuld die straf eist en voortvloeit uit de zonde.

*Maar de schuld bij God verschilt van alle andere schulden.*

1. Geen schuld aan mensen kan zo groot zijn als onze schuld aan God, zowel in getal als in gewicht. Dat wordt afgebeeld in Matth. 18 : 24-28. In die gelijkenis wordt iemand voor de Heere gebracht en hem wordt „tien duizend talenten” schuld vergeven. Maar deze dienstknecht gaat uit en grijpt zijn broeder bij de keel en eist van hem een schuld van „honderd penningen” te betalen. Merk hieruit op, dat beledigingen die wij God aandoen, groter zijn dan beledigingen die ons aangedaan worden. Want er is meer verschil in dan tussen tien duizend en honderd. Onze zonden tegen God zijn meerder en zwaarder dan die, welke onze broeders tegen ons begaan kunnen. Het verschil wordt genoemd in „tien duizend talenten” en „honderd penningen”. Daar is het verschil en de onevenredigheid. O, dat wij een recht besef hadden van wat het is tegen God te zondigen, tegen een oneindige Majesteit! Het is niet zo erg een gewoon mens te slaan als een officier van justitie te slaan. En dat is niet zo erg als een hoge overheidspersoon te slaan. Maar wat is het tegen God te zondigen? En hoe dikwijls doen wij dat? Al de inbeeldingen onzer harten zijn boos en dat voortdurend. Daarom zullen al onze zonden rijzen tot een berg van onmetelijke en zware schuld en allermeeft wegens de oneindigheid van Hem, tegen Wie de zonde bedreven wordt.

2. Bij andere schulden is er een dag van betaling vastgesteld. Dat is niet het geval ten opzichte van de schuld bij God. De Heere zegt ons niet, wanneer Hij met de rekening zal komen. Hij kan ons verrassen eer wij er op bedacht zijn. In Lukas 12 : 20 lezen wij van iemand, die droomde van vele jaren en tot hem werd gezegd: „Gij dwaas, deze nacht.” De geesten, die nu in de gevangenis zijn, dachten evenmin over die droevige plaats waar zij nu zijn, als de zondaars die nu leven. „De zonde ligt aan de deur,” Gen. 4 : 7. Er is een vonnis en vloek, die op hen wachten om ze



te vatten. De straf op de zonde staat gereed om op hen aan te vallen, ze bij de keel te grijpen en hen in de tegenwoordigheid Gods te brengen. De vloek zweeft boven het hoofd van hardnekkige en onboetvaardige zondaars.

3. Wanneer, bij andere schulden, de bezittingen rechterlijk zijn verkocht en de opbrengst voldoende is om de schuld te betalen, dan is de persoon vrij. Maar God eist de persoon op, de gehele persoon. „Vreest veel meer Hem, die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel,” Matth. 10 : 28.

4. Hier is geen verwisseling van personen mogelijk, geen ontkomen aan het gevaar. Wanneer u van God afvlucht, vlucht u naar God toe. U vlucht van God die u tot een Vriend wil zijn en tot God Wiens wraak zeker is. „Waar zou ik henengaan voor uw Geest en waar zou ik henenvlieden voor Uw aangezicht,” Ps. 139 : 7.

5. Alle andere schulden houden op bij de dood. Wanneer iemand sterft dan zeggen wij: Zijn schulden zijn betaald. Maar ten opzichte van schuld bij God begint de uitvoering van het vonnis bij de dood. Dan grijpt de wet de zondaar bij de keel en sleept hem tot de eeuwige straf en zegt tot hem: Betaal mij wat u schuldig zijt. Bij de dood wordt de mens door God gearresteerd. Zo spoedig als de ziel deze wereld verlaat, wordt zij gevangen genomen en overgeleverd in de handen van Gods rechtvaardigheid. Hoe velen verkeren in dat gevaar die er nooit over denken! De mens is niet zo gevoelig van de schuld van zijn inwonende zonde als van schuld door uitbrekende zonden. Iemand, die diep in schuld zit en in gevaar is van gearresteerd te worden, kan niet slapen, eten, gerust wandelen, maar hij is in vrees. Maar hoeveel arme, ongevoelige zondaars, denken nooit over hun gevaar, totdat zij er in storten en dan is er geen ontkomen meer aan.

Wij willen nu opmerken *dat een schuldenaar, die onmachtig is te betalen, veroordeeld wordt, tenzij er een middel gevonden wordt om de schuld af te doen.* Wij moeten verloren gaan onder de vloek van God, zo er geen voldoening plaats heeft.

Nu, Jezus Christus kwam als Borg, om de schuld van de mens op Zich te nemen.

(1.) Hij wordt genoemd in Hebr. 7 : 22, „Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden.” Toen Christus het werk tot onze zaligheid op Zich nam, zei Hij als het ware, hetzelfde als wat Paulus tot Filemon zei: „Indien hij u iets verongelijkt heeft of schuldig is, reken dat mij toe.” Zo zei Jezus Christus wezenlijk tot God: Laat mij tot zonde gemaakt worden en laat Mij een vloek voor hen gemaakt worden. Hij, Die Rechter was, was gewillig te betalen wat de zondaar schuldig was. David als voorbeeld van Christus, zegt: „Wat ik niet geroofd heb, moet ik alsdan wedergeven,” Ps. 69 : 5. Christus beroorde God niet van Zijn eer, maar wij waren het, die God beroorde van de heerlijkheid van Zijn recht, gezag en waarheid. Wij vertraden die onder onze voeten. Maar Christus kwam om aan God weder te geven wat wij geroofd hadden.

(2.) Toen Hij Zich vernederd had om onze Borg te worden, heeft Hij volledige voldoening gegeven, door de straf te lijden die op ons had moeten vallen. „Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten die heeft Hij gedragen,” Jes. 53 : 4. Dat, wat wij hadden moeten dragen en wat op ons had moeten neerkomen, en ons eeuwig had moeten verpletteren, dat heeft Hij gedragen en gewillig op Zich genomen. Christus is zondaar geworden, volgens de wet en had te lijden in onze plaats. Salomo heeft een uitdrukking in betrekking tot de borgtocht: „Als iemand voor een vreemde borg geworden is, hij zal zekerlijk verbroken worden,” Spr. 11 : 15. De betekenis daarvan is, dat hij verbrijzeld zal worden. Hetzelfde woord wordt gebruikt ten aanzien van Christus, die onze Borg was, want wij lezen in Jes. 53 : 10, „Maar het behaagde den Heere Hem te verbrijzelen.” Christus is onze Borg, daarom werd Hij

verbrijzeld en verbroken. Hij leed wat wij hadden behoren te lijden. Christus betaalde de volle prijs, welke de Goddelijke rechtvaardigheid eiste en heeft alzo verzoening voor ons verkregen.

(3.) Daar Christus als onze Borg voor ons betaalde, zo worden allen, die een aandeel hebben in Zijn dood, vrijgesteld van de toorn Gods en zijn ontslagen van die grote schuld die op hen rustte. Toen de ram geofferd werd, werd Izak losgelaten. Zo ook, toen Christus werd geofferd, is de zondaar ontslagen en in vrijheid gesteld. Deze zaak wordt beschreven in Job 33 : 24, „Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden.” God zal zeker niet tweemaal betaling eisen voor dezelfde schuld, eerst van de Borg en daarna van de schuldenaar. Onze Borg heeft de schuld voor ons betaald en daarom gaan wij vrij uit. Daarom, indien onze consciëntie ons zou achtervolgen met de wet, zo mogen wij antwoorden: Christus heeft voor ons betaald. „Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld, de straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem en door Zijn striemen is ons genezing geworden.” Jes. 53 : 5.

(4.) Christus heeft niet alleen de straf gedragen, maar Hij heeft ook gunst voor ons verworven. Hierin verschilt Hij van een gewone borg. Christus heeft ons niet alleen uit de boeien bevrijd, maar Hij heeft ons ook in een staat van genade en vrede met onze Schepper, Wetgever en Rechter gebracht. Er is een dubbele betekenis in Christus' dood, die van rantsoen tot in vrijheidsstelling van een gevangene, en die van verdienste tot verzekering van het eeuwige leven. De dood van Christus hief niet alleen de verplichting op welke op ons lag, om de straf wegens het verbreken van de wet te ondergaan, en zo ons van de komende toorn te verlossen, maar het was ook een prijs die Hij u gaf om genade en gunst en de hemel voor ons te verkrijgen, welke in Ef. 1 : 14, „de verkregene verlossing” wordt genoemd. Nu, waarom moest onze Borg ons zo in de gunst herstellen? Wel, omdat Christus zo'n Borg was, Die niet alleen onze schuld betaalde maar ook voldeed aan hetgeen wij verplicht waren te doen. Dat wil zeggen, dat Hij niet alleen verzoening aanbracht voor onze overtredingen en ongerechtigheden (hetwelk de betaling is van hetgeen wij verbeurd hadden) maar Hij bracht ook een gerechtigheid aan, die beantwoordde aan de wet (welke de betaling is van hetgeen wij verplicht waren op te brengen). Daarmee bedoelen wij de oorspronkelijke schuld van gehoorzaamheid, welke God eerst van het schepsel eiste. Want er is een schuld van plicht en gehoorzaamheid, welke Christus volbracht als een gerechtigheid voor ons.

(5.) Daarom wordt in Zijn Naam verlossing uitgeroepen aan de gebonden en vrijheid aan arme gevangenen die schuld hadden, zwak waren en zichzelf niet konden bevrijden. Daarom wordt de verkondiging van het Evangelie vergeleken bij het jubeljaar: Christus kwam om „de gevangenen loslating te prediken, om de verslagenen henen te zenden in vrijheid, om te prediken het aangename jaar des Heeren.” Dit heeft betrekking op het *jubeljaar*, waarin alle schulden werden uitgedelgd. Het was een jaar van algemene vrijlating. Door het geklank der bazuin werd afgekondigd, dat een ieder mocht wederkeren tot zijn erfgoed en dat alle schulden vereffend waren, Lev. 25 : 9, 10. Zo zegt Jezus Christus: „De Geest des Heeren is op Mij, daarom heeft Hij Mij gezalfd; Hij heeft Mij gezonden om den armen het Evangelie te verkondigen, om te genezen die gebroken zijn van hart. Om de verslagenen henen te zenden in vrijheid, om te prediken het aangename jaar des Heeren,” Lukas 4 : 18, 19.

(6.) Allen, die door Christus tot God gaan, zijn begrepen in de troost van dat aanbod en bij de afkondiging van genade, en zij mogen bij God pleiten om ontheffing van hun grote en zware schuld. Ik neem dit voornamelijk in die betekenis, dat zij door Christus tot God gaan, omdat wij lezen dat dit de omschrijving is van hen die Christus wil

verlossen: „Waarom Hij ook volkomen kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan,” Hebr. 7 : 25. Wie zijn zij, die door Hem tot God gaan? Dat zijn zij, die oprecht in Christus Naam komen, en met verbreking des harten bij Hem pleiten om verlossing en ontheffing van hun schuld. En „door Hem tot God te gaan,” is in Zijn Naam te komen om te pleiten om verzoening op Zijn voldoening, als de enige verdienende oorzaak en te komen op de belofte Gods in Christus, om onze ongerechtigheden uit te delgen, als de enige grond van hoop. En dat wij tot onszelf gekomen zijnde, onze schuld erkennen, of onze zonden belijden en erkennen dat wij strafwaardig zijn, met een voornemen om niet meer te zondigen.

Dit houdt het volgende in:

1. Er is nodig een erkennen van onze schuld. God eist dat Zijn rechtvaardigheid met een oprecht hart zal worden erkend, overeenkomstig de inhoud van het eerste verbond. Want hoewel de betaling van onze schuld moet plaats hebben door een ander, en wel door een Borg, waarin God Zelf voorzien heeft, wil God toch dat het schepsel zal weten dat hij onder zo'n zwaar gewicht van schuld ligt, dat hij het met een verbroken hart zal voelen. En dat niet alleen in een algemene overtuiging, maar dat zij hun zonden zullen belijden. „Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid," 1 Joh. 1 : 9. Wanneer wij met waar berouw komen en wanneer wij belijden dat wij zo'n rechtvaardige, heilige en barmhartige Vader door onze zonden beledigd hebben, en wanneer wij ons dat herinneren, dan moet ons dat smartelijk zijn. U moet de zonde niet alleen belijden als een kwaad, maar als een schuld. God is door de zonde beledigd, maar bovendien brengt de zonde u onder het vonnis van straf welke wij niet kunnen maar toch moeten dragen, omdat wij aan God geen voldoening kunnen geven. Merk op, hoe David, toen hij begeerde dat zijn schuld zou vergeven worden, pleit: „Was mij wèl van mijn ongerechtigheid en reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen en mijn zonde is steeds voor mij," Ps. 51 : 4, 5. Hij bidt: Delg mijn overtredingen uit, want ik erken ze. Dat is: Ik onderwerp mij aan Uw oordeel; ik onderwerp mij aan het recht van het eerste verbond.
2. Er moet ook in het hof des hemels door een zondaar gepleit worden op de voldoening van Christus. Dit dient te geschieden op een gelovige wijze, want wij dienen een hand des geloofs op de Borg te leggen. Ik wil trachten u dit te verklaren. Alle partijen die bij deze handeling betrokken zijn, moeten bevredigd worden. Nu, God en Christus zijn het eens geworden ten opzichte van de zaligheid van de Kerk. God heeft er in toegestemd de voldoening van Christus aan te nemen en Christus heeft er in toegestemd, die voldoening aan God op te brengen. Nu hebben wij een bevredigend antwoord te geven op de vraag, wanneer de zondaar ook toestemt en bereid is Jezus Christus aan te nemen. Nu, wij zullen er nooit hartelijk en waarlijk in toestemmen, dat Christus onze Borg, zal zijn en dat Hij ons ontslaan en ontheffen zal van onze schuld, dan wanneer wij met een oog des geloofs zien op Hem, „Die het handschrift dat tegen ons was, uitgewist heeft." De wet wordt genoemd „het handschrift dat tegen ons was." Dat was de inhoud van het werkverbond, hetwelk tegen ons te werk gesteld moest worden. Maar zie nu Col. 2 : 14, „Uitgewist hebbende het handschrift dat tegen ons was, in inzettingen bestaande, hetwelk zeg ik enigerwijze ons tegen was, en heeft dat uit het midden weggenomen, hetzelve aan het kruis genageld hebbende." Hij heeft de wet vervuld, die ons verbindt om de toorn Gods te lijden. De wet was het verbond, hetwelk onze dood bekrachtigde.

3. Er wordt in ons een ongeveinsd voornemen vereist om de zonde af te zweren. Hij die van zijn schuld ontslagen is, moet niet opnieuw schuld maken. Christus delgde nooit onze schuld uit, opdat wij nieuwe schuld zouden maken of een nieuwe rekening van beledigingen, God aangedaan, zouden openen. Het is God verzoeken, wanneer wij in een strik lopen die Hij voor ons gebroken heeft en ons een ontkoming heeft gegeven en daarna ons in nieuwe schulden storten.

Op deze bede: „Vergeef ons onze schulden,” volgt „Leid ons niet in verzoeking.” Daarom moeten wij voornemen om de zonde te ontvlieden, daar wij anders niet met een oprecht hart tot God naderen. Wij handelen valselijk met God in alle belijdenissen die wij doen, tenzij wij een ongeveinsd voornemen hebben om alle zonden te ontlopen en ze af te werpen als iets wat onze ziel wil verderven. Alzó christenen, moet u uw vrijstelling uitwerken in naam van uw Borg.

### TOEPASSING

Laten wij van deze leer gebruik maken.

1. Wij kunnen hieruit zien, hoe ellendig een onboetvaardige zondaar is. Zijn schuld is niet vergeven. Er ligt een onafwijsbare schuld op hem, die hem zeker zal verderven, zo hij in deze tijd er niet van ontslagen wordt. Anders is hij veroordeeld om voor eeuwig de toorn van God te dragen, waarvan niemand hem kan verlossen. Meestentijds denken wij daar niet over, maar wij roepen: Vrede, vrede, waarmee wij onszelf trachten gerust te stellen. Maar het is niet de schuldenaar die de schuld, welke in het boek staat aangetekend, mag doorhalen, maar dat mag alleen geschieden door de schuldenaar. Hebt u een kwijschelding van God? Waar is uw wettig bewijs? Arme schepsels, waar zult ge u bergen? Velen dragen zorg dat zij bij niemand onbetaalde schuld hebben. Maar wat zijt u aan God schuldig? Welk een ellende is het, te leven in vrede van gearresteerd te zullen worden! Maar wanneer de zonde aan de deur ligt, elk ogenblik gereed om op u aan te vallen en u naar de gevangenis van de hel te slepen, dat is vreeslijk. Denk er daarom ernstig over na, hoe de rekening tussen God en u staat. Zondaars zijn afkerig van daarover te denken. Toen de Heere kwam om met Zijn dienaars te rekenen, „werd tot Hem gebracht een die Hem tien duizend talenten schuldig was.” Hij was er afkerig van om tot een afrekening te komen, hij zou Hem graag uit de weg gebleven zijn, maar „hij werd tot Hem gebracht.” Zo zijn wij onwillig om te komen en rekenschap af te leggen. Wij verontschuldigen ons en stellen uit en willen niet aan onze ellende denken. Maar uitstellen van de rekening betekent geen vrijstelling. Niet te denken over onze schuld zal ons niet helpen, en het kan geen vrijstelling of ontheffing van onze schuld zijn.

2. Indien zonden schulden zijn en een schuld die steeds groter wordt zodat de mens altijd toorn vergadert als een schat tegen de dag des toorns, dan moet ons dat dringen om te trachten uit die toestand verlost te worden. Salomo zegt, indien u iemand iets schuldig zijt: „Red u als een ree uit de hand des jagers en als een vogel uit de hand des vogelvangers,” Spr. 6 : 5. *O*, wat is het een droeve staat, in onze zonden te liggen! Indien u met deze schuld beladen zijt, laat dan „uw ogen geen slaap toe, noch uw oogleden sluimering,” maar sta op en haast u om te ontkomen. En wat ik zeg omtrent een algemene zondestaat, dat zeg ik ook omtrent dagelijkse afwijkingen. Maak tijdig uw vrede met God. Indien u nieuwe schuld gemaakt hebt, zoek dan alles te vereffenen tussen God en uw ziel, opdat u niet in uw zonden blijft slapen.

3. Dit behoorde ons meer omzichtig te maken, opdat wij geen zonde bedrijven. Waarom? Indien God van vrede tot uw ziel gesproken heeft, zal nieuwe schuld u bloot

stellen aan het ongenoegen Gods. In zichzelf verdient ze de eeuwige dood. O, zondig daarom niet meer, loop niet opnieuw in de strik. Wanneer u ruimte aan de zonde geeft, dan waagt u de troost van uw vrijspraak in Christus. „De Heere zal tot Zijn volk en gunstgenoten van vrede spreken, maar dat zij niet weer tot dwaasheid keren” Psalm 85: 9. Indien de Heere u vrede heeft geschonken en enige hoop van ontslagen te zijn van uw zware schuld, laat u dan niet weer in met verboden vrucht en loop niet opnieuw in de zonde. Amen.

## 19. De bede om vergeving van onze schuld (II)

*„En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.”*  
Matthéüs 6 : 12

In de vorige preek hebben wij gesproken over onze schuld en dat wij hebben te bidden om vergeving.

Wij zijn nu gekomen tot verhandeling van het tweede stuk:

**2. Wie het zijn die moeten bidden: „Vergeef ons onze schulden.”**

De gehele bede vatten wij tezamen in deze leerstelling:

*Dat zelfs zij, die God Vader noemen, dagelijks en nederig hebben te bidden om vergeving van hun zonden. „Vergeef ons.”*

Wie zijn dat, die dagelijks gelovig kunnen zeggen: „Onze Vader?” Dit is een voorbeeld voor het gelovig gebed, daar dat aanvangt met de woorden: „Onze Vader, Die in de hemelen zijt.” Wij moeten bidden, want Christus heeft ons in dit gebed geleerd om te komen met ons verzoek om kwijtschelding van onze schuld. In dit gebed is een oefening van het geloof dat een oog op Christus slaat. In Rom. 3 : 25 wordt gesproken over Christus Jezus, „Welke God voorgesteld heeft door het geloof in Zijn bloed.” En daar is een oefening van berouw in het treuren over onze zonden. „Die zijn overtredingen bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen,” Spr. 28 : 13. Er is daarin ook een verfoeing van de zonde: „Betert u dan en bekeert u, opdat uw zonden mogen uitgewist worden,” Hand. 3 : 19. Er moet zeker nederig om gebeden worden, want indien wij vergeving zoeken, moeten wij dat vragen volgens het Goddelijk voorschrift. Wij mogen niet bidden of God Zijn wet of Zijn wijze inzettingen wil intrekken, want Hij heeft ze gegeven, opdat de mens door ze op te volgen genade zal vinden. Het is Gods wil, dat wij Zijn wet en voorschriften zullen opvolgen, want Hij wil in die weg handelen met de opstandige mens. Wij moeten zoeken om in het gebed een vernieuwd berouw te tonen, hetwelk bestaat in treuren over de zonde en in het verfoeien van de zonde.

De besten van Gods kinderen hebben tot God te komen om vergeving van hun zonden. Ik zal dit bewijzen uit:

**I. De noodzakelijkheid.**

**II. Het nut en voordeel van die werkzaamheid.**

I. De noodzakelijkheid daarvan blijkt uit twee oorzaken:

(1.) Uit de toestand van Gods kinderen hier in de wereld.

(2.) Uit de wijze waarop God vergeving wil schenken.

*Eerst zullen wij spreken over de toestand van Gods kinderen hier in deze wereld.*

De besten onder hen zijn niet zo volkomen geheiligd, dat er niet enige zonde in hen gevonden wordt. Niet alleen zij, die slordig leven, maar zelfs zij, die de nauwste wacht over hun wegen houden, hebben dagelijks tot God te gaan, met schuldbelijdenis.

Vooreerst hebben zij inwonende zonden, die hen tot op het laatste ogenblik bijblijven.

Zij hebben de zondigende zonde, waarvan de apostel spreekt, of de „zonde die in mij woont.” Paulus klaagt daarover: „Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?” Rom. 7 : 24. De Hebreëen waren gewend hun begeerten vragenderwijze uit te drukken: „Och, dat Israëls verlossing uit Sion kwame!” Ps. 14 : 7. De betekenis is: „Wie zal verlossing uit Sion brengen!” Zo ook: „Wie zal mij leiden tot in Edom?” hetwelk betekent: „O, dat ik tot in Edom geleid werd, opdat ik daar de banier van Gods waarheid mocht ontplooien.” En zoals de apostel vraagt: „Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods,” vraagt hij feitelijk: „Ach, dat ik verlost ware.” Waar de heerschappij der zonde verbroken is, blijft ze toch nog woelen. Hoewel ze neergeworpen is in haar heerschappij, is ze toch niet uitgeworpen in opzicht van haar inwoning. Zoals de klimop in de muur wortelt, u moogt de takken wegnemen, toch zullen er weer uitspruitsels te voorschijn komen, zolang tot de muur neergehaald wordt. Zo moet onze aardse tabernakel neergeworpen worden, want hoewel wij de zonde doden en bestrijden, toch komen er weer knoppen en spruiten voor de dag, zolang het lichaam leeft.

Ten tweede hebben wij vele dadelijke zonden. „Want wij struikelen allen in vele,” Jac. 3 : 2. „Voorwaar, daar is geen mens rechtvaardig op aarde, die goed doet en niet zondigt,” Pred. 7 : 20. Dat betekent, dat allen zondigen, hetzij ze het goede nalaten of het kwade doen. Onze overtredingen zijn ten dele of totaal.

Wat betreft onze overtredingen die ten dele zijn, merken wij op, dat hoewel Gods kinderen Hem liefhebben, vrezen en op Hem vertrouwen, zij dat toch niet doen in die zuiverheid en volmaaktheid, die God van hen eist. Hoewel zij God dienen en gehoorzamen, doen ze dat toch niet met die blijdschap, eerbied en vrijheid, die God voorgeschreven heeft.

Er is een *gdeeltelijk* gemis in elke handeling. Er is niet die volmaaktheid in, welke God waardig is, want Hij moet gediend worden met onze gehele kracht en met ons gehele verstand. De drijfveren zijn verdeeld. Er is vlees en geest, er is een mengsel van die beide in alle daden der gelovigen.

Soms is er een *totaal* gemis. Wanneer er een stilstand is in het geestelijk leven, dan wordt veeltijds de eerbied gemist. Wanneer ze een opdracht ontvangen, dan weten zij dikwijls uit onkunde niet, wat zij hebben te doen. Hoewel zij een algemeen beginsel hebben, om de gehele wil van God te doen, zo maken zij toch dikwijls fouten. Ons licht is slechts ten dele. „Wie zou de afdwalingen verstaan? Reinig mij van de verborgen afdwalingen,” Ps. 19 : 13. Wij zondigen uit onwetendheid, zoals een man in het duister tegen zijn vriend kan oplopen. Soms door onvoorzichtigheid en onoplettendheid, zoals iemand die niet oplet en daarom een verkeerde weg inslaat. Sommigen worden door een zonde overvallen, Gal. 6 : 1, dat wil zeggen, onverwacht en tegen hun voornemen. Soms worden zij door gemis van waakzaamheid, niet alleen door de zonde overvallen maar zelfs verstrikt, of zoals wij in Jac. 1 : 14 lezen: „Door hun eigen begeerlijkheden afgetrokken en verlost.” Zij worden dan overwonnen door de overmacht van verdorven neigingen. Zo krijgt de zonde de overhand. Zulke gevallen zijn op te merken onder de kinderen Gods.

Er werd van de Romeinen gezegd, dat zij in een gevecht konden overwonnen worden, maar nooit in een oorlog. Hoewel voor een kind Gods het beste tot het laatst weggelegd is, toch wordt hij in vele persoonlijke gevallen overwonnen, door de hevigheid van de verzoeking en door zijn eigen verdorven lusten.

Er is dus noodzaak dagelijks om vergeving van onze zonden te bidden. Wij kunnen dat besluiten uit de beschouwing van de toestand der heiligen, zolang zij hier in de wereld zijn. Zij dragen een zondige natuur om, een verdorven bron, die nooit

uitgedroogd zal raken, zolang zij in de wereld zijn. Zo staan ze dan schuldig aan vele dadelijke zonden, zowel van bedrijf als van nalatigheid.

Nu willen wij aantonen, *dat de noodzaak van te vragen om vergeving van onze schulden, blijkt uit de wijze waarop God vergeving schenkt, namelijk op des zondaars nederige onderwerping, waarbij de mens heeft te onderzoeken op welke condities hij heeft te bidden.*

Hier merken wij op, dat indien wij mogen smeken om verzoening in Christus en hoewel wij een algemeen recht kunnen verkregen hebben op kwijtschelding en vergeving van onze zonden, wij nochtans moeten zoeken om een toepassing van dat recht en daarom moeten wij smeken om die toepassing te mogen ontvangen tot onze dagelijkse vergeving en tot onze aanneming bij God.

Wij zullen nu beschouwen:

- Ten eerste, de natuur van dat gebed en
- Ten tweede, het recht hetwelk een gerechtvaardigd persoon heeft op vergeving van zijn dagelijkse zonden.

Ten eerste. Wanneer wij bidden: „Vergeef ons onze schulden,” dan vragen wij vijf dingen van God.

1. De gunst van vergeving.
2. De voortdurendheid van deze weldaad.
3. Het bewustzijn en de troost daarvan.
4. Het aanwassen van dat bewustzijn.
5. De vruchten van vergeving of een vrijstelling van de straf op de zonde.

1. Wij bidden dan ten eerste *om de gunst van vergeving* en dat God de voldoening van Christus voor onze zonden wil aannemen en op ons wil zien als zijnde rechtvaardig in Hem.

Jezus Christus Zelf heeft het recht ontvangen, om de vruchten van Zijn arbeid te vragen. „Eis van Mij en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel en de einden der aarde tot Uw bezitting,” Ps. 2 : 8. Hoewel Hij het recht had om in de hemel ontvangen te worden, om aan de rechterhand van God te zitten en het koninkrijk te beheren tot troost van Zijn uitverkorenen, werd toch tot Hem gezegd: „Eis van Mij.” Zo hebben wij te smeken om ons recht in Hem. „Ik zeide: Ik zal belijdenis van mijn overtredingen doen voor den Heere, en u vergaaft de ongerechtigheid mijner zonde,” Ps. 32 : 5. En wat volgt daarop? „Hierom zal U een ieder heilige aanbidden in vindenstijd.” Hoewel God bereid is te vergeven, hebben wij toch God daarom aan te roepen. God wil dat wij zullen smeken om de gunst van vergeving. En waarom? Omdat Hij met ons wil handelen als zijnde een vrijmachtig God, en daarom eist Hij, dat wij nederig in het geloof zullen bidden.

Het was uit genade, dat Hij verzoening voor ons wilde bereiden, hetwelk Hij niet deed voor de gevallen engelen. En die genade werd zeer vergroot, dat Hij die verzoening, die prijs uit Zijn eigen schathuis schonk. Christus was niet een Middelaar van onze maar van Gods keuze. Daarom, hoewel Rechtvaardigheid ten volle bevredigd is, moet toch de schuld nederig door de zondaar erkend worden en zo hebben wij te smeken op condities van genade. Bovendien, de toepassing aan ons is enkel genade, daar zo vele duizenden in hun zonden omkomen. Daarom hebben wij om deze vrije genade te smeken en onderworpen te vragen of wij de vrucht van Christus' dood mogen ontvangen. God wil het zo, dat wij in het bidden onze eigen ellende zullen erkennen



en hoe onbekwaam wij zijn om iets tot verzoening te doen. „Ga niet in het gericht met Uw knecht, want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn,” Ps. 143 : 2. „Heere, hoor naar mijn stem, laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen. Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan?” Maar bij U is vergeving, opdat u gevreesd wordt,” Ps. 130 : 2, 3.

Vóór God ons deel wil geven in deze vergeving, moeten wij komen en belijden, dat wij onbekwaam zijn, zelfs een penning van onze schuld te betalen en moeten wij Jezus Christus aannemen als het enige middel. Zo hebben wij ernstig en uitdrukkelijk Christus als onze Verlosser te aanvaarden en op Hem te zien, als door God verordeneerd en als deze weldaad voor ons verworven hebbende. „Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige,” 1 Joh. 2 : 1. God verlangt van ons, dat wij zullen smeken om deze Voorspraak, zowel als dat wij hebben te belijden, dat wijzelf niet bij machte zijn om te voldoen. Daarom hebben wij op Hem te zien als onze Voorspraak.

Wij kunnen dit zien in het voorbeeld van de koperen slang. „En de Heere zeide tot Mozes: Maak u een vurige slang en stel ze op een stang; en het zal geschieden, dat al wie gebeten is, als hij ze aanziet, zo zal hij leven,” Num. 21 : 8. Merk hier op, dat, hoewel God een teken van verlossing oprichtte, zij toch daarop hadden te zien om hun leven te redden. Zo wil God, dat wij zullen smeken om de gunst om op Christus te mogen zien, opdat ons deel in Hem zal vastgesteld worden. „En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe,” Joh. 3 : 14, 15. Die woorden „een iegelijk die in Hem gelooft,” dat was de inhoud van het zien op de slang, dat wij zo ons geloof op Christus zullen vestigen, opdat wij mogen komen onder de schaduw van Zijn vleugelen. Wij smeken, in het besef van onze eigen onwaardigheid, om aanneming van Christus' voldoening voor ons.

## *2. Wij hebben gedurig om vergeving te bidden.*

Hoewel wij reeds gerechtvaardigd zijn, toch moeten wij blijven bidden: „Vergeef ons onze zonden.” Zoals bij dagelijks brood, hoewel wij het hebben en hoewel God ons voorzien heeft met zegeningen in ons huis, toch moeten wij bidden om ons brood, om het gebruik daarvan voortdurend te ontvangen. Zo, hoewel wij vergevende genade mogen gevonden hebben, toch moeten wij bidden om die voortdurend toegepast te krijgen. Dit hebben wij te doen om twee redenen.

- a. Ten eerste, omdat de rechtvaardigmaking, vanwege onze dagelijkse zonden, niet volmaakt is vóór de dag des oordeels. Ontferming hebben wij dagelijks af te smeken, zoals wij in Hand. 3 : 19 lezen: „Betert u dan en bekeert u, opdat uwe zonden mogen uitgewist worden, wanneer de tijden der verkoeling zullen gekomen zijn van het aangezicht des Heeren.” Dan zijn onze zonden uitgewist, dan is het voorrecht volkomen. Wij lezen van vergeving in deze wereld en van vergeving in de toekomstige wereld, Matth. 12 : 32. Vergeving in deze wereld, wanneer wij tot genade en gunst bij God aangenomen worden. En vergeving in de toekomstige wereld, wanneer dit voorrecht volmaakt zal zijn voor de verlostten. Sommige vruchten van de val blijven in de gelovigen tot zij sterven. De dood, die door de zonde in de wereld kwam, zal voor allen komen. Maar na de dood zal er voor de gelovigen geen zonde meer zijn, want dan zijn alle zonden en ellenden te niet gedaan. Daarom, zolang strafbare daden, die door de zonde in de wereld gekomen zijn, blijven, zolang hebben wij te bidden om vergeving. Wij willen hier opmerken, dat wanneer wij in een staat van heiligmaking verkeren, wij zeker zullen bidden om voortzetting van

heiligmaking, zowel als om de vermeerdering van heiligheid. Wij hebben daarom te bidden vanwege de overblijfselen der zonde in ons, hoewel onze volharding in genade en heiligmaking even goed verzekerd zijn door Gods belofte, als onze blijvende bewaring in Gods gunst. Wij bidden om de voortzetting van vergeving, omdat de overblijfselen der zonde in ons blijven.

- b. Ten tweede. Wij moeten bidden om een voortdurende toepassing van vergevende genade, opdat wij daardoor geoefend zullen worden in het gevoelen van smart over oude zonden, welke reeds vergeven zijn. Wij willen in dit verband opmerken, dat een oude wond, hoewel ze genezen is, gevoelig is bij verandering van het weer. Zo kunnen beschuldigingen der consciëntie weer opkomen over zonden die reeds vergeven zijn, gelijk wij in Job 13 : 26 lezen: „Want u schrijft tegen mij bittere dingen, en u doet mij erven de misdaden mijner jonkheid.” Hoewel iemand met God verzoend kan zijn en in Zijn gunst kan aangenomen zijn, zullen toch de zonden zijner jeugd hem ontrusten, nadat hij er vergeving voor heeft ontvangen. God kan ze doen terugkeren met een vreeslijke verschijning aan de consciëntie. Hoewel deze zonden uitgewist zijn, kan satan de herinnering daaraan tot een verschrikking voor de gelovige maken. God kan dit in Zijn heilige en wijze bedeling toelaten tot onze vernedering.

Hoewel dit niets afdoet van de vergeving, eenmaal geschonken, kunnen oude zonden de ziel buitengewoon verschrikken en onze troost verduisteren, en daarom moeten wij smeken om de voortzetting van Gods ontferming. Ga dan tot God als David deed: „Gedenk Heere, Uwer barmhartigheden en Uwer goedertierenheden, want die zijn van eeuwigheid. Gedenk niet der zonden mijner jonkheid, noch mijner overtredingen,” Ps. 25 : 6, 7. Hij smeekt dat Gods vroegere ontfermingen in hem voortgezet mogen worden. Hij erkent, dat Hij in vorige dagen genade ontvangen heeft, en hij erkent, dat Gods goedertierenheden van eeuwigheid zijn. En toch: „Gedenk niet der zonden mijner jonkheid.” Wanneer het besef van oude zonden wordt vernieuwd, moeten de smekingen om vergeving van die zonden ook vernieuwd worden.

Het is Gods gewone weg, wanneer wij achteloos leven, om de duivel toe te staan gebruik te maken van verzoeken, waardoor oude zonden herleven, opdat zij opnieuw de consciëntie aanstaren. Daarom hebben wij nodig te smeken „vergeef ons onze schulden,” en dat voortdurend en aanhoudend. Hoewel de vergeving zelf niet wordt ingetrokken, kan toch de troost zeer verzwakken door de herinnering aan vroegere zonden.

3. Als wij bidden: „Vergeef ons onze schulden,” smeken wij met andere woorden: „Laat ons weten dat ze vergeven zijn.” Wij bidden hier *om het bewustzijn en de openbaring van vergeving*.

God kan zonden uit Zijn boek uitwissen, wanneer Hij ze niet uit onze consciëntie uitwist. Er is een boek der consciëntie en een gedenkboek Gods. Het gedenkboek kan doorgehaald worden (om naar de wijze der mensen te spreken). Zo spoedig als wij geloven en bekeerd worden, wordt het handschrift dat tegen ons was, verscheurd, maar God wist het uit in onze consciëntie, wanneer de worm van de consciëntie gedood wordt door de toepassing van het bloed van Christus door de Heilige Geest, wanneer „onze harten gereinigd worden van het kwade geweten,” zoals het uitgedrukt wordt in Hebr. 10 : 22. David komt ernstig tot God, om die weldaad, het gevoel van vergeving. „Doe mij vreugde en blijdschap horen, dat de beenderen zich verheugen, die u verbrijzeld hebt. Geef mij weder de vreugde Uws heils,” Ps. 51 : 10 en 14.

Nathan had aan David verteld dat zijn zonden vergeven waren, maar hij miste de blijdschap van Gods heil. Hem ontbrak toen de vrijmoedige Geest, die vertroostende Geest, die hij anders gewoonlijk had. God kan in de hemel vergeven, terwijl Hij niet vergeeft in ons besef en gevoel. Daarom vragen wij om de openbaring van vergeving door de vertroosting van het Evangelie.

4. Wij bidden om *versterking van het bewustzijn van vergeving*, want dit besef wordt in verschillende mate gegeven.

Geestelijk besef is in allen niet gelijkelijk levendig. Velen hebben slechts een waarschijnlijke zekerheid, maar hebben veel twijfel. Sommigen hebben troost, maar komen nooit tot vrede. U weet dat troost ons staande houdt bij moeilijkheden welke wij ontmoeten, maar dat kan gepaard gaan met vele twijfelingen. Sommigen hebben vrede voor het tegenwoordige en hebben geen last van een beschuldigende consciëntie. Anderen hebben blijdschap en die overtreft vrede en troost.

5. Wij bidden om *de vruchten van vergeving* of om vrijstelling van de gevolgen van zonden, welke nog in Gods kinderen wonen.

Dit volgt duidelijk uit de bede in zijn geheel, want wij bidden of God onze schulden wil vergeven, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. Als wij oprecht belijden, dat wij onze schuldenaren vergeven, dan doen wij dat ten volle, dan vergeven en vergeten wij. Wij bidden of God onze zonden wil vergeven en daarin vragen wij ook of God de moeiten, kwaden en verdrukkingen, die gevolgen van de zonde zijn, wil matigen. Hoewel de staat van een gerechtvaardigd mens veranderd is, blijft toch de zonde op zichzelf aangemerkt dezelfde, zij verdient alle soorten van straffen. Daarom vragen wij niet alleen om verlossing van de toekomstige toorn, maar ook van de straffen in de tijd, welke straffen ons op de hielen zitten. Zonde is altijd dezelfde, hoewel de persoon niet dezelfde is. Zonde is nog steeds een krenking van een heilige wet, een belediging van een heilig God en een verwonding van een kostelijke ziel. Een neiging om weer te zondigen brengt een vlek op ons. De bezoldiging der zonde is de dood. Hoewel zij niet de eeuwige dood brengt op begenadigde personen, kan zij toch tijdelijke straffen veroorzaken. God heeft nog deze vrijheid in het verbond voorbehouden, dat Hij „hun overtredingen met de roede bezoeken zal en hun ongerechtigheid met plagen,” en toch volgt: „Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen en in Mijn getrouwheid niet feilen,” Ps. 89 : 32, 33. En in Spr. 11 : 31 lezen wij: „Zie, den rechtvaardige wordt vergolden op de aarde,” wat wil zeggen, dat hij smarten zal dragen wegens zijn kwaaddoen.

Wanneer een gelovige tegen God zondigt, hoewel hij niet ter dood wordt gebracht, mag hij toch gebrandmerkt worden, zodat hij een kenteken van zijn schande moet dragen. Zijn pelgrimsreis zal minder troostrijk zijn en toch kan dit plaats hebben in Gods genade en liefde. Daarom moeten wij bidden om vrijstelling van die straffen, opdat evenals de schuld, ook de straf mag worden opgeheven.

Een gerechtvaardigd persoon mag hopen op de vergeving van zijn dagelijkse zonden.

Vergeving van zonden kan in 3 opzichten beschouwd worden.

- Ten eerste in de verwerving van de vergeving. Wanneer wij in Hebr. 10 : 14 lezen: „Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden.” Zo is er niets méér nodig om aan de rechtvaardigheid Gods te voldoen.
- Ten tweede. Het aanbod van de vergeving. God heeft genade afgekondigd op conditie van bekering. „Zeg tot hen: Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de

Heere HEERE, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust. dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt u sterven, o huis Israëls?" Ez. 33 : 11.

- Ten derde. In de rechterlijke toepassing of in de vrijspraak van een zondaar. God heeft in Zijn woord de rechterlijke vrijspraak uitgesproken over een ieder die in Christus gelooft.

Zo spoedig als wij geloven en tot bekering komen, ontvangen wij een drievoudige weldaad.

1. De staat van die persoon wordt veranderd. Hij is een kind van God. „Zovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven,” Joh. 1 : 12. Hij heeft volle vrijheid God Vader te noemen, want hij ontvangt een vaderlijke behandeling van God. Hij is overgezet uit een staat van toorn in een staat van genade, hij is van een kind des duivels gemaakt tot een kind Gods, en hij zal nooit uit dat huisgezin gestoten worden.

2. De tweede weldaad is, dat hij een dadelijke vergeving ontvangt van alle verleden zonden. „Tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden, die te voren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods,” Rom. 3 : 25. Het zou een vrijheid zijn om te zondigen indien onze zonden vergeven waren vóór zij bedreven zijn.

3. De derde weldaad is, een recht op vergeving van dagelijkse zonden, of vrijheid om gebruik te maken van genade, die altijd geopend is in het huis van God tot troost der gelovigen. „Te dien dage zal er een Fontein geopend zijn voor het huis Davids en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid,” Zach. 13:1.

#### *Nuttigheid.*

Een recht gebruik van deze leer is, dat wij dikwijls tot God gaan om vergeving van onze zonden. Wij moeten komen in een dagelijkse vernedering. Niemand is vrijgesteld van weeklagen over het kwaad der zonde. De dood van Christus doet niets af van het kwaad dat in de zonde is. In haar eigen natuur spreekt zij nog altijd een vloek uit over de zondaar. Zij is nog steeds een belediging van een heilige wet, een opstand tegen een heilige God, een ongelijk aan uw kostelijke ziel.

Toen Christus de prijs voor onze zonden betaalde, deed Hij dat op deze voorwaarde: Dat wij gedurig ons geloof en onze bekering zouden vernieuwen; dat wij gedurig in Zijn Naam zouden smeken om ontheffing van onze schuld; dat wanneer wij zondigen, wij moeten komen en onszelf voor de Heere moeten vernederen.

Wanneer, onder de wet, iemand onrein was, moest hij zijn klederen wassen vóór de avond. Hij mocht niet gaan slapen in zijn onreinheid. Zo, indien u uzelf verontreinigd hebt, moet u gewassen worden in het wasbekken, hetwelk God heeft aangewezen. De Heere leerde, onder de wet, aan Zijn volk dagelijks, 's morgens en 's avonds, de offerande te herhalen. Indien iemand onenigheid heeft met een ander, heeft God ons vermaand, om eer de zon ondergaat, ons te verzoenen met onze broeder. En wilt u één nacht onder de toorn van God liggen? Indien u deze koers vaker volgde, zou het werk van berouw niet zo moeilijk zijn. Wonden zijn gemakkelijkst in het begin te genezen, vóór dat zij door uw nalatigheid beginnen te zweren. Zo zijn zonden, wanneer u ze niet tijdig behandelt. Indien wij vaker de rekening voor onszelf opmaakten, zouden wij minder te doen hebben, wanneer wij gaan sterven.

Handel daarom als wijze kooplieden. Tel aan de voet van elke bladzijde de rekening op. Dan zal het niet zo moeilijk zijn, als wanneer u een lange rekening moet optellen.

Daarom moeten wij ons gehele leven rekenen en wij hebben te bidden om ontheffing van al onze schulden. Zo is het dan nodig dagelijks te komen en uzelf voor de Heere te vernederen. Hoe vaker u dat doet, hoe spoediger u de troost van vergeving zult hebben. Maar wanneer u van God wegblijft en uw komen uitstelt, dan zult u ondervinden, dat u uw vrede en Gods gunst verliest. Dan zullen hardheid des harten en vleselijke rust de overhand over u krijgen.

## 20. De bede om vergeving van onze schuldenaren

... *gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.* Matthéüs 6:12.

Wij zullen nu beschouwen het tweede gedeelte van onze tekst: „Gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.”

Deze woorden leiden ons tot de volgende leerstelling: ***Dat zij, die oprecht tot God bidden om vergeving, ook aan anderen vergeven moeten.***

I. Ik zal hier van drie dingen spreken.

- Ten eerste: Wie zijn schuldenaars?
- Ten tweede: Welk verband is er tussen ons vergeven aan anderen en Gods vergeven aan ons?
- Ten derde: Op welke wijze moeten wij anderen vergeven?

II. Redenen waarom zij, die oprecht willen bidden om vergeving te ontvangen, bereid moeten zijn om vergeving te schenken aan hun naasten.

I. Ten eerste. ***Wie zijn onze schuldenaars?***

Hier wordt niet een gewone schuld bedoeld van mensen die ons een som geld schuldig zijn, maar de bede wordt gedaan met het oog op mensen die ons in woord of daad beledigd hebben. Mensen hebben plichten jegens elkander en als wij die plichten nalaten of in strijd daarmee handelen, dan zijn wij niet alleen schuldenaars bij God, maar ook bij onze naasten. Zij, die het onrecht bedreven hebben, zijn verplicht het kwaad dat zij gesticht hebben te herstellen en het te vergoeden.

In deze brede betekenis is hier 't woord schuldenaars te verstaan, in opzicht van de persoon, die het onrecht bedreven heeft. Hij is schuldenaar geworden, hij heeft voor voldoening te zorgen en heeft de straf, welke het kwaad verdient, te ondergaan.

Ten tweede. ***Welk verband is er tussen ons vergeven aan anderen en Gods vergeven aan ons?***

1. Wij willen deze vraag eerst in ontkennende zin beantwoorden en opmerken dat in ons vergeven aan anderen geen verdienende oorzaak is, waarom God ons zal vergeven, want de verdienende oorzaak is alleen en uitsluitend het bloed van Christus. Alles wat wij doen volgens het voorschrift, zijn wij verplicht te doen, maar wat wij doen is onvolmaakt en in geen enkel opzicht evenredig aan de weldaad waarom wij vragen, of God onze schulden wil vergeven. Daarom kan wat wij doen niet verdienstelijk zijn. Wat wij verplicht zijn, is de plicht, waartoe wij verbonden zijn, en als wij die plicht nakomen, kunnen wij geen oude rekening vereffenen met het betalen van nieuwe schulden. God heeft ons onder zo'n wet gesteld, dat wij anderen te vergeven hebben. Wanneer wij dat doen, kunnen wij er geen vroegere schuld mee goedmaken. Bovendien is, wat wij doen, onvolmaakt.

Het ons aangedane onrecht nemen wij gewoonlijk te zwaar op. Zelfs wanneer wij anderen van harte vergeven, dan zit de ons gedane belediging ons te hoog. Zo is er altijd schuld aan onze kant. Nu, wat vergeving nodig heeft, kan geen vergeving

verdienen. Bovendien is de vergeving, welke wij vragen, geheel onevenredig aan de vergeving welke wij geven.

Welk een onuitsprekelijk verschil is er tussen Gods vergeven aan ons en ons vergeven aan anderen, zowel wat de personen betreft als de zaken.

A. Eerst in een ontkennende zin.

- (1) In de eerste plaats is er een grote ongelijkheid tussen de *personen* die vergeven. Welke overeenkomst is er tussen God en mensen, tussen de Schepper en het schepsel? God is geheel vrij en aan niemand iets verplicht. Bij Hem is een oneindige waardigheid en volmaaktheid, welke niet kan vermeerderd of verminderd worden door onze daden, voor Hem of tegen Hem. Maar wij leven in volkomen afhankelijkheid van Zijn welbehagen, wij zijn ondergeschikt aan Zijn gebod en verplicht Zijn wil te doen. Welk een geringe zaak is het dan om onze medemensen te vergeven, die met ons uit hetzelfde stof gemaakt zijn, begiftigd zijn met dezelfde ziel en van natuur in alle opzichten met ons gelijk zijn, wanneer zij ons beledigen. Welke overeenkomst is er tussen dit vergeven en de vergeving Gods? Want God, Die vergeeft, is een oneindige Majesteit en Hij vergeeft de schending van Zijn heilige wet.
- (2) In de tweede plaats is er niet de minste overeenkomst in de *zaken* die vergeven worden. Wanneer wij de menigte, de grootheid en het getal onzer zonden die God vergeeft, vergelijken met die, welke wij aan mensen vergeven, dan vinden wij een geweldig verschil. Wij vergeven stuivers en God vergeeft een grote som. Wij vergeven honderd penningen en God duizend talenten, Matth. 18.
- (3) In de derde plaats hebben wij te letten op de *wijze* van vergeven. God scheldt ons de schuld vrijmachtig kwijt op de volledige betaling door Christus. Daarbij kan ons vergeven toch niet vergeleken worden, want dat is onze plicht overeenkomstig Gods wet.
- (4) In de vierde plaats moeten wij zien op de *uitslag* van de handeling. Ons goed en kwaad reikt niet tot God. Hoewel ons vergeven van anderen een handeling is, waarbij wij wèl zullen varen, nochtans brengt ze aan God niets toe. Want er is geen evenredigheid tussen eindig en oneindig. Er is geen gelijkheid tussen ons vergeven en Gods vergeving, zodat onze handeling nooit verdienstelijk bij God kan zijn. Zodat, als wij bidden: „Gelijk wij vergeven onze schuldenaren”, dan kunnen wij dat nooit bijbrengen als een verdienste, welke God zou verplichten ook ons onze schulden te vergeven.

2. Wanneer wij bidden om vergeving van onze schulden, mogen wij ons vergeven van de schuld aan onze naasten niet bijbrengen als een voorbeeld of regel, dat God het daarom ook zal doen aan ons. Wij zijn geen voorbeeld voor God, maar God wel voor ons, in het vergeven van schulden. En het zou er slecht voor ons uitzien, indien God ons niet beter vergaf, dan wij onze medemensen vergeven. God is onvergelykelyk in al Zijn volmaaktheden, ook in het vergeven van onze zonden. Er is geen werk gelijk aan het Zijne. „Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen en Mijn gedachten dan ulieder gedachten,” Jes. 55 : 9. Dit is de grootste afstand die wij ons kunnen voorstellen. De hemelen zijn op zo'n onmetelijke afstand van de aarde, dat de sterren, hoewel zij grote en heerlijke lichten zijn, voor ons schijnen te zijn als vonken. Dit is de afstand en ongelijkheid welke er is tussen Gods ontferming en de onze. „Ik ben God en geen mens, de Heilige in het midden van u,” Hosea 11 : 9. God handelt overeenkomstig de heiligheid van Zijn natuur, ver boven de wetten en regels van alle geschapen wezens. Daarom is hetgeen wij in onze bede

vragen geen voorbeeld of regel, voor Gods hoge Majesteit.

3. In de bede is niet vervat een voorafgaan van onze vergeving aan die van God. Wij kunnen anderen nooit hartelijk hun schuld vergeven, indien God niet eerst genade aan ons heeft bewezen. Nu, in alle handelingen van liefde, is God de eerste. Zijn ontferming over ons is de oorzaak van onze ontferming over onze naasten. Zoals de muur zijn hitte op 'de omstanders terugkaatst, wanneer hij eerst verwarmd is door de stralen van de zon, zo wanneer ons hart gesmolten is door een gevoel van Gods genade, zal Zijn liefde tot ons oorzaak zijn van onze liefde en vriendelijkheid jegens onze naasten. „Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad,” 1 Joh. 4:19. Dat betekent, dat wij Hem liefhebben en anderen om Zijntwille. Want dat is begrepen in de liefde tot God. Waarom? Omdat Hij eerst tot ons gekomen is en dat is de drijfveer of het voorbeeld van onze liefde. In de gelijkenis in Matth. 18 : 32, 33 vinden wij dat Gods vergeving de drijfveer tot onze vergeving is. „Al die schuld heb Ik u kwijtgescholden, dewijl u Mij gebeden hebt; behoortet u ook niet u over uw mededienstknecht te ontfermen, gelijk Ik ook mij over u ontfermd heb?”

In hen, die waarlijk vergeving ontvangen hebben, is dat de oorzaak, dat zij anderen vergeven, uit besef van Gods ontferming, dat wil zeggen, dat zij daarom bereid en geneigd zijn anderen hun schuld te vergeven. De liefde Gods is het voorbeeld van onze liefde tot anderen. „Maar zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkerwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft,” Ef. 4:32.

4. In dat vergeven wordt niet een volkomen gelijkheid verondersteld, maar wel een gelijkenis. Het is een evenbeeld, niet een gelijkheid. Noch in de mate, noch in de wijze. Als wij in de bede zeggen: „Gelijk ook wij vergeven,” dan wordt er slechts gesproken over een aansluitende handeling, wij vragen om iets wat wij ook wensen te doen. „Wees dan barmhartig, gelijk ook uw Vader barmhartig is,” Lukas 6 : 36. Die woorden „gelijk wij vergeven,” wijzen op de oprechtheid in de bidder, maar niet op een gelijkheid.

B. Na de vraag, welk verband er is tussen ons vergeven aan anderen en Gods vergeving aan ons, in ontkennende zin beantwoord te hebben, zullen wij nu overgaan tot een antwoord *in de stellende trap*. Dat wil zeggen, waar wij eerst hebben aangetoond wat het niet is, zullen wij nu aantonen wat het wèl is.

1. Het schenken van vergeving aan onze naasten is een zedelijke eigenschap in begunadigde mensen. „Want indien u de mensen hun misdaden vergeeft, zo zal uw hemelse Vader ook u vergeven,” Matth. 6 : 14. Maar er volgt: „Maar indien u de mensen hun misdaden niet vergeeft, zo zal ook uw Vader uw misdaden niet vergeven.” Deze twee zijn onafscheidelijk aan elkander verbonden, Gods vergeving aan ons en onze vergeving aan anderen. De gunst van vergeving wordt ons geschonken op hetzelfde ogenblik als waarop deze gesteldheid in ons wordt gewrocht. Maar het bewustzijn van vergeving te hebben ontvangen, volgt op het ontvangen van die gesteldheid. En wanneer wij die gesteldheid in ons gewaar worden, verstaan wij ook, dat wij vergeving van God hebben ontvangen.

2. Het is een blijk, een kenteken van een begunadigde zondaar. Wanneer iemands hart vertederd is door des Heeren genade en genegen is om ontferming aan anderen te tonen, dan vindt u hier zijn kenteken: „Zalig zijn de barmhartigen, want hun zal



barmhartigheid geschieden,” Matth. 5 : 7. De afdruk toont dat het zegel daar gezet is. Zo is dit een blijk, waaruit wij mogen besluiten, dat wij genade van de Heere hebben ontvangen.

3. Onze schuldenaren te vergeven is een onafscheidelijke vrucht van Gods genade, uitgestort in onze harten. Genade brengt genade voort, zoals warmte uit warmte voortgebracht wordt. „Bewijs alle zachtmoedigheid jegens alle mensen. Want ook wij waren eertijds onwijs, ongehoorzaam, dwalende. . . . Titus 3 : 2, 3. Niemand is zo teer jegens anderen, dan zij die zelf genade hebben ontvangen. Dezulken weten hoe teer God met hen heeft gehandeld, toen Hij met hen niet heeft gehandeld naar hun ongerechtigheid.

4. Onze schuldenaren te vergeven, is in deze bede gelegd als een plicht die rust op hen, die genade hebben ontvangen. God heeft ons deze plicht opgelegd. Dit kan een reden zijn, waarom die woorden: „Gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,” zijn ingevoegd, opdat telkens wanneer wij om genade bidden, wij ons verplicht zullen voelen, dat ook in praktijk te brengen en ons gewaarschuwd zullen weten, deze plicht met alle ernst uit te voeren voor het oog van God. Daarom, wanneer wij zeggen: „Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,” dan doen wij een ernstige belofte aan God, dat, indien Hij ons genade wil bewijzen, dat zal insluiten dat wij barmhartigheid aan anderen zullen bewijzen. Bij ernstige verzoeken zijn wij gewend ons aan noodzakelijke plichten te houden.

5. Wanneer wij zeggen dat wij onze schuldenaren vergeven, tonen wij vertrouwen in Gods vergevende genade. Wanneer wij, die zoveel van het oude zuurdeeg in onze wraakzuchtige natuur hebben, slechts een sprankje genade hebben ontvangen, dan maakt ons dat bereid om anderen hun schuld te vergeven. Hoe mogen wij ons dan God wel voorstellen! Wat is onze druppel in de onmetelijke zee van genade die in Hem is! In Lukas 11 : 4 doet de biddende ziel daarop een beroep: „*En vergeef ons onze zonden, want ook wij vergeven aan een iegelijk die ons schuldig is.*”

Er ligt een speciale nadruk op de woorden „want ook wij,” Dat wil zeggen: wij, die zo weinig genade hebben, wij, die van nature zo wraakzuchtig en driftig zijn, „ook wij” vergeven hun, die ons iets schuldig zijn.

De genadige God, in al Zijn goedheid, in al Zijn volmaaktheden, overtreft de mens verre. En als er dan vergeving in ons is, wat is er dan wel in God? Die wijze van redeneren wordt dikwijls in de Schrift gebruikt. „Indien dan gij, die boos zijt, weet uwe kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, Die in de hemelen is, goede gaven geven dengenen, die ze van Hem bidden? Indien zondige mensen zoveel liefde en teerheid jegens hun kinderen hebben, dan weten wij, dat er veel meer goedheid en vriendelijkheid in God is.

Ten derde. ***Waarin bestaat ons vergeven van onze schuldenaren?***

1. In elkander te verdragen.
2. In anderen vrij te spreken.
3. In aan anderen goed te doen.

Ten eerste, *in elkander te verdragen en onszelf te weerhouden van wraak te oefenen.*

Dat wordt ons voorgesteld in Col. 3 : 13, „Verdragende elkander en vergevende de een de ander, zo iemand tegen iemand enige klacht heeft; gelijk als Christus u vergeven heeft, doet ook gij alzo.”

Merk hier op dat eerst verdragen en daarna vergeven bevolen wordt. Wat is verdragen? Het is een stopzetten van daden van wraak, welke, hoewel ze zoet zijn aan de natuur, toch in strijd zijn met genade. Sommigen zeggen: Gelijk hij ons gedaan heeft, zó zullen wij hem doen. In Spr. 24 : 29 lezen wij: „Zeg niet: Gelijk als hij mij gedaan heeft, zo zal ik hem doen; Ik zal een ieder vergelden naar zijn werk.”

De verdorven natuur dorst naar wraak en heeft daar een sterke neiging toe. Maar genade heeft een neiging tot vergeven. Vergevingsgezindheid bezorgt een mens een overwinning over zichzelf en wat meer is, zij bezorgt hem de meest wezenlijke overwinning over zijn vijand, wanneer hij vergeeft. Zij geeft de mens een overwinning over zichzelf, hetwelk beter is dan de meest geprezen daden onder de mensen. „De lankmoedige is beter dan de sterke en die heerst over zijn geest, dan die een stad inneemt,” Spr. 16 : 32. Er is een geest in ons, welke opvliegend en onstuimig is en wraak wil nemen en geneigd is om onrecht met onrecht te vergelden. Nu, wanneer wij zo'n geest kunnen breidelen, dan betekent dat een overwinning van onze eigen geest. Daarentegen is het een wezenlijke zwakheid van geest, wanneer iemand gemakkelijk overwonnen wordt door zijn eigen drift. Dan behaalt onze vijand een ware overwinning op ons, wanneer zijn onrecht ons in zover overwint, dat wij Gods wetten kunnen verbreken om hem te vergelden. Daarom zegt de apostel: „Wordt van het kwade niet overwonnen, maar overwin het kwade door het goede,” Rom. 12 : 21. Dan zegeviert genade en dan heeft iemand een dappere geest, niet wanneer hij overwonnen wordt door het kwade, want dat is een bewijs van zwakheid, maar wanneer hij het kwade overwint.

Het is Gods weg, degene die onrecht gedaan heeft te beschamen en zo wordt hij ook door God overwonnen. Daarom is zachtmoedigheid de beste weg, om onze tegenstander te overwinnen. Toen David in de spelonk gelegenheid kreeg over Saul, sneed hij een slip van zijn mantel af en ondernam geen enkele daad van wraak tegen hem. Toen weende Saul en zei tot David: „Gij zijt rechtvaardiger dan ik,” 1 Sam. 24:17. Hoewel hij zo'n vijandige geest tegen David had en hem opjoeg en achtervolgde, nam David toch geen wraak toen het in zijn macht was. Daardoor werd Saul overwonnen en begon te wenen.

Wij kunnen de kapiteins van de Syriërs als voorbeeld noemen, toen de profeet hen verblind had en hen van Dothan naar Samaria leidde, wat zei toen de koning van Israël? „Zal ik ze slaan, zal ik ze slaan mijn vader? Maar wat zei Elisa? „Gij zult ze niet slaan.... Zet hun brood en water voor, dat zij eten en drinken en tot hun heer trekken,” 2 Kon. 6 : 22. Hij was vriendelijk voor hen en wat was het gevolg? „Zo kwamen de benden der Syriërs niet meer in het land Israëls.”

Ten tweede. *In het vergeven wordt niet alleen van christenen geëist om geen wraak te nemen, maar ook wezenlijk hen te vergeven, die hun kwaad hebben gedaan.*

Zij moeten niet alleen daden van wraak nalaten, maar alle begeerten naar wraak moeten met wortel en tak uitgetrokken worden uit hun hart. Mensen mogen verdraagzaam schijnen te zijn jegens anderen, omdat ze geen bekwame gelegenheid hebben hun wraakzuchtige gedachten uit te voeren, maar de Schrift zegt: „Verdragende elkan- der en vergevende de een den ander, zo iemand tegen iemand enige klacht heeft; gelijkerwijs als Christus u vergeven heeft, doet ook u alzo,” Kol. 3 : 13. Dit vergeven houdt in het afleggen van alle toorn en haat, en van alle verlangen naar wraak. Dit behoort plaats te hebben, niet alleen in woorden, maar oprecht en algemeen.

(1.) Ze behoort te geschieden, oprecht en van harte. Christus heeft gezegd: „Indien gij den mensen hun misdaden niet vergeeft, zo zal ook uw Vader uw misdaden niet vergeven,” Matth. 6 : 15. Wij moeten niet alleen vergeven, maar

wij moeten het in ons hart doen. Toen Jozefs broeders tot hem kwamen, en voor zijn aangezicht ter aarde neervielen, vergaf hij hun niet alleen, maar hij had medelijden met hen en zijn hart was jegens hen bewogen. Gen. 45.

(2). De vergeving aan onze naasten moet algemeen zijn, welk kwaad ook bedreven is tegen onze persoon, onze naam of staat. Wat belediging van onze persoon betreft, lezen wij in Hand. 7 : 60, dat Stefanus, toen hij gestenigd werd, zeide: „Heere, reken hun deze zonde niet toe! Hoewel zij zo'n groot onrecht bedreven, dat zij hem beroofden van zijn leven en dienst, riep hij toch: „Heere, reken hun deze zonde niet toe.” Wat aantasten van onze naam betreft, toen Simeï David schold, terwijl de beledigde koning door een opstandige zoon uit Jeruzalem was verdreven en toen nog door die goddeloze Simeï bespot werd, vergaf David hem toch, toen hij weer op zijn troon zat, want hij zei: „Gij zult niet sterven,” 2 Sam. 19 : 23. Ja, de koning zwoer hem.

Wat betreft het schaden van onze staat, wanneer een schuldenaar niet in staat is te betalen, lezen wij dat Paulus aan Filemon verzoekt om, indien Onesimus hem verongelijkt heeft of iets schuldig is, hem dat niet toe te rekenen. En hij voegt er aan toe: „Ik zal het betalen.” Filemon vers 18.

(3.) Wij moeten bereid zijn om onze schuldenaren liefde te bewijzen. „Hebt uw vijanden lief, doet wel dengenen die u haten,” Lukas 6 : 27. Bedenk, dat u niet alleen uw toorn en wraak niet aan hen moogt uitvoeren, maar u moet hun goeddoen. Wanneer zij u om uw godsdienst haten en u plagen, bid dan toch voor hen, zoals wij lezen in Matth. 5 : 44, „Bidt voor degenen die u geweld doen en die u vervolgen.” Toen Mirjam onrecht had bedreven tegen Mozes, bad hij voor haar, zoals wij lezen: „Mozes dan riep tot den Heere, zeggende: o God, heel haar toch.”

Nadat wij enige opmerkingen hebben gemaakt over de woorden: „Gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren”, wil ik een nadere beschouwing geven van dat gedeelte van de bede om vergeving van onze schuld.

## ***II. Redenen waarom zij, die oprecht willen bidden om vergeving te ontvangen, bereid moeten zijn om vergeving te schenken aan hun naasten.***

Er is een gepastheid en noodzakelijkheid in.

1. Wij vinden in de beide delen van de bede een gepastheid. Het past aan iemand die om genade vraagt, ook aan anderen genade te bewijzen. Daarin is overeenstemming. Het is een algemene regel, dat wij anderen zullen behandelen, gelijk wijzelf behandeld wens te worden. Daarom, indien wij genade van God nodig hebben, behoren wij aan anderen genade te bewijzen en zonder dat kunnen wij nooit in het geloof bidden. Hij die geen liefde beoefent kan nooit gelovig bidden. Waarom niet? Omdat onze eigen wraakzuchtige gesteldheid ons hart zal veroordelen en gevolgtrekkingen maken tegen de verhooring van onze gebeden. Wij denken over anderen zoals wij zelf zijn.

Dat is één oorzaak van ons ongeloof, waarom wij er zo moeilijk toe gebracht kunnen worden, om te geloven in al die tere ontferming die in God is. Daar het zo bezwaarlijk voor ons is, om zeven maal op één dag te vergeven, zijn wij geneigd onze besluiten te maken in overeenstemming met de gesteldheid van ons eigen hart. Kunnen wij besluiten dat God wil vergeven, wanneer wij zelf niet willen vergeven? Zo zullen onze eigen gebeden ons tegenspreken. Wat is meer redelijk dan te doen wat wij van anderen wens gedaan te hebben? Er moet overeenstemming zijn. Indien wij genade voor onszelf afsmeaken, behoren wij genade aan onze naasten te bewijzen.

Merk hier op, hoe de hoofdman over honderd oordeelde over Gods macht, uit het

bevel hetwelk hij had over zijn eigen soldaten. Hij zei: „Want ik ben ook een mens onder de macht van anderen, hebbende onder mij krijgsknechten en ik zeg tot dezen: Ga en hij gaat, en tot een ander: Kom en hij komt.” Nu, de hoofdman die zijn soldaten zó onder discipline had, dat zij gingen wanneer hij zeide: Gaat! redeneerde zo over God, dat Hij macht had, ziekten te genezen. In overeenstemming daarmee behoren wij over Gods ontferming te denken, zoals wij ontferming jegens anderen in onszelf vinden.

Daarom is het zeer opmerkenswaardig, dat toen Christus had gesproken over het vergeven schenken aan onze broeders, „niet alleen zeven maal, maar zeventig maal zeven maal,” de discipelen tot de Heere zeiden: „Vermeerder ons het geloof,” Lukas 17 : 5. In welk verband komt dat voor? Christus had er over gesproken, dat zij niet alleen zevenmaal maar zeventig maal zeven maal moesten vergeven. Daarop zeiden zij niet, Heere vermeerder onze naastenliefde, maar ons geloof, als wetende dat daardoor alle kwade driften, zelfs wraakzucht, zouden worden weggenomen.

2. Er is noodzaak om aan onze naasten de schuld te vergeven, die zij bij ons gemaakt hebben. Als wij vragen om vergeving van onze schulden, dan moeten wij bedenken dat Gods genade van zón invloed is, dat wij daardoor vergevensgezind worden. Alle handelingen Gods ten onzen opzichte zetten hun stempel op ons. Zijn verkiezing van ons is oorzaak dat wij Hem en Zijn wegen kiezen. Zijn liefde tot ons maakt *dat ook wij Hem liefhebben, Die ons eerst heeft liefgehad*. Zo is Zijn vergeving aan ons oorzaak, dat wij onze broederen vergeven.

Op de ziel der gelovigen blijft een indruk van elke handeling van God. Waarom? Omdat een ware gelovige een beeldrager Gods is. „En de nieuwe mens aandoen, die naar God geschapen is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid,” Ef. 4 : 24. Daarom handelt hij overeenkomstig Gods wil. Indien er zulk een gesteldheid in onze hemelse Vader is, zo zal ze ook in ons zijn. Zoals een kind zijn vader gelijkt in alle leden, zo heeft een gelovige, een kind van God, herschapen zijnde naar Zijn beeld, in bepaalde mate iets van de goddelijke volmaaktheden op zijn ziel. Deze beschouwing is van meer kracht, omdat het nieuwe schepsel, als van God geboren zijnde, niet zondigt. Daarom is in de godzaligen, naast vele gebreken, altijd een neiging om anderen te vergeven gelijk God vergeeft.

*Hier hebben wij een toetssteen tot zelfonderzoek of wij begenadigd zijn of niet.*

Is onze wraakzuchtige gesteldheid, die ons van nature eigen is, wel gedood? Hieraan kunnen wij beproeven of wij vergeving van God ontvangen hebben. Kunnen wij vrijwillig anderen van harte vergeven?

1. In dit geval kan tegengeworpen worden: *Hecht u zulk een waarde aan deze eigenschap van anderen te vergeven? Dat is niet alleen een eigenschap van begenadigde zondaren, maar wij zien sommige vleselijke mensen van een zwakke geest, die niet gekwetst worden door beledigingen. En daar staat tegenover dat vele van Gods kinderen het moeilijk vinden de hun aangedane belediging volkomen te vergeven.*

1. Ik antwoord daarop, dat wij niet spreken van deze gesteldheid als voortkomende uit een toegevend karakter, maar zoals zij voortvloeit uit genade. Wanneer wij tot God opzien en uit besef van Zijn liefde tot ons in Christus, onze harten teer en week worden jegens anderen, om hun zulk een barmhartigheid te bewijzen als wijzelf van de Heere hebben ontvangen, dan mogen wij dat aannemen voor een kenteken van genade.

Maar daarbij komt, dat wij er niet op aandringen, om enkel en alleen naar dit kenteken

te oordelen, maar dat te doen in samenhang met andere blijken. Wij hebben te onderzoeken of wij nederig en boetvaardig zijn, of wij onze zonden belijden en wederkeren tot de Heere, wat de grote evangelische voorwaarde is. "Hij zal de mensen aanschouwen en zeggen: Ik heb gezondigd en het rechtverkeerd, hetwelk mij niet heeft gebaat," Job 23: 27.

Wanneer iemand een oprecht berouw heeft en de dwaasheid van zijn vroeger gedrag erkent en om vergeving bij God smeekt, dan is God hem genadig. Deze vergeving van schuld in samenhang met de grote evangelische voorwaarde van geloof en bekering, hetwelk een geschonken geloof en bekering betekent, dat is een duidelijk kenteken van genade.

2. Wat het andere gedeelte van de tegenwerping betreft, welke deze is: *Velen van Gods kinderen vinden het moeilijk de hun aangedane beledigingen volkomen te vergeven.*

Daarop antwoord ik: Zolang wij in deze wereld leven, is in de gelovigen vlees en geest, verdorvenheid zowel als genade. Het vlees is geneigd zich te wreken, maar genade overwint en werkt in ons een neiging tot vergeven. Welnu, indien dit laatste de overheersende neiging in de ziel is, welke wij door het gebruik maken van de genademiddelen in ons zoeken te versterken en wij aldus trachten het ongelijk, ons door anderen aangedaan te vergeven en te vergeten, dan mogen wij troost scheppen door deze blijken van genade, hoewel wij enige tegenzin en onwilligheid van de oude natuur gewaar worden.

Ik wil u enkele zaken voorstellen, om u aan te zetten tot deze bereidwilligheid, om ondervonden ongelijk en beledigingen te vergeven. Wij zijn niet zo volmaakt, dat wij niet gedwongen behoeven te worden elkander tegemoet te komen. Zolang wij in de wereld zijn, doen zich wederkerige beledigingen voor, bijzonder in een tijd waarin godsdienstige geschillen in omloop zijn. Maar het betaamt ons, onder alle omstandigheden, er naar te staan anderen te vergeven, zoals wij wensen dat God ons vergeven zal. De menselijke samenleving kan niet bestaan zonder dit wederzijdse verdragen en vergeven. Nu, sta dan naar gelijkvormigheid met het beeld van uw hemelse Vader. Niemand kan zoveel tegen ons bedrijven, als wij door dagelijkse overtredingen doen tegen God en toch vergeeft Hij ons. Hij vergeeft niet alleen onze dagelijkse zwakheden en sommige vergeeflijke vergissingen en zonden van onwetendheid en zonden waardoor wij plotseling overvallen worden, die ons doen vallen, terwijl wij zelf niet weten hoe, maar God vergeeft de grootste zonden, hoewel ze zo rood zijn als scharlaken. Zonden, die rood zijn als karmozijn, kan God afwassen door het bloed van Christus.

Merk nu eens op, waar staat u eigenlijk naar? Wilt u voldoening hebben van iemand, die u ernstig beledigd heeft? God vergeeft grote zonden. Of voelt ge u geraakt, omdat iemand die minder is dan gij, u beledigd heeft? Zeker, zij die aan ons ondergeschikt zijn, hebben ons meer eerbied en achting te bewijzen. Maar merk nu op, wat zijn wij vergeleken bij God? Niettegenstaande de geringheid van hen, die Hem dagelijks beledigen, vergeeft Hij hun schuld toch. En dat terwijl „de volkeren zijn geacht als een druppel van een emmer en als een stofje van de weegschaal,” Jes. 40 : 15.

Sla eens het oog op Gods almacht. Hij kan Zichzelf recht verschaffen over het onrecht, Hem aangedaan. En wie zou bestaan, zo Hij de ongerechtigheden bezocht? Dikwijls is het niet in onze macht ons te wreken, maar als Hij wil, verderft Hij beide, ziel en lichaam, in de hel, Matth. 10 : 28. God is beledigd door vermetel stof, dat gereed staat Hem in het aangezicht te vliegen. En toch vergeeft de Heere en dat doet

Hij vrijwillig. En Hij vergeeft ten volle, alsof het kwaad nooit bedreven was. „Hij werpt al onze zonden in de diepte der zee,” Micha 7 : 19. Hij vergeeft menigvuldig: „De genadegift is uit vele misdaden tot rechtvaardigmaking,” Rom. 5 : 16.

Daarenboven geeft Hij ons genade om berouw te hebben en anders zouden wij nooit nederig aan Zijn voeten kunnen komen, aan de voeten van een beledigd God. Hij geeft hun de genade, waardoor zij de Godbeledigende zonde zullen erkennen.

Christus bad voor Zijn vervolgers, toen zij geen besef hadden van het onrecht, hetwelk zij Hem aandeden. „En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen,” Lukas 23 : 34. Daarom vergeeft Hij nog veel meer, wanneer ze berouw hebben en met nederigheid des harten komen. Daarom moeten wij niet zo hard zijn, dat wij tot deze plicht moeten gesleept worden. Wij behoren niet op elke onbetekenende belediging haat en wraakzucht tegen onze naasten te koesteren.

Hier zijn enkele gevallen te noemen, in verband met onze beschouwing over het vergeven van schulden aan onze naasten.

Het eerste geval is: *Of het bestaanbaar is met deze vergevensgezinde gesteldheid, om voldoening te zoeken voor ons aangedaan onrecht, door iemand voor het gerecht te dagen en hem door de wet te doen vervolgen, wegens het onrecht dat hij tegen ons bedreven heeft.*

Ik antwoord dat dit onder de volgende voorwaarden kan geschieden.

1. De ene wet heft de andere niet op. Door de wet der naastenliefde wordt de wet der gerechtigheid niet ontbonden. Een overheidspersoon, hoewel hij een christen is en verplicht is anderen te vergeven, is niet verplicht zijn ambt te verzaken jegens openbare overtreders. Ook zijn particuliere personen niet verbonden, om de hulp van de overheid niet in te roepen tot herstel van hun recht of tot voldoening van hun aangedaan onrecht. Als iemand zijn recht zoekt, is dat niet in strijd met de liefde. De overheid heeft een taak van God gekregen, „want zij is Gods dienseresse, u ten goede.” Rom. 13 : 4. Er zijn gevallen, die door de rechters grondig onderzocht moeten worden, volgens Deut. 19 : 18. Er volgt: „Dat de overgeblevenen het horen en vrezende en niet voortvaren meer te doen naar dit boze stuk.” Het gevolg mag zijn, dat de partij die een kwaad stuk bedreven had, voortaan met zijn naaste in vrede leeft.

Vergeven is een daad van persoonlijke rechtspraak. Een onrecht, in zoverre het tegen ons persoonlijk bedreven is, mag vergeven worden. Maar er zijn vele ongerechtigheden welke niet alleen een onrecht zijn tegen ons persoonlijk, maar tegen de openbare orde en dat moet overgelaten worden aan het recht der wet.

2. Wie gebruik wil maken van een Gerechtelijke uitspraak, moet eerst in zijn eigen hart kijken, of hij niet handelt uit persoonlijke wraak, of uit een geest van wrok en bitterheid tegen de beledigende partij. Maar hij moet gedreven worden door ijver voor het recht, met medelijden voor de persoon die misdreven heeft en met een begeerte dat hij, noch anderen, in de zonde verhardden. Want het is de algemene wet van Christus, „dat al uw dingen in de liefde geschieden,” 1 Kor. 16 : 14. Daarom, wanneer wij gedreven worden door onze persoonlijke drift, of door geheime begeerten om wraak te nemen, dan maken wij misbruik van Gods instelling van het gerecht, want dan maken wij het dienstbaar aan onze verdorvenheden. Daarom moeten wij de wacht betrekken bij ons eigen hart, om te onderzoeken of het in zulke gevallen oprecht is. Vlees en bloed moeten verloochend worden. Herinner u, dat vlees en bloed het koninkrijk Gods niet zullen beërven. Genade moet het hart vormen tot gehoorzaamheid aan Gods wil.

3. Een Rechterlijke uitspraak mag men alleen vragen in zaken van gewicht. Bij kleine verschillen geeft de apostel een andere raad. „Zo is er dan ganselijk gebrek onder u, dat u met elkander rechtzaken hebt. Waarom lijdt u niet liever ongelijk, waarom lijdt gij niet liever schade?” 1 Kor. 6 : 7. u moogt bij elk onbetekenend verschil geen rechtzaken hebben. En bij meer gewichtige zaken moogt u er alleen toe overgaan, nadat u andere middelen hebt beproefd, zoals de hulp van vrienden om het geschil bij te leggen. De liefde is lankmoedig en handelt niet lichtvaardig. In 1 Kor. 6 : 5 zegt de apostel: „Is er dan alzo onder u geen die wijs is, ook niet één, die zou kunnen oordelen tussen zijn broeders? Een rechtzaak te beginnen moet onze laatste toevlucht zijn.

Het tweede geval of vraag is: *Of wij in het vergeven van onrecht, verplicht zijn om te wachten op het berouw van iemand, die tegen ons misdreven heeft.*

Antwoord. De vraag komt voort uit hetgeen Christus gezegd heeft: „Indien uw broeder tegen u zondigt, zo bestraf hem en indien het hem leed is, zo vergeef hem,” Lukas 17 : 3.

Wij kunnen die vraag ook stellen in het licht van het voorbeeld Gods, Die een hardnekkig zondaar niet vergeeft, maar wel een boetvaardig zondaar. Wij zijn ongetwijfeld verplicht, zelfs vóór wij berouw in onze tegenpartij bespeuren, alle gedachten aan wraak opzij te zetten en wij behoren pogingen in het werk te stellen om met hem te verzoenen. Want Christus heeft gezegd: „Zo u dan uw gave zult op het altaar offeren en aldaar gedachtig wordt dat uw broeder iets tegen u heeft, laat daar uw gave vóór het altaar en ga henen, verzoen u eerst met uw broeder en kom dan en offer uw gave,” Matth. 5 : 23, 24. Er is bij alle verschillen geestelijke voorzichtigheid nodig, maar vóór alles wordt van ons geëist, dat wij zullen staan naar vrede en verzoening en dat wij oprecht kunnen bidden: Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

Wat betreft onze opmerking dat de vraag omtrent het vergeven van onze schuldenaars, ook kan gesteld worden in het licht van het voorbeeld Gods, die een hardnekkig zondaar niet vergeeft maar wel een boetvaardig zondaar, moeten wij er op wijzen dat God boven allen staat. Hij is niemand iets verplicht, Hij handelt volkomen vrij. Het is altijd genade als Hij aan iemand vergeving schenkt. En wat méér is, Hij geeft aan een zondaar, waarmee Hij begint, een boetvaardig hart, naar Zijn welbehagen.

*Wij zullen nu spreken over de Persoon tot Wie wij bidden om vergeving.*

Het is onze hemelse Vader. Het gebed des Heeren begint met de aanspraak: „Onze Vader, Die in de hemelen zijt.” Het is alleen God, Die de zonden vergeeft.

Er is een tweevoudige vergeving van zonden.

1. Er is een vergeving in de hemel
2. En in 's mensen eigen consciëntie.

1. De vergeving wordt soms vergeleken bij iets uit te delgen uit een boek, zoals wij lezen: „Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uwer zonden niet,” Jes. 43 : 25. Dat wil zeggen, dat zij niet meer gedacht zullen worden of ons ten laste zullen worden gelegd. Op een andere plaats wordt het vergeleken bij het uitdelgen van een nevel: „Ik delg uw overtredingen uit als een nevel en uw zonden als een wolk,” Jes. 44 : 22. Daar gaat het toe als wanneer de zon doorbreekt en door haar kracht de mist verdrijft. Zonde is als een wolk, die het licht van Gods aangezicht verhindert op ons te schijnen. Deze beide zijn Gods werk, om de zonde uit het boek te

delgen of de vergeving der zonde als uit een nevel te laten doorbreken.

Vergeving van zonden in het hof des hemels komt alleen aan God toe. „Bij den Heere onze God zijn de barmhartigheden en vergevingen, alhoewel wij tegen Hem gerebelleerd hebben,” Dan. 9 : 9. God alleen kan het doen, om twee redenen.

Ten eerste: Hij is de beledigde Partij. Ten tweede: Hij is de opperste Rechter.

- (1) Hij is de beledigde Partij, tegen Wie het ongelijk is bedreven. „Tegen U, U alleen heb ik gezondigd en gedaan dat kwaad is in Uw ogen,” Ps. 51 : 6. Hij had tegen Bathseba en tegen Uria gezondigd, hoe kon hij dan zeggen: „Tegen U, U alleen heb ik gezondigd?” Er mag kwaad bedreven worden tegen een mens, maar de zonde wordt tegen God gedaan, daar zonde een verbreken van Zijn wet is en een versmaden van Zijn soeverein gezag. Het onrecht tegen een mens bedreven is niets, in vergelijking met de belediging die God wordt aangedaan, in strijd met zovele verplichtingen, die wij aan Hem hebben.
- (2) God is de opperste Rechter. Vader, Zoon en Heilige Geest zijn de Rechter van de ganse aarde, aan Wie wij rekenschap moeten geven van de belediging. „Zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?” Gen. 18 : 25. Maar in de verborgenheid der verlossing wordt de Vader, als eerste in orde der Personen, ons bekend gemaakt als de Rechter, aan Wie de voldoening wordt aangeboden en Die gezaghebbend een vonnis van vrijspraak afgeeft: Daarom wordt gezegd: „Wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus den Rechtvaardige,” 1 Joh. 1 : 2. De Voorspraak handelt met de Vader als met de opperste Rechter, en het is God die rechtvaardig maakt, Rom. 8 : 33. Het gehele proces van onze verlossing wordt gevoerd door de Vader, aan Wie voldaan moet worden, en tot Wie onze nederige gebeden om vergeving moeten gericht worden.

Hier kan de volgende tegenwerping gemaakt worden: *In Matth. 9 : 6 lezen wij: „De Zoon des mensen heeft macht op de aarde de zonden te vergeven.”*

Ik antwoord daarop: Dat heeft Hij gezegd als een bewijs van Zijn Godheid. Hij, die de Zoon des mensen was, was ook waarlijk God. Daarom, toen Hij op aarde was, in de tijd van Zijn vernedering, had Hij macht, zonden te vergeven, want Hij hield niet op God te zijn toen Hij in het vlees was. Het betaamde Hem Zichzelf bekend te maken door Zijn Goddelijke kracht in wonderwerken, zowel als Zijn goddelijk gezag in het vergeven van zonden.

Een andere tegenwerping is deze: In Joh. 20 : 23 wordt gezegd: *„Zo u iemands zonden vergeeft, die worden ze vergeven; zo u iemands zonden houdt, dien zijn zij gehouden.” Het schijnt hier dat de mens macht heeft, zonden te vergeven.*

Hierop antwoord ik:

Zij doen dat in opdracht van God. De ambtsdragers in de kerk hebben de sleutelen van het koninkrijk der hemelen ontvangen. De sleutel der leer en de sleutel der *tucht*. Deze macht wordt genoemd: „De sleutelen van het koninkrijk der hemelen,” Matth. 16 : 19. Het gebruik daarvan is, de deuren van Gods huis te openen of te sluiten en te „binden of te ontbinden,” zoals Matth. 18 : 18 zegt. Dat betekent het uitspreken van het schuldig en het onderhevig zijn aan het oordeel, of vrij te spreken als een verklaring in Gods Naam.

*De sleutel van de leer* wordt gebruikt over alle zonde als zonde, hoe geheim en verborgen ze ook is en de sleutel der *tucht* wordt gebruikt alleen betreffende schandelijke en besmettende zonden. Nu, wat zij als ambtsdragers doen, dat doen zij in opdracht van God en het is bevestigd in de hemel, want het is een verklaring of kennisgeving van het vonnis, dat reeds in de hemel is uitgesproken. Zo is er een verklarende macht aan de Kerk gegeven, maar de gezaghebbende macht tot



vergeving der zonden heeft God voor Zichzelf behouden. Zij, die boetvaardig zijn en de banden van hun zonden voelen, kunnen op een verklaring van de Kerk vrijgesproken en ontheven worden van de censuur, die wegens hun ergerlijk gedrag hun opgelegd was. De kerkelijke vergeving, die wordt uitgesproken overeenkomstig de regels van Gods Woord, wordt door God bevestigd en de boetvaardige zondaar zal dat gewaar worden tot zijn bemoediging, maar de hardnekkige zondaar die de regels van de Kerk veracht, zal de verschrikking Gods gewaar worden.

*2. Nu zullen wij een verklaring geven van de schuldvergeving in de consciëntie.*  
Alleen God kan de zonde vergeven en tot de ziel van vrede spreken,  
Ten eerste, op grond van Zijn gezag.  
Ten tweede, op grond van Zijn macht.

Eerst op grond van Zijn gezag.

De consciëntie is Gods gevolmachtigde, en zolang God niet bevredigd is zal ook de consciëntie geen gegronde bevrediging hebben. Waar de consciëntie haar ambt getrouw waarneemt, wordt gezegd: „Want indien ons hart ons veroordeelt, God is meerder dan ons hart en Hij kent alle dingen. Geliefden, indien ons hart ons niet veroordeelt, zo hebben wij vrijmoedigheid tot God,” 1 Joh. 3 : 20, 21. Dat wil zeggen, God is groter dan onze consciëntie. Zijn gezag is groter, Hij heeft de opperheerschappij en Zijn vonnis is beslissend. Alles hangt af van Gods getuigenis.

In de tweede plaats op grond van Zijn macht.

Hij alleen kan de consciëntie stillen. „Ik schep de vrucht der lippen, vrede, vrede dengenen die verre zijn en dengenen die nabij zijn, zegt de Heere en Ik zal ze genezen,” Jes. 57 : 19. De Heere laat door de lippen van Zijn gezanten de blijde tijding van vrede en van verzoening met God verkondigen. De tijding van het Evangelie is soeverein, maar het is God, Die het in de ziel doet horen, en anders horen en spreken wij slechts woorden. Alleen door de levende bewerking van Zijn Geest worden onze harten geopend. God komt tot de ziel in met een soevereine macht, maar indien Hij niet overkomt, zullen droevige gedachten in ons hart elkander opvolgen. Zolang God geen vrede geeft, zullen wij door verzoeken geplaagd worden. „Maar de Heere zal des daags Zijn goedertierenheid gebieden en des nachts zal Zijn lied bij mij zijn, het gebed tot de God mijns levens,” Ps. 42 : 9.

### **Toepassing**

Ten eerste. Deze leer bestraft hen, die God niet zoeken om vergeving van hun zonden. Indien alleen God de zonden vergeeft, dan moeten wij Hem daarom smeken. Het kan zijn dat niemand op aarde ons rekenschap afeist, maar God zal met de rekening komen en wat zullen wij dan doen? Velen, die het oordeel van mensen ontgaan, denken dat zij veilig zijn, maar ach! uw ongerechtigheden zullen u vinden. u denkt dat er niet meer over gesproken zal worden en dat er geen gedachtenis van zal zijn, maar zij zullen u in deze of in de toekomstige wereld uitvinden. Het staat met onze schuld bij mensen anders dan met die bij God. Daarom behoorde de vraag van Job de vraag van uw ziel te zijn: „Want wat zou ik doen als God opstond? En als Hij bezoeking deed, wat zou ik Hem antwoorden?” Kap. 31 : 14. u behoort te vragen: Waarheen zal ik mij wenden, wanneer God mij ter verantwoording zal roepen? Hij zal komen en onderzoek doen en bent u met een antwoord voorzien? Davids zonde was verborgen en zijn kwaad voornemen om Uria te vermoorden was zorgvuldig bedekt. Nathan zegt

tot hem in de Naam des Heeren: „Want u hebt het in t verborgen gedaan, maar Ik zal deze zaak doen voor gans Israël en voor de zon,” 2 Sam. 12 : 12. Toen zei David tot Nathan: „Ik heb gezondigd tegen den Heere.” Velen kunnen de schande voor mensen ontlopen, maar Gods toorn spoort zondaars op. u kunt niet ontkomen aan Zijn nasporingen en wraak, indien u niet met Hem in onderhandeling komt om vergeving van uw schuld.

Ten tweede moeten wij bestraffen de dwaasheid van hen die, wanneer ze over vergeving van hun zonden spreken, niets anders kunnen tonen dan hun eigen vermetelheid. Het is Gods werk zonden te vergeven. De mens kan zijn zonden vergeten, maar als God ze hem indachtig maakt, gevoelt hij zich ellendig. De mens kan zijn zonden verbergen, maar God stelt ze in het licht. De mens kan zijn zonden goedpraten, maar God zal de schuld verzwaren. De schuldenaar kan zijn schuld ontkennen, maar hij is verantwoordelijk zolang de rekening niet doorgehaald is. „Welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is. Welgelukzalig is de mens, dien de Heere de ongerechtigheid niet toerekent en in wiens geest geen bedrog is,” Ps. 32 : 1, 2. Het is Gods werk om ons de ontheffing van onze schuld bekend te maken, opdat wij ons in Hem mogen verblijden. „God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt?” Rom. 8 : 33, 34. God is de beledigde Partij en de opperste Rechter. Hebt u uw vergeving van God? Is aan u de ontheffing van uw schuld door Hem gegeven?

*Vraag. Wanneer hebben wij de kwijschelding van God?*

1. Hebt u het uit Zijn mond gehoord, door het Woord of in het gebed, op het smeken tot Hem in Christus Naam en na oprecht wachten op Hem? Indien men wilde onderzoeken, hoe u tot vrede gekomen zijt, zo zoudt u spoedig van uw bedrog genezen zijn. Want wanneer vrede op u gevallen is, zonder dat u weet hoe, dan hebt u het genomen, zonder dat u er ooit om gearbeid hebt. Dan is uw vrede gelijk aan Jonas wonderboom, die in één nacht groot werd. Dan is het slechts een bedriegelijke droom.
2. Hebt u ze uit Zijn hand ontvangen? Is uw vrede verkregen op schriftuurlijke voorwaarden, door het geloof? „Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus,” Rom. 5 : 1. Indien op berouw en vergeving van zonden, de praktijk der heiligmaking gevolgd is, dan hebt u Gods Woord tot een bewijs. Indien uw vrede niet gegrond is op de Schrift, maar indien u bevreesd zijt voor het Woord en afkerig zijt om volgens Gods Woord onderzocht te worden, dan hebt u een ondeugend en ledig hart.
3. Staat uw vrede onder het zegel des Geestes? „Die ons heeft verzegeld en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven,” 2 Kor. 1 : 22. Hebt u het stempel van God op u of Zijn beeld? Verzekert de Geest der beloften aan uw hart voor God, dat u door Zijn kracht blijmoedig wandelt in de weg Zijner inzettingen? Dan is het Gods vergeving en anders is het uw eigen vrijspraak, die niet de minste waarde heeft. De troost, welke God geeft, is weggelegd voor zondaren met een verbroken hart, die vergeving nodig hebben en ernstig om kwijschelding zoeken. Zij zijn er tevreden mee, dat God hen niet naar anderen stuurt, maar dat Hij de kracht om zonden te vergeven aan Zichzelf behouden heeft. De redenen daarvan zijn deze:
  - a. Het is Zijn heerlijkheid zonden te vergeven. Mozes zei tot God: „Toon mij nu Uw heerlijkheid,” Ex. 33 : 18. En in Ex. 34 : 6, 7 lezen wij: „Als nu de Heere voor zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: Heere, Heere God, barmhartig en

genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid, Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, die de ongerechtigheid en overtreding en zonde vergeeft.”

b. Het is Zijn heerlijkheid, niet alleen boven de schepselen, maar boven wat in de wereld god genoemd wordt. „Wie is een God gelijk Gij, die de ongerechtigheid vergeeft en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid, want Hij heeft lust aan goedertierenheid,” Micha 7 : 18. De goden der heidenen waren bekend, meer om hun verschrikkingen dan om hun weldadigheid, zij werden meer gevreesd om hun wraak dan om hun ontferming. Daarom mogen wij Hem roemen boven alle afgoden. Hij is bij Zijn volk bekend niet alleen door daden van kracht, maar evenzeer door daden van genade en door de grootheid van Zijn ontferming in het vergeven van zonden om Christus wil.

c. God is gewillig om vergeving af te kondigen. „Hij heeft lust aan goedertierenheid.” God verlustigt Zich in Zichzelf, in al Zijn deugden en volmaaktheden en in de openbaring daarvan in de wereld. Maar allermest in de openbaring van Zijn genade. Het oefenen van Zijn rechtvaardigheid is „een vreemd werk voor Hem,” Jes. 28 : 21. Er is niets dat Hem meer behaagt dan Zijn genade te betonen. Het is de genade Gods, dat Hij ons een gebed heeft voorgeschreven. Hij zou ons nooit geleerd hebben om vergeving van onze schulden te vragen, indien Hij niet gewillig was om ons genade te bewijzen.

d. God wil genade bewijzen om Zijn eigen Naams wil en niet om andere redenen. „Ik, Ik ben het die uw overtredingen uitdelg om Mijntwil en Ik gedenk uwer zonden niet,” Jes. 43 : 25. Hij is genadig om zijn eigen eer te verhogen. „Ik ben goedertieren,” spreekt de Heere, „Ik zal de toorn niet in eeuwigheid behouden,” Jer. 3 : 12. Ook wil Hij Zijn waarheid bevestigen: „Hij dacht tot hun best aan Zijn verbond en het berouwde Hem naar de veelheid Zijner goedertierenheden,” Ps. 106 : 45. Het is niet om enige verdienste in hen. God is genadig uit Zichzelf en Hij neemt redenen uit Zichzelf.

e. Hij bewijst geen genade gelijk mensen doen, maar uit oneindige ontferming. „Ik zal de hittigheid Mijns toorns niet uitvoeren, Ik zal niet wederkeren om Efraim te verderven, want ik ben God en geen mens.” Voor ons, zondaren, is het een groot voorrecht dat wij in onze misdagingen met God te doen hebben en niet met mensen. Want hoe groot s mensen medelijden en barmhartigheid ook mogen zijn, zij kunnen uitgeput raken. Mensen kunnen zeven maal daags vergeven maar God is onbeperkt, oneindig. Mensen mogen het beneden zich achten, met een ondergeschikte te onderhandelen, wanneer hij niet voor hen bukt. Maar God is ver boven het schepsel. De mens is spoedig vermoeid, maar God niet. „Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heere. Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, also zijn Mijn wegen hoger dan uw wegen en Mijn gedachten dan ulieder gedachten,” Jes. 55 : 8, 9.

**Conclusie. *Vergeving van zonden is een grote weldaad, die wij in het gebed van God moeten vragen.***

Ten eerste. Er is grote noodzaak om te bidden: „Vergeef ons onze schulden.” De mens heeft een consciëntie, die „hem beschuldigt of verontschuldigt,” Rom. 2 : 15. Onze consciëntie spreekt, omdat er een wet is. Het bestaan van de wet is in Gods Woord bekrachtigd en die bekrachtiging houdt in, dat er een oordeel volgt. In het oordeel wordt de gevallen mens veroordeeld. Er is geen ontkomen aan die veroordeling, tenzij God een ander gericht of een hof van genade opent. Wanneer God een ander hof

opent, moet onze pleitgrond genade zijn.

Ten tweede. Wij zullen de natuur van deze weldaad of van de wijze hoe God vergeeft, beschouwen.

Die vergeving is vrij en volkomen.

*1. De vergeving is vrij.*

Ze heeft plaats uit oorzaak van Gods vrije genade. „Ik, Ik ben het Die uw overtreding uitdelg om Mijnentwil en Ik gedenk uwer zonden niet,” Jes. 43 : 25. Niets anders kon Hem daartoe bewegen dan Zijn eigen ontferming. Hij kon hebben gekozen of Hij de zonde zou vergeven of niet, want Hij heeft de engelen niet gespaard, maar Hij biedt aan mensen genade aan en alle mensen worden niet wezenlijk gepardonneerd. De enige reden, waarom Hij aan sommigen genade bewijst en niet aan anderen, is louter Zijn vrije genade. De tussenkomst van Christus verdienste, verhindert niet de vrijheid der genade. Hoewel ze door Christus duur gekocht is, wordt ze toch vrij op ons uitgestort. Daarom wordt in Rom. 3 : 24 gezegd: „En worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijn genade, door de verlossing die in Christus Jezus is.

Waarom is het genade? Deels omdat het ontferming was, dat Hij Zijn recht niet tegen ons wilde uitvoeren. Deels omdat Hij de weg uitvond waarin het kwaad, hetwelk door de zonde tegen Zijn Majesteit bedreven was, betaald zou worden en uit Zijn liefde zond Hij Zijn Zoon om voor ons te betalen. Joh. 3 : 16. Het was al liefde die te werk gesteld werd. Vervolgens, Hij werd daartoe niet opgewekt door enige waarde in ons, maar de uitwendige bewegende oorzaak was alleen onze ellende, en de inwendige bewegende oorzaak was alleen Zijn vrije genade. Er wordt op de vrijheid van deze genade geen inbreuk gemaakt door de eis van geloof en bekering, omdat daardoor alleen de weg en orde waarin deze genade wordt uitgedeeld aangewezen wordt, maar het is geenszins de oorzaak. Het geschiedt niet om de waarde van onze bekering, want daarin is geen verdienste. Een misdadiger, die op zijn knieën om genade smeekt, verdient daarmee geen vergeving. Alleen de majesteit van de Vorst eist, dat er onderdanig om gevraagd zal worden. Deze dingen zijn niet de voorwaarden of verdiensten, zij zijn niet de oorzaak, maar de weg en orde van de genadewerking. Deze voorwaarden worden door genade in ons geschonken. Zij worden niet alleen geëist, maar ook geschonken.

In alle andere verbonden zijn de contracterende partijen verbonden om door hun eigen kracht te doen wat zij beloven. Maar in het verbond der genade eist God van ons, dat wij zullen geloven en ons bekeren, maar Hij werkt deze genaden in ons. Voorwaarden van het verbond, zijn voorwaarden in het verbond. God eist geloof en bekering en Hij geeft geloof en bekering. Het is een gift van Christus, zowel als Zijn voorschrift. Daarom, wanneer wij om vergeving van zonden vragen, hebben wij alleen te doen met genade. Wij vragen vergeving en om een hart om ze te ontvangen. Het is vrije genade.

*2. De vergeving is volkomen. Zij is volkomen in verscheidene opzichten.*

Ten eerste. Wanneer de zondaar vergeving ontvangt, wordt hij door God aangenomen alsof hij nooit gezondigd had. „Zo ver het Oosten is van het Westen, zo ver doet Hij onze overtredingen van ons,” Ps. 103 : 12. „Gij zult al hun zonden in de diepte der zee werpen,” Micha 7 : 19. „Gij hebt al mijn zonden achter Uw rug geworpen,” Jes. 38 : 17. Er zal in eeuwigheid geen gedachtenis van zijn. Het is waar, nadat zij vergeving ontvangen hebben, kunnen de zonden voor een tijd de consciëntie verontrusten. Nadat zij de toepassing van het bloed van Christus met vertrouwen ontvangen hebben, kan de zonde in de consciëntie van Gods kinderen nog onrust geven. Het is mogelijk dat door het maken van nieuwe schuld, oude schuld herleeft, zoals een nieuwe verstuijing

ons een oude kneuzing kan doen gevoelen.

Bovendien moeten wij onderscheid maken tussen de gunst van vergeving en het bewustzijn daarvan.

Wanneer wij niet dankbaar, nederig en vruchtbaar zijn, kunnen vroegere zonden weer in gedachtenis komen. Dat kan God toelaten om ons te verootmoedigen en ons op te wekken om te zoeken naar een nieuwe bevestiging van ons genaderecht. Toch wordt Gods vergeving nooit ingetrokken en de zonde zal aan een persoon, die zo gepardonneerd is, nooit weer ten laste gelegd worden tot een uiteindelijke veroordeling. Zelfs indien de zonden der gerechtvaardigden in de dag des oordeels weer opgehaald zouden worden, zal hen dat niet in verlegenheid brengen, maar dan zou het alleen dienen tot verheffing en roem van des Heeren genade. Dan zal de vrijspraak in alle opzichten volkomen zijn.

Ten tweede. De vergeving is volkomen, want waar God één zonde vergeeft, vergeeft Hij ze alle. „Die al uw ongerechtigheid vergeeft,” Ps. 103 : 3. Erfzonde en dadelijke zonden; zonden van nalatigheid en bedrijf; grote en kleine, verborgen en openbare zonden; begeerlijkheden, die in het hart bruisen en in het leven uitbreken; zonden in de godsdienst of in het dagelijks leven. Bekijk uw rekening — wat zijt u schuldig? Wel, een christen is verbaasd, wanneer hij ernstig zijn schuld bij God overdenkt. Maar de zondaar die zichzelf veroordeelt, behoeft niet moedeloos te zijn, wanneer hij tot God komt. Want waar God alles wat voorbij is, vergeven heeft, daar staat de Fontein dagelijks voor de boetvaardige zondaar open, om daar heen te vlieden met al zijn nieuwe vlekken en smetten en zo komende zal hij op de vernieuwing van zijn geloof en bekering, zijn vrijspraak verkrijgen.

Alle zonden zijn dodelijk, alle zonden zijn vloekwaardig. Daarom, indien niet alle zonden vergeven worden, zo blijft de zondaar in gevaar van de vloek en dan is één zonde die niet vergeven is, voldoende om ons buiten de hemel te sluiten. Daarom zijn alle zonden van Gods volk, eerst of laatst kwijtgescholden. De rechtvaardigheid heeft niets meer van Christus te vorderen. En wij allen hebben verlof om vergeving te smeken in Christus Naam. De gelovige is onder dat verbond, volgens hetwelk alle zonden van de Kerk betaald zijn.

Ten derde. De vergeving is volkomen, omdat waar God de zonde vergeeft, daar spreekt Hij ook vrij van straf. Het kan niet samengaan met Gods genade, de schuld te vergeven en toch betaling te eisen. Het zou spotten zijn te zeggen: *Ik vergeef u de schuld en toch de man in de gevangenis te werpen*. Of de misdadiger te vergeven en toch het vonnis uit te voeren.

Hier in de tekst, vergeeft God ons en wij zijn verplicht onze broeder te vergeven niet ten dele, maar geheel. Onvereffende schuld maakt ons onderhevig aan straf.

De eeuwige beloften en bedreigingen hebben betrekking op volstrekt goede of kwade dingen. Wanneer de bedreiging over het kwaad niet wordt opgeheven door de voldoening in Christus bloed, dan zal ze eeuwig zijn. Maar waar Christus met Zijn offer tussentreedt, daar zal op volgen een eeuwige vervulling van de belofte.

Omdat er ook tijdelijke straffen zijn doet zich deze vraag voor: *kan het met elkander samengaan dat na algehele ontheffing van de straf nog geen gedeeltelijke straf wordt opgelegd?*

Hierop antwoord ik: Jezus Christus bevredigde de rechtvaardigheid Gods voor al onze zonden en de vergeving, die op zulk een dure prijs geschonken wordt, is volkomen en volmaakt.

Nog eens de vraag: *Hoe is het dat de heiligen ná de vergeving van hun schuld nog met zovele verdrukkingen bezocht worden?*

Het antwoord hierop is:

- (1.) In zover zonde blijft, in zoverre blijft strafbaar kwaad. Wanneer de heerschappij der zonde is verbroken blijft er geen veroordeling, maar toch enige verdrukking en wanneer de verdrukking is geëindigd is ook het kwaad verdwenen. Maar zolang wij op aarde zijn, zijn wij nog niet verlost van alle zonden.
- (2.) Deze verdrukkingen zijn niet nodig tot volmaking van onze rechtvaardigmaking, maar zij moeten dienen tot onze vordering in de heiligmaking. En in dat opzicht zijn ze van groot nut.

Ten eerste, om ons de zonde méér te doen haten. Indien wij alleen de zoetheid en niet de bitterheid van de zonde kennen, zullen wij er niet zo schuw voor zijn. Nu, de bitterheid wordt gezien in de gevolgen. „Uw boosheid zal u kastijden en uw afkeringen zullen u straffen; weet dan en zie dat het kwaad en bitter is, dat u den Heere uw God verlaat en Mijn vreze niet bij u is, spreekt de Heere, de Heere der heirscharen,” Jer. 2 : 19.

Ten tweede. De verdrukking zal voor ons een oorzaak zijn om onze verlossing door Christus te prijzen. Indien de kastijding zo pijnlijk is, wat zal dan de hel zijn? „Maar als wij geoordeeld worden, zo worden wij van den Heere getuchtigd, opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden,” 1 Kor. 11 : 32. Het is een tere bepaling bij de eeuwige pijn en een liefelijke waarschuwing om ze te ontlopen, wanneer wij een weinig worden gegeseld of gebrand.

Ten derde. Wij moeten door de verdrukkingen leren meer nederig te wandelen. Wij vergeten onszelf gemakkelijk en zijn geneigd onszelf te verheffen. Paulus zegt: „En opdat ik mij door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen,” 2 Kor. 12 : 7.

4. De vergeving is volkomen, want waar God de zonden vergeeft, daar zijn vele weldaden aan verbonden.

- (1.) God is verzoend. „Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God, door onze Heere Jezus Christus,” Rom. 5 : 1. Dit is de grote zegen en ons grote werk moet nu zijn, vrede met God te maken en te onderhouden, opdat er geen wolk tussen Hem en ons inkomt. Het licht is aangenaam. Wat is dan wel het licht van Zijn aangezicht, hetwelk ons vervult met een vrede, die alle verstand te boven gaat? Indien wij vrede met Hem mogen bewaren, zullen wij in Hem een machtige Vriend hebben, bijzonder wanneer wij Hem nodig hebben.
- (2.) Aan vergeving van onze schuld is een andere weldaad verbonden, namelijk een geheiligd hart. „En dit waart u sommigen, maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in de Naam des Heeren Jezus en door den Geest onzes Gods,” 1 Kor. 6 : 11. Christus breekt de zonde af en niemand wordt door Hem gezegend, zolang hij niet bevrijd is van de schuld en van het vuil der zonde. Christus werd in de wereld gezonden om Gods beeld in ons te herstellen. Het beeld van God bestaat in deel te hebben aan heiligheid, zowel als aan Zijn gunst. God Zelf is heilig en goed. Christus herstelt het beeld Gods niet ten halve, maar geheel. Hij rechtvaardigt, opdat Hij Zijn volk heilige en Hij heiligt, opdat Hij ze verheerlijke.
- (3.) Zij worden in de weg der Voorzienigheid gezegend. De vloek is uit hun zegeningen weggenomen en de bitterheid uit hun kastijdingen. Zolang onze zonde

niet vergeven is, zolang zijn onze zegeningen vervloekt. „Indien u het niet zult horen en indien u het niet zult ter harte nemen, om Mijn Naam eer te geven, zegt de Heere der heirscharen, zo zal Ik de vloek onder u zenden en Ik zal uw zegeningen vervloeken; ja Ik heb ook alrede elkeen derzelve vervloekt, omdat u het niet ter harte neemt,” Mal. 2 : 2. Er zal een worm in ons manna zijn en onze tafel zal een strik voor ons worden. Maar wanneer onze schuld vergeven is, dan is de angel der ellende weggenomen. Kruizen zijn voor Gods volk geen vloeken.

- (4.) Aan de vergeving van onze zonden is verbonden de weldaad, dat wij een recht op de hemel hebben, welke de vaste grond van hoop is. „Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door de dood Zijns Zoons, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven,” Rom. 5 : 10.

De voorwaarden, waarop de vergeving wordt verleend, zijn *geloof en bekering*.

Ten eerste: geloof. „Dezen geven getuigenis alle de profeten, dat een iegelijk die in Hem gelooft, vergeving der zonden ontvangen zal door Zijn Naam,” Hand. 10 : 43. Geloof is noodzakelijk om de genade Gods te verheerlijken, om de Borg aan te nemen, om in te stemmen met wat Hij verworven heeft en om zondaren te bemoedigen om uit te zien naar vergeving van hun schuld.

Ten tweede: bekering. Daarin is begrepen een droefheid over de zonde met een ernstig voornemen niet meer van achter de Heere af te keren. Droefheid over de zonde. Niemand kan ernstig verlangen naar vergeving van zonde dan alleen zij, die gevoel van hun zonde hebben en er bewogen en ontrust onder zijn. En dan het voornemen om niet weer af te keren. „En aangaande de goddeloosheid des goddelozen, hij zal om dezelve niet vallen ten dage als hij zich van zijn goddeloosheid bekeert,” Ez. 33 : 12.

Vergeven zonden moeten nagelaten worden. Anders zou vergeving die gegeven wordt aan een goddeloos mens, hem meer vermetel maken in zijn zonden en het zou een vrijbrief tot zonde betekenen. Wel dan, laat ons vergeving bij God zoeken, in de weg van geloof en bekering. Amen.

## 21. LEID ONS NIET IN VERZOEKING (I)

*En leid ons niet in verzoeking.* Matthéüs 6 : 13.

Wij zijn nu gekomen tot de zesde bede, welke op twee manieren wordt uitgedrukt:

1. Ontkennender wijze: „Leid ons niet in verzoeking.”
2. Bevestigend: „Maar verlos ons van den boze.'

Het eerste gedeelte is meer een bede om voorkomende genade, opdat wij niet in zonde vallen en het tweede gedeelte is een gebed om herstellende genade opdat, indien wij in zonde vallen, wij er niet door worden overwonnen en weggevoerd, maar verlossing van de Heere mogen verkrijgen.

Hier bidden wij:

- Ten eerste, dat wij niet worden verzocht.
- Ten tweede, dat indien de Heere het nuttig acht, dat wij verzocht worden, wij evenwel niet mogen toegeven.
- Ten derde, dat indien wij wèl toegeven, wij er niet door overheerst zullen worden.

Gelijk de vorige bede de schuld der zonde betrof, zo betreft de bede die wij nu behandelen, de macht en regering der zonde.

- I. Merk in dit eerste gedeelte op: **Het kwaad waartegen wij bidden, is „verzoeking.”**
- II. En het tweede gedeelte: **De wijze waarop wij smeken: „Leid ons niet in verzoeking.”**

Hierin wordt iets verondersteld en iets gevraagd.

1. Er wordt iets verondersteld, en dat is: Gods voorzienigheid.

Ten eerste. Wanneer wij tot God zeggen: „Leid ons niet in verzoeking,” erkennen wij dat Hij de beschikking heeft over de verzoeking.

En ten tweede wordt Gods rechtvaardigheid verondersteld in ons aan onszelf over te geven, omdat God wegens onze vorige zonden het recht heeft ons verzocht te laten worden. Wij hebben de Heere zo dikwijls verbitterd dat Hij op rechtvaardige wijze mag toelaten dat wij verzocht worden.

Ten derde wordt verondersteld dat wij zwak zijn en in een verzoeking niet staande kunnen blijven in eigen kracht en dat wij daarom tot God gaan.

2. Er wordt iets gevraagd. Hetzij God de verzoeking voorkomen wil hetzij, indien Hij zo'n verzoeking ons laat overkomen, Hij onder die omstandigheden, ons genade wil schenken om te overwinnen.

Over deze zaken wil ik in hun orde spreken.

**I. Ten eerste, over het afgebeden kwaad.** Overweeg daaruit:

Dat verzoeking een algemeen kwaad zijn, welke wij in de tegenwoordige wereld ontmoeten.



Hier wil ik proberen:

1. De aard en natuur van verzoeken te openen.
2. U enkele opmerkingen omtrent verzoeken te geven.
3. De redenen daarvan.

1. Wat betreft de aard en natuur van verzoeken merk ik op, dat verzoeking is het op de proef stellen van iemand, om te onderzoeken wat hij is of wat hij wil doen. In die zin worden wij soms gezegd God te verzoeken en op andere tijden wordt God gezegd ons te verzoeken.

(1) Wij worden gezegd God te verzoeken wanneer wij op de proef stellen of Hij Zijn woord zal vervullen hetzij in bedreigingen of in beloften. „Waar Mij uw vaders verzochten, Mij beproefden, ook Mijne werk zagen,” Ps. 95 9. Zij verzochten God, daar zij wilden zien of Hij Zijn Woord waar zou maken.

In het voorbijgaan willen wij opmerken dat er een tweërlei verzoeken of op de proef stellen van God is, hetzij in een weg van plicht of van zonde.

- Ten eerste, in een weg van plicht, wanneer wij willen zien of Hij Zijn beloften vervult. Zo lezen wij in Mal. 3 : 10, „Brenge alle de tienden in het schathuis opdat er spijs zij in Mijn huis. En beproeft Mij nu daarin zegt de Heere der heerscharen of Ik u dan niet zal open doen de vensteren des hemels en u zegen afgieten.” Komt en betaalt uw tienden en offers, want Hij wilde het deel hebben hetwelk Hem toekwam, en „beproeft Mij daar nu in.” God laat een beproeving toe om te zien of wij op het beloofde goed wachten. „Gods weg is volmaakt; de rede des Heeren is doorlouterd; Hij is een Schild allen die op Hem betrouwen,” Ps. 18 : 31. Allen die op Zijn woord bouwen, die willen wachten om te zien wat God zal doen, zullen door ervaring bevinden dat Zijn belofte volkomen vervuld wordt. Niemand die daarop bouwde wachtte tevergeefs op de vervulling.

- Ten tweede, in een weg van zonde. Wij worden gezegd God op velerlei wijzen te verzoeken. Zoals wanneer wij God een weg stellen om onze inbeelding en vleeselijke genegenheid te voldoen. „Zij verzochten God in hun hart, begerende spijs naar hun lust,” Ps. 78:18. Ook wanneer wij niet in Hem willen geloven dan op onze 'eigen voorwaarden. Of wanneer wij Hem willen binden aan onze middelen of tijd of aan onze wijze van werken. Of wanneer wij een buitengewoon bewijs willen hebben van Zijn bestaan en van Zijn macht en goedheid. Ook wanneer wij willen zien of God ons zal straffen wanneer wij zondigen. Zo worden wij gezegd God te verzoeken in een weg van zondigen.

(2) Wanneer een mens God verzoekt, dan wordt de mens gezegd zichzelf te verzoeken. Nu, een mens wordt verzocht door:

- **God,**
- **door satan of**
- **door zijn eigen hart.**

### **1. Ten eerste, de mens wordt verzocht door God.**

„En het geschiedde na deze dingen dat God Abraham verzocht,” Gen. 22 : 1. Hoe wordt God gezegd een mens te verzoeken? Wanneer Hij beproeft wat in ons is. Israëel moest gedenken aan de weg welke de Heere met hen gehouden had in de woestijn „opdat Hij u verootmoedigde om u te verzoeken, om te weten wat in uw hart was.” Om te zien welke *genade* of welke *zonde* in ons hart is.

- a. Welke genade in ons is. Zo beproeft de Heere ons door verdrukkingen, door het uitstellen van beloften en door andere middelen welke niet strijden tegen

Zijn heilige natuur.

\* Door verdrukkingen; want zij worden verzoeken genoemd. „Nu een weinig tijds, zo het nodig is, bedroefd zijnde door menigerlei verzoeken,” 1 Petrus 1 : 6.

\* Door uitstel van beloften; God beproeft ons soms door uitstel van de vervulling van Zijn belofte. „Tot de tijd toe, dat Zijn woord kwam heeft hem de rede des Heeren doorlouterd,” Ps. 105 : 19. (Engels: beproefd.) Dat duurde tot de tijd dat de belofte werd vervuld en uitgevoerd. Een mens wordt op de proef gesteld bij alle genade die in zijn hart is.

b. God verzoekt de mens om te zien welke *verdorvenheid* in ons is. Hij beproeft hem door ons *gelegenheden* te geven of door *Zijn genade in te houden* of door *satan toe te staan* ons te verzoeken.

(1.) Door in de weg Zijner Voorzienigheid *gelegenheden* tot zondigen te geven. God stelt ons daarmee op de proef, soms door gebrek, soms door overvloed.

Soms door gebrek. Christus zeide: „Van waar zullen wij broden kopen, opdat dezen eten mogen.” Christus zei dit tot Filippus, „hem beproevende, want Hij wist Zelf wat Hij doen zou,” Joh. 6 : 5, 6. God wil de zwakheid van Zijn volgelingen op de proef stellen, zowel als hun kracht. En Hij beproeft Zijn volk dikwijls door gebrek wanneer er vele monden zijn en geen voedsel en geen mens kan voorzien door welke weg zichtbare voorziening zal worden gegeven. Dat doet Hij om hen te beproeven om te zien of zij alleen zullen denken aan uitwendige mogelijkheden en waarschijnlijkheden, of dat zij zullen rusten op Gods belofte en volle algenoegzaamheid.

Of anders door overvloed en uitwendige voorspoed, om te zien of zij Hem zullen vergeten. Ik erken dat ik mij niet kan herinneren waar in de Bijbel zulke omstandigheden een verzoeking worden genoemd. Maar wij vinden daarvan iets in Deut. 8 : 16, „Die u in de woestijn spijsde met manna dat uw vaders niet gekend hadden, om u te verootmoedigen en om u te beproeven, opdat Hij u ten laatste weldeed.” Mogelijk bestond de beproeving hierin, omdat zij slechts hadden van hand tot mond, of dat zij niet ontvingen zo'n voedsel als hun lust eiste Maar alleen wat God geschikt voor hen achtte. Maar het is wel zeker dat voorspoed op zichzelf beschouwd een verzoeking kan zijn. „Rijkdom geef mij niet, opdat ik zat zijnde U dan niet verloochene en zegge: Wie is de Heere?” Spr. 30 : 9. Begeerlijkheid in ons kan voorspoed tot een verzoeking maken en Gods volk is er dikwijls door weggevoerd. Zij hebben nodig te leren: „Beide overvloed te hebben en gebrek te lijden,” Filipp. 4: 12. Zij hebben nodig te leren hoe zij strikken van voorspoed zullen ontlopen.

Het was een beproeving voor David toen hij in de woestijn dwaalde. Hij ondervond daar zo'n teerheid, dat zijn hart hem sloeg toen hij de slip van Sauls mantel afsneed, toen hij als een patrijs op de bergen werd gejaagd. Maar toen hij rustig op het terras van zijn paleis te Jeruzalem wandelde verviel hij tot overspel en doodslag, en hij bleef er rustig onder, niettegenstaande al zijn vroegere teerheid van hart, tot de dag waarop Nathan de profeet hem deed ontwaken.

En zeker, het is een zeer sterke verzoeking voor de goddelozen, dat zij rechterlijk door God overgegeven zijnde door Hem worden overgegeven aan de voordelen van deze wereld. Zij worden aan zichzelf overgelaten in

wereldse voorspoed. Het is een deel van hun vloek, dat „zij in de aarde zullen geschreven worden,” Jer. 17 : 13. Gepast tot dit doel zegt God: „Zie ik zal dit volk allerlei aanstoot stellen en daaraan zullen zij zich stoten,” Jer. 6 : 21. Indien de mens de zonde zoekt mag God in Zijn rechtvaardigheid hem de gelegenheid laten vinden. De Heere mag hem in omstandigheden brengen welke een strik voor hem zijn.

Als wij een dienstknecht hebben, die wij met recht verdenken, mogen wij hem op de proef stellen, door iets op zijn weg te leggen waardoor zijn diefachtige aard ontdekt kan worden. Dit mogen wij doen zonder onrechtvaardig te zijn. Zo mag God den goddelozen die hun hart tegen God verharden hun verlangen geven in werelds geluk en dat kan voor hen een oorzaak wezen waardoor zij struikelen.

(2.) God beproeft ons *door Zijn genade in te trekken*. Zoals bij koning Hiskia: „God verliet hem om hem te verzoeken, om te weten al wat in zijn hart was,” 2 Kron. 32 : 31. Het is soms nodig dat wij zullen zien zowel onze zwakheid als onze sterkte en hoe onbekwaam wij zijn zonder genade staande te blijven, waarvan wij meer besef behoorden te hebben.

(3.) God beproeft ons door de verzoeken *van satan en zijn instrumenten toe te laten*. Deze dingen overkomen ons niet buiten de Voorzienigheid. „Zijne is de dwalende en Die doet dwalen,” Job. 12 : 16. Zij beide zijn Zijn schepselen en niets kan gedaan of geleden worden buiten Gods voorzienigheid. Zie het in het voorbeeld van Christus. „Toen werd Jezus van de Geest weggeleid in de woestijn om verzocht te worden van de duivel,” Matth. 4 : 1. Dat wil zeggen dat Hij door de goede Heilige Geest werd weggeleid om verzocht te worden door de boze geest. Wij lezen van David in het tellen van het volk dat God hem aanspoorde 2 Sam. 24 : 1, vergeleken met 1 Kron. 21 : 1 waar staat dat de duivel hem aanporde. Dat betekent dat God de satan op David los liet om het rechtvaardige doel van Zijn voorzienigheid te bereiken. Vele van zulke pijlen worden op ons afgeschoten en hoewel zij onmiddellijk van satans boog komen zijn zij nochtans genomen uit Gods pijlkoker. God als de rechtvaardige Rechter mag ons overgeven aan de satan als een uitvoerder van Zijn ongenoegen.

Nu dan, dit is een weg waarin God verzoekt, om aan satan toe te staan ons te verzoeken. Zo beproeft God ons door satan en zijn instrumenten. Wij lezen in Deut. 13 : 1, 3, „Wanneer een profeet of droomdromer in het midden van u zal opstaan, . . . U zult naar hem niet horen. Want de Heere uw God verzoekt u lieden, om te weten of u de Heere uw God liefhebt met uw ganse hart en met uw ganse ziel.” God beproeft u, wanneer er verwarring is buiten u en dwalingen binnen in u, opdat de oprechten zullen openbaar worden. God laat deze winden van dwaling en verwarring los opdat het graan zal worden onderscheiden van het lichte kaf en God Zijn eigen volk aan het licht mag brengen. En of wij waarheden door des Geestes Icht ontvangen hebben of op horen zeggen. In al zulke wegen wordt God gezegd mensen te verzoeken.

Wat deze ervaringen betreft merken wij op, dat:

1. De verzoeking die van God uitgaat niet dient om Hem voor te lichten, maar om Zijn schepselen aan zichzelf en aan anderen te ontdekken. Niet om Zichzelf in te lichten, want Hij verstaat onze gedachten van verre, Ps. 139 : 2. Dat wil zeggen dat Hij niet alleen weet wat het gevolg van de verzoeking is, maar Hij kent zelfs de

bewegingen in de mens van te voren. Hij weet welke gedachten en welke bewegingen van de geest wij zullen hebben, Zoals een man die op een verhevenheid staat een rivier ziet in haar oorsprong, uitbreiding en loop, hij ziet alles in eens. Terwijl een ander die op het strand staat alleen het water kan zien, zoals het voorbij stroomt. God ziet alle dingen in hun oorsprong en loop, zowel als in hun uitkomst en afloop. Hij ziet het gehele verloop vooraf, zodat Hij niet behoeft te verzoeken om de uitkomst te weten. Maar God wordt gezegd ons te verzoeken tot hetgeen Hem bekend is en evenwel voor ons onbekend is, opdat wat in ons hart huist en woont, aan ons ontdekt zal worden. God handelt zo met ons opdat wij ons niet zullen inbeelden méér te bezitten dan wat wij hebben, en dat het kwaad hetwelk van te voren in ons hart verborgen lag en niet gezien werd, genezen mag worden wanneer het ontdekt is. En daarbij, dat genade niet mag liggen slapen in een dood en werkeloos hart, maar mag opgewekt worden tot beweging en openbaring, tot Zijn heerlijkheid en lof.

2. Gods verzoeking is altijd goed en ten goede. Zijn verzoeking is één van beide, in *gunst of in oordeel*.

Ten eerste in *gunst*. Wanneer Hij de genaden van Zijn volk beproeft of wanneer Hij meer bijzonder voorneemt de gebreken in Zijn volk aan hen bekend te maken, het is altijd goed en nuttig. Wanneer Hij de genade van Zijn volk op de proef stelt behoeft er geen twijfel te zijn of die genade aanwezig is. Wanneer God aan iemand genade geschonken heeft en Hij die mens op de proef wil stellen, zonder aan Zijn genade te kort te doen, dan maakt Hij gebruik van schepselen, die Hij tot dat doel beschikt. Zo mag iemand die iets gemaakt of gekocht heeft onderzoeken en beproeven of het sterk is. Of wanneer het voornemen in de verzoeking is om de zwakheid van Zijn volk op de proef te stellen, dat is ook goed en ten hunnen nutte. Zoals iemand die een lek schip onderzoekt met het doel om het dicht te maken. Wanneer God ons verzoekt door scherpe verdrukkingen dan dient dat tot onzen nutte, gelijk wij lezen in Hebr. 12 : 10 dat God ons „kastijdt tot ons nut, opdat wij Zijner heiligheid zouden deelachtig worden.” Als iemand een verborgen kwaal heeft, die kan door wandelen en beweging openbaar komen en dat is tot zijn nut. Het is beter dat zijn gebrek aan den dag komt, opdat hij tijdig naar een geneesmiddel zal uitzien, dan dat de kwaal in het lichaam sluimert totdat hij er aan ten onder gaat. Zo mag het tot ons welzijn strekken dat onze verdorvenheden en zwakheden ontdekt worden, opdat wij gezond mogen worden.

Ten tweede *in Zijn oordeel*. Ook wanneer God in Zijn rechtvaardig oordeel Zijn volk verzoekt, dat is hun nuttig, want het dient tot Gods heerlijkheid en tot welzijn van Zijn kerk. Het is nuttig voor de Kerk, dat waar ondeugd huist, die tijdig ontdekt wordt. „Wiens haat door bedrog bedekt is, diens boosheid zal in de gemeente geopenbaard worden” Spr. 26 : 26, opdat niemand mene dat hij de godsdienst tot bedekking van zijn schuld mag gebruiken. Het is tot heerlijkheid van God dat openbaar wordt wat een mens is. Dat God zo handelt is geen vlek op Zijn rechtvaardigheid. Wanneer iemand een vat opent hetwelk gevuld is met een vergiftige vloeistof, dan is de fout niet in hem die het vat doorboort, maar in de vloeistof zelf. Maar hij die het vat opent, laat alleen zien wat er in is en omdat de inhoud schadelijk is werpt hij het vergif weg. Zo is het niet een gebrek in de Goddelijke rechtvaardigheid die het vat opent en onze verdorvenheid ontdekt en openbaar maakt. De fout is in onszelf. Wij hebben zonden in ons, die openbaar komen zo spoedig als God ons op de proef stelt.

3. God verzoekt niemand, zoals de verzoeking genomen wordt als een uitnodiging tot zondigen. „Niemand als hij verzocht wordt, zegge: Ik word van God verzocht; want God kan niet verzocht worden met het kwade en Hijzelf verzoekt niemand,” Jac. 1 : 13. Merk op dat de apostel hier bewijst, dat God in deze betekenis niet kan verzoeken, wegens de onveranderlijke heiligheid van Zijn natuur. In verzoeking moeten wij onderscheid maken in een beproeving en een uitnodiging tot zondigen. De heilige verzoeking komt van God maar de verzoeking tot zonde komt voort van satan en van onszelf. God nodigt niemand uit tot zondigen. Het is waar, God mag ons op ,de proef stellen, ons geloof, hoop en geduld beproeven. God stelt ons op de proef, maar de duivel verzoekt ons tot zonde, daar hijzelf zondigt en anderen uitnodigt tot zondigen.

4. Wanneer wij bidden: „*Leid ons niet in verzoeking,*” bidden wij niet om een totale vrijstelling van Gods beproevingen, maar alleen of Hij er *het oordeel* uit wil wegnemen. Wij bidden niet om een totale vrijstelling, want dan zouden wij uit de wereld moeten gaan, want zolang wij hier zijn is in elke toestand een verzoeking voor ons. Verdrukkingen en ellenden stellen ons meer of minder op de proef, en daarom is verzoeking in deze zin een noodzakelijk deel van die heilige oorlog welke wij moeten aangaan en voeren terwijl wij in de wereld zijn.

Door voorspoed worden wij op de proef gesteld of wij aan God zullen denken, wanneer het ons wél gaat. En in tegenspoed worden wij beproefd om te zien of wij lijdzaam op God vertrouwen. Maar het is *een oordeel* wanneer wij onder verzoeking zijnde dezelve licht achten, of dat wij wensen dat onze beproeving gemakkelijk te dragen zal zijn.

***Wanneer komt een verzoeking als een oordeel?***

- (1) Wanneer ze bijna niet te dragen is en boven onze kracht gaat, bijzonder in een weg van tegenspoed, want God heeft aan Zijn volk beloofd: „Dat zij niet zullen verzocht worden boven hetgeen zij vermogen, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat u ze kunt verdragen”, 1 Kor. 10 13. Gods handelingen zijn vriendelijk. Jacob dreef niet zó dat de kleinen niet konden meekomen en zo regelt God Zijn beproevingen overeenkomstig de kracht van Zijn volk, niet naar hun verdienste, maar naar hetgeen zij bekwaam zijn te dragen. Maar God bewaart Zijn volk voor grotere beproevingen of anders geeft Hij hun méér kracht. Hij geeft hun dan een meerder gevoel van Zijn liefde of een grotere mate van Zijn genadige ondersteuning. Een kind zou wegzinken onder een last die door een sterke rug zonder moeite gedragen wordt.
- (2) Nu, dit is het wat wij in deze bede op grond van Zijn belofte van God vragen, dat onze verzoeking niet mag gaan boven hetgeen wij vermogen of te zwaar voor ons zal zijn.
- (3) De verzoeking is ook een oordeel wanneer blijkt dat ze tot zonde aanzet. Zo kan Gods verzoeking die ons ten goede was bedoeld, misbruikt worden, zodat wij er gelegenheid uit nemen om te zondigen, zoals geschiedt wanneer wij onder het kruis murmureren en wij ons wenden tot wereldse afleiding en vrijheid aan het vlees geven.

Nu, om het oordeel dat uit deze verzoeking kan ontstaan, te voorkomen, moeten wij in alle beproevingen die ons overkomen méér vrezen God te beledigen dan te vrezen voor de smart. Anders kunnen ons zwaardere oordelen overkomen.

Wanneer wij in verdrukking zijn, behoren wij te begeren dat wij God niet zullen

beledigen. Wij behoren dan te bidden dat wij mogen bewaard worden voor morren en Zijn Naam te onteren. Dan zullen wij rustig en veilig zijn. Want dat moet dienen om het oordeel in de verzoeking te voorkomen. Dit was Paulus troost toen het einde van zijn leven naderde: „Ik ben uit de muil des leeuws verlost. En de Heere zal mij verlossen van alle boos werk en bewaren tot Zijn hemels koninkrijk,” 2 Tim. 4 : 17.

Zo in goede dingen die wij genieten behoren wij meer te vrezen God er mee te beledigen dan de voorspoed te verliezen. Want het verlies van Gods gunst is erger dan het verlies van onze tijdelijke voorspoed. Iemand die zijn aardse deel verliest, dat kan vergoed worden, maar hij die de gunst van God verliest, die breuk kan niet goed gemaakt worden door enig werelds goed.

5. In het lijden van moeiten en smarten, welke de gewone beproevingen van Gods volk zijn, wij mogen die niet zoeken, maar wij moeten er ons aan onderwerpen wanneer zij ons overkomen. Wij mogen ze niet zoeken, „Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij,” Matth. 16 : 24. Wanneer het duidelijk ons kruis is, dat wil zeggen, wanneer het op onze weg ligt en wij kunnen het niet ontlopen, neem het dan op en buig uw rug. „Acht het voor grote vreugde mijn broeders, wanneer u in velerlei verzoeking valt,” Jac. 1 : 2. Hij zegt niet wanneer u er in loopt maar wanneer u er in valt. Wij mogen ze niet zoeken. Verdrukkingen mogen niet gezocht of begeerd worden, maar wij hebben er nut uit te trekken. Christenen, wij weten nooit of het goed met ons staat. Soms betwijfelen wij Gods liefde, omdat wij geen verdrukking of beproeving hebben. Op een andere tijd trekken wij Zijn liefde in twijfel, omdat wij niets anders dan verdrukkingen hebben. In alle omstandigheden moeten wij ons tot God wenden. Wij mogen geen verdrukking zoeken, maar ze geduldig en rustig dragen wanneer Hij ze ons oplegt.

6. Wat betreft de verzoeking die van God komen, wanneer God Zijn volk verzoekt of beproeft, heeft Hij grote zorg over hen in hun beproevingen. Evenals een goudsmid, wanneer hij het metaal in de oven werpt dan verliest hij het niet uit het oog, maar hij staat er bij en kijkt of het niet te heet wordt, opdat er niets verspild wordt of verloren gaat. Zo wordt gezegd: „En Hij zal zitten, louterende en het zilver reinigende, en Hij zal de kinderen van Levi reinigen en Hij zal ze doorlouteren als goud en als zilver; dan zullen zij den Heere spijsoffer toebrengen in gerechtigheid,” Mal. 3 : 3. De Heere denkt aan Zijn volk wanneer zij in beproeving zijn, hoe Hij hun verdrukking kan matigen en ze kan ondersteunen met tijdige troost, opdat zij door die ervaringen verbeterd en vernieuwd mogen worden.

7. Hoewel wij in onze beproevingen zowel zwakheid als genade openbaren, mag toch aan die zwakheid niet worden toegegeven. U moet bedenken dat zwakheid wordt geopenbaard opdat zij mag worden overwonnen, en genade opdat zij worde versterkt. Wanneer goud en zilver in de smeltkroes wordt beproefd, dan wordt niet alleen zuiver metaal te voorschijn gebracht, maar ook het schuim dat er mee vermengd was. Maar het schuim wordt zo te voorschijn gebracht dat het van het goud wordt onderscheiden. Zo is onze verzoeking. Ze kan veel schuim en zonde in ons ontdekken. Maar dit is onze troost, dat wanneer ze onze zonde ontdekt, ze tegelijk de doding der zonde veroorzaakt. Daarom zegt Job: „Hij beproeve mij, als goud zal ik uitkomen,” Kap. 23 : 10. Hij zou gereinigd en gezuiverd worden en het schuim zou worden weggedaan.

### **Ten tweede. Verzoeking door satan en zijn instrumenten.**

1. *God staat toe dat wij door satan en zijn instrumenten worden verzocht tot Zijn*

*heerlijkheid en tot ons nut.*

Ten eerste tot Zijn heerlijkheid, opdat Zijn kracht zal blijken in onze bewaring, tot het in stand houden van die genade die Hij in ons heeft gelegd. „Daarom heb ik een welbehagen in zwakheden, in smaadheden, in noden, in vervolgingen, in benauwdheden om Christus wil, want als ik zwak ben, dan ben ik machtig,” 2 Kor. 12: 10. Wij behoren blijde te zijn wanneer God wordt verheerlijkt, hoewel wij moeten lijden.

Ten tweede dient de verzoeking tot ons welzijn, opdat onze hoogmoed en ijdelheid zal gebroken worden. Toen Petrus op zijn kracht vertrouwde, verliet God hem om verzocht te worden door een dienstmaagd. Wanneer God aan de satan toelaat ons te oefenen, dan vertraagt Hij de overwinning, maar wanneer Hij ons genade schenkt om te worstelen en vol te houden, dan is dat een grote ontferming. Zo handelde Hij met Paulus, toen hij te doen had met een engel van satan, en laat dat geweest zijn wat het wil, de Heere gaf hem dit antwoord: „Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht,” 2 Kor. 12 : 9. Hij had driemaal gebeden en toen ontving hij alleen dit antwoord: „Mijn genade.” Jezus Christus ondersteunde hem in zijn worstelen en strijd en zo werd hij gehoord in de dingen die hij vreesde. Zo, wanneer God kracht geeft aan de ziel, dat is een antwoord hoewel de beproeving niet wordt weggenomen.

*2. Er zijn verzoeken van satan zowel als van God.*

De duivel wordt „de verzoeker genoemd,” Matth. 4 : 3. Nu, des duivels verzoeken zijn ten kwade. Hoe verzoekt de duivel?

- (1.) Hij stelt ons verleidelijke dingen voor. Hij toonde aan Christus al de koninkrijken der wereld, in een ogenblik tijds, Lukas 4 : 5. Hij vond niets in Christus waarop hij kon verzoeken, daarom vertoonde hij uitwendige voorwerpen. Zo verzoekt de duivel ons nog door ons een nieuwsgierig oog te doen slaan op een voorwerp hetwelk voor ons een strik kan zijn. Zo sloeg Achan zijn oog op „een sierlijk Babylonisch overkleed, en twee honderd sikkelen zilver en een gouden tong en ik kreeg lust daartoe en ik nam ze,” Jozua 17 : 21. Het oog wekt begeerte op en begeerte wekt op tot nemen. Zo lezen wij in Spr. 23 : 31: „Zie de wijn niet aan als hij zich rood vertoont, als hij in de beker zijn verf geeft, als hij recht opgaat.” Indien wij de vensters van onze ziel niet sluiten komt de gevaarlijke plaag binnen tot begeerlijkheid. Het hart is bedorven door voorwerpen die wij binnenlaten door begeerlijkheid. Zo werd Eva verdorven, eerst door haar gevoel. De verboden vrucht was begeerlijk in haar ogen en daardoor kwam de duivel binnen.
- (2.) Satan verzoekt door middel van overreding door zijn instrumenten, die des duivels woordvoerders zijn. Zo werd Jozef verzocht door het vleien en het aanhouden van zijn meesteres, Gen. 39 : 7. Dikwijls zet de duivel de beste vrienden en betrekkingen aan om de ijver van Gods volk te verzwakken en hun hart van God af te trekken. Daarom zei Christus tot Petrus: „Ga achter mij satan.” Petrus verzocht, maar Christus bestrafte satan, want de duivel had er zijn hand in. Hij maakt zelfs een van Christus discipelen tot zijn instrument.
- (3.) Hij doet het door inwendige inblazing. „Toen stond de satan op tegen Israël en hij porde David aan dat hij Israël telde,” 1 Kron. 21 1, hij deed dat door inwendige aansporing. De duivel gaf in het hart van Judas om Christus te verraden, Joh. 13 : 2. Hij overwint de harten der mensen door ijdele gedachten en vleselijke overdenkingen. Zo wordt gezegd dat, de god dezer eeuw de zinnen verblindt, 2 Kor. 4 : 4.

- (4.) De duivel wekt de neigingen in ons lichaam op. Wanneer hij mensen ziet die geneigd zijn tot toorn en boze bewegingen, of tot lusten, dan voegt de duivel zich daarbij en maakt de storm al heviger. Hij weet welk gebruik hij kan maken van een boze blik, van een wulpse verschijning. Hij weet hoe hij moet verzoeken, door de verdorvenheden van ons eigen lichaam tegen ons te werk te stellen.

Hier heb ik enkele opmerkingen te maken.

Ten eerste. Satan voegt zich bij alle zonden. Hij staat niet ledig, maar hij maakt gebruik van elke boze neiging in ons. Als hij ziet dat de boom scheef hangt zorgt hij er voor dat hij valt. Maar sommige zonden zijn alleen van hem afkomstig. Vreeslijke zonden en die zijn zo snood, dat zij van niemand anders dan van de duivel kunnen uitgaan. Zulke zonden als niet door een mens kunnen worden bedreven in de gewone weg van zondigen. Zoals het verraad van Judas. Hoewel hij duivel genoeg was om zo'n plan te smeden, wordt toch gezegd dat de duivel het in zijn hart gaf. En zulke ongewone duivelse opwellingen kunnen worden geworpen in het hart van gelovigen. Atheïstische gedachten, godslastering, onnatuurlijke zonden, zelfmoord, verdenking van het evangelie. Deze dingen geeft de duivel in. Maar gelovigen worden gewaarschuwd om deze vurige pijlen die de duivel in zielen van mensen slingert, uit te blussen.

Ten tweede. Ieder mens is onderhevig aan bijzondere verzoeken, als gevolg van humeur, sekse, gewoonten, roeping, gezelschap of zakenleven. Van deze dingen wordt dikwijls in de Bijbel gesproken.

1. Van humeur. God maakt gebruik van de aard van de mens. Hoewel Hij alle genaden in het hart van de wedergeborene plant zijn er toch bepaalde genaden waarin zij bijzonder uitmunten, zoals Timothéüs in matigheid en Mozes in zachtmoedigheid. Maar Paulus spreekt van een wet in zijn leden, Rom. 7 : 23. De duivel kan krachten vinden in het humeur van het lichaam, om de ziel te verwoesten.

2. Er bestaan bijzondere verzoeken in verband met de sekse. De duivel bedroog Eva daar hij wellicht meende dat zij zwakker was dan Adam.

3. Dan zijn er bijzondere verzoeken in verband met de leeftijd. In 2 Tim. 2 : 22 lezen wij van „de begeerlijkheden der jonkheid.” En in 1 Joh. 2 : 13 vinden wij: Ik heb u geschreven jongelingen, u hebt de boze overwonnen.

4. Wij hebben in dit opzicht ook te wijzen op kracht der gewoonte en opvoeding. „Ik wachtte mij voor mijn ongerechtigheid,” Ps. 18 : 23. Ieder mens heeft zijn persoonlijke ongerechtigheid, dat is zulk ene als kracht in hem heeft gekregen door opvoeding en gewoonte, wat oorzaak is dat één zonde andere zonden overheerst. Een kind van God heeft een overheersende zonde, niet over genade, want dat is onbestaanbaar met oprechtheid. Maar hij heeft een of andere sterke verdorvenheid welke over de andere heerst. Elk mens heeft zijn zonde en de duivel legt op die zonde aan.

5. Onze roeping of beroep kan een bijzonder gevaar inhouden. In 1 Tim. 3 : 6 zegt Paulus dat een opziener niet moet zijn „een nieuweling, opdat hij niet opgeblazen worde en in het oordeel des duivels valle,” wat kan gebeuren door hoogmoed, praalzucht, giften of ijdelheid in zo'n openbare dienst. Vele andere zonden volgen, zodat u om satans toeleg te ontgaan, moet letten op humeur, leeftijd en andere omstandigheden.

6. Er kan verzoeking zijn in uw gezelschap. Waar men mee omgaat daar wordt men mee besmet, en dat dikwijls zonder dat men het bemerkt. Als iemand in zonlicht wan-



delt wordt hij bruin zonder dat hij het voelt en zo worden zielen der mensen besmet en bevekt door vleeselijk gezelschap zonder dat zij het opmerken. Men zou menen dat drift zo'n verachtelijk gebrek is, dat anderen er niet door aangestoken zullen worden. Maar Salomo zegt: „Vergezelschap u niet met een gramstorige en ga niet om met een zeer grimmig man, opdat u zijn paden niet leert en een strik over uw ziel haalt,” Spr. 22 : 24, 25. Hoe meer men er aan gewend raakt, hoe minder u het verachtelijke er van ziet. Langzamerhand worden onze zielen zèlf schuldig aan zulke zonden.

Er zijn bepaalde zonden die meer bijzondere verzoeken zijn. Bepaalde kwalen moeten bestreden worden met bijzondere medicijnen. Zo ook alle zonden in de ziel. Het kan zijn dat iemand verslaafd is aan de genoegens van het vlees en er zich van wil onthouden, maar daarin zal hij geen bijstand van de duivel hebben. Iemand die verslaafd is aan winst zal niet veel uitgeven aan plezieren. Maar de duivel is listig en geeft hem iets wat voedsel voor zijn kwaal is. De veronderstelling bestaat dat de duivels verscheiden wachten en kwartieren hebben, sommige voor deze en andere voor een ander soort zondaren. Zie op de heidenen die verscheiden goden hadden, welke wezenlijk duivels waren, als Bachus de God van de drank, Venus van wellust en liefde, Mars van wraakgevoel en kwaadaardigheid. En wij lezen van Mammon de god van overdaad, Matth. 6 : 24.

Ik weet dat sommige zonden onder de naam van een afgod worden aangediend. Maar het kan waar zijn dat de duivelen verscheiden afdelingen hebben, sommige om de hebzuchtigen te behagen, anderen om de wellustigen te verstrikken, sommige openen de deur van bierhuizen, om mensen tot dierlijke buitensporigheden te verleiden. En weer andere om wraakgierigen tot woede aan te zetten. Al deze dingen, hoewel ik gezegd heb dat het een veronderstelling is van sommigen, moeten ons toch waakzaam maken over onze eigen begeerlijkheden en neigingen, want de duivel opent gelegenheden om ons te overmeesteren.

### *3. De zonde van de duivel in ons te verzoeken moet worden onderscheiden van onze zonde in ons toestemmen.*

Indien de duivel verzoekt en wij stemmen niet toe, dan is het een zonde van de duivel. Een afgunstig mens werpt onkruid in de tuin van de buurman. Maar indien wij niet toelaten dat het wortel schiet dan was de fout alleen bij de afgunstige man. Zo mag de duivel met verzoeken komen, vurige pijlen op ons werpen, godloochenende of godslasterlijke gedachten inwerpen. Maar indien wij ze met verontwaardiging afwijzen en ze geen plaats geven of ruimte laten, dan is het onze ellende maar satans zonde. Daarom, indien ons hart ze verafschuwt bij het eerste opkomen, dan zijn zij voor ons een kruis, maar ze zullen op satans rekening gesteld worden.

Indien satan niet bij de eerste verzoeking ons kan overwinnen om ons tot zonde te brengen, dan zal hij proberen ons door een tweede verzoeking te overmeesteren en ons onrustig te maken en onze troost te roven. Indien hij onze genade niet kan verzwakken dan zal hij ons aanvallen en onze troost verstoren door een godslasterlijke gedachte welke door een christen verfoeid wordt. Indien hij u niet kan brengen tot verloochening van God dan zal hij zijn best doen om u in het duister te zetten en uw staat te verdenken, en zo maakt hij onze weg vermoeiend voor ons. Het is dan als wanneer een kandelaar op een stenen muur staat, hij kan de muur niet verbranden en toch zal hij .de muur bevleken. Zo is het met Gods kinderen, hij kan Gods kinderen met zijn verzoeken verdrukken, hoewel hij hun hart niet kan verbranden met zijn vurige pijlen van godloochening en godslastering. Zij vinden daar geen ruimte, maar zij verzwakken onze troost. En dan vervolgt hij ons gewoonlijk met een tweede

verzoeking, om aan Gods liefde te twijfelen, aan ons eigen geloof te twijfelen en ons te dringen tot ongeduld en morren onder Gods hand. Daarom behoort het onze zorg te zijn, niet alleen des duivels eerste verzoeking te weerstaan, maar ook de tweede.

*4. Zij die zich bloot stellen aan satans strikken kunnen zeker niet lang stand houden.*

Elke vleeselijke begeerlijkheid stelt ons open voor de duivel. „Maar die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in de strik, en in vele dwaze en schadelijke begeerlijkheden, welke de mensen doen verzinken in verderf en ondergang,” 1 Tim. 6:9. Indien iemand zijn wereldsgezindheid koestert en ze niet doodt dan loopt hij gevaar als een gereede prooi door satan geroepen te worden. Judas had 'de beurs en hij lag open voor satan. Zijn hebzucht werd al sterker en daarom kwam de duivel binnen. Wanneer wij door satans kamp gaan en wij willen met verzoeking praten, wanneer wij de vensters van onze zinnelijkheid openen voor verleidelijke voorwerpen en wij kunnen spelen met de strik en met de verzoeking, dan doen wij niet anders dan God verzoeken om ons te verlaten en dan verzoeken wij de duivel om ons te vangen. Daarom, „zijt nuchteren en waakt, want uw tegenpartij de duivel gaat om als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden,” 1 Petrus 5 : 8. „Zijt nuchteren”. Wat is nuchterheid? Het is een heilige matigheid in het gebruik van aardse dingen. Zoek geen enkele vleeselijke neiging ongedood te laten. „En waakt.” Wacht u er voor om met de verzoeking te spelen of u in de gelegenheid tot zonde te begeven. Want dan liggen wij open voor satan en bezorgen wij hem voordeel tegen ons.

**Ten derde. Verzoeken uit ons eigen hart.**

Wij zullen nog kort stilstaan bij verzoeken welke uit ons eigen hart opkomen. Zo noemen wij aansporingen en aandrijvingen tot zonde in ons hart. Ik zal daarover enkele opmerkingen maken.

1. Ons hart is vruchtbaar genoeg om ons te verzoeken tot alles wat kwaad is, ook al was er geen duivel om ons te verzoeken. „Want uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen,” Matth. 15 : 19. Daar is een zwarte lijst en alles komt voort uit het hart des mensen. Moord, die staat naar 's mensen leven en godslastering welke aanvalt op de eer en het wezen Gods. Hoewel de duivel bij ons zou staan en niets tegen ons zou zeggen, dan hebben wij toch genoeg in ons om ons tot alle soort van kwaad te bewegen. „Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja dodelijk is het, wie zal het kennen?” Jer. 17 : 9. Wat uitbrekende zonden betreft is er verschil Maar wat inwonende zonde betreft is het bij allen gelijk. Alle zonden die er ooit zijn geweest of bedreven zullen worden in de wereld zijn aanwezig in onze natuur. Zij zijn niets anders dan inwonende zonden die uitbreken. Alle getallen die vermenigvuldigd worden zijn slechts één. Kaïns moord, Judas verraad, Juliaans afval en vijandschap tegen Christus, het zaad en de wortel daarvan is in onze natuur. Indien wij slechts aan onszelf overgegeven werden en dezelfde verzoeken en gelegenheden hadden zo zouden wij even slecht zijn als anderen, zo erg dat wij ons nooit zouden kunnen voorstellen dat ons hart tot zulke zonden in staat is. Hazaël zeide: „Maar wat is uw knecht die een hond is, dat hij deze grote zaak doen zou?” 2 Kon. 8 : 13. Dit zei hij toen tot hem gezegd was welke vreeslijke wreedheden hij zou bedrijven tegen de vrouwen en kinderen van Israël. Niemand kent de diepte van zijn eigen goddeloosheid zo de keten wordt losgemaakt en de weerhouding wordt ingetrokken. In het eerst verafschuwt onze natuur de gedachte daaraan. Maar wanneer God toelaat dat wij in de verzoeking komen en wij een schone gelegenheid krijgen, dan is geen mens te vertrouwen. In dit opzicht zien wij hoe groot de noodzaak is om tot God te bidden dat

Hij ons niet wil verlaten onder de kracht der verzoeking, omdat het hart des mensen genegen en van nature geneigd is tot alle kwaad. Er zijn nieuwe dadelijke zonden, maar er is geen nieuwe aangeboren zonde, maar die is ten alle tijde dezelfde in alle mensen. De wortel van alle ongerechtigheid welke ooit in de wereld geweest is, die is in ons.

2. Ik wil nu opmerken dat zonder het vlees, de wereld en satan geen macht over ons kunnen hebben. Een mens kan niet gedwongen worden tegen zijn eigen toestemming te zondigen. Hij kan gedwongen worden om in verzoeking te komen, maar hij is een zondaar door zijn eigen keus. De wereld zou ons niet schaden, ware het niet door de begeerlijkheden in ons hart. In 2 Petrus 1 : 4 lezen wij: „Nadat u ontvloden zijt het verderf dat in de wereld is door de begeerlijkheid. Ik zeg: Het is niet de schoonheid of de verleiding in het schepsel, maar de begeerlijkheid, die onze ondergang veroorzaakt, en die maakt de wereld zo gevaarlijk voor ons. Een spin zuigt vergif uit dezelfde bloem als waaruit een bij honing zuigt. Het kwaad zit niet in de bloem maar in de spin. De duivel kan niets doen tenzij wij hem verlof geven. Het vuur is ontstoken in onze eigen boezem, de satan blaast het alleen aan tot een vlam. Een vroegere godgeleerde heeft gezegd, wij hebben kolen in ons hart en de duivel komt om ze aan te blazen. De inblazing kan niets doen zonder onze toestemming. Iemand klopt tevergeefs op de deur, wanneer er niemand is om open te doen. Zo zouden alle verzoeken tevergeefs zijn indien er in ons binnenste niet iets was dat ingaat op de verlokking van satan. „Een iegelijk wordt verzocht als hij van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlost wordt,” Jac. 1 : 14. Indien uw hart niet toegaf, indien u weerstond, zo zouden de duivel en de wereld u niet kunnen dwingen.

Toen satan tot Christus kwam, kon hij Hem aanvallen, „maar hij had aan Hem niets,” Joh. 14 : 30. Een glas water mag geschud worden, maar als er geen slijk in is, zal er geen slijk bovenkomen. Maar nu, de beste der mensen heeft ondeugd en verdorvenheid genoeg in zijn hart, waarop satan kan inwerken en ze doen ontvlammen door zijn vurige pijlen. Kort gezegd. Wij kunnen zonde doen zonder satan, maar hij kan ons niet verleiden zonder onszelf. Hij kan zijn wens van ons niet verkrijgen zonder ons.

3. Het vlees doet ons niet alleen toegeven aan verzoeken, maar het is werkzaam en zet ons aan tot zonde. Er is een wet in onze leden, een krachtig werkzaam beginsel, hetwelk altijd aandrijft tot zonde. Wij denken en spreken te gemakkelijk over ons verdorven hart, wanneer wij denken dat de verdorvenheid slaperig is en niet zal ontwaken voor dat ze opgewekt wordt door uitwendige voorwerpen of door satans verleiding. Zo is het niet, maar er is een verdorven werkzaam beginsel in ons, dat altijd opborrelt gelijk een fontein het water doet, hoewel er niemand komt om er van te drinken. „Het gedichtsel der gedachten zijns harten is ten alle dage alleenlijk boos,” Gen. 6 : 5. Er is een smederij in ons hart waar altijd gewerkt wordt aan boze gedachten, kwade begeerten en zondige bewegingen. „Het vlees begeert tegen de geest,” Gal. 5 : 17. „De zonde oorzaak genomen hebbende door het gebod, heeft in mij alle begeerlijkheid gewrocht,” Rom. 7 : 8. Ons vlees strijdt tegen Gods wet en al was er niets anders dan die verdorvenheid in ons dan is dat voldoende om een voortdurende gisting in ons hart te veroorzaken. Natuurlijke opstand ligt niet stil, maar is werkzaam en aan de oorlog. En de verzoeken van de duivel maken ze meer hevig.

4. De verzoeken van het vlees en de wereld werken samen en helpen elkander

wederkerig. Daarom worden in 1 Joh. 2 : 16 *de begeerlijkheid der ogen, de begeerlijkheid des vlees en de grootsheid des levens* samengevoegd. Hij noemt hier niet de voorwerpen maar de begeerlijkheden, omdat die samenwerken in de verzoeking. De wereld is het lokaas maar wij hebben de lust daartoe. „Een iegelijk wordt verzocht als hij van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlost wordt,” Jac. 1 : 14. Er worden hier twee woorden gebruikt, afgetrokken en verlost. Het afgetrokken worden wijst op de hevigheid van de begeerlijkheid en de neiging in ons hart, maar het verlost worden wijst op de mens die verleid wordt. Beide doen verdorven werk, door kracht en vleierij. De grote bete is genoeg, het vermaak dat wij hebben in tijdelijke genietingen. En wij worden daarheen gedreven door de hevige drang van de verdorven natuur.

5. Deze hevige drang van onze verdorven natuur naar uitwendige dingen wordt aan het werk gezet door de hoop ze te zullen verkrijgen of door de vrees van ze verliezen. Zo worden wij van twee kanten aangevallen, door rechterhand en linkerhand verzoeking. Aan de rechterhand door het verlokkelijke in de voordelen van de wereld, welke te gevaarlijker zijn vanwege hun misleidende verschijning en hun sterke aandrang op ons verdorven hart. Zo blijken tijdelijke voordelen een strik voor ons te zijn, omdat men er een vrijheid voor het vlees uit neemt, Gal. 5 : 13.

Er zijn ook linkerhand verzoeking, welke opkomen uit vrees voor tijdelijke schade, zoals de rechterhand verzoeking opkomen uit een verlangen naar tijdelijke voordelen. Daarom raadt Petrus aan om „bij de kennis matigheid te voegen en bij de matigheid lijdzaamheid,” 2 Petrus 1 : 5, 6. Dat wil zeggen: Doe deze beide wapenrustingen tegen wereldse verzoeking aan, matigheid tegen de genoegens, en lijdzaamheid tegen verdriet hetwelk de wereld aanbrengt door moeite en schade. Oprechte christenen worden van beide kanten aangevallen.

6. Deze strikken en verzoeking kunnen niet vermeden worden zolang vleeselijke genegenheden ongedood in ons blijven. Want zolang een mens niet dood is voor wereldse genoegens en niet verloochend in wereldse smarten, ligt hij open voor satan. „Maar die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in de strik,” 1 Tim. 6 : 9. En wat wordt van rijkdommen gezegd? Dat zij die daar sterk naar verlangen, spoedig zo ver zullen afdwalen, dat zij God van de troon stoten en hun buik en genoegens tot hun God zullen maken. In 2 Tim. 3 : 4, worden zij genoemd: „Meer liefhebbers der wellusten dan liefhebbers Gods.” Elke begeerlijkheid die door ons wordt gekoesterd zal ons misleiden.

Wat betreft het zoeken van eigen eer. „Hoe kunt gij geloven, u die eer van elkander neemt en de eer die van God alleen is, niet zoekt?” Joh. 5 : 44. Het oprecht geloof kan niet geplant zijn in het hart hetwelk niet gereinigd is, totdat er een overheersende kennis van Christus geschonken wordt om te heersen over alle vleeselijke genegenheden. Anders zal genade geen overwicht of macht over ons hebben. De liefde tot het verkrijgen van eer van mensen zal ons zwak maken in de beleving van godzaligheid. Wel nu, er wordt van ons geëist geen verborgen zonden te gedogen en te koesteren, maar wij moeten waarnemen wat onze zwakste zijde is of waar onze verdorvenheden ons meest heentrekken. Gehoorzaamheid aan God is de beste weg voor ons. „Maak mijn voetstappen vast in Uw woord en laat geen ongerechtigheid over mij heersen,” Ps. 119 : 133. Hoewel wij een ijver kunnen hebben in andere dingen, toch zal één begeerlijkheid welke wij koesteren ons doen afzwerven van onze plicht. Oprechte gehoorzaamheid aan God is onbestaanbaar met de heerschappij van enige begeerlijkheid of verdorvenheid. Hoewel iemand uit slordigheid of uit onvoldoende

aanraking van zijn hart door de vreze Gods, schijnbaar een rechte weg kan kiezen, en vele dingen kan doen met blijdschap, toch zal die verdorvenheid welke niet voldoende tegengestaan wordt, hem ten laatste van God aftrekken, en daarom mag geen enkele zonde heerschappij over ons hebben. Zij heeft heerschappij over ons, en indien wij niet trachten haar te doden en de voedseltoevoer voor haar af te snijden, dan regeert de zonde over ons en voert heerschappij. Wanneer de zonde ons tot moeite en verdriet is dan heerst ze niet over ons, maar ze heerst wanneer wij haar een rustige regering in ons hart toestaan.

7. Hoe meer zonde wordt gedaan enkel op aansporing van het vlees zonder een verzoeking van buiten, hoe snoder wij God beledigen, want dan wordt ongerechtigheid bedreven uit eigen beweging hetwelk de zonde zeer verzwaart. Dat zondigen uit eigen beweging zonder verleiding van buiten, is gelijk een zwaar lichaam dat naar beneden komt, niet door de druk van een uitwendige kracht maar door zijn eigen natuurlijke neiging. God beware ons van zonden onder zulke verzwarende omstandigheden. Amen.

## 22. LEID ONS NIET IN VERZOEKING ( II )

*En leid ons niet in verzoeking.* Matthéüs 6 : 13.

In de vorige predikatie over onze tekst hebben wij gesproken over de aard en natuur van verzoeken.

**I. Ik zal nu trachten de redenen te noemen waarom de verzoeking zo'n bekend kwaad is.**

**II. En waarom wij het gedurig in de wereld ontmoeten.**

**I. De redenen waarom de verzoeking zo'n bekend kwaad is.**

1. De Heere staat het toe tot Zijn eigen heerlijkheid, opdat Hij de kracht, vrijheid en rijkdom van Zijn genade zou bewijzen en opdat de mens te ernstiger zal worden uitgedreven om genade af te smeken en vrede te zoeken in de Naam van Jezus Christus. Luther verklaart deze rede met de woorden: 'Hoewel de mens van zichzelf, voor zijn eigen rekening, gretig is om te zondigen, toch laat God toe dat er verzoeking in de wereld is, omdat mensen traag zijn in het zoeken van ontferming en genade door Christus en daartoe wil God hen dwingen door droevige verzoeken over hem te laten komen'. Deze verklaring werd door hem terecht gegeven. U weet dat toen Paulus deze aanvallen en vuistslagen in zijn eigen geest gewaar werd, hij uitriep: „Ik dank God door Jezus Christus onze Heere,” Rom. 7 : 25. De beproeving deed hem terugzien op de genade Gods in Christus. Wij blijven weg van de troon der genade tot verzoeken ons daarheen drijven. Wanneer de schapen afdwalen laat de herder zijn hond op hen los. Niet om ze kwaad te doen maar om ze tot de kudde terug te brengen. Zo laat God de satan los om ons tot Hemzelf te drijven.

2. De Heere laat de verzoeking toe tot beproeving van de genade die Hij in ons heeft gewerkt. De grootheid van het geloof in de Kanaänese vrouw zou nooit openbaar gekomen zijn zonder Christus' antwoord en weigering. Toen zij aanhield kreeg zij een antwoord en een getuigenis: „O vrouw, groot is uw geloof,” Matth. 15 : 25-28. De heerlijkheid van die genade welke God in Zijn volk gewerkt heeft, zou niet zo duidelijk ontdekt zijn zonder de grote beproevingen waarin zij vallen. „Door het geloof heeft Abraham, als hij verzocht werd, Izak geofferd. Vóór wij naar de hemel gaan zullen wij beproefd worden in hetgeen ons het liefst is en in onze rust in de wereld. God doet dat om te zien welk geloof wij hebben en of wij getrouw aan God zijn in het midden van deze beproevingen. Een sterke storm maakt de degelijkheid van een schip en de bekwaamheid van de stuurman openbaar. En zo ontdekken zware beproevingen de oprechtheid van ons hart en de vrucht van die genade welke God in ons gewerkt heeft. Goud wordt sterk beproefd in het vuur en dan zal blijken of het zuiver en echt is. Sterren die overdag verborgen zijn, schijnen in de nacht. Wij hebben slechts geringe bevattingen van het christelijk geloof en spreken er over, totdat het op een sterke proef wordt gesteld en dan ontvangen gelovigen blijken van hun geloof. Een vergulde potscherf kan blinken maar als ze geschuurd wordt, dan verdwijnt het vernis. De waarde van een soldaat is niet bekend in een tijd van vrede of wanneer hij buiten actie is. Wanneer wij in moeilijkheden en engten geleid worden, dan wordt in Gods volk het geloof gezien. Nu, dat is een welgevallig schouwspel in het oog van

God, wanneer Hij hun geloof en trouw aan Zijn majesteit bevestigd ziet.

3. Gelijk verzoeken dienen om ons op de proef te stellen, zo dienen zij ook om ons te vernederen, opdat wij nooit hoogmoedig zullen zijn op hetgeen wij hebben of onszelf bedriegen in wat wij missen. Opdat Paulus zich door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, werd hem gegeven een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans, dat hij hem met vuisten slaan zou, 2 Kor. 12. Arme, verwaande schepselen die wij zijn, spoedig opgeblazen en gezwollen in ijdelheid en valse waan, wij hebben vuistslagen nodig. Een schip, hetwelk met kostelijke waren geladen is, heeft ballast nodig die in zichzelf geen waarde heeft.

Hier kan de vraag gesteld worden: *Waarom wil God ons nederig maken door verzoeken en wel door zulke verzoeken die een aansporing zijn tot zonde.*

Ik antwoord: Geestelijke kwalen hebben geestelijke genezing nodig. Uitwendige verdrukkingen kunnen ons vernederen, maar niet zo zeer als verzoeken. Uitwendige tegenslag leidt niet zo zeer tot vernedering in een begenadigd hart als verzoeken tot zonde doen. Want bij verzoeken wordt een aanval gedaan op onze ziel en op die dingen die voor een begenadigd hart dierbaar zijn. Nu, daarom staat God toe dat er verzoeken op ons afkomen. Indien iets een kind van God zal vernederen, dan zal dit het doen. Een gelovige mag lijdzaam zijn onder tijdelijke tegenspoed, maar wanneer zijn vrede en genade worden aangevallen dan wordt hij vernederd. Wereldse mensen waarderen hun staat overeenkomstig hun uitwendige omstandigheden, maar een kind van God beoordeelt zijn staat volgens zijn vrede der consciëntie en volgens zijn toenemen in genade. O, afnemen in genade doorwondt zijn hart. Dat brengt hem tot bidden en zuchten tot God, zoals Paulus bitterlijk klaagde toen hij die aanvallen van zonde en zijn afkeer ervan in zijn hart gewaar werd. Toen riep hij: „Ik ellendig mens.” Ellende wordt ons toegezonden om ons te vernederen en te beproeven, Deut. 8 : 16. Bovendien wil de Heere de oorzaak van onze ellende en smart maken tot een middel van onze genezing. Zo geeft de Heere ons een gezicht op sommige verdorvenheden, welke wij van te voren niet zagen.

4. God laat deze oefeningen aan Zijn volk toe, om ons aan Christus gelijkvormig te maken. Wij moeten ook uit de beker drinken die Hij gedronken heeft. Die moet rondgaan. Hij Zelf werd verzocht. Christus heeft het gewicht en de smart van verzoeken gevoeld en kent het gevaar hetwelk er in is. Nu, de discipel is niet meerder dan zijn Meester en de leerling is niet boven zijn onderwijzer. De duivel die op Christus aankwam is niet bevreesd voor ons.

5. Door verzoeken tot zonde doodt God de zonde alleen door zonde waarmee wij verzocht worden, maar ook als wij anderen in verzoeking zien, opdat wij niet onvoorzichtig zullen zijn. Wanneer wij onder verzoeking geleden hebben, zijn wij ten opzichte van onze verdorvenheden niet zo toegeeflijk meer. Wij laten dan onze neigingen niet meer zo onbewaakt ronddwalen. David vertelt dat hij dit door zijn val verkregen en geleerd had: „Ik ken mijn overtreding en mijn zonde is steeds voor mij,” Ps. 51 : 5. O, ik zal al mijn overig leven wijzer en meer bedachtzaam zijn. Wanneer iemand smart over de zonde gevoeld heeft, wordt hij meer voorzichtig. Daarom, door de goede hand Gods over ons, dienen onze zonden om ons omzichtig te maken op onze doorreis naar de hemel. Wanneer Gods kinderen meer of minder gezondigd hebben dan worden zij altijd meer bekend met de diepten des satans en met de onbetrouwbaarheid van hun eigen hart en daarom worden zij meer waakzaam.

6. God laat verzoeking op ons komen om ons zachtmoediger te maken jegens anderen. "Broeders, indien ook een mens overvallen ware door enige misdaad, brengt de zodanige terecht met de geest der zachtmoedigheid, ziende op uzelf, opdat ook u niet verzocht wordt," Gal. 6 : 1. Wij staan gauw klaar om af te geven op de fouten van anderen. Maar nu, wanneer wijzelf verzocht worden leren wij meer medelijden met hen te hebben. Harde bestraffers komen soms onder een zware verzoeking, opdat zij bekend worden gemaakt met hun eigen zwakheden. Zij worden soms verzocht tot sommige zonden waartoe hun hart vroeger niet zo geneigd was. Wel nu, dat wij anderen mogen beklagen en over hen treuren en met hen mede mogen leven in hun beklagenswaardige toestand. God wil ons bekend maken met het hart van een verzocht mens, opdat wij meer medelijden zullen hebben met arme verzochte zielen. Mogelijk is dat begrepen in wat de apostel in 2 Kor. 1 : 6 zegt: „Maar hetzij wij verdrukt worden, het is tot uw vertroosting en zaligheid, die gewrocht wordt in de lijdzaamheid van hetzelfde lijden hetwelk wij ook lijden.” Personen die ambten in de kerk bekleden worden ook verzocht en dat kan voorkomen, opdat zij meer medelijden zullen tonen met andere zielen. Daarom was Luther gewend te zeggen dat er drie dingen waren die een leraar maakten: *gebed, overdenking en verzoeking*. Wanneer een leraar veel gemeenschap met God mag hebben, veel bezig is in het bestuderen van Gods woord en geoefend is door verzoeken, dan zal hij een teer en medelijdend hart voor anderen hebben. Hij zal zoeken om dezulken uit de strikken van satan te helpen. Hij is daartoe meer geschikt gemaakt door eigen ervaring in verzoeken.

7. Er is veel verzoeking in de wereld, opdat Gods volk veel bevinding zal hebben van de zorg en van de voorzienigheid van God en van de troost in Zijn beloften. Niemand kent de troost van het geloof, zolang hij niet geoefend is door verzoeking. En geestelijke ervaringen zullen alle beproevingen overtreffen. Het is een ure der verzoeking, zolang wij in de wereld zijn. Openbaring 3 : 10. Wees niet overmoedig en niet bedeesd in een ure waarin God verzoeking over ons laat komen. Petrus was overmoedig toen hij zei: „Heere, indien u het zijt, zo gebied mij tot U te komen op het water,” Matth. 14 : 28. Petrus meende dat hij alles kon doen in de kracht van Christus' woord. Petrus zocht een roeping vóór zij hem gegeven werd. Wees ook niet al te bedeesd in God en Zijn waarheden aan te nemen. Zo werd Petrus door Paulus berispt wegens veinzerij, Gal. 2 : 12. Toen valse broeders meenden een scheuring teweeg te kunnen brengen, veinsde Petrus en was in hun gezelschap en scheidde zich af van christenen die zuiverder waren, en daarover werd hij bestraft. Wij behoren ons niet af te scheiden zonder oorzaak. Wij behoren verlangend te zijn onze plichten wel te verstaan, want Gods eer is er mee gemoed. Wat heeft ons belang te betekenen bij het grote belang dat God heeft in de veiligheid van Zijn kinderen, de bevordering van Zijn heerlijkheid en het welzijn van Zijn kerk. Bedenk dat wij altijd onze plicht behoren te verstaan opdat wij niet zullen zondigen en dat wij onbestraffelijk mogen zijn in de ure van verzoeking.

**II. Nu, indien verzoeken een bekend kwaad in de wereld zijn die wij overal ontmoeten, daarom moeten wij er ons niet vreemd tegenover houden en wij moeten er op voorbereid zijn.**

Ten eerste. *Wij moeten er niet vreemd tegenover staan, alsof ons iets vreemds overkwame.*

Wanneer wij door de listen van satan worden verzocht, weersta hem dan. „Wedersta hem, vast zijnde in het geloof, wetende dat hetzelfde lijden aan uw broederschap die



in de wereld is, volbracht wordt,” 1 Petrus 5 : 9. Zij allen worden geplaagd door een werkzame duivel, een ondeugende wereld en een verdorven hart. Waarop zouden wij dan verwachten uitzonderingen te zijn en op een ongewone wijze ten hemel te gaan?

*Ik zal u verschillende redenen noemen waarom wij niet moedeloos mogen worden door verzoeken.*

1. Wij hebben onder ede gezworen dat wij onder Christus' banier zouden strijden. Onze doop is onze militaire eed, welke wij hebben gedaan om in Christus' zaak te strijden tegen alle tegenstanders en moeilijkheden welke wij in de wereld ontmoeten. De apostel noemt de doop: „Een vraag van een goed geweten tot God,” 1 Petrus 3 : 21. Wanneer wij gedoopt worden wordt ons gevraagd, bewust of onbewust, of wij beloven de wereld, het vlees en de duivel te verzaken. Wij hebben geantwoord: Wij zweren ze af. Ons is gevraagd: „Geloof u in de Heere Jezus Christus met uw gehele hart?” zoals Filippus de vraag voorstelde aan de Moorman. Wij hebben geantwoord: „Ik geloof.” Ons is gevraagd: Hebt u voorgenomen in alle heilige gehoorzaamheid te wandelen, en ons antwoord was: Ik heb dat voorgenomen voor God. De consciëntie welke Gods stedehouder is, stelt de vragen in Gods Naam aan hen, die de zegelen van Zijn verbond aannemen. De vragen zijn deze: Zijt u gewillig om het vlees en de wereldse ijdelheden te verzaken? Wilt u God aankleven en Zijn wegen, wat het u ook kosten mag? Van wie, die deze vragen bevestigend beantwoord, wordt verondersteld, dat hij weet hoe nauw de weg tot zaligheid is en welke moeilijkheden hem wachten in zijn weg naar de hemel. Zo zegt de apostel: „Wij zijn schuldenaars niet den vlees, om naar het vlees te leven,” Rom. 8 : 12. Iemand is schuldenaar aan een ander, hetzij in verplichting wegens een ontvangen weldaad, hetzij door een plechtige belofte. Beide zijn van kracht in deze plaats. Zij die het welzijn van hun ziel willen zoeken, mogen hun vlees niet inwilligen. Zij die zich verplicht hebben om naar de Geest te leven en gekomen zijn onder de band van een heilige eed, en die zich dus plechtig hebben verbonden, kunnen niet verwachten de godzaligheid te beleven zonder worstelingen en menigvuldige moeilijkheden.

2. Het is niet de meest gezegende toestand om rustig te zijn en vrij van de verzoeken van satan. In Lukas 11 : 12 lezen wij: „Wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede.” Satan maakt het die mensen niet moeilijk, die hij rustig bezit. De zee is kalm, wanneer wind en getij dezelfde richting nemen. Er zijn sommigen welke hun toestand verdenken, omdat ze gedurig worden verzocht, en anderen omdat zij niet verzocht worden. Maar het laatste is geen zuivere maatstaf, want de tijd van hun strijd kan nog komen. Maar indien iemand zich wel mag verdenken dan is het de laatste soort. Want zij die het minst verontrust worden kunnen in groot gevaar zijn. Zij zijn stil en gerust, omdat satan hen in zijn strik heeft en in hun ziel een rustige heerschappij voert.

3. Jezus Christus Zelf was verzocht en daarom moeten wij niet moedeloos worden onder verzoeken. Om verscheiden redenen is dit een troost voor ons daar wij niet verwachten kunnen een uitzondering te zijn, terwijl de overste Leidsman onzer zaligheid dus geoefend werd, Hebr. 2 : 10. „Hij werd door lijden geheiligd.” Zijt niet ongetroost, want het worden goede soldaten die hun kapitein volgen. Wij moeten Hem gelijkvormig worden in het ledigen van deze beker. Hij was verzocht vóór ons. Voornamelijk opdat Hij medelijden zou hebben met ons. In Hebr. 2 : 18 wordt gezegd: „Want in hetgeen Hijzelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij degenen die verzocht worden, te hulp komen.” Jezus Christus heeft het gewicht en de moeite van

verzoeken gevoeld en daarom zal Hij zekerlijk medelijden met ons hebben wanneer wij onder zwaarigheden en gevaren verkeren. Iemand die zelf schipbreuk heeft geleden is te meer geneigd en bekwaam om met anderen medelijden te hebben in hun ellende wanneer zij alles verloren hebben. Iemand die zich alleen maar kan voorstellen wat verdriet is, kent die smarten op een afstand en weet niet hoe kwaad het is ze te moeten dragen. Maar wie ze persoonlijk ondergaat, kent ze en heeft zoveel verdriet, dat het een diepe indruk op de ziel achterlaat.

Jezus Christus Die een bevindelijke kennis had, en weet wat er omgaat in het hart van een mens die verzocht wordt, kan met meer gevoel degene die verzocht wordt te hulp komen. Het hart van Christus is teder door ervaring. Hij kent het gevaar en de aanvallen waaraan wij bloot staan. Daarom wees niet moedeloos. Bovendien heeft Hij door lijden, door het ondergaan van verzoeken in Zijn eigen Persoon, de angel van de verzoeking uitgetrokken. Christus heiligde elke toestand waarin Hij verzocht is geweest. Zijn armoede heeft de bitterheid uit onze armoede weggenomen. Daarom is zo'n beproeving nu meer draaglijk voor een arme gelovige, voor iemand die deel in Christus heeft. Zijn sterven heeft de prikkel des doods weggenomen, zodat wat eerst een gevangenis voor de gelovige was, nu een rustbed voor hem wordt, want „Christus is uit de angst en het gericht weggenomen,” Jes. 53 : 8. „Zij zullen rusten op hun slaapsteden,” Jes. 57 : 2. Zo heeft Christus aan de verzoeken de grootste kracht ontnomen, zodat zij nu niet meer zo scherp zijn voor de gelovigen.

Ook bestuurt Christus ons hoe wij staande kunnen blijven en met welke wapenen wij de plannen van satan kunnen vrijdelen. Christus die een Voorbeeld is van strijden en lijden, is ook een Voorbeeld van overwinnen. Hij die ons een voorbeeld heeft nagelaten van de wil van God te doen en met zachtmoedigheid te lijden, heeft toen Hij gescholden werd niet weder gescholden. Zo heeft Hij ons in het weerstaan van verzoeken een voorbeeld nagelaten, hoe wij met de duivel moeten worstelen en op welke wijze wij zijn verzoeking moeten afslaan. Daarom behoren wij in geen geval de moed te verliezen.

4. Beschouw nu de troost der verzochten. God heeft overvloedig gezorgd voor ondersteuning in hun worstelingen.

(1.) Jezus Christus, de overste Leidsman onzer zaligheid, in Wiens strijd wij zijn betrokken, heeft al onze vijanden overwonnen en wij hebben deel in Zijn overwinning. „In de wereld zult u verdrukking hebben; maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen,” Joh. 16 : 33. Wij mogen vele drukkende en pijnlijke beproevingen hebben, maar de prikkel is er uit weggenomen. Christus heeft ons niet van de strijd ontslagen, wij moeten vechten. Maar de overwinning is zeker, Hij heeft de wereld overwonnen. Dit is onze troost, wanneer wij vol zijn van zwakheden, bezwijming en vrezes, dat alle vijanden zijn verslagen en overwonnen door Christus. Wanneer zij ons verdrukken, zo zullen zij ons nochtans niet verderven. Hoewel Christus ons niet wil ontslaan van de strijd en wij te doen hebben met de duivel, de wereld en de dood, toch zijn zij alle overwonnen vijanden.

(2.) Christus heeft een teer gevoel en kennis van onze staat. Hij zeide tot Petrus: „Simon, Simon, zie de satan heeft ulieden zeer begeerd te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude,” Lukas 22 : 32. Christus liefde en ontferming blijkt voor Zijn volk nooit méér dan wanneer zij meest door satan aangevallen worden. Dan treedt Hij voor hen in „Alzo Hij de Zijnen die in de wereld waren, liefgehad had, zo heeft Hij ze liefgehad tot het einde,” Joh. 13:1. Toen Christus gereed stond om ten hemel op te varen dacht Hij: *Ik moet de*

*Mijnen nog in de wereld laten, zij worden blootgesteld aan sterke verzoeking.* Dat zette Zijn hart aan het werk, alsof Hij had gezegd: *Arme schepselen! zij zijn verloren indien Ik ze niet help.* Zo lezen wij: „Daarna toonde Hij mij Jozua de Hogepriester, staande voor het aangezicht van de Engel des Heeren en de satan stond aan zijn rechterhand om hem te weerstaan. Maar de Heere zeide tot de satan: De Heere schelde u satan, ja de Heere schelde u, die Jeruzalem verkiest.. Is deze niet een vuurbrand uit het vuur gerukt? Zach. 3 : 1, 2. Dit Schriftgedeelte begint met de woorden: „Hij toonde mij!” Ons gehele geval en gevaar is volmaakt aan Christus bekend. Hij weet hoe satan u aanvalt en het u moeilijk maakt in uw naderen tot God. Hoe hij uw gedachten zoekt te verwarren en uw vertrouwen te verzwakken. Wij hebben een Vriend en Voorspraak Die met Zijn voorbeding bij God voor ons verschijnt. Hij zoekt met liefde gedurig de welstand van Zijn volk. „De Heere heeft Jeruzalem verkoren.”

- (3.) Hij is betrokken bij onze worsteling en strijdt met ons door het vernieuwen van de kracht van Zijn eigen genade. Paulus zegt: „Ik vermag alle dingen door Christus Die mij kracht geeft,” Fil. 4 : 13. Hij geeft hulp en sterkte al naar de strijd het vereist. Wanneer er een plicht moet volbracht worden, een last gedragen of een strijd geleverd moet worden, dan voorziet Hij Zijn volk. In Zach. 4 : 11, 12 lezen wij dat de olijfbomen hun druppelen in de lampen lieten vallen en zo laat Hij kracht en genade vallen. „Ik stel de Heere gedurig voor mij; omdat Hij aan mijn rechterhand is, zal ik niet wankelen,” Ps. 16 : 8. Wanneer iemand een bekwame medestrijder heeft gaat hij met te meer moed de strijd in. God is aan onze rechterhand, Hij is onze hulp en sterkte, Hij toont ons Zijn genade in de strijd en dan kan de slag niet verloren worden. Indien wij geloof in God mogen oefenen, dan zouden wij meer op Hem vertrouwen.
- (4.) Hij zal ons belonen wanneer de strijd is afgelopen. Volhard tot het einde en Hij zal u de kroon des levens geven, een krans van onsterfelijkheid die nooit zal verwelken. Indien u maar volhouden wilt in het strijden van de goede strijd des geloofs, dan zal er een tijd van overwinning komen. Hij die nu een soldaat is zal een overwinnaar worden, wanneer de kroon der rechtvaardigheid op zijn hoofd zal worden gezet. „De God des vredes zal de satan haast onder uw voeten verpletteren,” Rom. 16 : 20. De reis door de aardse woestijn is moeilijk, maar God zal de satan spoedig verpletteren. Merk op dat God niet alleen zegt dat Hij de satan zal vertreden, maar ook dat u hem onder uw voeten vertreden moet, en over hem moet zegevieren. Zo zei Jozua tot zijn mannen: *Komt, zet uw voet op de nek van deze koningen,* toen zij in de spelonk verborgen waren. Zo zal de God des vredes binnenkort de satan onder uw voeten vertreden. Dan zal uw troost te groter zijn, naar mate u meer gevaren hebt doorstaan. Het zal hen gaan als reizigers, wanneer zij hun herberg bereiken of hun huis, dan zullen zij er een zoete herinnering aan hebben, dat zij geholpen zijn in de gevaren en benauwdheden op de weg. Zo wanneer wij in de hemel komen, zullen de verzoeking die wij moesten ondergaan, onze blijdschap en onze lof aan God vermeerderen.
- (5.) Zelfs voor de strijd begint mag een gelovige zeker zijn van de overwinning. In andere gevechten is de uitkomst onzeker. „Die zich aangordt, beroeme zich niet als die zich losmaakt,” 1 Kon. 20 : 11. Zij zullen zich niet eerder verblijden dan wanneer zij het veld bezet hebben. Maar een gelovige, wanneer hij zich ten strijde opmaakt, heeft het beste reeds vooruit, zekerheid dat hij eindelijk de oorlog zal winnen, hoewel hij het in de voorafgaande schermutselingen dikwijls benauwd heeft. Maar eindelijk zullen zij de overhand hebben, want de Vader en Jezus Christus zijn sterker dan al hun vijanden. Niemand kan ze uit Hun hand rukken.

„Ik geef hun het eeuwige leven, en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken. Mijn Vader, Die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders," Joh. 10 : 28, 29. Dit is het voorrecht hetwelk Christus aan Zijn schapen geeft, aan hen die deel aan Hem hebben. Hoewel zij veel geschud en geslingerd mogen worden ten opzichte van hun staat, toch is hun volharding zeker.

Christus is zo onveranderlijk in Zijn liefde dat Hij zegt: „Ik geef hun het eeuwige leven, en zo onoverwinnelijk is de macht van Zijn genade, dat Hij zegt: „Niemand zal ze rukken uit de hand Mijns Vaders." Niets zal hun volharding kunnen verhinderen. Nu, hoewel de strijd langdurig en moeilijk kan zijn, is dit toch een van Gods bemoedigingen, dat u ten laatste zeker de overwinning zult behalen. Daarom, hoe groot belang hebben wij er bij een aandeel in Christus te krijgen, opdat wij in deze weg en in deze hoop mogen volhouden.

**Ten tweede.** *Laten wij voorbereid zijn tegen verzoeken.* Hiertoe zal ik geven:

1. Enige besturingen hoe wij in het algemeen verzoeken moeten weerstaan.
2. Wat wij hebben te doen in de bijzondere ure der verzoeking welke over de gehele wereld komen zal. Wanneer er bedreigingen van buiten zijn en wij niet weten welk kwaad er op komst is, wanneer ons hart vol twijfel is, dienen wij te weten hoe wij ons gedragen moeten.

1. Ik zal u besturing geven tegen verzoeking in het algemeen.

(1.) U moet volledig gewapend zijn. „Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat u kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels," Ef. 6 : 11. Niet alleen een enkel stuk, maar de gehele wapenrusting Gods, want anders zult u nooit met ere en veilig heenkomen door de geestelijke worsteling. De oude dichters beweren van hun Achilles, dat hij alleen kwetsbaar was in zijn hiel en daar ontving hij zijn dodelijke wond. Een christen kan beschermd zijn in andere delen, maar indien enig deel niet bedekt is, zal hij in gevaar zijn. Onze eerste ouders werden in hun verzenen gewond. Wie had kunnen denken, dat zij die zo'n uitnemende kennis hadden van God en van Zijn schepselen, zouden verleid worden door eetlust? En Salomo, die zijn ziel zocht te bewaren, toch verleid werd door vrouwen? Het is droevig mensen te zien met grote kennis en dat zij hun begeerlijkheden niet gedood hebben en zich misdragen door hun zinnelijke honger.

Een christen moet niet voort kunnen zonder zaligmakende genade. „En u tot hetzelfde ook alle naarstigheid toebrenge, voegt bij uw geloof deugd en bij de deugd kennis en andere genaden, zoals u leest in 2 Petrus 1 : 5." Daar vindt u alle genaden en zij moeten voor de dag komen. Wij hebben geloof en moed nodig, zowel als naarstigheid en heiligheid. En kennis om ons te leiden, en lijdzaamheid om ons te wapenen tegen de moeiten van het tijdelijk leven. Wij hebben matigheid nodig om onze neiging tot wereldse genoegens te bedwingen. En godzaligheid, opdat wij veelvuldig gemeenschap met God mogen hebben. En broederlijke liefde, opdat wij vrede onder onze broeders mogen bewaren en geen verdeeldheden of scheuringen in de kerk maken. En wij hebben milddadigheid nodig, opdat wij nuttig zullen zijn voor hen die rondom ons zijn. Op een of andere tijd is er plaats en werk voor alle genaden. Soms worden wij verzocht om de dienst van God te verzuimen en op andere tijden worden wij verzocht inbreuk te maken op broederlijke liefde en op andere tijden zullen wij de liefdadigheid nalaten.

Soms zoekt de duivel ons te verzoeken tot vleselijke afwijkingen en daarom hebben wij matigheid nodig. En op een andere tijd worden wij verzocht tot geestelijke

afdwaling, zoals het aanhangen van een dwaalleer en daarom hebben wij kennis nodig. Soms worden wij verzocht tot wanhoop en dan hebben wij geloof nodig. Wij hebben de gehele wapenrusting Gods nodig, want satan heeft onderscheidene manieren van strijden en aanvallen. Soms misdragen wij ons door onwetendheid en lopen in een dwaling. Soms lopen wij door gebrek aan geloof in moedeloosheid en troosteloosheid. Soms wordt de ziel overheerst door hevige verdorven begeerlijkheden wegens het gebrek aan matigheid.

(2.) Wij moeten dikwijls tot God bidden om vernieuwde en versterkte invloeden. Wij moeten niet alleen kennis aan genade hebben, maar wij moeten bidden om versterking daarvan. Het is opmerkelijk dat de apostel dadelijk na de aanbeveling van de geestelijke wapenrusting, aanspoort tot het gebed. Met alle biddende en smeking biddende te allen tijde in de Geest en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid.

Wij ontvangen op aarde nooit zoveel van God, dat wij niet meer zouden nodig hebben om staande te blijven. En daarom, hoewel u de gehele wapenrusting Gods moogt hebben aangedaan, „waakt toch in den gebede met alle gedurigheid.” Waarom? Omdat zonder des Heeren bijzondere hulp, waarin Hij de geschonken genade versterkt, wij nooit onszelf kunnen verdedigen en de tegenpartij overwinnen en ook niets kunnen doen ter bevordering van geestelijk leven. Het bezit van genade zal ons niet kunnen verlossen van nieuwe aanslagen op onze ziel. Er is krachtadige genade en invloed van Boven nodig, opdat de geschonken genade mag worden te werk gesteld. „Want het is God Die in u werkt, beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen,” Bil. 2 : 13. God geeft het werk, dat is, dat Hij u kracht geeft om uw genade werkzaam te maken, en ze besturen om het werk te volbrengen. „Maar de Heere richtte uwe harten tot de liefde Gods en tot de lijdzaamheid van Christus,” 2 Thess. 3 : 5. Wij behoren altijd gebruik te maken van de helm der zaligheid, wij moeten het hoofd omhoog heffen en wachten op genade van God. De Heere bestuurt ons, wij moeten ons laten besturen, opdat wij mogen worden voorzien met nieuwe kracht. „Hij geeft den moede kracht en Hij vermenigvuldigt de sterkte aan dien die geen krachten heeft,” Jes. 40 : 29. En Hij zet dit voort: „Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude.” Lukas 22 : 32. Zo wil God ons afhankelijk houden om die vrije hulp en voortdurende toevoer van Zijn genade, zonder welke wij geen gebruik kunnen maken van de genade die wij hebben ontvangen.

(3.) U moet tegenstand bieden. „Denwelke wederstaat, vast zijnde in het geloof,” 1 Petrus 5 : 9. „Wederstaat den duivel en hij zal van u vlieden,” Jac. 4 : 7. Behoudt het veld en dan zal de duivel vallen.

In al deze aanvallen heeft satan alleen wapens tot de aanval, als vurige pijlen. Hij heeft geen wapens om zich te verdedigen. Wij hebben niet alleen het zwaard des Geestes, hetwelk een wapen tot de aanval is, maar ook hebben wij het schild des geloofs hetwelk een stuk is ter verdediging in de wapenrusting Gods. Zo ligt dan uw veiligheid verborgen in het weerstaan van de vijand.

Het tegenstaan waartoe ik u heb aangespoord moet zijn:

1. Niet zwak en koud, maar sterk en vurig.
2. Met al uw kracht.
3. Onophoudelijk en uw ganse leven door.

1. *Niet zwak en koud.*

Sommige soorten van tegenstand kunnen worden geboden door algemene genade. Het natuurlijk licht kan zich openbaren in het verfoeien van vele zonden, bijzonder

in het begin. Maar de tegenstand moet ernstig en vurig zijn, want het gaat tegen de vijanden van uw ziel. De weerstand van Paulus ging gepaard met ernstige zelfverfoeiing en diepe smart. „Het kwade dat ik haat.” En „ik ellendig mens, wie zal mij verlossen?” Rom. 7. In de meeste gevallen is een besliste afwijzing genoeg. Toen de duivel Christus verzocht hem te aanbidden, was het antwoord: „Ga weg satan!” Matth. 4 : 10. In andere gevallen zijn ernstige disputen en weigeringen nodig. Toen Eva zwak en flauw sprak, vernieuwde de duivel zijn aanvallen met meer hevigheid. „En hij zeide tot de vrouw: Is het ook dat God gezegd heeft: Gijlieden zult niet eten van allen boom dezès hofs? En de vrouw zeide tot de slang: Van de vrucht der bomen dezès hofs zullen wij eten, maar van de vrucht des booms die in het midden des hofs is heeft God gezegd: u zult daarvan niet eten, noch die aanroeren, opdat u niet sterft,” Gen. 3 : 13. Zij spreekt daar met gevoel, maar met te weinig instemming met het verbod, en te koud over de straf die God bedreigd had. Daarom werkte 'de duivel op haar in toen hij zag dat zij niet meer zei van het verbod. Zij zei: „Wij moeten die vrucht niet eten of aanroeren.” Een zwakke ontkenning is feitelijk een soort van toegeven. Daarom moet uw weerstaan van de duivel vurig en krachtig zijn. Minacht satan en antwoord hem met verontwaardiging. Want wanneer een hond blaft gaat de reiziger toch voorbij. Satan kan geen verachtig verdragen. Op andere tijden moet u sterk bij God pleiten. De sterke pleitgrond welke u verlevendigt tot deze krachtige en vurige afwijzing is, dat u gevoelt dat uw ziel in gevaar is, ja al uw eeuwige belangen. Geen wereldse belangen moeten u zo na aan het hart liggen als het eeuwige goed en de zaligheid uwer ziel. Wat wil de duivel u afnemen dan uw ziel en uw dierbare geestelijke vreugde, uw vrede der consciëntie, gemeenschap met God, uw hoop op het eeuwige leven? Wanneer satan komt en biedt u niets anders aan dan wereldse ijdelheden, zo moeten wij hem afslaan met verontwaardiging. Wanneer een koopman een kostelijk artikel heeft en iemand biedt hem daarvoor een lage prijs, dan bergt hij zijn koopwaar met verontwaardiging op en wil die mens niet meer horen of zien. Zo wanneer de duivel komt en hij wil u uw geestelijke blijdschap ontnemen, zo behoort u hem verontwaardigd af te wijzen. De vijand doet niets anders dan u waardeloze dingen aanbieden tegen uw hoop op het eeuwige leven. „Want wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint en lijdt schade zijner ziel? Of wat zal een mens geven tot lossing zijner ziel?” Wat! zal ik mijn hoop, mijn ziel en mijn zegen verliezen voor zulke onbetekenende dingen, voor een weinig tijdelijk voordeel?

## *2. Het moet een volkomen en totale weigering zijn.*

Wanneer u twijfelt dringt de satan op u aan. Wij worden in het Hooglied vermaand om de kleine vossen te vangen. Wij behoren satan zelfs niet een weinig toe te geven. De duivel kan in het begin niet hopen in grotere dingen de overhand te krijgen, daarom schijnt hij in het eerst meer bescheiden in zijn verzoeking te zijn. Maar kleine blokjes steken grote blokken in brand. Wanneer u kleine verzoeken aan de hand houdt, dan vatten zij vuur in uw ziel en zo worden ze gemakkelijk aangeblazen tot een grote vlam in uw consciëntie.

Toen de duivel eerst bij onze eerste ouders aankwam, was het: „Is het ook dat God gezegd heeft?” Maar daarop zei hij: „Gijlieden zult de dood niet sterven.” En: „Is het ook dat God gezegd heeft: gijlieden zult niet eten van alle boom dezès hofs?” De eerste verzoeking was meer bescheiden. De satan overwint de ziel geleidelijk. Eerst vraagt hij slechts een weinig en wanneer wij dat hebben toegestaan vraagt hij meer. Bedenk dat het kwaad van verzoeking gemakkelijker kan buiten gehouden worden dan haar uit te drijven.

Wanneer een steen van de top van een berg naar beneden begint te rollen is het zwaar werk hem te stoppen en wij kunnen niet zeggen hoever hij zal gaan. Zegt het bedrogen hart ik wil slechts een weinig toegeven en dan nooit weer, dan zal de duivel u hoe langer hoe verder doorsleuren tot er heel geen teerheid in uw consciëntie is overgebleven. Zoals velen, die dachten slechts een halve of een hele gulden te wagen, maar door de betovering van het spel spelen zij hun vermogen weg, zelfs hun kleren en alles. Zo velen, die eerst menen slechts een weinig steken te zullen zondigen, zullen ten laatste alle waarschuwingen der consciëntie en alle belijdenis van godzaligheid wegzondigen.

### *3. De weigering moet niet tijdelijk zijn maar voor eeuwig.*

Wij moeten niet alleen de eerste aanvallen van de duivel weerstaan, maar ook alle aanvallen die zullen volgen. Satan die het niet kan winnen door bewijsgronden bij te brengen neemt elke gelegenheid waar. Maar de apostel zegt: „Wedersta hem, vast zijnde in het geloof,” 1 Petrus 5 : 9. Als zijn instrument, de vrouw van Potifar, Jozef dag op dag aansprak, hield zij niet op, Gen. 39 : 10. Mismaakte voorwerpen, wanneer wij er aan gewend raken, schijnen niet zo verachtelijk te zijn. De duivel hoopt ten laatste te overwinnen door de mensen in de waan te brengen dat de verzoeking niet zo verachtelijk is. U moet volhouden tot het einde, zoals wij een bedelaar die niet naar raad wil luisteren, wegsturen. Door ten laatste toch toe te geven verliezen wij de heerlijkheid van de overwinning. Genade moet niet alleen haar werk doen, maar „haar volmaakt werk,” Jac. 1 : 4. Daarom laten al uw genaden matigheid, Godzaligheid en broederlijke liefde hun volmaakt werk hebben.

(4.) Er is een waakzaamheid die God van ons eist. „Zijt nuchteren en waakt,” 1 Petrus 5 : 8. U, voor wie de listen des satans niet onbekend zijn, behoort te waken, opdat u hem geen voordeel geeft, en geen gelegenheid, opdat de satan u niet verzoeke. Maak ook geen gebruik van voorwendsels voor het vlees. Hij die niet wenst overwonnen te worden door het vlees heeft een grote mate van doding nodig en een voortdurende bezorgdheid over zijn hart. Hij heeft nodig zijn zinnen te bewaren: „Wend mijn ogen af, dat zij geen ijdelheid zien,” Ps. 119 : 37. En hij moet zich wachten van verkeerd gezelschap: „Wijkt van mij u boosdoeners, dat ik de geboden mijns Gods moge bewaren,” Ps. 119: 115. Vermijd alle gelegenheden tot zonde en ontwijk ze. „Kom niet op het pad der goddelozen en treed niet op de weg der bozen,” Spr. 4 : 14. Want zo u dat wèl doet, dan waagt ge u in des duivels kamp en loopt u het gevaar in de mond.

Wij hebben tot hertoe nuttige besturingen gegeven en zij zijn heden ten dage nog even noodzakelijk. De duivel is vandaag niet minder listig en gevaarlijk, en wij zijn meer roekeloos en de zonde is niet minder afschuwelijk. Blijf dus op een afstand van de gelegenheden tot zondigen. Het is gemakkelijker de gelegenheden te ontwijken dan de zonde, wanneer wij de gelegenheid niet hebben vermeden. Het is voor een vogel gemakkelijker een strik te ontvlieden dan los te raken wanneer hij gevangen is. Daarom, wanneer u een gevaarlijke weg ingaat, dan verzoekt u satan om u te verzoeken. Wanneer u niet op uzelf toeziet, dan is het rechtvaardig bij God om u in de strik te laten vallen. Amen.

## 23. VERLOSSING ONS VAN DEN BOZE

... *Maar verlos ons van den boze.* Matthéüs 6 : 13.

### II. We komen nu bij het 2<sup>de</sup> deel van de laatste bede.

De woorden „van den boze” kunnen ook vertaald worden door „van het boze”.

1e. Van den boze. Matth. 13 : 19: „Zo komt de boze en rukt weg, hetgeen in zijn hart gezaaid was”; en 1 Joh. 2 : 3: „Ik schrijf u, jongelingen! want gij hebt den boze overwonnen”; en 1 Joh. 5 : 18: „Hij, die uit God geboren is, bewaart zichzelf en de boze vat hem niet.” Ef. 6 : 16 spreekt van „de vurige pijlen des bozen”.

In al deze teksten wordt de duivel ‘de Boze’ genoemd, omdat zijn grote bezigheid is anderen in de zonde te trekken, of daartoe aan te zetten. Zoals God „de Heilige” is, zo wordt de Satan „de boze of de goddeloze” genoemd.

2e. Het kan ook vertaald worden door „het boze”. Matth. 5 : 37: „Wat boven dezen is, dat is uit den (het) boze”. Matth. 5 : 39: „Maar Ik zeg u, dat u den boze niet wederstaat”. Ons wordt bevolen de duivel wel te wederstaan, en daarom wordt in die plaats duidelijk het boze bedoeld.

*Welke van deze twee betekenissen moeten wij nu kiezen?*

1e. Als de boze of Satan bedoeld wordt, zullen de woorden het volgende betekenen: Als God, tot onze beproeving en diepere verootmoediging, zal toelaten, dat we door de duivel verzocht worden, begeren we nochtans, dat hij er niet in slagen zal om ons onder zijn macht te houden.

Om deze uitlegging te staven, moet u weten, dat de duivel met recht „de boze” genoemd mag worden, want hij is de oudste zondaar; hij zondigt van den beginne. 1 Joh. 3 : 8. Ook is hij de grootste zondaar; daarom wordt hij in Ef. 6 : 12 genoemd „de geestelijke boosheid (goddeloosheid, Eng. vert.)” Zijn zonden zijn ten hoogste zondig. Elk van zijn zonden is een zonde tegen de Heilige Geest, tegen het volle licht. Ook zondigt hij in boosaardigheid en met wrevel tegen God en de heiligen. Ook is hij de vader der zonde, Joh. 8 : 44. Zoals Jubal, „de vader was van allen, die harpen en orgelen hanteren”, Gen. 4 : 21; dat wil zeggen, dat hij de eerste was, die het gebruik van die instrumenten leerde; zo worden al de zonden in de wereld, zowel de erfzonde als de dadelijke zonden, door de satan bevorderd. Daarom mag hij zeer gepast „de boze” genoemd worden.

Nog eens. Omdat hij een sterke hand in de verzoeking heeft; omdat hij de verzoeken ontwerpt en werkt, daarom wordt hij „de verzoeker” genoemd, Matth. 4 : 3. Daarom is het juist: „Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze.”

2. We mogen het ook „onbepaald” overzetten, zoals wij (Engelsen) doen: „Verlos ons van het boze” dat is: „van de zonde”. En dit is ook zeer gepast om het zo te noemen, want de zonde is het grootste kwaad, méér dan armoede, ziekte en aardse verliezen. Alles wat ons schade doet, kan het boze genoemd worden. Nu, de zonde doet de meeste schade; niets doet zoveel schade als de zonde.

Waarom? Omdat ze onze inwendige mens beschadigt en onze eeuwige hoop in gevaar brengt.

a. Ze beschadigt onze inwendige mens, en verhindert en verzwakt onze troostvolle



gemeenschap met God. Andere dingen kunnen de mens beschadigen, maar zij treffen de nieuwe mens niet. Daarom zegt de apostel, 2 Kor. 4 : 16: „Daarom vertragen wij niet : maar hoewel onze uitwendige mens verdorven wordt, zo wordt nochtans de inwendige vernieuwd van dag tot dag”. Als de uitwendige mens verwond wordt, heeft dat niet zulke vreselijke gevolgen als wanneer de inwendige mens schade lijdt; daarom vertragen we niet, zolang de inwendige mens veilig is.

b. Ze brengt onze eeuwige hoop en eeuwige belangen in gevaar en daarom is de zonde het grootste kwaad. Alle verdrukkingen en onheilen kunnen slechts onze tijdelijke belangen treffen, maar de zonde treft onze eeuwige belangen, en daarom acht de apostel deze verlossing het hoogst; 2 Tim. 4 : 17, 18: „En ik ben uit de muil van de leeuw verlost. En de Heere zal mij verlossen van alle boos werk en bewaren tot Zijn hemels Koninkrijk”. Zo ziet u, dat het vertaald kan worden door „den boze” of „het boze”.

Voorts behoeven wij er niet over te redetwisten, want de ene betekenis kan niet verstaan worden zonder acht te geven op en rekening te houden met de andere betekenis. Daarom zal ik het in de algemene betekenis nemen nl. dat boze, *dat door verzoeken ontstaat, hetzij ze van de satan, de wereld, of onze eigen harten komen.*

Uit de woorden, alzo geopend, zullen we twee zaken behandelen.

- I. *Dat wij, zolang wij in dit tranendal vol netten en strikken leven, met ernst en vertrouwen behoren te bidden om van het boze en den boze verlost te worden. Dit leert Christus ons bidden tot God.*
- II. *Dat het groter barmhartigheid is voor het kwaad der zonde bewaard te worden dan voor de last der verzoeking bewaard te worden. Ik zeg dit, omdat in de bede ook het kwaad der zonde wordt bedoeld.*

I. Dat wij met ernst behoren te bidden is noodzakelijk vanwege het grote gevaar, waarin we ons gedurig bevinden, en dat wij met vertrouwen behoren te bidden is noodzakelijk:

1. Vanwege hetgeen God tot onze verlossing ondernomen heeft.

De Heere Jezus weet, welke gebeden voor Zijn Vader het meest aangenaam zijn. Nu, toen Hij een volmaakt voorbeeld van een gebed wilde geven, leerde Hij bidden: „Verlos ons van den boze”. We hebben zelfs niet alleen Christus' besturing, maar ook Zijn voorbeeld, Joh. 17 : 15: „Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaard van den boze”. Hij bad niet volstrekt, dat Zijn volk voor verzoeking gevrijwaard zou worden, hoewel Hij wist, dat de wereld een stormachtig verblijf zou zijn en dat Zijn volk sterke aanvallen moet verwachten. „Heere, neem ze niet weg uit de wereld, maar bewaar ze voor den boze”. Zo ook hier: „Verlos ons van den boze”.

2. Wij behoren met ernst te bidden vanwege het gevaar dat dreigt van de vijanden onzer verlossing. Dat zijn *de duivel, de wereld en het vlees*. Ten opzichte van die alle, bidden wij verlost te mogen worden van den boze.

#### **le. Van het boze, dat de duivel tegen ons bedoelt.**

Zowel slechte als godvruchtige mensen hebben nodig dit te bidden. Slechte mensen verkeren in die nood. Godvruchtige mensen zullen zeker een hart hebben, dat zo tot God bidt, als ze hun gevaar overwegen.

Natuurlijke, onbekeerde mensen leven onder de macht van de duivel, als ze er

gevoelig voor waren; want Gods Woord zegt van de duivel, dat „ze de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw zijn”, Ef. 6 : 12. Met *de wereld* wordt het goddeloze, onkundige en vleselijke deel van de wereld bedoeld; hetzij de heidenen, hetzij degenen, die uitwendig tot Christus' kerk behoren. Over al degenen, die in hun onvernieuwde staat van zonde en onwetendheid voortleven, heeft de satan, macht en heerschappij.

En merk op, toen God eertijds Zijn koninkrijk voortzette door een zichtbare openbaring nl. door visioenen, godspraken en wonderen, toen regeerde satan de heidenwereld ook zichtbaar door verschijningen, orakels, bedrieglijke wonderen en openbaringen van zichzelf. Maar nu, nu Gods koninkrijk geestelijk is, - „het koninkrijk Gods is binnen ulieden,” Luk. 17 : 21 - zo is satans koninkrijk naar verhouding ook geestelijk; hij regeert in de harten der mensen, hoewel zij er weinig aan denken. Alle natuurlijke mensen, of het heidenen of Christenen zijn, staan geestelijk onder de heerschappij van de duivel. Christenen kunnen uiterlijk en schijnbaar het koninkrijk des duivels ontwijken en niet openlijk in gemeenschap met hem leven zoals de heidenen, die hem met hun orakels raadpleegden, door zijn verschijningen werden onderwezen, door zijn kracht handelden en hem offers brachten. Maar 1 Joh. 3 : 8 zegt: „Die de zonde doet, is uit de duivel”, dat wil zeggen, hij behoort hem toe. Hoe is hij uit de duivel?

Hij is zijn kind, Hand. 13 : 10: „O, gij kind des duivels”. Zulken zijn zijn onderdanen, hij regeert in hen. Hij heeft zijn koninkrijk onder de mensen, dat hij met alle mogelijke middelen wil staande houden, Matth. 12 : 26: „Indien de satan tegen zichzelf verdeeld is, hoe zal dan zijn rijk bestaan?” Ze zijn zijn werkhuis, hij werkt in hen, Ef. 2 : 2: „de geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid”. De duivel werkt krachtig in het hart van de goddeloze. Hij vormt daarin kwade gedachten, vleselijke bewegingen; hij dringt hen Gods wetten te verbreken; zet hen tot steeds meer zonde en boze daden aan. Hij vervult hun hart met leugen en allerlei zonden; Hand. 5 : 3: „Waarom heeft de satan uw hart vervuld, dat u de Heilige Geest liegen zoudt?”

Hij verstrikt ze in vooroordelen en laat hen niet toe naar het evangelie te luisteren, 2 Kor. 4 : 4: „In wie de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus”. Hij, houdt ze gevangen onder zijn wil, hun zielen zijn geboeid, 2 Tim. 2 : 26.

Soms onderdrukt hij hun lichaam, want satan bevordert zijn koninkrijk door geweld, tirannie, vrees en slavernij. Daarom zegt Hand. 10 : 38, dat „Christus het land doorging, goeddoende en genezende allen, die van de duivel overweldigd waren”. Nog meer: Als Gods scherprechter heeft hij macht over de dood om hen te pijnigen, Hebr. 2 14: „Opdat Hij door de dood teniet doen zou degene, die het geweld des doods had, dat is, de duivel”. En, tenzij de Heere barmhartig is, blijft hij steeds de goddelozen voortdrijven, totdat hij en zij beiden voor eeuwig in de hel liggen, Matth. 25 : 41: „Gaat weg van Mij, u vervloekten! in het eeuwige vuur, dat de duivel en zijn engelen bereid is”.

Dit alles wordt gezegd, om aan vleselijke mensen te laten zien, hoe hun toestand is. O, dat zij er ernstig over mochten nadenken! Als zij kwaad doen; als zij de bewegingen van Gods genade veronachtzamen, staan ze onder de satan; en niet alleen door geweld, zoals een kind Gods soms overkomt, maar gewillig en in onkunde, 2 Petrus 3 : 5. Hoe gewilliger wij zondigen, des te meer staan wij onder de macht des duivels. Daarom, als ooit iemand het nodig heeft te zeggen: „Verlos ons van den boze”, dan hebben zeker onvernieuwde, vleselijke mensen nodig tot God te roepen: „Heere, ruk

ons uit de macht des bozen". Deze zelfde uitdrukking wordt in Kol. 1 : 13 gebruikt: „Die ons getrokken heeft uit de macht der duisternis", dat is, Die ons verlost heeft met een krachtige hand. O, vlucht tot God in de Naam van Christus; er is geen andere weg van ontkoming dan dat God u alleen door geweld uit zijn macht rukt.

Merk op, dat God de macht, waardoor wij verlost worden, uitoefent door de prediking van het Woord, die ingesteld, is om „ons te bekeren van de duisternis tot het licht en van de macht des satans tot God," Hand. 26 : 18. Luister daarom naar Gods raad, eer uw toestand ongeneeslijk wordt en neem Gods instellingen waar, want hoe meer u de middelen tot uw genezing verwaarloost en veracht, des te meer wordt uw ellende vergroot. Iedere dag wordt u dan door het rechtvaardig oordeel Gods steeds meer overgegeven aan de satan en wordt u onder zijn wil gevangen door de strikken, die hij voor u zet.

Gods eigen kinderen of Godvruchtige mensen zijn, hoewel zij uit de macht des satans verlost zijn en overgebracht in het koninkrijk van Christus, toch niet geheel vrij in deze wereld, maar worden door satans listen gevangen genomen, Ef. 6 : 11 en soms gewond door zijn vurige pijlen, vers 16. Hun begeerlijkheden en hun consciëntie worden soms opgezweept. Hoewel hij' geen geoorloofde heerschappij meer over hun hart heeft, oefent hij soms toch een tirannieke macht uit. Hoewel hij ze niet kan regeren, blijft hij ze toch aanvallen, al was het alleen maar om hen te kwellen en te verwarren.

Kortom, de kinderen Gods hebben alle reden om te bidden: „Verlos ons van den boze", want satan heeft een hand in hun vervolgingen en ook in hun verzoeken tot zonde. Hij, is het:

- a. die hun vijanden ophitst hen te vervolgen
- b. en hij is het, die hun begeerlijkheden doet ontvlammen.

a. *Hij zet hun vijanden aan hen te vervolgen.*

Alle moeiten van de kinderen Gods komen oorspronkelijk van de duivel, Luk. 22 : 53: „Dit is uw ure, en de macht der duisternis". Wij lezen daar niet, dat satan rechtstreeks Christus plaagt; en waarom zegt Hij dan, dat dat uur de macht der duisternis is? Wel, de satan zet zijn instrumenten aan het werk om Hem te kruisigen. En zoals hij met het Hoofd handelde, zo handelt hij met Zijn leden, Openb. 12 : 12: „De duivel heeft grote toorn, want hij weet, dat hij een kleine tijd heeft". Als zijn koninkrijk begint te schudden en te wankelen, dan begint al zijn toorn te ontsteken en blaast hij zijn instrumenten aan, zoals wilde beesten het hardst bijten, wanneer ze sterven. Zo lezen we in Openb. 16 : 14 van de geesten der duivelen, die uitgaan tot de koningen der aarde om hen tegen de heiligen op te zetten. Als u met uw lichamelijke ogen deze boze geest kon zien, zoals hij in het oor van de groten der aarde haat inblaast en ze aandrijft en zoals hij het gewone volk tegen Gods kinderen opzet, dan zoudt ge u over de wonderen van Gods voorzienigheid verbazen, dat Hij u nog staande houdt. O, hoe worden zij door deze grimmige geest aangespoord.

b. Hij zet onze begeerlijkheden en verdorvenheid in brand. Vandaar de raad in 1 Kor. 7 : 5, opdat de satan u, omdat ge u niet kunt onthouden, niet verzoeke en de wellusten doet uitbreken, hetzij om u te kwellen of om u te verstrikken. Het is mogelijk, dat hij soms over Gods eigen kinderen de overhand krijgt en ze in een bijzonder gruwelijke zonde doet vallen, 2 Sam. 11 : 4. Daar verontreinigde David zich door zijn wellust, opdat hij daardoor God zou onteren; „want hierdoor werd de naam van God

gelasterd", 2 Sam. 12 : 14. Of ook, opdat hij daardoor zijn vrede zou verstoren, want deze zonde deed David brullen, Ps. 32 :3, 4; zijn sap werd veranderd in zomerdroogte. Hij verzoekt ook tot geestelijke zonden. Hij maakt, dat ze tegen God murmureren en klagen en doet hen, als ze onder kruisen liggen, Zijn voorzienigheid wantrouwen. Wanneer zij getroost leven, verleidt hij hen tot vleselijk zelfbehagen, doet hen de heilige plichten verwaarlozen en houdt hen daardoor af van gemeenschap met God. Ook verleidt hij: hen tot ongeregelde hartstochten of geestelijke goddeloosheid. Vooral zij, die in grote mate gestorven zijn aan vleselijke hartstochten en begeerlijkheden, probeert hij geestelijk hoogmoedig te maken, of tot dwaling en ongelooft te brengen.

Zij, die iets van het geestelijke leven kennen, kunnen niet onwetend zijn omtrent de listen van Satan. Nu dan, hebben wij het niet zeer nodig om tot God te vluchten om van den boze verlost te worden? Hij bewaart voor uitwendig kwaad. Hij beschermt door Zijn voorzienigheid; want dit heeft God op Zich genomen, Ps. 50 : 15: „Roep Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal u eruit helpen". De satan is door God geketend; hij kon zonder Christus' toestemming niet in de kudde zwijnen varen. Daarom kan hij zeker niet komen onder de schapen van Christus' schaapskooi. Tertulianus zegt: „Als zelfs de borstelharen van de zwijnen worden geteld, dan is het zeker waar, dat de haren van ons hoofd zijn geteld". Daarom vlucht tot God en roept: „Verlos ons van den boze", opdat u niet vervolgd wordt. God kan een omtuining voor ons maken door Zijn voorzienigheid, Job 1 : 10. Hij zal als een vurige muur rondom u zijn.

Laat ons, wat het inwendig kwaad betreft, tot God vluchten om wijsheid en kracht, want de satan valt ons aan door listen en met pijlen. Als hij met geweld komt, doet hij zijn vurige pijlen vliegen; maar ligt hij in een hinderlaag, dan gebruikt hij listen om ons te verleiden met hetgeen goed schijnt te zijn. Daarom begeer vooreerst wijsheid, opdat u de listen van de satan moogt onderkennen en hij u niet onverhoeds gevangen neemt, want hij verandert zich in een engel des lichts", 2 Kor. 11 : 14.

Merk op, dat de duivel er niet zozeer om geeft om zijn eigen paarden te berijden. Hij heeft ze zeker genoeg in zijn macht, die goddeloos zijn en drijft ze gemakkelijk tot het kwade. Maar hij is er op uit, de heiligen in zijn werk te gebruiken, als hij kan. Hij wil trachten of hij er één, die God toebehoort, kan krijgen om zijn zaken te doen. Daarom verandert hij zich in een engel des lichts. De verzoeking wordt vermomd met zeer aannemelijke voorwendsels. Daardoor kan een kind van God een instrument van de duivel worden. Zou Petrus bijvoorbeeld ooit een stap voor de duivel gedaan hebben, als hij geweten had, dat de satan erachter zat? Zeker niet, de verzoeking was voor hem handig verborgen, toen hij trachtte Zijn Meester van het lijden af te houden. De satan bedekt zijn valse bedoelingen met aannemelijke voorwendsels. Zo had Petrus er geen erg in, dat zijn medelijden en natuurlijke genegenheid niet anders dan een vleselijke raadgeving was; Matth. 16 : 22 23: „Heere, wees u genadig! dit zal U geenszins geschieden." Hij zeide tot Petrus: „Ga weg achter Mij, Satanas! u zijt Mij een aanstoot". Toen, op een andere tijd hun Meester gesmaad en veracht werd, dachten de discipelen beslist, dat zij net als Elia vuur van de hemel moesten bidden om Zijn vijanden te verteren, Luk. 9 : 54. Wraakzucht zal dikwijls doorgaan voor ijver voor God. Wraak of te keer gaan over persoonlijke beledigingen, die onszelf aangedaan worden, noemen wij ijver. Daarom zegt Christus tot die discipelen: „Gij weet niet van hoedanige geest gij zijt", vers 55.

Vaak worden wij tot daden aangespoord door de duivel, terwijl wij denken, dat de

Geest van God ons drijft. Hetgeen wij dan ijver noemen blijkt niets anders dan wraak te zijn. Daarom hebben wij nodig tot God te gaan: „Heere, verlos ons van den boze”. Wij zijn arme, onvoorzichtige, onnozele schepselen. Laat ons daarom wijsheid begeren.

Laat ons voorts om kracht bidden om de vurige pijlen van den boze te kunnen uitblussen, de gehele wapenrusting Gods aannemende, opdat we kunnen wederstaan in de boze dag, Ef. 6 : 13. Helaas! wij kunnen onszelf niet uit het geringste kwaad verlossen, of de geringste aanval wederstaan. God alleen moet de voeten Zijner gunstgenoten bewaren, 1 Sam. 2 : 9. Daarom laat ons tot Hem vluchten, opdat wij de sterkte van Zijn verbond mogen verkrijgen en opdat wij krachtig mogen zijn in de sterkte Zijner macht om tegen de satan te strijden. Nu dan, wegens de eerste vijand van onze verlossing, de duivel, moeten wij ernstig bidden, of wij niet door zijn listen overheerst mogen worden. God alleen kan ons bewaren.

## 2e. De wereld is een boos ding.

Ze is als het ware het schaakbord van de duivel. Wij kunnen ons bijna niet vóór of achteruit bewegen, of hij staat gereed om ons door één of ander schepsel aan te vallen en ons daardoor te verstrikken. Daarom staat er in Gal. 1 4, dat „Christus Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige, boze wereld”. Langs deze weg nl. dat wij uit een boze wereld getrokken worden, worden wij ook verlost van den boze. Het gaat ons aan en het is een belangrijke zaak in de godsdienst: „onbesmet bewaard te worden van deze wereld”. De gehele wereld is vol boosheid en verzoeking en wij kunnen nergens heengaan, of wij zullen waarschijnlijk besmet worden.

Eerst, *door de dingen van de wereld.*

Alle omstandigheden in het leven kunnen voor ons een strik worden, zowel voorspoed als tegenspoed; Spr. 30 : 8 9: „Armoede en rijkdom geef mij niet, voed mij met het brood mijns bescheiden deels – opdat ik, zat zijnde, U dan niet verloochene of verarmd zijnde, dan niet stele en de Naam mijns Gods aantaste”. Elke omstandigheid heeft haar strikken. Een kleed, dat te kort is, zal onze naaktheid niet bedekken en dat te lang is, zal ons doen struikelen. Beide zijn daarom zeer gevaarlijk. Velen gedragen zich goed in de ene toestand, maar misdragen zich in de andere. Zo was Efraïm „een koek, die niet omgekeerd was.” De ene kant was gebakken, de andere kant was geheel deeg, Hoséa 7 : 8. Zo wordt van Joab gezegd, 1 Koningen 2 : 28: „Hij wendde zich achter Adonia, hoewel hij zich niet gewend had achter Absalom.”

Sommigen misdragen zich in tegenspoed anderen in voorspoed.

In *voorspoed* echter meer. Kwalen en ondeugden, die uit verzadiging ontstaan zijn veelvuldiger dan die, welke uit gebrek voortkomen. In verzadigde zielen tiert het onkruid der zonde het weligst. Gods kinderen gedragen zich het meest verkeerd, als alles voorspoedig gaat. David werd niet besmet, toen hij door de woestijn zwierf, maar toen hij op het dak van zijn paleis wandelde, viel hij in wellust en moord. Aan een leeg vat kan men niet zien of het stuk is, maar als het gevuld wordt met water, zien we, of het dicht is of lekt.

Maar ook de andere omstandigheid is niet zonder strikken. In *tegenspoed* zijn we geneigd ongeduldig te worden, zoals we in voorspoed God vergeten. Daarom is het nodig, dat we leren op en neer te gaan. Paulus wist vernederd te worden, hij wist ook overvloed te hebben. Zoals de wind vanuit alle hoeken kan opsteken, zo komen de verzoeking van alle kanten. Als we laag en ontledigd gehouden worden, of in gevaar verkeren, zijn we vol vrees, wantrouwen en bezorgdheid. We worden dan

gemelijk of kleinmoedig. We missen dan de edelmoedige geest van een Christen. Zijn we verhoogd, dan worden we hoogmoedig, zelfverzekerd, nutteloos en brooddronken. We vergeten dat het plotseling kan veranderen, doen minder geweld op het koninkrijk Gods en laten het goede na.

Ten tweede. *We worden niet alleen besmet door de dingen van de wereld, maar eveneens door de mensen van de wereld.*

We zijn zeer vatbaar om door hun *slechte voorbeeld* vergiftigd te worden en lopen gemakkelijk een kwaal op van een ander. Godvruchtige mensen kunnen besmet worden: Jes. 6 : 5. „Ik ben een man van onreine lippen en ik woon in het midden eens volks, dat onrein van lippen is.”

Openlijke buitensporigheden tonen spoedig hun afschuwelijke aard. Ik beken, dat we niet zo gauw verleid worden om een mens, die zichtbaar buitensporig leeft, in zijn handelingen na te volgen, maar wij kunnen van een ander heimelijk of ongemerkt leren om zorgeloos, gevoelloos en minder gedood te leven. Hoewel we de ongeregelde praktijken en grove goddeloosheden van anderen niet navolgen, leren we toch om koud en vormelijk te worden in de belijdenis der godzaligheid en traag in de weg der heiligheid. Zelfs worden we door hun raadgevingen verstrikt. De stroom van slechte voorbeelden en raadgevingen is zo groot, dat ze de mensen meesleept. Gal. 2 : 13: „Ook Barnabas werd mede afgetrokken door hun veinzing.”

En *de wil* van de mensen is één van onze strikken, 1 Petrus 4 : 2. Bovendien lopen we gevaar door hun dreigingen bevreesd en verschrikt te worden en handelen daarom dan onbehoorlijk, Jes. 8 : 12. „Vreest gijlieden hun vreze niet, en verschrikt niet.” Uit mensenvrees gaan wij ons gemakkelijk verkeerd gedragen tegenover God.

Daarom is het noodzakelijk, dat wij tot God vluchten om van de boze wereld verlost te worden, opdat wij door de wereldlingen niet besmet of verschrikt worden, of, hetgeen de meer gewone verzoeking is, opdat wij door de dingen der wereld niet verdorven worden. De wereld dringt zich ongemerkt en snel bij ons in. Vandaar: „Verlos ons van den boze.”

Vraag. *Hoe kan een boze wereld vat op ons krijgen?*

Antwoord 1.

Als we minder zorgvuldig worden. Als we minder ernstig worden en niet zo vaak in gemeenschap met God verkeren, als we gewoon waren. Zoals Martha, die zich over veel dingen bekommerde, terwijl Maria het goede deel had uitgekozen, Luk. 10:42.

Als u nalatig wordt; als Hagar tracht Sara uit het huis te dringen; als de zoon der dienstmaagd met de zoon der vrije begint te spotten; als de godsdienst beschouwd gaat worden als een nare, saaie zaak, omdat men zo precies en nauwkeurig moet zijn om de gemeenschap met God te kunnen onderhouden; als u geringe gedachten van God gaat krijgen, dan overwint de boze wereld u en de godsdienst delft het onderspit.

Antwoord 2.

Als we minder vreugde hebben in de dingen, die boven zijn; als we geen smaak meer hebben in het Woord, in de instellingen en in de heilige rustdag, 1 Joh. 2 : 15: „Zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem.” De liefde tot die wereld maakt u moe van de liefde tot God; uw hart hoereert van Hem, het allerhoogste Goed af. Als de genegenheden zich verstrooien, wordt een mens verzocht naar andere voorwerpen te zien. Uw eerste liefde, - als de huisvrouw der jeugd, - wordt dan versmaad en zo wordt God versmaad door te veel liefde te geven aan de schepselen en zo neemt de wereld uw vreugde in God weg, Ps. 73: „Gij roeit uit, al wie van U

afhoereert, maar mij, aangaande, het is mij goed nabij God te wezen." Als onze vreugde in de gemeenschap met God vermindert door de vreugde in het schepsel, is dat geestelijke hoererij. Als nu aardse dingen zo, voortdurend ons omringen en naar onze genegenheden dingen ons van God weg drijven, hoe nodig is het dan niet, dat wij bidden: „Heere, verlos ons van den boze." Onze ziel wordt gemakkelijk besmet met de dingen, waaraan we gewoon zijn. Daarom hebben zij, die in de wereld leven nodig te waken voor een wereldgezinde geest.

De aanhoudende aanwezigheid van het voorwerp verleidt heimelijk het hart. Zoals gedurige aanzoeken tenslotte ingewilligd worden en zoals groen hout ontvlamt, als het lang in het vuur ligt, zo wordt het hart ongemerkt van God afgetrokken en verliest het zijn smaak in heilige dingen.

### 3e. Wij behoren ernstig te bidden: „Heere, verlos ons van den boze, omdat een derde vijand ons bedreigt, nl. het vlees.

Er is niet alleen een kwaad buiten ons, zoals de duivel en de wereld, maar ook een kwaad in ons: „Een boos en ongelovig hart, om af te wijken van de levende God", Hebr. 3 : 12. Een boos hart, dat vol zit met prikkelingen en verzoeken tot zonde. De strikken en verzoeken in de wereld vinden een bondgenoot in het hart des mensen, Jac. 1 : 14: „Een iegelijk wordt verzocht, als hij van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlost wordt." Het vuur brandt in onze eigen harten en Satan blaast het aan. Wij dragen een zondige aard in ons om en daarom: „Verlos ons van den boze."

Het boze der wereld zou ons even weinig schaden als het vuur een steen beschadigt, indien wij geen brandstof in ons hart hadden nl.: „Het verderf, dat in de wereld is, door begeerlijkheid", 2 Petrus 1 : 4. Het gevaar, dat wij in de wereld leven, bestaat niet zozeer hierin, dat er zoveel verleidingen en lekkernijen voor ieder zintuig zijn, maar dat er verdorvenheid. is door de begeerlijkheid. Het vergif zit niet in de bloem, maar in de spin. De Filistijnen zouden Simson niet hebben kunnen overwinnen, als Delilah, op wie hij verzot was, hem niet in slaap had gewiegd. Bileam verleidde Israël door de Moabieten eerst tot zonde, eer de vloek hen trof. Zo stelde de verdorvenheid van ons hart ons bloot aan de boosaardigheid van de satan. In ons hart schuilt een verrader, die de deur voor de satan opent, anders zou alle uitwendig geweld ons geen schade kunnen doen.

Als wij dan tot God vluchten, biddende: „*Verlos ons van den boze*", houdt dat in:

(1) Dat wij God smeken, of Hij de kracht der inwonende verdorvenheid wil breken, opdat wij er niet door overheerst worden. Paulus zucht droevig, Rom. 7 : 24: „Ik, ellendig mens! wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Dit is een vraag, maar het houdt tevens een wens in, want de Hebreeën spreken hun begeerten vaak door een vraag uit, dus: „O, dat ik verlost werd! Het is een grote barmhartigheid, als we bewaard worden, zodat we niet in de zonde vallen: „Bewaard voor alle boos werk, 2 Tim. 4 : 18."

(2) Wij vragen, als we door onze verdorvenheid overrompeld worden, dat we in die staat niet mogen blijven, of het niet moe mogen worden om tegenstand te bieden, door onze wapens weg te werpen en toe te laten, dat de zonde ongestoord in ons regeert, Ps. 119 : 133: „Laat geen ongerechtigheid over mij heersen." Er is geen hoop, dat we hier volkomen van de zonde verlost worden, maar: „O Heere, laat ze niet over ons heersen."

Vraag. *Hoe kunnen wij weten, dat de zonde over ons heerst?*

Als er geen voortdurende strijd in ons is tegen de zonde om haar kracht, macht en tirannie te breken. Let op deze onderscheiding: in ons woont verdorvenheid, die tot de dood blijft en er zijn verdorvenheden, die wij koesteren. De inwonende zonde blijft, maar kan niet overheersen, maar de verdorvenheid, die wij koesteren, heerst over ons. Ik zal dit op de volgende manier verklaren:

De zonde blijft, als ze, niettegenstaande al onze pogingen, ons nog steeds kwelt en lastig valt, hoewel we biddende, wakende, worstelende zijn en van God afhangen om kracht. De zonde wordt gekoesterd, als u haar met rust laat en afkerig bent haar aan te pakken, maar haar eerder liefkoost en voedsel geeft in het hart. Daarom, we worden dán van het boze verlost, als we door bekering de weg naar genezing bewandelen en als we, hoewel we onder de tirannie der zonde zuchten, haar niet met rust laten en niet blijven leven onder de macht der verdorvenheden. Als we de zonde met rust laten, zal ze ons steeds meer kwaad doen.

Zoals we reden hebben God met ernst aan te roepen vanwege ons gevaar, zo behoren wij dat ook te doen met vertrouwen vanwege hetgeen God op Zich genomen heeft voor ons te doen, 2 Thess. 3 : 3: „De Heere is getrouw, die u zal versterken en bewaren van den boze.” God heeft op Zich genomen hèn te bewaren, die met ootmoedige en verbroken harten tot Hem vluchten om van den boze bewaard te worden en die wakende, zorgvuldig en in ernst bevonden worden om tegen het kwade te strijden, zodra ze het ondervinden. Daarom mogen wij komen met een verzekerd vertrouwen, dat we verlost zullen worden van het boze.

*Vraag. In hoeverre heeft God op Zich genomen Zijn volk van het kwade en de gevaren in dit leven te bewaren?*

*Antwoord.*

1. In zover dat ze onze ziel geen schade doen, 1 Kor. 10 : 13: „God is getrouw, die u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen u vermoogt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat u ze kunt verdragen.” Het is een deel van Gods getrouwheid u van den boze te bewaren door de verzoeking af te meten en te matigen, al naar uw kracht is. God maakt de last van iedere rug gepast. Hij voegt Zich naar hetgeen de kleinen kunnen dragen. Daarom zal Hij gewis de verzoeking matigen of ondersteuning en kracht geven.
2. God zal u van het kwaad der zonde in zoverre bewaren, dat ze niet dodelijk voor u is, dat wil zeggen, dat u niet zondigt tot de dood, 1 Joh. 5 : 16, en dat ze niet over u zal heersen in uw sterfelijke lichamen, want u bent dood aan de zonde, Rom. 6 : 14: „Want de zonde zal over u niet heersen, want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade.”
3. God zal ons volkomen van den boze verlossen, als we in heerlijkheid opgenomen worden. Dit wordt in dit gebed ingesloten, dat wij tenslotte in die plaats en staat komen waar geen droefheid en geen zonde meer zijn, waar de satan niet meer kan verzoeken en aanvallen en waar we bewaard blijven voor alle goddeloosheid. Ps. 34 : 20: „Vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen; maar uit die alle redt hem de HEERE.” Er komt een tijd, dat God ons ineens verlost van alle kwaad, en dat is bij de dood, als we in de eeuwige heerlijkheid gaan. Laat ons dan tot God om verlossing vluchten, wachtende op Zijn hulp.

*II. Het is een grotere genade, als wij bewaard worden voor het kwaad der verzoeking, dan wanneer we bewaard worden voor de moeite der verzoeking: „Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze,” dat is: Zo wij in verzoeking geleid wor-*



*den, laat ons dan toch bewaard worden van het kwaad der verzoeking."*

- Het is een wonderlijker voorzienigheid voor *den boze* bewaard te worden dan voor *de verzoeking*. Het zegt niet zoveel eerbaar en rechtschapen te zijn, als er geen verzoeking tot het tegendeel is. Maar onkreukbaar te blijven te midden van aanvallen en verzoeking, dat is een wonder. Als een garnizoen nooit aangevallen wordt, is het geen wonder, dat het verschoond wordt van oorlogsrampen. Van dag tot dag door verzoeking geïmproviseerd te worden en toch staande te blijven, lijkt op de doornenbos, die brandde en toch niet verteerde. In deze zin wordt Gods macht meer verheerlijkt dan in het staande houden van de engelen, want de engelen zijn buiten het bereik van en niet blootgesteld aan verzoeking. Ze zijn in Christus door God vastgesteld. Maar dat een arm zwak schepsel temidden van verzoeking bewaard wordt, o, hoe wordt daarin „Gods kracht in zwakheid volbracht!” 2 Kor. 12 : 9. Dat wil zeggen: heerlijk geopenbaard.
- Het kwaad der zonde is groter dan het kwaad der verdrukking. Het kwaad der zonde is groter, omdat ze ons van God verwijderd, Jes. 59 : 2: Ze openbaart, dat we afkerig zijn van het hoogste Goed. Verdrukking daarentegen maakt geen scheiding tussen God en ons. Ze is juist een middel om ons dicht bij Hem te brengen. Armoede, ziekte, blindheid, verlies van goederen, ja, al is een mens nog zo verachtelijk en gering; indien hij in een staat van genade is, neemt God nochtans een welbehagen in hem en hij is dicht bij God en Hem dierbaar; God kust hem met de kussen Zijnsmonds. God walgt alleen van de zonde.
- De zonde is in zichzelf kwaad, of wij haar voelen of niet. Verdrukking is niet kwaad in zichzelf, maar in ons gevoel, Hebr. 12 : 11. De zonde is kwaad, of we ze voelen of niet. Ze is een groter kwaad, als we haar niet gevoelen: „Ongevoelig geworden zijnde”, Ef. 4 : 19, omdat dan ons geweten verhard is.
- Verdrukking is een daad van Goddelijke wijsheid en rechtvaardigheid, maar schuld komt voort uit de verdorvenheid van de mens. Amos 3 : 6: „Zal er een kwaad in de stad zijn, dat de Heere niet doet?” Bedoeld wordt het kwaad der verdrukking. Maar de zonde is het werk van de duivel in ons, Joh. 3 : 8: „Die de zonde doet, is uit de duivel, want de duivel zondigt van den beginne.” „Hiertoe is de Zoon van God geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zou.” En Joh. 8 : 34: „Een iegelijk, die de zonde doet, is een dienstknecht der zonde.”
- Verdrukking komt van een rechtvaardig en wijs God; de zonde uit onze verdorven harten.
- Verdrukking is een daad van een heilig God, de zonde is een daad van een zondig schepsel. De dood van Christus had meer rechtstreeks ten doel, deze weldaad te verwerven nl. verlossing van de zonde, Matth. 1 : 21: „Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden”; 1 Hand. 3 26: „God, opgewekt hebbende Zijn Kind Jezus, heeft Hem eerst tot u gezonden, dat Hij ulieden zegenen zou, daarin dat Hij een iegelijk van u afkere van uw boosheden.” Dus niet van moeiten en smart, maar van de zonden.
- Verdrukking is een tijdelijk kwaad en niet altijd algemeen; maar de zonde is oneindig, algemeen kwaad. Ziekte berooft ons van onze gezondheid, armoede ontnemt ons onze welvaart enz. en elke tegenspoed staat tegenover één of ander tijdelijk goed; maar de zonde berooft ons van God, die de Fontein van onze troost is. Verdrukking berooft ons slechts van één of andere bepaalde troost.
- Verdrukkingen worden gezonden om de zonde weg te nemen, Hebr. 12 : 11: „En alle kastijding, als die tegenwoordig is, schijnt geen zaak van vreugde, maar van droefheid te zijn, maar daarna geeft ze van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid, dengenen, die er door geïmproviseerd worden.” Jesaja 26 : 9: „Wanneer

uw gericht op de aarde zijn, zo leren de inwoners der wereld gerechtigheid." De zonde wordt echter niet gezonden om de verdrukking weg te nemen. Het doel moet meerder zijn dan de middelen. Iemand, die weet, dat de dood erger is dan de bitterheid van het geneesmiddel, zal niet afkerig zijn om het geneesmiddel in te nemen. Zo is de kastijding nuttig, omdat ze een gezegende vrucht der gerechtigheid geeft. Echter zal op het voortgaan in de zonde, als vrucht, de dood volgen.

- Verdrukking is het uitwerksel van Gods liefde, Hebr. 12: 6: „Die de Heere liefheeft, kastijdt Hij." Maar aan de zonde overgegeven te worden, is een gevolg van Gods toorn. God stelt niet altijd vrij van smart en moeite, maar als het ons geestelijk geen schade doet, als Hij het lijden heiligt en ons door genoegzame genade ondersteunt, 2 Kor. 12 : 9, en als wij daardoor voor den boze bewaard worden, dan doet Hij geen onrecht.

### **TOEPASSING.**

(1) Hier moet onze dwaasheid bestraft worden.

Wij klagen over vele dingen, maar wij klagen niet over de zonde, die het grootste kwaad is. Dit gaat tegen de geest van Gods kinderen in, die in verdrukkingen roemen, maar niet in de zonde, 2 Kor. 12 : 9: „Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone." Zij kermen met smart over de zonde, Rom. 7 : 24: „Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" Als iemand reden had om over verdrukkingen te klagen, dan zeker Paulus: menigmaal in gevaren, gezeseld, vervolgd en gestenigd. Maar het lichaam der zonde en des doods was de grootste last; begeerlijkheid kwelden hem meer dan geselingen; zijn gevangenschap onder de wet der zonde meer dan andere gevangenissen. Als de verdrukkingen dicht op ons vallen, vlieden de zonden weg. Door verdrukking wordt ons enige ergernis aangedaan, maar door de zonde wordt God beledigd. En wie zijn wij in vergelijking met God?

Verdrukkingen kunnen goed zijn, maar de zonde is nooit goed. Het lichaam lijdt door verdrukking, maar de ziel lijdt door de zonde. Zij verliest genade en troost, die oneindig meer waard zijn dan al het genot der wereld.

Het kwaad der verdrukking duurt slechts een korte tijd, maar het kwaad der zonde is eeuwig, tenzij ze vergeven en weggenomen wordt. De zonde is de oorzaak van alle verdrukkingen.

(2) Als we dan ook klagen, behoren we niet zozeer over de smart, maar meer over de oorzaak te klagen.

Wij behoren eerder tot God te bidden tegen de zonde dan tegen de verdrukking. Dat betekent inderdaad van den boze verlost te worden. Paulus verwachtte dit, 2 Tim. 4 : 18: „De Heere zal mij verlossen van alle boos werk." Als u verdrukt wordt behoort u liever te vragen, of de verdrukking geheiligd mag worden, dan dat ze weggenomen mag worden. Daarover moet u het meest bezorgd zijn, want de heiligen bidden niet voor de belangen van de oude mens, maar voor die van de nieuwe mens. Vrij te zijn van verdrukking is een algemene genade, maar dat ze geheiligd wordt is een bijzondere genade.

Vleselijke mensen kunnen zonder verdrukking zijn, maar ze missen de oefening der genade. Enkel bevrijd te zijn van verdrukking is geen teken van bijzondere liefde.

(3) Het moet ons besturen in onze keus.

Het was een zware beschuldiging, waarmee zij Job belastten, Job 36 : 21: „Wend u niet tot ongerechtigheid, overmits gij ze in dezen verkoren hebt, uit oorzaak van de ellende”. Soms worden we op de proef gesteld, óf de gunst van God te verliezen óf de gunst van mensen. Soms moeten wij kiezen tussen plicht en gevaar; óf mijn eigen lusten en belangen te voldoen óf God te behagen. Als we zonder verzoeking zijn, kunnen wij gemakkelijk oordelen, dat al de ellende in de wereld beter ondergaan kan worden dan de geringste zonde te doen. Maar hoe is het, wanneer u beproefd wordt en aards genot en geestelijke moeiten u voorgesteld worden? Als u de zonde kiest, kunt u toch niet, hier niet en hierna niet, de verdrukkingen ontgaan. Al schijnt goddeloosheid u enige tijd voordeel te geven, ze zal uiteindelijk een strik blijken te zijn.

(4) Het leert ons, ons aan Gods voorzienigheid te onderwerpen en daarin barmhartigheid te erkennen.

Hoewel God ons niet vrijwaart van moeiten, lijden wij er toch geen schade door, als Hij ze heiligt en ons door genoegzame genade ondersteunt. Dan is Hij ons genadig. Dat Danig in de leeuwenkuil geworpen werd was niet zulk en groot oordeel als waaraan Nebukadnézar onderworpen werd, die als een beest moest leven.

Aan de zonde en de begeerlijkheden van ons hart overgegeven te worden is een zwaarder kruis dan dat de ellende over ons komt. Laat ons daarom geduldig zijn in de verdrukking. Onze grootste zorg behoorde te zijn, dat we in geen enkele toestand God onteren. God heeft beloofd met Zijn volk te zijn in hun verdrukkingen en hen te troosten, maar Hij heeft nooit beloofd met Zijn volk te zijn in hun zonden: „Ik zal bij u zijn, wanneer u door het vuur zult gaan, Jes. 43 : 2. Zo was de Zoon van God met de drie mannen in de vurige oven. Maar God gaat heen, als zij zondigen: „Ik zal henengaan en keren weder tot Mijn plaats, Hosea 5 : 15.”

De zonde verhindert het gebed, maar de verdrukkingen wekken het op, Jes. 26 : 16: „Heere! in benauwdheid hebben zij U bezocht; zij hebben hun stil gebed uitgestort, als Uw tuchtiging over hen was.” In de verdrukking krijgen de beloften kracht; ze verhindert onze toegang tot God niet, maar drijft ons naar de troon der genade. Maar de zonde vermeerdert onze dienstbaarheid, doet ons op een afstand staan en we worden bevreesd voor God. De vrucht der zonde is schaamte, Rom. 6 : 21.

(5) Het onderwijst ons, hoe wij moeten hopen en wachten op de verhoring van ons gebed. Bidt, dat u niet in verzoeking geleid wordt, zijt daarin niet absoluut, maar voeg er vooral bij: „Verlos ons van den boze”, opdat ge, op welke manier u ook beproefd wordt, bewaard moogt worden voor het kwaad der zonde. Amen.

## 24. DANKZEGGING

***Want Uw is het Koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid.  
Amen.*** Matthéüs 6:13.

In deze woorden vinden we het slot van dit gebed en wel dat, hetgeen ons vertrouwen schenkt in de gebeden, die wij tot God doen.

Allereerst: De bekrachtiging van dit gebed is genomen uit de uitnemendheid van God, tot Wie wij bidden. Hier wordt uitgesproken wat aan God toebehoort: *het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid*. Voorts wordt gezegd, *dat deze eeuwig zullen voortduren*.

a. Met het *koninkrijk* wordt bedoeld Gods recht en gezag over alle dingen. Hierdoor kan Hij naar Zijn welbehagen over alles beschikken.

b. Met *kracht* wordt bedoeld, dat Hij Zijn recht volkomen kan uitoefenen en in hemel en op aarde kan doen, al wat Hem behaagt.

c. Het einddoel van alles is Zijn heerlijkheid. „*Uw is de heerlijkheid*”, of, de eer van alle dingen in de wereld komt U toe. Heerlijkheid is de uitnemendheid, die door lofprijzing uitgedrukt wordt. Wij begeren, dat Hij meer geëerd mag worden, dat men Hem meer mag aanbidden en hoogachten.

d. In het woord *Amen* wordt uitgedrukt, dat wij onze gebeden met vertrouwen in Zijn hand geven en verzegelen. Amen is een uitdrukking van ons geloof en onze hoop en het drukt de kracht van onze begeerte uit. Laat ons dit slot bezien als een lofzang.

De leer hieruit is: ***Dat het in ieder gebed tot God noodzakelijk is Hem tevens te prijzen.***

- I. Laat ons deze beden bezien als een lofzang.
- II. Een volkomen lofzang, die de grootheid van God uitdrukt.
- III. Het verband met de vorige bede.
- IV. Het slot

### **I. Laat ons deze beden bezien als een lofzang.**

In dit volmaakte gebed leert Christus ons immers, dat we niet alleen de dingen vragen, die we zelf nodig hebben, maar ook aan God geven, wat Hem rechtmatig toekomt. In de Heilige Schrift worden hiervoor twee woorden gebruikt: *lof en zegening*. Lofzegging heeft betrekking op Gods uitnemendheid en zegening op Zijn weldaden, Ps. 145 : 10: „Al Uw werken, Heere, zullen U loven en Uw gunstgenoten zullen U zegenen”. Al de werken van God verklaren Zijn uitnemendheid; maar de heiligen zullen God eeuwig zegenen, d.i. loven en prijzen voor de weldaden, die zij van Hem ontvingen.

Lof en prijs gelijken enigszins op het verheerlijken van God, maar drukken die verheerlijking niet volkomen uit, Neh. 9 : 5: „Men love de Naam Uwer heerlijkheid, die verhoogd is boven alle lof en prijs”. Onze lof kan nooit de uitnemendheid van Zijn natuur uitdrukken, noch onze lofzegging de waarde van Zijn weldaden. De lof heeft betrekking op Zijn uitnemendheid: „Uw is het koninkrijk en de kracht”, en zegening op Zijn weldaden: „Uw is de heerlijkheid”, want Gods heerlijkheid is de weerkaatsing

van al Zijn werken en drukt zo de weldaden uit, die Hij aan de mensenkinderen, bijzonder aan Zijn volk bewezen heeft, uit. Welnu, wanneer u tot God wilt bidden, of Hij u zegenen wilt, moet u God ook zegenen door Zijn Naam te prijzen, Ef. 1 : 3: „Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus”. Dit is de echo, de terugkaatsing van Zijn genade en barmhartigheid, die Hij de schepselen bewijst. God zegent ons en wij zegenen God, zoals de echo het woord terugkaatst of de muur de zonnestralen.

Overweeg echter, dat wij God geheel anders zegenen dan Hij ons zegent. Gods zegenen is een daad en ons zegenen meer een goed spreken over Hem. Zijn woorden gaan gepaard met kracht, Hij doet goed. Wij spreken goed van Hem, als we de gezegende uitwerking van Zijn genade gedenken, en vertellen, wat Hij voor onze ziel gedaan heeft.

De redenen, waarom wij lof en dankzegging in onze gebeden moeten voegen zijn deze:

1e. Omdat dit zich meer richt op het grote doel der aanbidding. Dat is niet zozeer de verademing van de mens, maar veel meer de eer van God. Daarom behoren wij niet alleen het oog te hebben op de vervulling van onze noden, want zo schreeuwen ook de dieren. Hosea 7 : 14: „Ze huilen op hun legers om koren, wijn en olie”; maar wij behoren het meest de eer van God te bedoelen, Ps. 50 : 23: „Wie dankoffert, die zal Mij eren”. Een mens kan tot God bidden en Hem toch niet eren, maar zichzelf zoeken; maar „hij, die Mij dankoffert, eert Mij”. Die dit met alle toegenegenheid des harten doet, geeft aan God de eer van Zijn deugden en namen, hij verheerlijkt Hem. Daarom, daar aanbidding tot verheerlijking van God is, behoort ze niet te ontbreken.

2e. Dit is een geestelijke welsprekendheid, een manier van bidden, die de meeste vruchten afwerpt, Ps. 67 : 6: „De volken zullen U, o God! loven; de volken, allemaal, zullen U loven”. En dan? „Dan zal de aarde haar gewas geven; God, onze God, zal ons zegenen”. Hoe meer we God loven voor hetgeen we reeds ontvangen hebben, des te groter worden onze vertroosting. Hoe meer dampen opstijgen, des te meer regen zal er vallen. Wat de rivieren ontvangen, werpen zij weer uit in de zee. Zo is het tussen God en ons. Hoe meer wij Hem loven, des te meer zegent Hij ons en hoe meer Hij ons zegent, des te meer loven wij Hem. Als wij God zegenen, zegenen wij ons in grote mate zelf. Als het grondwater laag staat, gieten wij wat water in de pomp, niet om de bron van water te voorzien, maar om er meer voor onszelf uit op te halen.

3e. Het is het edelste gedeelte der godsdienst, het uitnemendste en aangenaamste. Het is een grote eer voor schepselen om God te mogen zegenen. In andere plichten geeft God iets aan ons; maar in de lofprijzing geven wij op onze manier en, voor zover schepselen dat kunnen, iets aan God. In het gebed komen wij als bedelaars, die een aalmoes verwachten; als we luisteren komen wij als leerlingen, die onderwijs van God verwachten. Maar in onze dankzegging en lof geven wij, overeenkomstig onze maat en bekwaamheid, iets aan Hem. Niet, omdat Hij het nodig heeft, daar Hij oneindig volmaakt is, maar omdat Hij het waardig is, daar Hij oneindig genadig is. Dit is het werk van engelen en verheerlijkte heiligen. Het horen naar het Woord en het gebed passen meer bij onze onvolmaakte staat, want ze dienen om onze noden vervuld te krijgen; maar lof en dank passen meer bij de staat, waarin wij allervolmaakst zijn. Liefde is de genade des hemels en lofprijzing de plicht des hemels. Op aarde zijn wij flessen, die gevuld moeten worden op het gebed, in de hemel zijn wij harpen, die lofzingen.

Gebruik. *Dit dient tot onze bestraffing.*

Wij bekommeren ons er meer over hoe onze behoeften vervuld zullen worden, dan dat we eraan denken om Gods Naam de eer te geven, die Hem toekomt. Of we bekommeren er ons helemaal niet over, óf wij doen het zeer oppervlakkig en achteloos. In dit volmaakte gebed is de heerlijkheid Gods, de Alfa en de Omega, het begin en het einde. De eerste bede is tot verheerlijking van God en het einde eveneens. Daarom is het werkelijk een oneindig tekort, dat God niet meer wordt geprezen. In Ps. 22 : 4 wordt God genoemd en aangesproken: „O, Gij, die woont onder de lofzangen Israëls”. Dit betekent, Gij, die woont in Israël, waar u door hen geprezen wordt. Met dit grote werk waren zij steeds bezig. Gewis, in onze vergaderingen behoorden de lofzangen Godes meer en luider te klinken. In onze godsdienst oefeningen behoorden harpen te zijn, die Gode lofzangen en „fiolen (flessen) vol reukwerk, die de gebeden der heiligen zijn”, Openb. 5 : 8. Maar gewoonlijk zijn we zeer nauw en schaars in het loven en danken, maar uitgebreid en overvloedig in het uitdrukken van onze noden en behoeften. Lof en dank zijn te grote vreemdelingen geworden, als we ons tot God wenden.

*Wat zijn de redenen van dit gebrek?*

a. Eigenliefde. We zijn begerig zegeningen te ontvangen, maar wij vergeten God de eer te geven. Het gebed is een werk van noodzakelijkheid, maar dankzegging is een roeping om aan God hulde te brengen. Eigenliefde dringt ons tot het gebed, maar liefde tot God dringt ons tot lof en dank. Nu, omdat we zo vol eigenliefde zijn, zijn we zo traag in deze plicht.

b. Een tweede oorzaak is onze dwaze achteloosheid. Wij verzamelen de overvloedige stof tot dankzegging niet op en merken niet op, hoe genadig God met ons handelt. Daardoor breiden we ons niet uit om Hem de eer Zijn Naams te geven. Kol. 4 : 2: „Houdt sterk aan in het gebed en waakt in hetzelfde met dankzegging”. Wij behoorden voortdurend op te merken, hoe God ons antwoordt en in liefde bezoekt en welke eigenschappen Hij in Zijn voorzienigheid tot ons welzijn doet werken. Maar door geestelijke luiheid merken we niet op deze dingen. Het is daarom geen wonder, dat we zo traag zijn om goed van Zijn Naam te spreken, maar altijd jammeren, murmureren of klagen.

II. Het slot van dit gebed is niet alleen een lofzang, maar **een volkomen lofzang, die de grootheid van God zeer duidelijk uitspreekt.**

Hierin ligt de tweede onderwijzing. De heiligen zijn niet bekrompen en traag in het loven van God. Zij schrijven Hem het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid, ja al wat uitnemend is, toe. Een begenadigd hart heeft zo'n gevoel van Gods waardij en uitnemendheid, dat hij vindt, dat hij nooit eervol genoeg daarvan spreken kan. Merk op, hoe David zich op zeer gepaste wijze uitbreidt, 1 Kron. 29 : 10 13: „Geloofd zijt Gij, Heere God van eeuwigheid tot in eeuwigheid! Uwe, o Heere is de grootheid, en de macht, en de heerlijkheid en de overwinning en de majesteit. Uwe, o Heere, is het Koninkrijk en u hebt U verhoogd tot een Hoofd boven alles. Nu dan, onze God, wij danken U, en loven de naam Uwer heerlijkheid”. O, wanneer een kind van God eenmaal van God gaat spreken, kan hij niet zeggen, hoe hij daarmee klaar zal komen. Hij ziet zoveel, dat God waardig is, dat hij de woorden opéénhoopt. Zo in 1 Tim. 1 : 17: „De Koning nu der eeuwen, de onverderfelijke, de onzienlijke, de alleen wijze God zij eer en heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen.”

Dit vinden we in veel andere plaatsen van de Heilige Schrift. Nu, deze overvloedige lof aan God ontstaat enerzijds, omdat Hij zo uitnemend is. Neh. 9 : 5: „Gezegend zij de naam Uwer heerlijkheid, die verhoogd is boven alle lof en prijs”. Als ze gedaan

hebben, wat zij kunnen om God te zegenen, Zijn weldaden te gedenken, of Hem te loven en Zijn uitnemende grootheid te verhalen, schieten ze nog steeds in alles te kort. Daarom behoren wij, al kunnen we niet alles doen, wel veel te doen. Ook loven ze Hem anderzijds, omdat ze Hem zeer liefhebben. Zij denken nooit genoeg voor God, die zij zo liefhebben, gedaan te hebben. David zegt: „Ik zal Zijn lof nog groter maken”, Ps. 71 : 14. Ze kunnen zichzelf niet voldoen door de uitnemendheid van God slechts in één begrip uit te drukken. Daarom noemen ze alle eigenschappen, die Hem eren en verheerlijken: majesteit, grootheid, heerlijkheid, wijsheid en kracht.

Gebruik.

Dit bestraft ons weer, omdat wij zo koel en karig zijn in dit werk. Het bewijst, dat wij geen behoorlijke indrukken hebben van Gods uitnemendheid en dat wij in onze geestelijke genegenheden zeer bekrompen zijn. Daarom behoren wij God meer te leren kennen en op Zijn menigvuldige uitnemendheden meer acht te geven. Leer Hem in uw hart meer te hoogachten, want „uit de overvloed des harten, spreekt de mond”. Wij behoren onszelf op te wekken, zoals David, Ps. 103 : 1: „Loof de Heere, mijne ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heilige Naam”.

III. Merk op, dat deze lofzegging begint met het woord „want” en dus **verband houdt met de vorige bede**: „Leidt ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze: want Uwe is het koninkrijk enz.”

Welk verband heeft deze lofzegging met de vorige bede?

A. Zij dient om ons vertrouwen, eerbied en liefde in het gebed te versterken.

B. Om ons gebed te besturen.

Dit alles, ziende op de Persoon, tot Wie wij bidden; op de manier, waarop wij bidden en op de personen, die bidden.

*A. Het grote doel is om ons vertrouwen te versterken.*

Hieruit leren we, dat het voor een ziel, die tot God bidt, een bemoediging is, te overwegen, dat het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid Zijne zijn en die alle tot in eeuwigheid.

le. “Uwe is het koninkrijk.”

God heeft een soevereine regering over alle dingen. Zijn recht om te zegenen wordt bovendien ondersteund door Zijn algenoegzame kracht en sterkte. Daarom kan Hij over Zijn soevereiniteit beschikken om alles te doen geschieden, wat wij van Hem verwachten. Gezag is één zaak, en kracht een andere, maar in God worden beiden gevonden; Hij heeft alle kracht en gezag. Zijne is de heerlijkheid. Hij heeft er net zo goed belang bij als wij, zelfs meer belang, want de heerlijkheid van alle dingen behoort bij Hem en dat niet voor een tijd, maar voor eeuwig. Dit zijn bemoedigingen om ons vertrouwen op te wekken, dat onze gebeden gehoord en verhoord worden, als we iets overeenkomstig Zijn wil vragen.

Er zijn twee dingen, die ons vertrouwen geven in alles wat wij verzoeken, nl. *Gods macht en Zijn wil*. Nu, God kan aan onze gebeden voldoen en is ook zeer gewillig. Dat leert ons dit gebed afdoende. Want wij spreken Hem aan als Vader en wij besluiten met Hem een heerlijk en machtig Koning te noemen. Zijn Vaderlijke genegenheid toont ons, dat Hij gewillig is en Zijn koninklijke macht, dat Hij in staat is om alles te geven, wat naar Zijn wil is. Daarom is het onnodig, dat wij twijfelen.

Wij kunnen uit deze woorden Zijn macht en Zijn wil opmaken.

Zijn macht: *want Uwe is het koninkrijk en de kracht* of een recht en gezag, ondersteund door een volstreekte algenoegzaamheid.

Zijn wil: *want Uwe is de heerlijkheid*. Het is Zijn eer aan onze verzoeken te voldoen. Dit is niet alleen tot onze zaligheid, maar ook tot Gods eer. Daarom behoeven wij niet te twifelen.

Meer in het bijzonder zeggen we :

Ons vertrouwen is hierop gegrond, dat het koninkrijk Zijne is. Gods koninkrijk is óf algemeen, over alle mensen en dingen, óf het wijst speciaal Zijn betrekking tot de Heiligen aan, tot hen, die zich aan Zijn regering overgeven om door Hem naar de eeuwige heerlijkheid geleid te worden. Deze beide zijn gronden om vertrouwen te hebben.

a. *Zijn universeel koninkrijk over alle personen en dingen in de wereld.*

Dit koninkrijk is een absoluut koninkrijk. God heeft een volkomen heerschappij en is geheel Eigenaar, want Hij heeft ze alle geschapen. Er is een tweevoudige heerschappij, één uit rechtsbevoegdheid en één uit eigendomsrecht. De eerste is die, welke een koning heeft over Zijn onderdanen; de andere, die hij heeft over zijn eigen goederen. De laatste is groter dan de eerste. Een koning heeft rechtsbevoegdheid om over zijn onderdanen te gebieden en te regeren; maar hij heeft niet zo'n absoluut eigendomsrecht op hun personen, als hij over zijn eigen goederen heeft. Over zijn goederen kan hij naar eigen welgevallen beschikken, maar zijn rechtsmacht is beperkt. Kortom, wij moeten zijn heerschappij als regerend vorst en die als eigenaar onderscheiden. Maar in God komen zij – en dat in de hoogste graad – samen, want God is zowel Eigenaar als Regeerder. Hij maakte alle dingen uit niets. Daarom heeft Hij een volstrekke heerschappij over ons, meer dan enig koning kan hebben, niet alleen over Zijn onderdanen, maar ook over Zijn goederen. God kan regeren over alle dingen: mensen, engelen en duivelen. Zijn heerschappij is volstrekt dan enig gezag in de wereld, ook meer algemeen, want ze gaat over alle personen en dingen. God heeft recht om Koning te zijn, omdat Hij aan alle dingen een wezen gaf, hetgeen een aards vorst niet kan.

Daarom moet deze Werkmeester ook eigenaar zijn. Alle andere koningen zullen voor hun regering rekenschap moeten afleggen voor deze grote Koning, maar God is absoluut en boven alles verheven. Dit nu is een grote aanmoediging voor ons, dat wij tot een God mogen gaan, die een absoluut recht heeft, waarvoor Hij niemand verantwoording schuldig is. Wij gaan niet tot een dienaar, die door een hogere macht geregeerd kan worden en wiens daden afgekeurd kunnen worden, maar tot een absolute Heere, tegen Wie niemand kan zeggen: „Wat doet Gij?” Job 9 : 12. Dit is de troost van een gelovige, dat hij onmiddellijk tot de Oorsprong en Eigenaar van alle dingen gaat. De absolute Heere van de gehele wereld is Zijn Vader. Deze kan soeverein en vrij over alle dingen beschikken. Als wij iets van schepselen verwachten, die aan Hem ondergeschikt zijn, moeten wij eerst Gods toestemming vragen, anders kunnen zij niets voor ons doen. God echter kan doen, wat Hem behaagt, Matth. 20 : 15: „Of is het Mij niet geoorloofd, te doen met het Mijne, wat Ik wil?” Niemand kan Hem ter verantwoording roepen.

b. *Zijn betrekking tot de heiligen.*

Een koning moet zijn onderdanen verdedigen en voor hun welzijn zorgen. Zo zal God, die Koning is, zorgen, dat het hun, die onder Zijn regering staan, wèl zal gaan. U hebt er zeer veel belang bij om onder deze Koning te staan en dit in uw gebed uit te drukken, Ps. 44 : 4: „Gij Zelf zijt mijn Koning, o God! Gebied de verlossingen Jacobs”. Als u iets voor uzelf of de kerk nodig hebt, herinner God dan aan Zijn betrekking tot u. „Gij zijt mijn Koning.” Zwijg niet over deze betrekking en pleit erop. Al het voordeel, dat onderdanen van een machtig koning kunnen verwachten, mag u



van God verwachten. Het woord „Gebied” is merkwaardig en drukt het geval ten volle uit: „Gebied verlossingen”. Alle dingen staan onder Gods bevel en wenken. Als Hij slechts één woord spreekt of Zijn bevel aan tweede oorzaken geeft, is alles in een oogwenk geschied. Zo in Ps. 5 : 3: „Merk op de stem mijns geroeps, o mijn Koning en mijn God! Want tot U zal ik bidden”. Tot U en tot niemand anders. Waarom zouden wij tot de dienaren gaan, als we tot de Koning zelf mogen gaan? Daarom zegt Ps. 74 : 12: „Evenwel is God mijn Koning vanouds af, die verlossingen werkt in het midden der aarde”. God zal Zijn koninkrijk verdedigen en recht doen aan Zijn onderdanen, als hun onrecht aangedaan wordt. Als we daarom begeren, dat aan onszelf of aan de gemeenschap één of andere zegen gegeven wordt, laat ons dan tot God gaan: „Uwe is het Koninkrijk”.

Voorals behoren wij, als we iets goeds willen ontvangen van hen, die God in gezag boven ons gesteld heeft, niet zozeer daarover met hen te handelen, maar met God. Laat ons God smeken, of Hij hun hart wil overreden en neigen, want Zijne is het Koninkrijk. Hij kan hen bewegen te doen, hetgeen tot verheerlijking van Zijn Naam en tot troost en voordeel van Zijn verdrukte volk zal zijn.

Laat ons tot God gaan, die de soevereine Koning is. Hij kan geven, dat u „een gerust en stil leven moogt leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid: Of, Hij kan geven, dat ze u gunstig gezind zijn en dat hun hart zich neigt om wèl te doen aan Zijn volk. Neh. 1 : 11: „Doe het toch Uw knecht heden wel gelukken en geef hem barmhartigheid voor het aangezicht dezes mans.” Ik nu was des Konings schenker. God heeft de soevereine beschikking over alle dingen.

2e. „Uwe is de kracht”.

Dit is ook een argument om te vertrouwen. God heeft niet alleen een koninkrijk, maar ook kracht om het staande te houden. Namen zonder macht maken gezag belachelijk. Ze worden gehoond en niet geëerbiedigd. Maar Gods Koninkrijk gaat gepaard met kracht en algenoegzaamheid. Hij heeft het recht om allen te gebieden en geen schepsel kan Hem weerstaan. Het gezag en de macht van aardse koningen is begrensd. 2. Kon. 6 : 27. Toen de vrouw tot de koning van *Israël* kwam, riep ze: „Help mij, heer koning.” Maar hij zeide: „De HEERE helpt u niet; waarvan zou ik u helpen?” Maar God heeft onbegrensde macht en daarbij een absoluut recht.

Dit is een aanmoediging om tot Hem te gaan. Gelovigen! die kracht van God, die alle dingen uit niets voortbracht, die de hemelen bevestigde en de aarde vaststelde, die kracht is de grond van ons vertrouwen, Ps. 121: „Mijn hulp is van de HEERE, die hemel en aarde gemaakt heeft”. Wij behoren van deze kracht afhankelijk te zijn. Wij kunnen niets vragen, of God kan het geven, zelfs meer dan wij vragen, Ef. 3 : 20: „Hem nu, die machtig is meer dan overvloedig te doen, boven al wat wij bidden of denken, naar de kracht, die in ons werkt”. Wij kunnen de oceaan niet met een notendop leegscheppen. Zog kunnen wij de oneindige God niet omvatten of onze gedachten tot de eeuwige uitgestrektheid van Zijn kracht opwerken. Wij moeten slechts zien op sommige voorbeelden van Gods macht, zoals de kracht, die de wereld uit niets maakte en die kracht, die in u werkte, om de oneindige weerstand, die in u was te overwinnen. Wij mogen tot God gaan en zeggen: „Heere, indien u wilt, u kunt mij reinigen,” Matth. 8 : 2. U hoeft u het hoofd niet te breken over Zijn wil. Hij is zo goed en genadig, Hij is zo vaardig en gereed om goed te doen, Hij is zo bereidwillig, Hij is uw hemelse Vader. Maar wat het meest in twijfel getrokken wordt is de algenoegzaamheid van God. Kunt u in Zijn macht geloven? Nu, stel dat „Heere, u kunt” maar vast en het zal uw ziel ontlasten. Onze noden kunnen niet zo veelvuldig zijn, of God kan ze vervullen. Onze vijanden en verdorvenheden kunnen nog zo sterk

zijn, of God kan ze onderwerpen. Uw hemelse Vader zal gewis doen, wat in Zijn macht is. Een bedelaar zal een man, die heel gewoon gekleed is, voorbij laten gaan zonder hem lastig te vallen, maar wanneer hij een goed gekleed man ziet, die een vriendelijk gezicht heeft en kostbare sieraden draagt, zal hij hem van nabij volgen, hem niet loslaten, tot hem roepen, want hij weet dat het in zijn macht is hem te helpen. Daarom behoort dit ons aan te moedigen om tot een almachtig God: te gaan, die de hemel en de aarde gemaakt heeft uit niets.

3e. De derde beweegreden, die Christus voorstelt is: „Uwe is de heerlijkheid”.

De eer en de heerlijkheid van alles zal naar God terugstromen, zoals de troost ons toevloeit. Het is tot Gods eer, dat Hij Zijn kracht openbaart in onze verlossing en dat Hij, getrouw blijft aan Zijn Woord. Dit nu is een grond van vertrouwen, dat Hij Zijn eer en ons welzijn samengevoegd heeft. Terwijl wij de verlossing verwachten, is de lof Gods wachtende. Ps. 65 : 2: „De lofzang is in stilheid tot U, o God” (Engelse vertaling: „De lofzang wacht op U”). U denkt, dat uw troost vertoeft, maar al die tijd is ook de lofzang Gods wachtende. Zo ook Ps. 112 : 1: „Hallelujah (of Looft den HEERE), welgelukzalig is de man, die de Heere vreest”. Het is de lof Gods, dat Zijn knechten het enige en gezegende volk in de wereld is en dit is een wonderlijke grond van vertrouwen. Bedenk, dat God teer op Zijn eer is. Hij zal in alle behoedzaamheid zorgen voor de eer van Zijn grote Naam. God staat nergens meer op dan op de eer van Zijn Naam en niets vermag meer bij God dan de eer van Zijn Naam. Als God door uw vertroosting iets zou verliezen, als Hij u niet kon zaligmaken of zegenen zonder Zichzelf ongelijk aan te doen, dan zouden we de moed kunnen verliezen. Maar als u met Hem komt pleiten, zoals Abigaël zei: „Het zal u geen aanstoot des harten zijn uw dienstmaagd te vergeven”, zo zal God niets verliezen, als Hij barmhartigheid en medelijden betoont aan zulke arme schepselen als wij zijn. U moogt daarom vrijmoediger en stoutmoediger bidden. Als uw vertroosting onbestaanbaar waren met Zijn eer, of in dien Zijn eer er niet zeer hoog door verheerlijkt werd, zou dat een ander geval zijn. Maar het is alles tot verheerlijking van Zijn Naam. Als het alleen ons welzijn en onze zaligheid betrof, zouden we enigszins wantrouwend kunnen zijn, maar het gaat om de eer van God en die is meer waard dan de gehele wereld. Wij zijn het onwaardig verhoord en aangenomen te worden, maar God is het waardig geëerd te worden.

Het is tot eer van God, dat Hij het geringe, het onedele en verachtelijke verkiest en de rijkdommen, goedheid, kracht en schatten van Zijn heerlijkheid openbaart. Veel van onze moeiten en van ons wantrouwen ontstaan slechts, omdat wij te sterk op ons eigen welzijn staren in de weldaden, die wij begeren, alsof God er geen belang bij had en de Heere heeft er, evenals gij, juist veel belang bij.

Zoals de klimop, die zich om de boom gestrengeld heeft, niet beschadigd kan worden, of u beschadigt ook de boom, zo heeft de HEERE onze belangen samengestrengeld met Zijn eigen eer en verheerlijking. Zo hebben de heiligen op Gods eer gepleit en die als een beweegreden gebruikt, Jer. 14 : 7: „Hoewel onze ongerechtigheden tegen ons getuigen, a HEERE! doe het om Uws Naams wil.” Ze zeggen Hem niet, wat Hij moet doen, maar ze zeggen hiermee: „Doe u dat, wat tot Uw verheerlijking is”. Zo ook Ez. 36 : 22: „Zo zegt de Heere HEERE, Ik doe het niet om uwentwil, u huis Israëls!, maar om Mijnen heiligen Naam” en Jes. 48 : 9: „Om Mijns Naams wil zal Ik Mijn toorn langer uitstellen en om Mijns roems wil zal Ik, u ten goede, Mij bedwingen, opdat Ik u niet afhouwe”.

4e. De voortduur: „In der eeuwigheid”.

Alle uitnemendheden, die in God zijn, zijn eeuwig in God. God is een eeuwig, eenvoudig en onafhankelijk Wezen, de Oorzaak van alle dingen, maar buiten invloed van alle dingen. Daarom was Hij van eeuwigheid en zal Hij tot in eeuwigheid zijn, Ps. 90 : 2: „Eer de bergen geboren waren en u de aarde en de wereld voortgebracht had, ja, van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God”. Als er een tijd was, dat God er niet was dan was er een tijd, dat er niets was en dan zou er nooit iets geweest zijn, want „niets” kan niet alle dingen maken. Daarom God is eeuwig heerlijk; want wat er ook in God is, is oorspronkelijk in Hemzelf en is volstrekt onafhankelijk van iets of iemand anders tot in eeuwigheid. Hoe vluchtig is de eer van mensen! Elke ziekte kan hen van hun koninkrijk, macht en eer beroven en in een kort ogenblik zal de pracht en praal en alle gezag van aardse koningen vergaan en tot niets worden. Vorsten en regeringen kunnen verdwijnen, koningen en overheden worden oud, gebrekkig en sterven. Koninkrijken gaan teniet en wij met hen. Ps. 82 : 6, 7: „Ik heb wel gezegd: gij zijt goden; en gij zijt allen kinderen des Allerhoogsten; nochtans zult gij sterven als een mens.” Maar: „Uw troon, o God! is eeuwiglijk en altoos”, Ps. 45 : 7.

Zijn koninkrijk en macht en heerlijkheid zijn zonder begin en einde. Dit nu is ook een grond van vertrouwen en een reden om van God afhankelijk te zijn. Als aardse koningen sterven, worden hun gunstelingen als misdadigers beschouwd. „Als mijn heer de koning met zijn vaderen ontslapen zal zijn, zullen ik en mijn zoon Salomo als zondaars zijn”. Als een ander vorst gaat regeren, worden de kinderen van de vorige vaak slecht behandeld. Maar onze Koning leeft eeuwig. Daarom behoort dit ons aan te moedigen vaker met alle naarstigheid en ernst tot God te naderen liever dan te vertrouwen op de grillen en wispelturigheid van aardse vorsten, die als ieder ander mens sterven en die ons, na hun dood, achterlaten en overlaten aan de woede en toorn van hun opvolgers. Maar God is Dezelfde, die Hij eeuwig was voor allen, die Zijn Naam aanroepen. „Ik ben, die Ik ben”, is Zijn Naam. De eeuwigheid krijgt nooit rimpels van ouderdom. „Ziet, de hand des HEEREN is niet verkort dat zij niet zou kunnen verlossen en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat het niet zou kunnen horen”.

Wat Hij ook voor Zijn volk geweest is in vroeger eeuwen, dat is Hij nog altijd. Jes. 51:9: „Ontwaak, ontwaak, trek sterkte aan, u arm des HEEREN! ontwaak als in de verledene dagen: Zijt u het niet, die Rahab uitgehouwen hebt, die de zeedraak verwond hebt?” God deed grote dingen voor Zijn volk: Hij sloeg Rahab en doodde de zeedraak (Farao); en God is nog steeds dezelfde God. Zijn koninkrijk, kracht en heerlijkheid zijn eeuwig, en God zal ook eeuwig uw God zijn.

Merk op, als dit de schrik en vrees van de verdoemden in de hel vermeerderd, dat „zij vallen in de handen van den levenden God”, Hebr. 10 : 31, want God leeft eeuwig ook om Zijn wraak eeuwig te zien uitgeoefend op Zijn vijanden, dan is het een troost een belang te hebben in de levende God, die u kan en zal bewaren, en u in de hemel zal brengen, waar u altijd, voor eeuwig bij Hem zult zijn, die eeuwig zal leven om Zijn vrienden beloofd te zien.

*B. Tenslotte: Deze lofzegging bestuurt en regelt onze gebeden.*

a. Het bestuurt ons, wat betreft Hem, tot Wie wij bidden. Tot Wie zouden wij anders bidden dan tot Hem, die alle macht en heerschappij heeft? Tot God en God alleen, niet tot de engelen en de heiligen. Tot Wie zouden we in onze noden anders gaan dan tot Hem, die heerschappij heeft over alle dingen en die macht heeft om over hen tot Zijn eigen heerlijkheid te beschikken? Denkt u, dat het vermetel is onmiddellijk tot God te .aan? Dit zou inderdaad zo zijn, als wij geen Middelaar hadden, want een gevallen schepsel mag anders nooit de onbeschaamdheid hebben dit te doen en goddelozen, die geen belang in Christus verkregen hebben, kunnen nooit verlossing van God

verwachten. Echter is het geen onbeschaamdheid door de Middelaar te komen. Hebr. 4 : 16: „Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd”.

b. Het bestuurt ons, hoe wij van God moeten denken in het gebed. Rechte gedachten van God in het gebed zijn zeer noodzakelijk en zeer moeilijk. Dit bekommert de heiligen het meest, hoe zij in het gebed van en over God zullen denken. Nu hier is een onderwijzing, hoe wij God behoren te beschouwen. Zie op Hem als het eeuwige Wezen, als de Oorsprong van alle dingen, aan Wie toekomt het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid. Wij kunnen Gods Wezen niet zien en daarom moeten wij Hem bevatten, zoals Hij Zich in Zijn Woord openbaart.

Nu, neem slechts de inleidende woorden en het slot van dit gebed en u hebt een volkomen beschrijving van God. Zie op Hem als een eeuwig Wezen, Wiens is het koninkrijk en het absolute recht om over alle dingen in de wereld te beschikken. Ook is Hij algenoegzaam en vol kracht. Zie ook op Hem als uw Vader, die in de hemelen is; want: „Onze Vader, die in de hemelen zijt” heeft betrekking op Christus, zoals Hij in het hemelse heiligdom is en voor ons voor God verschijnt. Dit zal u helpen in uw bevattingen van God en hierdoor zult u niet verstrikt of in verwarring gebracht worden.

c. Het onderwijst ons, hoe wij behoren te bidden: Met eerbied, met zelfverfoeiing en met onderwerping.

(1) Met eerbied, want Hij is een groot en machtig en heerlijk Koning: „Uwe is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid. O, zullen wij God dan op een slordige en vluchtige manier dienen? Mal. 1 : 8: „Als u wat blinds aanbrengt, is het bij u niet kwaad? Brengt dat toch uw vorst. Zal hij een welgevallen aan u hebben? Of zal hij uw aangezicht opnemen?”, zegt de HEERE der hekscharen.” Zult u een aards koning grof aanspreken, terwijl u niet nadenkt over wat u zegt en uw woorden zonder enig verstand en enige betekenis eruit gooit? Vergelijk dit met vers 14, waar God, toen ze Hem een dankoffer brachten zegt: „Ik ben een groot Koning”. Hij zou zeggen, dat ze Zijn Majesteit omlaaghalen. U onttroont God, u zet Hem buiten Zijn koninkrijk, u behandelt Hem onwaardig, als u in Zijn tegenwoordigheid verschijnt zonder een heilig beven.

(2) Met zelfverfoeiing en een gevoel van uw eigen nietigheid. Ik merk dit op, omdat alle beweegredenen in het gebed. niet in ons gevonden worden, maar deze liggen in God en Zijn deugden: „Uwe is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid”. Het is een gezegende zaak God in Zijn. deugden aan onze kant te hebben en om een beweegreden uit God te nemen, als wij er geen in onszelf kunnen vinden. Christus onderwijst ons met zelfverloochening te komen. De eerste twee woorden, koninkrijk en kracht, tonen, dat alle dingen van God, als de eerste Oorzaak komen. En het laatste woord: „Uwe is de heerlijkheid” toont dat alles aan God, als het Einddoel, teruggegeven moet worden, zodat het „eigen ik” uitgeworpen moet worden. Zo liggen dus alle redenen, waarom wij gehoord en verhoord worden, buiten ons, Dan, 9 : 8, 9: „O Heere! bij ons is de beschaamdheid der aangezichten. Bij den Heere, onzen God, zijn de barmhartigheden en vergevingen”. Zo wil ons dit leren, dat we al ons vertrouwen behoren te stellen in Gods Vaderlijke liefde, in Zijn macht, goedheid en heerlijkheid, en in Zijn absoluut gezag. Er is niets in ons om God te bewegen.

(3) Wij moeten met onderwerping komen. „Uwe is het koninkrijk”, d.w.z. Hij

heeft een absolute macht om over alle zegeningen te beschikken. Hij kan daarom met recht met het Zijne doen, wat Hem behaagt. Wij moeten komen zonder God iets voor te schrijven en zonder tegen Hem te murmureren, maar wij behoren de vervulling van onze begeerten te verwachten, zoals het de Heere naar Zijn wijsheid en macht, waardoor Hij over alle dingen regeert, behaagt en zoals het kan zijn tot verheerlijking van Zijn Naam, Ps. 115 : 1: „Niet ons, o HEERE! niet ons, maar Uwen Naam geef eer, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil”. Niet om aan onze wraakzucht te voldoen. Niet om onze eigen belangen en onze hartstochten te bevredigen. Maar, Heere, doe het om Uws Naams wil, zodat Uw barmhartigheid en waarheid geopenbaard mogen worden. Laat ons tot Hem gaan, niet te sterk ziende op ons eigen doel, maar in de zekerheid, dat God, die het koninkrijk en de regering der wereld in Zijn hand heeft, alle dingen tot Zijn eigen verheerlijking zal besturen en uitwerken.

(4) Het onderwijst ons, met welk een gemoed wij behoren te bidden.

a. We behoren ons met gulheid aan Gods dienst te onderwerpen. Anders, als wij Zijn heerschappij over de gehele wereld erkennen en onszelf niet aan God willen onderwerpen, spotten wij met Hem. Daarom zal een mens, die dit gebed: „Uwe is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid”, bidt, ook zeggen: „Ik ben Uwe, behoud mij.” Laat Hem over ons regeren. Kunt u oprecht bidden: „Uwe is het koninkrijk” en tegelijk uw opstandige lusten in uw eigen hart koesteren? Dat is het meest ongepaste dat bestaat. „Uwe is de kracht”. Hij kan u ondersteunen in Zijn werk, hoe de wereld ook moge woeden. Daarom behoort u Zijn dienst niet te verachten, want „Zijne is de heerlijkheid”. Het dienen van zo'n Koning zal ook u ere geven.

b. Hij, die bidt, behoort zich te verlaten op Gods algenoegzaamheid. Zullen wij tot God zeggen: „Uwe is de kracht” en toch niet op Hem vertrouwen? Hij, die niet op Hem kan vertrouwen voor dit en het toekomstige leven, hoont slechts God, als hij zegt: „Uwe is de kracht” — Uwe is de kracht en toch wil ik U niet vertrouwen, maar mijn toevlucht nemen tot andere middelen. Alsof een schepsel macht had en een mens macht had, alsof zij beter voor ons kunnen zorgen dan God. Daarom moeten wij geheel op Hem leven en ons in de armen van Zijn algenoegzaamheid werpen.

c. Zij, die dit gebed bidden, behoren in oprechtheid de heerlijkheid Gods in alle dingen te beogen. Waarom? „Uwe is de heerlijkheid”. Dan kunt ge, als u dit oprecht bidt, de eer die God toekomt, nooit aan uzelf geven. u hebt alles te danken aan Hem, die u alle dingen geeft. Maar hij, die zichzelf beroemt in gaven en genade, kan hierin niet oprecht zijn. Wilt u God van Zijn eer beroven en die uzelf toe-eigenen? Geloofden de mensen dat God alle eer toekomt, dan zouden ze hun eigen ijdele roem uitsluiten. Herodus was zeer welsprekend en het volk riep Hem toe: „Een stem Gods, en niet eens mensen”. Nauwelijks aanvaardde hij deze toejuiching en eigende hij zich de eer, die alleen God toekomt toe, of God sloeg en doodde hem. Daarom, als we ons beroemen in onze eigen zelfgenoegzaamheid en onze vertroosting voor onze eigen begeerlijkheden misbruiken, kunnen we niet met een goed geweten zeggen: „Uwe is de heerlijkheid.”

#### **IV. Het woord Amen.** „In der eeuwigheid, Amen.”

Al het voorgaande wordt voor ons verzegeld in het laatste woord: „Amen”. Dit kan betekenen: „Zo zij het of laat het zo zijn of zo zal het zijn”.

Het woord Amen wordt soms gebruikt als persoonlijk naamwoord, Openb. 3 : 14: „Dit

zegt de Amen, de trouwe en de waarachtige Getuige, het Begin der schepping Gods". Soms wordt het als bijwoord gebruikt en dan betekent het: „Waarlijk of voorwaar". Dan drukt het een plechtige verzekering of een sterke begeerte uit.

Soms dus een sterke verzekering, Joh. 6 : 47: „Voorwaar, voorwaar (of Amen, amen) zeg Ik u". In Jes. 28 : 6 drukt het een sterke begeerte uit. Toen de valse profeten van vrede profeteerden en Jeremia oorlog aankondigde, zei hij: „Amen, de HEERE doe also; de HEERE bevestig uw woorden, die u geprofeteerd hebt". Dit *Amen* is geen bevestiging van de waarheid van hun profetie, maar het drukt zijn eigen hartelijke wens uit, indien het goed was in Gods ogen om die te vervullen.

Er worden twee dingen vereist in het gebed: een vurige begeerte en geloof.

Een vurige begeerte; daarom staat er in Jac. 5: 16: „Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel". Voorts geloof, Jac. 1 : 6: „Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende".

*Welk geloof wordt vereist in het gebed?*

Een overtuiging, dat God, die dingen die wij overeenkomstig Zijn wil vragen, om Christus' wil ons zal schenken. Nu, het Amen betekent in dit gebed beide: Onze hartelijke begeerte, dat het zo moge zijn en ons geloof, dat is, ons betrouwen op de barmhartigheid, macht en wijsheid Gods in de verhooring. Christus wilde ons dit gebed geven en wilde, dat het zo zou eindigen: *Amen, laat het zo zijn. Zo zal het zijn.*

Hieruit kunnen wij opmerken, dat het nodig is, dat heilige oefeningen met enige kracht en warmte besloten worden. Een natuurlijke beweging is aan het eind sneller dan in haar begin. Zo behoren onze geestelijke genegenheden, wanneer we gaan eindigen, de kracht van het geloof en heilige begeerten te openbaren en daarin, als het ware, alle voorgaande begeerten samen te vatten. Zo zullen wij de binnenkamer getroost en met een vernieuwd vertrouwen op Zijn barmhartigheid en macht verlaten.

Wij herhalen, dat dit Amen niet op één, maar op al de voorgaande beden betrekking hebben. Velen willen, als zij horen: „Geef ons heden ons dagelijks brood", amen zeggen, maar als zij tot aan de bede: „Uw wil geschiedde" komen, dan verkoelen hun vurige begeerten. Velen smeken om vergeving van zonde, maar om van den boze bewaard te worden, om aan de zonde gedood te mogen worden; daarop zeggen zij geen amen. Velen willen beschermd worden, staande gehouden worden tegen hun vijanden en die overwinnen, maar niet, opdat God daarin verheerlijkt wordt. Zij vergeten de bede: „Uw Naam warde geheiligd". Velen zeggen: „Vergeef ons onze schulden", maar houden niet van: „Gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren". Ze willen hun wraakzuchtig gemoed behouden tegenover hen, die hen verongelijkt hebben. Maar wij behoren Amen te zeggen op elke afzonderlijke bede in dit gebed.

Merk ook nog op, dat dit Amen staat aan het eind van de lofzegging. Leer hieruit, dat we zowel op onze lof als op onze gebeden een hartelijk Amen moeten zeggen, als bewijs, dat we zowel de verheerlijking Gods beogen als ons welzijn.

Uw Hallelujah's behoren even luid te klinken als uw smekingen. U moet niet alleen Amen zegen als u om vervulling van uw noden bidt, maar ook *Amen* zeggen, als u God looft. Amen, ja Amen!